

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 433

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

62. évfolyam

2019. december 23.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2018–2019

2018. szeptember 10–13-i ülések

Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 227., 2019.7.5.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2018. szeptember 11., kedd

2019/C 433/01	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az uniós kohéziós politika hatásáról Észak-Írországból (2017/2225(INI))	2
2019/C 433/02	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a Görögországra vonatkozó egyedi intézkedések az (EU) 2015/1839 rendelet szerinti végrehajtásáról (2018/2038(INI)).....	5
2019/C 433/03	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a sérülésből és betegségből felépülő munkavállalók minőségi foglalkoztatásba való visszailleszkedésének lehetőségeiről (2017/2277(INI))	9
2019/C 433/04	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a pénzügyi szolgáltatások szabályozása és felügyelete terén az EU és a harmadik országok között fennálló kapcsolatokról (2017/2253(INI))	19
2019/C 433/05	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az EU határrégiói növekedésének és kohéziójának előmozdításáról (2018/2054(INI))	24

HU

2019/C 433/06	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az Unión belüli, munkahelyen, nyilvános térben és a politikai életben elkövetett megfélemlítés és szexuális zaklatás megelőzését és az ellenük való küzdelmet szolgáló intézkedésekről (2018/2055(INI)).....	31
2019/C 433/07	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a nyelvek közötti egyenlőségről a digitális korban (2018/2028(INI)).....	42
2019/C 433/08	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a természeti erőforrásokkal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodásról a fejlődő országokban: az erdők kérdése (2018/2003(INI)).....	50
2018. szeptember 12., szerda		
2019/C 433/09	Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása a Tanácsot az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására felszólító javaslatról (2017/2131(INL)).....	66
2019/C 433/10	Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása az autonóm fegyverrendszerekről (2018/2752(RSP)) .	86
2019/C 433/11	Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása az EU–USA-kapcsolatok állásáról (2017/2271(INI)) ..	89
2019/C 433/12	Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása az EU és Kína közötti kapcsolatok helyzetéről (2017/2274(INI)).....	103
2018. szeptember 13., csütörtök		
2019/C 433/13	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása az ellenzéki parlamenti képviselők letartóztatásáról Ugandában (2018/2840(RSP)).....	121
2019/C 433/14	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása Mianmarról, különösen Va Lon és Kjav Szo O újságírók ügyéről (2018/2841(RSP))	124
2019/C 433/15	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása Kambodzsáról, nevezetesen Kem Sokha ügyéről (2018/2842(RSP)).....	128
2019/C 433/16	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a görögországi Attika régióban lévő Mátiban 2018 júliusában bekövetkezett tüzekről és az EU válaszáról (2018/2847(RSP))	132
2019/C 433/17	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása Khan al-Ahmar és más beduin falvak lerombolásának veszélyéről (2018/2849(RSP))	134
2019/C 433/18	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégiáról (2018/2035(INI)).....	136
2019/C 433/19	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtásáról: a vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei (2018/2589(RSP))	146
2019/C 433/20	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési tervről (2017/2254(INI))	153

2019/C 433/21	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a mozgásban lévő Európáról és az uniós mobilitás jövőjéről (2017/2257(INI)).....	173
2019/C 433/22	A növényvédő szerekről szóló rendelet végrehajtása Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a növényvédő szerekről szóló 1107/2009/EK rendelet végrehajtásáról (2017/2128(INI))	183
2019/C 433/23	Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása az egységes piacon belül forgalmazott termékek eltérő minőségéről (2018/2008(INI)).....	191

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2018. szeptember 11., kedd

2019/C 433/24	P8_TA(2018)0318 A szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége ***I Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása a 2003/17/EK tanácsi határozatnak a Brazíliában a takarmánynövény- és gabonavetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Brazíliában termesztett takarmánynövény- és gabonavetőmagok egyenértékűsége tekintetében, valamint a Moldovában a gabona-, zöldség-, olaj- és rostnövényvetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Moldovában termesztett gabona-, zöldség-, olaj- és rostnövényvetőmagok egyenértékűsége tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2017)0643 – C8-0400/2017 – 2017/0297(COD)) P8_TC1-COD(2017)0297 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 11-én került elfogadásra a 2003/17/EK tanácsi határozatnak a Brazília Szövetségi Köztársaságban a takarmánynövény- és gabonavetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Brazília Szövetségi Köztársaságban termesztett takarmánynövény- és gabonavetőmagok egyenértékűsége tekintetében, valamint a Moldovai Köztársaságban a gabona-, zöldség-, olaj- és rostnövényvetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Moldovai Köztársaságban termesztett gabona-, zöldség-, olaj- és rostnövényvetőmagok egyenértékűsége tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel.....	201
2019/C 433/25	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás tekintetében történő módosításáról szóló tanács irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0021 – C8-0022/2018 – 2018/0006(CNS))	203
2019/C 433/26	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása az N-fenil-N-[1-(2-fenil-etil)piperidin-4-il]ciklopropán-karboxamid (ciklopropil-fentanil) és a 2-metoxi-N-fenil-N-[1-(2-feniletil)piperidin-4-yl]acetamid (metoxiacetil-fentanil) új pszichoaktív anyagok ellenőrzési intézkedéseknek való alávetéséről szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányuló tervezetről (09420/2018 – C8-0278/2018 – 2018/0118(NLE))	216
2019/C 433/27	Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a Bulgáriának, Görögországnak, Litvániának és Lengyelországnak szóló segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2018)0360 – C8-0245/2018 – 2018/2078(BUD)).....	217

2019/C 433/28	<p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az Európai Unió 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó 4/2018. számú, az Európai Unió Szolidaritási Alapjának a Bulgáriának, Görögországnak, Litvániának és Lengyelországnak szóló segítségnyújtás céljából történő igénybeviteléről szóló javaslatot kísérő költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról (11738/2018 – C8-0395/2018 – 2018/2082(BUD))</p>	220
2019/C 433/29	<p>P8_TA(2018)0328</p> <p>Európai Szolidaritási Testület ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Szolidaritási Testület jogi keretének meghatározásáról, továbbá az 1288/2013/EU rendelet, az 1293/2013/EU rendelet, az 1303/2013/EU rendelet, az 1305/2013/EU rendelet, az 1306/2013/EU rendelet és az 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0262 – C8-0162/2017 – 2017/0102(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0102</p> <p>Az Európai Parlament állásponjtja, amely első olvasatban 2018. szeptember 11-én került elfogadásra az Európai Szolidaritási Testület jogi keretének meghatározásáról és az 1288/2013/EU rendelet, az 1293/2013/EU rendelet, valamint az 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel.....</p>	222
2019/C 433/30	<p>P8_TA(2018)0329</p> <p>A strukturálisreform-támogató program: pénzügyi keretösszeg és általános célkitűzés ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása a 2017/825/EU rendeletnek a strukturálisreform-támogató program pénzügyi keretösszegének növelése és a program általános célkitűzésének kiigazítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0825 – C8-0433/2017 – 2017/0334(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0334</p> <p>Az Európai Parlament állásponjtja, amely első olvasatban 2018. szeptember 11-én került elfogadásra az (EU) 2017/825 rendeletnek a strukturálisreform-támogató program pénzügyi keretösszegének növelése és a program általános célkitűzésének kiigazítása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel.....</p>	225
2019/C 433/31	<p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Atomenergia-közösségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjáról (2019–2020) szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0698 – C8-0009/2018 – 2017/0312(NLE))</p>	228
2018. szeptember 12., szerda		
2019/C 433/32	<p>P8_TA(2018)0334</p> <p>Az egyszer lepárolt sócsú Unión belüli forgalomba hozatalára vonatkozó névleges mennyiségek ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása a 110/2008/EK rendeletnek a kisüsti eljárással készült és Japánban palackozott, egyszer lepárolt sócsú Unión belüli forgalomba hozatalára vonatkozó névleges mennyiségek tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0199 – C8-0156/2018 – 2018/0097(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0097</p> <p>Az Európai Parlament állásponjtja, amely első olvasatban 2018. szeptember 12-én került elfogadásra a 110/2008/EK rendeletnek a lepárlóüst használatával készült és Japánban palackozott, egyszer párolt sócsú Unión belüli forgalomba hozatalára vonatkozó névleges mennyiségek tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel.....</p>	244
2019/C 433/33	<p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió közötti NAT-I-9406 együttműködési megállapodás 1. módosításának az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05800/2018 – C8-0122/2018 – 2018/0009(NLE)).....</p>	246

2019/C 433/34	<p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása a Kanada, valamint az Európai Közösség és tagállamai között létrejött légitözlekedési megállapodásnak a Horvát Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozása miatt szükségessé vált módosításáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió és tagállamai nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (12256/2014 – C8-0080/2017 – 2014/0023(NLE))</p>	247
2019/C 433/35	<p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-én elfogadott módosításai a digitális egységes piacon a szerzői jogról szóló európai parlamenti és a tanácsi irányelvre irányuló javaslatához (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD))¹¹</p>	248
2019/C 433/36	<p>P8_TA(2018)0338</p> <p>Az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzése ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0825 – C8-0001/2017 – 2016/0413(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0413</p> <p>Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 12-én került elfogadásra az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel</p>	302
2019/C 433/37	<p>P8_TA(2018)0339</p> <p>A pénzmosással szembeni büntetőjogi fellépés ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása a pénzmosással szembeni büntetőjogi fellépésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2016)0826 – C8-0534/2016 – 2016/0414(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0414</p> <p>Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 12-én került elfogadásra a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi irányelvének elfogadására tekintettel</p>	304
2018. szeptember 13., csütörtök		
2019/C 433/38	<p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i jogalkotási állásfoglalása az Eurojust és Albánia közötti együttműködési megállapodás Eurojust általi megkötését jóváhagyó tanácsi végrehajtási határozat tervezetéről (08688/2018 – C8-0251/2018 – 2018/0807(CNS))</p>	306
2019/C 433/39	<p>P8_TA(2018)0348</p> <p>Az egyéneknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelme és az ilyen adatok szabad áramlása ***I</p> <p>Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i jogalkotási állásfoglalása az egyéneknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0008 – C8-0008/2017 – 2017/0002(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0002</p> <p>Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 13-án került elfogadásra a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel</p>	307

Egységes digitális kapu ***I

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i jogalkotási állásfoglalása az információkhoz, az eljárásokhoz, valamint a segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális portál létrehozásáról és az 1024/2012/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0256 – C8-0141/2017 – 2017/0086(COD))

P8_TC1-COD(2017)0086

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 13-án került elfogadásra az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel..... 310

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2018–2019

2018. szeptember 10–13-i ülések

*Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 227., 2019.7.5.***ELFOGADOTT SZÖVEGEK**

2018. szeptember 11., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P8_TA(2018)0323

Az uniós kohéziós politika hatása Észak-Írországban

**Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az uniós kohéziós politika hatásáról Észak-Írországban
(2017/2225(INI))**

(2019/C 433/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az uniós kohéziós politika hatására Észak-Írországban,
 - tekintettel az 1998-as belfasti („nagy-pénteki”) megállapodás rendelkezéseire,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 52. cikkére, továbbá az Elnökök Értekezlete saját kezdeményezésű jelentések készítésére vonatkozó engedélyezési eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, valamint 3. mellékletére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére, valamint a Költségvetési Ellenőrző Bizottság véleményére (A8-0240/2018),
- A. mivel az EU észak-írországi kohéziós politikája számos eszközön keresztül valósul meg, ideértve az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, az Európai Szociális Alapot, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot, az Európai Tengerügyi és Halászati Alapot, az Észak-Írországra és az Írországgal határos régióra irányuló PEACE programot és a határokon átnyúló Interreg-programot;
- B. mivel egyértelmű, hogy Észak-Írország olyan régió, amely nagymértékben részesült az EU kohéziós politikájának előnyeiből; mivel üdvözlendő a Bizottság elkötelezettsége a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerettervezetében a jövőbeni finanszírozás iránt;
- C. mivel az általánosabb kohéziós politikai alapok mellett Észak-Írország különösen a határokon átnyúló és a közösségeken átívelő speciális programok kedvezményezettje volt, beleértve a PEACE programot is;
- D. mivel az EU kohéziós politikája – különösen a PEACE programon keresztül – határozottan hozzájárult az észak-írországi békefolyamathoz, támogatja a nagy-pénteki megállapodást és továbbra is támogatja e közösségek megbékélését;
- E. mivel az első PEACE program 1995-ös létrehozását követően több mint 1,5 milliárd eurót fordítottak az észak-írországi és írországi határ menti megyék közösségei közötti kohézió előmozdítására, valamint a gazdasági és társadalmi stabilitására;
- F. mivel az uniós kohéziós finanszírozás sikere részben abból fakad, hogy „semleges pénznek” tekinthető, azaz nem kapcsolódik közvetlenül egyik közösség érdekéhez sem;

2018. szeptember 11., kedd

1. hangsúlyozza az EU kohéziós politikájának jelentős és pozitív hozzájárulását Észak-Írországban különösen azért, hogy támogassa a hátrányos helyzetű városi és vidéki térségek rehabilitációját, kezeli az éghajlatváltozást, valamint a békefolyamat keretében kiépíti a közösségek közötti és a határokon átnyúló kapcsolatokat; különösen megjegyzi, hogy a hátrányos helyzetű városi és vidéki területek megsegítése gyakran a tudásalapú gazdaságot előmozdító olyan új gazdasági fejlesztések támogatásának formáját ölti, amilyenek például a Belfastban és Derry/Londonderry-ben található Tudományos Parkok;
2. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi finanszírozási időszakban több mint egymilliárd euró összegű uniós pénzügyi támogatást fognak fordítani az észak-írországi és a szomszédos régiók gazdasági és társadalmi fejlődésére, amelyből 230 millió eurót Észak-Írország (összesen közel 270 millió eurós költségvetésű) PEACE programjába, illetve 240 millió eurót az Észak-Írországra, Írországra és Skóciára irányuló (összesen 280 millió eurós költségvetésű) INTERREG V-A programba fektetnek be;
3. úgy véli, hogy az Észak-Írországra vonatkozó különleges uniós programok – különösen a PEACE program – kulcsfontosságúak a békefolyamat fenntartásához, mivel előmozdítják a megbékélést, továbbá a közösségek belüli, a közösségek közötti és a határokon átnyúló kapcsolatokat; megjegyzi, hogy ebben a tekintetben különösen fontosak a közösségek közötti és a határokon átnyúló társadalmi központok és a megosztott szolgáltatások;
4. üdvözlöi a PEACE program keretében elért jelentős előrehaladást Észak-Írországban, és elismeri az összes fél munkáját ezen folyamat során;
5. úgy véli, hogy a közösségen belüli és a közösségek közötti bizalomépítő, valamint a békés együttélést szolgáló intézkedések – mint például a közösen használt terek és a támogató hálózatok – kulcsfontosságú szerepet játszottak a békefolyamatban, mivel e közös terek lehetővé teszik az észak-írországi közösségek számára, hogy egy közösségként összefogva közös tevékenységeket folytassanak, valamint kölcsönös bizalmat és tiszteletet alakítsanak ki, ezáltal segítve a megosztottság okozta sebek begyógyulását;
6. hangsúlyozza a helyi vezetésű helyi fejlesztés és az alulról felfelé építkező megközelítés jelentőségét, amely arra ösztönzi az összes közösséget, hogy magukénak érezzék a projekteket, ezáltal erősítve a békefolyamatot;
7. tudomásul veszi, hogy Észak-Írország valamennyi érdekeltje fontosnak tartja az EU kohéziós politikai céljainak folytatását a régióban; e tekintetben hangsúlyozza az összehangolt többszintű kormányzás és a partnerségi elv fontosságát;
8. véleménye szerint azonban többet kell tenni az uniós finanszírozás Észak-Írországra gyakorolt hatásának és szükségességének általános megismertetése és láthatóvá tétele terén, különösen azért, hogy tájékoztassák a nagyközönséget az EU által finanszírozott projekteknél a békefolyamatra és a régió gazdasági fejlődésére gyakorolt hatásáról;
9. üdvözlöi, hogy a régiók igazgatási és ellenőrzési rendszerei megfelelően működnek, és ezért az EU pénzügyi támogatását hatékonyan költik el; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy a program teljesítményének értékelése során a megfelelés mellett a PEACE program alapjául szolgáló célkitűzéseket is mindenkor figyelembe kell venni;
10. az EU és az Egyesült Királyság közötti folyamatban lévő tárgyalások sérelme nélkül kulcsfontosságúnak tartja, hogy Észak-Írország 2020 után is részt vehessen az EU egyes speciális programjaiban, mint a PEACE program és az Észak-Írországra, Írországra és Skóciára irányuló Interreg V-A program, mivel ez – különösen a hátrányos helyzetű, vidéki és határ menti területeken – rendkívül előnyös lenne a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés számára, a meglévő különbségek csökkentése révén; továbbá sürgeti, hogy a 2020 utáni időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret összefüggésében használjanak fel minden lehetséges pénzügyi eszközt annak érdekében, hogy lehetővé váljon a kohéziós politika célkitűzéseinek folytatása;
11. úgy véli, hogy 2020 után, az EU és az Egyesült Királyság közötti folyamatban lévő tárgyalások sérelme nélkül, folytatódnia kell az területi együttműködéshez nyújtott uniós támogatásnak, különösen a határon átnyúló és a közösségek közötti projektek esetében, tekintettel a különleges uniós kohéziós programok, vagyis a PEACE és az Interreg programok eredményeire Észak-Írországban, amelyek különösen fontosak a régió stabilitása szempontjából; aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy e programok megszüntetése veszélyeztetné a határokon átnyúló és a közösségek belüli, illetve közösségeken átívelő bizalomépítő tevékenységeket, és ennek következtében a békefolyamatot;

2018. szeptember 11., kedd

12. hangsúlyozza, hogy a PEACE és INTERREG programokat 85 %-ban az EU finanszírozza; ezért fontosnak tartja, hogy az EU a 2020 utáni időszakban is elérje Észak-Írország valamennyi közösségét, aktív szerepet vállalva az elérhető uniós kohéziós, valamint közösségen belüli és közösségek közötti finanszírozás észak-írországi kezelésében, ezáltal segítve őket a társadalmi megosztottság felszámolásában; ebben az összefüggésben úgy véli, hogy a finanszírozást megfelelő szinten kell tartani 2020 után; hangsúlyozza, hogy ez fontos hozzájárulás a békeépítés munkájának folytatásához;

13. felszólítja a Bizottságot, hogy az észak-írországi kohéziós finanszírozással, különösen a PEACE programmal kapcsolatos tapasztalatokat népszerűsítse annak példaként, ahogy az EU a közösségeken belüli és a közösségek közötti konfliktusokat kezeli; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az észak-ír megbékélési folyamat pozitív példát nyújt az Unió egyéb olyan területei számára, ahol a múltban konfliktusok merültek fel;

14. úgy véli, hogy a kohéziós alap és PEACE program bevált gyakorlatát a szembenálló közösségek közötti bizalmatlanság leküzdése uniós mintájává kell tenni és népszerűsíteni kell a tartós béke elérése érdekében Európa más részein is, sőt, világszerte;

15. elengedhetetlennek tarja, hogy Észak-Írország lakossága, és különösen a fiatalok továbbra is hozzáférhessenek az európai szintű gazdasági, társadalmi és kulturális cserék lehetőségéhez, különösen az Erasmus+ programhoz;

16. tudomásul veszi továbbá a Bizottság azon szándékát, hogy a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatában javasolja a PEACE és az Interreg programok folytatását; tudomásul veszi továbbá az Egyesült Királyságnak a kohéziós politika jövőjéről szóló, 2018. áprilisi állásfoglalását, amelyben az Egyesült Királyság kijelenti, hogy kész a PEACE IV, valamint az Interreg V-A potenciális utódjának felkutatására a 2020 utáni időszakra Észak-Írország kormánya, az ír kormány és az EU részvételével, valamint elkötelezi magát amellett, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi keretben tiszteletben tartja a PEACE és Interreg tekintetében tett kötelezettségvállalásokat;

17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Észak-Ír Nemzetgyűlésnek és végrehajtó bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, illetve régióinak.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0324

Görögországra vonatkozó egyedi intézkedések

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a Görögországra vonatkozó egyedi intézkedések az (EU) 2015/1839 rendelet szerinti végrehajtásáról (2018/2038(INI))

(2019/C 433/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
 - tekintettel az „Új fejezet a görögországi munkahelyteremtésben és növekedésben” című, 2015. július 15-i bizottsági közleményre (COM(2015)0400),
 - tekintettel az 1303/2013/EU rendeletnek a Görögországra vonatkozó egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. október 14-i (EU) 2015/1839 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
 - tekintettel a strukturálisreform-támogató program 2017–2020-as időszakra vonatkozó létrehozásáról szóló (EU) 2017/825 rendeletre ⁽³⁾,
 - tekintettel az ERFA és a Kohéziós Alap 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó utólagos értékeléséről szóló, 2016. szeptember 19-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2016)0318),
 - tekintettel a görög gazdasági és fejlesztési minisztériumnak az (EU) 2015/1839 rendelet szerinti összegek felhasználásáról szóló jelentésére (2007–2013 közötti programozási időszak) ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a Görögországra vonatkozó egyedi intézkedésekről szóló (EU) 2015/1839 rendelet végrehajtásáról szóló, a Bizottsághoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdésre (O-000100/2017-B8-0001/2018)),
 - tekintettel eljárási szabályzatának 52. cikkére, továbbá az Elnökök Értekezlete saját kezdeményezésű jelentések készítésére vonatkozó engedélyezési eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, valamint 3. mellékletére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A8-0244/2018),
- A. mivel a kohéziós politika a szolidaritás kifejeződése és az Európai Unió fő beruházási eszköze, amely valamennyi régióra kiterjed és csökkenti az egyenlőtlenségeket; mivel hozzáadott értékének és rugalmasságának jelentősége több alkalommal is bebizonyosodott a gazdasági és pénzügyi válság kezelése során; mivel a meglévő költségvetési források révén a kohéziós politika hozzájárult az igencsak szükséges állami beruházási lehetőségek fenntartásához és a válság súlyosbodásának megakadályozásához, továbbá lehetővé tette a tagállamok és a régiók számára, hogy testre szabott válaszokat fogadjanak el a váratlan eseményekkel és a külső sokkokkal szembeni ellenálló képességük növelése érdekében;
- B. mivel Görögországban a 2007 és 2015 között az ERFA-ból és a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás összege 15,8 milliárd EUR volt, ami az összes kormányzati tőkekiadás mintegy 19 %-ának felel meg;

⁽¹⁾ HLL 347., 2013.12.20., 320. o.

⁽²⁾ HLL 270., 2015.10.15., 1. o.

⁽³⁾ HLL 129., 2017.5.19., 1. o.

⁽⁴⁾ Athén, 2017. május.

2018. szeptember 11., kedd

- C. mivel a gazdasági és pénzügyi válság Görögországban a három nemzetközi mentőcsomag révén sem orvosolható tartósan negatív növekedési mutatókhoz, súlyos likviditási problémákhoz és az állami források hiányához vezetett;
- D. mivel Görögországot és a görög szigeteket különösen súlyosan érintette – és érinti továbbra is – a menekült- és migrációs válság, és nagy nyomás nehezedik rájuk a migránsok és menekültek növekvő áradata miatt, amely komoly megrázkódtatást jelent a helyi gazdaságra, különösen az idegenforgalomra nézve;
- E. mivel 2007 és 2013 között Görögország GDP-je reálértéken 26 %-kal csökkent, és bár a recesszió 2014-ben véget ért, a két év között a növekedés üteme 1 % alatt volt; mivel a foglalkoztatási ráta 2013-ban 66 %-ról 53 %-ra esett vissza, ami azt jelenti, hogy a munkaképes korú lakosságnak alig több mint a fele volt foglalkoztatott, míg ugyanebben az időszakban a munkanélküliség 8,4 %-ról 27,5 %-ra nőtt, ami erősen befolyásolta a görög lakosság vásárlóerejét és súlyosan érintett számos ágazatot, beleértve az egészségügyet is; mivel az Eurostat legfrissebb adatai szerint a munkanélküliségi ráta 20,8 %, és magas az ifjúsági munkanélküliség aránya;
- F. mivel a Bizottság és a társjogalkotók 2015-ben elismerték, hogy Görögországot a pénzügyi válság következményei sajátosan érintették, ami komoly hatással lehet mind a 2000–2006 és 2007–2013 közötti operatív programok részét képező tevékenységek lezárására, mind pedig a kohéziós politika 2014–2020 közötti időszakra szóló programjai végrehajtásának megkezdésére;
- G. mivel az (EU) 2015/1839 rendelet elfogadása arra irányult, hogy likviditást biztosítson Görögországnak még az azt megelőző döntő pillanatban, hogy leállna a programok végrehajtása és elszalasztanak a szükséges beruházási lehetőségeket, mivel a 2000–2006 és a 2007–2013 közötti időszak projektjeinek sikertelen lezárása esetén jelentős összegeket kellett volna visszafizettetni;
- H. mivel az (EU) 2015/1839 rendelet előírta a 2014–2020 közötti programozási időszakra vonatkozóan egy kiegészítő kezdeti előfinanszírozás biztosítását – két részletben, amelyek mértéke egyenként a kohéziós politikához tartozó alapokból és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból (ETHA) nyújtott hozzájárulás összegének 3,5 %-a –, a 2007–2013 közötti programozási időszakban egy 100 %-os társfinanszírozási rátának az elszámolható költségekre történő alkalmazását, valamint a fennmaradó 5 %-os uniós kifizetés korábbi folyósítását, amelyet a programok lezárulásáig vissza kellett volna tartani;
- I. mivel a rendeletet azzal a céllal fogadták el, hogy a lehető leggyorsabban reagáljanak a súlyos válsághelyzetre, továbbá hogy Görögország elegendő forrással rendelkezzen a 2007–2013 közötti programozási időszakot érintő projektek befejezéséhez és a jelenlegi időszakra tervezettek végrehajtásának megkezdéséhez;
- J. mivel a 152. cikk (6) bekezdésének második albekezdése szerint Görögországnak 2016 végéig jelentést kellett benyújtania a Bizottságnak a 100 %-os társfinanszírozási ráta alkalmazásához és a programokra vonatkozó kifizetések programozási időszak végén érvényes felső határához kapcsolódó rendelkezések végrehajtásáról;
- K. mivel az Unió Görögország esetében a 2007–2013 közötti finanszírozási időszakra eső teljes beruházási költség 95 %-át fizette (szemben az egyébként alkalmazandó 85 %-kal) az 1311/2011/EU rendelet szerint, az úgynevezett „kiegészítési” intézkedés keretében;
- L. mivel 2015 októberében létrehoztak egy elkülönített számlát, amelyre az uniós finanszírozású projektekre előirányzott valamennyi pénzügyösszeget utaltak annak érdekében, hogy ezek az összegek kizárólag az operatív programok kedvezményezettjeit és tevékenységeit támogató kifizetésekre legyenek felhasználhatók;
- M. mivel Görögország további támogatásban részesült 2011 óta a Bizottság Görögországgal foglalkozó munkacsoportja által az ország reformfolyamatához nyújtott technikai segítség révén, 2015 óta pedig a Strukturálisreform-támogató Szolgáltatón keresztül, amely a növekedésösztönző reformok előkészítéséhez, megtervezéséhez, végrehajtásához és értékeléséhez nyújtott segítséget; mivel 2017. május 20-án hatályba lépett a strukturálisreform-támogató program 2017–2020-as időszakra vonatkozó létrehozásáról szóló (EU) 2017/825 rendelet, ami fontos momentum volt a Strukturálisreform-támogató Szolgáltatónak az érdekelt tagállamokkal, többek között Görögországgal szembeni kötelezettségvállalása tekintetében;

2018. szeptember 11., kedd

1. ismételten hangsúlyozza a kohéziós politika fontos szerepét az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló céljainak elérésében, a munkanélküliség elleni küzdelemben, az egyenlőtlenségek csökkentésében, az összes uniós régió versenyképességének erősítésében, az európai szolidaritás kifejezésében és más szakpolitikák kiegészítésében; továbbá emlékeztet arra, hogy az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) a közvetlen beruházások legfontosabb forrását jelentik Görögországban;
2. tudomásul veszi az (EU) 2015/1839 rendelet szerinti, a 2007–2013 közötti programozási időszakra vonatkozó összegek felhasználásáról szóló jelentést, amelynek benyújtása 2016 végén volt esedékes; megjegyzi, hogy a jelentést a görög hatóságok csak 2017 májusában nyújtották be, és azt csak 2017 decemberében, többszöri felszólítást követően bocsátották a Parlament rendelkezésére; nagyra értékeli, hogy a Bizottság a Parlament rendelkezésére bocsátotta a 181 kiemelt projekt listájának értékelését, amely projektek értéke 11,5 milliárd EUR-t tett ki, ami az ERFA, a Kohéziós Alap és az ESZA által a 2007–2013 közötti időszakra Görögországnak nyújtott teljes összeg mintegy 55 %-ának felel meg, és amelyekből 118 a programozási időszak végére már sikeresen végrehajtásra került, 24 projekt esetében pedig a fokozatos megszüntetés lehetőségét vizsgálják;
3. hangsúlyozza, hogy a fenti jelentésben közölt adatok szerint a Görögországra vonatkozó egyedi intézkedésekről szóló rendelet elfogadását követően a likviditásra gyakorolt közvetlen hatás 2015-ben 1 001 709 731,50 EUR, a 2016. évi hozzájárulás összege pedig 467 674 209,45 EUR volt; továbbá megjegyzi, hogy a 2014–2020 közötti programozási időszakra vonatkozó megemelt kezdeti előfinanszírozással együtt Görögország körülbelül 2 milliárd EUR-t kapott 2015-ben és 2016-ban;
4. méltányolja, hogy a kifizetett összegekből projektek széles körét finanszírozták, például a közlekedés és egyéb infrastruktúrák (környezet, idegenforgalom, kultúra, város- és vidékrehabilitáció, szociális infrastruktúra), az információs társadalomra irányuló projektek, valamint az emberi erőforrások fejlesztését célzó intézkedések területén; üdvözli ezenkívül, hogy az állami támogatási projektekre szánt összes kifizetés 63 %-ából vállalatokat és üzleti projekteket támogattak, ami közvetlenül hozzájárult a versenyképességhez és a vállalkozói kockázat csökkentéséhez, 37 %-ából pedig államilag támogatott infrastrukturális projekteket, kiegészítve a piaci feltételeket és az üzletfejlesztést érintő intézkedéseket;
5. méltányolja, hogy a görög hatóságok által benyújtott jelentés elismeri, hogy a likviditás növelése egyidejűleg támogatta a pénzügyi bevételeket – megközelítőleg 1,5 milliárd EUR-val –, valamint a 2015–2016-ra szóló állami beruházási programot;
6. üdvözli a gazdasági tevékenység élénkítésére, a jelentős számú vállalkozás árbevételének és forgótőkéjének normalizálására és konszolidálására, a munkahelyek teremtésére és megőrzésére, valamint a fontos termelési infrastruktúrák kialakítására irányuló intézkedések hatásait, amelyek a költségvetésben szereplő adóbevételekben is nagy változást eredményeztek;
7. értelmezése szerint az Unió által a rendelet végrehajtásának eredményeként fizetett összegeket 2015-ben az operatív programok résztét képező projekteknek az elszámolhatósági időszak végéig történő befejezésére használták fel, 2016-ban pedig a fennmaradó – a nemzeti források mellett fizetett – összeget szintén egyéb projektek befejezésére fordították;
8. nagyra értékeli, hogy a görög hatóságok vállalták, hogy átalakítják a projektek besorolását és meghatározzák a befejezés céljából kiválasztandó főbb projekteket; hangsúlyozza, hogy ez nagyban elősegítette az intézményi és adminisztratív akadályok leküzdését és a további késeleket nélkül megvalósítandó kiemelt intézkedések meghatározását, ezáltal pedig a pénzügyi korrekciók elkerülését is; üdvözli, hogy az Unió által az (EU) 2015/1839 rendelet alapján fizetett összegek jelentősen csökkentették a befejezetlennek nyilvánított projektek számát; megjegyzi, hogy a 2000–2006-os programozási időszakhoz képest, amelyben mintegy 900 projekt nem zárult le, ezúttal 79 projekt nem zárult le a 2007–2013-as programozási időszakra vonatkozó végleges kérelmek benyújtásakor, de ezek várhatóan nemzeti források felhasználásával le fognak zárulni;
9. hangsúlyozza, hogy a strukturális alapok felhasználása jelentősen javult, és 2016. március végén Görögországban a 2007–2013 közötti programozási időszak tekintetében a kifizetési arány több mint 97 % volt ⁽⁵⁾, és hogy a 2007–2013 közötti programokra vonatkozó összes kifizetés végrehajtása és a fennálló kötelezettségvállalások (RAL) 2018. március 31-i állapota alapján Görögországban az 1b. alfejezet alatt nem volt fennálló kötelezettségvállalás ⁽⁶⁾; üdvözli, hogy Görögország az első olyan tagállam volt, amely teljes mértékben felhasználta a rendelkezésre álló forrásokat és 100 %-os felhasználási arányt ért el, szemben a 96 %-os uniós átlaggal;

⁽⁵⁾ Az ERFA és a Kohéziós Alap 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó utólagos értékeléséről szóló bizottsági szolgálati munkadokumentum.

⁽⁶⁾ Az összes kifizetés végrehajtásának állapota és a fennálló kötelezettségvállalások (RAL) szintje az 1b. alfejezet alatt (2007–2013 közötti programok) – A nemzeti hatóságok megnevezése és a 2014–2020 közötti, esb-alapokból támogatott operatív programokhoz kapcsolódó időközi kifizetések végrehajtásának állapota (2018. március 31-én).

2018. szeptember 11., kedd

10. elismeri azonban, hogy a felhasználási arányok csupán tájékoztató jellegű információval szolgálnak, és hogy az alapok felhasználására való törekvés nem mehet a hatékonyság, a hozzáadott érték és a beruházások minőségének rovására; megjegyzi, hogy az egyedi intézkedések makrogazdasági jellegűek, és a hatásaikat nehéz különálló projektekben nyomon követni;

11. emlékeztet arra, hogy az esb-alapok több tagállamban jelentős hatással vannak a GDP-re és más mutatókra, illetve általában a szociális, gazdasági és területi kohézióra is, és hogy a kohéziós politika és a vidékfejlesztési politikák révén támogatott beruházások Görögországban 2015-ben, az előző programozási időszak végén a becslések szerint több mint 2 %-kal növelték a GDP-t ahhoz képest, amennyi a nyújtott finanszírozás nélkül lett volna; emlékeztet arra, hogy az uniós strukturális alapok felhasználása során mindig a Szerződéseken alapuló célkitűzések elérésére, valódi uniós hozzáadott érték teremtésére, valamint az uniós prioritások elérésére kell törekedni és nem csupán a GDP növelésére;

12. tudomásul veszi a görög hatóságok által benyújtott, az (EU) 2015/1839 rendelet szerinti, a 2007–2013 közötti programozási időszakokra vonatkozó összegek felhasználásáról szóló, főként mennyiségi szempontú jelentést, ami megfelel a jogi előírásoknak; elismeri, hogy az egyedi intézkedések hatását nem lehet elválasztani az esb-alapok Görögországban kifejtett általános hatásától, ám úgy véli, hogy a minőségi értékelés, még ha nehezen végezhető is el, segítené az elemzés kiegészítését és az elért eredmények megértését; ösztönzi a Bizottságot, hogy több információt nyújtson a versenyképesség és a termelékenység növelése, valamint a társadalmi és ökológiai szempontok fenntarthatósága tekintetében;

13. nagyra értékeli, hogy a Bizottság által 2016. december 31-én közölt adatok szerint a görög hatóságok által benyújtott kifizetési kérelmek összege 1,6 milliárd EUR volt, és hogy Görögország 2018. március 31-én 28 %-os végrehajtási arányt mutatott ki a 2014–2020 közötti programozási időszakra vonatkozóan⁽⁷⁾, ami általánosságban az egyik legjobb eredmény volt a tagállamok között, a bontás szintje vagy az alaponkénti felhasználási arány terén fennálló kisebb különbségek ellenére; támogatja továbbá az (EU) 2015/1839 rendelet elfogadását, amely fontos intézkedés volt, és képes volt egy kulcsfontosságú időszakban teste szabott támogatást nyújtani Görögországnak; üdvözlí, hogy az előírtaknak megfelelően a kiegészítő előfinanszírozások összegét az időközi kifizetési kérelmek teljes mértékben lefedték az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap esetében, ugyanakkor megjegyzi, hogy az Európai Szociális Alapból (kb. 4 %) vagy az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból származó összegeket nem sikerült teljesen lefedni;

14. ismételten felhívja a figyelmet a vonatkozó szerkezeti reformok fontosságára; elismeri az eddigi erőfeszítéseket, és felhívja Görögországot, hogy továbbra is teljes mértékben használja ki a strukturálisreform-támogató program keretében elérhető támogatási lehetőségeket egy olyan stabil üzleti környezet kialakítása érdekében, amely segíti az esb-alapok hatékony és eredményes felhasználását, továbbá társadalmi-gazdasági hatásaik maximalizálását;

15. elismeri, hogy az állami beruházások támogatásával és az uniós beruházások rugalmas – az alapok átprogramozásával vagy a társfinanszírozási ráta növelésével történő – végrehajtásával a regionális politika több tagállamban is enyhítette a pénzügyi válság és a hosszan tartó költségvetési konszolidáció hatásait; ebben az összefüggésben hangsúlyozza ezek megfelelő finanszírozásának fontosságát a következő többéves pénzügyi keretben; mindazonáltal megismétli, hogy a kohéziós politikát a közberuházások legfőbb eszközeinek és a további állami és magánforrások bevonását ösztönző katalizátornak kell tekinteni, és hogy az olyan hasonló intézkedéseket, amelyek a strukturális alapokból finanszírozott operatív programokra való forrászerzéshez szükséges nemzeti társfinanszírozási kvóták csökkenését eredményezik, Görögország és egy másik tagállam esetében csak kivételes esetben szabad fontolóra venni, és ezek elfogadása és végrehajtása előtt meg kell vizsgálni a hatékonyságukat, illetve megfelelően indokolni kell a döntést;

16. megjegyzi, hogy egyes régiók nehézségekkel szembesülnek az esb-alapok keretében megvalósuló projektek társfinanszírozása során; ezért felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen vegye fontolóra az európai szemeszter és a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében az esb-alapokon keresztül társfinanszírozott regionális beruházások kormányzati hiányának kiszámítására gyakorolt hatást, különösen a kevésbé fejlett régiókban;

17. emlékezteti a görög hatóságokat az esb-alapokból támogatott beruházásokra vonatkozó megfelelő kommunikáció és e beruházások láthatóvá tételének fontosságára;

18. üdvözlí az előzetes értékelést, amely szerint a 2007–2013-as programozási időszakot várhatóan úgy fogják lezárni, hogy az eredményez forráscsökkenést Görögország számára; felkéri a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet a lezárási folyamat eredményeiről, amelyek 2018 első félévében várhatók, valamint nyújtson naprakész tájékoztatást a nemzeti források felhasználásával lezárandó projektekről és a 2018. március 31-én lezáratlan projektekről is;

19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽⁷⁾ Az összes kifizetés végrehajtásának állapota és a fennálló kötelezettségvállalások (RAL) szintje az 1b. alfejezet alatt (2007–2013 közötti programok) – A nemzeti hatóságok megnevezése és a 2014–2020 közötti, esb-alapokból támogatott operatív programokhoz kapcsolódó időközi kifizetések végrehajtásának állapota (2018. március 31-én).

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0325

A sérülésből és betegségből felépülő munkavállalók minőségi foglalkoztatásba való visszailleszkedésének lehetőségei**Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a sérülésből és betegségből felépülő munkavállalók minőségi foglalkoztatásba való visszailleszkedésének lehetőségeiről (2017/2277(INI))**

(2019/C 433/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérének intézményközi kihirdetésére,
- tekintettel az 1996. május 3-i Európai Szociális Chartára,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv) alkalmazásáról szóló 2016. szeptember 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai krónikus betegségek szövetségének „Krónikus betegségben szenvedők foglalkoztatottságának javítása Európában” című, 2017. novemberi közös nyilatkozatára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményére (UN CRPD) és 2011. január 21-i hatálybalépésére, összhangban a 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozattal,
- tekintettel a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, 2014-2020 közötti EU stratégiai keretről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) és az Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) munkahelyi stresszel és pszichoszociális kockázatokkal kapcsolatos költségek kiszámításáról szóló, 2014. évi közös jelentésére,
- tekintettel az európai fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtásáról szóló, 2017. november 30-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtásáról szóló, 2016. július 7-i állásfoglalására, különös tekintettel az ENSZ CRPD-bizottságának záró észrevételeire ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) célkitűzéseiről és céljairól szóló, 1944. május 10-i Philadelphiai Nyilatkozatra,
- tekintettel a mindenki számára biztosítandó tisztességes munka ösztönzéséről szóló, 2007. május 23-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL C 204., 2018.6.13., 179. o.⁽²⁾ HL C 366., 2017.10.27., 117. o.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0474.⁽⁴⁾ HL C 101., 2018.3.16., 138. o.⁽⁵⁾ HL C 102. E, 2008.4.24., 321. o.

2018. szeptember 11., kedd

- tekintettel a „Megújított szociális menetrend: Lehetőségek, hozzáférés és szolidaritás a XXI. századi Európában” című, 2008. július 2-i bizottsági közleményre (COM(2008)0412),
- tekintettel a szociális partnerek által elfogadott, a munkahelyi stresszről szóló megállapodás megvalósításáról szóló, 2011. február 24-i bizottsági jelentésre (SEC(2011)0241),
- a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos közösségi stratégia 2007–2012 között” című, 2007. február 21-i bizottsági közleményre (COM(2007)0062),
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a megkülönböztetés tilalmáról szóló 2000/78/EK irányelvre és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatára, például a 2013. április 11-i C-335/11. és a C-337/11. (HK Dánia) egyesített ügyekre, amelyek megtiltják a munkáltatóknak a hátrányos megkülönböztetést, amikor a hosszú távú betegség fogyatékossgal azonosítható, valamint kötelezik a munkáltatókat, hogy az ésszerűség határain belül igazítsák ki a munkakörülményeket,
- tekintettel a mentális egészségről és jólétről szóló, 2013-ban kezdeményezett együttes uniós fellépésre,
- tekintettel az EU-OSHA „Egészséges munkahelyek – Kezeljük a stresszt” elnevezésű kampányára,
- tekintettel az idősebb munkavállalók munkahelyi biztonságára és egészségvédelmére vonatkozó legutóbbi kísérleti projektjére, amelyet az EU-OSHA valósított meg,
- tekintettel az EU-OSHA „Rehabilitáció és visszatérés a munkába: Elemző jelentés az EU és a tagállamok politikáiról, stratégiáiról és programjairól” című, 2016. évi jelentésére,
- tekintettel az Eurofound „A krónikus betegségben szenvedők foglalkoztatási lehetőségei” című 2014. évi jelentésére,
- tekintettel az Európai Vállalkozói Szövetség (BusinessEurope) „A tevékeny idősokkal kapcsolatos munkáltatói gyakorlatok” című, 2012. évi tanulmányára,
- tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A8-0208/2018),

- A. mivel a munkahelyi stressz egyre nagyobb gond és a második leggyakrabban jelentett munkahelyi egészségügyi probléma Európában; mivel a munkavállalók 25 %-a ⁽⁷⁾ számolt be arról, hogy munkahelyi stressznek van kitéve; mivel a munkahelyi stressz alááshatja az egyén egészséges munkakörülményekhez való jogát; mivel a munkahelyi stressz emellett hozzájárul a munkahelyi hiányzásokhoz és a munkával kapcsolatos elégedetlenséghez, hátrányosan befolyásolja a termelékenységet, továbbá ennek a jelenségnek tudható be az évente kieső munkanapok fele;
- B. mivel az európai munkaerő elöregedése új kihívásokat teremt a munkakörnyezet és a megváltozott munkaszervezés tekintetében; mivel az idős korhoz a krónikus mentális és fizikai problémák, köztük fogyatékossgok és betegségek kialakulásának megnövekedett kockázata társul, ezért a megelőzés, a visszailleszkedés és a rehabilitáció a munkahelyek és a nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszerek fenntarthatóságának megőrzése szempontjából fontos tényezőkké váltak; mivel nem csak az idősebb embereket érintik a krónikus betegségek;

⁽⁶⁾ HLL 303., 2000.12.2., 16. o.

⁽⁷⁾ <https://osha.europa.eu/hu/tools-and-publications/publications/reports/psychosocial-risks-eu-prevalence-strategies-prevention/view>

2018. szeptember 11., kedd

- C. mivel a hosszú távú munkahelyi hiányzás károsan hat a mentális és fizikai egészségre, továbbá magas szociális és gazdasági költségekkel jár, és megakadályozhatja a munkába való visszatérést; mivel az egészség és a jólét központi szerepet játszik a fenntartható gazdaságok felépítésében; mivel figyelembe kell venni a betegségek vagy fogyatékoságok családokra gyakorolt súlyos pénzügyi hatását, ha az érintettek nem térhetnek vissza a munkába;
- D. mivel miközben különbség van a fogyatékoság, a sérülés, a betegség és az életkorral járó állapotok között, ezek gyakran átfedik egymást, így átfogó, mégis egyedi, eseti megközelítést igényelnek;
- E. mivel az elöregedés az egyik legnagyobb társadalmi kihívás az EU-ban; mivel ezért a tevékeny időskort elősegítő politikákra van szükség, amelyek lehetővé teszik az emberek számára, hogy aktívak maradjanak és a nyugdíjkorhatár eléréséig, vagy ha úgy akarják, azt követően is, dolgozzanak; mivel a munkaerőpiac számára nélkülözhetetlen az idősebb generáció és tapasztalatai; mivel azok az idősebb emberek, akik folytatni kívánják munkájukat, rugalmas és egyénre szabott munkafeltételeket keresnek; mivel a betegség, a fogyatékoság és a munkafolyamatból való kirekesztés súlyos pénzügyi következményekkel jár;
- F. mivel a dohányzás, az alkohol és a kábítószerrel való visszaélés a legjelentősebb egészségügyi kockázati tényező az EU munkaképes korú lakossága körében, és összefügg mind a sérülésekkel, mind a különböző nem fertőző betegségekkel⁽⁸⁾; mivel a munkahelyi balesetek 20–25 %-a alkoholos befolyásoltság alatt történik⁽⁹⁾, és mivel az aktív európai lakosság körülbelül 5–20 %-a súlyos alkoholproblémákkal küzd⁽¹⁰⁾; mivel a függőségen átesett munkavállalók visszaillesztése a minőségi munkavégzésbe különös gondot jelent a munkáltatóknak;
- G. mivel a fogyatékosággal élőszemélyek, vagy a krónikus betegségben szenvedők, vagy a sérülésből vagy betegségből felépülő emberek sebezhető helyzetben vannak, ezért a munkahelyükre vagy a munkaerőpiacra való visszatérésükhöz egyéni támogatás nyújtására van szükség; mivel néhány krónikus betegségben szenvedő ember nem akar vagy nem tud visszatérni a munkába;
- H. mivel értékes önkéntességi lehetőség lehet a foglalkoztatási rehabilitáció és a munkába való visszatérés területe, például a nyugdíjazás utáni önkéntes munkavégzés; mivel az önkéntességet minden korban támogatni kell;
- I. mivel a munkáltatóknak először a munkahelyi egészségügyi és biztonsági kultúrát kell előmozdítaniuk; mivel a munkahelyi önkéntes biztonsági- és egészségvédelmi tevékenységekben való részvétel, például egy munkaközösség, hozzájárulhat a kultúra megváltoztatásához;
- J. mivel a munka fontos szerepet játszik a felépülési és rehabilitációs folyamat megkönnyítésében, ugyanis a munka kulcsfontosságú pozitív pszicho-szociális előnyökkel jár a munkavállalók számára; mivel a munkahelyi biztonsággal és egészséggel kapcsolatos helyes gyakorlatok elengedhetetlenek a termelékeny és motivált munkaerőhöz, amely segíti a vállalatokat abban, hogy versenyképesek és innovatívak maradjanak, biztosítja a munkavállalók jólétét, valamint hozzájárul az értékes készségek és munkatapasztalatok megőrzéséhez, a személyzet fluktuációjának csökkentéséhez és a kirekesztés, baleset és sérülés megelőzéséhez; mivel ezért a Bizottságot arra kell ösztönözni, hogy az aktív és társadalmi befogadás terén mérlegelje a teljes költség elszámolást, mivel a minőségi foglalkoztatásba való visszailleszkedéshez a sérülésből vagy betegségből felépülő embereknek szükséges egy megfelelő és egyénre szabott megközelítés elfogadása, ez fontos tényező a betegség miatti hiányzások vagy a betegen történő munkavégzés megelőzésében;
- K. mivel az egyes tagállamokban eltér a megváltozott munkaképességű személyek meghatározása;

⁽⁸⁾ Egészségügyi Mérési és Értékelési intézet (2016) Betegségek okozta össztársadalmi teher összehasonlító adatok. <http://vizhub.healthdata.org/gbd-compare>

⁽⁹⁾ Európai Alkohol- és Egészségügyi Fórum (2011) Alkohol, munka és termelékenység. https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/alcohol/docs/science_02_en.pdf

⁽¹⁰⁾ Eurofound (2012) Alkohol- és kábítószerhasználat a munkahelyen. https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/docs/ewco/tn1111013s/tn1111013s.pdf

2018. szeptember 11., kedd

- L. mivel a kkv-k és a mikrovállalkozások e tekintetben különleges szükségletekkel rendelkeznek, tekintettel arra, hogy nem rendelkeznek a betegség- és balesetmegelőzéssel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséhez elegendő forrással, így munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi céljaik eléréséhez gyakran támogatásra szorulnak; mivel másrészt a helyes munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi gyakorlatok elengedhetetlenek a kkv-k és a mikrovállalkozások számára, különösen vállalkozásaik fenntarthatósága tekintetében; mivel számos uniós finanszírozású program kínál lehetőséget az innováció és a bevált gyakorlatok értékes tapasztalatcseréjére a fenntartható munkahelyi egészség és biztonság terén;
- M. mivel a munkahelyi negatív pszichoszociális tényezőknek nem csak egészségügyi hatásuk van, de megnövekedett hiányzáshoz és munkahelyi elégedetlenséghez is vezet; mivel az egyénre szabott munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedések elérhetővé tehetik a megváltozott munkaképességű egyéneknek a foglalkoztatásban maradási és a munkaerő egészségének javát szolgálják; mivel miközben a munkahelyi hiányzás néha egészségügyi szempontból szükséges, további kedvezőtlen pszichoszociális hatások jelentkeznek a munkahelyükről hosszabb ideig távol lévő emberek esetében, és így egyre kevésbé valószínű, hogy munkájukhoz vissza fognak térni; mivel a munkavállalók jólétére koncentráció összehangolt korai ellátás kulcsfontosságú a munkába való visszatérés eredményeinek javítása és az egyéneket sújtó, hosszú távú negatív következmények megelőzése érdekében;
- N. mivel a foglalkozásból eredő megbetegedésekre vonatkozó uniós szintű adatok hozzáférhetősége és összehasonlíthatósága gyakran hiányos; mivel az Eurofound szerint, az európaiak nagyjából 28 %-a számolt be krónikus fizikai vagy mentális egészségügyi problémáról, betegségről vagy fogyatékoságról ⁽¹¹⁾; mivel becslések szerint négyből egy munkaképes korú munkavállaló tartós egészségügyi problémával küzd ⁽¹²⁾; mivel mind a fogyatékos és a betegség egyszerre lehet a szegénység oka és következménye; mivel az OECD tanulmánya szerint a fogyatékosággal élő személyek bevétele átlagosan 12 %-kal kevesebb mint a népesség többi részének ⁽¹³⁾; mivel egyes országokban ez a bevételi különbség elérheti a 30 %-ot; mivel egy 2013-ban végzett tanulmány kimutatta, hogy a 18–57 éves rákos betegek 21,8 %-a közvetlenül a diagnózis után munkanélkülivé vált, e csoport 91,6 %-a pedig a diagnózis után 15 hónappal vált munkanélkülivé ⁽¹⁴⁾; mivel egy 2011-es Eurostat-tanulmány ⁽¹⁵⁾ szerint a tartós egészségügyi probléma és/vagy alapvető tevékenységi nehézség miatt megváltozott munkaképességű, alkalmazásban álló munkavállalóknak csak 5,2 %-a rendelkezik speciális munkafeltételekkel, mivel ugyanezen Eurostat-tanulmány szerint a munkanélküliek 24,2 %-a azt állítja, hogy a munkába való visszatérés megkönnyítéséhez speciális munkafeltételekre lenne szükség;
- O. mivel valószínűleg a digitalizáció következtében jelentősen megváltozik a munkaszervezés módja, így segíthet a munkavállalók lehetőségeinek javításában, például megváltozott fizikai képesség esetén; mivel az idősebb generáció valószínűleg kivételes kihívásokkal fog szembesülni e tekintetben; mivel e változásoknak az ő javukat is szolgálniuk kell;
- P. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája rögzíti az olyan munkafeltételekhez való jogot, amelyek minden munkavállaló egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartják, és a jó munkakörülmények önmagukban értékkel bírnak; mivel mindenkinek joga van az egészségének és jólétének biztosítására alkalmas életszínvonalhoz, a munkához és a méltányos és kedvező munkakörülményekhez az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának megfelelően; mivel a jobb egészségi állapot és a munkavállalók visszailleszkedése növeli a társadalom általános jóllétét, gazdasági előnyökkel jár a tagállamok, a munkavállalók és a munkáltatók számára, ideértve az idősebb munkavállalókat és azokat, akik orvosi kezelésre szorulnak, valamint hozzájárul azon készségek megtartásához, amelyek máskülönben elvesznének; mivel a munkáltatóknak, munkavállalóknak, családoknak és közösségeknek is előnyös, ha a munkaképtelenség munkaképességé alakul át;

Megelőzés és korai beavatkozás

1. elengedhetetlennek tartja, hogy a tagállamokban javítsák a betegség miatti hiányzások kezelését, valamint a munkahelyeket alkalmazkodóbbá tegyék a krónikus betegségekhez és a fogyatékosokhoz a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló 2000/78/EK irányelv megfelelőbb végrehajtása révén; elismeri, hogy az előre lépéshez működő jogszabályokra és hatékony felügyeletre van szükség a tagállamokban annak biztosítása érdekében, hogy a munkaadók azok számára, akik krónikus betegségekben szenvednek vagy fogyatékosággal élnek, befogadóbbá tegyék a munkahelyeket, ideértve például a feladatokat, a berendezéseket és a készségfejlesztés módosítását; szorgalmazza, hogy a tagállamok támogassák a munkahelyek észszerű mértékű alkalmazkodását a munkába való megfelelő időben történő visszatérés érdekében;

⁽¹¹⁾ Az Eurofound harmadik európai életminőség-felmérése, 2001–2012 <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-quality-of-life-surveys/european-quality-of-life-survey-2012>

⁽¹²⁾ 7. o. itt: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/social_determinants/docs/final_sum_ecorys_web.pdf

⁽¹³⁾ 7. o. legfontosabb megállapítások <https://www.oecd.org/els/emp/42699911.pdf>

⁽¹⁴⁾ 5. o. https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/policies/docs/2017_chronic_framingdoc_en.pdf

⁽¹⁵⁾ Eurostat, 2011 LFS ad hoc modul, itt: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/policies/docs/2017_chronic_framingdoc_en.pdf

2018. szeptember 11., kedd

2. felszólítja a Bizottságot, hogy mozgítsa elő a fogyatékossgal élő személyek integrációját és rehabilitációját célzó intézkedéseket, valamint hogy támogassa a tagállamok erőfeszítéseit a tudatosság fokozására, illetve a munkahelyi alkalmazkodással és kiigazításokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítására és megosztására; felszólítja a munkahelyre való visszatérés valamennyi fontos szereplőjét, hogy segítsék elő a munkába való visszatérés adott esetben nem orvosi akadályairól szóló információcsere megkönnyítését, valamint koordinálják az akadályok azonosítását és kezelését szolgáló fellépéseket;
3. sürgeti a Eurofoundot, hogy folytassa a krónikus betegségben szenvedő személyek foglalkoztatási lehetőségeire és foglalkoztathatósági fokára irányuló vizsgálatokat és elemzéseket; kéri, hogy általános gyakorlattá váljon a tényeken alapuló szakpolitika, ez legyen a munkába való visszatérés megközelítéseinek alapja; felkéri a döntéshozókat, hogy vállaljanak vezető szerepet annak biztosításában, hogy a munkavállalók és a munkaadók hozzáférjenek az információkhoz és az orvosi ellátáshoz, valamint hogy e bevált gyakorlatokat Európa-szerte támogassák;
4. úgy véli, hogy az Európai Unió 2020 utáni időszakra vonatkozó, rövidesen elkészülő munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretének továbbra is prioritásként kell kezelnie az uniós forrásokból megvalósuló olyan beruházásokat, amelyek célja az egészségesebb életék és a munkával töltött életszakasz meghosszabbítása és elősegítése, valamint az egyénre szabott munkafeltételek előmozdítása, továbbá amennyiben kívánatos és az egészségügyi feltételek lehetővé teszik, a munkaerő-felvétel és a munkába való visszatérés támogatása; úgy véli, hogy e stratégia szerves részét képezi a fő és másodlagos megelőző mechanizmusokba való befektetés, többek között az e-egészségügyi technológiák biztosítása révén; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kiemelten kezeljék a munkahelyi kockázatok és megbetegedések megelőzését;
5. ösztönzi a tagállamokat, hogy teljes körűen vegyenek részt a tervezett, a foglalkozási eredetű váz- és izomrendszeri megbetegedések megelőzéséről szóló, 2020–2022-es uniós szintű kampányban, valamint találjanak innovatív nem jogszabályi megoldásokat a szociális partnerekkel történő bevált gyakorlatok és információk cseréjére; kéri a tagállamok aktív közreműködését az EU-OSHA által rendelkezésre bocsátott információk terjesztésében; újból felszólítja a Bizottságot, hogy késedelem nélkül nyújtson be jogi aktust a váz- és izomrendszeri megbetegedésekről; felszólítja a tagállamokat, hogy nemek, kor és gazdasági tevékenység szerinti bontásban folytassanak nemzeti szintű felméréseket a váz- és izomrendszeri megbetegedések előfordulásáról e betegségek kialakulásának megakadályozása és az ellenük való küzdelem, továbbá a krónikus betegségekre vonatkozó átfogó uniós stratégia kidolgozása érdekében, amelynek célja a megelőzés és a korai beavatkozás;
6. felszólítja a tagállamokat és munkaadókat, hogy vállaljanak megelőző szerepet az EU-OSHA által rendelkezésre bocsátott információk integrálásában a munkahelyeiken és programjaikban; üdvözlí, hogy nemrégiben elindult az EU-OSHA honlapjának új része, amely a munkahelyi megbetegedésekkel, a rehabilitációval és a munkába való visszatéréssel foglalkozik azzal a céllal, hogy tájékoztatást nyújtson a megelőzést szolgáló politikákról és gyakorlatokról;
7. úgy véli, hogy a pszichoszociális kockázatok rendszerszintű megelőzése a modern munkahelyek kulcsfontosságú eleme; aggodalommal veszi tudomásul a mentális egészséggel és pszichoszociális problémákkal kapcsolatban az elmúlt években jelentett esetek számának növekedését, valamint azt, hogy a munkahelyi stressz egyre nagyobb problémát jelent a munkavállalók és a munkaadók számára; felszólítja a tagállamokat és a szociális partnereket, hogy e problémák megelőzésének erősítése, a mentális állapottal kapcsolatos stigma kezelése és a meglévő betegségben szenvedő személyek segítése érdekében elősegítve a pszichológiai támogatáshoz való hozzáférést, támogassák a vállalkozásokat a koherens munkahelyi politikák és programok végrehajtásában, a munkaadók cselekvésre való további ösztönzése érdekében rámutat a pszichoszociális kockázatok megelőzésének és az egészség fejlesztésének előnyeire, köztük a beruházások bizonyított megtérülésére; megállapítja, hogy a tagállamokban eltérnek a pszichoszociális kockázatokra és a mentális egészségügyi problémákra, például a krónikus stresszre és a kiegészre vonatkozó jogszabályok és különbözik ezek elismerése is;
8. hangsúlyozza a munkavégzéssel összefüggő megbetegedésekre, többek között a munkahelyi stresszre vonatkozó közös egészségügyi mutatók és fogalom meghatározások biztosításának és naprakészen tartásának fontosságát, továbbá az uniós szintű statisztikai adatok rendelkezésre állásának jelentőségét a foglalkozási megbetegedések előfordulásának csökkentésére irányuló célok meghatározása érdekében;
9. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre egy, a pszichoszociális kockázatoknak, köztük a stressznek, a depressziónak és a kiegésznek kitett munkavállalók rendszeres nyomon követésére, kezelésére és támogatására irányuló programot, többek között annak érdekében, hogy hatékony ajánlásokat és iránymutatásokat lehessen kidolgozni ezen kockázatok elleni küzdelem érdekében; hangsúlyozza, hogy a krónikus munkahelyi stressz elismerten jelentős akadály a termelékenység és az életminőség szempontjából; megállapítja, hogy gyakran munkaszervezéshez kapcsolódó strukturális problémát jelent a pszichoszociális kockázat és munkával kapcsolatos stressz, és e kockázatok megelőzhetőek és kezelhetőek; hangsúlyozza tanulmányok elvégzésének, a megelőzés javításának és az érintett személyek munkaerőpiacra való újbóli beilleszkedésére vonatkozó bevált gyakorlatok és eszközök megosztásának szükségességét;

2018. szeptember 11., kedd

10. felszólít a mentális egészségügyi problémákkal és a tanulási zavarokkal kapcsolatos megbélyegzés felszámolására; ösztönzi a tudatosság növelésére és a pszichoszociális kockázatok megelőzését szolgáló politikák és intézkedések vállalati szintű fejlesztése révén bekövetkező változások ezzel kapcsolatos támogatására irányuló kezdeményezéseket; e tekintetben üdvözi a szociális partnerek azon intézkedéseit a tagállamokban, amelyek hozzájárulnak a pozitív változáshoz; emlékeztet arra, hogy a pszichoszociális kockázatkezelési gyakorlatban megfelelő képzést kell biztosítani a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szolgálatok és a munkaügyi felügyelők számára; kéri a munkahelyi pszichoszociális kockázatok kezelését célzó uniós kezdeményezések megerősített együttműködését és újjáélesztését, valamint azt, hogy prioritásként kezeljék a kérdést a közelgő uniós munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiai keretben;

11. elismeri, hogy a kábítószerrel kapcsolatos problémákkal küzdő munkavállalók visszailleszkedése különleges kihívásokat jelent a munkaadók számára; e tekintetben megemlíti a svéd szociális partnerek által működtetett Alna-modell⁽¹⁶⁾ példáját, hogy a munkahelyek támogatásban részesüljenek a proaktív és korai intervenció intézkedéseikben, valamint segítse azoknak a munkavállalóknak a rehabilitációs folyamatát, akiknek kábítószer-használattal kapcsolatos problémáik voltak;

12. üdvözi az „Egészséges munkahelyek – Kezeljük a stresszt” elnevezésű kampányt; hangsúlyozza, hogy a munkával kapcsolatos stressz kezelésére irányuló kezdeményezéseknek tartalmazniuk kell a nemek közötti egyenlőség dimenzióját, figyelembe véve a nőknek biztosítandó különleges munkakörülményeket;

13. hangsúlyozza, hogy többet kell befektetni a kockázatmegelőzési politikákba, valamint a megelőzés kultúrájának előmozdításába; rámutat, hogy a megelőző szolgáltatások minősége rendkívül fontos a vállalkozások támogatása tekintetében; felkéri a tagállamokat, hogy eredményes politikákat hajtsanak végre az egészséges étrendekre, az alkohol- és dohányfogyasztásra és a levegő minőségére vonatkozóan, és hogy mozdítsák elő e politikákat a munkahelyeken; felkéri továbbá a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki egységes egészségügyi szolgáltatást szociális, pszichológiai, munkaügyi és foglalkozás- orvostani szolgáltatásokkal; ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsanak a munkavállalók számára megfelelő hozzáférést az egészségügyi ellátáshoz a fizikai és mentális betegségek kialakulásának korai felismerése és az újbóli beilleszkedés előmozdítása érdekében; emlékeztet arra, hogy az időben eszközölt beruházások és a megelőző intézkedések csökkenthetik az egyénre gyakorolt hosszú távú pszichoszociális hatásokat, valamint hosszú távon a társadalmi összköltséget;

14. kéri, hogy a visszailleszkedési politikák:

- legyenek összhangban az oktatás-, szociál- és foglalkoztatáspolitikák, valamint az egész életen át tartó tanulás életciklus alapú szemléletmódjával,
- legyenek egyénre szabottak, célzottak és szükségletorientáltak, és az érintett személlyel szemben ne támasszanak olyan követelményeket, amelyeket állapota miatt nem valószínű, hogy képes teljesíteni,
- részvételen és integrált megközelítésen és alapuljanak, valamint
- tartsák tiszteltben a részvétel szempontjából elengedhetetlen előfeltételeket anélkül, hogy veszélyeztetnék a minimális megélhetési jövedelmet;

15. úgy véli, hogy a tagállamoknak további célzott előnyöket kell biztosítaniuk a fogyatékossgal élő személyek vagy krónikus betegek számára, amelyek fedezik többek között a személyes támogatás és segítségnyújtás, valamint az egyedi létesítmények és az orvosi és szociális ellátás igénybevételeinek többletköltségeit, valamint a kevésbé előnyös helyzetű társadalmi csoportok számára többek között megfizethető árú gyógyszereket biztosítanak; hangsúlyozza, hogy tisztességes rokkantsági és öregségi nyugdíjat kell biztosítani;

Visszatérés a munkába

16. elismeri, hogy a munkavégzés a személyi kedvező pszichoszociális jólét jelentős forrása, és a tartósan munkanélküliek egyénre szabott intézkedések segítségével történő foglalkoztatási integrációja kulcsfontosságú tényező a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem szempontjából, és más megelőzési szempontú, pszichoszociális előnyökkel is jár; hangsúlyozza, hogy a mentális vagy fizikai sérülés vagy betegség után a munkába visszatérők integrációjának több kedvező hatása van: előnyös az érintett személy jóléte szempontjából, csökkenti a nemzeti szociális biztonsági rendszer és az egyéni vállalkozások költségeit, szélesebb körben támogatja a gazdaságot, többek között azáltal, hogy fenntarthatóbbá teszi a nyugdíj- és szociális biztonsági rendszereket a jövő nemzedékei számára; tudomásul veszi a munkavállalók számára a kompenzációs rendszerek kezelése során felmerülő nehézségeket, amelyek felesleges késedelmet okozhatnak a kezeléshez jutásban és bizonyos esetekben elidegenítőek lehetnek; sürgősen kéri a munkavállalók újbóli beilleszkedésével kapcsolatos valamennyi igazgatási eljárás ügyfélközpontú megközelítését; felhívja a tagállamokat, hogy a Bizottsággal és az érintett uniós ügynökségekkel együttműködve tegyenek lépéseket a hosszú távú munkahelyi hiányzás negatív hatásaival – többek között az elszigeteltséggel, a pszichoszociális nehézségekkel, a társadalmi-gazdasági következményekkel és a lecsökkent foglalkoztatathatósággal – szemben;

⁽¹⁶⁾ <http://www.alna.se/in-english>

2018. szeptember 11., kedd

17. úgy véli, hogy a tagállamoknak és a munkáltatóknak olyan pozitív és munkaorientált megközelítést kell alkalmazniuk a fogyatékossgal élő és az idősebb munkavállalókra, a mentális vagy fizikai betegségben vagy sérüléstől szenvedőkre, beleértve a gyógyíthatatlan betegséggel diagnosztizált személyeket, amely az egyén megmaradó munkaképességeinek és munkára való hajlandóságának korai értékelésére összpontosít, továbbá a korai szakaszban pszichológiai, szociális és foglalkoztatási tanácsadást nyújt és a munkahely adaptálását biztosítja, figyelembe véve az egyén foglalkozási profilját és társadalmi-gazdasági helyzetét, valamint a vállalkozás helyzetét; ösztönzi a tagállamokat, hogy fejlesszék tovább a szociális ellátórendszerüket szabályozó azon rendelkezéseket, amelyek támogatják a munkába való visszatérést, amennyiben ezt szeretné a munkavállaló és az egészségügyi állapota lehetővé teszi;

18. megjegyzi, hogy a szociális vállalkozások, pontosabban a munkaerőpiaci integrációval foglalkozó szociális vállalkozások (WISE) pozitív szerepet játszottak a hosszútávú munkanélküliek munkaerő-piaci visszailleszkedésében; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a szükséges elismerést és technikai támogatást e vállalkozásoknak;

19. ösztönzi e tekintetben az UN CRDP-re és fakultatív jegyzőkönyvére (A/RES/61/106) való hivatkozást, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által létrehozott, az életműködésekről, a fogyatékossgáról és az egészségről szóló nemzetközi osztályozás alkalmazását minden releváns intézkedésben és szakpolitikai területen; osztja azt a nézetet, hogy a fogyatékossg társadalmi-gazdasági összefüggésben megmutató egészségügyi körülmény;

20. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és biztosítsanak bevált gyakorlatokat és a munkáltató számára mentorálást, támogatást és tanácsadást a visszailleszkedési tervek kidolgozási és végrehajtási módjára vonatkozóan, miközben biztosítsák a szociális partnerek közötti folyamatos párbeszédet, illetve azt, hogy a munkavállalók a munkába való visszatérés kezdetétől tudatában legyenek jogaiknak; ösztönzi továbbá a betegségből vagy sérülésből felépülő munkavállalók visszailleszkedésére vonatkozó bevált gyakorlatok cseréjét a tagállamok, a szakmai közösségek, a szociális partnerek, a nem kormányzati szervezetek és a politikai döntéshozók között és azokon belül;

21. felkéri a tagállamokat, hogy a szociális partnerekkel együttműködve nyújtsanak külső támogatást annak érdekében, hogy iránymutatást és technikai segítségnyújtást biztosítsanak azon kkv-k és mikrovállalkozások számára, amelyek korlátozott tapasztalattal rendelkeznek a foglalkozási rehabilitáció és a munkába való visszatérést segítő intézkedések terén; elismeri annak fontosságát, hogy az intézkedések vállalati szintű végrehajtása tekintetében figyelembe vegyék nemcsak a kkv-k és a mikrovállalkozások, hanem az egyes közszolgáltatási ágazatok helyzetét, különleges igényeit és a megfelelés miatt előttük álló kihívásokat is; hangsúlyozza, hogy a figyelemfelkeltés, a bevált gyakorlatok cseréje, a konzultáció és az online platformok rendkívül fontosak, hogy segítsék a kkv-kat és mikrovállalkozásokat ebben a folyamatban; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák az olyan gyakorlati eszközök és iránymutatások kidolgozását, amelyek segíthetik a foglalkoztatási rehabilitáció és a munkába való visszatérést segítő intézkedések terén korlátozott tapasztalattal rendelkező kkv-k és mikrovállalkozások támogatását; elismeri a vezetőképzésbe való beruházás fontosságát;

22. megjegyzi, hogy fennáll a veszélye annak, hogy a munkaerőpiacról leginkább kiszorult személyek visszailleszkedésére irányuló ötletesebb megközelítésektől megvonják a finanszírozást a könnyen számszerűsíthető végeredményeken alapuló, szűkebb körű megközelítések javára; felhívja ezért a Bizottságot, hogy javítsa az alulról felfelé építkező megközelítések finanszírozását a strukturális alapok, különösen az ESZA keretében;

23. tudomásul veszi a visszailleszkedési programok esetkezelési megközelítésének sikerét, és hangsúlyozza, hogy szükség van a szociális munkások vagy a kijelölt tanácsadók által nyújtott egyénre szabott és integrált segítségre; úgy véli, hogy alapvető fontosságú, hogy a vállalatok a betegség vagy sérülés miatti távollét során szoros kapcsolatot tartsanak fenn a munkavállalókkal vagy képviselőikkel;

24. úgy véli, hogy a munkába való visszatérést és a visszailleszkedést segítő szakpolitikáknak a munkával töltött egészséges életre irányuló szélesebb körű holisztikus megközelítés részét kell alkotniuk, amelyek célja, hogy testi és szellemi szempontból is biztonságos és egészséges munkakörnyezetet biztosítsanak a teljes munkával töltött életszakasz során, valamint tevékeny és egészséges időskort valamennyi munkavállaló számára; hangsúlyozza a kommunikáció, a foglalkozási rehabilitációval irányításával foglalkozó szakemberek (munkaasszisztensek) által nyújtott segítség, valamint egy olyan integrált megközelítés kiemelt fontosságát, amely valamennyi érintett felet bevonja a munkavállalók sikeres fizikai és foglalkozási rehabilitációjába; úgy véli, hogy a munkahely a visszatérési rendszerek központi eleme kell legyen; üdvözlí az osztrák „fit2work”⁽¹⁷⁾ program bürokrácia mentes és gyakorlati megközelítésének sikerét, amely a valamennyi munkavállaló számára hozzáférhető egyszerű kommunikációra (így például az egyszerűbb nyelvhasználatra) helyezi a hangsúlyt;

⁽¹⁷⁾ „Az EU-OSHA esettanulmánya az ausztriai Fit2Work programról” <https://osha.europa.eu/hu/tools-and-publications/publications/austria-fit2work/view>

2018. szeptember 11., kedd

25. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatásban tartsák, többek között annak biztosításával, hogy a kkv-k és a mikrovállalkozások rendelkezzenek a szükséges erőforrásokkal ennek eredményes megvalósításához; határozottan ösztönzi a betegségből és sérülésekből felépülő munkavállalók nyílt munkaerőpiacra történő bekerülését célzó átképzés és továbbképzés révén való visszailleszkedését a minőségi foglalkoztatásba, amennyiben a munkavállaló ezt szeretné, és az egészségügyi körülmények ezt megengedik; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a szakpolitikai rendelkezések az egyének munkaképességére összpontosítsanak, valamint, hogy rámutassanak a munkáltatót érintő azon előnyökre, amelyek a tartós betegszabadság miatt elveszthető munkavállaló tapasztalatainak és ismereteinek megtartásából fakadnak; elismeri azonban annak fontosságát, hogy a nemzeti szociális ellátórendszer keretében létezzen egy erős biztonsági háló azon személyek számára, akik nem képesek visszatérni a foglalkoztatásba;

26. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a munkáltatók számára vezessenek be aktív munkaerőpiaci politikákat és szakpolitikai ösztönzőket, hogy támogassák a fogyatékossgal és krónikus betegséggel élő személyek foglalkoztatását, többek között azáltal, hogy visszailleszkedésük érdekében a munkahelyen megfelelő kiigazításokat tesznek, és megszüntetik az akadályokat; emlékeztet arra, hogy alapvető fontosságú tájékoztatni a vállalatokat és az érintett személyeket a meglévő ösztönzőkről és jogokról;

27. elismeri e tekintetben, hogy a rugalmas, személyre szabott és adaptív munkafeltételek, mint például a távmunka, a rugalmas munkaidő, az adaptált munkaeszközök és a csökkentett munkaidő vagy munkaterhelés fontos szerepet játszik a munkába való visszatérésben; hangsúlyozza a munkába való korai és/vagy fokozatosan visszatérés (ha az egészségügyi körülmények lehetővé teszik) fontosságát, amelyet a vállalkozások pénzügyi ösztönzőinek fenntartása mellett részleges betegségi ellátás kísérhet annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személyek ne szenvedjenek el jövedelemkiesést a munkába való visszatérés miatt; hangsúlyozza, hogy ezeknek a feltételeknek, amelyek magukban foglalják a földrajzi, időbeli és funkcionális rugalmasságot, a munkavállalók és a munkáltatók számára egyaránt megvalósíthatóknak kell lenniük, elő kell segíteniük a munkairányítás megszervezését és figyelembe kell venniük a termelési ciklusok változásait;

28. elismerését fejezi ki azon nemzeti programok és kezdeményezések iránt, amelyek elősegítették a krónikus betegségekben szenvedő emberek minőségi foglalkoztatásba való visszailleszkedését, például a német „Job 4000”⁽¹⁸⁾ program, amely integrált megközelítést alkalmaz a elhelyezkedési nehézségekkel küzdő súlyos fogyatékossgal élő személyek stabil szakmai beilleszkedésének javítása érdekében, valamint a visszailleszkedést segítő ügynökségek létrehozása iránt, amelyek segítenek a krónikus betegségekben szenvedőknek olyan munkát találni, amely megfelel a helyzetüknek és a képességeiknek⁽¹⁹⁾;

29. tudomásul veszi a magas szintű munkahelyi autonómiával összefüggésben álló fontos pszichológiai előnyöket és termelékenységi növekedést; úgy véli, hogy a munkahelyi autonómia bizonyos szintje alapvető fontosságú lehet az eltérő állapotú és igényű beteg és sérült munkavállalók visszailleszkedési folyamatának megkönnyítéséhez;

30. elismeri a munkába való visszatérés értékét az ellátási folyamatban, mivel a munka sokak számára lehetővé teszi a pénzügyi függetlenséget, és javítja az életminőségét, ami esetenként kulcsfontosságú tényező lehet a felépülés folyamatában;

31. felhívja a tagállamokat, hogy a „juttatási csapda” elkerülése érdekében ne szüntessék meg azonnal a jóléti juttatásokat, amikor a krónikus betegségben szenvedő emberek munkahelyhez jutnak;

A munkavállalók visszailleszkedésével kapcsolatos hozzáállás megváltoztatása

32. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szociális partnerekkel együttműködve – közleményeikben, iránymutatásaikban és szakpolitikáikban – biztosítsák, hogy a munkáltatók úgy tekintsenek a visszailleszkedési folyamatra, mint egy lehetőség arra, hogy részesüljenek a munkavállalók készségei, kompetenciái és tapasztalata révén megvalósuló előnyökből; úgy véli, hogy a munkáltatók és a munkavállalói képviselők a kezdetektől fontos szereplői a munkába való visszatérés folyamatának, és részesei a döntéshozatali folyamatnak;

⁽¹⁸⁾ Forrás: A Pathways projekt „A munkába való jelenlegi beilleszkedési és visszailleszkedési stratégiák krónikus megbetegedéssel küzdő személyekre vonatkozó eredményességével kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékokról szóló irányadó dokumentum” című, 5.2. számú célkitűzése.

⁽¹⁹⁾ Forrás: Hollandia: A munkába való visszatérést segítő továbbképzési szolgáltatások képesített, saját tapasztalataik folytán szakértővé vált személyek számára. Esettanulmány. EU-OSHA.

2018. szeptember 11., kedd

33. emlékeztet az UN CRDP 26. és 27. cikkére, amelyek arra kötelezik a részes államokat, hogy szervezzék meg, erősítsék meg és bővítsék ki a rehabilitációs szolgáltatásokat és programokat, különösen az egészségügy, a foglalkoztatás, az oktatás és a szociális szolgáltatások területén, és előmozdítsák a munkaerőpiacon részt vevő fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeit és szakmai előmenetelét, valamint a munkába való visszatéréshez nyújtott segítséget;

34. hangsúlyozza, hogy a foglalkozási rehabilitációval és a munkába való visszatérést segítő szakpolitikákkal és programokkal, valamint a fejlett vállalati kultúrával kapcsolatos tudatosság döntő fontosságú tényező a munkába való visszatérés folyamata, a negatív hozzáállás elleni küzdelem, valamint az előítéletek és hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem sikerének szempontjából; úgy véli, hogy szakértői csoportok, például pszichológusokat és a foglalkozási rehabilitációban szakképzett oktatókat hatékonyan lehetne megosztani a különböző vállalatok között, ezáltal lehetővé téve, hogy a kisebb vállalatok is részesülhessenek a tapasztalataik nyújtotta előnyben; úgy véli, hogy ebben a folyamatban maradt mozgástér a nem kormányzati szervezetek és az önkéntesek által nyújtott támogatás és kiegészítő szerepvállalás számára is;

35. elismerését fejezi ki azon a vállalkozások iránt, amelyek az egészségügyi problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők vagy a megváltozott munkaképességűek támogatására irányuló kezdeményezéseket tettek, többek között azáltal, hogy átfogó megelőző programokat, a feladatok módosítását, képzést és átképzést biztosítanak, vagy azáltal, hogy a többi munkavállalót felkészítik a visszatérő munkavállalók megváltozott képességeire, ezáltal segítve visszailleszkedésüket; határozottan ösztönzi, hogy további vállalkozások is vegyenek részt ebben az erőfeszítésben, és indítsanak ilyen kezdeményezéseket; úgy véli, hogy alapvető fontosságú, hogy a munkavállalók vállalaton belüli visszailleszkedését elősegítő intézkedések a vállalati kultúra szerves részét alkossák;

36. felszólít az egészségügyi problémákkal küzdők vagy fogyatékossgal élők számára kevesebb lehetőséget eredményező olyan kihívások és hátrányos megkülönböztetés jobb megértésére, mint többek között a megértés hiánya, az előítélet, az alacsony termelékenység megítélése és a társadalmi megbélyegzés;

37. úgy véli, hogy az oktatás és a vállalati kultúra változásai, valamint a „Vision Zero” -hoz hasonló uniós szintű kampányok fontos szerepet játszanak a közvélemény átalakításában; felszólít arra, hogy fordítsanak fokozott figyelmet az európai munkaerőpiacok előtt álló demográfiai kihívásokra; elfogadhatatlannak ítéli, hogy az idősebb személyek gyakran szenvednek hátrányos megkülönböztetés életkoruk miatt; hangsúlyozza a munkavállalók életkoron alapuló megkülönböztetése elleni küzdelemre irányuló kampányok fontosságát, amelyek előmozdíják a megelőzésre, valamint a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó intézkedéseket; felhívja a tagállamokat és az Uniót, hogy vegyék figyelembe európai parlament idősebb munkavállalók egészségével és biztonságával kapcsolatos kísérleti projektjének megállapításait;

38. úgy véli, hogy a nemzeti szakpolitikai keretek döntő hatással vannak az kormenedzsmentet és a tevékeny és egészséges időskort támogató környezet kialakítására; úgy véli, hogy mindez hatékonyan támogatható lenne uniós fellépések révén, többek között szakpolitikák, iránymutatás, tudáscsere és különböző pénzügyi eszközök például az ESZA vagy az európai strukturális és beruházási alapok igénybevételeivel; felszólítja a tagállamokat, hogy ösztönözzék az idősebb munkavállalók rehabilitációját és reintegrációját célzó intézkedéseket – ha lehetséges és ha az érintett személy is így kívánja – például azáltal, hogy végrehajtják az idősebb munkavállalók biztonságáról és egészségvédelméről szóló uniós kísérleti projekt eredményeit;

39. elismeri, hogy a gyógyíthatatlan betegséggel diagnosztizált emberek megtartják a munkához való alapvető jogot; elismeri továbbá, hogy az említett személyek egyedi kihívásokkal szembesülnek a foglalkoztatásukat illetően, amelyek különböznek a többi betegcsoport előtt álló kihívásoktól, mivel gyakran kevés idő áll rendelkezésükre arra, hogy alkalmazkodhassanak állapotuk változásaihoz és elvégezzék munkahelyük kiigazításait; elismerően nyilatkozik az olyan kezdeményezésekről, mint a „Dying to Work” („meghalok a munkáért”) kampány, amelyek felhívják a figyelmet ezen konkrét problémákra; ösztönzi a munkáltatókat, hogy folytassák a lehető legtöbb párbeszédet a halálos betegséggel diagnosztizált munkavállalókkal, annak biztosítása érdekében, hogy minden szükséges és lehetséges módosítás elvégezhető legyen annak érdekében, hogy – ha úgy kívánja – lehetővé váljon a munkavállaló számára a munkavégzés folytatása; azon a véleményen van, hogy sok beteg számára a munkahelyen maradás személyes, pszichológiai vagy gazdasági kényszer és központi szerepet tölt be emberi méltóságában és életminőségében; sürgeti a tagállamokat, hogy támogassák a munkahelyek ésszerű adaptálását az emberek ezen csoportja előtt álló egyedi kihívásokhoz; felhívja a Bizottságot, hogy orvossolja a rákbetegek foglalkoztatási helyzetére vonatkozó adatok hiányának problémáját, és támogassa a jobb, tagállamok között összehasonlítható adatok gyűjtését, hogy javítani lehessen az érintettek számára nyújtott támogatási szolgáltatásokat;

40. hangsúlyozza e tekintetben, hogy fontos fejleszteni és naprakésszé tenni a munkavállalók azon képességeit, amelyek összhangban állnak a vállalati és a piaci igényekkel, különös hangsúlyt fektetve a digitális készségekre, azáltal hogy a munkavállalók számára megfelelő képzést és az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférést biztosítanak; kiemeli a munkaerőpiac növekvő digitalizációját; rámutat arra, hogy a digitális készségek fejlesztése a munkába való visszatérésre való felkészülés szerves része lehet, különösen az idősebb népesség körében;

2018. szeptember 11., kedd

41. megállapítja, hogy a hivatalos és nem hivatalos gondozók egyaránt kulcsfontosságú szerepet töltenek be a foglalkozási rehabilitációban; elismeri, hogy az Európában nyújtott gondozási ellátás 80 %-át fizetetlen gondozók biztosítják ⁽²⁰⁾, és a gondozói tevékenység következtében jelentősen csökkennek ezen embercsoport hosszú távú foglalkoztatási kilátásai; elismeri továbbá, hogy – tekintettel arra, hogy a gondozók többsége nő – a gondozók foglalkoztatási helyzetére vonatkozó kérdés egyértelműen bír nemi dimenzióval; felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a munkáltatókat, hogy vegyék különösen tekintetbe a foglalkoztatás gondozókat illető kihatásait;

o

o o

42. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽²⁰⁾ <http://www.ecpc.org/WhitePaperOnCancerCarers.pdf>

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0326

Az EU és a harmadik országok közötti kapcsolatok a pénzügyi szolgáltatások szabályozása és felügyelete terén

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a pénzügyi szolgáltatások szabályozása és felügyelete terén az EU és a harmadik országok között fennálló kapcsolatokról (2017/2253(INI))

(2019/C 433/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó, Jacques de Larosière által vezetett magas szintű munkacsoport 2009. február 25-i jelentésére,
- tekintettel a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerének (ESFS) felülvizsgálatáról szóló, a Bizottsághoz címzett ajánlásokat tartalmazó, 2014. március 11-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az „A pénzügyi szabályozási program gazdasági felülvizsgálata” című, 2014. május 15-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2014)0158),
- tekintettel az európai felügyeleti hatóságok (EFH-k) és a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerének (PFER) működéséről szóló, 2014. augusztus 8-i bizottsági jelentésre (COM(2014)0509),
- tekintettel az EU nemzetközi pénzügyi, monetáris és szabályozó intézményekben és testületekben betöltött szerepéről szóló, 2016. április 12-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a „Véleményezési felhívás – a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós szabályozási keret” című, 2016. november 23-i bizottsági közleményre (COM(2016)0855),
- tekintettel a „Pénzügyi szolgáltatások uniós szabályozásának áttekintéséről és kihívásairól: hatások és a pénzügyi szabályozás hatékonyabb és eredményesebb uniós keretei és a tőkepiaci unió felé vezető út” című, 2016. január 19-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az „Uniós egyenértékűségi határozatok a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos szakpolitikában: értékelés” című, 2017. február 27-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2017)0102),
- tekintettel az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretéről szóló, 2018. március 14-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A8-0263/2018),

A. mivel a pénzügyi válság óta több mint 40 új uniós pénzügyi jogszabályt fogadtak el, melyekből 15 tartalmaz „harmadik országokra vonatkozó rendelkezéseket”, amelyek mérlegelési jogkört biztosítanak a Bizottságnak arra, hogy az EU nevében egyoldalúan döntsön arról, hogy a külföldi joghatóságok szabályozási előírásai egyenértékűnek tekinthetők-e;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0202.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0108.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0006.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0069.

2018. szeptember 11., kedd

- B. mivel az egyenértékűség és a passzportálási jogok egyértelműen különböző fogalmak, amelyek különböző jogokat és kötelezettségeket biztosítanak a szabályozók, a felügyeleti hatóságok, a pénzügyi intézmények és a piaci szereplők számára; mivel az egyenértékűségre vonatkozó határozatok nem adnak „passzportálási jogokat” a harmadik országokban székhellyel rendelkező pénzügyi intézmények számára, mivel ez a fogalom elválaszthatatlanul kapcsolódik a belső piacához, és annak közös szabályozási, felügyeleti, végrehajtási és igazságügyi keretéhez;
- C. mivel egyetlen, az EU által kötött kereskedelmi megállapodás sem tartalmazott a határokon átnyúló kölcsönös hozzáférésre vonatkozó rendelkezéseket a pénzügyi szolgáltatások tekintetében;
- D. mivel nem létezik egységes, az egyenértékűségi határozatokat alátámasztó keret; mivel minden jogalkotási aktus célzott, a politikai célkitűzésekhez igazított egyenértékűségi rendszert határoz meg; mivel az egyenértékűségre vonatkozó jelenlegi rendelkezések különböző megközelítéseket kínálnak, amelyeknek a pénzügyi szolgáltatótól és a tevékenységi helye szerinti piactól függően számos lehetséges előnyük lehet;
- E. mivel az egyenértékűség többek között a nemzetközi szabályozási konvergencia előmozdításának eszköze, amely az Európai Unió belső piacán, egyenlő versenyfeltételek mellett, nagyobb versenyt eredményezhet, miközben megakadályozza a szabályozási arbitrázst, védi a fogyasztókat és a befektetőket, megőrzi az EU pénzügyi stabilitását és fenntartja a belső piacon belüli egységességet; mivel az egyenértékűség az uniós és a harmadik országbeli pénzügyi intézmények közötti tisztességes és egyenlő szabályozási és felügyeleti bánásmód biztosításának is az eszköze;
- F. mivel az egyenértékűségre vonatkozó határozatok az egységes uniós szabálykönyvön alapulnak, és technikai értékelés alapján születnek; mivel ennek ellenére azokat fokozott parlamenti vizsgálatnak kell alávetni;
- G. mivel a Bizottság az egyenértékűséget úgy határozza meg, mint „a fő eszköz, amelyet az EU a piaci szereplők határokon átnyúló tevékenységének stabil és biztonságos prudenciális környezetben történő hatékony kezeléséhez használ, olyan harmadik országbeli joghatóságok vonatkozásában, amelyek szigorúan betartják, végrehajtják és érvényre juttatják ugyanazokat a magas szintű prudenciális előírásokat, mint az Unió”;
- H. mivel az Egyesült Királyságnak az Unióból való közelgő kilépése jelentős hatást gyakorolhat a pénzügyi szolgáltatások szabályozására és felügyeletére, tekintettel a tagállamok között jelenleg fennálló szoros kapcsolatokra ezen a területen; mivel az Egyesült Királyságnak az Unióból történő kilépésére irányuló tárgyalások még folyamatban vannak;
- I. mivel az átmeneti időszakot is magában foglaló kilépésről rendelkező megállapodás elfogadása és ratifikálása esetén a pénzügyi intézményeknek hosszabb idejük lesz a brexithez való alkalmazkodásra; mivel átmeneti időszak hiányában a Bizottságnak és az európai felügyeleti hatóságoknak fel kell készülniük a pénzügyi stabilitás, a belső piac integritása és az uniós döntéshozatali autonómia védelmére;
- J. mivel az Unió pénzügyi stabilitása szempontjából teljes mértékben figyelembe kell venni a harmadik országok piacainak és az Unió egységes piacának összekapcsoltságát;
- K. mivel a pénzügyi szolgáltatások uniós szabályozásának áttekintéséről és kihívásairól szóló, 2016. január 19-i állásfoglalásában a Parlament felhívta a Bizottságot, hogy „javasoljon átfogó, következetes és konkrét keretet a harmadik országok egyenértékűségéről szóló döntésekhez, eredményalapú elemzés, illetve nemzetközi szabványok vagy megállapodások figyelembe vétele mellett”;

1.1. Kapcsolatok harmadik országokkal a válság óta

1. megjegyzi, hogy a pénzügyi válság óta az EU széles körű reformok és nemzetközi szabványok végrehajtása révén továbbfejlesztette pénzügyi szabályozását; üdvözli a fokozott szabályozói és felügyeleti együttműködést az EU és harmadik országok között; elismeri, hogy ez hozzájárult a pénzügyi szabályozás globális egységességének javításához és az EU ellenállóbbá tételéhez a globális pénzügyi sokkokkal szemben;

2018. szeptember 11., kedd

2. úgy véli, hogy az EU-nak elő kell mozdítania a rendszerszintű kockázat csökkentését és a pénzügyi stabilitás növekedését célzó globális pénzügyi szabályozási reformokat, és olyan nyitott, integrált, eredményes és reziliens pénzügyi rendszerre kell törekednie, amely támogatja a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedést, a munkahelyteremtést és a beruházásokat; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi szabályozási és felügyeleti együttműködés minden keretének meg kell védenie az Unió pénzügyi stabilitását, és tiszteletben kell tartania annak szabályozási és felügyeleti rendszereit és normáit, valamint azok alkalmazását;

3. aggodalommal jegyzi meg, hogy a nemzetközi együttműködés egyre nehezebben valósítható meg a különféle a nemzeti érdekek és azon ösztönös törekvés miatt, hogy a kockázatokat más joghatóságokra hárítsák;

Uniós egyenértékűségi eljárások

4. megjegyzi, hogy számos uniós jogalkotási aktus tartalmaz a harmadik országokkal folytatott szabályozási együttműködésre vonatkozó, a felügyeleti együttműködéssel és a prudenciális intézkedésekkel kapcsolatos különös rendelkezéseket;

5. hangsúlyozza, hogy az egyenértékűség megadása az EU egyoldalú döntése, amely uniós szabványok alapján születik; úgy véli, hogy néhány egyedi esetben a nemzetközi együttműködést elősegíthetik az EU és harmadik országok közötti együttműködési megállapodások is;

6. hangsúlyozza, hogy az EU-nak ösztönöznie kell más joghatóságokat arra, hogy pénzügyi piacukhoz hozzáférést biztosítsanak az uniós piaci szereplők számára;

7. hangsúlyozza, hogy az EU-nak a pénzügyi szolgáltatások szabályozásával és felügyeletével kapcsolatban harmadik országokkal fenntartott kapcsolatai révén az EU-nak fokoznia kell a harmadik országokkal folytatott adóügyi együttműködést, a nemzetközi és uniós szabványokkal összhangban; meggyőződése, hogy az egyenértékűségi határozatokat az adókijátszás, az adócsalás, az adókikerülés és a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos megfelelő harmadik országbeli szabályozás meglététől kell függővé tenni;

8. elismeri, hogy az EU egyenértékűségi rendszere szerves részét képezi a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó számos szabályozási és felügyeleti jogi aktusának, és számos előnnyel járhat, mint például: fokozott verseny, megnövekedett tőkeáramlás az EU-ba, több eszköz és befektetési lehetőség az uniós vállalkozások és befektetők számára, erősebb befektető- és fogyasztóvédelem, valamint pénzügyi stabilitás;

9. ismételt hangsúlyozza, hogy a legtöbb esetben az egyenértékűségi határozatok nem biztosítanak harmadik országokban székhellyel rendelkező pénzügyi intézményeknek jogot arra, hogy a pénzügyi szolgáltatások nyújtsanak az egész EU-ban; rámutat arra, hogy ezek a határozatok egyes esetekben a harmadik országbeli intézmények számára bizonyos termékek vagy szolgáltatások tekintetében korlátozott hozzáférést biztosíthatnak az egységes piachoz;

10. hangsúlyozza ellenben, hogy az „uniós passzport” a vállalkozások számára az EGT egész területén biztosítja a pénzügyi szolgáltatások nyújtásához való jogot a székhely szerinti ország által kiadott engedély alapján és a székhely szerinti ország felügyelete alatt, és mint ilyen, nem áll rendelkezésre az EGT-n kívüli országokban letelepedett pénzügyi intézmények számára, mivel az uniós jog szerint harmonizált prudenciális követelményekre, valamint az engedélyek kölcsönös elismerésére támaszkodik;

11. hangsúlyozza, hogy az uniós egyenértékűségi rendszer célja a nemzetközi szabályozási konvergencia előmozdítása és a felügyeleti együttműködés fokozása az uniós és nemzetközi szabványok alapján, valamint az uniós és a harmadik országbeli pénzügyi intézmények közötti egyenlő bánásmód biztosítása, az EU pénzügyi stabilitásának megőrzése, valamint a befektetők és a fogyasztók védelme mellett;

12. úgy véli, hogy a jelenlegi állapot szerint az egyenértékűség megadására irányuló uniós eljárásnak előnyére válna az Európai Parlament felé meglévő nagyobb átláthatóság; meggyőződése, hogy a strukturált, horizontális és gyakorlati keretrendszer, valamint a harmadik országok felügyeleti keretrendszereinek elismerésére vonatkozó iránymutatások, valamint az ilyen keretrendszerek értékelésének megfelelő részletességi szintje javítaná az átláthatóságot;

13. meggyőződése, hogy az egyenértékűségi határozatoknak objektívnek, arányosnak és kockázatérzékenyeknek kell lenniük, miközben fenn kell tartaniuk az uniós szabályozás magas szintjét; úgy véli továbbá, hogy az egyenértékűségi határozatokat az Unió, annak tagállamai és polgárai legjobb érdekeinek szem előtt tartásával kell meghozni, tekintettel az Unió, vagy egy vagy több tagállama pénzügyi stabilitására, a piac integrálására, a befektető- és a fogyasztóvédelemre, valamint a belső piac működésére;

2018. szeptember 11., kedd

14. úgy véli, hogy az egyenértékűségi értékelések technikai jellegűek, de megjegyzi, hogy az egyenértékűségi határozatok egyértelmű politikai dimenzióval rendelkeznek, és vélhetőleg különböző szakpolitikai célkitűzések kiegyensúlyozását szolgálják; kitar amellett, hogy a pénzügyi szolgáltatások területén az egyenértékűségnek egy harmadik ország számára történő megadására irányuló folyamatot a Parlamentnek és a Tanácsnak mindig ellenőriznie kell, és a nagyobb átláthatóság érdekében az ilyen határozatokat felhalmazáson alapuló jogi aktusok révén kell meghozni, és szükség esetén kifogásról való korai lemondásra irányuló eljárással kell elősegíteni;

15. megjegyzi, hogy a Bizottság 2017. december 21-i határozata az egyenértékűségnek a MiFID/MiFIR-rendelet egyenértékűségi eljárása részeként történő megadásáról a svájci részvénykereskedési helyszínek számára – amely 12 hónapos időszakra korlátozódik, de meghosszabbítható, amennyiben a közös intézményi keret kapcsán elegendő előrelépés történik – egyértelműen politikai jellegű volt;

16. megjegyzi, hogy a Bizottságnak joga van egyenértékűségi határozatokat visszavonni, különösen lényegi szabályozási eltérés esetén, és meggyőződése, hogy egy ilyen visszavonási határozatot megelőzően a Parlamenttel megfelelő módon konzultálni kell; felszólít az egyenértékűségi határozatok elfogadására, visszavonására vagy felfüggesztésére vonatkozó átlátható eljárások bevezetésére;

17. úgy véli, hogy a harmadik országok egyenértékű rendszerének folyamatos felügyeletére vonatkozó következetes keretet kell kidolgozni; úgy véli, hogy az európai felügyeleti hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy a Bizottságnak tanácsot adjanak, valamint hogy felülvizsgálják a harmadik országokban a szabályozás és felügyelet terén végbement fejleményeket, mivel az ilyen fejlemények az Unióra is hatással lehetnek a pénzügyi rendszer összekapcsoltsága miatt; követeli, hogy a Parlamentet tájékoztassák a harmadik országok folyamatban lévő szabályozási és felügyeleti felülvizsgálatairól; tudomásul veszi e tekintetben az európai pénzügyi felügyeleti rendszer felülvizsgálatára vonatkozó jogalkotási csomagot, amely az egyenértékűségi határozatot követően fokozott nyomon követést irányoz elő, ideértve a szabályozási kérdéseket, a felügyeletet és a végrehajtást, valamint a harmadik ország piacának helyzetét;

18. úgy véli, hogy az EU jövőbeli egyenértékűségi keretrendszere révén a harmadik országoknak bármilyen nemzeti szabályozási fejleményről tájékoztatniuk kell az európai felügyeleti hatóságokat, és az egyenértékűségi határozatnak jó szabályozási és felügyeleti együttműködést és információcserét kell előírnia; úgy véli, hogy hasonlóképp a harmadik országoknak is szoros párbeszédet kell folytatniuk az EU-val;

19. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül és dolgozzon ki az egyenértékűségi eljárások átlátható, koherens és következetes alkalmazásához olyan egyértelmű keretet, amely javított eljárást vezet be az egyenértékűség meghatározására felülvizsgálatára, felfüggesztésére vagy visszavonására; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az egyenértékűség megadására vonatkozó kérelmezési eljárás harmadik országok esetében történő bevezetésének előnyeit;

20. felszólít arra, hogy az illetékes európai felügyeleti hatóság folyamatosan kövesse nyomon az egyenértékűségi határozatokat, és ennek a nyomon követésnek az eredményeit hozza nyilvánosságra; kiemeli, hogy az ilyen nyomon követésnek ki kell terjednie az érintett harmadik országbeli vonatkozó jogszabályokra, a végrehajtási és felügyeleti gyakorlatokra, valamint a főbb jogszabály-módosításokra és piaci fejleményekre; felszólítja továbbá az európai felügyeleti hatóságokat, hogy végezzék el a harmadik országokban végbemenő fejlemények eseti értékelését a Parlament, a Tanács és a Bizottság indokolt kérelmei alapján;

21. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a jelenlegi egyenértékűségi rendszert, és értékelje, hogy hozzájárul-e az uniós és a harmadik országbeli pénzügyi intézmények közötti egyenlő versenyfeltételek megvalósításához, megőrizve az Unió vagy annak egy vagy több tagállama pénzügyi stabilitását, a piaci integritást, a befektető- és fogyasztóvédelmet, valamint a belső piac működését; úgy véli, hogy ezt a felülvizsgálatot és – adott esetben – a javítást szolgáló javaslatokat közzé kell tenni;

22. felhívja a Bizottságot, hogy évente tegyen jelentést az Európai Parlamentnek minden egyenértékűségi határozatról, beleértve az egyenértékűséget megadó, felfüggesztő és visszavonó határozatokat is, és indokolja meg az említett határozatokat;

2018. szeptember 11., kedd

23. emlékeztet az európai felügyeleti hatóságok jelentőségére a harmadik országok felügyeleti és szabályozási keretének elemzésében és nyomon követésében ellenőrzésében, és e tekintetben felszólítja az érintett európai felügyeleti hatóságokat, hogy alakítsák ki az adatok gyűjtéséhez, összevetéséhez és elemzéséhez szükséges kapacitásokat és hatásköröket; emlékeztet az illetékes nemzeti hatóságok szerepére azon pénzügyi intézmények engedélyezési eljárásában, amelyek portfóliókezelésük vagy kockázatkezelésük egy részét szolgáltatókra kívánják átruházni olyan harmadik országokban, ahol a szabályozási rendszer hasonló az EU rendszeréhez, emlékeztet továbbá a felügyeleti konvergencia fontosságára; tudomásul veszi az európai felügyeleti hatóságok folyamatos felülvizsgálatát, különösen pénzügyi intézmények felhatalmazási, kiszervezési és kockázatáttruházási rendelkezéseinek felügyeletére vonatkozó javaslatokat; úgy véli, hogy az európai felügyeleti hatóságoknak és az illetékes nemzeti hatóságoknak szorosan együtt kell működniük annak érdekében, hogy megosszák egymással a bevált gyakorlatokat, és biztosítsák a harmadik országokkal folytatott szabályozási együttműködés és tevékenységek egységes végrehajtását;

Az EU szerepe a pénzügyi szabályozásra vonatkozó globális szabványok kialakításában

24. kiemeli az EU aktív szerepének fontosságát a globális szabványok meghatározása terén, amely olyan eszköz, amely előmozdítja a pénzügyi szabályozás nemzetközi egységességét, törekszik a pénzügyi stabilitás maximalizálására, csökkenti a rendszerszintű kockázatokat, védi a fogyasztókat és a befektetőket, megelőzi a joghatóságok közötti szabályozási hézagokat és egy hatékony nemzetközi pénzügyi rendszert alakít ki;

25. felszólít az Unió és a pénzügyi szolgáltatások terén működő globális szabványügyi testületekben részt vevő tagállamok aktív szerepvállalására; emlékeztet az EU nemzetközi pénzügyi, monetáris és szabályozó intézményekben és szervezetekben betöltött szerepéről szóló jelentésében a Bizottság felé megfogalmazott kérésekre;

26. felszólít e célból továbbá arra, hogy korszerűsítsék az EU és az Egyesült Államok közötti közös pénzügyi szabályozási fórumot, hogy a gyakoribb és következetesebb koordináció érdekében több rendszeres ülésre is kiterjedjen;

27. rámutat arra, hogy a pénzügyi szolgáltatások terén harmadik országokkal fennálló kapcsolatok javítását és az uniós tőkepiacok megerősítését nem szabad egymást kölcsönösen kizárónak tekinteni; hangsúlyozza ezért a tőkepiaci unióra irányuló projekt kapcsán elért előrelépés szükségességét;

o

o o

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0327

A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határrégióiban

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az EU határrégiói növekedésének és kohéziójának előmozdításáról (2018/2054(INI))

(2019/C 433/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 4., 162., 174–178. és 349. cikkére,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2013. december 17-i 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló, 2011. március 9-i 2011/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Bizottság „A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határrégióiban” című, 2017. szeptember 20-i közleményére (COM(2017)0534),
- tekintettel „A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határrégióiban” című bizottsági közleményt kísérő, 2017. szeptember 20-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2017)0307),
- tekintettel a lemaradó uniós régiókról szóló, 2018. március 13-i állásfoglalására ⁽⁵⁾;
- tekintettel 2018. április 17-i állásfoglalására a gazdasági, társadalmi és területi kohézió Európai Unión belüli megerősítéséről: az Európai Bizottság hetedik jelentéséről ⁽⁶⁾;
- tekintettel „A 2020 utáni uniós kohéziós politika alapelemei” című, 2017. június 13-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a partnerek növekvő bevonásáról és az európai strukturális és beruházási alapok teljesítményének láthatóságáról szóló, 2017. június 13-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HLL 347., 2013.12.20., 320. o.

⁽²⁾ HLL 347., 2013.12.20., 259. o.

⁽³⁾ HLL 210., 2006.7.31., 19. o.

⁽⁴⁾ HLL 88., 2011.4.4., 45. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0067.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0105.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0254.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0245.

2018. szeptember 11., kedd

- tekintettel „A megfelelő finanszírozási szerkezet Európa régiói számára: a pénzügyi eszközök és támogatások egyensúlya az uniós kohéziós politikában” című, 2017. május 18-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel „A munkahelyteremtést és növekedést támogató beruházások – az európai strukturális és beruházási alapok hozzájárulásának maximalizálása: a jelentés értékelése a közös rendelkezésekről szóló rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint” című, 2017. február 16-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának a „Hiányzó közlekedési összeköttetések a határ menti régiókban” című, 2017. február 8-i véleményére ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel a kohéziós politikáról és az intelligens szakosodást célzó kutatási és innovációs stratégiákról (RIS3) szóló, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
 - tekintettel az „Európai területi együttműködésről – bevált gyakorlatok és innovatív intézkedések” című, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
 - tekintettel az „Új területfejlesztési eszközök a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikában: integrált területi beruházás (ITI) és közösségvezérelt helyi fejlesztés (CLLD)” című, 2016. május 10-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾,
 - tekintettel az esb-alapok kedvezményezettjeit szolgáló egyszerűsítésekkel foglalkozó magas szintű munkacsoport következtetéseire és ajánlásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A8-0266/2018),
- A. mivel az Európai Unió és az Európai Szabadkereskedelmi Társuláshoz (EFTA) tartozó közvetlen szomszédai 40 belső országhatárral és uniós belső határrégióval rendelkeznek és ezek a régiók alkotják az Unió területének 40 %-át, itt él az Európai Unió népességének 30 %-a, valamint az Unió GDP-jének közel egyharmadát állítják elő;
- B. mivel a határrégiókban – különösen az alacsonyabb népsűrűségűek esetében – többnyire rosszabbak a társadalmi és gazdasági fejlődés feltételei, és a határrégiók gazdaságilag általában kevésbé jól teljesítenek, mint a tagállamok más régiói, és nem aknázzák ki teljes egészében gazdasági lehetőségeiket;
- C. mivel a fizikai és/vagy földrajzi akadályok is hozzájárulnak az Európai Unión belül és kívül elhelyezkedő határrégiók – különösen a hegyvidéki régiók – gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának korlátozásához;
- D. mivel az eddigi erőfeszítések ellenére – főként adminisztratív, nyelvi és jogi korlátok miatt – a határrégiók között és azokon belül még mindig akadályokba ütközik a növekedés, a gazdasági és a társadalmi fejlődés, valamint a kohézió;
- E. mivel a Bizottság 2017-es becslései szerint ezen akadályok csupán 20 %-ának a kiküszöbölése már 2 %-os – azaz körülbelül 91 milliárd eurónyi – növekedést eredményezne a határrégiók GDP-jében, ami körülbelül egymillió új munkahelyet is teremtene; mivel széles körű az egyetértés abban a tekintetben, hogy a területi – többek között a határon átnyúló – együttműködés valódi és látható hozzáadott értéket jelent különösen a belső határok mentén élő uniós polgárok számára;
- F. mivel a más uniós országban dolgozó, illetve tanuló határátlépő ingázók, illetve diákok száma körülbelül 2 milliót tesz ki, amelyből a munkavállalók száma 1,3 millió, és az EU 28 tagállamában élő összes munkavállaló 0,6 %-át képviselik;

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0222.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0053.

⁽¹¹⁾ HL C 207., 2017.6.30., 19. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0320.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0321.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0211.

2018. szeptember 11., kedd

- G. mivel a jelenlegi többéves pénzügyi kereten belül a transeurópai közlekedési hálózatok (TEN-T) és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) alapjainak 95 %-át a TEN-T törzshálózati folyosóra fordítják, míg ezzel szemben az átfogó hálózathoz tartozó kisebb projektek, valamint a TEN-T hálózathoz való kapcsolódásra irányuló kezdeményezések – jóllehet létfontosságúak a határon átnyúló összeköttetések és gazdaságok sajátos problémáinak megoldásához és fejlődéséhez – gyakran nem kapnak társfinanszírozást, de nemzeti finanszírozást sem;
- H. mivel a Bizottság állásfoglalásra készül a belső tengeri határrégiók ügyét illetően;
- I. mivel a számos kihívás ügyében, amelyekkel az Unió külső határrégiói néznek szembe – beleértve a legkülsőbb régiókat, vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket, valamint az elszigetelt, szigetjellegű vagy más súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő uniós régiókat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikkének megfelelően – szükség lenne egy Bizottság által elfogadott álláspontra;
1. üdvözlő „A növekedés és a kohézió előmozdítása az Európai Unió határrégióiban” című bizottsági közleményt, amely két év kutatás és párbeszéd eredményeként értékes rálátást nyújt az Európai Unió belső határrégióit érintő kihívásokra és akadályokra; hangsúlyozza ebben az összefüggésben a bevált gyakorlatok és sikertörténetek alkalmazásának és elterjesztésének fontosságát – ahogyan ezt az a bizottsági közlemény teszi –, valamint sürgeti a Bizottságot, hogy az Unió külső határai mentén elhelyezkedő régiókra vonatkozóan is készüljön hasonló elemzés;

A fennálló akadályok leküzdése

2. felhívja a figyelmet arra, hogy a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés – a közszolgáltatások fejlesztésével párhuzamosan – elengedhetetlen a 150 millió lakost számláló, határ menti belső területek számára, és ezt gyakran számos jogi, adminisztratív és nyelvi korlát nehezíti meg; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy maximalizálják erőfeszítéseiket és fokozzák az együttműködést ezeknek a korlátoknak a kiküszöbölése érdekében, illetve segítsék elő és alakítsák ki az elektronikus kormányzati szolgáltatásokat, különösen az egészségügyi szolgáltatásokat, a közlekedés, az alapvető fizikai infrastruktúra kiépítése, az oktatás, a kultúra, a sport, a kommunikáció, a munkavállalói mobilitás, a környezet, valamint a szabályozás, a határon átnyúló kereskedelem és a vállalkozásfejlesztés területén;
3. kiemeli, hogy a határrégiókat érintő problémák és kihívások bizonyos mértékben közösek, de eltérőek is lehetnek régió vagy tagállam szerint, és egy adott régió jogi, adminisztratív, gazdasági és földrajzi sajátosságaitól függhetnek, ami minden régió esetében egyedi megközelítést tesz szükségessé; elismeri a határ menti régiók általános közös fejlesztési potenciálját; testre szabott, integrált és a helyi sajátosságokból kiinduló megközelítésre – például közösségvezérelt helyi fejlesztésre – bízta;
4. kiemeli, hogy a tagállamok eltérő jogi és intézményi keretei jogbizonytalansághoz vezethetnek a határrégiókban, ami növelheti a projektek megvalósításának idő- és pénzigényét, és újabb akadályt jelenthet a határrégiók lakosai, intézményei és vállalkozásai számára a jó kezdeményezéseket hátráltatva; hangsúlyozza ezért, hogy a tagállamok között – vagy legalább a határrégiók szintjén – nagyobb együttműködés, jobb koordináció és kommunikáció, interoperabilitás, valamint az akadályok elhárítására irányuló fokozott szándék lenne célszerű;
5. elismeri a határt átlépő munkavállalók egyedi helyzetét, akiket a legsúlyosabban érintenek a határrégiókban jelen lévő nehézségek, beleértve a diplomák és más – átképzések során szerzett – képesítések elismertetését, az egészségügyet, a közlekedést és az álláslehetőségekkel, szociális biztonsággal, valamint az adórendszerekkel kapcsolatos információk hozzáférhetőségét; ennek kapcsán felszólítja a tagállamokat, hogy jobban összpontosítsanak ezeknek az akadályoknak a kiküszöbölésére, és biztosítsanak nagyobb hatáskört, nagyobb forrásokat és elegendő rugalmasságot a határrégiók regionális és helyi önkormányzatainak ahhoz, hogy a határ menti ingázó munkavállalók életminőségének javítása érdekében az egymással szomszédos tagállamok jog- és igazgatási rendszere jobban összehangolható legyen; ebben az összefüggésben hangsúlyozza a bevált gyakorlatok Unió-szerte való alkalmazásának és terjesztésének a jelentőségét; kiemeli, hogy ezek a problémák még összetettebbek a nem uniós tagállamban dolgozó határ menti munkavállalók esetében;
6. felhívja a figyelmet a határrégiókban folytatott üzleti tevékenységeket érintő nehézségekre, különösen ha a munka- és kereskedelmi jog alkalmazásához és végrehajtásához, adózáshoz, közbeszerzéshez és szociális ellátórendszerhez kapcsolódnak; felhívja a tagállamokat és a régiókat, hogy hatékonyabban hangolják össze vagy harmonizálják a kapcsolódó jogi rendelkezéseket a határokon átnyúló területek által teremtett kihívások tekintetében, segítsék elő a komplementaritást és valósítsák meg a konvergenciát a keretszabályozásokban, nagyobb jogszabályi összhangot és rugalmasságot biztosítva a nemzeti jogszabályok végrehajtásában, valamint hatékonyabbá téve a határokon átvelő problémákkal kapcsolatos információk terjesztését, például egyablakos ügyintézés révén annak érdekében, hogy a munkavállalók és a vállalatok a szolgáltatásnyújtás helyszíne szerinti tagállam jogrendszere által állított követelményeknek megfelelően teljes mértékben teljesíteni tudják kötelezettségeiket és élhessenek jogaikkal; a meglévő megoldások hatékonyabb használatára, valamint a meglévő együttműködési struktúrák finanszírozásának biztosítására szólít fel;

2018. szeptember 11., kedd

7. csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság közleménye nem tartalmaz a kis- és középvállalkozások (kkv-k) tekintetében egyedi értékelést, amely magában foglalná a számukra rendelkezésre bocsátható külön támogatást is; úgy véli, hogy a kkv-k különleges kihívásokkal néznek szembe a határokon átnyúló interakciók során, amelyek többek között – de nem kizárólag – a nyelvel, az igazgatási kapacitással, a kulturális különbségekkel és a jogi eltérésekkel függnek össze; hangsúlyozza, hogy különösen fontos e problémák kezelése, mert a kkv-k foglalkoztatják az Európai Unió nem pénzügyi üzleti ágazataiban tevékenykedők 67 %-át, és termelik meg a hozzáadott érték 57 %-át ⁽¹⁵⁾;

8. felhívja a figyelmet arra, hogy a személyszállítási szolgáltatások, főleg a határokon átnyúló tömegközlekedési szolgáltatások még mindig nem elég fejlettek és összehangoltak a határ menti régiókban – különösen az alacsony népsűrűségű határ menti régiókban –, részben a hiányzó vagy kihasználatlan kapcsolatok miatt, ami megnehezíti a határokon átnyúló mobilitást és rontja a gazdasági fejlődési kilátásokat; hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló közlekedési infrastruktúrát különösen hátrányosan érintik a bonyolult szabályozási és közigazgatási rendelkezések; hangsúlyozza az elsősorban a tömegközlekedésen alapuló, fenntartható közlekedés kialakításának lehetőségét, és ezzel kapcsolatban várja az Európai Unió belső határai mentén hiányzó vasúti összeköttetésekről szóló, hamarosan megjelenő bizottsági tanulmányt; hangsúlyozza, hogy minden ilyen tanulmánynak vagy jövőbeli ajánlásnak többek között a helyi, regionális és nemzeti hatóságoktól származó adatokon és tapasztalatokon kell alapulnia, és tekintetbe kell vennie a határon átnyúló együttműködésre – illetve ott, ahol ez már megvalósult, a határon átnyúló jobb összeköttetésekre – irányuló valamennyi javaslatot, valamint felkéri a határon átnyúló regionális hatóságokat, hogy tegyenek javaslatokat a közlekedési hálózatok terén meglévő hiányosságok pótlására; emlékeztet arra, hogy a meglévő vasúti infrastruktúra egy része támogatás hiányában már nincsen használatban; kiemeli a vízi utak továbbfejlesztéséből a helyi és regionális gazdaság számára adódó hasznot; kéri, hogy a CEF egy megfelelő költségvetéssel rendelkező tengelyét a határ menti régiók fenntartható közlekedési infrastruktúrájából hiányzó összeköttetések megvalósításának szenteljék; hangsúlyozza, hogy a közlekedés terén meg kell szüntetni az olyan szűk keresztmetszeteket, amelyek például a közlekedés, az idegenforgalom és a polgárok utazásai területén gátolják a gazdasági tevékenységeket;

9. megállapítja, hogy az, hogy a határ menti területek mennyire vonzóak lakhatási és befektetési szempontból, nagymértékben függ az életminőségtől, a polgároknak és a vállalatoknak biztosított köz- és kereskedelmi szolgáltatásoktól, valamint a közlekedés minőségétől, és hogy ezeket a feltételeket csak a nemzeti, regionális és helyi hatóságokkal, valamint a határ két oldalán tevékenykedő vállalatokkal szorosan együttműködve lehet teljesíteni és fenntartani;

10. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az egészségügyi szolgáltatások előzetes engedélyeztetésének, valamint a kifizetési és költségterítési módszereinek eltérő és összetett eljárásai, a szakértőkkel folytatott, határon átnyúló konzultációkból adódóan a betegekre háruló adminisztratív terhek, a technológiai és a betegek adatainak megosztására vonatkozó inkompatibilitás, valamint az egységes hozzáférhető információk hiánya nemcsak a határ mindkét oldaláról való hozzáférhetőséget akadályozzák, valamint az egészségügyi létesítmények teljes körű kihasználtságát korlátozzák, hanem a sürgősségi ellátást vagy mentést végző szolgálatok határon átnyúló bevetését is gátolják;

11. hangsúlyozza a határ menti régiók szerepét e régiók környezetvédelme és megőrzése terén, mivel a környezetszennyezés és a természeti katasztrófák gyakran határokon átnyúló problémák; ezzel összefüggésben az Unió külső határrégiói esetében támogatja a határokon átnyúló környezetvédelmi projekteket, mivel ezek a régiók az Európai Unió szomszédságában fekvő országok eltérő környezetvédelmi normáiból és jogi szabályozásából eredően gyakran környezeti kihívásokkal szembesülnek; a természeti katasztrófák, mint például az árvizek megelőzése érdekében a belső vízgazdálkodás terén fokozottabb együttműködésre és koordinációra hív fel;

12. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen kezelje a határrégiók között fennálló fizikai és földrajzi akadályokból adódó problémákat;

Az együttműködés és bizalom erősítése

13. úgy véli, hogy a kölcsönös bizalom, a politikai akarat és a rugalmas hozzáállás az érdekelt felek több szintjén - a helyitől az országos szintig, a civil társadalmat beleértve - elengedhetetlen a fent említett akadályok leküzdéséhez; úgy véli, hogy a határrégiók kohéziós politikájának értéke a foglalkoztatás és a növekedés fellendítésére irányuló célkitűzésen alapul, és ezt a fellépést uniós, tagállami és helyi szinten kell kezdeményezni; ezért szorgalmazza a jobb koordinációt és párbeszédet, a hatékony információcserét és a bevált módszerek hatóságok közötti, elsősorban helyi és regionális szinten történő megosztását; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék ezt az együttműködést és nyújtsanak finanszírozást a együttműködési struktúráknak, hogy megfelelő működési és pénzügyi autonómiát biztosítsanak a helyi és regionális hatóságoknak;

⁽¹⁵⁾ Éves jelentés az európai kkv-król 2016/2017, 6. o.

2018. szeptember 11., kedd

14. hangsúlyozza az oktatás és a kultúra és kiváltképpen a határrégiókban a többnyelvűséget és a kultúrák közti párbeszédet támogató kezdeményezések támogatását; hangsúlyozza az iskolákban és helyi tömegtájékoztatásban rejlő lehetőségeket a törekvések szempontjából, és bátorítja a tagállamokat, a belső határok menti régiókat és településeket, hogy a tantervbe az óvodától kezdve vezessék be a szomszédos országok nyelveinek tanítását; hangsúlyozza továbbá a többnyelvű megközelítés előmozdításának fontosságát valamennyi közigazgatási szinten;

15. sürgeti a tagállamokat, hogy segítsék elő és szorgalmazzák a bizonyítványok, diplomák, valamint a szakképzési és szakmai képzések kölcsönös elismertetését és érthetőbbé tételét a szomszédos régiók között; ösztönzi ezért bizonyos konkrét készségeknek a tantervbe való felvételét a határon átnyúló foglalkoztatási lehetőségek bővítése érdekében, beleértve a készségek érvényesítését és elismerését;

16. számos olyan intézkedést ösztönöz, amelyek célja a hátrányos megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelem a határrégiókban, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő emberek esetében a foglalkoztatás és a társadalomba való beilleszkedés útjában álló akadályok lebontása; e tekintetben támogatja a szociális vállalkozások ösztönzését és fejlesztését a határrégiókban a munkahelyteremtés forrásaként, különösen a kiszolgáltatott embercsoportok, például a fiatal munkanélküliek és a fogyatékkal élők számára;

17. üdvözli a 2016–2020-as időszakra vonatkozó e-kormányzati cselekvési tervet⁽¹⁶⁾ – amely a hatékony és befogadó közigazgatás kialakításának eszköze –, és elismeri a terv különleges értékét a határrégiókat érintő egyszerűsítési intézkedéseket illetően; megjegyzi, hogy nemzeti, regionális és helyi közigazgatási szinten a meglévő e-kormányzati rendszerek interoperabilitására van szükség; aggodalmát fejezi ki azonban a terv hiányos végrehajtása miatt bizonyos tagállamokban; továbbá aggodalmát fejezi ki a hatóságok elektronikus rendszereinek gyakran nem megfelelő interoperabilitása, továbbá a külföldi vállalkozók rendelkezésére álló, a tevékenységük egy másik országban történő beindítását segíteni hivatott online szolgáltatások elégtelensége miatt; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy megkönnyítsék - beleértve a nyelvi eszközöket is - a digitális szolgáltatásaikhoz való hozzáférést a szomszédos területek potenciális felhasználói számára, felszólítja a határon átnyúló régiók hatóságait, hogy a határokon átnyúló üzleti kezdeményezések fejlesztésére hozzanak létre elektronikus portálokat; sürgeti a tagállamokat és a regionális és helyi hatóságokat, hogy fokozzák a határ menti polgárok életét és munkáját a jövőben kedvezően befolyásoló e-kormányzati projektekkel kapcsolatos erőfeszítéseiket;

18. rámutat arra, hogy bizonyos belső és külső határrégiók komoly migrációs kihívásokkal néznek szembe, amelyek gyakran meghaladják a határrégiók kapacitását és ösztönzi az Interreg-programok megfelelő használatát, valamint a bevált módszerek megosztását a határ mentén elhelyezkedő helyi és regionális hatóságok között a nemzetközi védelem alatt álló menekültek integrációjának a keretén belül; hangsúlyozza, hogy szükség van európai szintű támogatásra és koordinációra, valamint annak szükségességét, hogy a nemzeti kormányok támogassák a helyi és regionális hatóságokat e kihívások leküzdésében;

19. sürgeti a Bizottságot, hogy adjon betekintést a belső tengeri, illetve a külső határrégiók előtt álló kihívások kezelésébe; további támogatást kér az EU külső határrégiói és a szomszédos országok határrégiói között létrejövő közös határokon átnyúló projektekhez, különösen azokhoz a harmadik országokhoz tartozó régiók esetében, amelyek érintettek az uniós integrációs folyamatban; megismétli ezzel összefüggésben, hogy a határrégiókat érintő kihívások és azok jellemzői bizonyos mértékben megegyeznek, ugyanakkor differenciált, testre szabott megközelítést igényelnek; hangsúlyozza, hogy különleges figyelmet kell fordítani és megfelelő támogatást kell biztosítani az EU külső határai mentén található legkülső régiók számára;

20. hangsúlyozza, hogy a jövőbeli kohéziós politikának megfelelően számba kell vennie és támogatást kell nyújtania azon uniós régiók számára, amelyeket a leginkább érintik az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének következményei, különösen azoknak, amelyek ennek következtében uniós (tengeri vagy szárazföldi) határokon fognak elhelyezkedni;

21. felhívja a tagállamokat, hogy javítsák az egészségügyi szolgáltatásaik egymást kiegészítő jellegét a határrégiókban és biztosítsák a szolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítását, valamint a tényleges együttműködést a határokon átnyúló segélyhívó szolgáltatások területén – például az egészségügyi, rendőri és tűzoltói beavatkozásokat illetően – a betegek jogainak tiszteletben tartása érdekében, ahogy azt a határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv meghatározza; felszólítja a tagállamokat, a régiókat és az önkormányzatokat a határokon átnyúló egészségügyi együttműködésre vonatkozó két- vagy többoldalú keretmegállapodások megkötésére, és ebben az összefüggésben felhívja a figyelmet az úgynevezett ZOAST területekre (Zones Organisées d'Accès aux Soins Transfrontaliers, ahol a határ menti területek lakosai adminisztratív vagy pénzügyi akadály nélkül kaphatnak a kijelölt egészségügyi intézményekben egészségügyi ellátást a határ mindkét oldalán, és amely területek Európa-szerte a határokon átnyúló egészségügyi ellátással kapcsolatos együttműködés referenciájul szolgálnak.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság „Unió e-kormányzati cselekvési terv 2016–2020 – A közigazgatás digitális átalakításának felgyorsítása” című, 2016. április 19-i közleménye (COM(2016)0179).

2018. szeptember 11., kedd

22. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a külső határokon a szomszédos régiókkal, és különösen az uniós csatlakozásra felkészülő országok régióival való együttműködés fokozásának és a regionális fejlődés előtt álló akadályok leküzdésének lehetőségeit;
23. hangsúlyozza, hogy a kis léptékű és a határokon átnyúló projektek fontos szerepet játszanak az emberek összefogásában, és ezáltal a helyi fejlődés új lehetőségeinek kialakításában;
24. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy tanuljanak a határ menti régiók sikertörténeteiből és felhasználják ezeket;
25. hangsúlyozza a sport mint a határ menti régiókban élő közösségek integrációjának elősegítése eszközének fontosságát, és felszólítja a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy megfelelő forrásokat biztosítsanak a területi együttműködési programokban a helyi sportinfrastruktúra finanszírozására;

Uniós eszközök használata a jobb koherencia érdekében

26. hangsúlyozza az európai területi együttműködési programok és különösen a határokon átnyúló együttműködési programok nagyon fontos és jótékony szerepét a határ menti régiók – beleértve a tengeri és külső határ menti régiókat – társadalmi fejlesztésében és kohéziójában; üdvözli, hogy a Bizottság 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre tett javaslatában továbbra is fontos célként tekint az európai területi együttműködésre a 2020-as időszak utáni kohéziós politikában jobban megkülönböztetett szerepkörrel, és kéri, hogy elsősorban a határokon átnyúló komponens tekintetében jelentősen megnövelt költségvetést biztosítson; hangsúlyozza az európai területi együttműködés érzékelhető európai hozzáadott értékét, és felhívja a Tanácsot, hogy fogadja el az e tekintetben javasolt előirányzatokat; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy egyszerűsíteni kell a programokat, biztosítani kell az európai területi együttműködésnek az EU általános célkitűzéseivel való jobb koherenciáját, a programok rugalmasságát a helyi és regionális kihívások jobb kezelése érdekében, csökkentve a kedvezményezettek érintő adminisztratív terheket, valamint határokon átnyúló együttműködési programokon keresztül elősegítve a fenntartható infrastruktúráis projektekbe való befektetéseket; felhívja a hatóságokat a határokon átnyúló régiókban, hogy intenzívebben használják fel az e programok keretében nyújtott támogatást;
27. felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen rendszeresen jelentést az Európai Parlamentnek a határokon átnyúló együttműködés területén elhárított akadályok jegyzékéről; ösztönzi a Bizottságot, hogy szélesítse ki a már meglévő innovatív eszközök alkalmazási körét, amelyek hozzájárulnak a határokon átnyúló együttműködések, például a határügyi kapcsolattartó pont, a megerősített SOLVIT és – a határokon átnyúló regionális kérdésekkel kapcsolatos szakértői vélemények és tanácsok rendszerezése szolgáló – egységes digitális ügyfélkapu folyamatos korszerűsítéséhez és elmélyítéséhez, valamint dolgozzon ki újabb eszközöket; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy közigazgatásukat a lehető legteljesebb mértékben tegyék digitálissá, a határ menti régiókban biztosítva a végpontok közötti digitális közszolgáltatásokat a polgárok és a vállalkozások számára;
28. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Bizottság a tagállamokkal, a régiókkal és az önkormányzatokkal együttműködve információkat gyűjtsön a határokon átnyúló együttműködésről a jobb és megalapozottabb döntéshozatali folyamat érdekében, kísérleti projektek, programok, tanulmányok, elemzések és területi kutatások támogatásával és finanszírozásával;
29. felszólít arra, hogy jobban használják ki az EU makroregionális stratégiáiban rejlő lehetőségeket a határ menti régiókat érintő kihívások kezelésében;
30. úgy véli, hogy a kohéziós politikának jobban az emberekbe történő befektetésekre kell irányulnia, mivel a határ menti régiók gazdaságát az innovációba, az emberi tőkébe, a felelősségteljes kormányzásba és az intézményi kapacitásba történő beruházások hatékony kombinációjával lehet fellendíteni;
31. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az európai területi együttműködési csoportosulásban rejlő lehetőségek nincsenek eléggé kiaknázva, aminek részben a regionális és helyi hatóságok fenntartásai, részben a hatáskörök átruházásával kapcsolatos félelmek lehetnek az okai, továbbá a tudatosság és a megfelelő hatáskörök még mindig meglévő hiányának tudható be; felszólítja a Bizottságot, hogy javasoljon intézkedéseket az ezen eszköz hatékony alkalmazását gátló akadályok leküzdése érdekében; emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak az európai területi együttműködési programokban betöltött elsődleges feladata a tagállamok közötti együttműködés megkönnyítése;

2018. szeptember 11., kedd

32. sürgeti, hogy a határ menti régiókban élő polgárok gazdasági és társadalmi fejlődésének és életminőségének javítása érdekében fordítsanak kellő figyelmet számos olyan eurorégió tapasztalatára, amelyek az EU belső és külső határ régiókban léteznek és működnek; kéri, hogy értékeljék az eurorégióknak a regionális együttműködési terén végzett munkáját, valamint ezeknek az EU határ menti régiókban folytatott kezdeményezésekkel és munkájával való kapcsolatát az e téren végzett munkájuk eredményeinek összehangolása és optimalizálása érdekében;

33. hangsúlyozza, hogy a területi hatásvizsgálat segít abban, hogy a politikák területi hatásairól tisztább kép alakuljon ki; felhívja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra, hogy a területi hatásvizsgálat határozottabb szerepet kapjon az uniós jogalkotási kezdeményezések elindulásakor;

34. határozottan úgy véli, hogy egy határokon átnyúló európai egyezmény – amely lehetővé tenné a területileg behatárolt határokon átnyúló infrastruktúra vagy szolgáltatás (pl. kórház vagy villamosvonal) esetében a nemzeti szabályozási keret és/vagy az érintett két vagy több országból csupán az egyik előírásainak alkalmazását – tovább csökkentené a határokon átnyúló akadályokat; üdvözli ezzel összefüggésben a nemrég közzétett javaslatot a határokon átnyúló összefüggésben jogi és közigazgatási akadályok felszámolására irányuló mechanizmusról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2018)0373);

35. várja a Bizottságnak a határokon átnyúló együttműködést irányító eszközről szóló rendeletre irányuló jövőbeni javaslatát, hogy értékelhesse ezen eszköz hasznosságát a kérdéses régiókra nézve;

o

o o

36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, a tagállamok nemzeti és regionális parlamentjeinek, a Régiók Bizottságának, valamint az EGSZB-nek.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0331

Az Unión belüli, munkahelyen, nyilvános térben és a politikai életben elkövetett megfélemlítés és szexuális zaklatás megelőzését és az ellenük való küzdelmet szolgáló intézkedések**Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az Unión belüli, munkahelyen, nyilvános térben és a politikai életben elkövetett megfélemlítés és szexuális zaklatás megelőzését és az ellenük való küzdelmet szolgáló intézkedésekről (2018/2055(INI))**

(2019/C 433/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 3. cikkére, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8., 10., 19. és 157. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára ⁽¹⁾, amely 2009 decemberében a Lisszaboni Szerződés elfogadásával lépett hatályba, és különösen annak 1., 20., 21., 23. és 31. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) „Nőkkel szembeni erőszak: az Unió egészére kiterjedő felmérés” című, 2014. évi jelentésére ⁽²⁾,
- tekintettel a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhöz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾, amely meghatározza és elítéli a zaklatást és a szexuális zaklatást,
- tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének (EIGE) a nemek közötti egyenlőség mutatójára,
- tekintettel az EIGE nők és lányok elleni internetes erőszakról szóló, 2017. júniusi kiadványára,
- tekintettel az EU hármas elnökségének (Észtország, Bulgária és Ausztria) a nők és férfiak közötti egyenlőségről szóló, 2017. július 19-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Szövetségének jogi eszközeire az emberi jogok, különösen a nők jogai terén, mint például az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányára, a gazdasági, szociális és kulturális jogok nemzetközi egyezségokmányára, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre (CEDAW) és jegyzőkönyvére, valamint a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni egyezményre,
- tekintettel az ENSZ szexuális zaklatásra és a nők elleni erőszakra vonatkozó egyéb jogi eszközeire, például az Emberi Jogok Világkonferenciája által elfogadott, 1993. június 25-i Bécsi Nyilatkozatra és Cselekvési Programra, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló, 1993. december 20-i nyilatkozatára, a nők elleni erőszak felszámolására irányuló bűnmegelőzési és büntető intézkedésekről szóló, 1997. július 21-i határozatra, az ENSZ nők elleni erőszakkal foglalkozó különleges előadóinak jelentéseire és a CEDAW Bizottság 19. számú ajánlására,
- tekintettel a Nők Negyedik Világkonferenciáján 1995. szeptember 15-én elfogadott Pekingi Nyilatkozatra és Cselekvési Platformra, továbbá az ENSZ ezt követő Peking+5 (2000), Peking+10 (2005), Peking+15 (2010) és Peking+20 (2015) különleges ülésein elfogadott záródokumentumokra,

⁽¹⁾ HL C 326., 2012.10.26., 391. o.⁽²⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>⁽³⁾ HLL 204., 2006.7.26., 23. o.⁽⁴⁾ HLL 373., 2004.12.21., 37. o.

2018. szeptember 11., kedd

- tekintettel a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾ (az áldozatok jogairól szóló irányelv),
- tekintettel a tőzsdén jegyzett társaságok nem-ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a vezetőtestületekben lévő nőkről szóló irányelv) irányuló, 2012. november 14-i bizottsági javaslatra (COM(2012)0614),
- tekintettel a munkahelyi zaklatásról és erőszakról szóló, az Európai Szakszervezetek Szövetsége (ESZSZ), a BUSINESSEUROPE, az Európai Kis- és Középvállalkozások Szövetsége (UEAPME) és az Állami és Közszolgáltatási Vállalatok Európai Központja (CEEP) között létrejött, 2007. április 26-i keretmegállapodásra,
- tekintettel az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervek európai hálózatának (EQUINET) „The Persistence of Discrimination, Harassment and Inequality for Women. The Work of Equality Bodies informing a new European Commission Strategy for Gender Equality” (A nők megkülönböztetésének, zaklatásának és egyenlőtlenségének változatlan jelenléte. Az Európai Bizottságnak a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó új stratégiája az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervek munkája alapján) című, 2015-ben közzétett jelentésére,
- tekintettel az EQUINET „Nemi alapú zaklatás és szexuális zaklatás: az esélyegyenlőséggel foglalkozó szervek munkájának támogatása” című, 2014. évi jelentésére,
- tekintettel a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló isztambuli egyezményre, különösen annak 2. és 40. cikkére ⁽⁶⁾, valamint az Európa Tanács a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményének az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2017. szeptember 12-i parlamenti állásfoglalásra ⁽⁷⁾,
- tekintettel a munkahelyi zaklatásról szóló, 2001. szeptember 20-i ⁽⁸⁾, a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló, 2009. november 26-i ⁽⁹⁾, a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és körvonalairól szóló, 2011. április 5-i ⁽¹⁰⁾, az egészségre és a munkabiztonságra vonatkozó, 2007–2012 közötti európai stratégia középtávú értékeléséről szóló, 2011. december 15-i ⁽¹¹⁾, a nők elleni erőszakról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2014. február 25-i állásfoglalásra ⁽¹²⁾ és a hozzá kapcsolódó, az európai hozzáadott értékre vonatkozó, 2013. novemberi értékelésre, valamint az EU-nak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló Isztambuli Egyezményhez való csatlakozásáról szóló, 2016. november 24-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel a nők és férfiak közötti, európai uniósbeli egyenlőségről (2014–2015) szóló, 2017. március 14-i ⁽¹⁴⁾, a nők és a férfiak közötti egyenlőség terén az Európai Unióban 2013-ban elért haladásról szóló, 2015. március 10-i ⁽¹⁵⁾ és a vállalatok és állami szervek bizalmas információit közérdekből bejelentő bejelentők védelmére szolgáló jogszerű intézkedésekről szóló, 2017. október 24-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a szexuális zaklatás és bántalmazás ellen az Unióban folytatott küzdelemről szóló, 2017. október 26-i állásfoglalására ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel az Európai Szakszervezetek Szövetségének „Safe at home, safe at work – Trade union strategies to prevent, manage and eliminate work-place harassment and violence against women” (Biztonságban otthon és a munkahelyen – Szakszervezeti stratégiák a nőket érő munkahelyi zaklatás és erőszak megelőzésére, kezelésére és felszámolására) című jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által szervezett, a nők és a férfiak ellen a munka világában elkövetett erőszak kérdésével foglalkozó szakértői találkozóra (2016. október 3–6.) készült jelentésre,

⁽⁵⁾ HLL 315., 2012.11.14., 57. o.

⁽⁶⁾ <https://rm.coe.int/168008482e>

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0329.

⁽⁸⁾ HL C 77. E, 2002.3.28., 138. o.

⁽⁹⁾ HL C 285. E, 2010.10.21., 53. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 296. E, 2012.10.2., 26. o.

⁽¹¹⁾ HL C 168. E, 2013.6.14., 102. o.

⁽¹²⁾ HL C 285., 2017.8.29., 2. o.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0451.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0073.

⁽¹⁵⁾ HL C 316., 2016.8.30., 2. o.

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0402.

⁽¹⁷⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0417.

2018. szeptember 11., kedd

- tekintettel az Interparlamentáris Unió „Sexism, harassment and violence against women parliamentarians” (A parlamenti képviselőket érő szexizmus, zaklatás és erőszak) című, 2016-ban közzétett tanulmányára ⁽¹⁸⁾,
 - tekintettel a „Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU” (Az Unión belüli, munkahelyen, nyilvános térben és a politikai életben elkövetett megfélemlítés és szexuális zaklatás) című, az Unió Belső Politikák Főigazgatósága által 2018 márciusában közzétett tanulmányra ⁽¹⁹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A8-0265/2018),
- A. mivel a nemek közötti egyenlőség az Unió egyik alapvető értéke, amelyet a Szerződések és az Alapjogi Charta is elismernek; mivel a nemi alapú erőszak a férfiak és nők közötti egyenlőtlen hatalommegosztásból és felelősségi viszonyból ered, és a patriarchális hagyományokhoz és a változatlanul fennálló nemi alapú megkülönböztetéshez köthető;
- B. mivel az idősek, különösen az idősebb egyedülálló nők, a társadalom különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportját képviselik, amikor pszichológiai és fizikai zaklatással és megfélemlítéssel szembesülnek;
- C. mivel a szexuális zaklatás a 2002/73/EK irányelv értelmében a „szexuális természetű, nemkívánatos magatartás minden formája, amely szóbeli, nem szavakkal történő vagy fizikai módon valósul meg, olyan céllal vagy hatással, amely sérti az adott személy méltóságát, és különösen amennyiben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy sértő környezetet teremt”;
- D. mivel ezt a meghatározást az időközben végbement társadalmi és technikai fejlődés és az idő során megváltozott magatartások fényében újra kellene fogalmazni;
- E. mivel a várandósság és az anyaság okán történő zaklatás elleni küzdelem szükséges ahhoz, hogy a nők számára valóban meg lehessen teremteni a munka és a magánélet közötti egyensúlyt;
- F. mivel a szexuális zaklatás az erőszak egyik formája, és a nemi alapú megkülönböztetés egyik legszélsőségebb, de változatlanul jelen lévő formája; mivel a szexuális zaklatás áldozatainak mintegy 90 %-a nő, és megközelítőleg 10 %-a férfi; mivel az FRA által 2014-ben készített, az egész Unióra kiterjedő, a „Nőkkel szembeni erőszak” című tanulmány szerint felnőtt korban a nők egyharmada élt át fizikai vagy szexuális erőszakot; mivel az Unióban a nők 55 %-a volt már szexuális zaklatásnak kitéve; mivel az Unión belüli áldozatok 32 %-a állította, hogy az elkövető felettes, kolléga vagy ügyfél volt; mivel a konkrét képesítést igénylő vagy felsővezetői állásban lévő nők 75 %-a volt már szexuális zaklatásnak kitéve; mivel a szolgáltató ágazatban foglalkoztatott nők 61 %-át érte már szexuális zaklatás; mivel összességében az európai munkaerő 5–10 %-a volt már valamikor megfélemlítésnek kitéve a munkahelyén;
- G. mivel mind a szexuális, mind a pszichológiai zaklatás uniós szinten tilos a munkavállalás terén, így a munkavállaláshoz való hozzáférés, a szakképzés és az előléptetés terén is, és az egészségi és biztonsági megfontolások körébe tartozik;
- H. mivel az uniós intézmények és az uniós ügynökségek feladata a hatályban lévő mechanizmusok folyamatos javítása a leghatékonyabb szabályok végrehajtásával a szexuális zaklatás fogalmának tudatosítása és a munkavállalók védelme érdekében;
- I. mivel a szexuális zaklatás eseteinek bejelentése sokszor elmarad, a probléma csekély társadalmi ismertsége, a témáról való beszélgetéshez társított félelem és szégyen, az elbocsátástól való félelem, a bizonyítékok beszerzésének nehézsége és a bejelentésre, nyomon követésre, illetve áldozatvédelemre szolgáló csatornák elégtelensége, valamint az erőszak megszokottá válása miatt;

⁽¹⁸⁾ <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2016-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-parliamentarians>

⁽¹⁹⁾ Tanulmány – „Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU” (Az Unión belüli, munkahelyen, nyilvános térben és a politikai életben elkövetett megfélemlítés és szexuális zaklatás). Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztály, 2018. március.

2018. szeptember 11., kedd

- J. mivel a munkahelyi szexuális zaklatás jelentése sok esetben az áldozat elbocsátásához vagy a munkahelyen belüli elszigetelődéséhez vezethet; mivel a kevésbé súlyos bűncselekmények megtorlatlanul hagyása motivációt jelent a súlyosabb bűncselekményekhez;
- K. mivel a megfélemlítés és szexuális zaklatás továbbra is súlyos problémákat jelent számos társadalmi környezetben – többek között a munkahelyeken, a nyilvános térben, a virtuális térben, így az interneten, illetve a politikai életben –, valamint fokozottan van jelen az új technológiák – például a weboldalak vagy közösségi oldalak – használatával, mivel ezek lehetővé teszik, hogy az elkövetők az anonimitás mögé bújva biztonságban érezzék magukat;
- L. mivel a munkahelyi és társadalmi élet megjelenő új szervezési formáival és a magánélet, a szakmai és a társadalmi élet közötti határ elmosódásával összefüggésben erősödhet az egyénekek vagy társadalmi csoportokkal szemben tanúsított negatív magatartás; mivel a munkahelyi megfélemlítés nagyon gyakran különböző formákat ölthet, és mind vertikális kapcsolatokon (az elkövető felettes vagy beosztott), mind horizontális kapcsolatokon (az elkövető a ranglétra ugyanazon a fokán lévő munkahelyi kolléga) belül megtörténhet;
- M. mivel a szexuális és pszichológiai zaklatás olyan jelenség, amely mindenféle korú, végzettségű, kulturális hátterű, bevételi és társadalmi helyzetű áldozatot és elkövetőt érint, és e jelenség az áldozat számára fizikai, szexuális, érzelmi és pszichológiai következményekkel jár; mivel a nemi sztereotípiák és a szexizmus, beleértve az offline és online szexista gyűlöletbeszédet, a nők elleni erőszak és a nők diszkriminációja számos formájának kiváltó oka, és akadályozza a nők társadalmi szerepvállalásának növekedését;
- N. mivel az áldozatok jogairól szóló irányelv a nemi alapú erőszakot a sértett alapvető szabadságjogainak megsértéseként határozza meg, és ez magában foglalja a szexuális erőszakot (ideértve a nemi erőszakot, a szexuális támadást és a zaklatást); mivel a nemi alapú erőszak női áldozatai és gyermekeik gyakran különleges támogatást és védelmet igényelnek, az ilyen erőszakkal kapcsolatos újbóli áldozattá válás, megfélemlítés és megtorlás nagy kockázata miatt;
- O. mivel a munka világában előforduló erőszakkal töredékesen és főképpen láthatóbb formáira, például a fizikai erőszakra összpontosítva foglalkoznak; mivel azonban a szexuális és pszichológiai zaklatásnak még károsabb hatása lehet az érintett személyekre;
- P. mivel a szexista cselekedetek és a belőlük eredő szexuális zaklatás, amelynek a nők munkahelyükön ki lehetnek téve, azon tényezők közé tartoznak, amelyek hozzájárulnak a nők munkaerőpiacról való elűzéséhez, és ezért hátrányosan befolyásolják gazdasági függetlenségüket és családi jövedelmüket;
- Q. mivel az Európai Unióban azok a nők, akik vidéki és távoli területeken lesznek zaklatás és erőszak áldozatai, rendszerint nagyobb nehézségekkel küzdenek a teljes körű segítséghez és az elkövetőkkel szembeni védelemhez való hozzájutás tekintetében;
- R. mivel a fizikai és a szóbeli – beleértve az online elkövetett – zaklatás hatásai nemcsak rövid távon károsak, hanem hosszú távon is, és okozhatnak például stresszt vagy komoly klinikai depressziót, vagy akár az áldozat öngyilkosságához vezethetnek, ahogyan ezt az ilyen esetekről szóló jelentések megszaporodott száma mutatja; mivel a negatív egészségügyi következményeken túl, a munkahelyi megfélemlítés és szexuális zaklatás negatív hatással van az egyén pályafutására, illetve a szervezetekre és a társadalomra is, például a munkahelyekről való hiányzás növekedése, a termelékenység és a szolgáltatások minőségének csökkenése és emberitöke-veszteség miatt;
- S. mivel az uniós jog előírja, hogy a tagállamoknak és az uniós intézményeknek és ügynökségeknek biztosítaniuk kell az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szerv működését, hogy az független segítséget nyújtson a zaklatás áldozatainak, független felméréseket végezzen, megfelelő, részletezett és összehasonlítható adatokat gyűjtsön, a meghatározásokkal és osztályozásokkal kapcsolatos kutatást végezzen, független jelentéseket tegyen közzé, és ajánlásokat tegyen a foglalkoztatással és képzéssel, az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel és ezek nyújtásával kapcsolatos témákban, valamint az önálló vállalkozóknak;
- T. mivel az Európai Unióban élő nők nem részesülnek egyenlő védelemben a nemi alapú erőszakkal, valamint a szexuális és pszichológiai zaklatással szemben, mert a tagállamok szakpolitikai és jogszabályai eltérőek; mivel az igazságszolgáltatási rendszerek nem mindig nyújtanak elegendő támogatást a nők számára; mivel a nemi alapú erőszak elkövetője gyakran az áldozat által már ismert személy, és mivel az áldozat sok esetben függőségi viszonyban van vele, ami fokozza az erőszak bejelentésével kapcsolatos félelmet;

2018. szeptember 11., kedd

- U. mivel az Isztambuli Egyezményt minden tagállam aláírta, de nem mindegyikük ratifikálta, és mivel ez a késelem akadályozza az egyezmény teljes körű végrehajtását;
- V. mivel a szexizmus és a parlamenti képviselők pszichológiai zaklatása valós és széles körben elterjedt probléma; mivel a zaklatás és erőszak elkövetői nemcsak a politikai ellenfelek soraiból kerülnek ki, hanem ugyanazon politikai párt tagjai is lehetnek, vagy vallási vezetők, helyi vezetők vagy akár családtagok;
- W. mivel a politikusoknak mint az állampolgárok választott képviselőinek döntő felelősségük van abban, hogy pozitív példaként szolgáljanak a szexuális zaklatás társadalmi megelőzésében és leküzdésében;
- X. mivel a nők legitimitását a politikai szférában időnként még mindig megkérdőjelezzik, és mivel a nők sztereotípiák áldozatai, ez pedig elveszi a kedvüket a politikai szerepvállalástól, ami egy olyan jelenség, amely különösen feltűnő ott, ahol a nők kevésbé vannak képviselve a politikában;
- Y. mivel nem minden nemzeti és regionális parlamentnek, és nem minden helyi képviselőtestületnek vannak külön szervezeti struktúrái és belső szabályai a zaklatással kapcsolatos panaszok biztonságos és bizalmas befogadására és kezelésére szolgáló megfelelő csatornák létrehozásához; mivel a szexuális és pszichológiai zaklatásról szóló képzést kötelezővé kellene tenni minden parlamenti képviselő és alkalmazott számára, beleértve az Európai Parlamentet is;
- Z. mivel a családon belüli erőszak munkahelyi kérdés is, mert hatással lehet az áldozat munkahelyi jelenlétére, munkateljesítményére és biztonságára;
- AA. mivel szexuális és pszichológiai zaklatás nemcsak a munkahelyen fordul elő, hanem a nyilvános térben is, többek között a formális és informális tanulás helyszínén, az egészségügyi intézményekben, szabadidős tevékenységek helyszínein, az utcán és a tömegközlekedési eszközökön;
- AB. mivel az internetes fenyegetés és zaklatás során az információs és kommunikációs technológiákat használják valamely személy fenyegetésére, zaklatására, irányítására vagy manipulálására; mivel az internetes zaklatás a fiatal nők esetében speciális probléma, mivel ők többet használják ezeket a médiumokat; mivel a 28 tagú Unióban a fiatal (18 és 29 év közötti) nők 20 %-a tapasztalt már internetes zaklatást;
- AC. mivel egy 2016-os tanulmány megállapította, hogy a megkérdezett nőknek több mint a fele tapasztalta már a szexuális zaklatás valamilyen formáját az Egyesült Királyságban a munkahelyeken, de négyötödük nem jelentette a zaklatást munkaadójuknak ⁽²⁰⁾;
- AD. mivel az új technológiák segítséget jelenthetnek az erőszakos cselekmények elemzésében, megértésében és megelőzésében;
- AE. mivel a nők – különösen a fiatal nők – ki vannak téve az olyan megfélemlítésnek vagy szexuális zaklatásnak, amelyek az új technológiák, például weboldalak vagy közösségi oldalak felhasználásával történnek, esetenként a közösségi médiában működő titkos fórumok vagy csoportok szervezésében; mivel az ilyen cselekedetek közé tartoznak a nemi erőszakkal való fenyegetőzés, a halálos fenyegetés, a feltörési kísérletek, valamint a magánjellelű információk és fényképek közzététele; mivel az online és közösségi média széles körű használatával becslések szerint minden tizedik nő tapasztalta már az internetes erőszak valamilyen formáját, többek között a fenyegetést és a zaklatást 15 éves kora óta; mivel a közszerepet betöltő nők – többek között az újságírók, különösen pedig az LMBTI-személyek és a fogyatékossgal élő nők – az internetes zaklatás és az online erőszak elsődleges célpontjai, és mivel ennek következtében közülük sokaknak ki kellett lépniük a közösségi oldalakról, mert fizikai félelmet, stresszt, koncentrációs problémákat tapasztaltak, féltek hazamenni és aggódtak szeretteikért;
- AF. mivel a munkahelyi környezetben a zaklatást csak akkor lehet megelőzni, ha mind a magán-, mind az állami vállalatok olyan kultúrát alakítanak ki, amelyben a nőket egyenlőként kezelik, és a munkavállalók tisztelettel bánnak egymással;

⁽²⁰⁾ <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/SexualHarassmentreport2016.pdf>

2018. szeptember 11., kedd

AG. mivel kutatások szerint a zaklatás olyan munkahelyeken gyakori, ahol a vezetésben a férfiak vannak többségben és a nők kevés hatáskörrel rendelkeznek, mint például a szórakoztatóipar és a média, de megtörténik a műszaki és jogi vállalkozásoknál, az értékesítés területén és sok egyéb ágazatban is, ha a férfiak irányította vezetés eltűri a munkavállalók szexualizált kezelését; mivel azoknál a vállalatoknál, amelyeknél több nő van a vezetésben, kevesebb szexuális zaklatás történik;

Általános ajánlások

1. határozottan elítéli a nők elleni erőszak valamennyi formáját a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményben (CEDAW) és az Isztambuli Egyezményben foglaltaknak megfelelően;
2. hangsúlyozza, hogy a szexuális erőszak az emberi jogok megsértése, amely a sürgősen átalakítandó patriarchális hatalmi szerkezetekhez kapcsolódik;
3. kiemeli, hogy a zaklatás és a szexuális erőszak valamennyi formájának megszüntetésében minden férfi központi szerepet játszik; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy aktívan vonják be a férfiakat a figyelemfelkeltő és megelőző, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítását szolgáló, oktatási célú kampányokba; hangsúlyozza, hogy a megelőző kampányoknak a kevésbé súlyos bűncselekményekre is összpontosítaniuk kell;
4. hangsúlyozza, hogy a lányok és nők elleni erőszak megelőzésére irányuló tudatosítási intézkedéseket és kampányokat ki kell terjeszteni a fiúkra és a férfiakra is, és az oktatás első szakaszai során kell megszervezni;
5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kísérjék figyelemmel a szexuális zaklatást tiltó uniós irányelvek helyes végrehajtását;
6. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a nők elleni erőszakkal kapcsolatos, átfogó nemzeti cselekvési terveket és jogszabályokat, kellő figyelmet fordítva arra, hogy az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervezetek megfelelő forrásokat biztosítsanak, beleértve, de nem kizárólag a személyzet képzését és elegendő finanszírozást;
7. felhívja a Bizottságot, hogy gyűjtsön példákat a munkahelyen és más téren megvalósuló szexuális és pszichológiai zaklatás, illetve a várandósság és az anyaság okán történő zaklatás elleni küzdelemmel kapcsolatos bevált gyakorlatokból, és terjessze ezen értékeket és eredményeit széles körben;
8. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak saját és megfelelő forrásokat a nők elleni szexuális és pszichológiai zaklatás elleni küzdelmet valamennyi szinten célzó programokat és fellépéseket finanszírozó mechanizmusoknak, különösen az új technológiák használatára és az innováció nyújtotta eszközökre összpontosítva, például a kutatási és innovációs folyamatokba való beruházás növelésével e jelenség megszüntetése céljából;
9. felhívja az európai ombudsmant, hogy gyűjtsön adatokat az uniós intézményeken és ügynökségeken belüli különböző meglévő védelmi szabályokról, és tegyen közzé kötelező érvényű következtetéseket a szabályok és a bevett gyakorlatok összehangolása érdekében;
10. sajnálja, hogy egyes tagállamok még nem ratifikálták az Isztambuli Egyezményt, és felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy haladéktalanul ratifikálják és maradéktalanul hajtsák végre az egyezményt; felkéri továbbá azokat a tagállamokat, amelyek már ratifikálták az Isztambuli Egyezményt, hogy maradéktalanul hajtsák végre azt;
11. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkossanak világos képet a szexuális zaklatással kapcsolatos, Unión belüli helyzetről jobb és tudományosan jobban megalapozott, az új kihívásokat (például az internetes megfélemlítést) is tárgyaló tanulmányok segítségével;
12. örömmel fogadja a széles körű, többek között a közösségi médiában is zajló nyilvános vitát, amely hozzájárul a szexuális zaklatással és az elfogadható magatartással kapcsolatos határok újbóli kijelöléséhez; üdvözlő különösen az olyan kezdeményezéseket, mint a #MeToo mozgalom, és erőteljesen támogat a kampányban részt vevő minden nőt és lányt, így azokat is, akik feljelentették bántalmazóikat;

2018. szeptember 11., kedd

13. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a munkahelyi, a nyilvános térben és a politikai életben történő megfélemlítés és szexuális zaklatás elleni küzdelem érdekében, valamint hogy abba foglalja bele a (szexuális vagy egyéb módon történő) zaklatás és megfélemlítés naprakész és átfogó fogalommeghatározását;
14. hangsúlyozza, hogy fel kell lépni az állandó és elhúzódó zaklatás vagy a munkavállalók megfélemlítése ellen, ami megalázásukhoz, elszigetelésükhöz vagy kollégáik közül való kizárásukhoz vezet vagy ezt szolgálja;
15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Eurostattal és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével együttműködve nemzeti, regionális és helyi szinten javítsák, mozdítsák elő és biztosítsák a szexuális és nemi alapú megkülönböztetés és pszichológiai zaklatás – többek között az internetes zaklatás – eseteire vonatkozó megfelelő, nemek és életkor alapján részletezett, összehasonlítható adatok szisztematikus gyűjtését; ösztönzi a munkaadói szervezeteket, a szakszervezeteket és a munkáltatókat, hogy ágazati és foglalkozásspecifikus szakértelmük rendelkezésre bocsátásával aktívan kapcsolódjanak be az adatgyűjtési folyamatba;
16. megjegyzi, hogy ahhoz, hogy összehasonlítható adatokat kapjunk a szexuális zaklatás és a megfélemlítés gyakoriságáról a tagállamokban, a problémák felismerésére és jobb ismeretére kell helyezni a hangsúlyt a tájékoztatásra és képzések biztosítására irányuló erőfeszítések összehangolásával;
17. ismételt felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a nők és lányok elleni erőszak minden formája és a nemi alapú erőszak leküzdésére irányuló irányelvre, amelynek tartalmaznia kell a nők elleni erőszak különböző formáinak közös fogalommeghatározásait, ideértve a (szexuális vagy egyéb módon történő) zaklatás és megfélemlítés naprakész és átfogó fogalommeghatározását, valamint a közös jogi normákat a nők elleni erőszak büntetendővé nyilvánítására; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő átfogó uniós stratégiát a nemi alapú erőszak minden formája ellen, beleértve a nők és lányok ellen irányuló szexuális zaklatást és szexuális erőszakot, a nők beszámolóí és első kézből szerzett tapasztalatai formájában tett tanúságtételek alapján;
18. felhívja a tagállamokat, hogy bocsássanak rendelkezésre megfelelő állami forrásokat annak biztosításához, hogy a bűnüldöző szerveknél dolgozó tisztviselők, a bírák és minden köztisztviselő, aki szexuális zaklatási és megfélemlítési ügyekkel foglalkozik, képzésben részesüljön a munkahelyen és azon túl elkövetett erőszak és zaklatás felismerése érdekében;
19. felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a nemi alapú erőszak, valamint a szexuális és pszichológiai zaklatás áldozatai részére színvonalas, könnyen hozzáférhető és megfelelően finanszírozott speciális szolgáltatások biztosításáról, valamint hogy ismerjék el, hogy a nők elleni erőszak ilyen megnyilvánulásai összekapcsolódnak, és hogy azokat átfogó megközelítés alapján kell kezelni, figyelmet fordítva a nők elleni erőszakot kiváltó társadalmi és kulturális szempontokra és lehetővé téve a szakosodott szolgálatok számára, hogy a jelenség megelőzését és kezelését szolgáló technológiai eszközöket szerezzenek be;
20. felszólítja a tagállamokat és a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy biztosítsanak megfelelő terveket és erőforrásokat annak biztosítása érdekében, hogy az erőszak és a zaklatás áldozatait a vidéki és a távol eső területeken ne fosszák meg a segítséghez és védelemhez való hozzáféréstől, vagy e hozzáférésüket ne korlátozzák;
21. kéri a Bizottságot, hogy lépjen fel a nemi alapú erőszak újonnan megjelenő formái, például az online zaklatás ellen, kiterjesztve a jogellenes gyűlöletbeszédnek a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló kerethatározatban szereplő meghatározását a nőgyűlöletre is, és biztosítsa, hogy a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó magatartási kódex szintén kiterjedjen ezekre a bűncselekményekre; olyan oktatási programok kidolgozására szólít fel, amelyek arra ösztönzik a nőket, hogy az új technológiák használata terén fejlesszék a készségeiket annak érdekében, hogy a virtuális térben jobban tudják kezelni a szexuális zaklatás és a megfélemlítés valamennyi formáját, és arra ösztönzi a szakosodott szolgálatokat, hogy működjenek együtt olyan adat- és erőforrásrendszerek létrehozása érdekében, amelyek segítségével nyomon követhető és elemezhető a nemi alapú erőszak problémája, az új általános adatvédelmi (EU) 2016/679) rendelet megsértése nélkül;
22. elítéli továbbá a szexuális zaklatás és a más típusú bántalmazások széles körű előfordulását, különösen az online játékokban és a közösségi médiában, és arra ösztönzi a médiavállalatokat és szolgáltatókat, hogy kövessék nyomon a zaklatás előfordulásának minden esetét, és késedelem nélkül reagáljanak rá; ezért különböző intézkedéseket szorgalmaz, többek között tájékoztató kampányokat, speciális képzéseket és a jogsértőkkel szembeni fegyelmi szankciókra vonatkozó belső szabályok bevezetését, valamint ezen gyakorlatok áldozatainak pszichológiai és/vagy jogi támogatását, a munkahelyi és az online környezetben történő megfélemlítés és szexuális zaklatás megelőzése és leküzdése érdekében;

2018. szeptember 11., kedd

Munkahelyi erőszak

23. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak, a helyi és regionális hatóságoknak, a munkáltatói szervezeteknek és a szakszervezeteknek meg kell érteniük, hogy milyen akadályokkal szembesülnek a nők, ha bejelentik a szexuális zaklatást, nemi alapú megkülönböztetést és erőszakot, és ezért sürgősen teljes körű támogatást és bátorítást kell nyújtaniuk a nőknek többek között a szexuális zaklatás, a nemi alapú megkülönböztetés, a várandósság és az anyaság okán történő zaklatás és a megfélemlítés eseteinek – a lehetséges következményektől való félelemtől mentes – bejelentéséhez, valamint olyan mechanizmusokat kell létrehozniuk, amelyek lehetővé teszik és támogatják a nőket a visszaélések biztonságos bejelentésében;
24. felhívja a tagállamokat, hogy aktív és hatékony szakpolitika alkalmazásával előzzék meg a nők elleni erőszak minden formáját, és küzdjenek ellene, beleértve a szexuális zaklatást és a szexizmus és megfélemlítés eseteit, amelyeket legtöbbször a munkahelyen kell elszüntetni;
25. hangsúlyozza, hogy sürgősen szükség van a munkahelyi erőszakra és a zaklatásra vonatkozó normákra, amelyek jogi keretet biztosítanak a kormányok, a munkáltatók, a vállalkozások és a szakszervezetek fellépése számára valamennyi szinten;
26. megjegyzi, hogy egyes ágazatok és foglalkozások jobban ki vannak téve az erőszaknak, különösen az egészségügyi ellátás, a nyilvános segélyhívó szolgálatok, a politika, az oktatás, a közlekedés, a házimunka, a mezőgazdaság és a vidéki gazdaság, valamint a textil-, ruha-, bőr- és cipőágazat;
27. megjegyzi, hogy a munkavállalók egyes csoportjait nagyobb mértékben érintheti a munkahelyi megfélemlítés és erőszak, különösen a várandós nőket és a szülőket, a fogyatékossgal élő nőket, a migráns nőket, az őslakos nőket, az LMBTI-személyeket, a gyarkornokokat és a részmunkaidőben vagy ideiglenes szerződéssel dolgozó nőket;
28. megjegyzi, hogy a nemkívánatos magatartás származhat egyidejűleg különböző forrásokból, vagy kapcsolódhat a szakmai, magán- és a társadalmi élethez, hátrányosan érintve minden egyént, szakmai vagy társadalmi csoportot ezeken a területeken;
29. felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be intézkedéseket a munkahelyi erőszak és zaklatás megelőzésére és az ellenük való küzdelemre olyan szakpolitikák révén, amelyek megelőző intézkedéseket, hatékony, átlátható és bizalmas eljárásokat hoznak létre a panaszok kezelésére, az elkövetők szigorú és visszatartó erejű szankcionálására, valamint átfogó tájékoztatást és képzéseket nyújtanak annak biztosítására, hogy a munkavállalók megértsék a szabályokat és eljárásokat, és támogatják a vállalkozásokat az említett intézkedések végrehajtására vonatkozó cselekvési tervek kidolgozásában; hangsúlyozza, hogy ezeket az intézkedéseket nem a meglévő struktúrákba kell beilleszteni, ha ezeknek a struktúráknak már eleve részét képezik a nemi megkülönböztetésre visszavezethető akadályok;
30. felhívja a tagállamokat, hogy áldozzanak a munkaügyi felügyelők szakértő pszichológusokkal együttműködésben végzendő képzésére, és gondoskodjanak arról, hogy a vállalatok és szervezetek szakképzett szakmai és pszichoszociális támogatást nyújtsanak az áldozatok számára;
31. felhívja a tagállamokat és a szociális partnereket annak biztosítására, hogy az állami és magánvállalatok és szervezetek szervezzenek kötelező képzést a szexuális zaklatásról és megfélemlítésről az összes munkavállaló és a vezető feladatokat ellátók számára; hangsúlyozza, hogy egy hatékony képzésnek interaktívnak és folyamatosnak kell lennie, az adott munkahely igényeihez kell igazodnia, és külső szakértőnek kell tartania;
32. kiemeli a zaklatási esetek bejelentésének gyakori elmaradását, és hangsúlyozza, hogy fontos lenne a képzett és az ügyeket bizalmasan kezelő tanácsadók jelenléte minden szervezetben az áldozatok támogatása, a bejelentések segítése és a jogi segítségnyújtás érdekében;
33. hangsúlyozza, hogy a vállalatoknak a szexuális zaklatással szemben zéró toleranciát kell tanúsítaniuk, és ezt támogató szabályokat kell bevezetniük, valamint hogy a vállalatoknak biztosítaniuk kell, hogy valamennyi munkatárs ismerje e szabályokat, a bejelentési eljárásokat és a munkahelyi szexuális zaklatással kapcsolatos jogait és kötelességeit;

2018. szeptember 11., kedd

34. felhívja a médiavállalatokat, hogy védelmezzék és támogassák azokat az újságírókat, akik internetes megfélemlítés áldozatává válnak, és alkalmazzák az olyan bevált gyakorlatokat, mint a figyelemfelhívó kampányok, a vezetőség megfelelő – többek között az áldozathibáztatás és a másodlagos viktimizáció elkerüléséről szóló – képzése és a kiberbiztonság javítása, valamint az érintett számára nyújtott jogi támogatás panaszra beadása során;

35. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a nők és férfiak egyenlő díjazásának biztosítása érdekében, hogy elkerüljék a hatalommal való visszaélést és előmozdítsák a nemek közötti egyenlőséget és az emberi méltóság tiszteletét, amely alapvető fontosságú a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemben; hangsúlyozza, hogy az egyenlő díjazás a bérezés átláthatóságával és a feltételezett áldozatok tájékoztatáshoz való jogának fenntartásával, a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és foglalkoztatási lehetőségek biztosításával, valamint a nők köz- és magánszektorbeli döntéshozói és felsővezetői pozíciókhoz való hozzáféréseinek biztosításával és megkönnyítésével, azaz a nők igazgatótanácsi kiegyensúlyozott képviselésével garantálható; felhívja ennél fogva a Bizottságot és a Tanácsot, hogy fokozzák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy újraindítsák a vezetéstestületekben lévő nőkről szóló irányelv folyamatát, amelyet a Tanács 2013 óta visszatart;

36. úgy véli, hogy a munkahelyi erőszak átfogó megközelítésére van szükség, amely magában foglalja a megfélemlítésnek, a szexuális zaklatásnak és a várandósság és az anyaság okán történő zaklatásnak a formális és informális gazdaságokban a fizetetlen munka különböző formáival (például a megélhetéshez szükséges gazdálkodás, az ételkészítés, a gyermekek és idősek gondozása) és a munkatapasztalatok széles skálájával (például tanulószerveződéses gyakorlati képzés, szakmai gyakorlat és önkéntes munka) való együttes jelenlétének elismerését;

37. kéri, hogy mihamarabb fogadják el az írásbeli tájékoztatási kötelezettségről szóló irányelv (91/533/EGK tanácsi irányelv) felülvizsgálatát;

38. elismeri, hogy a családon belüli erőszak gyakran átgűrűzik a munkahelyre, negatív hatással van a munkavállalók életére és a vállalkozások termelékenységére, és hogy ez az átgűrűzés az ellenkező irányba is történhet, a munkahelyről a családi életbe; ebben az összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson iránymutatást az európai védelmi határozatok munkahelyi alkalmazhatóságáról, és tisztázza a munkáltatók felelősségi körének kérdését;

39. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el a várandósság és az anyaság okán történő zaklatás munkahelyi jelenlétét;

Erőszak a politikai életben

40. felszólítja valamennyi politikust, hogy tartsa be a legmagasabb szintű magartatási normákat, és felelősen, példamutatóan lépjen fel a szexuális zaklatás megelőzéséért és leküzdéséért a parlamentekben és azokon túl;

41. elítéli a női politikusokkal szemben a közösségi médiában „trollkodás” formájában elkövetett zaklatás mindenféle előfordulását, amely magában foglalja szexista és becsmélő üzenetek terjesztését, többek között halálos fenyegetéseket és nemi erőszakkal való fenyegetőzést;

42. hangsúlyozza, hogy pártokon átívelő irányelveket és eljárásokat kell létrehozni a politikai hivatalokra megválasztott személyek, valamint a munkavállalók védelmére;

43. elismeri, hogy a paritásos listák minden szinten kulcsszerepet játszanak a nők politikában való részvételének lehetővé tételében és a nőket diszkrimináló hatalmi struktúrák átalakításában; felszólítja a tagállamokat, hogy vezessenek be ilyen listákat az európai parlamenti választások tekintetében;

44. felszólítja valamennyi – többek között az Európai Parlamentben képviselt – politikai pártot, hogy tegyenek konkrét lépéseket a probléma megoldása érdekében, beleértve cselekvési tervek bevezetését és a pártok belső szabályzatainak felülvizsgálatát, hogy bevezessék a szexuális zaklatás elkövetői és a nők politikai életben való megfélemlítése elleni zéró tolerancia politikáját, a megelőző intézkedéseket, a panaszkezelési eljárásokat és a megfelelő szankciókat;

45. felhívja a nemzeti és regionális parlamenteket, valamint a helyi képviselőtestületeket, hogy belső eljárások keretében és/vagy a rendőrséggel együttműködve teljes mértékben támogassák az áldozatokat, vizsgálják ki és az idők során bizalmasan tartásuk nyilván az ügyeket, biztosítsanak minden alkalmazott és képviselő számára a méltósággal kapcsolatos kötelező képzést, valamint saját intézményeikben minden szinten fogadjanak el a zéró toleranciát biztosító egyéb bevált gyakorlatokat;

2018. szeptember 11., kedd

46. sürgeti összes érintett szereplőjét, hogy biztosítsa a szexuális zaklatás és erőszak ellen az Unióban folytatott küzdelemről szóló, 2017. évi állásfoglalásának teljes körű és gyors végrehajtását; úgy véli, hogy feladata a szexuális zaklatással szembeni zéró tolerancia biztosítása és az áldozatok megfelelő védelme és támogatása; e tekintetben a következőkre hív fel:

- független szakértőkből álló munkacsoport felállítása, amelynek feladata a szexuális zaklatással és visszaéléssel kapcsolatos parlamenti helyzet vizsgálata;
- a Parlament illetékes testületei összetételének értékelése és – amennyiben szükséges – felülvizsgálata a függetlenség és a nemek közötti egyensúly biztosítása érdekében;
- kötelező képzés a teljes személyzet és minden képviselők számára;
- egyértelmű ütemterv az állásfoglalásban megfogalmazott összes követelés átfogó végrehajtására;

47. felhívja a politikusokat, hogy mozdítsák elő a vezetők képzését és maguk is vegyenek részt benne a vezetőség részéről az elnéző magatartás elkerülése és azon helyzetek azonosítása érdekében, amelyekben nők elleni erőszakra kerül sor;

Nyilvános térben elkövetett erőszak

48. felhívja a Bizottságot, hogy a változó kommunikációs technológiák figyelembevételével határozza meg a nyilvános tér fogalmát, és ezért a fogalom meghatározásba foglalja bele a „virtuális” nyilvános tereket is, így például a közösségi hálózatokat és weboldalakat;

49. felhívja a tagállamokat, hogy fontolják meg a nyilvános térben elkövetett zaklatásra vonatkozó külön jogszabályok elfogadását, beleértve a beavatkozási programokat is, különös hangsúlyt fektetve a közelben tartózkodók beavatkozásának szerepére;

50. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy végezzenek a nyilvános térben elkövetett szexuális zaklatás okainak és következményeinek megállapítására irányuló további kutatásokat, beleértve a szexista és sztereotíp hirdetések esetleges hatását az erőszak és a zaklatás előfordulására;

51. kiemeli, hogy a nemi sztereotípiák és a patriarchális hatalmi viszonyok elleni, a szexuális erőszakkal szembeni zéró toleranciát hirdető figyelemfelkeltő kampányok a legjobb eszközök közé tartoznak a nyilvános térben elkövetett nemi alapú erőszak kezelése terén;

52. kiemeli, hogy a nemek közötti egyenlőségről szóló oktatás minden szinten alapvető eszköz a nem megfelelő magatartás e formáinak elkerülésére és megszüntetésére, a beállítódás megváltoztatására és a szexizmussal és szexuális zaklatással kapcsolatos kulturális tolerancia csökkentésére; hangsúlyozza, hogy a témával kapcsolatban oktatási programok és iskolai viták bevezetésére van szükség; megjegyzi, hogy az érdekelt nem kormányzati szervezetekkel és egyenlőségi testületekkel együttműködésben az említett programoknak és vitáknak – amennyiben szükséges és megfelelő – tartalmazniuk kell a szexuális zaklatás megelőzéséről és az ellene teendő intézkedésekről szóló tájékoztatást és beszélgetést az áldozatok jogaival kapcsolatos figyelemfelkeltés, valamint annak érdekében, hogy emlékeztessenek a nők tárgyasításával kapcsolatos vonatkozásokra;

53. felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a tájékoztató kampányokat a középiskolákban, és hogy az iskolai és egyetemi tantervekbe vegyék fel az internetes megfélemlítés problémáját; sürgeti, hogy a megfélemlítés és a szexuális zaklatás elleni küzdelem érdekében különösen a sikeres „Delete Cyberbullying” című kampány és a „Biztonságosabb internet” kezdeményezés folytatódjon, hogy a fiatalok, Európa jövőbeli polgárai megértsék a nemek közötti egyenlőség és a nők tisztelete felé történő elmozdulás szükségességét;

54. felhívja a tagállamokat, hogy az iskolák számára hozzanak létre bejelentési rendszert az internetes megfélemlítés összes esetének nyomon követése céljából;

55. megjegyzi, hogy a tagállamokban hozott egyes intézkedések hatékonynak bizonyultak a nyilvános térben elkövetett zaklatás csökkentésében, ilyen például a hivatalos felügyelet (a rendőrség és/vagy a tömegközlekedési dolgozók jelenléte a tömegközlekedési eszközökön, a zárláncú televízió (CCTV) és a természetes felügyelet (jobb láthatóság és jobb világítás);

2018. szeptember 11., kedd

56. felhívja a tagállamokat, hogy emlékeztessék az internetszolgáltatókat azon kötelezettségükre, hogy az áldozatok védelme érdekében védjék internetes fogyasztóikat az ismétlődő bántalmazás vagy fenyegetés eseteinek kezelésével, tájékoztassák az elkövetőket arról, hogy nem cselekedhetnek büntetlenül, és ezáltal változtassák meg az elkövetők magatartását;

57. felhívja a tagállamokat, hogy a számítástechnikai szakértők és megfelelő felügyeleti szervek, például a postai szolgáltatásokat ellenőrző hatóság segítségével ellenőrizzék jobban az internetes oldalakat a megfélemlítés és a szexuális zaklatás áldozatainak védelme és szükség esetén a támadások megelőzése és megbüntetése érdekében;

58. felhívja a tagállamokat, hogy alkalmazzanak megfelelő eszközöket az olyan kifejezések eltávolítására a sajtó és a politika nyelvhasználatából, illetve a közbeszédből, amelyek ösztönzik az erőszakos viselkedést és lealacsonyítják a nőket, és ezáltal megsértik emberi méltóságukat;

59. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hangolják össze jogszabályaikat és a nemi alapú erőszak meghatározását a nők elleni erőszak Isztambuli Egyezményben szereplő meghatározásával annak érdekében, hogy növeljék a zaklatással és megfélemlítéssel szembeni jogszabályok hatékonyságát;

60. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a szexuális zaklatást tiltó uniós jogszabályok megfelelő végrehajtását nyomkövető mechanizmusokat, és biztosítsanak az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervek számára minden tagállamban elegendő forrást a diszkrimináció elleni fellépéshez;

o

o o

61. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0332

A nyelvek közötti egyenlőség a digitális korban

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a nyelvek közötti egyenlőségről a digitális korban (2018/2028(INI))

(2019/C 433/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 2. cikkére és 3. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkének (1) bekezdésére és 22. cikkére,
- tekintettel a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, 2003. évi UNESCO-egyezményre,
- tekintettel a közzféra információinak újrafelhasználásáról szóló, 2003. november 17-i 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a közzféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelv módosításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/37/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel az európai közigazgatások, üzleti vállalkozások és polgárok rendelkezésére álló interoperabilitási megoldásokra és közös keretekre vonatkozó programnak (ISA2 program) mint a közzféra korszerűsítése eszközének létrehozásáról szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2240 európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽³⁾,
- tekintettel az európai többnyelvűségi stratégiáról szóló, 2008. november 21-i tanácsi állásfoglalásra (2008/C 320/01) ⁽⁴⁾,
- tekintettel a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról és a 2006/971/EK, a 2006/972/EK, a 2006/973/EK, a 2006/974/EK és a 2006/975/EK határozatok hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 3-i tanácsi határozatra ⁽⁵⁾,
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre, amelyet az EU 2010-ben ratifikált,
- tekintettel a „Többnyelvűség: európai tőke és közös elkötelezettség” című, 2008. szeptember 18-i bizottsági közleményre (COM(2008)0566),
- tekintettel az európai digitális menetrendről szóló, 2010. augusztus 26-i bizottsági közleményre (COM(2010)0245),
- tekintettel az „Egységes keret az elektronikus kereskedelem és az online szolgáltatások digitális egységes piacába vetett bizalom megerősítésére” című, 2012. január 11-i bizottsági közleményre (COM(2011)0942),
- tekintettel az „Európai digitális egységes piaci stratégia” című, 2015. május 6-i bizottsági közleményre (COM(2015)0192),
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Európai digitális menetrend” című bizottsági közleményről (COM(2010)0245) szóló véleményére ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HLL 345., 2003.12.31., 90. o.

⁽²⁾ HLL 175., 2013.6.27., 1. o.

⁽³⁾ HLL 318., 2015.12.4., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 320., 2008.12.16., 1. o.

⁽⁵⁾ HLL 347., 2013.12.20., 965. o.

⁽⁶⁾ HL C 54., 2011.2.19., 58. o.

2018. szeptember 11., kedd

- tekintettel az UNESCO Általános Konferenciájának 2003. október 15-én Párizsban megrendezett 32. ülésén elfogadott, a többnyelvűség használatáról és előmozdításáról, valamint a kibertérhez való egyetemes hozzáféréseiről szóló ajánlásra,
 - tekintettel az Eurobarométer 2012 júniusában „Az európaiak és az európai nyelvek” címmel közzétett 386. különjelentésére,
 - tekintettel az Európai Tanács 2002. március 15–16-i barcelonai ülésén elfogadott elnökségi következtetésekre (SN 100/1/02 REV 1),
 - tekintettel a siketek jelnyelveiről szóló, 1988. június 17-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel „A kulturális sokszínűség megőrzéséről és támogatásáról: az európai régiók és nemzetközi szervezetek, például az UNESCO és az Európa Tanács szerepe” című, 2004. január 14-i állásfoglalására ⁽⁸⁾ és a bővítés és a kulturális sokszínűség kapcsán a regionális és kevésbé használt nyelvekről, az európai kisebbségi nyelvekről szóló, 2003. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a többnyelvűség: európai tőke és közös elkötelezettség tárgyú, 2009. március 24-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a kihalástól fenyegetett európai nyelvekről és az Európai Unión belüli nyelvi sokféleségről szóló, 2013. szeptember 11-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
 - tekintettel az uniós tagállamokban élő kisebbségek védelméről és megkülönböztetésmentességéről szóló, 2018. február 7-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
 - tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának Jövő kutatás Osztálya (STOA) által „Nyelvi egyenlőség a digitális korszakban – az emberi nyelv projekt felé” címmel 2017. márciusban közzétett tanulmányra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményére (A8-0228/2018),
- A. mivel a nyelvi technológiák megkönnyíthetik a siketek és nagyothallók, a vakok és látássérültek, valamint a diszlexiások számára a kommunikációt, és mivel e jelentés alkalmazásában a „nyelvi technológia” olyan technológiára utal, amely nem csak beszélt nyelveket támogat, hanem jelnyelveket is, elismerve, hogy a jelnyelvek Európa nyelvi sokszínűségének fontos elemét képezik;
- B. mivel a nyelvi technológiák fejlődése számos kutatási és tudományterületet foglal magában, ideértve a számítógépes nyelvészetet, a mesterséges intelligenciát, a számítástechnikai tudományokat és a nyelvészetet (olyan alkalmazási területekkel együtt, mint többek között a természetes nyelvek feldolgozása, a szöveganalitika, a beszédtechnológia, az adatbányászat);
- C. mivel az Eurobarométer „Az európaiak és az európai nyelvek” címmel közzétett 386. különjelentése szerint az európaiaknak csak valamivel több mint a fele (54 %) képest társalgást folytatni legalább egy idegen nyelven, a negyedük (25 %) beszél legalább két idegen nyelven és csak minden tizedik európai (10 %) bír tárgyalóképes tudással legalább három idegen nyelven;
- D. mivel az Európai Uniónak 24 hivatalos, illetve több mint 60 nemzeti és regionális nyelve van, a migránsok nyelvei mellett, és számos államilag elismert jelnyelv létezik a tagállamokban az UNCRPD Egyezmény alapján; mivel a többnyelvűség az európai kulturális sokszínűség egyik legnagyobb értéke, ugyanakkor a valóban integrált Unió kialakítása előtt áll egyik legjelentősebb kihívás is;

⁽⁷⁾ HL C 187., 1988.7.18., 236. o.

⁽⁸⁾ HL C 92. E, 2004.4.16., 322. o.

⁽⁹⁾ HL C 76. E, 2004.3.25., 374. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 117. E, 2010.5.6., 59. o.

⁽¹¹⁾ HL C 93., 2016.3.9., 52. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0032.

2018. szeptember 11., kedd

- E. mivel a földrajzi, társadalmi és gazdasági akadályok leküzdése keretében a széles sávú hozzáférés biztosítása érdekében a helyi közösségeknek, például az őslakos, vidéki vagy távoli közösségeknek nyújtott támogatás az európai szintű hatékony többnyelvűségi politika egyik elengedhetetlen előfeltétele;
- F. mivel a többnyelvűség számos uniós szakpolitikai terület hatálya alá tartozik, ideértve a kultúrát, az oktatást, a gazdaságot, a digitális egységes piacot, az egész életen át tartó tanulást, a foglalkoztatást, a társadalmi befogadást, a versenyképességet, az ifjúságot, a civil társadalmat, a mobilitást, a kutatást és a médiát; mivel a kölcsönös megértés ösztönzése céljából nagyobb figyelmet kell fordítani a kultúrák és nyelvek közötti párbeszéd előtt álló akadályok felszámolására;
- G. mivel a Bizottság elismeri, hogy a digitális egységes piacnak többnyelvűnek kell lennie; mivel a nyelvi akadályok problémájának kezelésére nem született javaslat közös európai politikára;
- H. mivel a nyelvi technológiákat gyakorlatilag az összes hétköznapi termékben és szolgáltatásban alkalmazzák, mivel valamilyen mértékben mindegyik használja a nyelvet (ideértve különösen az összes internethez kapcsolódó terméket, köztük a keresőmotorokat, a közösségi hálózatokat és az e-kereskedelmi szolgáltatásokat); mivel a nyelvi technológiák használata egyre nagyobb hatást gyakorol az európai polgárok mindennapi jóléte szempontjából alapvető fontosságú területekre, például az oktatásra, a kultúrára és az egészségügyre is;
- I. mivel a határokon átnyúló e-kereskedelem nagyon alacsony szintű, 2015-ben az európai polgárok mindössze 16 %-a vásárolt online más uniós országokból; mivel a nyelvi technológiák hozzájárulhatnak a jövőbeli európai határokon átnyúló és nyelveken átívelő kommunikációhoz, a gazdasági növekedés és a társadalmi stabilitás fokozásához és a természetes akadályok elhárításához, ezáltal tiszteletben tartva és megőrizve a kohéziót és a konvergenciát, és megerősítve az Unió versenyképességét világszerte;
- J. mivel a technológiai fejlődés egyre inkább nyelvi alapú, és a növekedés és a társadalom szempontjából következményekkel jár; mivel sürgősen szükség van a nyelveket nagyobb mértékben figyelembe vevő és a technológiai, ugyanakkor az igazi multidiszciplináris kutatásra és oktatásra a digitális kommunikáció és a nyelvi technológiák, valamint azok növekedéssel és társadalommal való viszonya tekintetében;
- K. mivel azon barcelonai célkitűzés teljesítése, miszerint lehetővé kell tenni a polgárok számára, hogy anyanyelven kívül további két nyelven kommunikáljanak, nagyobb lehetőséget nyújtana az emberek számára a kulturális, oktatási és tudományos digitális tartalmakhoz való hozzáférésre és a polgári felelősségvállalásra, a digitális egységes piachoz való hozzáféréseken túl; mivel a további eszközök – különösen azok, amelyeket a nyelvi technológiák biztosítanak – kulcsfontosságúak az európai többnyelvűség kezelése és a személyek többnyelvűsége szempontjából;
- L. mivel a mesterséges intelligencia területén jelentős áttörésekre került sor, és a nyelvi technológiák gyors ütemben fejlődnek; mivel a nyelvközpontú mesterséges intelligencia gyors ütemű fejlődése valamennyi európai nyelven (és azon kívül) új lehetőségeket teremt a digitális kommunikáció, a digitálisan bővített kommunikáció és a technológia által támogatott kommunikáció számára, ami a különböző nyelvek beszélői számára egyenlő hozzáférést nyújt az információhoz és a tudáshoz, és javítja az informatikai hálózatok funkcióit;
- M. mivel az együttműködésnek, a szolidaritásnak, az egyenlőségnek, egymás elismerésének és tiszteletének mint közös európai értékeknek azt kellene jelenteniük, hogy valamennyi polgár teljes körűen és egyenlően hozzáfér a digitális technológiákhoz, ami nemcsak javítaná az európai kohéziót és jólétet, hanem lehetővé tenné a többnyelvű digitális egységes piac létrejöttét is;
- N. mivel a technológiai eszközök – például a videojátékok vagy az oktatási alkalmazások – kisebbségi vagy ritkábban használt nyelveken való elérhetősége döntő jelentőséggel bír a nyelvi készségek fejlesztése szempontjából, főleg a gyermekek esetében;
- O. mivel a ritkábban használt európai nyelveket beszélőknek képesnek kell lenniük arra, hogy kulturális téren megfelelő módon fejtsék ki magukat és a helyi nyelveken megeremthessék saját kulturális tartalmaikat;

2018. szeptember 11., kedd

- P. mivel a megnövekedett számítási kapacitáson és a hatalmas adatmennyiségekhez való hozzáféréseken alapuló új módszerek – például a mély tanulás – kialakulása révén a nyelvi technológiák a nyelvi akadályok áthidalásának valódi megoldásává válnak;
- Q. mivel a nyelvi akadályok jelentős hatással vannak az európai identitás megteremtésére és az európai integrációs folyamat jövőjére nézve; úgy véli, hogy az uniós polgárokat az interneten és azon kívül is az anyanyelvükön kell tájékoztatni az uniós döntéshozatalról és szakpolitikákról;
- R. mivel a nyelv az egyre hatalmasabbra bővülő nagy adathalmazok igen tekintélyes részét teszi ki;
- S. mivel hatalmas mennyiségű adat áll rendelkezésre emberi nyelveken kifejezve; mivel a nyelvi technológiák kezelése innovatív it-termékek és -szolgáltatások széles körének kialakítását teheti lehetővé az iparban, a kereskedelemben, a kormányzatban, a kutatásban, a közszolgáltatásokban és a közigazgatásban, csökkentve a természetes akadályokat és a piaci költségeket;

A nyelvek egyenlőségének elérése előtt álló jelenlegi akadályok Európában, a digitális korban

1. sajnálja, hogy Európában a megfelelő politikák hiánya miatt jelenleg egyre nagyobb a technológiai szakadék a bővebb erőforrásokkal rendelkező nyelvek és a kevesebb erőforrással rendelkező nyelvek között, attól függetlenül, hogy utóbbiak hivatalos nyelvek, hivatalos társnyelvek vagy nem hivatalos nyelvek-e az Unióban; sajnálja továbbá, hogy több mint 20 európai nyelvet a nyelv digitális kihalása fenyeget; megjegyzi, hogy az Uniónak és intézményeinek kötelességük Európa nyelvi sokszínűségének fokozása, előmozdítása és megőrzése;
2. rámutat, hogy a digitális technológia az elmúlt évtizedben jelentős hatással volt a nyelvek fejlődésére, amelynek mértékét még mindig nehéz felbecsülni; azt ajánlja a szakpolitikai döntéshozóknak, hogy komolyan vizsgálják meg azokat a tanulmányokat, amelyek szerint a digitális kommunikáció rontja a fiatal felnőttek olvasás- és íráskészségeit, ami a generációk között nyelvhelyességi és műveltségi akadályokat emel és általános nyelvi értékvesztéshez vezet; úgy véli, hogy a digitális kommunikációnak a nyelvek bővítését, gazdagítását és fejlesztését kellene szolgálnia, és hogy ezen ambícióknak tükröződniük kellene az írástudással kapcsolatos nemzeti oktatásban és szakpolitikákban;
3. hangsúlyozza, hogy a kevésbé használt európai nyelvek jelentős hátrányba kerülnek az eszközök, források és a kutatási finanszírozás akut hiánya miatt, amely akadályozza a kutatók tevékenységét és szűkíti a kutatásaik körét, és még abban az esetben is, ha a kutatók rendelkeznek a szükséges technológiai készségekkel, nem képesek maximálisan kiaknázni a nyelvi technológiákat;
4. megjegyzi, hogy mélyül a digitális szakadék a széles körben használt és a kevésbé használt nyelvek között, valamint, hogy fokozódik az európai társadalom digitalizációja, amely egyenlőtlenségekhez vezet az információhoz való hozzáférés terén, különösen az idősek, az alacsony jövedelműek és a hátrányos helyzetűek esetében; hangsúlyozza, hogy a tartalmak különböző nyelveken való elérhetővé tétele csökkentené a nyelvek közötti egyenlőtlenségeket;
5. megjegyzi, hogy bár Európa erőteljes tudományos alapokkal rendelkezik a nyelvmérnökség és a nyelvi technológiák területén, egy olyan időszakban, mikor a nyelvi technológiák hatalmas lehetőséget jelentenek számára gazdasági és kulturális szempontból egyaránt, mégis, továbbra is messze elmarad az élmézőnytől a piac szétaprózódása, a tudásba és a kultúrába való elégtelen befektetés, a rosszul koordinált kutatás, a nem megfelelő finanszírozás és a jogi akadályok miatt; megjegyzi továbbá, hogy a piacot jelenleg nem európai szereplők uralják, amelyek nem foglalkoznak a többnyelvű Európa sajátos szükségleteivel; kiemeli, hogy e téren paradigmaváltásra van szükség, valamint meg kell erősíteni Európa nyelvi technológiák terén elfoglalt vezető helyét, e célból létrehozva egy konkrétan Európa igényeire és szükségleteire szabott projektet;
6. megjegyzi, hogy a nyelvi technológiák először angolul állnak rendelkezésre; tudatában van annak, hogy a globális és európai gyártók és vállalatok gyakran nyelvi technológiákat is fejlesztenek a viszonylag jelentős piaccal rendelkező, nagyobb európai nyelvek, a spanyol, a francia és a német számára (ám egyes alterületeken már ezen nyelvek esetében is hiányoznak bizonyos erőforrások); hangsúlyozza ugyanakkor, hogy általános, uniós szintű fellépésre (politikára, finanszírozásra, kutatásra és oktatásra) van szükség a nyelvi technológiák kevésbé használt hivatalos uniós nyelvekre való kifejlesztéséhez, és hogy egyedi uniós szintű fellépéseket (politikákat, finanszírozást, kutatást és oktatást) kell indítani a regionális és kisebbségi nyelvek e fejlesztésbe való bevonása és ösztönzése érdekében;

2018. szeptember 11., kedd

7. kitar emellett, hogy jobban fel kell használni azokat az új technológiai megközelítéseket, amelyek bővebb számítási kapacitáson és a terjedelmes adatmennyiségekhez való jobb hozzáférésen alapulnak, ezáltal elősegítve az emberi agyra alapozott mélytanulási struktúrák fejlesztését, amelyek révén az emberi nyelvet feldolgozó technológiák (nyelvi technológiák) a nyelvi akadályok problémáját áthidaló valós megoldássá válnak; felhívja ezért a Bizottságot, hogy biztosítson elegendő finanszírozást e technológiai fejlesztés támogatására;
8. megjegyzi, hogy a kevesebb beszélővel rendelkező nyelveknek több érdekelt fél részéről megfelelő támogatásra van szükségük, ideértve a betűtípus-előállítókat a diakritikus jelek tekintetében, a billentyűzetgyártókat és a tartalomkezelő rendszereket az e nyelveken lévő tartalmak megfelelő tárolása, feldolgozása és megjelenítése érdekében; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen módon lehet ilyen támogatást kezdeményezni és az uniós közbeszerzési folyamatban erre vonatkozó ajánlást tenni;
9. kéri a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a több nyelv használatát a digitális szolgáltatásokon, például a mobiltelefonos alkalmazásokon belül;
10. aggodalommal állapítja meg, hogy a digitális egységes piac továbbra is töredezett a számos akadály, többek között a nyelvi akadályok miatt, ami akadályozza az online kereskedelmet, a közösségi hálózatokon és más kommunikációs csatornákon keresztüli kommunikációt és a kulturális, kreatív és audiovizuális tartalmak megosztását, valamint a páneurópai közszolgáltatások szélesebb körű kiépítését; hangsúlyozza, hogy az európai kulturális sokszínűséget és többnyelvűséget erősítené a tartalmakhoz való, határokon átnyúló hozzáférés, különösen oktatási célokra; kéri a Bizottságot, hogy a többnyelvű digitális egységes piac számára dolgozzon ki erőteljes és összehangolt stratégiát;
11. megjegyzi, hogy a nyelvi technológiák jelenleg nem kapnak szerepet az európai politikai menetrendben, noha a Szerződések rögzítik a nyelvi sokszínűség tiszteletben tartását;
12. elismerését fejezi ki a korábbi uniós finanszírozású kutatási hálózatok, például a FLReNet, a CLARIN, a HBP és a META-NET (ezen belül is a META-SHARE) jelentős szerepéért, mivel élen jártak egy európai nyelvi technológiai platform kialakításában;

A nyelvi technológiákra vonatkozó politikák intézményi keretének javítása uniós szinten

13. kéri a Tanácsot, hogy dolgozzon ki egy ajánlást a kulturális és nyelvi sokszínűség Unión belüli védelméről és előmozdításáról, többek között a nyelvi technológiák területén;
14. javasolja, hogy a nyelvi technológiák szerepének növelése érdekében a Bizottság rendelje a „többnyelvűség és nyelvi technológia” területét valamely biztos tárcájához; úgy véli, hogy a területért felelős biztos feladata lenne a nyelvi sokszínűség és egyenlőség előmozdítása uniós szinten, tekintettel a nyelvi sokszínűség fontosságára Európa jövője szempontjából;
15. javasolja a mintegy 60 európai regionális és kisebbségi nyelv átfogó jogi védelmét az EU szintjén, a nemzeti és nyelvi kisebbségek kollektív jogainak elismerését a digitális világban is, és az anyanyelvi oktatás biztosítását az Európai Unió hivatalos és nem-hivatalos nyelveit beszélők számára;
16. azon tagállamokat, amelyek már sikeres politikai stratégiát dolgoztak ki a nyelvi technológiák területén, arra ösztönzi, hogy osszák meg tapasztalataikat és bevált gyakorlataikat annak érdekében, hogy segítsék a többi nemzeti, regionális és helyi hatóságot saját stratégiájának kidolgozásában;
17. kéri a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a nyelvhez kapcsolódó átfogó politikákat, azokhoz rendeljenek forrásokat, valamint használjanak megfelelő eszközöket annak érdekében, hogy előmozdítsák és lehetővé tegyék a nyelvi sokszínűséget és a többnyelvűséget a digitális szférában; hangsúlyozza az Unió és a tagállamok közös felelősségét, az egyetemekkel és más közintézményekkel együtt a nyelvek digitális világban való megőrzéséhez való hozzájárulásban és a valamennyi uniós nyelvre vonatkozó adatbázisok és fordítási technológiák kifejlesztésében, a kevésbé beszélt nyelvekre is kiterjedően; felszólít a kutatás és az ágazat közötti koordinációra a nyelvi fordítás digitális lehetőségeinek javítására irányuló közös célt szem előtt tartva, az adatokhoz való nyílt hozzáféréssel, ami a technológiai előrelépéshez szükséges;
18. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki olyan stratégiákat és szakpolitikai intézkedéseket, amelyek ösztönzik a többnyelvűséget a digitális piacon; ezzel összefüggésben arra kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozzák meg azokat a minimális nyelvi erőforrásokat – például adatállományokat, lexikonokat, beszédfelvételeket, fordítási memóriákat, jegyzeteket ellátott korpuszokat és enciklopédikus tartalmakat –, amelyekkel a digitális kihívás elkerülése érdekében valamennyi európai nyelvnek rendelkeznie kell;

2018. szeptember 11., kedd

19. javasolja, hogy a Bizottság vegye fontolóra egy nyelvi sokszínűséggel foglalkozó központ létrehozását, amely megerősítené a ritkábban használt, regionális és kisebbségi nyelvek jelentőségével kapcsolatos tudatosságot, ideértve a nyelvi technológiák területét is;
20. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a többnyelvűség ösztönzését célzó keretstratégiáját és javasoljon egyértelmű cselekvési tervet arra vonatkozóan, hogy miként mozdítható elő a nyelvi sokszínűség, és hogyan győzhető le a digitális szinten meglévő nyelvi akadályok;
21. kéri a Bizottságot, hogy a nyelvi technológiák terén prioritásként kezelje a kisebb méretű, saját nyelvüket használó tagállamokat, hogy kellő figyelmet szenteljen az előttük álló nyelvi kihívásoknak;
22. hangsúlyozza, hogy a nyelvi technológia fejlesztése elő fogja segíteni a videojátékok és szoftveralkalmazások kisebbségi és ritkábban használt nyelveken történő feliratozását, szinkronizálását és ilyen nyelvekre történő fordítását;
23. hangsúlyozza, hogy a nyelvek közötti technológiai szakadékot a tudás- és technológiatranszfer fokozása által csökkenteni kell;
24. sürgeti a tagállamokat, hogy álljanak elő hatékony megoldásokkal az anyanyelvük megerősítésére vonatkozóan;

Ajánlások az uniós kutatási politikák számára

25. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre nagyarányú, hosszú távú, koordinált finanszírozási programot a kutatás, fejlesztés és innováció számára a nyelvi technológiák területén európai, nemzeti és regionális szinten, amely az európai igényekhez és szükségletekhez szabott; hangsúlyozza, hogy a programnak törekednie kell arra, hogy vizsgálja a természetes nyelvek mélyebb megértést és növelje a hatékonyságot a tudás, az infrastruktúrák és az erőforrások megosztása révén az innovatív technológiák és szolgáltatások kialakítása érdekében azzal a céllal, hogy megszülethessen a következő tudományos áttörés ezen a területen, továbbá az európai nyelvek közötti technológiai szakadék csökkentésének elősegítése érdekében; hangsúlyozza, hogy ennek a kutatóközpontok, a tudományos élet, a vállalkozások – különösen kkv-k és induló vállalkozások – és más érdekelt felek részvételével kell történnie; hangsúlyozza, hogy e projektnek nyitottnak, felhőalapúnak és interoperábilisnak kell lennie, és rugalmas és nagy teljesítményű alapeszközöket kell biztosítania több nyelvi technológiai alkalmazás számára;
26. úgy véli, hogy az Unión belüli ikt-integrátorok számára gazdasági ösztönzőket kell nyújtani a felhőalapú szolgáltatások nyújtásának felgyorsítására az emberi nyelvi technológiák e-kereskedelmi alkalmazásaikba való zökkenőmentes integrálásának lehetővé tétele érdekében, különösen annak biztosítására, hogy a kkv-k élvezhessék az automatikus fordítás előnyeit;
27. hangsúlyozza, hogy Európának biztosítania kell vezető szerepét a nyelvközpontú mesterséges intelligencia terén; emlékeztet arra, hogy a saját kulturális, társadalmi és gazdasági szükségleteinkre szabott megoldásokat legjobban az uniós vállalatok tudják biztosítani;
28. úgy véli, hogy a jelenlegi finanszírozási rendszereken, például a Horizont 2020-on, illetve a későbbi finanszírozási programokon belüli egyedi programoknak a hosszú távú alapkutatást, valamint az országok és régiók közötti tudás- és technológiatranszferet kell fellendíteniük;
29. javasolja egy európai nyelvi technológiai platform létrehozását valamennyi európai nyelv képviselőinek részvételével, lehetővé téve a nyelvi technológiákkal kapcsolatos erőforrások, szolgáltatások és nyílt forráskódú csomagok megosztását, különösen az egyetemek és kutatóközpontok között, biztosítva ugyanakkor, hogy valamennyi támogatási keret együttműködhessen a nyílt forráskódú közösséggel, és ez utóbbi hozzáférjen a keretekhez;
30. javasolja olyan projektek – mint többek között a digitális nyelvi sokszínűségi projekt – létrehozását vagy kiterjesztését, amely kutatásokat végez valamennyi európai nyelv – mind a nagyon kevesek által, mind a nagyon sokak által beszélt nyelvek – digitális szükségleteivel kapcsolatban, a digitális megosztottság problémájának kezelése és e nyelvek fenntartható digitális jövőre való felkészítése érdekében;

2018. szeptember 11., kedd

31. javasolja a 2012-ben közzétett META-NET-re vonatkozó fehér könyvek sorozatának aktualizálását a nyelvi technológiák aktuális helyzetére, az összes európai nyelv esetében rendelkezésre álló forrásokra, a nyelvi akadályokkal kapcsolatos információkra és a témába vágó szakpolitikákra vonatkozó összeurópai felmérés formájában, és ezáltal tegye lehetővé a nyelvi technológiákkal kapcsolatos politikák értékelését és fejlesztését;

32. nyomatékosan kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre az embernyelv-technológiák finanszírozását célzó platformot, a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram, a Horizont 2020 és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) végrehajtásából kiindulva; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak azon kutatási területekre kellene helyezni a hangsúlyt, amelyek a nyelvek mélyebb szintű megértéséhez szükségesek, például a számítógépes nyelvészetre, a nyelvészetre, a mesterséges intelligenciára, a nyelvi technológiára, az informatikára és a kognitív tudományra;

33. rámutat arra, hogy a nyelv a tudományos ismeretek átadásának akadályát képezheti; megjegyzi, hogy a legtöbb rangos tudományos folyóiratot angol nyelven publikálják, ami jelentős eltolódást okoz a tudományos ismeretek létrehozásában és terjesztésében; hangsúlyozza, hogy az ismeretek létrehozásának e feltételeit figyelembe kell venni az európai kutatási és innovációs politikákban és programokban; nyomatékosan felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tudományos ismereteket az angoltól eltérő nyelveken is tegye elérhetővé, és támogassa a természetes nyelveket feldolgozó mesterséges intelligencia kifejlesztését;

Oktatási politikák a nyelvi technológiák európai jövőjének javítása érdekében

34. úgy véli, hogy a jelenlegi helyzet miatt, amelyben a nyelvi technológia piacát nem európai szereplők uralják, az európai oktatási politikáknak célul kellene kitűzniük a tehetségek Európában tartását, elemezniük kellene a nyelvi technológiákkal kapcsolatos jelenlegi oktatási szükségleteket (beleértve az összes érintett területet és tudományágot), ennek alapján pedig iránymutatásokat kellene megfogalmazni arra vonatkozóan, hogyan aktiválhatók az európai szinten szervezett és megosztott tevékenységek valamint fel kellene hívniük az iskolások és egyetemisták figyelmét a nyelvi technológiai ágazaton – beleértve a nyelvközpontú mesterséges intelligencia ágazatát – belüli karrierlehetőségekre;

35. úgy véli, hogy a digitális oktatási anyagokat a kisebbségi és regionális nyelveken is ki kell dolgozni, ami fontos a diszkriminációmentesség szempontjából, a nyelvek közötti egyenlőség és egyenlő bánásmód megteremtéséhez;

36. elismeri annak szükségességét, hogy előmozdítsák a nők növekvő részvételét a nyelvi technológiákkal kapcsolatos európai tanulmányokban, a kutatás és az innováció fejlesztésének meghatározó tényezőjeként;

37. javasolja, hogy a Bizottság és a tagállamok mozdítsák elő a nyelvi technológiák európai polgárok közötti kulturális és oktatási cseréken – például az Erasmus+-on, így az Erasmus+ online nyelvi támogatás keretén – belüli alkalmazását azon akadályok elhárítása érdekében, amelyeket a nyelvi sokszínűség gördíthet a kultúrák közötti párbeszéd és a kölcsönös megértés elé, különösen az írott és audiovizuális kifejezés módok terén;

38. javasolja, hogy a tagállamok dolgozzanak ki a digitális műveltséget javító programokat az európai kisebbségi és regionális nyelveken is, és iskoláik, egyetemeik és szakképzési intézményeik tantervébe vezessenek be nyelvi technológiai képzést és eszközöket; hangsúlyozza továbbá, hogy az írástudás továbbra is lényeges tényező marad, és abszolút előfeltételét jelenti annak, hogy előrehaladást lehessen elérni a közösségek digitális befogadása terén;

39. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak az oktatási intézmények számára biztosítaniuk kell az ahhoz szükséges támogatást, hogy az EU-ban javuljon a nyelvek digitalizációja;

Nyelvi technológiák: előnyök a magánvállalatok és a közjogi szervek számára egyaránt

40. hangsúlyozza, hogy támogatni kell az olyan beruházási eszközök és akceleratorprogramok kidolgozását, amelyek célja a nyelvi technológiák használatának bővítése a kulturális és a kreatív ágazatban, kiemelten kezelve a kevesebb erőforrással rendelkező közösségeket, valamint a nyelvi technológiai képességek javításának ösztönzése azokon a területeken, amelyeken az ágazat fejletlenebb;

2018. szeptember 11., kedd

41. nyomatékosan kéri fellépések és megfelelő finanszírozás kidolgozását annak érdekében, hogy az európai kvk-k és induló vállalkozások képessé váljanak és lehetőségük is nyíljon a nyelvi technológiákhoz való hozzáférésre és azok használatára vállalkozásaik online bővítése céljából az új piacokhoz és fejlesztési lehetőségekhez való hozzáférés által, ezáltal növelve innovációs szintjüket és munkahelyeket teremtvé;
42. kéri az uniós intézményeket, hogy hívják fel a figyelmet a vállalkozások, közjogi szervek és polgárok számára az online szolgáltatások, tartalmak és termékek több nyelven – többek között kevésbé használt, regionális és kisebbségi nyelveken – való elérhetőségéből származó előnyökre a nyelvi akadályok áthidalása és a nyelvi közösségek kulturális örökségének megőrzése érdekében;
43. támogatja többnyelvű közszolgáltatások kidolgozását az európai, nemzeti, illetve adott esetben regionális és helyi közigazgatásban innovatív, inkluzív és támogató nyelvi technológiák révén, amelyek csökkentik a nyelvek és nyelvi közösségek közötti egyenlőtlenségeket, előmozdítják a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, valamint ösztönzik a vállalkozások, a polgárok és a munkavállalók Európán belüli mobilitását, továbbá biztosítják egy inkluzív, többnyelvű digitális egységes piac létrehozását;
44. felhívja a közigazgatások valamennyi szintjét, hogy javítsák az online szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférést különböző nyelveken, különösen a határ menti régiókban nyújtott szolgáltatások és a kultúrával kapcsolatos kérdések esetében, és e szolgáltatások elérhetőségének javítása érdekében használják fel a már meglévő ingyenes és nyílt forráskódú nyelvi technológiákat, például a gépi fordítást, a beszédfelismerést és a szöveget beszéddé alakító technológiát, és az intelligens nyelvi rendszereket, például a többnyelvű információ-visszakeresést végző, az összegző/kivonatoló, valamint a szövegértő programokat;
45. kiemeli a szöveg- és adatbányászati technikák jelentőségét a nyelvi technológiák fejlesztése szempontjából; hangsúlyozza, hogy erősíteni kell az ágazat és az adatbirtokosok közötti együttműködést; hangsúlyozza, hogy el kell fogadni a szabályozási keretet, és biztosítani kell a nyelvi erőforrások nyitottabb, interoperábilisabb használatát és gyűjtését; megjegyzi, hogy az érzékeny információk nem adhatók ki kereskedelmi vállalkozások és szabadon használható programjaik számára, mivel nem világos, hogy a vállalkozások milyen módon használnák fel a fordítóprogramok által során gyűjtött információkat, például az egészségügyi adatok esetében;

o

o o

46. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0333

A fejlődő országok természeti erőforrásaival való átlátható és elszámoltatható gazdálkodásról: az erdők kérdése

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a természeti erőforrásokkal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodásról a fejlődő országokban: az erdők kérdése (2018/2003(INI))

(2019/C 433/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére vonatkozó (FLEGT) cselekvési tervre (2001. szeptember) és a harmadik országokkal kötött FLEGT önkéntes partnerségi megállapodásokra (VPA-k),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), és annak 208. cikkére,
- tekintettel a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló, 2010. október 20-i 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (uniós fakitermelési rendelet),
- tekintettel a hatékony fejlesztési együttműködésre irányuló 2011. évi puszani partnerségre,
- tekintettel az ENSZ 2015–2030-as időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési céljaira,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye Felelősség 21. Konferenciája (COP21) során kidolgozott Párizsi Megállapodásra,
- tekintettel az Európai Bizottság „Az uniós fogyasztás hatása az erdőirtásra: az uniós fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatásának átfogó elemzése” (2013) című tanulmányáról szóló végleges jelentésre,
- tekintettel az erdőirtás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépés fokozásának lehetőségeiről szóló megvalósíthatósági tanulmánytervezetre, amely az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának megbízásából készült (2017),
- tekintettel a Bizottság „Az erdőirtás és az erdőpusztulás okozta kihívások kezelése az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése elleni küzdelemben” című, 2008. október 17-i közleményére (COM(2008)0645),
- tekintettel a Consumer Goods Forum (fogyasztási cikkek fóruma) 2010. egy kiskereskedőkből, gyártókból és szolgáltatókból álló világméretű ipari hálózat által elfogadott célkitűzésre, amely szerint 2020-ra nullára akarja csökkenteni tagjai ellátási láncában a nettó erdőirtást,
- tekintettel a 2011. évi bonni felhívásra, amely azt a globális célt tűzi ki, hogy 2020-ig 150 millió hektár leromlott és kiirtott erdőterület állítanak helyre, 2030-ig pedig 350 millió hektárt,
- tekintettel a Tropical Forest Alliance 2020 elnevezésű kezdeményezésre,
- tekintettel az erdőkről szóló, 2014. évi New York-i nyilatkozatra és cselekvési programra,
- tekintettel a Tanács 2016. évi következtetéseire az erdészeti jogszabályok végrehajtásáról, az erdészeti irányításról és az erdészeti termékek kereskedelméről,

⁽¹⁾ HLL 295., 2010.11.12., 23. o.

2018. szeptember 11., kedd

- tekintettel az európai országok körében az erdőirtásnak a mezőgazdasági termékláncokból való eltávolításáról szóló amszterdami nyilatkozatra (2015. december),
- tekintettel a mindenki számára előnyös kereskedelemre vonatkozó bizottsági stratégiára (2015),
- tekintettel az erdőirtás és az erdőpusztulás következtében keletkező kibocsátás csökkentésére vonatkozó ENSZ-program (REDD+) mechanizmusára,
- tekintettel az ENSZ 2017–2030-as időszakra vonatkozó erdészeti stratégiai tervére (UNSPF), amely hat globális erdészeti cél és 26 kapcsolódó célszám elérését írja elő 2030-ig,
- tekintettel az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló, 1994. június 17-én elfogadott ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja (UNDP) keretében a fenntartható árukra vonatkozó nemzeti platformok kifejlesztésére,
- tekintettel a Kínával folytatott, az erdészeti jogszabályok végrehajtására és az erdészeti irányításra vonatkozó kétoldalú együttműködési mechanizmusra (BCM-FLEG) (2009),
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az amerikai emberi jogi egyezményre (1969),
- tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak 1987. évi afrikai chartájára,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) őshonos és törzsi népekről szóló, 1989-es 169. számú egyezményére,
- tekintettel az őslakos népek jogairól szóló 2007. évi ENSZ-nyilatkozatra (UNDRIP),
- tekintettel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) a földművelés irányítására vonatkozó 2012. évi önkéntes iránymutatásaira (VGGT),
- tekintettel a FAO 2014. évi mezőgazdasági és élelmiszer-ipari rendszerekbe történő felelős beruházásra vonatkozó elveire,
- tekintettel a bolygónk tűrőképességének hatáiról szóló legfrissebb jelentésre,
- tekintettel a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló, 1973. évi egyezményre (CITES),
- tekintettel a biológiai sokféleségről szóló 1992. évi egyezményre, valamint az ahhoz kapcsolódó, a biológiai biztonságról szóló 2000. évi Cartagena Jegyzőkönyvre, továbbá a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló 2010. évi Nagojai Jegyzőkönyvre,
- tekintettel a fenntartható finanszírozással foglalkozó magas szintű szakértői csoport zárójelentésére,

2018. szeptember 11., kedd

- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2011-ben jóváhagyott, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó 2011. évi iránylevelekre, valamint az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó, 2011-ben frissített iránymutatásaira,
 - tekintettel a pálmaolajról és az esőerdők irtásáról szóló, 2017. április 4-i állásfoglalására ^(?),
 - tekintettel a vállalatok harmadik országokban elkövetett súlyos emberi jogi visszaélésekkel kapcsolatos felelősségéről szóló, 2016. október 25-i állásfoglalására ^(?),
 - tekintettel a civil társadalom képviselőinek az Európai Unió erdő- és jogvédelemben betöltött szerepéről szóló, 2018. áprilisi nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának (UNODC) a vadvilág és az erdők elleni bűncselekmények leküzdésére vonatkozó átfogó programjára (Global Programme for Combating Wildlife and Forest Crime),
 - tekintettel a nemzetközi kereskedelem és az uniós kereskedelmi politikák globális értékláncokra gyakorolt hatásáról szóló, 2017. szeptember 12-i állásfoglalására ^(*),
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A8-0249/2018),
- A. mivel a biológiailag sokszínű erdők jelentősen hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint a biológiai sokféleség megőrzéséhez;
- B. mivel 300 millió ember él az erdőkben és 1,6 milliárd ember, köztük több mint 2000 őslakos csoport megélhetése függ közvetlenül az erdőtől; mivel az erdők kulcsszerepet játszanak a helyi gazdaságok fejlődésében; mivel az erdők becslések szerint a szárazföldi fajok 80 %-ának adnak otthont, és ezért a biológiai sokféleség fontos tárházát képezik; mivel a FAO szerint évente mintegy 13 millió hektár erdő vesz el;
- C. mivel az erdőirtás és az erdőpusztulás elsősorban a déli féltekét és a trópusi erdőket érinti;
- D. mivel az erdők megakadályozzák a talajromlást és az elsivatagosodást, és így csökkentik az árvíz, a földcsuszamlás és az aszály kockázatát;
- E. mivel az erdők nélkülözhetetlenek a fenntartható mezőgazdasághoz, emellett javítják az élelmezésbiztonságot és a táplálkozást;
- F. mivel az erdők olyan alapvető ökoszisztéma-szolgáltatásokat is nyújtanak, amelyek támogatják a fenntartható mezőgazdaságot azáltal, hogy szabályozzák a vízhozamot, stabilizálják a talajt, fenntartják a talaj termékenységét, szabályozzák az éghajlatot, valamint megfelelő élőhelyet biztosítanak a vad beporzó rovaroknak és a mezőgazdasági kártevők ellenségeinek;
- G. mivel az erdészeti termékek a világ GDP-jének 1 %-át adják;
- H. mivel az erdő-helyreállítás a globális felmelegedés mértékének 1,5°C-ra való korlátozásához nélkülözhetetlen stratégiák részét képezi; mivel minden kormányának felelősséget kell vállalnia és intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy a saját országában csökkenjenek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás költségei;

^(?) Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0098.

^(?) HL C 215., 2018.6.19., 125. o.

^(*) Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0330.

2018. szeptember 11., kedd

- I. mivel az erdőirtás és az erdőpusztulás a szén-dioxid-kibocsátásnak az ember által előidézett második számú vezető oka, és a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás közel 20 %-a írható a számlájára;
- J. mivel a fa tüzelőanyag a fejlődő országokban még mindig a legfontosabb erdészeti termék, számos afrikai és ázsiai országban pedig a legfontosabb energiaforrás; mivel Szubszaharai-Afrikában ötből négy ember még mindig fával főz;
- K. mivel az elsődleges erdők biológiai sokféleségben gazdagok, és 30–70 százalékkal több szén-dioxidot tárolnak, mint a kitermelt vagy lepusztult erdők;
- L. mivel az erdőterületekkel kapcsolatos világos, következetes és naprakész tájékoztatás elengedhetetlen a hatékony nyomon követéshez és a jogérvényesítéshez;
- M. mivel a FLEGT-VPA-k ugyan hatékonyak bizonyultak az erdészeti irányítás javítása terén, még számos hiányosságuk van;
- N. mivel a FLEGT-VPA-k az ipari fakitermelésre összpontosítanak, miközben az illegális fakitermelés túlnyomórészt kisüzemi fakitermelésből és gazdaságokból származó fából ered;
- O. mivel a FLEGT-VPA-k túl szűken határozzák meg a „jogszerűség” fogalmát, esetenként kulcsfontosságú problémákat hagyva figyelmen kívül a birtokjogi viszonyok és a helyi lakosság jogai tekintetében;
- P. mivel a FLEGT-VPA-k, a REDD + és a tanúsítás továbbra is egymástól elkülönülő kezdeményezések, amelyeket jobban össze kell hangolni;
- Q. mivel a FLEGT célkitűzéseinek megvalósítása nagyban függ a Kínához, Oroszországhoz, Indiához, Dél-Koreához és Japánhoz hasonló jelentős termelő, feldolgozó és kereskedő országoktól és az illegális fakitermeléssel, illetve az illegális fatermékek kereskedelmével szembeni küzdelem iránti elkötelezettségükön, és mivel a fenti partnerekkel folytatott kétoldalú politikai párbeszéd eddig kevés eredményt hoztak;
- R. mivel a fáról szóló uniós rendelet (EUTR) célja annak biztosítása, hogy az uniós piacra ne kerüljön illegálisan kivágott fa; mivel az EUTR 2016-os felülvizsgálatának megállapítása szerint a rendelet végrehajtása és érvényre juttatása nem történt meg teljes körűen; mivel ez év elején nyilvános konzultációt tartottak az EUTR hatályának esetleges módosításáról;
- S. mivel a védett területek körzeteit a természetvédelemre vonatkozó minden stratégiai megközelítés középpontjába kell állítani; mivel ezeknek a körzeteknek a gazdasági fejlődés biztonságos és inkluzív központjaiként kell működniük, amelyek a fenntartható mezőgazdaságon, energián, kultúrán és idegenforgalmon alapulnak, és elő kell mozdítaniuk a megfelelő irányítás fejlődését;
- T. mivel a köz- és magánszféra közötti partnerségek fontos szerepet töltenek be a Szubszaharai-Afrikában található parkok fenntartható fejlődésében, tiszteletben tartva az erdei közösségek jogait;
- U. mivel a korrupció és a gyenge intézmények jelentősen akadályozzák az erdők védelmét és megőrzését; mivel az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) és az INTERPOL ⁽⁹⁾ 2016. évi közös jelentése szerint az erdészeti bűncselekmények jelentik a fenntartható fejlesztési célok megvalósításával szembeni öt legnagyobb kihívás egyikét, továbbá az illegális fakitermelés a globális legális kereskedelem 15–30 %-át teszi ki; mivel a Világbank szerint az érintett országok a becslések szerint évi 15 milliárd USA-dollártól esnek el az illegális fakitermelés és fakeskedelem miatt;

⁽⁹⁾ Nellemann, C. (főszerkesztő); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E., és Barrat, S. (szerk.) *The Rise of Environmental Crime – A Growing Threat to Natural Resources, Peace, Development And Security (A környezetvédelmi bűncselekmények terjedése – Növekvő fenyegetés a természeti erőforrásokra, a békére, a fejlesztésre és a biztonságra nézve)*, az ENSZ környezetvédelmi programjának (UNEP) és az Interpol gyorsreagálási vizsgálata, az ENSZ környezetvédelmi programja és a RHIPTO Norwegian Centre for Global Analyses, „Rapid Response” részlegének kiadványa, www.rhipto.org, 2016.

2018. szeptember 11., kedd

- V. mivel az erdészeti bűncselekmények többféle formája létezik, például a nagy értékű veszélyeztetett fajok (CITES-listán szereplő fajok) illegális kiaknázása; építőanyag és bútorok céljára történő illegális fakitermelés; ültetvénygazdálkodó és mezőgazdasági fedőcégeken keresztül történő illegális fakitermelés és famosás a papíripar rostanyaggal való ellátása érdekében, valamint a messzemenően szabályozatlan fatüzelőanyag- és faszén-kereskedelem felhasználása a védett területeken belül és kívül végzett illegális fakitermelés álcázására;
- W. mivel az urbanizáció, a rossz kormányzás, a mezőgazdaság, bányászat és infrastruktúra-fejlesztés céljából történő nagymértékű erdőirtás az erdőben élő népekre és a helyi közösségekre nézve pusztító hatásokkal járó jelentős emberi jogi jogsértésekhez vezet, ideértve a nagyarányú földszerzést, a kényszerkilakoltatást, a rendőrségi zaklatást, az önkényes letartóztatást, valamint a közösségi vezetőket, emberi jogi jogvédőket és aktivistákat kriminalizálását;
- X. mivel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendje célul tűzi ki az erdőirtás és erdőpusztulás megállítását és visszafordítását 2020-ig; mivel ezt a kötelezettségvállalást az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás megismétli, és nem halasztható el;
- Y. mivel a 15. fenntartható fejlesztési cél kifejezetten megemlíti a megfelelő erdőgazdálkodás szükségességét, amellett, hogy az erdők több másik fenntartható fejlesztési cél megvalósításának elősegítésében is szerepet játszhatnak;
- Z. mivel a REDD+ program számos fejlődő országban környezeti és társadalmi előnyökkel járt, a biológiai sokféleség megőrzésétől kezdve a vidékfejlesztésen át az erdészeti irányítás javításáig; mivel ugyanakkor a programot bírálják, mert túl nagy nyomást gyakorol az erdei közösségekre;
- AA. mivel egyre több bizonyíték van arra, hogy a közösségi földbirtoklási jogok megerősítése csökkenti az erdőirtás mértékét és fenntarthatóbb erdőgazdálkodást eredményez;
- AB. mivel a mezőgazdaság számlájára írható a globális erdőirtás 80 %-a; mivel az erdőirtásnak különösen jelentős mozgatórugói az állattenyésztés, a nagyüzemi szója és a pálmaolaj-ültetvények különösen a trópusi országokban, tekintve, hogy a fejlődő országokban és a feltörekvő gazdaságokban egyre nő az igény a termékek iránt, valamint az ipari mezőgazdaság globális expanziója következtében; mivel egy 2013. évi bizottsági tanulmány megállapította, hogy (1990 és 2008 között) az EU-27 volt a fogyasztással összefüggő erdőirtás legnagyobb globális nettó importőre; mivel ezért az EU-nak döntő szerepe van az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni küzdelemben, különös tekintettel a mezőgazdasági termékekre vonatkozó uniós keresletre és átvilágítási követelményeire;
- AC. mivel a szójatermelés növekedése társadalmi és környezeti problémákhoz vezetett, ideértve a talajeróziót, a vízkészletek kimerülését, a peszticidekkel való szennyezést, valamint a lakóhely elhagyására való kényszerítést; mivel mindez leginkább az őslakos közösségeket sújtja;
- AD. mivel a pálmaolaj-ültetvények terjedése nagyarányú erdőpusztításhoz és társadalmi konfliktusokhoz vezetett, amelyek szembe állítják egymással az ültetvénygazdálkodó vállalatokat és az őslakos csoportokat, illetve a helyi közösségeket;
- AE. mivel az utóbbi években a magánszektor egyre nagyobb szerepet vállal az erdők védelmében, és mivel több mint 400 vállalat kötelezettséget vállalt arra, hogy – az erdők védelméről szóló New York-i nyilatkozattal összhangban – termékeiből és ellátási láncából kiiktatja az erdőirtást, elsősorban az olyan árukra összpontosítva, mint a pálmaolaj, a szója, a marhahús és a fa; mivel ugyanakkor a mezőgazdasági termékekre irányuló állami intézkedésekre viszonylag ritkán kerül sor;

2018. szeptember 11., kedd

1. emlékeztet arra, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend elismeri, hogy a biológiailag sokszínű erdők alapvető szerepet játszanak a fenntartható fejlődésben és a Párizsi Megállapodás tekintetében; emlékeztet arra, hogy a fenntartható és inkluzív erdőgazdálkodás és az erdészeti termékek felelős felhasználása jelenti a leghatékonyabb és az ár szempontjából a legversenyképesebb természetes szén-dioxid-leválasztási és -tárolási rendszert;
2. kéri az Uniót, hogy támogassa az erdészeti és földterület-irányítási célkitűzések integrálását az erdőkkel rendelkező fejlődő országok nemzetileg meghatározott hozzájárulásaiba;
3. emlékeztet arra, hogy a Párizsi Megállapodás megköveteli az összes részes féltől, hogy intézkedjen az üvegházhatásúgáz-nyelők, többek között az erdők megóvása és továbbfejlesztése érdekében;
4. megjegyzi, hogy az erdőirtás és az erdőpusztulás megállítása, továbbá az erdők regenerációjának lehetővé tétele a globális felmelegedés 1,5°C-ra való korlátozásához szükséges összes enyhítő intézkedés legalább 30 %-át biztosítaná ⁽⁶⁾;
5. megjegyzi, hogy az erdőirtás az emberi eredetű globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás 11 %-áért felelős, ami több, mint amennyit a személygépkocsik együttesen okoznak;
6. megerősíti, hogy a trópusi erdők szénegyensúlya szempontjából fontos az erdőgazdálkodás típusa, ahogy azt a legfrissebb tanulmányok ⁽⁷⁾ hangsúlyozták, amelyek rámutattak, hogy a korábban gondoltakkal ellentétben nemcsak a masszív erdőirtás, hanem az erdőpusztulás kifinomultabb formái is a kibocsátások több mint felét kitevő szén-dioxid-kibocsátás nagyon jelentős forrását képezhetik;
7. rámutat arra, hogy kizárólag az újraerdősítés, a meglévő pusztuló erdők helyreállítása és a mezőgazdasági vidék fás borítottságának agrárerdészeti révén történő növelése képviselik a negatív kibocsátások elérhető forrásait, amelyek jelentős mértékben képesek hozzájárulni a Párizsi Megállapodás céljainak eléréséhez;
8. emlékeztet a bonni felhívásra ⁽⁸⁾, amely a 350 millió hektár leromlott és kiirtott erdőterület 2030-ig való helyreállítására irányuló célkitűzésével évente körülbelül 170 milliárd USD nettó hasznot tudna előállítani a vízgyűjtővédelem, a növekvő terméshozamok és a jobb erdészeti termékek révén, és évente mintegy 1,7 gigatonna szén-dioxid-egyenérték megkötését eredményezné;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy tartsa tiszteletben az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásait, többek között a COP 21, az ENSZ Erdészeti Fóruma (UNFF), a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény, az erdőkről szóló New York-i nyilatkozat, valamint a 15. fenntartható fejlesztési cél, különösen a 15.2. célkitűzés keretében tett vállalásokat, amelyek szerint 2020-ra világszerte elő kell mozdítani az összes erdőtípus fenntartható kezelését, megállítani az erdőirtást, helyreállítani a pusztuló erdőket és jelentősen növelni az erdőesítés és az újraerdősítés mértékét;
10. emlékeztet különösen arra, hogy az Európai Unió kötelezettséget vállalt a Biológiai Sokféleség Egyezmény aichi céljainak teljesítésére, az összes élőhely 17 %-ának megőrzésére, a leromlott ökoszisztémák 15 %-ának helyreállítására és az erdőterületek csökkenésének 2020-ig közel nullára vagy legalább felére való csökkentésére;

⁽⁶⁾ Goodman R. C. és Herold M., *Miért elengedhetetlen és sürgős a trópusi erdők megőrzése a stabil éghajlat fenntartásához? (Why Maintaining Tropical Forests is Essential and Urgent for Maintaining a Stable Climate)* 385. munkadokumentum, Center for Global Development, Washington DC, 2014; McKinsey & Company, *Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság megvalósításának módjai (Pathways to a low-carbon economy)* (2009). McKinsey & Company, *Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság megvalósításának módjai: a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás mérséklésével kapcsolatos költséggörbe 2. verziója (Pathways to a Low - Carbon Economy: Version 2 of the Global Greenhouse Gas Abatement Cost Curve)*, 2013.

⁽⁷⁾ Baccini, A. et al., *A trópusi erdők nettó szén-dioxid-forrásnak tekinthetők a felszín feletti mérések alapján (Tropical forests are a net carbon source based on aboveground measurements of gain and loss)*, Science, 358. kötet, 6360. szám, 230–234. oldal.

⁽⁸⁾ Lásd az következő weboldalt: <https://www.iucn.org/theme/forests/our-work/forest-landscape-restoration/bonn-challenge>

2018. szeptember 11., kedd

11. megjegyzi, hogy a légi közlekedési ágazat nagymértékben támaszkodik a kibocsátás kompenzálására, azon belül az erdőkre; hangsúlyozza azonban, hogy az erdőkompenzációkat komoly kritikák érik, mivel nehezen mérhetők és lehetetlen garantálni őket; úgy véli, hogy a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnek (ICAO) ki kell zárnia az erdőkompenzációt a nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompenzációs és -csökkentési rendszer (CORSIA) mechanizmusából;
12. hangsúlyozza, hogy az erdőirtás kiváltó okai önmagukban túlmutatnak az erdészeti ágazaton, és számos kérdéskört érintenek, mint például a földbirtoklás, az őslakos népek jogainak védelme, a mezőgazdasági politikák és az éghajlatváltozás; felszólítja a Bizottságot, hogy fokozza erőfeszítéseit a FLEGT-VPA-k teljes körű és hatékony végrehajtása érdekében, és az erdőirtásokat koherens szakpolitikai keret révén kezelje, azaz biztosítsa az erdőgazdálkodásból élő közösségek földhasználati jogainak hatékony elismerését és tiszteletben tartását, különösen az uniós fejlesztési finanszírozás esetében, valamint a FLEGT-VPA-k átvilágítási folyamatában, valamint oly módon, hogy az lehetővé tegye a helyi közösségi erdőgazdálkodásból való megélhetést és biztosítsa az ökoszisztémák megőrzését;
13. felhívja a Bizottságot, hogy két évente készítsen jelentést a FLEGT cselekvési terv eredményeiről; hangsúlyozza, hogy a jelentés értékelje a VPA végrehajtását, a kitűzött határidőket, a felmerült nehézségeket, valamint a meghozott vagy tervezett intézkedéseket;
14. megjegyzi, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások végrehajtása nagyobb eséllyel jár sikerrel, ha célzottabb támogatást irányoz elő a faanyag-erőforrások kezelésében részt vevő veszélyeztetett csoportok számára (mezőgazdasági kistermelők, mikro-, kis- és középvállalkozások és az informális szektorban működő független vállalkozók); hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítani kell, hogy az engedélyezési eljárások tiszteletben tartsák az erdőgazdálkodásban részt vevő veszélyeztetettebb csoportok érdekeit;
15. hangsúlyozza a trópusi fa illegális kereskedelme elleni küzdelem fontosságát; javasolja a Bizottságnak, hogy vegyék figyelembe a 2016. novembertől hatályos indonéz rendszerrel kapcsolatos tapasztalatokat az Unióba exportált ellenőrzött legális fatermékekre vonatkozó FLEGT kiviteli engedélyekről folyó jövőbeni tárgyalások során; kéri, hogy a Bizottság végezzen a faanyagokra vonatkozó indonéziai jogszerűség-igazolási rendszer végrehajtásával kapcsolatban független hatásvizsgálatot, amelyet megfelelő időn belül kell ismertetni;
16. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék a konfliktusövezetből származó fával kapcsolatos kockázatot annak biztosítása érdekében, hogy az a VPA folyamata révén illegálisnak minősüljön; véleménye szerint a jogszerűségnek a faanyagokra vonatkozó jogszerűség-igazolási rendszer (TLAS) szerinti meghatározását ki kell terjeszteni, hogy az valamennyi önkéntes partnerségi megállapodásban magában foglalja az emberi jogokat, különösen a közösségi birtokjogokat;
17. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használják fel a javasolt „FLEGT strukturált párbeszédet” az erdészeti ágazaton belüli korrupció kockázatának megfelelő értékelésére, valamint a részvétel, az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a feddhetetlenség erősítését célzó intézkedések kialakítására egy korrupcióellenes stratégia elemeiként;
18. felszólítja az Uniót, hogy alakítson ki zöld fabeszerzési politikát az erdei ökoszisztémák világszerte történő védelmének és helyreállításának támogatása érdekében;
19. aggodalommal jegyzi meg, hogy az erdészeti ágazat különösen érzékeny a nem megfelelő kormányzásra, beleértve a korrupciót, a csalást és a szervezett bűnözést, amelynek esetében még nagyon jellemző a büntetlenség; sajnálja, hogy a végrehajtás még olyan országokban is elégtelen, ahol jó erdészeti jogszabályok vannak hatályban;
20. elismeri, hogy becslések szerint az erdőkhöz kapcsolódó bűncselekmények, úgymint az illegális fakitermelés értéke a 2014-es 30–100 milliárd USD összegről 2016-ban globálisan 50–152 milliárdra nőtt, és a környezettel kapcsolatos bűncselekmények között az első helyet foglalja el a bevétel tekintetében; megjegyzi, hogy az illegális fakitermelés alapvető szerepet játszik a szervezett bűnözés finanszírozásában, és ezáltal a bevételkiesés miatt jelentős forrásoktól fosztja meg a kormányokat, a nemzeteket és a helyi közösségeket⁽⁹⁾;

⁽⁹⁾ Nellemann, C. (főszerkesztő); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E., és Barrat, S. (szerk.) *The Rise of Environmental Crime – A Growing Threat to Natural Resources, Peace, Development And Security (A környezetvédelmi bűncselekmények terjedése – Növekvő fenyegetés a természeti erőforrásokra, a békére, a fejlesztésre és a biztonságra nézve)*, az ENSZ környezetvédelmi programjának (UNEP) és az Interpol gyorsreagálási vizsgálata, az ENSZ környezetvédelmi programja és a RHIPTO Norwegian Centre for Global Analyses, „Rapid Response” részlegének kiadványa, www.rhipto.org, 2016.

2018. szeptember 11., kedd

21. riasztónak tartja, hogy fokozódnak az emberi jogok megsértésének esetei, a nagyarányú földszerzések és a földterületek őslakosoktól történő lefoglalásának esetei, aminek háttérben az infrastruktúra bővülése, az élelmiszer, üzemanyag és rostanyag céljára létesített monokultúras ültetvények terjedése, a fakitermelés, valamint a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló olyan intézkedések állnak, mint a bioüzemanyagok, a földgáz, illetve a nagyszabású vízenergia-fejlesztések;
22. aggodalommal jegyzi meg, hogy a közép-afrikai esőerdőkben mintegy 3 00 000 erdőben élő ember (más néven pigmeus vagy batwa) szembesül minden eddiginél nagyobb nyomással, ami földterületeiket, erdei erőforrásaikat és társadalmukat illeti, mivel az erdőket kitermelik, mezőgazdasági célra kiirtják vagy kizárólagos vadvédelmi területté alakítják;
23. határozottan sürgeti a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a Parlament 2016. október 25-i állásfoglalását a vállalatok harmadik országokban elkövetett súlyos emberi jogi visszaélésekkel kapcsolatos felelősségéről⁽¹⁰⁾, amely állásfoglalás hivatkozik az e területen működő vállalatokra is; különösen is sürgeti a Bizottságot, hogy hajtsa végre a fent említett állásfoglalásban szereplő intézkedéseket a felelősök azonosítása és megbüntetése érdekében, amennyiben ezen tevékenységek közvetlenül vagy közvetve egy adott tagállam joghatósága alá tartozó multinacionális vállalatoknak tulajdoníthatók;
24. rámutat arra, hogy az illegális fakitermelés miatt a fejlődő országok adóbevételektől esnek el; sajnálatát fejezi ki különösen amiatt, hogy az adóparadicsomokat és az adókikerülési rendszereket, amint azt a Panama- és Paradise-iratok is megerősítik, az erdőirtással összefüggésbe hozható cellulózzgyártó, fakitermelő és bányászati nagyvállalatok fedőcégei és leányvállalatai finanszírozására használják oly módon, hogy a szabályozatlan pénzügyi globalizáció kedvezőtlen hatást gyakorolhat az erdők megőrzésére és a környezeti fenntarthatóságra; ismételten sürgeti az Uniót, hogy tanúsítson határozott politikai akaratot és elkötelezettséget az adókikerüléssel és az adókijátszással szemben, belföldön és harmadik országok vonatkozásában egyaránt;
25. üdvözlzi az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának megbízásából készített, az erdőirtás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépés fokozásának lehetőségeiről szóló megvalósíthatósági tanulmány régóta várt közzétételét⁽¹¹⁾; megjegyzi, hogy ez a tanulmány az erdőket veszélyeztető nyersanyagok közül főleg héttel foglalkozik, nevezetesen a pálmaolajjal, a szójával, a gumival, a marhahússal, a kukoricával, a kakaóval és a kávéval; és elismeri, hogy „nyilvánvaló, hogy az EU-nak szerepe van a globális erdőirtás problémájának kialakulásában”;
26. sürgeti a Bizottságot, hogy mihamarabb indítson el egy alapos hatásvizsgálatot és érdemi konzultációt az érintett felekkel, többek között a helyi emberekkel és a nőkkel abból a célból, hogy mérvadó, az erdőirtással és erdőpusztulással foglalkozó uniós cselekvési terv szülessen meg, amely konkrét, következetes szabályozó intézkedéseket, köztük nyomonkövetési mechanizmust tartalmaz, biztosítva, hogy semmilyen Unióhoz kapcsolódó ellátási lánc vagy pénzügyi tranzakció ne járuljon hozzá az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz vagy az emberi jogok megsértéséhez; kéri, hogy ez a cselekvési terv támogassa a termelő országoknak járó anyagi és technikai segítségnyújtás kiterjesztését az erdők és a kritikus fontosságú ökoszisztémák védelme, fenntartása és helyreállítása, valamint az erdőtől függő közösségek megélhetésének javítása céljából;
27. emlékeztet arra, hogy az őslakos nők és a földműves nők központi szerepet töltenek be az erdei ökoszisztémák védelmében; aggodalommal állapítja meg ugyanakkor, hogy a nők nincsenek bevonva és nem kapnak szerepet a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás folyamatában; sajnálja az erdészeti oktatás hiányát; úgy véli, hogy az erdészeti oktatás terén a nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú kérdés a fenntartható erdőgazdálkodás szempontjából, amit az uniós cselekvési tervben is tükrözni kell;
28. megjegyzi, hogy nyilvános konzultáció indult a fa- és fatermékpiaci rendeletben foglalt termékek körével kapcsolatban; úgy gondolja, hogy nem indokolt lehetőséget biztosítani a kérdőíven olyan opció kiválasztására, amely a rendelet hatókörének csökkentésére vonatkozik, mivel az illegális kereskedelem a rendelet jelenlegi hatályának keretei között is virágzik; megjegyzi továbbá, hogy a Famegmunkáló Iparágak Európai Szövetsége kedvező helyzetben van a fa- és fatermékpiaci rendelet hatályának valamennyi fatermékre való kiterjesztése szempontjából;
29. megjegyzi, hogy az EUTR 2016. évi felülvizsgálata (SWD(2016)0034) során nem volt lehetőség annak értékelésére, hogy a tagállamok által megállapított szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek-e, mivel egyelőre nagyon kevés szankció alkalmazására került sor; megkérdőjelezi, hogy bizonyos tagállamok a „nemzeti gazdasági körülmények” kritériumot alkalmazták a szankciók kiszabására, tekintettel a bűncselekmény nemzetközi vonatkozására és a környezeti bűnözésben világszinten betöltött első helyére;

⁽¹⁰⁾ HL C 215., 2018.6.19., 125. o.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/feasibility_study_deforestation_kh0418199enn_main_report.pdf

2018. szeptember 11., kedd

30. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre és juttassák érvényre az uniós fa- és fatermékpiacon rendeletet, és az uniós fa- és fatermékpiacon rendelet hatályát terjesszék ki mindazon termékekre, amelyek fából készülnek vagy készülhetnek, és fát tartalmaznak vagy tartalmazhatnak; hangsúlyozza a megfelelő és hatékony ellenőrzések szükségességét, többek között az összetett ellátási láncok és a feldolgozó országokból származó behozatal tekintetében, valamint felszólít erőteljes és visszatartó erejű szankciók bevezetésére valamennyi gazdasági szereplő számára, mivel ez egy olyan nemzetközi bűncselekmény, amely a környezeti bűnözésen belül a legtöbb bevételt képezi;

31. megjegyzi, hogy kiderült, hogy FLEGT keretében kiadott kiviteli engedélyek lehetővé teszik az illegális forrásból származó faanyag legális faanyaggal való keveredését, és hogy az ilyen faanyag úgy exportálható az EU-ba, mintha megfelelné az EUTR-ban előírtaknak ⁽¹²⁾;

32. felszólítja a Bizottságot, hogy frissítse az uniós fa- és fatermékpiacon rendeletre vonatkozó iránymutatást, hogy foglalkozzon a konfliktusövezetből származó faanyagok problémájával és javasoljon részletesebb kockázatsökkentő intézkedéseket a végrehajtás biztosítására, többek között követeljen meg fokozott kellő gondosságot a konfliktus által érintett vagy nagy kockázatú területekről importáló piaci szereplők számára, írja elő, hogy a beszállítókkal kötött szerződésekbe foglaljanak bele megvesztegetés elleni feltételeket, követelje meg a korrupció elleni rendelkezések, auditált pénzügyi kimutatások és korrupció elleni auditok végrehajtását;

Erdészeti és földhasználat-irányítás

33. elismeri az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ EGB) és az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) által végzett fontos munkát a globális fenntartható erdőgazdálkodás terén, amely kulcsfontosságú szerepet tölt be az erdészeti termékek fenntartható kereskedelmében;

34. felszólítja az Uniót, hogy folytasson szorosabb együttműködést és hozzon létre hatékony partnerségeket a faanyagokat felhasználó nagyobb országokkal és nemzetközi érdekelt felekkel, úgymint az ENSZ-szel, különösen a FAO-val, valamint a Nemzetközi Erdészeti Kutatóközponttal (CIFOR) és a Világbank erdőkre vonatkozó programjával (PROFOR) annak érdekében, hogy hatékonyabban csökkentsék globális szinten az illegálisan kitermelt faanyagok kereskedelmét és általában hatékonyabb erdészeti irányítást érjenek el;

35. hangsúlyozza, hogy a természetes erdők jelentős mértékű, ember általi és természetes bolygatását követően nagyrészt természetes folyamatok segítségével regenerálódó másodlagos erdők a természetes erdők mellett szintén alapvető fontosságú ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak, a helyi lakosság számára megélhetés, valamint faanyagot biztosítanak; úgy véli, hogy mivel túlélésüket az illegális fakitermelés is veszélyezteti, az erdőgazdálkodás átláthatóságával és elszámoltathatóságával kapcsolatos fellépéseknek nemcsak a természetes, hanem a másodlagos erdőkre is vonatkozniuk kell;

36. hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell a részvételen alapuló és közösségi erdőgazdálkodást, erősítve a civil társadalom erdőgazdálkodási politikák és projektek megtervezésében és végrehajtásában való bevonását, növelve a tudatosságot, valamint biztosítva, hogy a helyi közösségek egyaránt hasznot húzzanak az erdei erőforrásokból;

37. aggodalommal jegyzi meg, hogy az erdőlakó közösségek közösségi földbirtoklásával kapcsolatos bizonytalanságok az erdőirtás elleni küzdelem fő akadályai;

38. emlékeztet arra, hogy a föld- és erdőbirtoklás felelősségteljes irányítása elengedhetetlen a társadalmi stabilitás, a környezet fenntartható hasznosítása és a fenntartható fejlődésbe történő felelősségteljes beruházás biztosításához;

⁽¹²⁾ A Környezeti Vizsgálati Ügynökség (EIA) és az indonéz erdészeti megfigyelőhálózat (Jaringan Pemantau Independen Kehutanan/JPIK) 2014. évi, „Permitting Crime” („A bűnözés engedélyezése”) című jelentése megállapította, hogy a faanyagokra vonatkozó jogszerűség-igazolási rendszer (TLAS) keretében engedéllyel rendelkező vállalkozások vesznek részt „a faanyagok tisztára mosásában”, az illegális forrásból származó faanyagot legális faanyaggal keverve. Jelenleg esély van arra, hogy ezek a faanyagok FLEGT-engedéllyel rendelkező faanyagként exportálhatók az EU-ba. Elérhető a következő weboldalon: <http://www.wri.org/blog/2018/01/indonesia-has-carrot-end-illegal-logging-now-it-needs-stick>; elsődleges forrás: <https://eia-international.org/wp-content/uploads/Permitting-Crime.pdf>

2018. szeptember 11., kedd

39. megállapítja, hogy léteznek a közösségi erdőgazdálkodáson/kollektív szokásjogon alapuló birtoklás olyan modelljei, amelyek számos előnnyel járhatnak⁽¹³⁾, többek között az erdőterületek és a rendelkezésre álló vízkészletek növekedése, az illegális fakitermelésnek a faanyaghoz való hozzáférésre vonatkozó egyértelmű szabályok bevezetésével való csökkenése és szigorú erdészeti megfigyelőrendszer; javasolja, hogy biztosítsanak több kutatást és támogatást a közösségi erdőgazdálkodásra vonatkozó jogi keretek kidolgozásának elősegítéséhez;

40. ösztönzi a partnerországokat, hogy ismerjék el és védjék meg az erdőktől függő helyi lakosok, az őslakos népek, többek között a bennszülött nők földjeik, területeik és természeti erőforrásaik szokásjogon alapuló birtoklásához és ellenőrzéséhez való jogait, az emberi jogokra vonatkozó különféle nemzetközi dokumentumokban, például a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában, valamint az ILO 169. számú egyezményében foglaltak szerint; felszólítja az Uniót, hogy támogassa a partnerországokat ebben a törekvésben, valamint a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvének alkalmazásában a nagyszabású földvásárlásoknál;

41. elítéli, hogy az erdészeti irányítással kapcsolatban egyre szűkül a civil társadalom és a helyi közösségek véleménynyilvánítási szabadsága, amelyet egyre több támadás ér;

42. felszólítja a Bizottságot, hogy tegye a FAO földművelés irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatásait (VGGT) a külső beruházási terv kötelező részévé; hangsúlyozza, hogy a VGGT-nek való megfelelés hatékony és független ellenőrzést és végrehajtást követel meg, beleértve a megfelelő vitarendezést és panaszkezelési mechanizmusokat; rámutat arra, hogy a birtokjogi viszonyokkal kapcsolatos normákat be kell építeni a projektek megtervezésébe, a nyomon követésbe és az éves jelentéstételbe, és kötelező érvényűnek kell tekinteni az EU valamennyi hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) által finanszírozott külső fellépése esetében;

43. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy azonnali lépésként hozzanak létre egy hatékony közigazgatási panasztételi mechanizmust az emberi jogok ODA által támogatott tevékenységek okozta megsértése és más káros hatások áldozatai számára a vizsgálatok megkezdése és a megbékélési folyamatok elindítása céljából; rámutat, hogy e mechanizmusnak szabványosított eljárásokból kell állnia, közigazgatási, tehát az igazságszolgáltatási mechanizmusokat kiegészítő jellegűnek kell lennie, az uniós küldöttségek pedig belépési pontként működhetnek;

44. felszólítja az Uniót, hogy fogadjon el egy szabályt olyan, az erdőirtással kapcsolatos információk kötelező kibocsátásáról, amelyek bizonyítékkal szolgálnak az erdőket veszélyeztető nyersanyagok előállításával és feldolgozásával kapcsolatos pénzügyi befektetésekről;

45. emlékeztet arra, hogy az átláthatósági követelményekről szóló 2013/50/EU irányelv – amely közzétételi követelményeket vezet be a nyersanyag-kitermelő iparágakban, illetve a természetes és félttermészetes erdők fakitermelésében tevékenykedő, tőzsdén jegyzett vállalatok és a tőzsdén nem jegyzett nagyvállalatok által a kormányoknak fizetett összegekre vonatkozóan – működéséről szóló bizottsági jelentést 2018. november 27-ig kell benyújtani az Parlamentnek és a Tanácsnak; megjegyzi továbbá, hogy a jelentést jogalkotási javaslatnak kell kísérnie; egy lehetséges felülvizsgálat fényében felhívja a Bizottságot annak mérlegelésére, hogy a kötelezettséget az erdőket érintő más ipari ágazatokra és a természetes erdőkn kívül más erdőkre is kiterjesszék;

46. sajnálja, hogy számos országban általános jelenség az elégtelen helyi részvétel és az erdővel kapcsolatos közösségi megállapodások hiánya a földhasználati övezetek meghatározása és a koncessziók odaítélése során; úgy véli, hogy a faanyagokra vonatkozó jogszerezés-igazolási rendszernek eljárási biztosítékokat kell tartalmaznia, amelyek több önrendelkezési jogot biztosítanak a közösségeknek, csökkentve a földterületek korrupció révén történő vagy méltánytalan odaítélésének vagy átruházásának valószínűségét;

47. hangsúlyozza, hogy az adatok átláthatósága, a jobb feltérképezés, a független megfigyelési és ellenőrzési eszközök, valamint az információk megosztása nélkülözhetetlenek az irányítás és a nemzetközi együttműködés javításához és az erdőirtás megszüntetésére irányuló kötelezettségek teljesítésének megkönnyítéséhez; felszólítja az Uniót, hogy a fenti célok elérése érdekében fokozza a partnerországoknak nyújtott pénzügyi és technikai támogatást, és segítse őket a helyi erdészeti irányítás struktúráinak és elszámoltathóságának javításához szükséges szakértelem kialakításában;

⁽¹³⁾ A ClientEarth által ismertetett nepáli eset, amely a következő weboldalon érhető el: <https://www.clientearth.org/what-can-we-learn-from-community-forests-in-nepal/>

2018. szeptember 11., kedd

Felelősségteljes ellátási láncok és finanszírozás

48. megállapítja, hogy meg kell erősíteni a behozott fa és fatermékek ellenőrzését az uniós határokon annak biztosítása érdekében, hogy a behozott termékek valóban megfeleljenek az Unióba való behozatalhoz szükséges kritériumoknak;

49. megállapítja, hogy a világpiacra termelt és exportált nyersanyagok több mint fele illegális erdőirtásból származó termék; rámutat, hogy a mezőgazdasághoz kapcsolódó, erdőket veszélyeztető árukat tekintve a becslések szerint a brazil marhahúskivitel 65 %-a, az argentin marhahúskivitel 9 %-a, a brazil szójakivitel 41 %-a, az argentin szójakivitel 5 %-a és a paraguayi szójakivitel 30 %-a valószínűleg illegális erdőirtáshoz kapcsolódik; megjegyzi továbbá, hogy az uniós termelők jelentős mennyiségű takarmányt és fehérjeforrást hoznak be a fejlődő országokból ⁽¹⁴⁾;

50. rámutat arra, hogy a magánszektor kulcsszerepet játszik az erdőkkel kapcsolatos nemzetközi célkitűzések megvalósításában, többek között az erdő-helyreállításban; hangsúlyozza ugyanakkor annak szükségességét, hogy az ellátási láncok és pénzmozgások kizárólag a legális, fenntartható és erdőirtásmentes termelést támogassák, és ne okozzák az emberi jogok megsértését;

51. üdvözli azt a tényt, hogy fontos magánszektorbeli szereplők (nagyon gyakran az EU-ból) kötelezettséget vállaltak arra vonatkozóan, hogy ellátási láncokban és beruházásaikban felszámolják az erdőirtást; megjegyzi azonban, hogy az EU-nak fel kell nőnie a kihíváshoz és olyan politikákkal és megfelelő intézkedésekkel kell támogatnia a magánszektor törekvéseit, amelyek közös kiindulási alapot hoznak létre minden vállalkozás számára és egyenlő versenyfeltételeket teremtenek; úgy gondolja, hogy ennek révén gyarapodnának a vállalatok, bizalmat keltene és növelné a vállalkozások elszámoltathatóságát a kötelezettségvállalásaik tekintetében;

52. emlékeztet arra, hogy tiszteletben kell tartani az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket; támogatja az arról folyó tárgyalásokat, hogy a nemzetközi nagyvállalatok és egyéb üzleti vállalkozások számára létrehozzanak egy kötelező ENSZ-eszközt az emberi jogok tekintetében, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az Unió aktívan részt vegyen ebben a folyamatban;

53. ösztönzi a vállalatokat, hogy tegyenek lépéseket az üzleti gyakorlataikon belüli korrupció megelőzése érdekében, különös tekintettel a birtokjogi viszonyokkal kapcsolatos korrupcióra, valamint hogy terjesszék ki a munkaügyi előírásokkal kapcsolatos külső nyomonkövetési rendszereiket az erdőirtással kapcsolatos szélesebb körű kötelezettségvállalásokra;

54. felszólítja az Uniót, hogy vezessen be kötelező előírásokat a pénzügyi ágazat számára, hogy alapos előzetes vizsgálatot végezzenek, amikor felméri a pénzügyi és nem pénzügyi jellegű környezeti, társadalmi és irányítási kockázatokat; felhívja a figyelmet az átvilágítási folyamat nyilvános közzétételére legalább a befektetők éves adatszolgáltatásán keresztül;

55. felszólítja az Uniót, hogy az erdőket veszélyeztető áruk – köztük a szója, a pálmaolaj, az eukaliptusz, a marhahús, a bőr és a kakaó – európai kereskedelmének és fogyasztásának szabályozásával lépjen fel a globális erdőirtás ellen, a FLEGT cselekvési tervből, a fakitermelési rendeletből, a konfliktusövezetekből származó ásványokról szóló rendeletből, a nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelvből, a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal kapcsolatos jogszabályokból és más, ellátási láncokat szabályozó uniós kezdeményezésekből levont tanulságok alapján;

56. E szabályozási keretnek

- a) kötelező kritériumokat kell meghatározni a fenntartható és nem erdőirtásból származó termékeket illetően;
- b) a kellő gondosság elvének megfelelő kötelezettségeket kell meghatározni az erdőket veszélyeztető termékekhez kapcsolódó ellátási láncokban jelen lévő upstream és downstream gazdasági szereplőkre vonatkozóan egyaránt;
- c) biztosítani kell a termékek nyomon követhetőségét és az átláthatóságot az ellátási lánc egésze során;

⁽¹⁴⁾ Forest Trends Report Series: *Consumer Goods and Deforestation: An Analysis of the Extent and Nature of Illegality in Forest Conversion for Agriculture and Timber Plantations* (Fogyasztási cikkek és az erdőirtás: Az erdőknek a mezőgazdaság és a faültetvények érdekében történő átalakítása terén tapasztalható törvénytelenesség mértékével és jellegével kapcsolatos elemzés), 2014.

2018. szeptember 11., kedd

- d) elő kell írnia a tagállamok illetékes hatóságai számára, hogy vizsgálják ki és állítsák bíróság elé azokat az uniós állampolgárokat vagy uniós vállalatokat, amelyek profitálnak abból, hogy termelő országok földterületeinek illegálisan megváltoztatják a művelési ágát;
- e) tiszteletben kell tartania a nemzetközi emberi jogi jogszabályokat, a VGGT-ben meghatározott szokásjogon alapuló jogokat, továbbá biztosítania kell minden potenciálisan érintett közösség szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését a termék teljes életciklusa alatt;

57. felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy az intézkedéseket bevezessék és a szabályozási keret ne rójon túlzott terheket a kis- és közepes méretű termelőkre, vagy ne akadályozza a piacra jutásukat és a nemzetközi kereskedelemben való részvételüket;

58. felszólítja az EU-t, hogy hasonló kötelező szabályozási keretet mozdítson elő nemzetközi szinten, és hogy az erdészeti diplomáciát integrálja az éghajlatpolitikájába azzal a céllal, hogy ösztönözze az országokat, amelyek – például Kína és Vietnam – jelentős mennyiségű trópusi fát dolgoznak fel és/vagy importálnak, hogy hatékony jogszabályokat fogadjanak el az illegálisan kitermelt fa behozatalának tiltására, és előírják a piaci szereplők számára, hogy kellő gondossággal járjanak el (az EUTR-hez hasonlóan); ennek érdekében felszólítja a Bizottságot, hogy javítsa az átláthatóságot az erdészeti jogszabályok végrehajtására és az erdészeti irányításra vonatkozó kétoldalú együttműködési mechanizmus keretében Kínával folytatott megbeszélések és intézkedések tekintetében;

59. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Kongói Demokratikus Köztársaság kormánya vitatja az arra vonatkozó moratóriumot, hogy a kongói trópusi erdők tekintetében nem adhatók ki újabb fakitermelési engedélyek két kínai vállalkozás számára; felszólít arra, hogy a moratóriumot mindaddig tartsák fenn, amíg az erdőtulajdonosok, a kormány és az erdőktől függő helyi lakosok nem tudnak megállapodni a kielégítő környezeti és társadalmi irányítást biztosító szabályokról;

60. felszólítja az EU-t, hogy a közös agrárpolitika (KAP) reformja keretében vezessen be kölcsönös megfeleletési kritériumokat az állati takarmányok tekintetében annak biztosítása érdekében, hogy az állami támogatásokat fenntartható és nem erdőirtásból származó élelmiszerek számára biztosítsák, csökkentsék a fehérjetartalmú takarmánynövények és állatállomány behozatalát, egyúttal diverzifikálják és fokozzák a hazai fehérjenövény-termelést, valamint abból a célból, hogy kizárják az erdőket veszélyeztető áruk (pl. szója, kukorica) behozatalát a jövőbeni uniós élelmiszer- és agrárpolitika által nyújtott közvetlen vagy közvetett támogatásból;

61. hangsúlyozza, hogy a jövőbeli KAP-ot az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaihoz kell igazítani, ideértve a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendet és az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodást is;

62. felszólít arra, hogy a fenntartható fejlesztési célokra vonatkozó mutatókat az OECD ajánlásának megfelelően használják a KAP által kifejtett külső hatások értékelésére;

63. emlékeztet arra, hogy a globálisan előállított mennyiség kb. 85–90 %-ával a legfőbb pálmaolaj-termelők Malajzia és Indonézia, és a termék iránti növekvő kereslet erdőirtáshoz vezet, nyomást gyakorol a földhasználatra, valamint jelentős hatással van a helyi közösségekre, az egészségre és az éghajlatra; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a helyben kialakult helyzet javítására az Indonéziával és Malajziával kötendő kereskedelmi megállapodásokat kell felhasználni;

64. a pálmaolajat illetően elismeri a már létező tanúsítási rendszerek pozitív hozzájárulását, ugyanakkor sajnálattal állapítja meg, hogy a pálmaolaj fenntartható előállításáról szóló kerekasztal (RSPO), az indonéz fenntartható pálmaolaj (ISPO) és a malajziai fenntartható pálmaolaj (MSPo), valamint a többi fontosabb elismert tanúsítási rendszer ténylegesen nem tiltja meg tagjai számára, hogy az esőerdőket vagy a tőzeglápokat pálmaültetvényekké alakítsák át; ezért úgy véli, hogy ezek a fontosabb tanúsítási rendszerek az ültetvények telepítése és működtetése során nem tudják ténylegesen korlátozni az üvegházhatású gázok kibocsátását, és ennek következtében nem tudják megelőzni az erdőben és tőzeglápokon keletkező hatalmas tüzeket; felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon az említett tanúsítási rendszerek független ellenőrzésének és nyomon követésének elvégzéséről, garantálva, hogy az EU piacán értékesített pálmaolaj megfelel valamennyi szükséges normának és fenntartható; megállapítja, hogy a pálmaolaj-ágazatban nem lehet csupán önkéntes intézkedésekkel és politikákkal kezelni a fenntarthatóság kérdését, hanem a pálmaolaj-termelő vállalatok esetében kötelező erejű szabályokra és kötelező tanúsítási rendszerekre is szükség van;

2018. szeptember 11., kedd

65. hangsúlyozza, hogy a címkézés segítségével javítani kell az önkéntes tanúsítási rendszerek megbízhatóságát annak érdekében, hogy csak olyan pálmaolaj kerüljön az uniós piacra, amelynek előállítása nem jár erdőirtással, erdőpusztulással, a földek jogtalan kiszáradásával és az emberi jogok más megsértésével összhangban a vállalatok harmadik országokban elkövetett súlyos emberi jogi visszaélésekkel kapcsolatos felelősségéről szóló, 2016. október 25-én elfogadott parlamenti állásfoglalással⁽¹⁾, valamint hogy az olyan kezdeményezések, mint az RSPO, kiterjedjenek a pálmaolaj összes lehetséges végfelhasználására; hangsúlyozza másfelől, hogy jobban kell tájékoztatni a fogyasztókat a nem fenntartható pálmaolaj-termelés környezetre gyakorolt káros következményeiről, mivel a végső cél az, hogy sikerüljön elérni a pálmaolaj-fogyasztás jelentős csökkenését;

66. sürgeti az Európai Bizottságot és az összes olyan uniós tagállamot, amely ilyen lépéseket még nem tett, hogy többek között „Az erdőirtás felszámolása az európai országokkal kapcsolatban álló mezőgazdasági termékláncokban” című amszterdami nyilatkozat aláírása és végrehajtása révén törekedjenek az egész EU-ra kiterjedő, arra irányuló kötelezettségvállalás kialakítására, hogy 2020-ra csak tanúsított fenntartható pálmaolajat használjanak, valamint törekedjenek arra, hogy többek között a pálmaolaj teljes mértékben fenntartható ellátási láncának 2020-ig történő megvalósítását támogató amszterdami nyilatkozat aláírása és végrehajtása révén ágazati kötelezettségvállalást alakítsanak ki;

A fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia

67. emlékeztet arra, hogy a fenntartható fejlesztési célok csak akkor érhetők el, ha az ellátási láncok fenntarthatóvá válnak, és szinergiák jönnek létre a szakpolitikák között; riasztónak tartja, hogy az EU állati takarmányok szója formájában történő behozatalátó való nagymértékű függősége erdőirtáshoz vezet más országokban; aggodalmának ad hangot annak környezeti hatásai miatt, hogy – különösen az EU megújuló energiával kapcsolatos célkitűzéseinek megvalósításához kapcsolódóan – nő a biomassza-behozatal és a fa iránti európai kereslet; felszólítja az Uniót, hogy az EUMSZ 208. cikkében foglaltak szerint tartsa tiszteletben a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvét, mivel az alapvető szerepet játszik a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend, a Párizsi Megállapodás és a fejlesztéspolitikáról szóló európai konszenzus végrehajtásához való uniós hozzájárulásban; ezért felszólítja az EU-t, hogy biztosítsa a koherenciát a fejlesztési, a kereskedelmi, a mezőgazdasági, az energia- és az éghajlat-politikái között;

68. felszólítja a Bizottságot, hogy egyszerűsítse és jobban hangolja össze az illegális fakitermelés elleni küzdelem terén tett erőfeszítéseit a különféle uniós politikákon belül, illetve a politikákban érintett szolgáltatóinál; felhívja a Bizottságot, hogy a jövőbeli két- és többoldalú kereskedelmi megállapodásaiban tárgyaljon a faimportra vonatkozó előírásokról, hogy azok ne veszélyeztessék a FLEGT cselekvési terv révén a fakitermelő országokkal elért sikereket;

69. emlékeztet arra, hogy az erdők 80 %-a őslakos népek és helyi közösségek hagyományos földterülete és élettere; aggodalommal állapítja meg, hogy az ENSZ őslakos népek jogaival foglalkozó különleges előadója egyre több olyan szituációról kap panaszt, ahol az éghajlatváltozást mérsékelni hivatott projektek negatívan befolyásolták az őslakos népek jogait, ideértve különösen a megújuló energiára irányuló projekteket, például a bioüzemanyag előállítását és a vízerőművek duzzasztógátjának építését; hangsúlyozza a földbirtokjogok, köztük a szokásjogok helyi erdei közösségek számára történő garantálásának szükségességét; rámutat az eredményalapú kifizetésekre és a REDD+ programra, amelyek alkalmasak az erdészeti irányítás, a földbirtokjogok és a megélhetés javítására;

70. hangsúlyozza az őslakos népek létfontosságú szerepét a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásban és a biológiai sokféleség megőrzésében; emlékeztet, hogy az Egyesült Nemzetek Szövetsége Éghajlatváltozási Keretegyezménye felszólítja a szerződő fél államokat, hogy a REDD+ végrehajtása során biztosítékként tartsák tiszteletben az őslakos népek ismereteit és jogait; sürgeti a partnerországokat olyan intézkedések elfogadására, amelyek ténylegesen bevonják az őslakos népeket az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedésekbe;

71. felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy fokozzák a FLEGT-VPA és a REDD+ közötti szinergiákat;

72. mély aggodalmát fejezi ki az erdők széles körű, ipari célú felhasználásával kapcsolatban, amelynek során monokultúrákon keresztül állítanak elő energiát, felgyorsítva a globális biodiverzitás csökkenését és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlását;

⁽¹⁾ HLC 215., 2018.6.19., 125. o.

2018. szeptember 11., kedd

73. emlékeztet arra, hogy a bioüzemanyagokkal kapcsolatos uniós politikának összhangban kell lennie a fenntartható fejlesztési célokkal és a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia (PCD) elvével; ismételten hangsúlyozza, hogy az Uniónak legkésőbb 2030-ig fokozatosan ki kell vezetnie valamennyi agroüzemanyagra irányuló szakpolitikai ösztönzőt;

74. sajnálja, hogy a megújulóenergia-irányelv folyamatban lévő felülvizsgálata (RED II) keretében nem kerülnek bevezetésre társadalmi fenntarthatóságra vonatkozó kritériumok és egyéb, közvetett földhasználattal kapcsolatos következmények, figyelembe véve a nagyarányú földszerezés kockázatait; emlékeztet arra, hogy az irányelvnek összhangban kell állnia a birtokjogokra vonatkozó nemzetközi normákkal, köztük a 169. sz. ILO-egyezménnyel, valamint a FAO birtokjogi viszonyokra vonatkozó önkéntes iránymutatásaival és a mezőgazdasági és élelmiszeripari rendszerekbe történő felelős beruházásra vonatkozó elveivel; hangsúlyozza továbbá, hogy szigorúbb kritériumokat kell bevezetni az erdei biomassza tekintetében, elkerülendő, hogy a bioenergia előmozdítása erdőirtást idézzen elő más országokban;

75. megállapítja, hogy egyértelmű bizonyíték áll rendelkezésre arról, hogy a trópusi erdőknek a mezőgazdaság, ültetvények és egyéb földhasználat céljából történő átalakítása fajok, és különösen erdei fajok eltűnését idézi elő; hangsúlyozza, hogy szükség van a természetes, biológiailag sokszínű erdők helyreállítására az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a biológiai sokféleség védelme érdekében, összhangban a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend célkitűzéseivel, különösen a 15. célkitűzéssel; véleménye szerint az erdők helyreállítására irányuló programoknak el kell ismerniük a szokásjog alapján a földterülethez fűződő helyi jogokat, befogadó jellegűeknek kell lenniük és a helyi körülményekhez kell igazodniuk, valamint elő kell mozdítaniuk a természetesen alapuló megoldásokat, köztük az erdei tájkép helyreállítását a földhasználati módok egyensúlyba hozatala érdekében, ideértve a védett területeket, az agrárerdészetet, a gazdálkodási rendszereket, a kisüzemi ültetvényeket és az ember lakta településeket; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégiában meghatározott célkitűzések fényében kezeljék az uniós fogyasztásnak a külföldön zajló erdőirtásra gyakorolt hatását;

76. felszólítja az EU-t, hogy támogassa az erdőkben gazdag fejlődő országok arra irányuló kezdeményezéseit, hogy ellensúlyozzák a mezőgazdasági gyakorlatok és bányászati tevékenységek akadálytalan térhódítását, ami kedvezőtlen hatást gyakorolt az erdőgazdálkodásra és az őslakos népek megélhetésére és kulturális integritására, valamint káros következményekkel járt a mezőgazdasági termelők szociális stabilitására és élelmiszer-önrendelkezésére nézve;

77. ismételten hangsúlyozza, hogy a fenntartható erdőgazdálkodásból, többek között fenntartható erdőültetvényekből és családi fagazdálkodásból származó fenntartható faértékláncok jelentős mértékben hozzájárulhatnak a fenntartható fejlesztési célok és az éghajlat-változási kötelezettségvállalások teljesítéséhez; ragaszkodik ahhoz, hogy akkor, amikor az erdők pusztulása vagy bolygatása a trópusi ökoszisztémákban előforduló összes szénvesztesség 68,9 %-át teszi ki ⁽¹⁶⁾, a klímafinanszírozásból és a fejlesztésfinanszírozásból származó állami finanszírozást ne használják fel a mezőgazdaság bővítésének, az ipari léptékű fakitermelésnek, a bányászatnak, az erőforrások kitermelésének vagy az érintetlen erdőkben történő infrastruktúra fejlesztésének támogatására, és a közpénzekből nyújtott finanszírozásra általában szigorú fenntarthatósági kritériumok vonatkozzanak; továbbá felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy hangolják össze a donorpolitikákat e tekintetben ⁽¹⁷⁾;

78. úgy véli, hogy az erdőirtás megállítására irányuló erőfeszítéseknek ki kell terjedniük a szántóterületek lehető leghatékonyabban történő felhasználására irányuló segítségnyújtásra és támogatásra, amelyet az intelligens falvak megközelítéssel együtt kell alkalmazni; elismeri, hogy az agroökológiai gyakorlatokban nagy lehetőségek rejlenek az ökoszisztéma-funkcióknak és -rezilienciának az olyan növényeket, mint az olajpálma, kakaó vagy gumi is érintő, kevert, magas diverzitású ültetési, agrárerdészeti és permakultúra-technikák révén való maximalizálása tekintetében, és a termelés diverzifikációja és a termelékenység, a társadalmi hatások tekintetében több előnnyel is szolgálhat, anélkül hogy további erdőket kellene földterületté alakítani;

Erdészeti bűnözés

79. megállapítja, hogy az UNEP és az INTERPOL szerint az illegális fakitermelés és -kereskedelem a környezeti bűnözés öt legfontosabb ágának egyike, amelyben egyre nagyobb arányban vesznek részt a szervezett transznacionális bűnözésben érintett csoportok;

80. hangsúlyozza, hogy az illegális nemzetközi kereskedelem elleni küzdelemhez összehangolt és inkluzív fellépésekre van szükség az erdőpusztulás, az erdőirtás, az illegális fakitermelés, a csalás elleni küzdelem, a mérsárlások, valamint az erdészeti termékek és a vadon élő fajok iránti kereslet megállítására érdekében;

⁽¹⁶⁾ Baccini, A. et al., *A trópusi erdők nettó szén-dioxid-forrásnak tekinthetők a felszín feletti mérések alapján (Tropical forests are a net carbon source based on aboveground measurements of gain and loss)*, Science, 358. kötet, 6360. szám, 230–234. oldal. <http://science.sciencemag.org/content/early/2017/09/27/science.aam5962>

⁽¹⁷⁾ Baccini, A. et al., op. cit.

2018. szeptember 11., kedd

81. hangsúlyozza, hogy az erdővel kapcsolatos bűncselekmények – a szabályozatlan vagy illegális faszénégetéstől kezdve a fával, papírral és rostanyaggal kapcsolatos nagy léptékű vállalati bűnözésig – jelentős hatással vannak a világ éghajlati kibocsátásaira, a vízkészletekre, az elsivatagosodásra és az esőzések jellegére;

82. aggodalommal állapítja meg, hogy az UNE és az INTERPOL szerint a környezeti bűnözéssel szembeni fellépésre irányuló jogszabályok számos országban nem tekinthetők megfelelőnek, aminek oka többek között a szakértelem és a személyzet hiánya, a bírságok alacsony volta, illetve a büntetőjogi szankciók hiánya, amelyek gátolják az e bűncselekményekkel szembeni eredményes küzdelmet;

83. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a termelő országokban valóban visszatartó erejű és hatékony szankciókat vezessenek be a fakitermelés és az illegális fakereskedelem elleni küzdelem érdekében;

84. kéri, hogy a Bizottság terjessze ki a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 2008/99/EK irányelv⁽¹⁸⁾ hatályát, hogy az az illegális fakitermelésre is kiterjedjen;

85. ösztönzi az EU-t, hogy nyújtson támogatást az erdőirtás és a jogellenes tevékenységek ellenőrzésének megerősítéséhez;

86. hangsúlyozza, hogy integrált és holisztikus megközelítéssel kell kezelni a környezeti bűncselekmények mélyebb okait – mint például a szegénység, a korrupció és a rossz kormányzás –, ösztönözni kell a határokon átnyúló pénzügyi együttműködést és alkalmazni kell a nemzetközi szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó valamennyi releváns eszközt, beleértve a bűncselekményből származó vagyoni eszközök lefoglalását és elkobzását, valamint a pénzmosás elleni fellépést;

87. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a nemzeti jogi kereteket, a jogszabályok alkalmazása érdekében támogatni kell a nemzeti hálózatok létrehozását és javítani kell az átlátható és elszámoltatható erdőgazdálkodás előmozdításához kapcsolódó nemzetközi jog végrehajtását és érvényesítését, többek között a leghatékonyabb módszerek megosztásával, az információk következetes közzétételével, szigorú fenntarthatósági hatáselemzésekkel, valamint nyomkövetési és jelentéstételi rendszerekkel, figyelembe véve azt, hogy meg kell védeni az erdőőröket; felszólít a fokozott ágazatközi és hivatalközi együttműködésre nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt, különös tekintettel az INTERPOL-lal és az UNODC-vel való együttműködésre, beleértve a hírszerzési információk megosztását és az igazságügyi együttműködést, valamint a Nemzetközi Büntetőbíróság (ICC) hatáskörének a környezeti bűnözésre történő kiterjesztésével;

88. emlékeztet arra, hogy az Unióba érkező importra vonatkozó vámadatokhoz való hozzáférés megkönnyítése növelné a globális értékláncok átláthatóságát és elszámoltathatóságát; felszólítja a Bizottságot, hogy bővítse ki a vámadatokra vonatkozó követelményeket, és az exportőr és a gyártó nevét tegye a vámadatok kötelező elemévé, így növelve a globális értékláncok átláthatóságát és nyomon követhetőségét;

Kereskedelmi kérdések

89. hangsúlyozza, hogy az uniós kereskedelmi tárgyalásoknak összhangban kell lenniük az Unió arra vonatkozó kötelezettségvállalásaival, hogy intézkedéseket tegyen az erdőirtás és az erdőpusztulás csökkentése, valamint az erdők szénkészletének fokozása érdekében a fejlődő országokban;

90. hangsúlyozza, hogy ki kell bővíteni és meg kell erősíteni a kétoldalú és többoldalú uniós szabadkereskedelmi és beruházási megállapodások környezeti és emberi jogi hatásainak megelőzésére, nyomon követésére és ellenőrzésére irányuló rendelkezéseket többek között ellenőrizhető mutatók és független közösségalapú nyomon követési és beszámolási kezdeményezések révén;

⁽¹⁸⁾ HLL 328., 2008.12.6., 28. o.

2018. szeptember 11., kedd

91. szorgalmazza, hogy az illegális fakitermelés, az erdőirtás, az erdőpusztulás és a nagyarányú földszerzés, valamint az emberi jogok más megsértése megszüntetése érdekében az EU a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezeteibe mindig foglaljon bele olyan kötelező erejű és végrehajtható rendelkezéseket, amelyekre megfelelő és hatékony vitarendezési mechanizmusok érvényesek, és a különböző végrehajtási módszerek közül fontolja meg szankcióalapú mechanizmus és rendelkezések bevezetését, amelyek garantálják a tulajdonhoz, az előzetes konzultációhoz és a tájékoztatáson alapuló beleegyezéshez való jogot; felkéri a Bizottságot, hogy az ilyen rendelkezéseket és különösen az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás hatékony végrehajtására vonatkozó kötelezettségvállalásokat a felülvizsgálati záradék révén szerepeltesse a már megkötött szabadkereskedelmi megállapodásokban; hangsúlyozza e rendelkezések nyomán követésének fontosságát és a kormányzati konzultációs eljárások haladéktalan elindításának szükségességét abban az esetben, ha a kereskedelmi partnerek nem tartják tiszteletben e szabályokat, továbbá a meglévő végrehajtási mechanizmusok, például a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek keretében kidolgozott vitarendezési mechanizmusok elindításának jelentőségét;

92. felszólítja a Bizottságot, hogy minden uniós kereskedelmi és beruházási megállapodásba foglaljon bele ambiciózus erdőspecifikus rendelkezéseket; hangsúlyozza, hogy ezeknek a rendelkezéseknek kötelező erejűeknek kell lenniük és hatékony ellenőrzési és szankciós mechanizmusok révén kell betartatni azokat, lehetővé téve az Unión belüli és azon kívüli magánszemélyeknek és közösségeknek, hogy kártérítést követeljenek;

93. hangsúlyozza hogy az illegális fakitermeléssel kapcsolatos korrupcióval foglalkozni kell az uniós kereskedelmi politika keretében; szorgalmazza, hogy a Bizottság a szabadkereskedelmi megállapodásaiban szerepeltessen az illegális fakitermeléssel kapcsolatos korrupcióellenes rendelkezéseket, amelyeket be lehet tartatni, és ténylegesen és teljes mértékben végre lehet hajtani;

94. sürgeti a Bizottságot, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtható korrupcióellenes rendelkezéseiben szerepeltesse az illegális erdőgazdálkodási gyakorlatokat, például a fa koncessziókban történő alulárzását, a védett fák kereskedelmi vállalatok általi kitermelését, az erdőkből származó termékek határokon átnyúló csempészését, az illegális fakitermelést és az erdei nyersanyagok engedély nélküli feldolgozását;

95. megjegyzi, hogy az általános preferenciarendszerről (GSP) szóló rendelet korlátozott hatállyal bír az erdei erőforrások védelme és az azokkal való elszámoltatható gazdálkodás tekintetében; felkéri az Európai Bizottságot annak biztosítására, hogy többek között a civil társadalmi szervezetek megfelelően kövessék nyomon a GSP- és a GSP+-rendszer hatálya alá tartozó, az erdők szempontjából releváns egyezményeket az erdők partnerországokban történő védelmének garantálása érdekében, beleértve a lehetőséget egy panaszkezelési mechanizmus kialakítására annak biztosítása érdekében, hogy az érdekelt felek által benyújtott panaszokat kellőképpen figyelembe vegyék; hangsúlyozza, hogy az említett mechanizmusnak különösen figyelembe kell vennie az őslakos népek és az erdőktől függő közösségek jogait, valamint az ILO bennszülött és törzsi népekről szóló C169. sz. egyezménye által biztosított jogokat;

96. emlékeztet annak fontosságára, hogy a természeti erőforrásokat exportáló országokban biztosítsák az igazságszolgáltatáshoz való megfelelő jogot, jogorvoslati lehetőségeket és hatékony védelmet a visszaélést bejelentő személyek számára a jogszabályok és kezdeményezések hatékonyságának biztosítása érdekében;

o

o o

97. Utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0340

A magyarországi helyzet

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása a Tanácsot az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására felszólító javaslatról (2017/2131(INL))

(2019/C 433/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 2. cikkére és 7. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezményre és annak jegyzőkönyveire,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek és az Európa Tanács nemzetközi emberi jogi egyezményeire, például az Európai Szociális Chartára, valamint a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményre (isztabuli egyezmény),
- tekintettel a magyarországi helyzetről szóló, 2017. május 17-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a magyarországi helyzetről szóló, 2015. december 16-i ⁽²⁾ és 2015. június 10-i ⁽³⁾ állásfoglalásaira,
- tekintettel „Az alapvető jogok helyzetéről: magyarországi normák és gyakorlatok (az Európai Parlament 2012. február 16-i állásfoglalása alapján)” című, 2013. július 3-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a közelmúltbeli magyarországi politikai fejleményekről szóló, 2012. február 16-i állásfoglalására ⁽⁵⁾, valamint a magyarországi médiatörvényről szóló, 2011. március 10-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről (az Unió alapértékeinek tiszteletben tartásáról és előmozdításáról) szóló közleményére vonatkozó, 2004. április 20-i jogalkotási állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a Bizottság által a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett, az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről (az Unió alapértékeinek tiszteletben tartásáról és előmozdításáról) szóló, 2003. október 15-i közleményre ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0216.

⁽²⁾ HL C 399., 2017.11.24., 127. o.

⁽³⁾ HL C 407., 2016.11.4., 46. o.

⁽⁴⁾ HL C 75., 2016.2.26., 52. o.

⁽⁵⁾ HL C 249. E, 2013.8.30., 27. o.

⁽⁶⁾ HL C 199. E, 2012.7.7., 154. o.

⁽⁷⁾ HL C 215., 2018.6.19., 162. o.

⁽⁸⁾ HL C 104. E, 2004.4.30., 408. o.

⁽⁹⁾ COM(2003)0606.

2018. szeptember 12., szerda

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) éves jelentéseire,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45., 52. és 83. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Alkotmányügyi Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményeire (A8-0250/2018),
- A. mivel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke kimondja, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartája és a nemzetközi emberi jogi szerződések is tükrözik, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, és mivel a tagállamok ezen közös – az egyes tagállamok által saját akaratukból magukévá tett – értékei alkotják azoknak a jogoknak az alapját, amelyeket az Unióban élők élveznek;
- B. mivel annak egyértelmű veszélye, hogy egy tagállam súlyosan megsérti az EUSZ 2. cikkében említett értékeket, nem csupán azt a tagállamot érinti, amelyben a veszély fennáll, hanem kihat a többi tagállamra, a tagállamok egymás iránti kölcsönös bizalmára, magára az Unió jellegére és az uniós polgárok uniós jog szerinti alapvető jogaira is;
- C. mivel – amint arra a Bizottságnak az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről szóló 2003. évi közleménye is utal – az EUSZ 7. cikkének hatálya az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikkének hatályától eltérően nem korlátozódik a Szerződések szerinti kötelezettségekre, és mivel az Unió a tagállami hatáskörbe tartozó területeken is vizsgálhatja, hogy fennáll-e a közös értékek súlyos megsértésének egyértelmű veszélye;
- D. mivel az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése egy megelőző szakaszt testesít meg, amely lehetővé teszi az Unió számára a fellépést abban az esetben, ha fennáll a közös értékek súlyos megsértésének egyértelmű veszélye; mivel e megelőző fellépés az esetleges szankciók elkerülése céljából párbeszédet irányoz elő az érintett tagállammal;
- E. mivel annak ellenére, hogy a magyar hatóságok következetesen készen álltak arra, hogy megvitassák bármely konkrét intézkedés jogszerűségét, a helyzetet nem kezelték, és számos aggály továbbra is fennáll, ami negatív hatással van az Unióról kialakult képre, valamint az Unió hatékonyságára és hitelességére az alapvető jogok, az emberi jogok és a demokrácia globális védelme tekintetében, továbbá arra enged következtetni, hogy ezeket a kérdéseket az Unió összehangolt fellépése révén kell megoldani;
1. kijelenti, hogy a Parlament aggályai a következő kérdésekre vonatkoznak:
- az alkotmányos és a választási rendszer működése;
 - az igazságszolgáltatás és más intézmények függetlensége, valamint a bírák jogai;
 - a korrupció és az összeférhetetlenség;
 - a magánélet védelme és az adatvédelem;
 - a véleménynyilvánítás szabadsága;
 - a tudományos élet szabadsága;

2018. szeptember 12., szerda

- a vallásszabadság;
 - az egyesülési szabadság;
 - az egyenlő bánásmódhoz való jog;
 - a kisebbségekhez tartozó személyek – köztük a romák és a zsidók – jogai, valamint a kisebbségekkel szembeni gyűlölködő kijelentésekkel szembeni védelem;
 - a migránsok, menedékkérők és menekültek alapvető jogai;
 - a gazdasági és szociális jogok.
2. úgy véli, hogy a jelen állásfoglalás mellékletében említett tények és tendenciák együttesen rendszerszintű fenyegetést jelentenek az EUSZ 2. cikkében említett értékekre nézve, és egyértelműen fennáll ezek súlyos megsértésének veszélye;
3. tudomásul veszi a 2018. április 8-án tartott magyarországi országgyűlési választások eredményét; rámutat, hogy a mindenkori magyar kormány felelős azért, hogy felszámolja az EUSZ 2. cikke szerinti értékek súlyos megsértésének veszélyét, még abban az esetben is, ha ez a veszély a korábbi kormányok által javasolt vagy jóváhagyott szakpolitikai döntések tartós következménye;
4. az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően ezért benyújtja a Tanácsnak a mellékelt, indokolással ellátott javaslatot, amelyben felkéri a Tanácsot annak megállapítására, hogy fennáll-e az egyértelmű veszélye annak, hogy Magyarország súlyosan megsérti az EUSZ 2. cikkében említett értékeket, továbbá felkéri a Tanácsot, hogy e tekintetben fogalmazzon meg megfelelő ajánlásokat Magyarországnak;
5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a mellékelt, tanácsi határozatra irányuló, indokolással ellátott javaslatot a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
-

2018. szeptember 12., szerda

MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Tanácsi határozatra irányuló javaslat az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 7. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Parlament indokolással ellátott javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

mivel:

- (1) Az Unió az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében említett értékeken alapul, amelyek a tagállamok közös értékei, és amelyek közé tartozik a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása. Az EUSZ 49. cikke értelmében az Unióhoz való csatlakozás megköveteli a 2. cikkben említett értékek tiszteletben tartását és előmozdítását.
- (2) Magyarország csatlakozása szuverén döntésen alapuló, önkéntes lépés volt, amellyel kapcsolatosan széles körű egyetértés alakult ki a magyar politikai erők körében.
- (3) Az Európai Parlament az indokolással ellátott javaslatában ismertette a magyarországi helyzettel kapcsolatos aggodalmait. A főbb aggályok az alkotmányos és a választási rendszer működésével, az igazságszolgáltatás és más intézmények függetlenségével, a bírák jogaival, a korrupcióval és az összeférhetetlenséggel, a magánélet védelmével és az adatvédelemmel, a véleménynyilvánítás szabadságával, a tudományos élet szabadságával, a vallásszabadsággal, az egyesülési szabadsággal, az egyenlő bánásmóddhoz való joggal, a kisebbségekhez tartozó személyek – köztük a romák és a zsidók – jogaival, valamint az ilyen kisebbségekkel szembeni gyűlölködő kijelentésekkel szembeni védelemmel, a migránsok, menedékkérők és menekültek alapvető jogaival, valamint a gazdasági és szociális jogokkal kapcsolatosak.
- (4) Az Európai Parlament azt is megjegyezte, hogy a magyar hatóságok következetesen készen álltak megvitatni bármely konkrét intézkedés jogszerűségét, ám elmulasztották megtenni a korábbi állásfoglalásaiban javasolt valamennyi intézkedést.
- (5) A magyarországi helyzetről szóló 2017. május 17-i állásfoglalásában az Európai Parlament kijelentette, hogy a jelenlegi magyarországi helyzetben egyértelműen fennáll az EUSZ 2. cikkében említett értékek súlyos megsértésének veszélye, és indokolt az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás megindítása.
- (6) Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkéről szóló 2003. évi közleményében a Bizottság felsorolta a közös értékek tiszteletben tartásának és előmozdításának nyomon követése során figyelembe veendő számos információforrást, például a nemzetközi szervezetek jelentéseit, a nem kormányzati szervezetek jelentéseit, valamint a regionális és nemzetközi bíróságok határozatait. Nemzeti, európai és nemzetközi szintű szereplők széles köre – köztük az Unió intézményei és szervei, az Európa Tanács, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), valamint számos civil társadalmi szervezet – kifejezésre juttatta súlyos aggályait a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok magyarországi helyzetét illetően, azonban ezek kötelező jogi erővel nem bíró véleményeknek tekintendők, ugyanis egyedül az Európai Unió Bírósága jogosult a Szerződésekben foglalt rendelkezések értelmezésére.

2018. szeptember 12., szerda

Az alkotmányos és a választási rendszer működése

- (7) A Velencei Bizottság többször is kifejezte aggodalmát a magyarországi alkotmányozási folyamattal kapcsolatban, az Alaptörvényt és annak módosításait illetően egyaránt. Üdvözlötte, hogy az Alaptörvény a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmének elvein alapuló alkotmányos rendet hoz létre, valamint elismerte azokat az erőfeszítéseket, amelyek célja a közös európai demokratikus értékekkel és normákkal összhangban álló alkotmányos rend létrehozása, valamint az alapvető jogoknak és szabadságoknak a kötelező jogi erővel bíró nemzetközi eszközöknek megfelelő szabályozása. A bíróságok a folyamat átláthatóságának hiányára, a civil társadalom nem megfelelő bevonására, a tényleges konzultáció hiányára, a hatalmi ágak szétválasztásának veszélyeztetésére, valamint a fékek és ellensúlyok nemzeti rendszerének gyengítésére összpontosítottak.
- (8) Az alkotmányos reform eredményeként korlátozták az Alkotmánybíróság jogkörét, többek között a költségvetési ügyek tekintetében, eltörölték az *actio popularis*, megszüntették az Alkotmánybíróság lehetőségét arra, hogy 2012. január 1. előtti ítélezési gyakorlatára hivatkozzon, valamint korlátozták az Alaptörvény módosításaira vonatkozó, az Alkotmánybíróság által lefolytatott alkotmányossági vizsgálat lehetőségét a kizárólag eljárási jellegű módosítások kivételével. A Velencei Bizottság komoly aggodalmának adott hangot e korlátozásokat illetően, valamint a bírák kinevezési eljárásával kapcsolatban, továbbá ajánlásokat fogalmazott meg a magyar hatóságoknak a szükséges fékek és ellensúlyok biztosításával kapcsolatban az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvénnyel kapcsolatban, 2012. június 19-én elfogadott véleményében, valamint a Magyarország Alaptörvényének negyedik módosításáról szóló, 2013. június 17-én elfogadott véleményében. A Velencei Bizottság a véleményeiben a reformok több pozitív elemét is azonosította, például a költségvetési garanciákra vonatkozó rendelkezéseket, a bírák újraválasztásának tilalmát, valamint az alapvető jogok biztosának az ahhoz való joggal való felruházását, hogy utólagos normakontrollt indítványozzon.
- (9) Az ENSZ Emberi Jogok Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmának adott hangot azzal kapcsolatban, hogy a jelenlegi alkotmányjogi panasztételi eljárás korlátozottabb hozzáférést biztosít az Alkotmánybírósághoz, nem ír elő határidőt az alkotmányossági felülvizsgálat gyakorlására vonatkozóan, és nem jár felfüggesztő hatállyal az érintett jogszabályra nézve. Azt is megemlítette, hogy az új alkotmánybírósági törvény rendelkezései gyengítik a bírák hivatali idejének biztonságát, és fokozzák a kormány által az Alkotmánybíróság összetételére és működésére gyakorolt befolyást azzal, hogy megváltoztatták a kinevezési eljárást, az alkotmánybírák számát és nyugdíjkorhatárát. A bizottság azt is aggasztónak találta, hogy korlátozták az Alkotmánybíróság jogkörét és hatáskörét a költségvetési kérdéseket érintő jogszabályok felülvizsgálata tekintetében.
- (10) Az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának részleges választási megfigyelő missziója a 2018. június 27-én elfogadott jelentésében megállapította, hogy a választások technikai lebonyolítása szakszerű és átlátható volt, az alapvető jogokat és szabadságokat összességében véve tiszteletben tartották, de azok gyakorlására kedvezőtlen légkörben került sor. A választási szervek szakszerűen és átláthatóan tettek eleget megbízatásuknak, az érintettek körében általános bizalmat élveztek, és általánosságban pártatlannak tűntek. A kampány heves volt, ám az ellenséges és megfélemlítő kampányretorika korlátozott teret hagyott a lényegi vita számára, és csökkentette a szavazók arra való képességét, hogy tájékozott döntést hozzanak. A kampányfinanszírozás és a kampánykiadások felső határainak célja az esélyegyenlőség biztosítása volt valamennyi jelölt számára. A jelöltek egyenlő alapon való versengését azonban jelentős mértékben akadályozta, hogy a kormány túlzott mértékben költött a kormánykoalíció kampányüzenetét felerősítő nyilvános tájékoztató hirdetésekre. Mínt hogy a választások vége előtt nincs jelentéstételi kötelezettség, a szavazók valójában nem rendelkeztek információkkal a kampányfinanszírozásról, ami kulcsfontosságú a megalapozott döntéshez. Aggodalmának adott hangot továbbá az egyéni választókerületek határainak kijelölését illetően. Hasonló aggályokat fogalmazott meg a Velencei Bizottság és a Demokratikus Választási Tanács által elfogadott, a magyar országgyűlési képviselők megválasztásáról szóló törvénnyel kapcsolatban 2012. június 18-i közös vélemény, amelyben megemlítették, hogy a választókerületek határait átlátható és szakszerű módon kell kijelölni, pártatlan és a politikai részrehajlástól mentes eljárás révén, vagyis nem rövid távú politikai célokat követve (gerrymandering – választókerületek részrehajló kijelölése).
- (11) Az elmúlt években a magyar kormány széles körben folytatott nemzeti konzultációkat, nemzeti szinten kiterjesztve a közvetlen demokráciát. A Bizottság 2017. április 27-én rámutatott, hogy az „Állítsuk meg Brüsszelt!” című nemzeti konzultáció több, a tények tekintetében pontatlan vagy rendkívül félrevezető megállapítást és állítást tartalmazott. A magyar kormány továbbá konzultációkat tartott 2015 májusában a bevándorlásról és a terrorizmusról, 2017 októberében pedig egy úgynevezett „Soros-terv” ellen. Ezek a konzultációk párhuzamot vontak a terrorizmus és a migráció között, gyűlöletet keltenek a migránsokkal szemben, és különösen Soros György személye és az Unió ellen irányultak.

2018. szeptember 12., szerda

Az igazságszolgáltatás és más intézmények függetlensége, valamint a bírák jogai

- (12) A jogi keret 2011-ben törvénybe iktatott számos módosításának eredményeként az újonnan létrehozott Országos Bírószági Hivatal (OBH) elnökét széles jogkörrel ruházták fel. A Velencei Bizottság a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényről, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényről szóló, 2012. március 19-én elfogadott véleményében, valamint a bíróságokról szóló sarkalatos törvényekről szóló, 2012. október 15-én elfogadott véleményében bírálta e széles jogkört. Hasonló aggályokat fogalmazott meg az ENSZ bírák és ügyvédek függetlenségével foglalkozó különleges előadója 2012. február 29-én és 2013. július 3-án, illetve a korrupció ellen fellépő államok csoportja (GRECO) is a 2015. március 27-én elfogadott jelentésében. Mindezek a szereplők hangsúlyozták, hogy erősíteni kell az Országos Bírói Tanács (OBT) mint kollektív testület felügyeleti szerepét, mivel az OBH magyar Országgyűlés által megválasztott elnöke nem tekinthető bírói önigazgatási szervnek. Nemzetközi ajánlásokat követve megváltoztatták az OBH elnökének jogállását, és korlátozták az elnök hatáskörét az elnök és az OBT közötti egyensúly javítása érdekében.
- (13) 2012 óta Magyarország pozitív lépéseket tett annak érdekében, hogy bizonyos feladatokat átruházzon az OBH elnökéről az OBT-re annak érdekében, hogy javuljon a két szerv közötti egyensúly. Ennek ellenére további előrelépésre van szükség. A GRECO a 2015. március 27-én elfogadott jelentésében szorgalmazta az OBH elnöke által hozott, mérlegelési jogkörön alapuló döntésekben rejlő potenciális kockázatok minimalizálását. Az OBH elnöke többek között jogosult bírák áthelyezésére és kirendelésére, továbbá szerepet játszik a bírák fegyelmi ügyei terén. Az OBH elnöke továbbá javaslatot tesz a köztársasági elnöknek a bíróságok vezetőinek kinevezésére és felmentésére, ideértve a fellebbviteli bíróságok elnökeit és alelnökeit is. A GRECO üdvözölte a közelmúltban elfogadott bírói etikai kódexet, ám úgy vélte, hogy az lehetne explicitebb, és kiegészíthetné azt egy munkahelyi képzés is. A GRECO elismerte az igazságszolgáltatási rendszerben alkalmazandó felvételi és kiválasztási eljárásokra vonatkozó magyarországi szabályok 2012 és 2014 közötti módosításait is, amelyeknek köszönhetően az OBT szélesebb felügyeleti jogkört kapott a kiválasztási eljárás során. Az OBT a 2018. május 2-i ülésén egyhangú határozatokat fogadott el az OBH elnökének azon gyakorlatáról, hogy eredménytelennek nyilvánít bírói és bírósági vezetői állásokra kiírt pályázatokat. A határozatok az elnök gyakorlatát törvénytől találták.
- (14) A magyar kormány 2018. május 29-én előterjesztette az Alaptörvény hetedik módosításának tervezetét (T/332. számú javaslat), amelyet 2018. június 20-án fogadtak el. A módosítás bevezette a közigazgatási bíróságok új rendszerét.
- (15) Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) által a C-286/12. sz. *Bizottság kontra Magyarország* ügyben 2012. november 6-án hozott ítélet⁽¹⁾ kimondta, hogy Magyarország megsértette az uniós jogból eredő kötelezettségeit azzal, hogy a bírák, ügyészek és közjegyzők esetében 62 éves életkorban kötelező nyugdíjazást előíró nemzeti rendszert vezetett be, majd az ítéletet követően a magyar Országgyűlés elfogadta a 2013. évi XX. törvényt, amely szerint az igazságszolgáltatásban tíz éves időtartam alatt fokozatosan kell 65 évre csökkenteni a nyugdíjkorhatárt, valamint meghatározta a visszahelyezés és a kártérítés kritériumait. A törvény szerint fennállt annak a lehetősége, hogy a nyugdíjba vonult bírák a nyugdíjazásról szóló szabályozás előtti feltételekkel azonos feltételek mellett visszatérjenek korábbi tisztségeikbe ugyanarra a bíróságra, vagy ha nem kívántak visszatérni, 12 hónapos átalány-kártérítést kaptak az elmaradt illetmény ellentételezéseként, és a bíróság előtt további kártérítést igényelhettek, de nem volt biztosított a vezető közigazgatási pozíciókba való visszatérésük. Mindazonáltal a Bizottság tudomásul vette a Magyarország által annak érdekében hozott intézkedéseket, hogy a nyugdíjazásról szóló jogszabályait az uniós joggal összeegyeztethetővé tegye. A Nemzetközi Ügyvédi Kamara Emberi Jogi Intézete a 2015. októberi jelentésében kifejtette, hogy az eltávolított bírák többsége nem tért vissza eredeti hivatalába, részben amiatt, hogy azt már betöltötték. A jelentés azt is megemlíttette, hogy a magyar igazságszolgáltatás függetlensége és pártatlansága nem biztosítható, és hogy a jogállamiság továbbra is gyenge.
- (16) A *Gaszó kontra Magyarország* ügyben 2015. július 16-án hozott ítéletében az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) megállapította, hogy sérült a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jog. Az EJEB arra a következtetésre jutott, hogy jogsértés abból a gyakorlatból ered, hogy Magyarország ismétlődően nem biztosítja a polgári jogokat és kötelezettségeket meghatározó eljárások észszerű időn belüli lezárását, és nem tesz intézkedéseket annak érdekében, hogy a kérelmezők jogorvoslatot kérhessenek nemzeti szinten a túlságosan hosszú polgári eljárások miatt. Az ítélet végrehajtása még folyamatban van. A 2016-ban elfogadott új polgári perrendtartás a polgári eljárások felgyorsítását irányozza elő egy kétszakaszos eljárás bevezetésével. Magyarország tájékoztatta az Európa Tanács Miniszteri Bizottságát arról, hogy 2018 októberéig elfogadja az elhúzó eljárásokra vonatkozó hatékony jogorvoslatot létrehozó új törvényt.

(1) A Bíróság C-286/12 sz. Bizottság kontra Magyarország ügyben 2012. november 6-án hozott ítélete, ECLI:EU:C:2012:687.

2018. szeptember 12., szerda

- (17) A *Baka kontra Magyarország* ügyben 2016. június 23-án hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy sérült a bírósághoz forduláshoz való jog és a véleménynyilvánítás szabadsága Baka András esetében, akit 2009 júniusában hatéves időtartamra választottak meg a Legfelsőbb Bíróság elnökének, de a tisztése megszűnt, amikor az Alaptörvény átmeneti rendelkezései értelmében a Kúria lett a Legfelsőbb Bíróság jogutóda. Az ítélet végrehajtása még folyamatban van. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2017. március 10-én azt kérte, hogy hozzanak intézkedéseket a bírák hasonló okokból történő idő előtti elmozdításának megelőzése érdekében, kizárva az ilyen visszaélések lehetőségét. A magyar kormány megjegyezte, hogy ezek az intézkedések nem kapcsolódnak az ítélet végrehajtásához.
- (18) Jóri András 2008. szeptember 29-én neveztek ki adatvédelmi biztosnak, hatéves időtartamra. A magyar Országgyűlés azonban 2012. január 1-jei hatállyal döntött az adatvédelmi rendszer reformjáról, és az adatvédelmi biztos helyett létrehozta a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot. Jóri András a hivatali idő lejártá előtt kénytelen volt elhagyni hivatalát. A Bíróság 2014. április 8-án megállapította, hogy a felügyeleti hatóságok függetlensége szükségszerűen magában foglalja, hogy lehetővé kell tenni számukra a teljes hivatali idejük kitöltését, és hogy Magyarország nem teljesítette a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ szerinti kötelezettségeit. Magyarország módosította a biztos kinevezésére vonatkozó szabályokat, bocsánatot kért, és kifizette a kártérítés megállapodás szerinti összegét.
- (19) A Velencei Bizottság több hiányosságot tárt fel az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvényről és a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvényről szóló, 2012. június 19-én elfogadott véleményében. A GRECO a 2015. március 27-én elfogadott jelentésében sürgette a magyar hatóságokat, hogy tegyenek további lépéseket a visszaélések megelőzése és az ügyészség függetlenségének erősítése érdekében, többek között azzal, hogy megszüntetik a legfőbb ügyész újraválaszthatóságát. A GRECO ezen kívül azt is kérte, hogy a rendes ügyészek elleni fegyelmi eljárások legyenek átláthatóbbak, és az ügyek másik ügyészre történő átosztására szigorúbb jogi kritériumok és indokolási kötelezettségek vonatkozzanak. A magyar kormány szerint a GRECO 2017. évi megfelelési jelentése elismerte a Magyarország által az ügyészekre vonatkozóan tett előrelépést (a magyar hatóságok még nem engedélyezték a közzetételt, a GRECO plenáris üléseinek felhívásai ellenére). A második megfelelési jelentés elkészítése folyamatban van.

A korrupció és az összeférhetetlenség

- (20) A GRECO a 2015. március 27-én elfogadott jelentésében kérte, hogy dolgozzák ki a magyar országgyűlési képviselők magatartási kódexét, amely iránymutatást nyújt az összeférhetetlenség eseteire vonatkozóan. A képviselőknek jelenteniük kellene továbbá az eseti alapon felmerülő összeférhetetlenségeket, és emellett szigorítani kellene a vagyonnyilatkozat benyújtására való kötelezettséget. Emellett olyan rendelkezéseket is életbe kellene léptetni, amelyek lehetővé teszik a pontatlan vagyonnyilatkozatok benyújtásának szankcionálását. Ezenfelül a vagyonnyilatkozatokat online közzé kellene tenni a nyilvánosság általi, valódi ellenőrzés lehetővé tétele érdekében. Egységes elektronikus adatbázist kellene létrehozni annak érdekében, hogy valamennyi nyilatkozat és azok módosításai átlátható módon hozzáférhetővé legyenek.
- (21) Az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának részleges választási megfigyelő missziója a 2018. június 27-én elfogadott jelentésében megállapította, hogy a kampánykiadások korlátozott ellenőrzése és a kampányra felhasznált összegek forrásairól szóló részletes elszámolásnak a választások végéig fennálló hiánya csökkenti a kampányfinanszírozás átláthatóságát, és mindezek következtében a szavazók kevésbé képesek tájékozott döntést hozni, ami ellentétes a nemzetközi kötelezettségekkel és a bevált gyakorlattal. A jogi előírások betartásának nyomon követésére és ellenőrzésére az Állami Számvevőszék rendelkezik hatáskörrel. A jelentés nem tartalmazta az Állami Számvevőszék 2018. évi parlamenti választásokról szóló hivatalos jelentését, mivel az akkor még nem készült el.
- (22) A Nyílt Kormányzati Együttműködés irányítóbizottsága 2016. december 7-én levelet kapott a magyar kormánytól, amelyben ez utóbbi bejelentette, hogy azonnali hatállyal kilép a partnerségből, amely önkéntes alapon mintegy 75 országot és több száz civil társadalmi szervezetet fog össze. A magyar kormányt 2015 júliusa óta vizsgálta a Nyílt Kormányzati Együttműködés azon aggodalmak miatt, amelyeket civil társadalmi szervezetek fogalmaztak meg különösen az országban meglévő működési lehetőségeiket illetően. Nem az összes uniós tagállam vesz részt a Nyílt Kormányzati Együttműködésben.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

2018. szeptember 12., szerda

- (23) Magyarország a GDP-je 4,4 %-át vagy az állami beruházásainak több mint felét kitevő uniós finanszírozásban részesül. Továbbra is magas, 2016-ban 36 %-os volt azon szerződések aránya, amelyeket olyan közbeszerzési eljárások után ítéltek oda, amelyekre egyetlen ajánlat érkezett. A 2013 és 2017 közötti időszak vonatkozásában az Unión belül Magyarország tekintetében a legmagasabb az OLAF strukturális alapokkal és mezőgazdasággal kapcsolatos pénzügyi ajánlásainak százalékos aránya. Az OLAF 2016-ban zárta le egy 1,7 milliárd EUR értékű magyarországi közlekedési projekt vizsgálatát, amelyben több, ilyen építkezésekre szakosodott nemzetközi cég volt a fő érintett. A vizsgálat a projektek végrehajtása terén igen súlyos szabálytalanságokat, valamint lehetséges csalásokat és korrupciót tárt fel. 2017-ben az OLAF „súlyos szabálytalanságokat” és „összeférhetetlenségeket” állapított meg 35 olyan közvilágítási tárgyú szerződést illetően, amelyeket egy, akkoriban a magyar miniszterelnök veje által irányított vállalkozásnak ítéltek oda. Az OLAF a pénzügyi ajánlásaival együtt megküldte végleges jelentését a Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságának azzal, hogy az 43,7 millió EUR-t fizetessen vissza, illetve igazságügyi ajánlásokat tett Magyarország legfőbb ügyészének. Az OLAF által 2017-ben lezárt, határokon átnyúló vizsgálat olyan esetekre is kitért, amelyekben állítólag 31 kutatási és fejlesztési projektben éltek vissza uniós forrásokkal. A Magyarországon, Lettországon és Szerbiában végrehajtott vizsgálat olyan alvállalkozói rendszert tárt fel, amelynek segítségével mesterségesen növelték a projektek költségeit, és eltitkolták azt aényt, hogy a végső beszállítók egymáshoz kapcsolódó vállalatok voltak. Az OLAF ezért a Bizottságnak szóló pénzügyi ajánlással zárta le a vizsgálatot, hogy az fizetessen vissza 28,3 millió EUR-t, valamint igazságügyi ajánlást fogalmazott meg a magyar igazságügyi hatóságok számára. Magyarország úgy határozott, hogy nem vesz részt az Európai Ügyészség létrehozásában, amely felelős az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elkövetőivel és azok büntőrszáival szembeni nyomozás és büntetőeljárás lefolytatásáért, valamint az elkövetők bíróság elé állításáért.
- (24) A gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló hetedik jelentés szerint Magyarországon 1996 óta csökkent a kormányzati hatékonyság, és az ország az egyik legkevésbé hatékony kormányzatú tagállam az Unióban. Minden magyar régió jóval az uniós átlag alatt van a kormányzás minősége tekintetében. A Bizottság által 2014-ben közzétett uniós antikorrupciós jelentés szerint Magyarországon a korrupciót széles körben elterjedtnek (89 %) érzékelik. A Világ gazdasági Fórum által közzétett 2017–2018. évi globális versenyképességi jelentés szerint Magyarországon az üzleti tevékenység folytatása szempontjából az egyik legproblematisabb tényezőt a korrupció jelenti.

A magánélet védelme és az adatvédelem

- (25) A *Szabó és Vissy kontra Magyarország* ügyben 2016. január 12-én hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy sérült a magánélet tiszteletben tartásához való jog, mivel nem álltak rendelkezésre megfelelő jogi garanciák a nemzetbiztonsági célból folytatott esetlegesen törvénytelen titkos megfigyeléssel szemben, többek között a telekommunikációs eszközök használatához kapcsolódóan. A kérelmezők nem állították, hogy titkos megfigyelési intézkedéseket alkalmaztak volna velük szemben, ezért nem tűnt szükségesnek további egyedi intézkedések alkalmazása. Általános intézkedésként módosítani kell a vonatkozó jogszabályokat. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény módosítására irányuló javaslatokat jelenleg vitatják meg az illetékes magyar minisztériumok szakértői. Az ítélet végrehajtása ezért még folyamatban van.
- (26) Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmának adott hangot azzal kapcsolatban, hogy Magyarországon a nemzetbiztonsági célból folytatott titkos megfigyelések jogi kerete lehetővé teszi a kommunikáció tömeges lehallgatását, és nem tartalmaz megfelelő biztosítékokat a magánélet tiszteletben tartásához való jogba történő önkényes beavatkozással szemben. Aggasztónak tartotta továbbá azt is, hogy nincsenek olyan rendelkezések, amelyek hatékony jogorvoslatot biztosítanak visszaélés esetén, valamint hogy az érintett személyt nem értesítik a lehető legrövidebb időn belül a megfigyelési intézkedés megszüntetését követően, a korlátozás céljának veszélyeztetése nélkül.

A véleménynyilvánítás szabadsága

- (27) A Velencei Bizottság 2015. június 22-én fogadta el a magyarországi médiajogszabályokról (2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatókról és a tömegkommunikációról, 2010. évi CIV. törvény a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól, valamint a tömegmédia reklámbevételeinek adózásával kapcsolatos szabályozás) szóló véleményét, amelyben a sajtótörvény és a médiatörvény több módosítását szorgalmazza, különös tekintettel az „illegális médiatartalom” fogalom meghatározására, az újságírói források közzétételére és a médiaorgánumokra kiszabott szankciókra. Hasonló aggályokat fogalmazott meg az EBESZ médiaszabadságért felelős képviselőjének hivatala által 2011 februárjában megrendelt elemzés, az Európa Tanács előző emberi jogi biztosa által készített, az Európa Tanács médiaszabadsággal kapcsolatos normái fényében a magyar médiajogszabályokról szóló, 2011. február 25-i vélemény, valamint az Európa Tanács szakértői által készített, a magyar médiajogszabályokról szóló, 2012. május 11-i szakértői vélemény is. 2013. január 29-i nyilatkozatában az Európa Tanács főtítkára üdvözölte azt aényt, hogy a média területén folytatott megbeszélések számos fontos változást eredményeztek. Ugyanakkor a fennmaradó aggályokat az Európa Tanács emberi jogi biztosa is megismételte magyarországi látogatását követően, 2014. december 16-án közzétett jelentésében. Az emberi jogi biztos megemlítette továbbá a médiatulajdon koncentrációjával és az öncenzúrával kapcsolatos problémákat, valamint jelezte, hogy hatályon kívül kell helyezni a becsületsértést bűncselekménnyé nyilvánító jogi keretet.

2018. szeptember 12., szerda

- (28) A médiajogszabályokról szóló 2015. június 22-i véleményében a Velencei Bizottság elismerte, hogy a magyar kormány éveken át erőfeszítéseket tett a médiatörvény eredeti szövegének javítására, összhangban a különböző megfigyelők, többek között az Európa Tanács észrevételeivel, és pozitívan értékelte, hogy a magyar hatóságok készek a párbeszéd folytatására. A Velencei Bizottság ugyanakkor ragaszkodott ahhoz, hogy meg kell változtatni a Médiatek tagjainak megválasztására vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a társadalmi szempontból jelentős politikai és egyéb csoportok tisztességes képviselését, és hogy felül kell vizsgálni a Médiatek és a Médiatek elnökének kinevezési módját és hatáskörét annak érdekében, hogy csökkenteni lehessen a hatalomkoncentrációt és biztosítani lehessen a politikai semlegességet; továbbá ugyan-ezen elvek mentén meg kell reformálni a kuratóriumot is. A Velencei Bizottság javasolta továbbá a közszolgálati médiaszolgáltatók irányításának decentralizálását, valamint azt, hogy ne a nemzeti hírugynökség legyen a közszolgálati médiaszolgáltatók kizárólagos hírszolgáltatója. Hasonló aggályokat fogalmazott meg az EBESZ médiaszabadságért felelős képviselőjének hivatala által 2011 februárjában megrendelt elemzés, az Európa Tanács előző emberi jogi biztosa által készített, az Európa Tanács médiaszabadsággal kapcsolatos normái fényében a magyar médiajogszabályokról szóló, 2011. február 25-i vélemény, valamint az Európa Tanács szakértői által készített, a magyar médiajogszabályokról szóló, 2012. május 11-i szakértői vélemény is. 2013. január 29-i nyilatkozatában az Európa Tanács főtitkára üdvözölte azt a tényt, hogy a média területén folytatott megbeszélések számos fontos változást eredményeztek. Ugyanakkor a fennmaradó aggályokat az Európa Tanács emberi jogi biztosa is megismételte a magyarországi látogatását követően, 2014. december 16-án közzétett jelentésében.
- (29) A Velencei Bizottság 2012. október 18-án fogadta el az információk önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényről szóló véleményét. Az összességében pozitív értékelés ellenére a Velencei Bizottság megállapította, hogy további javításokra van szükség. A törvény későbbi módosításai azonban jelentős mértékben tovább korlátozták a kormányzati információkhoz való hozzáférés jogát. Az EBESZ médiaszabadságért felelős képviselőjének hivatala által megrendelt 2016. márciusi elemzés bírálta a módosításokat. Az elemzés szerint a közvetlen költségekért felszámítandó összegek teljes mértékben észszerűnek tűnnek, az azonban, hogy az állami tisztviselők által a kérések megválaszolására fordított időért díjat számítanak fel, elfogadhatatlan. Amint azt a Bizottság 2018. évi országjelentése is elismerte, az adatvédelmi biztos és a bíróságok, köztük az Alkotmánybíróság előremutató álláspontot alakítottak ki az átláthatósággal kapcsolatos ügyekben.
- (30) Az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának részleges választási megfigyelő missziója a 2018. június 27-én elfogadott, a 2018-as magyar országgyűlési választásokról szóló jelentésében megállapította, hogy az információhoz való hozzáférés, illetve a média és az egyesülés szabadsága többek között a közelmúltbeli jogi változások miatt korlátozott volt, és hogy a média kimerítően, ám rendkívül polarizált módon és kritikus elemzés nélkül számolt be a kampányról, a médiatulajdonlás átpolitizáltsága és a kormányzati tájékoztató kampány következtében. A közszolgálati műsorszolgáltató a feladatának eleget téve ingyenes adásidőt biztosított a jelölteknek, ám a híradásai és a szerkesztői módszerei egyértelműen a kormánykoalíciónak kedveztek, ellentétben a nemzetközi normákkal. A legtöbb kereskedelmi műsorszolgáltató beszámolóit valamelyik oldal, a kormánypártok vagy az ellenzéki pártok mellett foglaltak állást. Az online média teret biztosított a sokoldalú, konkrét témákban folyó politikai vitáknak. Megállapította továbbá, hogy a tulajdonviszonyok átpolitizáltsága korlátozó jogi kerettel és független médiaszabályozó szerv hiányával párosulva dermesztő hatást gyakorolt a szerkesztői szabadságra, akadályozva ezzel a szavazók hozzáférését a sokoldalú információhoz. Azt is megemlítette, hogy a módosítások indokolatlan korlátozásokat vezettek be az információhoz való hozzáférés tekintetében azáltal, hogy kiszélesítették a nyilvánosságra nem hozható információk meghatározását, és növelték az információkérések kezelési díját.
- (31) Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmának adott hangot a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozó magyar médiaszabályozással és gyakorlatokkal kapcsolatban. Aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a jogszabályok egymást követő módosításait követően a jelenlegi jogszabályi keret nem biztosítja teljes mértékben a cenzúrától és akadályoztatástól mentes sajtót. Aggodalommal állapította meg továbbá, hogy a Médiatek és a Médiatek nem rendelkezik kellő függetlenséggel feladatai ellátásához, valamint túlságosan széles körű szabályozási és szankcionálási hatáskörrel bír.
- (32) Az EBESZ médiaszabadságért felelős képviselője 2018. április 13-án határozottan elítélte, hogy egy magyar médiaorgánumban egy több mint 200 fős listát tett közzé, azt állítva, hogy a név szerint említettekkel együtt több mint 2 000 fő dolgozik „a kormány megdöntésén”. A listát a Figyelő című magyar folyóirat közzéte az április 11-én, és az számos újságíró és egyéb polgár nevét tartalmazza. Az EBESZ médiaszabadságért felelős képviselője 2018. május 7-én súlyos aggodalmának adott hangot amiatt, hogy megtagadták több független újságíró akkreditációját, ami megakadályozta, hogy tudósítsanak az új magyar országgyűlés alakuló üléséről. Megjegyezte továbbá, hogy egy ilyen eseményt nem szabad a kritikus tudósítások tartalmának visszaszorítására szolgáló eszközként felhasználni, és hogy e gyakorlat a magyar országgyűlés új ciklusa számára rossz precedenst teremt.

2018. szeptember 12., szerda

A tudományos élet szabadsága

- (33) A Velencei Bizottság 2017. október 6-án fogadta el a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról szóló 2017. április 4-i XXV. törvénnyel kapcsolatos véleményét. Megállapította, hogy a jogállamiság és az alapvető jogok tiszteletben tartása és garanciái szempontjából rendkívül problematikus, ha komoly indokok nélkül szigorúbb szabályokat vezetnek be a hosszú évek óta Magyarországon működő külföldi egyetemekre nézve, szűk határidőkkel és súlyos jogi következményekkel párosítva ezt. Ezeket az egyetemeket és hallgatóikat védik a tudományos élet szabadságára, a véleménynyilvánítás szabadságára, az egyesülés szabadságára, valamint az oktatáshoz való jogra és az oktatás szabadságára vonatkozó nemzeti és nemzetközi szabályok. A Velencei Bizottság javasolta a magyar hatóságoknak annak biztosítását, hogy a munkavállalási engedélyt előíró új szabályok ne érintsék aránytalanul a tudományos élet szabadságát, és azokat diszkriminációtól mentesen és rugalmasan alkalmazzák, a meglévő egyetemek által nyújtott oktatás minőségének és nemzetközi jellegének veszélyeztetése nélkül. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról szóló törvénnyel kapcsolatos aggályokat a véleményalkotáshoz és a véleménynyilvánításhoz való joggal, a békés gyülekezés és a békés egyesülés szabadságához fűződő joggal, valamint a kulturális jogokkal foglalkozó ENSZ-különmegbízottak is osztják a 2017. április 11-i nyilatkozatukban. Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben kiemelte, hogy nem áll fenn elégséges indok a gondolatszabadság, a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a tudományos élet szabadságának ilyen mértékű korlátozására.
- (34) A magyar Országgyűlés 2017. október 17-én az érintett intézmények kérésére és a Magyar Rektori Konferencia elnökségének ajánlására 2019. január 1-jéig meghosszabbította azt a határidőt, amelyen belül az országban működő külföldi egyetemeknek meg kell felelniük az új kritériumoknak. A Velencei Bizottság üdvözölte a hosszabbítást. A magyar kormány és az érintett külföldi felsőoktatási intézmények, elsősorban a Közép-európai Egyetem közötti tárgyalások még folyamatban vannak, ám a külföldi egyetemek jogi helyzete továbbra is bizonytalan, jöllehet a Közép-európai Egyetem időben teljesítette az új követelményeket.
- (35) A Bizottság 2017. december 7-én úgy döntött, hogy keresetet indít Magyarország ellen az Európai Unió Bíróságán amiatt, hogy a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról szóló törvény aránytalan mértékben korlátozza az uniós és Unióon kívüli egyetemek működését, és mert a törvényt összhangba kell hozni az uniós joggal. A Bizottság megállapította, hogy az új jogszabály ellentétes a tudományos élet szabadságával, az oktatáshoz való joggal és a vállalkozás szabadságával, amelyeket az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) rögzít, továbbá a nemzetközi kereskedelmi jog szerinti uniós jogi kötelezettségekkel is.
- (36) 2018. augusztus 9-én nyilvánosságra került, hogy a magyar kormány azt tervezi, hogy megszünteti az állami Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) társadalmi nemek tanulmánya mesterképzését, és nem ismeri el a Közép-európai Egyetem magánegyetem társadalmi nemek tanulmánya mesterképzését. Az Európai Parlament rámutat, hogy a magyarországi közbeszédet a társadalmi nem fogalmának félreértelmezése uralta, és sajnálatosnak tartja a társadalmi nem és a nemek közötti egyenlőség fogalmának szándékos félreértelmezését. Az Európai Parlament elítéli az oktatás és a kutatás szabadságával, és különösen a társadalmi nemekkel kapcsolatos tanulmányokkal szembeni támadásokat, amely tanulmányok célja a társadalomban fennálló hatalmi viszonyok, diszkrimináció és nemi viszonyok elemzése és az egyenlőtlenségek formáinak felszámolására irányuló megoldások megtalálása, és amelyek lejárató kampányok célpontjává váltak. Az Európai Parlament felszólít az oktatás szabadsága alapvető demokratikus elvének teljes körű helyreállítására és védelmére.

A vallásszabadság

- (37) A magyar Országgyűlés 2011. december 30-án elfogadta a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvényt, amely 2012. január 1-jén lépett hatályba. A törvény felülvizsgálta számos vallási szervezet jogi személyiségét, és 14-re csökkentette Magyarországon törvény által elismert egyházak számát. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2011. december 16-án levélben értesítette a törvénnyel kapcsolatos aggályairól a magyar hatóságokat. A nemzetközi nyomásra reagálva a magyar Országgyűlés 2012. februárjában 31-re növelte az elismert egyházak számát. A Velencei Bizottság 2012. március 19-én fogadta el a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. magyar törvényről szóló véleményét, amelyben jelezte, hogy a törvény egy sor olyan követelményt állapít meg, amely túlzott és önkényes kritériumokon alapul az egyházként való elismerést illetően. Emellett jelezte, hogy a törvény következtében több száz korábban törvényesen elismert egyházat törölték a nyilvántartásból, és hogy a törvény bizonyos mértékig egyenlőtlen, sőt akár diszkriminatív bánásmódot idéz elő a vallási meggyőződések és közösségek között attól függően, hogy el vannak-e ismerve vagy sem.

2018. szeptember 12., szerda

- (38) A magyar Alkotmánybíróság 2013 februárjában kimondta, hogy az elismert egyházak nyilvántartásból való törlése alkotmányellenes volt. Az Alkotmánybíróság határozatára reagálva a magyar Országgyűlés 2013 márciusában módosította az Alaptörvényt. A magyar Országgyűlés 2013 júniusában és szeptemberében módosította a 2011. évi CCVI. törvényt annak érdekében, hogy létrehozza a „vallási közösségek” és a „bevett egyházak” kettős osztályozását. A magyar Országgyűlés 2013 szeptemberében az Alaptörvényt is módosította kimondottan azzal a céllal, hogy felhatalmazza magát azon vallási közösségek kiválasztására, amelyekkel az állam „közösségi célok elérése” érdekében „együttműködik”, diszkrecionális jogkör adva magának a vallási szervezetek kétharmados szavazattöbbséggel való elismerésére.
- (39) A *Magyar Keresztény Mennonita Egyház és mások kontra Magyarország* ügyben 2014. április 8-án hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy Magyarország a lelkiismereti és vallásszabadsággal összefüggésben értelmezve megsértette az egyesülés szabadságát. A magyar Alkotmánybíróság megállapította az egyházak elismerésének feltételeire vonatkozó bizonyos szabályok alkotmányellenességét, és kötelezte a jogalkotót, hogy az érintett szabályokat hozza összhangba az emberi jogok európai egyezményével (EJEE). A vonatkozó törvényt ennek megfelelően 2015 decemberében a magyar Országgyűlés elé terjesztették, de nem kapta meg a szükséges többséget. Az ítélet végrehajtása még folyamatban van.

Az egyesülési szabadság

- (40) Az Európa Tanács emberi jogi biztosa a magyar hatóságoknak küldött 2014. július 9-i levelében aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a nem kormányzati szervezetek munkájának legitimitását megkérdőjelező politikusok megbélyegző retorikát alkalmaztak az EGT/Norvég Civil Támogatási Alap működtetőiként és kedvezményezettjeiként működő nem kormányzati szervezetek vonatkozásában a magyar Kormányzati Ellenőrzési Hivatal által végzett ellenőrzések kapcsán. A magyar kormány megállapodást írt alá az Alappal, és ennek eredményeként a támogatások folyósítása továbbra is folytatódik. Az ENSZ emberijog-védők helyzetével foglalkozó különleges előadója 2016. február 8. és 16. között Magyarországra látogatott, és jelentésében kiemelte, hogy az alapvető szabadságok, például a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadsága vagy a békés gyülekezéshez és egyesüléshez való jog gyakorlását szabályozó hatályos jogi keret jelentős kihívásokat támaszt, és hogy a nemzetbiztonsággal és a migrációval kapcsolatos jogszabályok korlátozó hatást gyakorolhatnak a civil társadalmi környezetre.
- (41) 2017 áprilisában a magyar Országgyűlés elé terjesztették a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló törvényjavaslatot, amelynek céljaként a pénzmosás vagy a terrorizmus megelőzésére szolgáló követelmények bevezetését nevezték meg. A Velencei Bizottság 2013-ban elismerte, hogy számos oka lehet annak, hogy az állam korlátozza a külföldi finanszírozást, ideértve a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzését is, de ezeket a legitím célokat nem szabad ürügyként felhasználni a nem kormányzati szervezetek ellenőrzésére, illetve arra, hogy korlátozzák azok jogszerű munkáját, különösen az emberi jogok védelme terén. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2017. április 26-án levelet intézett a magyar Országgyűlés elnökéhez, amelyben jelezte, hogy a törvényjavaslat benyújtására olyan időszakban került sor, amikor folyamatosan ellenséges retorikát alkalmaztak a kormányzó koalíció bizonyos képviselői, akik nyilvánosan „külföldi ügynökök” minősítettek néhány nem kormányzati szervezetet azok finanszírozási forrására hivatkozva, és megkérdőjelezték azok legitimitását; a „külföldi ügynök” kifejezés azonban nem szerepelt a javaslatban. Hasonló aggályok fogalmazódtak meg az Európa Tanács Nemzetközi Nem Kormányzati Szervezetek Konferenciájának elnöke és a nem kormányzati szervezetekre vonatkozó joggal foglalkozó szakértői tanács elnöke 2017. március 7-i nyilatkozatában, a nem kormányzati szervezetekről szóló törvénnyel foglalkozó szakértői tanács 2017. április 24-i véleményében, valamint az emberijog-védők helyzetével és a véleménynyilvánítási szabadsághoz való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó ENSZ-különmegbízottak 2017. május 15-i nyilatkozatában.
- (42) A magyar Országgyűlés 2017. június 13-án több módosítással elfogadta a törvénytervezetet. A Velencei Bizottság a 2017. június 20-i véleményében elismerte, hogy a „külföldről támogatott szervezet” kifejezés semleges és leíró jellegű, és hogy a módosítások egy része jelentős javulást eredményezett, ám más aggályok továbbra is fennállnak, és a módosítások ellenére is féltő, hogy a törvény aránytalan és szükségtelen beavatkozást jelent az egyesülési szabadságba, a véleménynyilvánítási szabadságba, a magánélet tiszteletben tartásához való jogba és a megkülönböztetés tilalmába. Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben kiemelte, hogy nem áll fenn elégséges indok a követelmények előírására, és úgy tűnik, hogy ezek előírása egyes nem kormányzati szervezetek, köztük az emberi jogok magyarországi védelmével foglalkozó nem kormányzati szervezetek diszkreditálására irányuló kísérlet részét képezik.
- (43) A Bizottság 2017. december 7-én úgy határozott, hogy bírósági eljárást indít Magyarország ellen, amiért az nem teljesítette a Szerződésnek a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezései szerinti kötelezettségeit, mivel a nem kormányzati szervezetekről szóló törvény rendelkezései a Bizottság nézete szerint közvetve diszkriminálják és aránytalanul korlátozzák a civil társadalmi szervezeteknek juttatott külföldi adományokat. A Bizottság továbbá azt állította, hogy Magyarország megsértette az egyesülési szabadsághoz, valamint a magánélet és a személyes adatok védelméhez való, a Chartában rögzített – a Szerződésnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. cikke (2) bekezdésében, valamint 56. és 63. cikkében meghatározott, a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseivel együttesen értelmezett – jogot.

2018. szeptember 12., szerda

- (44) A magyar kormány 2018 februárjában bemutatott egy három törvényjavaslatból (T/19776, T/19775, T/19774) álló jogalkotási csomagot. Az Európa Tanács Nemzetközi Nem Kormányzati Szervezetek Konferenciájának elnöke és a nem kormányzati szervezetekre vonatkozó joggal foglalkozó szakértői tanács elnöke 2018. február 14-én nyilatkozatot tettek, amelyben kiemelték, hogy a csomag nem felel meg az egyesülési szabadságnak, különösen a migránsokkal foglalkozó nem kormányzati szervezetekkel összefüggésben. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2018. február 15-én hasonló aggályokat fogalmazott meg. 2018. március 8-án az ENSZ véleményalkotási és véleménynyilvánítási szabadsághoz való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges előadója, az emberi jogi jogvédők helyzetével foglalkozó különleges előadója, az emberi jogokkal és a nemzetközi szolidaritással foglalkozó független szakértője, a migránsok jogaival foglalkozó különleges előadója, valamint rasszizmus, a faji megkülönböztetés, az idegengyűlölet és az ehhez kapcsolódó intolerancia jelenlegi formáival foglalkozó különleges előadója arra figyelmeztettek, hogy a jogszabály elfogadása esetén az egyesülési szabadság és a véleménynyilvánítási szabadság indokolatlan korlátozásához vezetne Magyarországon. Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a jogszabálycsomag „a nemzet túlélésére” és a polgárok és a kultúra védelmére utalva, illetve egy állítólagos nemzetközi összeesküvéssel kapcsolva össze a nem kormányzati szervezetek munkáját megvédené a nem kormányzati szervezeteket, és akadályozná azokat az emberi jogok és különösen a menekültek, menedékkérők és migránsok jogainak védelme terén kifejtett fontos tevékenységeikben. Aggasztónak tartotta továbbá, hogy a nem kormányzati szervezeteknek szánt külföldi finanszírozásra vonatkozó korlátozások bevezetése az ilyen szervezetekre való törvényellenes nyomásyakorlásra és a tevékenységeikbe való indokolatlan beavatkozásra is felhasználható lenne. A törvényjavaslatok egyikének az volt a célja, hogy 25 %-os adót vessen ki a nem kormányzati szervezetek számára Magyarországon kívülről érkező támogatásokra, köztük az uniós támogatásokra is; a jogalkotási csomag megfosztaná továbbá a nem kormányzati szervezeteket attól a jogorvoslati lehetőségtől, hogy az önkényes határozatokkal szemben fellebbezéssel éljenek. 2018. március 22-én az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének Jogi és Emberi Jogi Bizottsága a Velencei Bizottság véleményét kérte a jogalkotási csomag tervezetéről.
- (45) A magyar kormány 2018. május 29-én törvényjavaslatot terjesztett elő egyes törvényeknek a jogellenes bevándorlás elleni intézkedésekkel kapcsolatos módosításáról (T/333). A tervezet az előző jogalkotási csomag felülvizsgált változata, és büntetőjogi szankciókat javasol a „jogellenes bevándorlás elősegítésével” szemben. Ugyanezen a napon az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala kérte a javaslat visszavonását, és aggodalmának adott hangot amiatt, hogy a javaslatok – amennyiben elfogadják őket – megfosztanák a lakhelyük elhagyására kényszerült embereket a kritikus fontosságú segítségétől és szolgáltatásoktól, és tovább szítanák a feszült közbeszédet és az egyre terjedő idegengyűlölő attitűdöt. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2018. június 1-jén hasonló aggályokat fogalmazott meg. 2018. május 31-én az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése Jogi és Emberi Jogi Bizottságának elnöke a Velencei Bizottság véleményét kérte az új javaslatról. A törvényjavaslatot 2018. június 20-án szavazták meg, a Velencei Bizottság véleményének megszületése előtt. Az ENSZ emberi jogi főbiztosa 2018. június 21-én elítélte a magyar Országgyűlés határozatát. 2018. június 22-én a Velencei Bizottság és az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala jelezte, hogy a büntetőjogi felelősségre vonatkozó rendelkezés eltántoríthat a védett szervezeti és véleménynyilvánítási tevékenységektől, sérti az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát, ezért hatályon kívül kell helyezni. A Bizottság 2018. július 19-én felszólító levelet küldött Magyarországnak azon új jogszabállyal kapcsolatban, amely büntethetővé teszi a menedékkjog és tartózkodási engedély iránti kérelmek benyújtását elősegítő tevékenységeket, illetve tovább korlátozza a menedékkjog kérelmezéséhez való jogot.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog

- (46) A nők ellen a jogszabályokban és a gyakorlatban alkalmazott diszkrimináció problémájával foglalkozó ENSZ-munkacsoport 2016. május 17. és 27. között látogatást tett Magyarországon. A munkacsoport a jelentésében kiemelte, hogy a konzervatív családfórmát, amely a nemzet fennmaradása érdekében kifejtett létfontosságú hatása miatt élvez védelmet, nem szabad ellenétbe állítani a nők politikai, gazdasági és szociális jogaival, valamint társadalmi szerepvállalásának növelésével. A munkacsoport rámutatott arra is, hogy a nők egyenlőséghez való joga nem vizsgálható pusztán a gyermekek, az idősek és a fogyatékkal élőket mellélti újabb kiszolgáltatott csoport védelme fényében, hiszen a nők valamennyi ilyen csoport szerves részét képezik. Az új tankönyvek még mindig tartalmaznak nemi sztereotípiákat, a nőket elsősorban anyaként és feleségként, és egyes esetekben az anyákat az apáknál kevésbé intelligensként ábrázolva. Másrésztől a munkacsoport elismerte a magyar kormány által a munka és a családi élet összeegyeztethetőségének megerősítése érdekében tett erőfeszítéseket, amelyek keretében nagyvonalú intézkedéseket vezettek be a családtámogatási rendszerben és a koragyermekkori neveléssel és gondozással kapcsolatban. Az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának részleges választási megfigyelő missziója a 2018. június 27-én elfogadott jelentésében a 2018-as magyar parlamenti választásokkal kapcsolatban megállapította, hogy a nők alulreprezentáltak a politikai életben, és nincsenek jogi követelmények a nemek közötti egyenlőség előmozdítására a választások során. Bár az egyik jelentős párt országos listáját egy nő vezette, és egyes pártok a programjukban foglalkoztak a nemek közötti egyenlőség kérdéseivel, a nők társadalmi szerepvállalásának növelése csekély figyelmet kapott a kampányban, a médiában is.

2018. szeptember 12., szerda

- (47) Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben üdvözölte az isztambuli egyezmény aláírását, ám aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy Magyarországon továbbra is fennállnak patriarchális sztereotípiákon alapuló attitűdök a nők társadalmi szerepét illetően, valamint aggodalommal állapította meg, hogy politikai szereplők diszkriminatív megjegyzéseket tettek a nőkkel szemben. Megjegyezte továbbá, hogy a magyar büntető törvénykönyv nem nyújt teljes védelmet a kapcsolati erőszak női áldozatai számára. Aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a nők alulreprezentáltak a közszektor döntéshozatali pozícióiban, különösen a minisztériumokban és a magyar Országgyűlésben. Az isztambuli egyezményt még nem ratifikálták.
- (48) Magyarország Alaptörvénye kötelező erejű rendelkezéseket fogalmaz meg a szülők munkahelyének védelméről és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítéséről; következésképpen különös munkajogi szabályok vonatkoznak a nőkre, valamint a gyermeket nevelő anyákra és apákra. A Bizottság 2017. április 27-én indokolással ellátott véleményt adott ki, amelyben felszólította Magyarországot a 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ helyes végrehajtására, mivel a magyar jog az irányelv által lehetővé tett kivételnél sokkal szélesebb körű kivételt biztosít a nemi alapon történő megkülönböztetés tilalma alól. A Bizottság ugyanezen a napon a 92/85/EGK tanácsi irányelvnek⁽⁴⁾ való meg nem felelés miatt indokolással ellátott véleményt adott ki Magyarországnak, amely kimondja, hogy a munkáltatók kötelesek a várandós vagy szoptató munkavállalóknak megfelelő munkafeltételeket biztosítani egészségük és biztonságuk védelme érdekében. A magyar kormány vállalta, hogy módosítja az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szükséges rendelkezéseit. Következésképpen 2018. június 7-én lezárták az ügyet.
- (49) Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a diszkrimináció alkotmányos tilalma nem említi explicit módon a szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló megkülönböztetést, és hogy a család fogalmának alkotmányban foglalt korlátozó meghatározása megkülönböztetéshez vezethet, mivel nem terjed ki bizonyos típusú családmodellekre, köztük az azonos nemű párokra. Az Emberi Jogi Bizottság amiatt is aggodalmát fejezte ki, hogy erőszakos cselekmények, negatív sztereotípiák és előítéletek sújtják a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű személyeket, különösen a foglalkoztatásban és az oktatásban.
- (50) A 2018. április 5-i záró következtetéseiben az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága megemlítette azt is, hogy sok mentális, értelmi és pszichoszociális fogyatékossgal élő személyt kényszerítenek egészségügyi intézményekbe és kényszergyógykezeltésre, valamint különítenek el, továbbá hogy a jelentések szerint zárt intézményekben erőszakos, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot alkalmaznak, és magas a ki nem vizsgált halálesetek száma.

A kisebbségekhez tartozó személyek – köztük a romák és a zsidók – jogai, valamint a kisebbségekkel szembeni gyűlölködő kijelentésekkel szembeni védelem

- (51) A magyarországi látogatását követően 2014. december 16-én közzétett jelentésében az Európa Tanács emberi jogi biztosa jelezte, hogy aggasztónak tartja a rasszizmussal és az intoleranciával kapcsolatos magyarországi helyzet romlását, amelyen belül a cigányellenesség az intolerancia legkirívóbb formája, amiről a romákkal szembeni különösen durva, akár erőszakos cselekmények és félkatonai szervezetek romák lakta falvakban tartott felvonulásai és őrzései is tanúskodnak. Kiemelte továbbá, hogy a magyar hatóságok által tett, az antiszemita beszédet elítélő nyilatkozatok ellenére visszatérő probléma az antiszemitizmus, amely gyűlöletbeszéd, valamint a zsidók és a zsidó tulajdon ellen elkövetett erőszakos cselekmények formájában nyilvánul meg. Ezen kívül megemlítette a migránsok, köztük a menedékkérők és a menekültek ellen irányuló idegengyűlölet, valamint az egyéb társadalmi csoportokkal, köztük a LMBTI személyekkel, a szegényekkel és a hajléktalanokkal szembeni intolerancia kiújulását. A Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság hasonló aggályokat fogalmazott meg a Magyarországról szóló, 2015. június 9-én közzétett jelentésében.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (HL L 204., 2006.7.26., 23. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 92/85/EGK irányelve (1992. október 19.) a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (tizedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében) (HL L 348., 1992.11.28., 1. o.).

2018. szeptember 12., szerda

- (52) Az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményének tanácsadó bizottsága a 2016. február 25-én elfogadott, Magyarországról szóló negyedik véleményében megjegyezte, hogy a romák továbbra is rendszerszintű hátrányos megkülönböztetéssel és egyenlőtlenséggel szembesülnek az élet valamennyi területén, ideértve a lakhatást, a foglalkoztatást, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, illetve a társadalmi és politikai életben való részvételt is. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a 2017. július 5-i állásfoglalásában azt ajánlotta a magyar hatóságoknak, hogy tegyenek folyamatos és hatékony erőfeszítéseket a romákat sújtó egyenlőtlenség és diszkrimináció megelőzése, felszámolása és szankcionálása érdekében, a romák képviselőivel szoros konzultációkat folytatva javítsák a romák életkörülményeit, illetve az egészségügyi ellátáshoz és a munkaerőpiachoz való hozzáférést, hozzanak hatékony intézkedéseket a roma gyermekek folyamatos iskolai szegregációjához vezető gyakorlatok felszámolására, kettőzzék meg az erőfeszítéseket azon hiányosságok felszámolása érdekében, amelyekkel a roma gyermekek az oktatás terén szembesülnek, biztosítsák a roma gyermekek esélyegyenlőségét a minőségi oktatás valamennyi szintjéhez való hozzáférés terén, valamint továbbra is hozzanak olyan intézkedéseket, amelyek révén megelőzhető, hogy a gyermekeket indokolatlanul speciális iskolákban vagy osztályokban helyezték el. A magyar kormány több jelentős intézkedést tett a romák integrációjának elősegítése céljából. 2012. július 4-én elfogadta a Munkahelyvédelmi Akciótervet, amelynek célja a hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának védelme és a tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatásának elősegítése. Az egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében elfogadta az „Egészséges Magyarország 2014–2020” egészségügyi ágazati stratégiát. 2014-ben pedig stratégiát fogadott el a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan a szegregált településrészekben tapasztalható telepszerű lakhatás kezelése érdekében. Mindazonáltal az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének 2018. évi alapjogi jelentése szerint a jelenleg alkalmazásban nem álló, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatal romák aránya a 2011-es 38 %-ról 2016-ra 51 %-ra nőtt.
- (53) A *Horváth és Kiss kontra Magyarország* ügyben 2013. január 29-én hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy a vonatkozó magyar jogszabályok gyakorlati alkalmazása nem nyújt megfelelő biztosítékokat, és azt eredményezi, hogy a roma gyermekek túlreprezentáltak és szegregáltak a speciális iskolákban a szellemi fogyatékoság módszeresen alkalmazott hibás diagnózisa miatt, ami az oktatáshoz való megkülönböztetéstől mentes jog megsértését jelenti. Az ítélet végrehajtása még folyamatban van.
- (54) A Bizottság 2016. május 26-án felszólító levelet küldött a magyar hatóságoknak azon magyarországi jogszabályokról és közigazgatási gyakorlatokról, amelyek eredményeként a roma gyermekek aránytalanul felülreprezentáltak a szellemi fogyatékos-sággal élő gyermekek számára fenntartott speciális iskolákban, és jelentős mértékű oktatási szegregációnak vannak kitéve a többségi iskolákban, ami akadályozza a társadalmi befogadásukat. A magyar kormány aktív párbeszédet folytatott a Bizottsággal. A magyar integrációs stratégia az inkluzív oktatás előmozdítására, a szegregáció csökkentésére, a hátrányos helyzet generációk közötti átörökítésének megszakítására és az inkluzív iskolai környezet kialakítására összpontosít. Ezenkívül a köznevelési törvényt 2017. januárjától további garanciákkal egészítették ki, a magyar kormány pedig 2011–2015-ben hivatalos ellenőrzéseket indított, amelyek alapján a kormányzati hivatalok intézkedéseket hoztak.
- (55) A *Balázs kontra Magyarország* ügyben 2015. október 20-án hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy sérült a megkülönböztetés tilalma azzal, hogy nem vették figyelembe egy támadás romaellenes motivációját. Az *R.B. kontra Magyarország* ügyben 2016. április 12-én, illetve a *Király és Dömötör kontra Magyarország* ügyben 2017. január 17-én hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy sérült a magánélet tiszteletben tartásához való jog azzal, hogy nem vizsgálták ki megfelelően a faji motivációjú visszaélésekkel kapcsolatos vádakot. Az *M.F. kontra Magyarország* ügyben 2017. október 31-én hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy sérült a megkülönböztetés tilalma, illetve az embertelen vagy megalázó bánásmód tilalma azzal, hogy a hatóságok nem vizsgálták meg a szóban forgó eset mögött meghúzódó esetleges rasszista indítékot. Az említett ítéletek végrehajtása folyamatban van. A *Balázs kontra Magyarország* és az *R.B. kontra Magyarország* ügyben hozott ítéleteket követően azonban 2016. október 28-án hatályba lépett a „közösség elleni erőszakra vagy gyűlöletre uszítás” bűncselekményének a büntető törvénykönyvben meghatározott tényállásának módosítása, a Tanács 2008/913/IB kerethatározatának ⁽⁵⁾ végrehajtása céljából. 2011-ben módosították a büntető törvénykönyvet a szélsőjobboldali félkatonai csoportok kampányainak megakadályozása érdekében azzal, hogy bevezették az úgynevezett „egyenruhás bűnözés” fogalmát, amelynek értelmében a nemzeti, etnikai, vagy vallási csoport tagjában riadalmat keltő kihívóan közösséggellenes magatartás három év szabadságvesztéssel büntetendő.

⁽⁵⁾ A Tanács 2008/913/IB kerethatározata (2008. november 28.) a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről (HL L 328., 2008.12.6., 55. o.).

2018. szeptember 12., szerda

- (56) Az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala 2015. június 29. és július 1. között helyszíni értékelő látogatást tett Magyarországon, miután jelentések szerint Miskolc város önkormányzata kényszerkilakoltatásokat hajtott végre romákkal szemben. A helyi hatóságok részéről gyakorlattá váltak a romaellenes intézkedések már a helyi rendelet 2014-es módosítása előtt is, továbbá a városi közéleti szereplők gyakran tettek romaellenes kijelentéseket. Tudósítások szerint 2013 februárjában Miskolc polgármestere bejelentette, hogy meg kívánja tisztítani a várost az „antiszociális, perverz romáktól”, akik állítólag jogosulatlanul részesültek a Fészekrákó Program keretében lakhatási kedvezményekben, valamint azoktól, akik olyan szociális alapú bérlakásokban laktak, amelyeknek fizetni kell a bérleti díját és fenntartási költségeit. A szavai egy kilakoltatás-sorozat kezdetét jelentették, és e hónap során 273 közül 50 lakást távolítottak el az érintett kategóriából – többek között azért is, hogy a területet egy stadion felújítása érdekében megtisztítsák. Az illetékes kormányzati szerv fellebbezése alapján a Kúria 2015. április 28-i határozata megsemmisítette a szóban forgó rendelkezéseket. Az alapvető jogok országgyűlési biztosa és a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa (az alapvető jogok biztosának helyettese) 2015. június 5-én közös véleményt adtak ki a miskolci romák alapjogainak megsértéséről, amelynek ajánlásait a helyi önkormányzat nem hajtotta végre. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság szintén vizsgálatot folytatott le és 2015 júliusában határozatot hozott, amelyben felhívta a helyi önkormányzatot a kilakoltatások beszüntetésére és egy cselekvési terv kidolgozására arról, hogy miként biztosítható a lakhatás az emberi méltósággal összhangban. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2016. január 26-án levélben fordult Albánia, Bulgária, Franciaország, Magyarország, Olaszország, Szerbia és Svédország kormányához a romákkal szembeni kényszerkilakoltatások ügyében. A magyar hatóságokhoz intézett levél tartalmazta a miskolci romákkal szembeni bánásmóddal kapcsolatos aggályokat. A cselekvési tervet 2016. április 21-én elfogadták, valamint időközben létrejött egy szociális lakásügy-nökség is. 2016. október 14-i határozatában az Egyenlő Bánásmód Hatóság megállapította, hogy az önkormányzat teljesítette a kötelezettségeit. Mindazonáltal a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság a 2018. május 15-én közzétett, Magyarországgal kapcsolatos ajánlások végrehajtásáról szóló következtetéseiben megemlítette, hogy a romák lakhatási körülményeinek javítását célzó néhány pozitív fejlemény ellenére az ajánlásának végrehajtása nem valósult meg.
- (57) Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2017. július 5-i állásfoglalásában azt ajánlotta a magyar hatóságoknak, hogy javítsák tovább és állandósítsák a zsidó közösséggel folytatott párbeszédet, tekintsek legfőbb prioritásnak a nyilvános antiszemita elleni fellépést, tegyenek folyamatos erőfeszítéseket az összes faji és etnikai indíttatású vagy antiszemita cselekedet, köztük a vandalizmus és a gyűlöletbeszéd megelőzése, azonosítása, kivizsgálása, az arra vonatkozó büntetőeljárás lefolytatása, valamint szankcionálása céljából, valamint fontolják meg a jogszabályok oly módon történő módosítását, hogy a lehető legszélesebb körű jogi védelmet lehessen biztosítani a rasszista bűncselekményekkel szemben.
- (58) A jelenlegi magyar kormány 2012-ben 50 %-kal emelte a holokauszt túlélőinek életjáradékát, 2013-ban létrehozta a Magyar Holokauszt – 2014 Emlékbizottságot, a 2014-es évet a holokauszt emlékévé nyilvánította, elindította több magyarországi zsinagóga és zsidó temető felújítási és helyreállítási programját, és jelenleg előkészíti a Budapesten megrendezendő 2019. évi Makkabi Európa Játékokat. A magyar jogszabályi rendelkezések a gyűlölködéssel vagy a gyűlöletkeltéssel, köztük az antiszemita vagy a holokausztot tagadó, vagy lealacsonyító cselekményekkel kapcsolatban több jogsértő cselekményt is meghatároznak. 2015–2016-ban Magyarország kapta a Nemzetközi Holokauszt-émlékezési Szövetség (IHRA) elnöki tisztét. A 2018. március 15-én Budapesten tartott beszédében azonban Magyarország miniszterelnöke olyan polemikus, köztük nyilvánvalóan antiszemita sztereotípiákon alapuló támadásokat intézett Soros György ellen, amelyek büntethetőnek minősülhetnek volna.
- (59) Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a jelentések szerint a roma közösség továbbra is széles körű diszkriminációnak és kirekesztésnek, munkanélküliségnek, továbbá lakhatási és oktatási szegregációnak van kitéve. Különösen aggasztónak tartja, hogy a köznevelési törvény ellenére továbbra is elterjedt az iskolai szegregáció, különösen az egyházi és a magániskolákban, és továbbra is aránytalanul magas az enyhe fogyatékossgal élő gyermekek iskoláiban elhelyezett roma gyermekek száma. Aggodalmának adott hangot továbbá amiatt, hogy elterjedtek a kisebbségek, és különösen a romák, a muszlimok, a migránsok és a menekültek ellen irányuló gyűlölet-bűncselekmények és gyűlöletbeszéd a politikai közbeszédben, a médiában és az interneten, többek között a kormány által támogatott kampányok keretében is. Az Emberi Jogi Bizottság aggasztónak tartja továbbá az antiszemita sztereotípiák elterjedtségét. Aggasztónak tartja továbbá azokat az információkat is, amelyek szerint rendkívül alacsony a nyilvántartásba vett gyűlölet-bűncselekmények száma, mivel a rendőrség gyakran nem folytat vizsgálatot és nem emel vádat a gyűlölet-bűncselekményekre és gyűlöletbeszédre vonatkozó hiteles beszámolókkal összefüggésben. Az Emberi Jogi Bizottság aggasztónak tartotta azokat a jelentéseket is, amelyek szerint a gyakorlatban a rendőrség rendszeresen alkalmaz etnikai alapú profilalkotást a romák vonatkozásában.

2018. szeptember 12., szerda

- (60) A gyöngyöspatai ügyet illetően, amelyben a helyi rendőrség csak romákra szabott ki bírságot kisebb közlekedési szabálysértések miatt, az elsőfokú ítélet megállapította, hogy a gyakorlat a romákkal szembeni zaklatást és közvetlen megkülönböztetést jelent még akkor is, ha az egyes intézkedések jogszerűek voltak. A másodfokú bíróság és a Kúria úgy döntött, hogy a Társaság a Szabadságjogokért, amely az *actio popularis* benyújtotta, nem tudta bizonyítani a megkülönböztetést. Az ügyet az EJEB elé terjesztették.
- (61) Az Alaptörvény negyedik módosítása értelmében „a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére”. A magyar büntető törvénykönyv bünteti a közösség elleni erőszakra vagy gyűlöletre uszítást. A kormány létrehozta a Gyűlölet-bűncselekmények Elleni Munkacsoportot, amely képzéseket nyújt a rendőröknek, illetve segíti az áldozatokat a rendőrséggel való együttműködésben és az incidensek bejelentésében.

A migránsok, menedékkérők és menekültek alapvető jogai

- (62) Az ENSZ menekültügyi főbiztosa 2015. július 3-án aggodalmának adott hangot a menedékjogról szóló törvény gyorsított eljárásban történő módosítása kapcsán. Az ENSZ emberi jogi főbiztosa 2015. szeptember 17-én kifejezte azon véleményét, hogy a menekültekkel és migránsokkal szembeni bánásmód tekintetében Magyarország megsértette a nemzetközi jogot. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2015. november 27-én azt nyilatkozta, hogy a Magyarország által a menekültügyi kihívásra adott válasz nem felel meg az emberi jogoknak. Az ENSZ menekültügyi főbiztosa, az Európa Tanács és az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala 2015. december 21-én sürgették Magyarországot, hogy tartózkodjon olyan politikák és gyakorlatok alkalmazásától, amelyek intoleranciát, félelmet és idegengyűlöletet gerjesztenek a menekültekkel és migránsokkal szemben. Az ENSZ menekültügyi főbiztosa 2016. június 6-án aggodalmának adott hangot amiatt, hogy egyre több vádat fogalmaznak meg a magyarországi határőrizeti hatóságok által a menedékkérők és migránsok ellen elkövetett visszaélésekkel kapcsolatban, valamint aggasztónak tartotta az általánosabb értelemben véve korlátozó jellegű határőrizeti és jogalkotási intézkedéseket, ideértve a menekültügyi eljáráshoz való hozzáféréssel kapcsolatos intézkedéseket is. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága 2017. április 10-én kérte a dublini eljárás szerinti, Magyarországra irányuló átadások azonnali felfüggesztését. 2017-ben a Magyarországon benyújtott 3 397 nemzetközi védelem iránti kérelemből 2 880-at elutasítottak, ami 69,1 %-os elutasítási arányt jelent. 2015-ben a 480 nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos bírósági felülvizsgálati kérelem közül 40 esetben (9 %) született pozitív döntés. 2016-ban a 775 felülvizsgálati kérelem közül 5 esetben (1 %) született pozitív döntés, 2017-ben pedig egyáltalán nem volt jogorvoslati kérelem.
- (63) Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség alapjogi tisztviselője 2016 októberében és 2017 márciusában Magyarországra látogatott, mivel aggodalmak merültek fel benne amiatt, hogy az ügynökség esetleg olyan feltételek mellett működik, amelyek nem biztosítják a magyar-szerb határt átlépő személyek jogainak tiszteletben tartását, védelmét és érvényesítését, és ennek következtében az ügynökség olyan helyzetbe kerül, amely *de facto* sértheti az Európai Unió Alapjogi Chartáját. Az alapjogi tisztviselő 2017 márciusában megállapította, hogy továbbra is nagyon magas a kockázata annak, hogy az ügynökséget közös felelősség terheli az alapjogok megsértése esetén, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségről szóló rendelet 34. cikkének megfelelően.
- (64) Az ENSZ önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportja 2014. július 3-án jelezte, hogy jelentős javításokat és figyelmet igényel a menedékkérők és a rendezetlen jogállású migránsok helyzete annak biztosítása érdekében, hogy ne kerülhessen sor szabadságtól való önkényes megfosztásra. Hasonló aggályokat fogalmazott meg az Európa Tanács emberi jogi biztosa is a magyarországi látogatását követően 2014. december 16-án közzétett jelentésében az őrizetet és különösen a kísérel nélküli kiskorúak őrizetét illetően. A Kínzás, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetések Megelőzésére Létrehozott Európai Bizottság 2015. október 21. és 27. között Magyarországra látogatott, és a jelentésében kiemelte, hogy jelentős számú külföldi állampolgár (köztük kísérel nélküli kiskorúak) jelezte, hogy fizikai bántalmazásnak voltak kitéve a bevándorlási vagy menekültügyi őrizeti létesítményekben dolgozó rendőrök és fegyveres őrök részéről. Az ENSZ menekültügyi főbiztosa 2017. március 7-én aggodalmának adott hangot a magyar Országgyűlés által megszavazott új törvénnyel kapcsolatban, amelynek értelmében valamennyi menedékkérőt, köztük a gyermekeket is kötelezően őrizetbe kell venni a menekültügyi eljárás teljes időtartamára. Az Európa Tanács emberi jogi biztosa 2017. március 8-án a törvénymódosítással kapcsolatosan hasonló aggályokat megfogalmazó nyilatkozatot adott ki. A kínzás megelőzésével foglalkozó ENSZ-albizottság 2017. március 31-én sürgette Magyarországot, hogy azonnal hagyjon fel az őrizet túlzott mértékű alkalmazásával és keressen alternatív megoldásokat.

2018. szeptember 12., szerda

- (65) Az *O.M. kontra Magyarország* ügyben 2016. július 5-én hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy az önkényességet súroló őrizet miatt sérült a szabadsághoz és a biztonsághoz való jog. A hatóságok ugyanis nem jártak el körültekintően, amikor anélkül rendelték el a kérelmező őrizetbe vételét, hogy figyelembe vették volna, hogy a kiszolgáltatott személyek, például a kérelmezőhöz hasonló LMBT személyek mennyire vannak biztonságban a többi fogva tartott személy között, akik közül sokan olyan országokból származnak, ahol széles körben elterjedtek az ilyen személyekkel szembeni kulturális vagy vallási előítéletek. Az ítélet végrehajtása még folyamatban van.
- (66) Az Európa Tanács főtitkárnak migrációs és menekültügyi különleges képviselője 2017. június 12. és 16. között látogatást tett Szerbiában és két magyarországi tranzitónában. A különleges képviselő a jelentésében megállapította, hogy a migránsok és menekültek Magyarországról Szerbiába történő erőszakos visszafordítása aggodalomra adott okot az EJEE 2. (az élethez való jog) és 3. cikke (a kínzás tilalma) fényében. A különleges képviselő azt is megjegyezte, hogy a menedékkérők röszkei és tompai tranzitónákban való fogadása kapcsán alkalmazott korlátozó gyakorlatok gyakran arra készítik a menedékkérőket, hogy illegális megoldásokat keressenek a határon való átkelésre, embercsempészek és emberkereskedők közreműködését véve igénybe az ezzel járó összes veszéllyel együtt. Jelezte, hogy a tranzitónákban folytatott menekültügyi eljárások nem rendelkeznek megfelelő biztosítékokkal ahhoz, hogy védelmet biztosítsanak a menedékkérőknek az olyan országokba való visszaküldéssel szemben, ahol fennáll a veszélye, hogy az EJEE 2. és 3. cikkével ellentétes módon bánják velük. A különleges képviselő arra a megállapításra jutott, hogy a magyar jogszabályokat és gyakorlatokat összhangba kell hozni az EJEE előírásaival. A különleges képviselő több ajánlást is megfogalmazott, többek között felkérte a magyar hatóságokat – akár a vonatkozó jogi keret felülvizsgálata vagy a vonatkozó gyakorlatok megváltoztatása révén – annak biztosítására, hogy a magyar határra érkező vagy Magyarország területén tartózkodó külföldi állampolgárokat semmi se tántorítsa el a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásától. 2017. július 5. és 7. között az Európa Tanács Lanzarote-i Bizottságának (az Európa Tanács gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló egyezménye részes feleinek bizottsága) delegációja is meglátogatott két tranzitónát, majd ezt követően ajánlásokot fogalmazott meg, többek között kérte, hogy valamennyi 18 év alatti életkorú személyt gyermekként kezeljenek, az életkoron alapuló megkülönböztetéstől mentesen, hogy biztosítsák a magyar joghatóság alá tartozó valamennyi gyermek szexuális kizsákmányolással és visszaélésekkel szembeni védelmét, valamint hogy ezeket a személyeket módszeresen többségi gyermekvédelmi intézményekben helyezték el annak elkerülése érdekében, hogy a tranzitónákban felnőttek vagy serdülők esetleg szexuális kizsákmányolást vagy szexuális visszaélést követhessenek el velük szemben. 2017. december 18–20-án az Emberkereskedelem Elleni Küzdelem Szakértői Csoportjának (GRETA) delegációja ellátogatott Magyarországra, többek között két tranzitónába is, és arra a következtetésre jutott, hogy a tranzitónák, ahol az ott tartózkodókat ténylegesen megfosztják a szabadságuktól, nem tekinthetők megfelelő és biztonságos elhelyezésnek az emberkereskedelem áldozatai számára. Felszólította a magyar hatóságokat, hogy fogadjanak el az országban nem jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok körében az emberkereskedelem lehetséges áldozatainak azonosítására szolgáló jogi keretet, és tegyék hatékonyabbá a menedékkérők és az irreguláris migránsok körében az emberkereskedelem lehetséges áldozatainak azonosítására szolgáló eljárásokat. 2018. január 1-jétől további szabályokat vezettek be általában a kiskorúak és különösen a kísérő nélküli kiskorúak érdekében; többek között speciális tantervet dolgoztak ki a kiskorú menedékkérők számára. A Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság a Magyarországgal kapcsolatos ajánlások végrehajtásáról szóló, 2018. május 15-én közzétett következtetéseiben megemlítette, hogy – bár Magyarország hatalmas kihívásokkal szembesült a rengeteg migráns és menekült érkezését követően – megdöbbentőnek tartja a meghozott válaszléteket és azt, hogy az ötödik jelentése óta milyen súlyosan romlott a helyzet. A hatóságoknak sürgősen meg kell szüntetniük a tranzitónákban történő őrizet, különösen a gyermekes családok és az összes kísérő nélküli kiskorú esetében.
- (67) A bevándorlási hatóságok 2018. augusztus közepén felhagytak azoknak a felnőtt menedékkérőknek az élelmezésével, akik bíróság előtt megtámadták az elfogadhatatlanságot megállapító határozatokat. Több menedékkérőnek ideiglenes intézkedéseket kellett kérnie az EJEB-től annak érdekében, hogy ételt kapjanak. Az EJEB 2018. augusztus 10-én két esetben, 2018. augusztus 16-án pedig egy harmadik esetben meghozta az ideiglenes intézkedést, és elrendelte az élelmezés biztosítását a kérelmezők számára. A magyar hatóságok eleget tettek a döntéseknek.
- (68) Az *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* ügyben 2017. március 14-én hozott ítéletében az EJEB megállapította, hogy sérült a kérelmezők szabadsághoz és biztonsághoz való joga. Az EJEB azt is megállapította, hogy megsértették az embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmát azzal, hogy a kérelmezőket visszatoloncolták Szerbiába, továbbá sérült a hatékony jogorvoslat-hoz való jog a röszkei tranzitóna őrizeti körülményei kapcsán. Az ügy jelenleg az EJEB nagykamarája előtt folyamatban van.
- (69) 2018. március 14-én Ahmed H. ciprusi illetőségű szíriai állampolgárt, aki 2015 szeptemberében segíteni próbálta a Szíriából menekülő családtagjait a szerb-magyar határon való átkelésben, a magyar bíróság terrorcselekmény vádjá alapján 7 év börtönbüntetésre ítélte és 10 évre kitiltotta Magyarországról, ami kérdéseket vet fel a magyar terrorrelenes jogszabályok alkalmazását és a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülését illetően.
- (70) A C-643/15. és C-647/15. sz. ügyekben 2017. szeptember 6-án hozott ítéletében az Európai Unió Bírósága teljes egészükben elutasította a Szlovákia és Magyarország által a menedékkérők kötelező áthelyezésére szolgáló, az (EU) 2015/1601 tanácsi határozat szerinti átmeneti mechanizmus ellen benyújtott kereseteket. Az ítélet megszületése óta azonban Magyarország nem tett eleget a határozatnak. 2017. december 7-én a Bizottság úgy határozott, hogy a Cseh Köztársaság, Magyarország és Lengyelország ügyét az Európai Unió Bírósága elé utalja az áthelyezésre vonatkozó jogi kötelezettségeik be nem tartása miatt.

2018. szeptember 12., szerda

- (71) A Bizottság 2017. december 7-én úgy határozott, hogy folytatja a Magyarország ellen a menekültügyi jogszabályok miatt indított kötelezettségzegési eljárást azzal, hogy indokolással ellátott véleményt küld. A Bizottság úgy véli, hogy a magyar szabályozás nem felel meg az uniós jognak, különösen a 2013/32/EU⁽⁶⁾, a 2008/115/EK⁽⁷⁾ és a 2013/33/EU⁽⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvnek és a Charta több rendelkezésének. 2018. július 19-én a Bizottság úgy határozott, hogy keresetet indít a Bíróságon Magyarországgal szemben amiatt, hogy a magyar menekültügyi és visszatérési jogszabályok nem felelnek meg az uniós jognak.
- (72) Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a 2017 márciusában elfogadott magyar törvény, amely a 14 éves kor alattiaként azonosított gyermekek kivételével lehetővé teszi a menedékkérők tranzitzőnákban való automatikus elhelyezését a menekültügyi eljárásuk időtartamára, a lehetővé tett elzárás időtartamának hossza és meghatározatlan volta, az egyes érintett személyek egyedi körülményeinek haladéktalan vizsgálatát előíró jogszabályi rendelkezés hiánya, valamint a tranzitzőnákban való elhelyezés elleni érdemi fellebbezést lehetővé tevő eljárási biztosítékok hiánya miatt nem felel meg a jogi normáknak. Az Emberi Jogi Bizottság különösen aggasztónak találta, hogy a jelentések szerint intenzíven alkalmazzák a Magyarországon belüli befogadó központokban való automatikus menekültügyi őrizetet, valamint aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a személyes szabadság korlátozását a jogellenes belépéstől való általános elrettentésre használják, és nem a kockázat személyre szabott meghatározására adott válaszként. Az Emberi Jogi Bizottság ezen kívül aggasztónak találta azt is, hogy állítólag rossz körülmények uralkodnak bizonyos befogadó központokban. Aggodalommal értesült a visszatoloncolási jogszabályról, amelyet 2016 júniusában vezettek be, és amely lehetővé teszi, hogy a rendőrség gyorsított eljárásban toloncolja ki azokat, akik jogellenesen lépték át a határt és akiket a határtól legfeljebb 8 kilométerre vettek őrizetbe magyar területen (ezt később Magyarország teljes területére kiterjesztették), valamint a 191/2015. kormányrendeletéről, amely „biztonságos harmadik országnak” minősíti Szerbiát, lehetővé téve a visszatoloncolásokat a szerb-magyar határon. Az Emberi Jogi Bizottság aggodalommal állapítja meg, hogy a jelentések szerint a visszatoloncolásokat megkülönböztetés nélkül alkalmazzák, és hogy az ilyen intézkedés alá vetett egyéneknek csak igen korlátozott lehetőségük van menedékjog iránti kérelem benyújtására vagy fellebbezésre. Aggodalommal értesült azokról a jelentésekről is, amelyek szerint kollektív és erőszakos kitoloncolásokra is sor kerül, állítólag súlyos bántalmazások, rendőrkruttyák támadásai és gumilövedékekkel való lövések mellett, amik súlyos sérüléseket okoznak, és legalább egy alkalommal egy menedékkérő halálához vezettek. Aggodalmának adott hangot továbbá amiatt is, hogy a jelentések szerint a menedékkérő gyermekek és kiskorúak életkorának a tranzitzőnákban történő megállapítása nem megfelelő, jelentős mértékben támaszkodik egy szakértő általi vizuális vizsgálatra, és pontatlan, továbbá hogy a jelentések szerint az ilyen menedékkérők nem rendelkeznek megfelelő hozzáféréssel az oktatáshoz, a szociális és pszichológiai szolgáltatásokhoz, valamint a jogi segítségnyújtáshoz. Az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló új javaslat értelmében az életkor megállapítására irányuló orvosi vizsgálat végső eszköznek tekintendő.

Gazdasági és szociális jogok

- (73) A rendkívüli szegénységgel és az emberi jogok kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó és a megfelelő lakhatáshoz való joggal foglalkozó különleges ENSZ-előadó 2012. február 15-én és 2012. december 11-én felhívta Magyarországot, hogy vizsgálja felül azt a szabályozást, amely lehetőséget nyújt a helyi hatóságok számára, hogy a hajléktalanságot büntethetővé nyilvánítsák, illetve hogy tegyen eleget az Alkotmánybíróság által a hajléktalanság büntethetőségének megszüntetéséről hozott határozatnak. A magyarországi látogatását követően 2014. december 16-án közzétett jelentésében az Európa Tanács emberi jogi biztosa jelezte, hogy aggasztónak tartja az utcán alvás és a kunyhó- és bódéépítés megakadályozása céljából hozott intézkedéseket, amelyeket széles körben jellemeztek úgy, hogy a gyakorlatban bűncselekménnyé nyilvánítják a hajléktalanságot. Az emberi jogi biztos sürgette a magyar hatóságokat, hogy vizsgálják ki azokat a jelentett ügyeket, amelyek alternatív megoldások nélküli kényszerkilakoltatásokról, és a család nehéz szociális-gazdasági helyzetére hivatkozva a gyermekek családjuktól való elszakításáról szólnak. Az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága a 2018. április 5-i záró következtetéseiben aggodalmát fejezte ki az Alaptörvény negyedik módosításán alapuló állami és helyi jogszabályokkal kapcsolatban, amelyek sok közterületen tiltják az utcán alvást, és valójában büntetik a hajléktalanságot. A magyar Országgyűlés 2018. június 20-án elfogadta az Alaptörvény hetedik módosítását, amely tiltja az életvitelszerű tartózkodást a közterületeken. Ugyanezen a napon a megfelelő lakhatáshoz való joggal foglalkozó különleges ENSZ-előadó kijelentette, hogy a hajléktalanság büntethetővé tétele kegyetlen és a nemzetközi emberi jogok összeegyeztethetetlen.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/32/EU irányelve (2013. június 26.) a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról (HL L 180., 2013.6.29., 60. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/33/EU irányelve (2013. június 26.) a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 180., 2013.6.29., 96. o.).

2018. szeptember 12., szerda

- (74) A Szociális Jogok Európai Bizottságának 2017. évi következtetései kijelentették, hogy Magyarország megsérti az Európai Szociális Chartát azzal, hogy az önfoglalkoztatókat és a háztartási alkalmazottakat, valamint a munkavállalók egyéb kategóriáit nem védik a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó jogszabályok, hogy a gyermekágyi halálozás ellen hozott intézkedések nem elégségesek, hogy az öregségi nyugdíj minimális összege nem megfelelő, hogy az álláskeresési segély minimális összege nem megfelelő és az álláskeresési járadék maximális folyósítási időtartama túl rövid, valamint hogy a rehabilitációs és rokkantsági ellátások minimális összege bizonyos esetekben nem megfelelő. A Szociális Jogok Európai Bizottsága azt is megállapította, hogy Magyarország nem felel meg az Európai Szociális Chartának azzal, hogy az egyedülálló, jövedelemmel nem rendelkező személyeknek, köztük időseknek járó szociális támogatás szintje nem megfelelő, hogy nem biztosított a szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés az Európai Szociális Chartában részes államok jogszerűen tartózkodó állampolgárai számára, valamint hogy nem állapítható meg, hogy létezne megfelelő lakásellátás a kiszolgáltatott helyzetben lévő családok számára. A szakszervezeti jogok tekintetében a Bizottság kijelentette, hogy nincs kellően biztosítva a munkavállalók fizetett szabadsághoz való joga, nem születtek a kollektív megállapodásokat ösztönző intézkedések, miközben a munkavállalók ilyen megállapodások révén való védelme Magyarországon egyértelműen alacsony szintű, és a közszolgálatban csak azok a szakszervezetek hirdethetnek sztrájkot, amelyek részesei a kormánnyal kötött megállapodásnak; a sztrájkjogból kizárt köztisztviselők meghatározására használt kritériumok túllépnek a Charta hatályán; a köztisztviselői szakszervezetek csak az érintett alkalmazottak többségének jóváhagyásával hirdethetnek sztrájkot.
- (75) 2010. decembere óta, amikor Orbán Viktor kormánya megszavazta az úgynevezett sztrájk törvény módosítását, a sztrájk Magyarországon elvben jogellenes. A módosítások azt jelentik, hogy a sztrájk elvben a kormányzati igazgatással közszolgáltatási szerződések révén kapcsolatban álló vállalatoknál megengedett lesz. A módosítás nem vonatkozik azokra a foglalkoztatotti csoportokra, amelyeket ez a jog egyszerűen nem illet meg, így például a mozdonyvezetőkre, a rendőrökre, az orvosi személyzetre és a légiforgalmi irányítókra. A probléma másban rejlik, elsősorban abban, hogy a munkavállalók milyen százaléku részvétele szükséges a sztrájkreferendumon ahhoz, hogy az érvényes legyen – ez pedig akár 70 % is lehet. Ezután az államnak teljes mértékben alárendelt munkaügyi bíróság határoz a sztrájk jogszerűségéről. 2011-ben kilenc alkalommal terjesztettek elő kérelmet sztrájk engedélyezése iránt. Hét esetben a kérelmet indokolás nélkül elutasították; két esetben lefolytatták az eljárást, azonban lehetetlennek bizonyult a határozat meghozatala.
- (76) Az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának 2014. október 14-én közzétett, „Záró megállapítások Magyarország összevont harmadik, negyedik és ötödik időszakos jelentéseiről” című jelentése aggodalmakat fogalmazott meg amiatt, hogy egyre több esetben vesznek el gyermekeket a családjuktól a család kedvezőtlen társadalmi-gazdasági helyzete miatt. A szülők elveszíthetik a gyermeküket a munkanélküliség, a szociális lakások hiánya vagy az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények helyhiánya miatt. Az Európai Roma Jogok Központjának egyik tanulmánya szerint ez a gyakorlat aránytalan mértékben sújtja a roma családokat és gyermekeket.
- (77) A Bizottság a Magyarország 2018. évi nemzeti reformprogramjáról szóló tanácsi ajánlás kiadására és Magyarország 2018. évi konvergenciaprogramjának tanácsi véleményezésére irányuló 2018. május 23-i ajánlásában jelezte, hogy 2016-ban 26,3 %-ra csökkent a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya, ám az még így is az uniós átlag felett van. A gyermekek általában jobban ki vannak téve a szegénység veszélyének, mint más korcsoportok. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege az egyszemélyes háztartások esetében nem éri el a szegénységi küszöb 50 %-át, ami az egyik legalacsonyabb az Unióban. A munkanélküli ellátások megfelelősége nagyon alacsony: a 3 hónapos maximális időtartam az Unión belül a legrövidebb, és csak mintegy egynegyedét teszi ki annak az időnek, amelyre a munkakeresőknek átlagosan szükségük van ahhoz, hogy munkahelyet találjanak. Ezen túlmenően a járadék összege a legalacsonyabbak között van az Unióban. A Bizottság azt ajánlotta, hogy javítsák a szociális segélyek és a munkanélküli-ellátások megfelelőségét, és terjesszék ki a támogatottak körét.
- (78) A Tanács az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően 2018. [...] -án/-én meghallgatta Magyarországot.
- (79) Ezen okokból az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően meg kell állapítani, hogy fennáll az egyértelmű veszélye annak, hogy Magyarország súlyosan megsérti az EUSZ 2. cikkében említett értékeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Egyértelműen fennáll a veszélye annak, hogy Magyarország súlyosan megsérti az Unió alapját képező értékeket.

2018. szeptember 12., szerda*2. cikk*

A Tanács azt ajánlja, hogy Magyarország az e határozatról szóló értesítést követő három hónapon belül hozza meg a következő intézkedéseket: [...]

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő [...] napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek a határozatnak Magyarország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, ...-án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0341

Autonóm fegyverrendszerek

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása az autonóm fegyverrendszerekről (2018/2752(RSP))

(2019/C 433/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés V. címére, 21. cikkére és 21. cikke (2) bekezdésének c) pontjára,
- tekintettel a genfi egyezményekhez csatolt, 1977. évi 1. jegyzőkönyvben rögzített Martens-záradékra,
- tekintettel az ENSZ 2018-as leszerelési menetrendjének „Közös jövőnk biztosítása” című IV. részére,
- tekintettel „A katonai robotrepülőgépek és a pilóta nélküli robotok háborús bevetésének emberi jogi vonatkozásai” című, 2013. május 3-i tanulmányára,
- tekintettel a halált okozó autonóm fegyverrendszerekre vonatkozó nemzetközi tilalom bevezetését szorgalmazó különböző álláspontjaira, ajánlásaira és állásfoglalásaira, köztük az ENSZ Közgyűlésének 73. ülészaka kapcsán a Tanácshoz intézett, 2018. július 5-i ajánlására ⁽¹⁾, az Unió védelmi iparának versenyképességét és innovációs képességét támogató európai védelmi ipari fejlesztési program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából folytatandó tárgyalások megkezdésére irányuló, a 2018. március 13-i plenáris ülésen elfogadott megbízásra, az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban című 2016. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2017. december 13-i állásfoglalására ⁽²⁾, az ENSZ Közgyűlésének 71. ülészaka kapcsán a Tanácshoz intézett, 2016. július 7-i ajánlására ⁽³⁾ és a katonai robotrepülőgépekről szóló, 2014. február 27-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a bírósági tárgyalás nélküli, azonnali vagy önkényes kivégzésekkel foglalkozó különleges ENSZ-előadó, Christof Heyns 2013. április 9-i éves jelentésére (A/HRC/23/47),
- tekintettel az EU által az egyes hagyományos fegyverekről szóló egyezmény részes feleinek kormányzati szakértői csoportja előtt, annak 2017. november 13–17-i, 2018. április 9–13-i és 2018. augusztus 27–31-i, Genfben tartott ülésén a halált okozó autonóm fegyverrendszerekről tett nyilatkozatokra,
- tekintettel a különböző államoknak, köztük az EU tagállamainak a kormányzati szakértői csoport 2017-es és 2018-as üléseit megelőzően tett hozzájárulásaira,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. május 31-i véleményére, amely felhív a mesterséges intelligencia emberi vezérlésű megközelítésére és a halált okozó autonóm fegyverrendszerek betiltására,
- tekintettel a Szentszék felhívására a halált okozó autonóm fegyverrendszerek betiltása érdekében,
- tekintettel a több mint 3 000 mesterséges intelligenciával és robotikával foglalkozó kutató által aláírt 2015. júliusi, valamint a vezető robotikai és mesterséges intelligenciával foglalkozó vállalatok 116 alapítója által aláírt 2017. augusztus 21-i nyílt levélre, amelyek figyelmeztettek a halált okozó autonóm fegyverrendszerek veszélyeire, továbbá arra a levélre, amelyben 240 technológiai szervezet és 3 089 magánszemély tett kötelezettségvállalást arra, hogy soha nem vesz részt halált okozó autonóm fegyverrendszerek fejlesztésében, gyártásában vagy felhasználásában,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0312.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0494.

⁽³⁾ HL C 101., 2018.3.16., 166. o.

⁽⁴⁾ HL C 285., 2017.8.29., 110. o.

2018. szeptember 12., szerda

- tekintettel a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága nyilatkozataira és a civil társadalom olyan kezdeményezéseire, mint a „Kampány a gyilkos robotok megállításáért”, amely 30 ország 70 szervezetét képviseli (többek között Human Rights Watch, Article 36, PAX és Amnesty International),
- tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az EU szakpolitikáit és fellépéseit az emberi jogok alapelvei és az emberi méltóság iránti tisztelet, valamint az ENSZ Alapokmányában és a nemzetközi jogban meghatározott elvek vezérik; mivel a béke megőrzése, a konfliktusok megelőzése és a nemzetközi biztonság megerősítése érdekében ezeket az alapelveket kell alkalmazni;
- B. mivel a „halált okozó autonóm fegyverrendszerek” kifejezés a célpontok kiválasztásának és megtámadásának kritikus funkciója feletti érdemi emberi ellenőrzés nélküli fegyverrendszerekre utal;
- C. mivel a beszámolók szerint ismeretlen számú ország, államilag finanszírozott iparágak és magánvállalkozások folytatnak halált okozó autonóm fegyverrendszerekre irányuló kutatásokat és fejlesztéseket a szelektív célpontválasztásra képes rakétáktól kezdve egészen az olyan tanuló gépekig, amelyek kognitív képességekkel rendelkeznek annak eldöntésére, hogy kivel, mikor és hogyan vegyék fel a harcot;
- D. mivel a nem autonóm rendszerek, mint az automatizált, távvezérelt és távműködtetett rendszerek nem tekinthetők halált okozó autonóm fegyverrendszereknek;
- E. mivel a halált okozó autonóm fegyverrendszerek potenciálisan megváltoztathatják a hadviselést, példa nélküli és ellenőrizetlen fegyverkezési versenyt indítva;
- F. mivel a halált okozó autonóm fegyverrendszerek használata alapvető etikai és jogi kérdéseket vet fel az emberi irányítás vonatkozásában, különösen a kritikus funkciók, például a célpont kiválasztása és megtámadása tekintetében; mivel a gépek és a robotok nem képesek az emberhez hasonló, többek között a különbségtétel, az arányosság és az elővigyázatosság jogelveit figyelembe vevő döntéshozatalra;
- G. mivel az emberi szerepvállalásnak és felügyeletnek központi szerepet kell játszania a halált okozó döntések meghozatalában, mivel továbbra is az emberek tartoznak elszámolással az életről és halálról szóló döntések meghozataláért;
- H. mivel a nemzetközi jog – többek között a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok – teljes mértékben alkalmazandó valamennyi fegyverrendszerre és azok működtetőire, és mivel a nemzetközi jognak való megfelelés kulcsfontosságú követelmény, amelyet az államoknak teljesíteniük kell, különösen amikor olyan elvek betartásáról van szó, mint a civil lakosság védelme vagy az elővigyázatosság a támadás során;
- I. mivel a halált okozó autonóm fegyverrendszerek használata a jövőbeni katonai fellépések tekintetében kulcsfontosságú kérdéseket vet fel az emberi jogok nemzetközi joga, a nemzetközi humanitárius jog és az európai normák és értékek alkalmazásával kapcsolatban;
- J. mivel a robotika és a mesterséges intelligencia területén vezető nemzetközi vállalatok 116 alapítója 2017 augusztusában nyílt levelet küldött az ENSZ-nek, amelyben felszólította a kormányokat, hogy akadályozzák meg a fegyverkezési versenyt e fegyverek tekintetében, valamint kerüljék el a technológiák destabilizáló hatását;
- K. mivel bármely halált okozó autonóm fegyverrendszer meghibásodhat rosszul megírt kód, illetve ellenséges állam vagy nem állami szereplő által elkövetett esetleges kibertámadás miatt;
- L. mivel a Parlament több alkalommal szorgalmazta a halált okozó autonóm fegyverrendszerekkel kapcsolatos közös álláspont mielőbbi kialakítását és elfogadását, valamint az érdemi emberi irányítás nélkül támadások végrehajtására képes, teljesen autonóm módon működő fegyverek gyártásának, fejlesztésének és használatának nemzetközi tilalmát, továbbá az ilyen fegyverek betiltására irányuló tényleges tárgyalások megkezdését;

2018. szeptember 12., szerda

1. emlékeztet az EU azon törekvésére, hogy a békét szolgáló szereplő legyen, és szorgalmazza szerepének kiterjesztését globális leszerelési és nonprolifációs erőfeszítésekben, továbbá kéri, hogy fellépései és politikái a nemzetközi béke és biztonság fenntartására irányuljanak, garantálva a nemzetközi humanitárius és emberi jogokat, valamint a polgári személyek és a polgári infrastruktúra védelmét;
 2. felszólítja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (alelnök/főképviselő), a tagállamokat és az Európai Tanácsot, hogy még az egyes hagyományos fegyverekről szóló egyezmény magas szerződő feleinek 2018. novemberi ülése előtt mielőbb dolgozzanak ki és fogadjanak el olyan közös álláspontot a halált okozó autonóm fegyverrendszerekkel kapcsolatban, amely garantálja a fegyverrendszerek kritikus funkciói feletti érdemi emberi ellenőrzést, a telepítést is beleértve, a releváns fórumokon pedig képviseljenek egységes álláspontot, és annak megfelelően lépjenek fel; e tekintetben felkéri az alelnököt/főképviselőt, a tagállamokat és a Tanácsot, hogy osszák meg a bevált gyakorlatokat, és kérjék ki szakértők, tudományos szakemberek és civil társadalmi szereplők véleményét;
 3. sürgeti az alelnököt/főképviselőt, a tagállamokat és a Tanácsot, hogy munkálkodjanak a halált okozó autonóm fegyverrendszerek betiltására irányuló, jogilag kötelező erejű jogi eszközről folytatandó nemzetközi tárgyalások megindításán;
 4. ennek fényében hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos a kritikus funkciók – például a célpont kiválasztása és megtámadása – terén emberi irányítást nélkülöző, halált okozó autonóm fegyverrendszerek fejlesztésének és előállításának megelőzése;
 5. emlékeztet az európai védelmi ipari fejlesztési programról szóló rendelettel, és különösen annak 6. cikke (4) bekezdésével (támogatható intézkedések) kapcsolatos, 2018. március 13-i álláspontjára, és hangsúlyozza, hogy kész hasonló álláspontot elfogadni a közelgő védelmi kutatási programmal, a védelmi ipari fejlesztési programmal és a 2020 utáni Európai Védelmi Alap egyéb lényeges jellemzőivel összefüggésben;
 6. hangsúlyozza, hogy az uniós erők által jelenleg alkalmazott fegyverek vagy fegyverrendszerek egyike sem halált okozó autonóm fegyverrendszer; emlékeztet arra, hogy azok a fegyverek és fegyverrendszerek, amelyeket kifejezetten a saját platformoknak, erőknek és népségnek a rendkívül dinamikus fenyegetésekkel – mint az ellenséges rakétákkal, lőszerrel és légi járművekkel – szembeni védelmére fejlesztettek ki, nem minősülnek halált okozó autonóm fegyverrendszereknek; hangsúlyozza, hogy az ember vezette repülőgépekkel szembeni harcba lépéssel kapcsolatos döntéseket embereknek kell meghozniuk;
 7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyesült Nemzetek Szervezetének, valamint a NATO főtitkárának.
-

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0342

Az EU–USA-kapcsolatok állása

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása az EU–USA-kapcsolatok állásáról (2017/2271(INI))

(2019/C 433/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő) által 2016. június 28-án bemutatott „Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan” című dokumentumra és a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) 2017. június 7-i, „Az ellenállóképesség stratégiai megközelítése az EU külső tevékenységeiben” című közös közleményére (JOIN(2017)0021),
- tekintettel a 2011. november 28-án Washingtonban és a 2014. március 26-án Brüsszelben tartott EU–USA csúcstalálkozók eredményeire,
- tekintettel a transzatlanti jogalkotói párbeszéd 2016. november 28–29-én Washingtonban tartott 79., 2017. június 2–3-án Valletában tartott 80. és 2017. december 5-én Washingtonban tartott 81. és 2018. június 30-án Szófiában (Bulgária) tartott 82. parlamentközi ülésének közös nyilatkozataira,
- tekintettel az európai biztonsági stratégiáról szóló, 2015. április 28-i európai bizottsági közleményre (COM(2015)0185),
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés kerete – európai uniós válasz” című, 2016. április 6-i közös közleményére (JOIN(2016)0018),
- tekintettel az Európai Tanács és a Bizottság elnökei és a NATO főtitkára 2016. július 8-i együttes nyilatkozatára az EU és a NATO Tanácsa által 2016. december 5–6-án támogatott közös javaslatokról, valamint az azok végrehajtásáról szóló, 2017. június 14-én és december 5-én elfogadott eredményjelentésekre,
- tekintettel az EU és a NATO 2016. évi együttes nyilatkozatára,
- tekintettel az USA 2017. december 18-i nemzetbiztonsági stratégiájára és az USA 2018. január 19-i nemzetvédelmi stratégiájára,
- tekintettel az Európai Viszontbiztosítási Kezdeményezésre,
- tekintettel a Külügyek Tanácsa által 2015-ben elfogadott uniós klímadiplomáciai cselekvési tervre,
- tekintettel a Párizsi Megállapodásra, az 1/CP.21. sz. határozatra, az Egyesült Nemzetek éghajlatváltozási keretegyezménye (UNFCCC) feleinek 21. konferenciájára (COP 21) és a feleknek a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, 2015. november 30. és december 11. között Párizsban megrendezett 11. konferenciájára (CMP11),
- tekintettel a harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatásáról és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről szóló, 1996. november 22-i 2271/96/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,

(¹) HLL 309., 1996.11.29., 1. o.

2018. szeptember 12., szerda

- tekintettel az uniós régióknak és városoknak a COP 21 keretében létrejött, éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtásában játszott szerepéről szóló, 2018. március 13-i állásfoglalására, különösen annak 13. bekezdésére ⁽²⁾,
 - tekintettel a transzatlanti kapcsolatokról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az EU–Egyesült Államok kapcsolat transzatlanti partnerségi megállapodás keretén belüli javításáról szóló, 2006. június 1-jei állásfoglalására ⁽³⁾, az amerikai választásokat követően a transzatlanti kapcsolatokról szóló, 2009. március 26-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, a 2011. november 28-i EU–USA csúcstalálkozóról szóló, 2011. november 17-i állásfoglalására ⁽⁵⁾ és az EU-nak egy szélesebb transzatlanti partnerség előmozdításában betöltött szerepéről szóló, 2013. június 13-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel az európai védelmi unióról szóló, 2016. november 22-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról (KKBP) szóló, 2017. december 13-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásáról (KBVP) szóló, 2017. december 13-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel az UNRWA helyzetéről szóló, 2018. február 8-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A8-0251/2018),
- A. mivel az EU és az USA közötti partnerség erős politikai, kulturális, gazdasági és történelmi kapcsolatokon és közös értékeken, például a szabadságon, a demokrácián, a béke és stabilitás előmozdításán, az emberi jogokon és a jogállamiságon, továbbá közös célokon, például a jóléten, a biztonságon, a nyílt és integrált gazdaságokon, a társadalmi fejlődésen és az inkluzivitáson, a fenntartható fejlődésen és a konfliktusok békés megoldásán alapul, és mivel mind az USA, mind az EU a jogállamiság keretében, súlyok és ellensúlyok rendszerében működő demokrácia; mivel ez a partnerség rövid távon számos kihívással és problémával néz szembe, hosszú távon ugyanakkor alapjai erősek, és az EU és az USA, mint hasonló gondolkodású partnerek közötti együttműködés kulcsfontosságú marad;
- B. mivel az EU-nak és az USA-nak, a közös értékek és alapelvek alkotta szilárd alagra építve és minden rendelkezésre álló kommunikációs csatornát felhasználva fel kellene tárnia a transzatlanti kapcsolat megerősítésének és az előttünk álló problémák hatékony kezelésének alternatív módjait; mivel az Egyesült Államok Kongresszusa és az Európai Parlament jogalkotóként fontos és befolyásos szerepet játszik demokráciánkban, és a köztük lévő együttműködésben rejlő minden lehetőséget ki kellene aknázniuk a demokratikus, liberális és multilaterális rend megőrzésére és a stabilitás és folytonosság előmozdítására a kontinensünkön és a világban;
- C. mivel egy globális, összetett és egyre inkább multipoláris világban az EU-nak és az USA-nak kiemelt és konstruktív vezető szerepet kell játszania a nemzetközi jog megerősítésében és érvényre juttatásában, az alapvető jogok és elvek előmozdításában és védelmében, valamint a regionális konfliktusok és a globális kihívások közös kezelésében;
- D. mivel az EU és az USA geopolitikai változások korszakával néz szembe, és hasonló, összetett fenyegetésekkel kell megküzdenie, amelyek egyaránt lehetnek hagyományos és hibrid, állami és nem állami szereplők által támasztott, délről és keletről érkező kihívások; mivel a kibertámadások egyre gyakoribbak és egyre kifinomultabbak, és az EU és az USA, a NATO keretében együttműködve kiegészítheti egymás erőfeszítéseit és megvédenheti a kritikus kormányzati védelmi és más információs infrastruktúrákat; mivel e fenyegetések kezeléséhez nemzetközi együttműködésre van szükség;

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0068.

⁽³⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 226. o.

⁽⁴⁾ HL C 117. E, 2010.5.6., 198. o.

⁽⁵⁾ HL C 153. E, 2013.5.31., 124. o.

⁽⁶⁾ HL C 65., 2016.2.19., 120. o.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0435.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0493.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0492.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0042.

2018. szeptember 12., szerda

- E. mivel az EU elismeri az USA által az EU biztonságának és védelmének biztosításához nyújtott folyamatos katonai segítséget, és mivel az EU hálával tartozik minden amerikaiak, aki a koszovói és a boszniai háború során életét áldozta Európa biztonságának biztosításáért; mivel az EU jelenleg nagyobb mértékű stratégiai önállóság kialakításával kíván a saját biztonságáról gondoskodni;
- F. mivel az USA úgy döntött, hogy 600 millió dollárral csökkenti hozzájárulását az ENSZ békefenntartásra szánt költségvetéséhez;
- G. mivel az USA kevésbé kiszámítható külpolitikája növekvő bizonytalanságot teremt a nemzetközi kapcsolatokban, és teret adhat a globális szinten megjelenő más szereplők számára, mint amilyen a világszerte növekvő politikai és gazdasági befolyással rendelkező Kína; mivel számos – korábban az USA-hoz közelebb álló – kulcsfontosságú ázsiai ország most Kínához közeledik;
- H. mivel az EU továbbra is teljes mértékben elkötelezett a multilateralizmus és a közös értékek, többek között a demokrácia és az emberi jogok védelme előmozdítása mellett; mivel mind az USA, mind az EU számára előnyös a szabályokon alapuló nemzetközi rend; mivel e tekintetben különösen fontos, hogy az EU és az USA együttesen és egymással szinergiában járjon el – az erős, hiteles és hatékony szupranacionális szervezetek és nemzetközi intézmények által biztosított – szabályokon alapuló rend támogatása során;
- I. mivel az USA és Európa közötti partnerség több mint hét évtizede alapvető jelentőségű a globális gazdasági, politikai és biztonsági rend számára; mivel a transzatlanti kapcsolat számos kihívással néz szembe, és Trump elnök megválasztása óta számos kérdés kapcsán egyre nagyobb nyomás nehezedik rá;
- J. mivel a klímapolitika – az EU globális stratégiájának részeként – beépült a kül- és biztonságpolitikába, az energiaügy és a klímaügy, a biztonsági és a fejlesztési célok és a migráció, valamint a tisztességes és szabad kereskedelem közötti kapcsolatok pedig megerősödtek;
- K. mivel az EU továbbra is teljes mértékben elkötelezett a szabályokon alapuló, nyílt és megkülönböztetésmentes multilaterális kereskedelmi rendszer iránt; mivel a Kereskedelmi Világszervezet áll a globális kereskedelmi rendszer középpontjában, mivel ez az egyetlen intézmény, amely ténylegesen egyenlő versenyfeltételeket biztosíthat;
- L. mivel mind az USA-nak, mind az EU-nak támogatnia kellene a nyugat-balkáni országok transzatlanti közösséghez való csatlakozásra irányuló törekvéseit; mivel e tekintetben az EU megerősített szerepvállalása mellett az USA folyamatos kötelezettségvállalása kritikus jelentőségű;
- M. mivel az Uniónak egyre nagyobb felelőssége abban, hogy az utóbbi években jelentősen leromlott stratégiai környezetben a saját biztonságát biztosítsa;
- N. mivel az európai biztonság a közös stratégiai autonómia törekvésén alapul, amelyet a 28 állam- és kormányfő 2016 júniusában fogadott el az Európai Unió globális stratégiája keretében;

Közös értékeken alapuló átfogó keret

1. emlékeztet és kitarthat emellett, hogy az EU és az USA közötti, régóta tartó partnerségnek olyan közös értékeken és azok együttes előmozdításán kellene alapulnia, mint a szabadság, a jogállamiság, a béke, a demokrácia, az egyenlőség, a szabályokon alapuló multilateralizmus, a piacgazdaság, a társadalmi igazságosság, a fenntartható fejlődés és az emberi jogok, köztük a kisebbségi jogok tiszteletben tartása, valamint a kollektív biztonság, melynek prioritása a konfliktusok békés megoldása; e célok elérése érdekében hangsúlyozza az EU és az USA közötti kapcsolat erősítésének fontosságát, amely az egyik fő együttműködési tengely a globalizált világban;

2. üdvözli a Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker és az Egyesült Államok elnöke, Donald Trump 2018. július 25-i washingtoni megbeszélését, amely javulást hozott a kétoldalú kapcsolatokban; tudomásul veszi nyilatkozatukat és azt, hogy készek az együttműködésre a kereskedelem területén tapasztalható transzatlanti feszültségek enyhítésében; ennek fényében emlékeztet a büntetővámok romboló hatására; ugyanakkor ismételt hangsúlyozza, hogy támogatja a kereskedelmi megállapodások és a multilateralizmus széles körű és átfogó megközelítését;

2018. szeptember 12., szerda

3. kiemeli, hogy az EU és az USA közötti kapcsolat a globális stabilitás alapvető biztosítója és a második világháború vége óta a társadalmaink számára a béke, a jólét és a stabilitás biztosítására, valamint a szabályokon és értékeken alapuló multilaterális politikai és gazdasági együttműködés és kereskedelmi rendszer kialakítására irányuló erőfeszítéseink sarokköve; újlag megerősíti, hogy az EU és az USA közötti kapcsolat stratégiai és érdemi, és hogy egy erős transzatlanti kapcsolat érdeke mindkét félnek és a világnak is; úgy véli, hogy a jelenlegi egyoldalú „America first” politika sérti mind az EU, mind az USA érdekeit, aláaknázza a kölcsönös bizalmat és átfogóbb következményekkel is járhat a globális stabilitás és jólét szempontjából; emlékeztet, hogy az EU-nak az az érdeke, hogy közös értékeken és elveken alapuló hosszú távú és kölcsönösen előnyös partnerségeket alakítson ki, amelyek elsőbbséget élveznek a rövid távú tranzakciós nyereségekkel szemben;

4. kiemeli, hogy a partnerség messze túlmegegyez a szigorú értelemben vett külpolitikán és a kereskedelmi kérdéseken, és magában foglal olyan más kérdéseket is, mint a (kiber)biztonság, a gazdasági, digitális és pénzügyi kérdések, az éghajlatváltozás, az energia, a kultúra, valamint a tudomány és a technológia; hangsúlyozza, hogy ezek a kérdések szorosan kapcsolódnak egymáshoz és azokat ugyanabban az átfogó keretben kell vizsgálni;

5. aggódik a Trump elnök megválasztása óta a globális kérdések és a regionális konfliktusok kezelése tekintetében az Egyesült Államok által alkalmazott megközelítések miatt; hangsúlyozza a transzatlanti kapcsolatok és a folyamatos párbeszéd fontosságát az EU számára, kiemelve azon kérdések jelentőségét, amelyek közelebb hozzák egymáshoz az EU-t és az Egyesült Államokat; egyértelmű megfogalmazást kér azzal kapcsolatban, hogy az évtizedeken át kialakított transzatlanti kapcsolatnak ma is ugyanaz-e a relevanciája amerikai partnereink számára; hangsúlyozza, hogy partnerségünk értékeken alapuló, átfogó kerete alapvető fontosságú a globális gazdaság és biztonság felépítésének fenntartásához és további megerősítéséhez; kiemeli, hogy végső soron nagyobb súllyal kellene latba esniük azoknak a kérdéseknek, amelyekben az USA és az EU egyetért, mint azoknak, amelyek mentén megosztottak;

6. hangsúlyozza, hogy egy olyan nemzetközi rendszerben, amelyre az instabilitás és a bizonytalanság tartósan rányomta a bélyegét, Európa felelőssége az, hogy az egyre szaporodó közös kihívásokkal szemben kialakítsa stratégiai autonómiáját; ezért hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az európai országok megőrizzék arra való képességüket, hogy érdekeik megvédése érdekében egyedül hozzanak döntéseket és lépjenek fel; felhívja a figyelmet arra, hogy a stratégiai autonómia egyszerre jelent legitím törekvést Európa számára és elsődleges fontosságú célt, amelynek az ipari, kapacitásbeli és operatív területekre kell összpontosítania;

A partnerség megerősítése

7. emlékeztet, hogy ez a partnerség mind az USA, mind az EU számára jelentős potenciállal bír és stratégiai érdek, mivel célja a kölcsönös jólét és biztonság elérése, valamint a szabályokon és értékeken alapuló rend megerősítése, amely támogatja a nemzetközi intézményeket és biztosítja számukra az eszközöket a globális kormányzás javításához; felszólít a partnerség valamennyi elemére és az együttműködés valamennyi szintjére vonatkozó párbeszédünk és szerepvállalásunk előmozdítására, beleértve a civil társadalmi szervezeteket is; rávilágít, hogy döntéseink és fellépéseink kihatnak a globális gazdaságra és a biztonsági architektúrára, ennélfogva jó példát kell mutatniuk és mindkét partner hasznára kell válniuk;

8. hangsúlyozza az USA-ra, mint globális hatalomra háruló felelősséget, és felszólítja az Egyesült Államok Kormányát, hogy juttassa érvényre a transzatlanti kapcsolatok alapjául szolgáló közös alapvető értékeket és – az ENSZ Alapokmányának és az USA által aláírt vagy megerősített más nemzetközi jogi eszközöknek megfelelően – minden körülmények között biztosítsa a nemzetközi jog, a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartását,

9. kiemeli, hogy az EU és az USA egymás legfontosabb partnerei a sokpólusú világban, és hogy az egyoldalú lépések csak gyengítik a transzatlanti partnerséget, melynek egyenlő felek párbeszédén alapuló és a kölcsönös bizalom helyreállítását célzó partnerségnek kell lennie;

10. sajnálja a hosszadalmas késlekedést az USA Európa Unióhoz akkreditált nagykövetének kijelölése tekintetében, üdvözlí ugyanakkor az új nagykövet kinevezését és az USA Szenátusa általi 2018. június 29-i megerősítését;

11. határozottan bírálja az USA Németországhoz akkreditált új nagykövete, Richard Grenell azon kijelentését, mely szerint Európa szerte elő kívánja segíteni a nacionalista populisták szerephez jutását, és emlékeztet, hogy a diplomaták feladata nem egyes politikai erők támogatása, hanem a kölcsönös megértés és partnerség előmozdítása; úgy véli továbbá, hogy a Trump-kormányzat tisztségviselőinek azon kijelentései, amelyekben az EU-val szembeni megvetésüknek és az európai projekt lerombolását célul kitűző idegengyűlölő, populista erők támogatásának adnak hangot, ellenségesek és összeegyeztethetetlenek a transzatlanti partnerség szellemével;

2018. szeptember 12., szerda

12. felszólítja az alelnököt/főképviselet, a Tanácsot, a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy az Egyesült Államokkal kapcsolatos uniós politika tekintetében erősítsék meg az együttműködést, az összehangot, az egységet és a hatékonyságot, hogy az EU koherens üzenettel bíró egységes és hatékony nemzetközi szereplőként jelenjen meg;
13. emlékeztet arra, hogy a konvergáló védelmi és biztonsági érdekek és a szoros kétoldalú kapcsolatok miatt az USA alapvető fontosságú partner; felszólít arra, hogy a jelenlegi kihívások leküzdése és a közös érdeklődésre számot tartó, regionális és globális ügyekkel kapcsolatos munka továbbvitele érdekében a lehető leghamarabb kerüljön sor egy EU–USA csúcstalálkozóra;
14. fontosnak tartja az USA hadseregének jelenlétét azokban az európai országokban, ahol erre szükség van, összhangban a kötelezettségvállalások folyamatos teljesítésével;
15. kitart amellett, hogy a biztonsági együttműködést is magában foglaló transzatlanti felépítmény megerősítése szempontjából kulcsfontosságú az Európai Parlament és az amerikai Kongresszus bevonásával transzatlanti szinten zajló, a külpolitikáról szóló strukturált és stratégiai párbeszéd, és felszólít az EU és az USA közötti párbeszéd külpolitikai hatókörének kiterjesztésére;
16. emlékeztet arra a javaslatára, hogy a kül- és biztonságpolitikával kapcsolatos szisztematikus konzultáció és összehangolás érdekében hozzanak létre egy Transzatlanti Politikai Tanácsot (TPC), amely az alelnök/főképviselet és az USA külügyminiszterének irányítása mellett működne, és amelyet a politikai igazgatók részéről történő rendszeres kapcsolattartás támasztana alá;
17. üdvözli a transzatlanti jogalkotói párbeszéd által az EU és az USA közötti kapcsolatok megerősítése érdekében a közös érdekű ügyekben parlamenti párbeszéd és összehangolás révén végzett folyamatos és folyamatban lévő munkát; megismétli a személyes kapcsolatok és a párbeszéd jelentőségét a transzatlanti kapcsolatok megerősítése tekintetében; felhív ezért mind az USA Szenátusa és Képviselőháza, mind az Európai Parlament fokozott szerepvállalására; üdvözli a 115. kongresszus keretében újraindított kétpárti kongresszusi EU képviselőcsoportot, és kéri az Európai Parlament washingtoni összekötő irodáját és az Unió washingtoni küldöttségét, hogy tartsanak fenn vele szorosabb kapcsolatot;
18. emlékeztet, hogy társadalmaink mind az EU-ban, mind az USA-ban erősek, a liberális demokráciában és a jogállamiságban gyökereznek és a szereplők – többek közt kormányaink, parlamentjeink, a decentralizált szervek és szereplők, a különböző politikai intézmények, a vállalkozások és a szakszervezetek, a civil társadalmi szervezetek, a szabad és független média és a vallási csoportok, valamint az egyetemi és kutatóközösségek – pluralitására épülnek; kiemeli, hogy transzatlanti partnerségünk erőneinek és jelentőségének előmozdítása céljából erősíteni kell az Atlanti-óceánon átívelő kapcsolatainkat a különböző szinteken az USA-ban és az EU-ban egyaránt – és nem csak a keleti és a nyugati partra összpontosítva; sürgeti az erre irányuló, megfelelő finanszírozással rendelkező, kibővített programokat;
19. üdvözli az európai intézmények és az USA szövetségi államai, valamint a nagyvárosi területek közötti kapcsolatok, különösen az ikerintézményi kapcsolatok által általában a transzatlanti kapcsolatban játszott élénk szerepet; ebben az összefüggésben kiemeli meglévő Under2 egyetértési megállapodáson alapuló együttműködést; felkéri az USA szövetségi államait, hogy erősítsék meg kapcsolataikat az uniós intézményekkel;
20. hangsúlyozza, hogy az oktatási programok keretében megvalósuló kulturális cserék alapvetőek a közös értékek támogatásához és fejlesztéséhez, valamint ahhoz, hogy hidakat verjenek a transzatlanti partnerek között; kéri ezért, hogy az Erasmus+ keretében erősítsék meg, növeljék és könnyítsék meg a diákok hozzáférését az USA és az EU közötti mobilitási programokhoz;
21. különösen figyelemreméltónak tartja az amerikai diákok mozgósítását, akik az iskolai lőfegyver-használat miatti számos tragédia következtében szigorú fegyvertörvényért és a jogalkotásnak az Amerikai Nemzeti Fegyverszövetség általi befolyásolása ellen küzdenek;

2018. szeptember 12., szerda

Együtt a globális kihívásokkal szemben

22. kitart amellett, hogy az EU-nak és az USA-nak továbbra is kiemelt, konstruktív szerepet kell játszania a regionális konfliktusok és a globális kihívások – nemzetközi jog elvein alapuló – közös kezelése révén; hangsúlyozza, hogy a multilateralizmust, amely mellett Európa erősen elkötelezett, egyre jobban megkérdőjelezi az USA és a világ más nagyhatalmai által tanúsított magatartás; emlékeztet a multilateralizmus jelentőségére a béke és a stabilitás fenntartásában, a jogállamiság értékeinek előmozdításában és a globális kérdések kezelésében, és kitart amellett, hogy ezeket a megfelelő nemzetközi fórumokon kell kezelni; aggódik ezért amiatt, hogy az USA közel-múltbeli egyoldalú döntései – kivonulás kulcsfontosságú nemzetközi egyezményekből, bizonyos kötelezettségek felmondása, a nemzetközi előírások aláaknázása, visszavonulás nemzetközi fórumokról és diplomáciai és kereskedelmi feszültségek keltése – eltérhetnek ezektől a közös értékektől és veszélyeztethetik a kapcsolatot; kéri, hogy az EU adjon egységes, határozott és arányos válaszlépéseket az ilyen döntésekre; felszólítja ezért az uniós tagállamokat, hogy tartózkodjanak minden olyan fellépéstől vagy intézkedéstől, amely kétoldalú előnyök elérésére irányul, hátrányosan befolyásolva a koherens közös európai megközelítést;

23. megállapítja, hogy más jelentős világhatalmaknak, például Oroszországnak és Kínának szilárd politikai és gazdasági stratégiáik vannak, melyek ellentétesek lehetnek közös értékekkel, a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal és magával a transzatlanti partnerséggel is, és veszélyeztethetik azokat; emlékeztet, hogy ezek a fejlemények tovább növelik az EU és az USA közötti partnerség jelentőségét a tekintetben, hogy továbbra is fenn tudjuk tartani a nyílt társadalmakat, elő tudjuk mozdítani és meg tudjuk védeni közös jogainkat, elveinket és értékeinket, többek között a nemzetközi jog betartását; ennek kapcsán felszólít az EU és az USA közötti fokozott együttműködésre a közös szankcionálási politika összehangolása és létrehozása érdekében annak hatékonyságának növelése céljából;

24. úgy véli, hogy Oroszországnak a nyugati társadalmak befolyásolására, destabilizálására és gyengeségeik és demokratikus választásai kihasználására irányuló kísérleteinek kezelése közös transzatlanti választ igényel; ezért úgy véli, hogy az USA-nak és az EU-nak biztosítania kell az – adott esetben a NATO részvételével megvalósuló – összehangolt intézkedések elsőbbségét Oroszország tekintetében; e tekintetben aggodalommal veszi tudomásul az Egyesült Államok elnöke és az orosz elnök által 2018. július 16-i helsinki megbeszélésükön tett nyilatkozatokat; emlékeztet a demokráciáinkat fenyegető egyértelmű veszélyre, amely az álhírekből, a félretájékoztatásból és különösen a források rosszhindulatú beavatkozásából fakad; kéri a névtelenség és a felelősség között egyensúlyt teremtő politikai és társadalmi párbeszéd megkövetelését a közösségi médiában;

25. kiemeli, hogy a biztonság többoldalú és sok mindennel összefüggő kérdés, és hogy meghatározása nem csak katonai, hanem környezeti, energiaügyi, kereskedelmi, informatikai és kommunikációs, egészségügyi, fejlesztési, számonkérhetőségi, humanitárius és egyéb szempontokat is lefed; kitart amellett, hogy a biztonsági kérdéseket átfogó megközelítés révén kell kezelni; ezzel összefüggésben aggódik az USA-ban javasolt jelentős mértékű költségvetés-csökkentések miatt, például az afganisztáni állampépítés, az afrikai fejlesztési támogatás, a humanitárius segélyek, valamint az ENSZ programjaihoz, tevékenységeihez és ügynökségeinek támogatásához való hozzájárulás vonatkozásában;

26. kiemeli, hogy egy kiegyensúlyozott és kölcsönösen előnyös transzatlanti kereskedelmi megállapodás hatása messze túlmenne a kereskedelmi és gazdasági szempontokon;

27. véleménye szerint a NATO még mindig Európa kollektív biztonságának legfőbb biztosítója; üdvözlö az USA, NATO és Európai biztonsága iránti kötelezettségvállalásának újbóli megerősítését, és kiemeli, hogy az EU és a NATO közötti kapcsolat elmélyítése a transzatlanti partnerséget is megerősíti;

28. hangsúlyozza az együttműködés, az összehangolás és a szinergiahatások jelentőségét a biztonság és a védelem területén; kiemeli a védelmi kiadások jobb felhasználásának jelentőségét, és e tekintetben ragaszkodik ahhoz, hogy a tehermegosztás ne pusztán az inputra (a GDP 2 %-át elérő védelmi kiadásra vonatkozó cél) összpontosítson, hanem az outputra is (a bevethető, felkészült és fenntartható haderőben mért képességekre); felhívja a figyelmet arra, hogy ez a számszerűsített inputcél azonban azt tükrözi, hogy az európaiak egyre nagyobb felelősséget vállalnak a saját biztonságukért, ami a stratégiai környezetük romlása következtében vált elengedhetetlenné; üdvözlö a tényt, hogy a védelem egyre inkább kiemelt prioritási területté válik az EU és tagállamai számára, ami – mind az EU, mind a NATO javát szolgálva – a katonai hatékonyság növekedését eredményezi, és üdvözlö ennek kapcsán az amerikai csapatok jelenlétét az EU területén; véleménye szerint a NATO még mindig kulcsfontosságú szerepet játszik Európa és szövetségesei kollektív biztonsága szempontjából (a Washingtoni Egyezmény 5. cikke); hangsúlyozza, hogy az ENSZ arra való képessége, hogy feladatait teljesítse, továbbra is nagyban a transzatlanti kapcsolat erejétől függ;

2018. szeptember 12., szerda

29. felhívja az EU-t, hogy erősítse meg az európai védelmi uniót, olyan kapacitásokat kiépítve, amelyek biztosítják az EU stratégiai jelentőségét a védelem és a biztonság területén, például a védelmi kiadások, a kutatás, a fejlesztési beszerzés, fenntartás és képzés területén nagyobb szinergiákat és hatékonyságot kialakítva a tagállamok között; kitart amellett, hogy a fokozottabb uniós szintű védelmi együttműködés – regionális és nemzetközi szinten is – megerősíti az európai hozzájárulást a békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz, és ezáltal előmozdítja a NATO-szövetség céljainak elérését és erősíti a transzatlanti kapcsolatot; támogatja ezért az európai védelmi architektúra megerősítésére irányuló erőfeszítéseket, köztük az Európai Védelmi Alapot és az újonnan kialakított állandó strukturált együttműködést (PESCO);

30. üdvözlí a PESCO elindítását és első projektjeit, köztük a katonai mobilitást; hangsúlyozza, hogy a PESCO mind az EU-nak, mind a NATO-nak közös érdeke, és ösztönöznie kellene a két szervezet közötti további együttműködést a kapacitásépítés és a NATO-n belül egy uniós pillér kialakítása és megerősítése révén, minden egyes nemzeti alkotmány keretében;

31. megismétli, hogy az EU-nak és az USA-nak fokoznia kell együttműködését a kiberbiztonság és -védelem területén, különösen a szakosított intézményeken és munkacsoportokon keresztül, mint az Európai Unió Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség, az Europol, az Interpol, az állandó strukturált együttműködés jövőbeni struktúrái és az Európai Védelmi Alap, különösen a kibertámadások megakadályozása érdekében, és együtt, fokozottan kell törekednie egy átfogó és átlátható nemzetközi keret kidolgozására, amely – az alapvető szabadságokat tiszteletben tartva – megállapítja a kiberbiztonsági politikák minimumszabályait; létfontosságúnak tartja, hogy az EU és a NATO fokozza a hírszerzési értesülések megosztását a kibertámadások hivatalos azonosításának, és ebből kifolyólag a kibertámadások elkövetéséért felelős szereplőkkel szembeni korlátozó szankciók kiszabásának lehetővé tétele érdekében; kiemeli az USA és Európa közötti Viszontbiztosítási Kezdeményezés jelentőségét és kedvező hatását az EU tagállamainak biztonsága tekintetében;

32. kiemeli, hogy a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás jelentőségének növekedése miatt az EU és az USA közötti együttműködés fokozására van szükség, és hogy intézkedéseket kellene tenni az egyesült államokbeli és az európai technológiai vállalatok közötti együttműködések elősegítésére, biztosítva ezzel a fejlesztésre irányuló partnerségeket és az alkalmazások lehető legjobb felhasználását;

33. felhívja az USA Kongresszusát, hogy vonja be az Európai Parlamentet a kiberfenyegetésekkel kapcsolatos információk megosztására irányuló – Ausztrália, Kanada, Új-Zéland és Nagy-Britannia parlamentjével közös – programjába;

34. hangsúlyozza, hogy közös megközelítést kell kialakítani a digitális platformok szabályozása és elszámoltathatóságuk fokozása érdekében, hogy sor kerüljön az internetcenzúra, a szerzői jog, a jogosultak jogai, a személyes adatok és a hálózatsemlegesség fogalma kérdésköreinek megvitatására; megismétli, hogy együtt kell dolgozni a többszereplős modellben irányított, nyílt, interoperábilis és biztonságos internet előmozdítása érdekében, amely előmozdítja az emberi jogokat, a demokráciát, a jogállamiságot, a véleménynyilvánítás szabadságát és erősíti a gazdasági jólétet és az innovációt, miközben tiszteltben tartja a magánéletet és védelmet nyújt a megtévesztések, a csalások és lopások ellen; felszólít a normák és a szabályozás kidolgozására és a nemzetközi jog kibertérben való alkalmazhatóságának előmozdítására irányuló közös erőfeszítések megtételére;

35. megismétli, hogy az uniós jog rendelkezik a hálózatsemlegességről; sajnálja a Szövetségi Távközlési Bizottság döntését a hálózatsemlegességi szabályok eltörléséről; üdvözlí, hogy az USA Szenátusa nemrégiben e döntés megsemmisítése mellett szavazott; felszólítja az USA Kongresszusát, hogy kövesse a Szenátus döntését – az internetes tartalmak megkülönböztető módon való kezelését megakadályozó – nyílt és biztonságos internet fenntartása érdekében;

36. hangsúlyozza, hogy – különösen az egyre gyorsuló technológiai fejlődéssel összefüggésben, különösen az információs technológia területén – megfelelő tárgyalásokat kell folytatni a szabványosítás tekintetében;

37. kiemeli, hogy az EU és az USA terrorellenes erőfeszítései megerősítésének jelentős részét képezi a kritikus infrastruktúra védelme, többek között közös szabványok előmozdítása és a kompatibilitás és az interoperabilitás ösztönzése révén is, valamint a terrorizmus elleni küzdelem átfogó megközelítése, például a regionális, multilaterális és globális fórumokon történő együttműködés és a terrorista tevékenységekkel kapcsolatos adatcsere révén is; megismétli, hogy szükség van olyan támogató mechanizmusokra, mint az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS), és más közös törekvésekre, amelyek jelentős mértékben előmozdítják és megváltoztatják a terrorizmus és szélsőségeség elleni küzdelmet; mindkét felet emlékezteti, hogy a terrorizmus elleni küzdelemnek meg kell felelnie a nemzetközi jognak és a demokratikus értékeknek, és maradéktalanul tiszteltben kell tartania a polgári szabadságjogokat és az alapvető emberi jogokat;

2018. szeptember 12., szerda

38. aggodalmát fejezi ki a közelmúltban a Központi Hírszerző Ügynökség (CIA) igazgatójává kinevezett Gina Haspel személye miatt, tekintettel az emberi jogokkal kapcsolatos eddigi negatív tevékenységére, többek között bűnrészességére a CIA kiadatási és titkos fogva tartási programjában;

39. komolyan aggódik amiatt, hogy a beszámolók szerint az Egyesült Államok kormányzata eltörölt a pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatos programra vonatkozó néhány korlátozást is, ami növeli a polgári áldozatok és a jogtalan emberölések kockázatát, valamint amiatt, hogy az USA pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatos programja nem átlátható, mint ahogy a néhány uniós tagállam által a program számára biztosított segítségnyújtás sem; felszólítja az USA-t és az uniós tagállamokat annak biztosítására, hogy a katonai robotrepülőgépek használata megfeleljen a nemzetközi jognak, többek között a nemzetközi emberi jogi szabályoknak és a nemzetközi humanitárius jognak, és hogy a katonai robotrepülőgépekkel végrehajtott, halált okozó műveletekhez biztosított segítségnyújtás minden formáját kötelező erejű, megbízható előírások szabályozzák;

40. kiemeli, hogy az EU-nak és az USA-nak küzdenie kell az adókijátszás és más pénzügyi bűncselekmények ellen, valamint az átláthatóság biztosításáért;

41. az együttműködés további fokozására szólít fel az adócsalás, az adóelkerülés, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem területén, többek között a terrorizmus finanszírozásának felderítését célzó programról szóló, az EU és az USA közötti megállapodás keretében, amelyet meg kellene erősíteni annak érdekében, hogy az a külföldi beavatkozásokhoz vagy tiltott hírszerző tevékenységhez kapcsolódó pénzmozgásokkal kapcsolatos adatokra is kiterjedjen; felszólítja továbbá az EU-t és az USA-t, hogy az OECD keretén belül működjenek együtt az adókijátszás és az agresszív adótervezés elleni küzdelem területén, nemzetközi szabályokat és normákat meghatározva e globális probléma kezelésére; hangsúlyozza, hogy a folyamatos bűnüldözési együttműködés kulcsfontosságú a közös biztonságunk erősítéséhez, és felhívja az Egyesült Államokat, hogy biztosítsa az e téren folytatott kétoldalú és többoldalú együttműködést; sajnálja, hogy a Dodd–Frank-törvényt részben hatályon kívül helyezték, aminek következtében az amerikai bankok felügyelete jelentősen csökkent;

42. kiemeli az adatvédelmi pajzs továbbra is meglévő gyenge pontjait az érintettek alapvető jogainak tiszteletben tartása tekintetében; üdvözlí és támogatja az USA jogalkotói felé megfogalmazott felhívásokat annak érdekében, hogy tegyen további lépéseket egy, a magánélet és az adatok védelméről szóló salátatörvény megalkotása érdekében; rámutat, hogy Európában a személyes adatok védelme alapvető jognak számít, és az USA-ban nincs az új uniós általános adatvédelmi rendeletnek (GDPR) megfelelő szabályozás;

43. emlékeztet a széles körű transzatlanti szolidaritásra, amelyet a Szergej és Julija Szkripal elleni salisbury-i mérgezéses támadás váltott ki, s amely az orosz diplomaták húsz uniós tagállamból, Kanadából, az Egyesült Államokból, Norvégiából és öt, az EU-hoz csatlakozni kívánó országból való kiutasítását eredményezte;

44. ismételt aggodalmának ad hangot amiatt, hogy 2017 márciusában a Kongresszus elutasította a Szövetségi Távközlési Bizottság által a szélessávú és egyéb telekommunikációs szolgáltatásokat igénybe vevők magánéletének védelmével kapcsolatosan előterjesztett szabályozást, amivel így gyakorlatilag eltörölte a magánélet internetes védelmére vonatkozó szabályozást, amely megkövetelte volna az internetszolgáltatóktól, hogy a böngészési szokásokkal kapcsolatos adatok és más személyes információk hirdetőik vagy más vállalatok részére történő értékesítése vagy velük való megosztása előtt erre vonatkozó kifejezett hozzájárulását szerezzék be a fogyasztóktól; úgy véli, hogy ez újabb fenyegetést jelent a személyes adatok egyesült államokbeli védelmére;

45. emlékeztet, hogy továbbra is az Egyesült Államok az egyetlen olyan nem uniós ország, amely az EU által biztosított vízummentességben részesül, s amely ugyanakkor nem biztosítja a vízummentes belépést minden uniós tagállam számára; arra biztatja az Egyesült Államokat, hogy amilyen hamar csak lehet, vonja be az érintett öt EU-tagállamot (Bulgáriát, Horvátországot, Ciprust, Lengyelországot és Romániát) az USA vízummentességi programjába; emlékeztet, hogy a Bizottság köteles felhatalmazáson alapuló jogi aktust elfogadni – amelyben ideiglenesen felfüggeszti a vízummentesség alkalmazását azon harmadik országok állampolgárai esetében, amelyek nem oldották fel a vízumkötelezettséget bizonyos uniós tagállamok állampolgárai számára – a vonatkozó értesítések közzétételének időpontját követő 24 hónapon belül, amely időszak 2016. április 12-én lezárult; az EUMSZ 265. cikke alapján felszólítja a Bizottságot, hogy fogadja el a szükséges, felhatalmazáson alapuló jogi aktust;

46. hangsúlyozza, hogy az EU elkötelezett szomszédai demokráciájának, emberi jogainak, jogállamiságának, jólétének, stabilitásának, ellenállóképességének és biztonságának megerősítése mellett, elsősorban nem katonai eszközök, hanem például társulási megállapodások végrehajtása révén; ezzel kapcsolatban felkéri az EU-t és az USA-t, hogy fokozzák együttműködésüket és az EU keleti és déli szomszédságában jobban hangolják össze fellépéseiket, projektjeiket és pozícióikat; emlékeztet, hogy az Unió világszerte alkalmazott fejlesztési és humanitárius politikája ugyancsak hozzájárul a globális biztonsághoz;

2018. szeptember 12., szerda

47. helyesli az Egyesült Államok stratégiai fókuszát és nyitottságát a régió irányában, és emlékeztet, hogy a Balkán kihívást jelent Európa számára és az egész kontinens biztonsága szempontjából is; felkéri ezért az USA-t, hogy vállaljon szerepet a további nyugat-balkáni közös erőfeszítésekben, különösen a jogállamiság, a demokrácia, a szabad véleménynyilvánítás és a biztonsági együttműködés megerősítése terén; a régió országainak nagyobb biztonsága, stabilitása, ellenállóképesége és gazdasági jóléte érdekében több közös beavatkozást, például korrupcióellenes mechanizmusokat és intézményfejlesztést javasol, valamint szerepvállalást a régóta fennálló kérdések megoldásában; úgy véli, hogy az EU-nak és az USA-nak a politikai célok és támogatási programok összhangjának biztosítása érdekében újabb magas szintű párbeszédet kellene elindítania a Nyugat-Balkánról, és további megfelelő intézkedéseket kell tennie;

48. felhívja mind az EU-t, mind az USA-t, hogy vállaljon aktívabb és hatékonyabb szerepet az Ukrajna területén zajló konfliktus megoldásában, és támogasson az Ukrajna egységét, szuverenitását és területi sérthetlenségét tiszteletben tartó, továbbá a Krím-félsziget Ukrajnához való visszacsatolását magában foglaló hosszú távú békés megoldásra irányuló minden erőfeszítést, és támogassa az ukrajnai reformfolyamatot és az ország gazdasági fejlődését, amelynek teljes mértékben összhangban kell állniuk Ukrajna kötelezettségvállalásaival és a nemzetközi szervezetek által megfogalmazott ajánlásokkal; mély csalódottságának ad hangot a minszki megállapodások végrehajtásának további elakadása, valamint a kelet-ukrajnai biztonsági és a humanitárius helyzet romlása miatt; ezért úgy véli, hogy továbbra is szükség van az Oroszországgal szembeni szankciókra, és hogy az USA-nak össze kellene hangolnia erőfeszítéseit az EU-val; e tekintetben a főképviseelő/alelnök és az USA Ukrajnáért felelős különleges képviselője közötti szorosabb együttműködésre hív fel;

49. emlékeztet annak fontosságára is, hogy az EU és az USA megoldást találjon a grúziai és moldovai „befagyott” konfliktusokra;

50. emlékeztet arra, hogy a nemzetközi rend a nemzetközi megállapodások tiszteletben tartásán alapul; ennek fényében sajnálja, hogy az Egyesült Államok nem hagyja jóvá a G7-ek kanadai csúcstalálkozójának következtetéseit; megismétli a nemzetközi jog és az egyetemes értékek, és különösen az elszámoltathatóság, a nukleáris nonprolifерáció és a viták békés megoldása melletti elkötelezettséget; kiemeli, hogy nukleáris nonprolifерációs stratégiánk következetessége kulcsfontosságú jelentős globális szereplőként és tárgyalóként való hitelességünk szempontjából; felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy működjenek együtt a nukleáris leszerelés megkönnyítése és nukleáris kockázatok csökkentésére irányuló hatékony intézkedések meghozatala érdekében;

51. emlékeztet, hogy az Iránnal kötött átfogó közös cselekvési terv (JCPOA) egy jelentős multilaterális megállapodás és a multilaterális és uniós diplomácia fontos diplomáciai eredménye, amely a régió stabilitásának előmozdítását szolgálja; emlékeztet, hogy az EU eltökélt amellett, hogy minden megtesz a JCPOA fenntartásáért, mivel ez a nemzetközi nonprolifерációs architektúra egyik legfőbb pillére, amely összefügg az észak-koreai kérdéssel is, és kulcsfontosságú a régió biztonsága és stabilitása szempontjából; megismétli, hogy minden megfelelő formátumban és fórumon kritikusabban kell kezelni Irán a JCPOA-tól független tevékenységeit, így a ballisztikus rakétákkal és regionális stabilitással kapcsolatos tevékenységeit, részvételét a régió számos konfliktusában, valamint az emberi és kisebbségi jogok iráni helyzetét; hangsúlyozza, hogy e kérdések kezelésében kulcsfontosságú a transzatlanti együttműködés; hangsúlyozza, hogy a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség számos jelentése szerint Irán teljesíti a JCPOA keretében vállalt kötelezettségeit, határozottan bírálja Trump elnök azon döntését, hogy egyoldalúan kilép a JCPOA-ból és területen kívüli intézkedéseket hoz az Iránban tevékenykedő uniós vállalkozásokkal szemben; hangsúlyozza, hogy az EU eltökélt amellett, hogy a saját, illetve a vállalkozások és befektetők érdekeit megvédje az amerikai szankciók területen kívüli hatásától; ennek kapcsán üdvözli a „korlátozó rendelet” aktiválásáról szóló határozatot, amelynek célja az EU iráni kereskedelmi érdekeinek védelme az USA területen kívüli szankcióinak hatásától, és felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy tegyen meg minden további, szükségesnek tekintett intézkedést a JCPOA védelme érdekében;

52. aggódik az USA kelet- és délkelet-ázsiai biztonság- és kereskedelempolitikája, többek közt a TPP-ből való kilépése okozta politikai vákuum miatt; ismét hangsúlyozza az EU konstruktív szerepvállalásának fontosságát a kelet- és délkelet-ázsiai, valamint a csendes-óceáni régióban, és ennek kapcsán üdvözli a világ e részében többek közt a politikai és gazdasági egyensúly érdekében megvalósuló aktív uniós kereskedelempolitikát és a biztonsággal kapcsolatos uniós kezdeményezéseket, amint az az EU Ázsiában és Ázsiával való megerősített biztonsági együttműködéséről szóló tanácsi következtetéseket is szerepel;

2018. szeptember 12., szerda

53. üdvözli az Észak-Koreával (KNDK) megindított, új, magas szintű párbeszédet és a 2018. június 12-i szingapúri csúcstalálkozót, és emlékeztet, hogy e – kézzelfogható és ellenőrizhető eredményeket még nem hozó – megbeszélések célja a feszültségek békés megoldása, és ezáltal a regionális és a globális béke, biztonság és stabilitás előmozdítása; ugyanakkor kiemeli, hogy a nemzetközi közösségnek – beleértve az EU-t és az USA-t is – mindaddig fenn kell tartani KNDK-ra nehezedő nyomást, amíg az az Átfogó Atomcsend Szerződés ratifikálásával végre nem hajtja a tényleges nukleáris leszerelést és nem engedi, hogy az Átfogó Atomcsend-szerződés Szervezetének Előkészítő Bizottsága és a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség a nukleáris leszerelést dokumentálja; aggodalmát fejezi ki a KNDK által a nukleáris leszerelés terén tett nem kielégítő előrelépés miatt, ami 2018. augusztus 24-én arra készítette Trump elnököt, hogy lemondja Mike Pompeo külügyminiszter KNDK-ban tervezett tárgyalásait;

54. emlékezteti az Egyesült Államokat, hogy még mindig nem ratifikálta az Átfogó Atomcsend Szerződést annak ellenére, hogy egyike a II. mellékletben felsorolt országoknak, amelyek aláírására szükség van a szerződés hatálybalépéséhez; megismétli az alelnök/főképviselő felhívását, amelyben sürgeti a világvezetőket, hogy erősítsék meg a szerződést; bátorítja az USA-t az Átfogó Atomcsend Szerződés lehető leghamarabb történő ratifikálására és továbbra is támogatja az Atomcsend-szerződés Szervezetének Előkészítő Bizottsága általi erőfeszítéseket arra, hogy rávegye a II. mellékletben felsorolt további országokat a szerződés ratifikálására;

55. kitar a nemzetközi tengerjog érvényre juttatása mellett, többek között a Dél-kínai-tengeren; e tekintetben felkéri az Egyesült Államokat, hogy erősítse meg az ENSZ Tengerjogi Egyezményét (UNCLOS);

56. megerősített együttműködésre szólít fel az EU és az USA között a regionális konfliktusok és a helyettesítő erők által vívott (proxy) szíriai háború békés megoldása érdekében, mivel a közös stratégia hiánya aláássa a konfliktusok békés megoldását, és felhív minden érintett felet és regionális szereplőt, hogy tartózkodjon az erőszaktól és a helyzetet esetleg súlyosbító fellépésektől; újólag megerősíti az ENSZ által vezetett genfi folyamat elsőbbségét a szíriai konfliktus megoldásában, az ENSZ BT 2254. sz. határozatával összhangban, amelyet a konfliktusban részt vevő felek tárgyaltak meg, valamint a kulcsfontosságú nemzetközi és regionális szereplők is támogatnak; felszólít az ENSZ BT az asztanai tárgyalásokon részt vevő országok által megsértett határozatainak teljes körű végrehajtására és tiszteletben tartására; közös erőfeszítésekre szólít fel a humanitárius segítséghez való hozzáférés valamennyi rászoruló számára való biztosítása, valamint a felelősök elleni független, pártatlan, alapos és hiteles vizsgálatok és büntetőeljárások elindítása érdekében; felszólít többek között a Szíriai Arab Köztársaságban 2012 márciusa óta elkövetett, a nemzetközi jog hatálya alá tartozó bűncselekmények vonatkozásában a nemzetközi, pártatlan és független mechanizmus által végzett munka támogatására is;

57. emlékeztet, hogy az EU támogatja a közel-keleti békefolyamat érdemi folytatását a két-állami megoldás érdekében az 1967-es határvonalak alapján, egy olyan független, demokratikus, életképes és területileg összefüggő palesztin állammal, amely békében és biztonságban él együtt az izraeli állammal és a többi szomszédjával, és kitar amellet, hogy kerülni kell minden olyan fellépést, amely aláásná ezeket az erőfeszítéseket; ennek kapcsán mély aggodalmát fejezi ki az USA kormányzatának egyoldalú döntése miatt, hogy a nagykövetségét Tel Avivból Jeruzsálembe költözteti és hivatalosan elismeri a várost Izrael fővárosaként; kiemeli, hogy Jeruzsálem kérdésének be kell kerülnie az izraeliek és a palesztinok közötti végleges békemegállapodásba; hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a közös útitervet, és hangsúlyozza, hogy az USA-nak együtt kell működnie európai partnereivel a közel-keleti béke megteremtésére irányuló erőfeszítései során;

58. méltatja az UNRWA-nak és a szervezet munkatársainak a palesztin menekültekért végzett figyelemre méltó és elengedhetetlen humanitárius és fejlesztési munkáját (Ciszjordániában, beleértve Kelet-Jeruzsálemet, a gázai övezetben, Jordániában, Libanonban és Szíriában), amelyre a régió biztonsága és stabilitása érdekében alapvető szükség van; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az USA kormánya úgy döntött, hogy csökkenti az UNRWA-nak nyújtott finanszírozást, és arra kéri az USA-t, hogy gondolja át a döntését; hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament és az Európai Unió következetesen támogatja az UNRWA-t, valamint arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a szervezet tevékenységei fenntartásának hosszú távú biztosítása érdekében nyújtsanak kiegészítő finanszírozást;

59. a demokráciát, a tömegtájékoztatás szabadságát, a szabad és tiszta választásokat és az emberi jogok, köztük a menekültek és migránsok, a nők és a faji és vallási kisebbségek jogainak védelmét globálisan előmozdító európai uniós és egyesült államokbeli programok közötti további együttműködésre bátorít; hangsúlyozza a jó kormányzás, az elszámoltathatóság, az átláthatóság, a jogállamiság jelentőségét, mivel ezek alkotják az emberi jogok védelmének pilléreit; megismétli az EU erős és elvi álláspontját a halálbüntetéssel szemben és a halálbüntetésre vonatkozó egyetemes moratórium mellett annak világméretű eltörlése érdekében; kiemeli, hogy szükség van az együttműködésre a válságmegelőzés és a békeépítés, valamint a humanitárius vészhelyzetekre való reagálások során;

60. megismétli, hogy az EU-nak és az USA-nak közös érdekei vannak Afrikában, ahol össze kell hangolniuk és fokozniuk kell támogatásukat helyi, regionális és nemzetközi szinten a jó kormányzás, a demokrácia, az emberi jogok, a fenntartható társadalmi fejlődés, a környezetvédelem, a migráció kezelése, a gazdaságirányítás és a biztonsági kérdések, valamint a regionális konfliktusok békés megoldása, továbbá a korrupció, az illegális pénzügyi tranzakciók, az erőszak és a terrorizmus elleni küzdelem érdekében; úgy véli, hogy az EU és az USA közötti koordináció javítása, egyebek mellett a politikai párbeszéd fokozása és az Afrikára vonatkozó közös stratégiák kidolgozása a regionális szervezetek és szubregionális csoportok véleményének megfelelő figyelembe vételével, hatékonyabb fellépést és az erőforrások hatékonyabb felhasználását eredményezné;

2018. szeptember 12., szerda

61. hangsúlyozza az EU és az USA többek között Kínával és Oroszországgal kapcsolatos közös politikai, gazdasági és biztonsági érdekeinek jelentőségét, és emlékeztet, hogy a közös erőfeszítések, többek között a WTO szintjén, segíthetnek az olyan kérdések kezelésében, mint a globális kereskedelem jelenlegi egyensúlyhiánya és az ukrajnai helyzet; felszólítja az Egyesült Államok kormányzatát, hogy tartózkodjon a WTO Fellebbezési Testületébe történő bírói kinevezések további blokkolásától; hangsúlyozza, hogy szorosabb együttműködésre van szükség Kína „egy övezet, egy út” stratégiájának kezelése során, többek között az EU és az USA-t, Indiát, Japánt és Ausztráliát magában foglaló négyoldalú biztonsági párbeszéd (QUAD) közötti ide vonatkozó együttműködés kialakításával;
62. rámutat, hogy az északi-sarkvidéki politika terén – különösen az Északi-sarkvidéki Tanács összefüggésében – jobb együttműködésre van szükség, különösen az éghajlatváltozás következtében új hajózási útvonalak és új természeti erőforrások esetleges elérhetővé válásával;
63. kitart amellett, hogy a migráció globális jelenség, ezért együttműködésen, partnerségen, biztonságon és az emberi jogok védelmén keresztül, de a migrációs útvonalak kezelésével és az ENSZ szintjén – a nemzetközi jog, különösen az 1951. évi genfi egyezmény és 1967. évi jegyzőkönyve tiszteletben tartásán alapuló – globális megközelítésre is törekedve kell kezelni; üdvözlí az ENSZ keretében a biztonságos, rendezett és jogszerű migrációról szóló globális megállapodás, valamint a menekültekről szóló globális megállapodás létrehozása érdekében tett eddigi erőfeszítéseket és sajnálja az USA 2017. decemberi döntését a tárgyalásokból való kivonulásáról; közös politikára szólít fel a migráció kiváltó okainak leküzdésére;
64. az EU és az USA között megerősített együttműködést szorgalmaz az energiaügyi kérdésekben, beleértve a megújuló energiákat is, az EU–USA Energiatanács keretére építve; ezért ismételt felszólít a találkozási folytatására; felszólít továbbá az energetikai kutatás és az új technológiák terén folytatott együttműködés fokozására, valamint szorosabb együttműködést kér az energetikai infrastruktúra kibertámadásokkal szembeni védelme érdekében; kitart amellett, hogy együtt kell dolgozni az energiaellátás biztonságán, és hangsúlyozza, hogy egyértelművé kell tenni, hogy Ukrajna tranzit szerepe hogyan folytatódik a jövőben;
65. hangsúlyozza az Északi Áramlat 2-vel, és annak – a tagállamok energiabiztonsága és egymás közötti szolidaritása tekintetében játszott – esetleges megosztó szerepével kapcsolatos aggodalmait, és üdvözlí az USA által Európa energiabiztonságának biztosításához nyújtott támogatást,
66. sajnálja, hogy az USA kilépett a Párizsi Megállapodásból, ugyanakkor elismerését fejezi ki az egyesült államokbeli magánszemélyek, vállalkozások, városok és államok folytatódó erőfeszítései miatt, akik továbbra is a Párizsi Megállapodás és az éghajlatváltozás elleni küzdelem megvalósításán dolgoznak, és rámutat, hogy az EU-nak szorosabbra kell fűznie kapcsolatait e szereplőkkel; megjegyzi, hogy az éghajlatváltozás már nem képezi az Egyesült Államok nemzetbiztonsági stratégiájának részét; megerősíti az EU Párizsi Megállapodással és az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló programjával kapcsolatos kötelezettségvállalását és hangsúlyozza, hogy a globális biztonság biztosításához és egy fenntarthatóbb gazdaság és társadalom kialakításához ezeket végre kell hajtani, továbbá emlékeztet, hogy a zöld gazdaság felé történő elmozdulás számos munkahelyet teremthet és lehetőséget biztosít a növekedésre;
67. ösztönzi a további együttműködést az innováció, a tudomány és a technológia területén, és az EU és az USA közötti tudományos és technológiai megállapodás megújítására szólít fel;

A szabályokon alapuló kereskedelmi rend védelme a nehéz időkben

68. megállapítja, hogy 2017-ben az USA volt az uniós kivitel legnagyobb piaca és az uniós behozatal második legnagyobb forrása; megjegyzi, hogy az EU és az USA közötti kereskedelmi deficit és többletek eltéréseit mutattak az áruk, a szolgáltatások kereskedelme, az elektronikus kereskedelem és a közvetlen külföldi befektetés tekintetében; hangsúlyozza, hogy az EU és az USA közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolat, amely a legnagyobb a világon és amely közös értékeken alapul, a globális gazdasági növekedés, kereskedelem és jólét egyik legjelentősebb hajtóereje; megállapítja továbbá, hogy az USA-val folytatott árukereskedelem tekintetében az EU-nak 147 milliárd dolláros többlete van; megjegyzi, hogy az uniós vállalkozások 4,3 millió munkavállalót foglalkoztatnak az USA-ban;
69. hangsúlyozza, hogy az EU és az USA két kulcsszereplő egy globalizált világban, amely eddig soha nem látott sebességgel és intenzitással fejlődik, és hogy tekintettel a közös kihívásokra, az EU-nak és az USA-nak közös érdeke, hogy a jövőbeli multilaterális kereskedelmi rendszer és a globális normák alakítása érdekében kereskedelem-politikai ügyekben együttműködjön és összehangoljon;

2018. szeptember 12., szerda

70. kiemeli, hogy a WTO központi szerepet játszik a multilaterális rendszerben, és hogy továbbra is ez a nyitott, tisztességes és szabályokon alapuló, tagjai eltérő érdekeit figyelembe vevő és kiegyensúlyozó rendszer biztosításának legjobb opciója; megismétli, hogy támogatja a multilaterális kereskedelmi rendszer további megerősítését; támogatja azt a Bizottság által felvállalt feladatot, hogy az USA-val továbbra is együttműködve pozitív közös választ dolgoz ki a jelenlegi intézményi és rendszerszintű kihívásokra;

71. kiemeli a WTO szerepét a kereskedelemmel kapcsolatos viták rendezésében; felszólítja a WTO valamennyi tagját a WTO vitarendezési rendszere megfelelő működésének biztosítására; e tekintetben sajnálja a Fellebbezési Testület üres álláshelyeinek betöltésére irányulóan az új kinevezések Egyesült Államok általi blokkolását, ami a WTO vitarendezési rendszerének működését fenyegeti; felszólítja a Bizottságot és a WTO valamennyi tagját, hogy vizsgálják meg a WTO Fellebbezési Testülete bírái megújításának területén kialakult holtponthoz való leküzdésének módjait, és ha szükséges, reformálják meg a vitarendezési rendszert; véleménye szerint e reformok célja lehet a lehető legmagasabb szintű hatékonyság és a rendszer függetlenségének biztosítása a WTO létrehozása óta az EU által mindig is védett értékekkel és általános megközelítéssel összhangban, melyek között szerepel a globális szinten szabad és tisztességes kereskedelem előmozdítása a jogállamiság biztosítása mellett, és az, hogy a WTO valamennyi tagjának meg kell felelnie a WTO szerinti valamennyi kötelezettségnek;

72. bár sajnálja, hogy a WTO 11. miniszteri konferenciáján nem születtek eredmények, üdvözli, hogy az USA, az EU és Japán aláírták a tisztességtelen, piactorzító és protekcionista gyakorlatok felszámolásáról szóló közös nyilatkozatot, amit a G20-ak 2017. júliusi nyilatkozata is kiemelt; e tekintetben további együttműködésre szólít fel az USA-val és Japánnal a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok, például a hátrányos megkülönböztetés, a piacra jutás korlátozása, a dömping és a támogatások kezelése céljából;

73. felszólítja a Bizottságot, hogy az USA-val és más WTO-tagokkal együtt dolgozzon ki munkatervet a gyapotágazat és a halászati ágazat (különösen a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat) torzító támogatásainak felszámolására; együttműködésre szólít fel az olyan új problémákra vonatkozó multilaterális menetrend előrébb vitele terén, mint az elektronikus kereskedelem, a digitális kereskedelem, beleértve a digitális fejlesztést, a beruházások elősegítése, a kereskedelem és a környezet, valamint a nemek közötti egyenlőség szempontjai, továbbá a mikro-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k) globális gazdaságban való részvételét elősegítő külön politikák előmozdítása terén;

74. felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy nemzetközi szinten mozdítsák elő az együttműködést a közbeszerzések területén kötött nemzetközi megállapodások, például a közbeszerzésről szóló megállapodás (GPA) megerősítése céljából;

75. felszólítja a Bizottságot, hogy kezdjen párbeszédet az Egyesült Államokkal a plurilaterális környezeti termékekről szóló megállapodásról (EGA) és szolgáltatás-kereskedelmi megállapodásról (TiSA) szóló tárgyalások folytatása céljából;

76. felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy vonják össze erőforrásaikat a tisztességtelen kereskedelmi politikák és gyakorlatok elleni küzdelem céljából, ugyanakkor tartsák tiszteletben a multilaterális szabályokat és a WTO vitarendezési folyamatát és kerüljék az egyoldalú fellépéseket, mivel azok károsak minden olyan globális értéklánra, melyben az EU és az USA részt vesz; mélyszégyent fejezi ki a nemzetközi kereskedelmi rendszer bizonytalansága miatt, melyet az okozott, hogy az USA a WTO és vitarendezési mechanizmusa létrehozása előtt létrehozott jogi és szakpolitikai eszközöket (például az 1962-es 232. szakaszra vagy az 1974-es 301. szakaszra) alkalmaz; e tekintetben megjegyzi, hogy nemzetbiztonsági okokkal nem indokolható az a döntés, hogy az USA a 232. szakasz értelmében vámot vet ki az acélra és az alumíniumra, és felszólítja az USA-t, hogy az EU és más szövetségesek számára biztosítson teljes és állandó mentességet ezen intézkedések alól; felszólítja a Bizottságot, hogy adjon határozott választ, amennyiben ezeket a vámoikat az uniós kivitel visszaszorítására használnák fel; azt is hangsúlyozza, hogy egyetlen olyan szankció sem lesz jogszerű, melyet az USA ellenintézkedések formájában európai áruk ellen hozhat az USA által az EU ellen a nagy polgári repülőgépek kereskedelmét érintő intézkedések tekintetében benyújtott panasz keretében a Fellebbezési Testület megfelelési jelentésének közzétételét követően, mivel az USA által benyújtott 218 panaszból 204-et a WTO elutasított, és egy újabb jelentés várható az USA általi jogellenes támogatásokról szóló, kapcsolódó ügyben;

77. tudomásul veszi az EU és az USA közötti, a számos szabályozási kérdésben megmutatkozó folytatódó kétoldalú együttműködést, amint azt a biztosításra és a viszontbiztosításra vonatkozó prudenciális intézkedésekről szóló, közelmúltban megkötött kétoldalú megállapodás és a gyógyszergyártók felügyeletének elismeréséről szóló kölcsönös elismerési megállapodás is bizonyítja; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben az Európai Parlament szerepét ebben a folyamatban;

78. kiemeli a szellemi tulajdon alapvető jelentőségét az uniós és az amerikai gazdaság számára; felszólítja mindkét felet, hogy az Atlanti-óceán mindkét partján támogassák a kutatást és az innovációt, garantálva a szellemi tulajdon magas szintű védelmét, és biztosítva azt, hogy akik magas színvonalú innovatív termékeket hoznak létre, tovább folytathassák ezt;

2018. szeptember 12., szerda

79. felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy a meglévő szabályok és piacnyitások átláthatóságának növelése révén javítsák az USA-ba és az EU-ba exportáló kkv-k piacra jutását az Atlanti-óceán mindkét partján, például egy kkv-portál segítségével;

80. kiemeli az amerikai piac jelentőségét az uniós kkv-k számára; felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy orvosolják a kereskedelem vámjellegű, nem vámjellegű és technikai akadályainak az Atlanti-óceán mindkét oldalán a kkv-kra gyakorolt aránytalan hatását, ezt pedig a vámcsökkentésen túl a vámeljáráások egyszerűsítésével és esetlegesen új mechanizmusok bevezetésével kell biztosítani, amelyek segítik a kkv-kat az uniós és az amerikai piacokon folytatott adás-vétellel kapcsolatos tapasztalataik és bevált gyakorlataik megosztásában;

81. kétoldalú együttműködésük keretében felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy tartózkodjanak az egymás közötti adóversenytől, mivel ez csak a két gazdaságban történő beruházások csökkenéséhez fog vezetni;

82. felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatban állapodjanak meg egy olyan keretben, amely tiszteletben tartja mindkét fél meglévő jogi keretét és megállapodásait, adatvédelmi jogszabályait és a magánélet védelmére vonatkozó szabályokat, ami különösen fontos a szolgáltatási ágazat számára; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az EU-nak és az USA-nak együtt kellene arra ösztönözni harmadik országokat, hogy magas színvonalú adatvédelmi normákat fogadjanak el;

83. kéri az EU-t és az USA-t, hogy fokozzák az éghajlatváltozással kapcsolatos együttműködésüket; felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy minden szinten használják ki a jelenlegi és jövőbeli kereskedelmi tárgyalásokat a nemzetközileg elfogadott normák, például a Párizsi Megállapodás alkalmazásának biztosítására, hogy előmozdítsák a környezetkímélő termékek kereskedelmét, beleértve a technológiát is, valamint biztosítsák a globális energetikai átállást, egyértelmű és összehangolt nemzetközi kereskedelmi menetrend mellett, mind a környezet védelme, mind munkahelyteremtési és növekedési lehetőségek teremtése végett;

84. úgy véli, hogy az EU és az USA közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatokról szóló potenciális új megállapodást nem lehet sem nyomás, sem fenyegetés alatt megtárgyalni, és hogy csak egy átfogó, nagyra törő és kiegyensúlyozott, minden kereskedelmi területre kiterjedő megállapodás állna az EU érdekében; e tekintetben meg kell jegyezni, hogy előnyös lehet egy lehetséges konkrét és állandó szabályozási és konzultációs együttműködési mechanizmus létrehozása; felszólítja a Bizottságot, hogy a megfelelő körülmények között folytassa a tárgyalásokat az USA-val;

85. kiemeli, hogy a kereskedelmi forgalom egyre újabb, gyorsabb és biztonságosabb határokon átnyúló árumozgatási és szolgáltatási módokat követel meg; felszólítja a kulcsfontosságú kereskedelmi partner EU-t és USA-t, hogy működjenek együtt a kereskedelemhez kapcsolódó digitális technológiai megoldásokon a kereskedelem elősegítése érdekében;

86. emlékeztet a tudomány és a technológia terén az EU és az USA között fennálló párbeszédre és együttműködésre; elismeri az EU és az USA közös vállalkozásainak szerepét a kutatás és az innováció területén, melyek a tudás és a gazdasági növekedés fő hajtóerői, és támogatja az EU–USA tudományos és technológiai megállapodás 2018 utáni folytatását és kibővítését, hogy ösztönözze a kutatást, az innovációt, az újonnan megjelenő technológiákat, valamint a szellemi tulajdonjogok védelmét, több és jobb munkahely teremtését, a fenntartható kereskedelmet és az inkluzív növekedést;

87. a globális acéltermelési kapacitásfelesleg tekintetében osztja az USA aggodalmát; ugyanakkor sajnálja, hogy az egyoldalú, a WTO-val összeegyeztethetetlen intézkedések csak aláássák a szabályokon alapuló kereskedelmi rend integritását; kiemeli, hogy még az egyesült államokbeli vámtarifák alóli állandó uniós mentesség sem legitimálhatja ezt a fellépést; felszólítja a Bizottságot, hogy a G20-ak globális fóruma keretében működjön együtt az USA-val az acéltermelési kapacitásfelesleg elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések megerősítése terén a multilaterális fellépés hatalmas potenciáljának kihasználása érdekében; ismételten hangot ad azon meggyőződésének, hogy az ilyen globális problémák megoldásának legjobb módja az, ha a szabályokon alapuló kereskedelmi rendszereken belül kerül sor közös és összehangolt fellépésekre;

88. megismétli annak fontosságát, hogy az EU és az USA összehangoltan és konstruktív módon kezelje a WTO szükséges korszerűsítését, hogy az hatékonyabbá, átláthatóbbá és elszámoltathatóbbá váljon, továbbá annak biztosítása céljából, hogy a nemzetközi kereskedelmi szabályok és politikák kidolgozása során a nemek közötti egyenlőség, a szociális, környezeti és emberi jogi dimenzió is megfelelően beépüljön;

2018. szeptember 12., szerda

89. kiemeli, hogy az EU a torzulástól mentes piacgazdaság, valamint a nyitott, értékeken és szabályokon alapuló, tisztességes kereskedelem pártján áll; megismétli, hogy támogatja a Bizottságnak a jelenlegi amerikai kereskedelempolitikára válaszoló stratégiáját, amely tiszteletben tartja a multilaterális kereskedelmi rendszer szabályait; egységre szólít fel az uniós tagállamok között, és felszólítja a Bizottságot, hogy e helyzet orvoslása tekintetében dolgozzon ki közös megközelítést; hangsúlyozza e tekintetben az uniós tagállamok egységessége fenntartásának jelentőségét, mivel a közös kereskedelempolitika és az uniós vámunió keretében nemzetközi szinten közös uniós és az USA-val közös kétoldalú fellépések sokkal hatékonyabbnak bizonyultak, mint az egyes tagállamok önálló kezdeményezései; megismétli, hogy az EU a multilaterális kereskedelmi rendszer szabályait tiszteletben tartva készen áll együtt dolgozni az Egyesült Államokkal a közös érdeklődésre számot tartó, kereskedelemmel kapcsolatos kérdésekről;

90. sajnálja Trump elnök azon döntését, hogy kilépteti az USA-t a JCPOA-ból, és sajnálatát fejezi ki e döntésnek az Iránban tevékenykedő európai vállalkozásokra gyakorolt hatása miatt; támogatja az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megvédje az Iránban beruházó uniós vállalkozások érdekeit, és különösen a Bizottság azon döntését, hogy aktiválja az úgynevezett „blokkoló intézkedést”, ami bizonyítja az EU elkötelezettségét a JCPOA mellett; úgy véli, hogy ugyanez az intézkedés használható adott esetben bárhol;

91. felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy erősítse meg az együttműködést és arra irányuló erőfeszítéseit, hogy végrehajtsa és kiterjessze a vállalkozások átvilágítási rendszereit az emberi jogok nemzetközi védelmének megerősítése érdekében, többek között a konfliktus sújtotta övezetektől származó ásványok és fémek kereskedelme területén;

92. sajnálja, hogy az USA nem vállal szerepet a környezet védelmében; e tekintetben – mivel az USA az elefántvadászati trófeák legnagyobb importőre – sajnálja Trump elnök azon döntését, hogy megszünteti az ilyen trófeák egyes afrikai országokból, többek közt Zimbabwéból és Zambiából történő importjára vonatkozó korlátozásokat;

93. felszólítja az EU-t és az USA-t, hogy folytassák tovább és erősítsék meg a transzatlanti parlamenti együttműködést, amelynek az EU és az USA közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatok javításának megerősített és átfogóbb politikai keretéhez kell vezetnie;

94. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az USA és Kína esetleg olyan megállapodásra jut, amely nem teljesen összeegyeztethető a WTO-val, ami a mi érdekeinket is alááshatja és megáshatja a transzatlanti kereskedelmi kapcsolatok sírját; hangsúlyozza ezért, hogy fő kereskedelmi partnereinkkel globálisabb megállapodásra kell jutni, tekintettel világszerte közös érdekeinkre;

o

o o

95. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, az EKSZ-nek, a Bizottságnak, a tagállamok, a csatlakozó és tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyesült Államok elnökének, Szenátusának és Képviselőházának.

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0343

Az EU–Kína kapcsolatok helyzete

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i állásfoglalása az EU és Kína közötti kapcsolatok helyzetéről (2017/2274(INI))

(2019/C 433/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Unió és Kína között 1975. május 6-án létesített diplomáciai kapcsolatokra,
- tekintettel az EU és Kína között 2003-ban indított stratégiai partnerségre,
- tekintettel a Kínával fenntartott kapcsolatok fő jogi keretére, nevezetesen az 1985 májusában aláírt EGK–Kína kereskedelmi és gazdasági együttműködési megállapodásra ⁽¹⁾, amely magában foglalja a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat, valamint az EU–Kína együttműködési programot,
- tekintettel a 2013. november 21-én elfogadott „EU–Kína 2020” stratégiai együttműködési menetrendre,
- tekintettel az EU és Kína között hivatalosan 1994-ben indított strukturált politikai párbeszédre és a 2010-ben indított, stratégiai és külpolitikai kérdésekkel foglalkozó magas szintű stratégiai párbeszédre, különösen a 2015. május 6-án, valamint 2017. április 19-én Pekingben tartott ötödik és hetedik EU–Kína magas szintű stratégiai párbeszédre,
- tekintettel az új partnerségi és együttműködési megállapodásra irányuló, 2007-ben indított tárgyalásokra,
- tekintettel a kétoldalú beruházási megállapodásról 2014 januárjában kezdett tárgyalásokra,
- tekintettel a 2017. június 1-jén és 2-án Brüsszelben tartott 19. EU–Kína-csúcstalálkozóra,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a Kínára vonatkozó új uniós stratégia elemeiről szóló, 2016. június 22-i közös közleményére (JOIN(2016)0030),
- tekintettel a Tanácsnak a Kínára vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2016. július 18-i következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a „Hongkong Különleges Közigazgatási Terület: – 2017. évi éves jelentés” című, 2018. április 24-i közös jelentésére (JOIN(2018)0007),
- tekintettel az EU Kelet-Ázsiával kapcsolatos kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó, 2012. június 15-i tanácsi iránymutatásokra,
- tekintettel az új nemzetbiztonsági törvény a Kínai Nemzeti Népi Kongresszus Állandó Bizottsága általi, 2015. július 1-jei elfogadására,
- tekintettel a Kína katonai stratégiájáról szóló, 2015. május 26-i fehér könyvre,
- tekintettel az EU és Kína között az emberi jogokról folytatott, 1995-ben indított párbeszédre és a párbeszéd 2017. június 22–23-án, Brüsszelben tartott 35. fordulójára,
- tekintettel az EU és Kína között zajló, több mint 60 ágazati párbeszédre,

(1) HLL 250., 1985.9.19., 2. o.

2018. szeptember 12., szerda

- tekintettel az „EU–Kína magas szintű, népek közötti párbeszéd” 2012. februári megindítására, amely helyet ad az EU és Kína e területen létrehozott valamennyi közös kezdeményezésének,
- tekintettel az Európai Közösség és Kína közötti, 2000-ben hatályba lépett tudományos és technológiai együttműködési megállapodásra ⁽²⁾ és a 2009. május 20-án aláírt tudományos és technológiai partnerségi megállapodásra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC) és az éghajlatváltozásról szóló, 2016. november 4-én hatályba lépett Párizsi Megállapodásra,
- tekintettel az Európai Közösség és Kína közötti energiaügyi párbeszédre;
- tekintettel az EU–Kína kerekasztalokra,
- tekintettel a Kínai Kommunista Párt 19. nemzeti kongresszusára, amelyet 2017. november 18. és 24. között rendeztek,
- tekintettel a környezetvédelmi adóról szóló, a Nemzeti Népi Kongresszus által 2016 decemberében kihirdetett törvényre, amely 2018. január 1-jén lépett hatályba;
- tekintettel arra, hogy a Nemzetközi Migrációs Szervezet szerint a környezeti tényezők hatással vannak a nemzeti és nemzetközi migrációs áramlatokra, hiszen az emberek elhagyják azokat a területeket, ahol a felgyorsult éghajlatváltozás következtében zord vagy egyre rosszabb körülmények uralkodnak ⁽³⁾;
- tekintettel a 2018. január 19-én Velencében elindított, 2018-as „EU és Kína közötti idegenforgalom évére”,
- tekintettel a Kínában Dolgozó Külföldi Tudósítók Klubjának (FCCC) a munkakörülményekről szóló, „Belépés megtagadva – Megfigyelés, zaklatás és megfélemlítés a tudósítói munka feltételeinek romlása közepette Kínában” című, 2018. január 30-i jelentésére,
- tekintettel az Emberi Jogi Tanács 37. ülésének „A Tanács figyelmét igénylő emberi jogi helyzet” című 4. napirendi pontja keretében 2018. március 13-án tett uniós nyilatkozatra,
- tekintettel a 41. EP–Kína parlamentközi ülésre, amelyre 2018 májusában, Pekingben került sor,
- tekintettel a Kínáról szóló állásfoglalásaira, különösen a BRICS-országokkal (Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) és más feltörekvő hatalmakkal kapcsolatos uniós külpolitika célkitűzéseiről és stratégiáiról szóló, 2012. február 2-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, az „EU és Kína: kiegyenlítetlen kereskedelem?” című, 2012. május 23-i állásfoglalására ⁽⁵⁾, „A nukleáris fenyegetésekről és az emberi jogokról a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban” című, 2013. március 14-i állásfoglalására ⁽⁶⁾, az éghajlat- és energiapolitika 2030-ra szóló keretéről szóló, 2014. február 5-i állásfoglalására ⁽⁷⁾, az észak-koreai helyzetről szóló, 2014. április 17-i állásfoglalására ⁽⁸⁾, az Észak-Koreáról szóló, 2016. január 21-i állásfoglalására ⁽⁹⁾ és a közös kül- és biztonságpolitika végrehajtásáról szóló éves jelentésről szóló, 2017. december 13-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,

⁽²⁾ HL L 6., 2000.1.11., 40. o.

⁽³⁾ <https://www.iom.int/migration-and-climate-change>

⁽⁴⁾ HL C 239. E, 2013.8.20., 1. o.

⁽⁵⁾ HL C 264. E, 2013.9.13., 33. o.

⁽⁶⁾ HL C 36., 2016.1.29., 123. o.

⁽⁷⁾ HL C 93., 2017.3.24., 93. o.

⁽⁸⁾ HL C 443., 2017.12.22., 83. o.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0024.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0493.

2018. szeptember 12., szerda

- tekintettel az EU és Kína közötti kapcsolatokról szóló, 2006. szeptember 7-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾, a Kínával fenntartott kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokról szóló, 2009. február 5-i állásfoglalására ⁽¹²⁾, az EU és Kína közötti kapcsolatokról szóló, 2013. március 14-i állásfoglalására ⁽¹³⁾, az EU és Kína közötti kétoldalú beruházási megállapodásról szóló tárgyalásokról szóló, 2013. október 9-i állásfoglalására ⁽¹⁴⁾, az EU és Tajvan közötti kereskedelmi kapcsolatokról szóló állásfoglalására ⁽¹⁵⁾, az EU és Kína közötti kapcsolatokról szóló, 2015. december 16-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾, valamint a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseletéhez intézett, 20 évvel az átadást követően Hongkongról szóló, 2017. december 13-i ajánlására ⁽¹⁷⁾,
 - tekintettel a „Tibetről, különös tekintettel szerzetesnők és szerzetesek önmaguk felgyújtása következtében történt halálára” című, 2011. október 27-i ⁽¹⁸⁾, a tibeti emberi jogi helyzetről szóló, 2012. június 14-i ⁽¹⁹⁾, a szervkivételek Kínában folytatott gyakorlatáról szóló, 2013. december 12-i ⁽²⁰⁾, a Larung Gar Tibeti Buddhista Akadémia és Ilham Tohti ügyéről szóló, 2016. december 15-i ⁽²¹⁾, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2017. évi ülésén képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2017. március 16-i ⁽²²⁾, a Nobel-békedíjas Liu Hsziao-po és Li Ming-cse ügyéről szóló, 2017. július 6-i ⁽²³⁾, valamint a Vu Gan, Hszie Jang, Li Ming-cse, Tasi Vang-csuk és Csöki tibeti szerzetes, emberi jogi aktivisták ügyeiről szóló, 2018. január 18-i ⁽²⁴⁾ emberi jogi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az EU fegyverembargójára, melyet az 1989. júniusi Tienanmen téri fellépés után vezettek be, és amelyet a Tanács által az Európai Parlamentnek benyújtott, a KKBP főbb szempontjairól és alapvető választásairól szóló éves jelentésről szóló, 2006. február 2-i állásfoglalásában ⁽²⁵⁾ az Európai Parlament támogatott,
 - tekintettel a kínai kormány és a dalai láma magas rangú képviselői közötti tárgyalások 2002 és 2010 között zajlott kilenc fordulójára, Kína Tibetről szóló, „Tibet fejlődési útját megállíthatatlan történelmi folyamat vezérli” című, a Kínai Államtanács Tájékoztatási Irodája által 2015. április 15-én kiadott fehér könyvére, valamint a valódi autonómiáról szóló 2008. évi nyilatkozatra és 2009. évi feljegyzésre, amelyeket a 14. dalai láma képviselői terjesztettek elő,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményeire (A8-0252/2018),
- A. mivel a 2017-ben megrendezett, 19. EU–Kína csúcstalálkozó a globális kihatással rendelkező, kétoldalú stratégiai partnerséget szorgalmazta, és kiemelte a globális kihívások és a közös biztonsági fenyegetések kezelésére, valamint a multilateralizmus előmozdítására vonatkozó közös kötelezettségvállalásokat; mivel számos olyan terület van, ahol a konstruktív együttműködés kölcsönös előnyökkel szolgálhat, többek között az olyan nemzetközi fórumok keretében, mint az ENSZ és a G20; mivel az EU és Kína megerősítette azon szándékát, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a fosszilis tüzelőanyagok visszaszorítása, a tiszta energiaforrások előmozdítása és a szennyezés csökkentése tekintetében fokozza a 2015. évi Párizsi Megállapodásával kapcsolatos együttműködést; mivel e téren további együttműködésre és koordinációra van szükség a két fél között, többek között a kutatás területén és a bevált gyakorlatok megosztását illetően; mivel Kína az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer alapján elfogadott egy szén-dioxidra vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszert; mivel a többoldalú kormányzásra vonatkozó uniós elképzelést a szabályokon alapuló rend jellemzi, és olyan egyetemes értékeken alapul, mint a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság, az átláthatóság és az elszámoltathatóság; mivel a jelenlegi geopolitikai helyzetben a multilateralizmus és a szabályokon alapuló rendszer előmozdítása nagyobb jelentőséggel bír, mint valaha; mivel az Unió arra számít, hogy a Kínával fennálló kapcsolata kölcsönös előnyökkel fog szolgálni politikai és gazdasági szempontból egyaránt; mivel elvárja, hogy Kína az általa világszinten kifejtett hatásnak megfelelő felelősséget vállaljon, és támogassa az ő javát is szolgáló, szabályokon alapuló nemzetközi rendet;

⁽¹¹⁾ HL C 305. E, 2006.12.14., 219. o.

⁽¹²⁾ HL C 67. E, 2010.3.18., 132. o.

⁽¹³⁾ HL C 36., 2016.1.29., 126. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 181., 2016.5.19., 45. o.

⁽¹⁵⁾ HL C 181., 2016.5.19., 52. o.

⁽¹⁶⁾ HL C 399., 2017.11.24., 92. o.

⁽¹⁷⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0495.

⁽¹⁸⁾ HL C 131. E, 2013.5.8., 121. o.

⁽¹⁹⁾ HL C 332. E, 2013.11.15., 69. o.

⁽²⁰⁾ HL C 468., 2016.12.15., 208. o.

⁽²¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0505.

⁽²²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0089.

⁽²³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0308.

⁽²⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0014.

⁽²⁵⁾ HL C 288. E, 2006.11.25., 59. o.

2018. szeptember 12., szerda

- B. mivel a külpolitika, a biztonság és a védelem, valamint a terrorizmus elleni küzdelem terén rendkívül fontos az Unió és Kína közötti együttműködés; mivel a két fél közötti együttműködés nélkülözhetetlen volt az iráni nukleáris egyezség elérésében; mivel Kína hozzáállása kulcsfontosságú szerepet játszott abban, hogy az észak-koreai válságban sikerült lehetőséget teremteni a tárgyalásokra;
- C. mivel a kínai vezetés – Európa által jórészt figyelmen kívül hagyva – fokozatosan és rendszinten fokozta arra irányuló erőfeszítéseit, hogy gazdasági súlyát politikai befolyásra váltsa, elsősorban stratégiai infrastrukturális beruházások és új közlekedési összeköttetések révén, valamint a Kínával kapcsolatos felfogás alakítása és az országról való kedvező kép közvetítése érdekében az európai politikai és gazdasági döntéshozók, a média, az egyetemek, a tudományos kiadók és a széles nyilvánosság befolyását célzó stratégiai kommunikáció révén, e különböző társadalmakban az őt támogató európai szervezetek és egyének „hálózatait” kiépítve; mivel a szárazföldi Kínából származó, jelenleg Európában tanuló diákok nagy számának kínai felügyelete aggodalomra ad okot, csakúgy, mint az arra irányuló erőfeszítései, hogy ellenőrizze a Kínából elmenekült, Európában élő embereket;
- D. mivel az egyrészt Kína, másrészt pedig tizenegy közép- és kelet-európai ország és öt balkáni ország közötti, 16+1 elnevezésű együttműködést 2012-ben, a pénzügyi válság nyomán és a kínai szubregionális diplomácia keretében azzal a céllal hozták létre, hogy nagyszabású infrastrukturális projekteket valósítsanak meg és megerősítsék a gazdasági és kereskedelmi együttműködést; mivel az ezen országokon belüli tervezett kínai beruházások és finanszírozások alapvető fontosságúak, de nem olyan fontosok, mint az uniós beruházások és kötelezettségvállalások; mivel az ezen együttműködésben részt vevő európai országoknak meg kell fontolniuk, hogy a Kínával fennálló kapcsolataikban nagyobb jelentőséget tulajdonítsanak az egységes uniós fellépésnek;
- E. mivel Kína az uniós élelmiszeripari termékek leggyorsabban növekvő felvevőpiacát jelenti;
- F. mivel Kína „Övezet és út” kezdeményezése (BRI), beleértve Kína északi-sarkvidéki politikáját is, az ország által valaha elfogadott legambiciózusabb külpolitikai kezdeményezés, amely geopolitikai és biztonsági dimenziókat is felölel, és így túlmutat a gazdaság- és kereskedelempolitikáinak mondott hatókörön; mivel a BRI-t az Ázsiai Infrastrukturális Beruházási Bank (AIIB) 2015-ös létrehozásával még jobban megerősítették; mivel az Unió ragaszkodik a BRI többoldalú irányítási struktúrájához és megkülönböztetéstől mentes végrehajtásához; mivel európai oldalról garantálni kívánják, hogy a BRI keretébe tartozó minden hálózatfejlesztési projekt tiszteletben tartsa a Párizsi Megállapodásból fakadó kötelezettségeket, gondoskodva emellett arról is, hogy tiszteletben tartsák az egyéb nemzetközi környezetvédelmi, munkaügyi és szociális normákat, valamint az őslakosok jogait; mivel a kínai infrastrukturális projektek révén előfordulhat, hogy az európai kormányok komoly adósságokat vállalnak az átláthatatlan feltételekkel hitelt kínáló kínai állami bankokkal szemben, és kevés munkahelyet teremtenek Európában; mivel néhány, a BRI-hez kapcsolódó infrastrukturális projekt egyes harmadik országok kormányait már túlzott adósságokba sodorta; mivel eddig a BRI-hez kapcsolódó szerződések oroszlanrészt kínai vállalatoknak ítélték oda; mivel Kína a BRI-hez kapcsolódó projekteken megkülönböztető módon használja egyes ipari szabványait; mivel a BRI-hez kapcsolódó projekteket nem lenne szabad átláthatatlan pályázati eljárások keretében odaítélni; mivel a BRI-n belül Kína többféle csatornát használ; mivel a 27 uniós tagállam pekingi nagykövete a közelmúltban kidolgozott egy jelentést, amelyben élesen bírálja a BRI-projektet, kifogásolva annak kialakítását, amely akadályozza a szabad kereskedelmet és fölénybe helyezi a kínai vállalatokat; mivel a BRI sajnálatos módon nélkülöz minden emberi jogi biztosítékot;
- G. mivel a kínai diplomácia a 19. Pártkongresszus és az ez évi Nemzeti Népi Kongresszus (NNK) óta egyre erőteljesebb szereplővé vált, minthogy legalább öt magas rangú tisztviselő felel az ország külpolitikájáért, és a Külügyminisztérium költségvetését jelentősen megemelték; mivel az újonnan létrehozott Állami Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési Ügynökség felel majd Kína külföldi segélyekre szánt növekvő költségvetésének koordinálásáért;
- H. mivel Kína a 80-as években a kulturális forradalom túlkapasáira válaszul korlátozásokat vezetett be a hivatali idő tekintetében; mivel az NNK 2018. március 11-én szinte egyhangúlag a Kínai Népköztársaság elnöki és alelnöki tisztségének egymás után kétszeri betöltésére vonatkozó korlátozás eltörlése mellett szavazott;
- I. mivel miközben a kínai felsővezetés azt állítja, hogy tartózkodik a más országok belügyeibe való beavatkozástól, közleményeiben rendszeresen megkérdőjelezi a nyugati országok politikai rendszereit;

2018. szeptember 12., szerda

- J. mivel 2018. március 11-én az NNK jóváhagyta egy új, pártirányítás alatt álló szerv, az Országos Felügyeleti Bizottság létrehozását, melynek célja a kínai köztisztviselők feletti ellenőrzés intézményesítése és kiterjesztése, és amelyet Kína alkotmánya az állami szervek között tüntet fel;
- K. mivel a Kínai Államtanács 2014-ben részletes tervekkel állt elő egy társadalmi kreditrendszer létrehozására vonatkozóan, amelynek célja a párt által pénzügyileg, gazdaságilag és társadalompolitikailag felelősnek tekintett magatartás díjazása, illetve a politikájának való nem megfelelés szankcionálása; mivel a társadalmi kreditpontok projektje feltehetőleg a Kínában élő és dolgozó külföldiekre is hatással lesz, az uniós polgárokat is beleértve, valamint az országban működő uniós és egyéb külföldi vállalkozásokra nézve is következményekkel jár majd;
- L. mivel egyértelmű, hogy Kína egyes régióiban a hőmérséklet és a csapadék ingadozása és más éghajlati szélsőségek miatt a vidéki népesség megélhetési lehetőségei romlani fognak; mivel az áttelepítés tervezése az alkalmazkodást célzó szakpolitika egyik hatékony lehetőségévé vált az éghajlattal összefüggő kiszolgáltatottság és szegénység csökkentésére ⁽²⁶⁾;
- M. mivel Kínában tovább romlott az emberi jogi helyzet, a kormány ugyanis határozottabban fellép a békés ellenállással, a véleménynyilvánítás szabadságával és a vallásszabadsággal, valamint a jogállamisággal szemben; mivel civil társadalmi aktivistákat és emberijog-védőket vesznek őrizetbe, állítanak bíróság elé és ítélnék el homályos vádak alapján, például „államhatalom-ellenes felforgatás” és „kötelkedés és bajkeverés” vádjával, és gyakran az orvosi ellátástól és jogi képvisellettől megfosztva, a világtól teljesen elzárva, ismeretlen helyen tartják őket fogva; mivel a letartóztatott emberijog-védőket és aktivistákat időnként egy kijelölt helyen tartják házi őrizetben, e módszert arra használva, hogy a fogvatartottat elvágják kapcsolataitól, és ennek során gyakran számolnak be kínzásról és bántalmazásról; mivel Kína továbbra is elutasítja a szólásszabadságot és a tájékoztatás szabadságát, és számos újságíró, bloggert és független véleménnyel bíró személyt börtönzött be; mivel az Unió az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó stratégiai keretében kötelezettséget vállalt az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdítására „külső fellépései kivétel nélkül valamennyi területén”, és arra, hogy az Unió „az emberi jogokat helyezi a harmadik országokkal, köztük a stratégiai partnereivel fennálló kapcsolatai középpontjába”; mivel az EU–Kína-csúcstalálkozókat fel kell használni arra, hogy konkrét eredményeket érjenek el az emberi jogok terén, különös tekintettel a bebörtönzött emberijog-védők, ügyvédek és aktivisták szabadon bocsátására;
- N. mivel a kínai hatóságok olykor megakadályozzák, hogy az uniós diplomata megfigyelőként részt vegyen tárgyalásokon vagy meglátogassák az emberijog-védőket, azaz az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatással összhangban végezzék a munkájukat;
- O. mivel Kína kiterjedt állami digitális megfigyelési rendszert hozott létre, amely a prediktív rendfenntartástól kezdve a biometrikus adatok önkényes gyűjtéséig terjed egy olyan környezetben, ahol az embereket megfosztják a magánélet védelmével kapcsolatos jogaiktól;
- P. mivel a kínai kormány számos olyan új törvényt fogadott el – köztük 2015. július 1-jén az állambiztonsági törvényt, a terrorelhárítási törvényt, a kiberbiztonsági törvényt és a tengerentúli nem kormányzati szervezetek igazgatásáról szóló törvényt –, amely a nyilvános aktivizmust és a kormány békés kritizálását állambiztonsági fenyegetésként állítja be, megerősíti a cenzúrát, valamint a magánszemélyek és társadalmi csoportok felügyeletét és ellenőrzését, továbbá elrettenti a magánszemélyeket attól, hogy az emberi jogokért kampányoljanak;
- Q. mivel a tengerentúli nem kormányzati szervezetek igazgatásáról szóló, 2017. január 1-jén hatályba lépett törvény jelenti az egyik legnagyobb kihívást a nemzetközi nem kormányzati szervezetek számára, ez a törvény ugyanis az említett szervezetek által finanszírozott összes, Kínában végzett tevékenységet szabályozza, és elsősorban a tartományi biztonsági tisztviselők felelnek e törvény végrehajtásáért;
- R. mivel a 2018. február 1-jén hatályba lépett vallásügyi rendeletek szigorúbbak a vallási csoportokkal és tevékenységekkel szemben, és még jobban rákényszerítik őket a párt politikájának követésére; mivel az új szabályok az országban el nem ismert vallási közösségekkel kapcsolatban álló személyeket távan értelmezett vallási oktatási célú külföldi utazásokért, különösen zarándokutakért a minimálbér többszörösének megfelelő összegű bírság megfizetésével fenyegetik; mivel a vallásszabadság és a lelkiismereti szabadság a gazdasági reformok és Kína 70-es évek végi nyitása óta új negatív csúcspontot ért el; mivel a vallási közösségek egyre nagyobb elnyomással szembesülnek Kínában, a keresztényekkel szemben például – az illegális és az államilag jóváhagyott egyházakban egyaránt – a hívők zaklatása és fogva tartása, a templomok lerombolása és a gyülekezetekkel szembeni kemény intézkedések révén lépnek fel;

⁽²⁶⁾ Y. Zhen, J. Pan, X. Zhang: „Relocation as a policy response to climate change vulnerability in Northern China” (Az áttelepítés mint szakpolitikai válasz az éghajlatváltozással összefüggő kiszolgáltatottságra Kína északi részén), ISSC és UNESCO 2013, *World Social Science Report 2013, Changing Global Environments*, 234–241. o.

2018. szeptember 12., szerda

- S. mivel gyors ütemben romlik a 10 millió muszlim vallású ujugnak és kazahnak otthont adó Hszincsiang helyzete, különösen Hszi Csin-ping hatalomra jutása óta, ugyanis a Hszincsiang feletti abszolút uralom elsődleges prioritássá nőtte ki magát, amit egyrészt az ujugrok Hszincsiangon belüli vagy állítólagosan ahhoz kapcsolódó időszakos terrortámadásainak, másrészt a Hszincsiang-Ujugur Autonóm Terület BRI szempontjából stratégiai elhelyezkedésének köszönhető; mivel létrehoztak egy bírósági eljárást nélkülöző letartóztatási programot, amelynek keretében tízezreket tartanak fogva és kényszerítenek politikai „átnevelésben” való részvételre, valamint kialakították az invazív digitális felügyelet kifinomult hálózatát, mely arcfelismerő technológiát alkalmaz és adatokat gyűjt, tömeges rendőrségi bevetésekre kerül sor, valamint szigorúan korlátozzák a vallásgyakorlást és az ujugur nyelv és szokások használatát;
- T. mivel a gazdasági növekedés és az infrastruktúra fejlődése ellenére az elmúlt néhány évben romlott Tibet helyzete, a kínai kormány ugyanis a biztonság és a stabilitás ürügyén emberi jogok széles körét korlátozza, és könyörtelenül támadja a tibeti identitást és kultúrát; mivel az elmúlt néhány évben megszorították a felügyeleti és ellenőrzési intézkedések, csakúgy, mint az önkényes letartóztatások, a kínzások és a bántalmazások; mivel a kínai kormány Tibetben olyan környezetet hozott létre, ahol semmi nem korlátozza az állami hatóságokat, mindent átjár az általános félelem, valamint a köz- és magánélet minden területét szigorúan ellenőrzik és szabályozzák; mivel Tibetben az etnikai vagy vallási kisebbségekre vonatkozó állami politikákkal kapcsolatos ellenvélemények erőszakot nélkülöző bármilyen kinyilvánítása vagy e politikák bármilyen bírálata „megosztónak” tekinthető és ezért büntethető; mivel a külföldiek, többek között uniós polgárok Tibeti Autonóm Régióba történő belépése korlátozottabb, mint valaha, különösen újságírók, diplomata és más független megfigyelők esetében, a tibeti háttérú uniós polgárok esetében pedig még nehezebb; mivel az elmúlt néhány évben nem történt előrelépés a tibeti válság megoldása terén, a béketárgyalások legutóbbi fordulójára ugyanis 2010-ben került sor; mivel a tibeti humanitárius helyzet romlása ahhoz vezetett, hogy megnövekedett az önfelgyújtások esetek száma, amely 2009 óta összességében elérte a 156-ot;
- U. mivel a Kínai Népköztársaság Államtanácsa 2014. június 10-én fehér könyvet adott ki az „egy ország, két rendszer” politikájának Hongkongban történő alkalmazásáról, amelyben kiemelte, hogy Hongkong Különleges Közigazgatási Terület (KKT) önállósága végső soron a Kínai Népköztársaság központi kormányának jóváhagyásától függ; mivel az évek során a hongkongiak a demokrácia, a médiaszabadság és az alaptörvény teljes körű végrehajtása mellett tüntető tömeges megmozdulások tanúi voltak; mivel Hongkong hagyományosan nyitott társadalmát egyengette az utat egy vérbeli, független civil társadalom kibontakozása előtt, amely tevékenyen és építő módon részt vesz a Hongkong KKT közéletében;
- V. mivel a Kínai Népköztársaság és Tajvan – egyrészt egy egyre inkább önkényuralmi és nacionalista állampárti rendszer, másrészt egy többpárti demokrácia – ellentétes politikai fejleményei a szoroson átívelő viszony eskalálódásának veszélyét hordozzák magukban; mivel az Unió Tajvan tekintetében ragaszkodik az „egy Kína” politikájához, Hongkong tekintetében pedig az „egy ország, két rendszer” elvet támogatja;
- W. mivel Kína és a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) a több mint három évig tartó megbeszélések követően 2017 augusztusában megállapodott egy egyoldalas keretről, amely a Dél-kínai-tengeren valamennyi fél által követendő magatartási kódexre vonatkozó jövőbeli egyeztetések alapjául fog szolgálni; mivel a vitatott kínai területnyerés a Spratly-szigeteken nagyrészt lezárult, azonban északabbra, a Paracel-szigeteken a múlt évben folytatódott;
- X. mivel nyilvánvaló gazdasági, biztonsági és geopolitikai érdekei miatt Kína is egyre aktívabb és fontosabb külső szereplővé válik a Közel-Keleten;
- Y. mivel Kína egyre gyakrabban nyújt hivatalos fejlesztési támogatást (ODA), és a fejlesztési politikában jelentős szereplőként tűnik fel, biztosítva az elengedhetetlenül szükséges lendületet a fejlesztési politika számára, ugyanakkor aggodalomra adva okot a projektekkel kapcsolatos helyi szerepvállalást illetően;
- Z. mivel Kína afrikai jelenléte és befektetési tevékenysége jelentős növekedést mutat, ami – gyakran a helyi lakossággal való egyeztetés nélkül – a természeti erőforrások kizsákmányolásához vezetett;
1. megerősíti, hogy az EU és Kína közötti átfogó stratégiai partnerség az Unió egyik legfontosabb partnersége, és továbbra is jóval több lehetőség rejlik benne a kapcsolat elmélyítése és a nemzetközi szinten való további együttműködés terén; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a globális kormányzás és a nemzetközi intézmények tekintetében, különösen az ENSZ és a G20 szintjén megerősíték az együttműködést és a koordinációt; hangsúlyozza, hogy egy olyan összetett, globalizált és többpólusú világban, amelyben Kína meghatározó gazdasági és politikai szereplővé nőtte ki magát, az Uniónak fenn kell tartania a lehetőséget a konstruktív párbeszédre és az együttműködésre, valamint a közös érdeklődésre számot tartó területeken elő kell mozdítania az összes szükséges reformot; emlékezteti Kínát arra, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaként nemzetközi kötelezettségei és feladatai vannak a béke és globális biztonság elősegítése terén;

2018. szeptember 12., szerda

2. emlékeztet arra, hogy az EU és Kína közötti átfogó stratégiai partnerség a nyitottságra irányuló közös kötelezettségvállaláson és a szabályokon alapuló nemzetközi rendszer keretében végzett együttműködésen nyugszik; hangsúlyozza, hogy mindkét fél elkötelezte magát amellett, hogy átlátható, igazságos és méltányos globális kormányzási rendszert hoz létre, és közösen vállalják a felelősséget a béke, a jólét és a fenntartható fejlődés előmozdításáért; emlékeztet arra, hogy az EU és Kína közötti együttműködésnek elveken kell alapulnia, gyakorlatinak és pragmatikusnak kell lennie, és hűnek kell maradnia az érdekeihez és az értékeihez; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Kína globális gazdasági és politikai súlyának elmúlt évtizedben bekövetkező növekedése próbára teszi az EU–Kína-kapcsolatok központi elemét jelentő kötelezettségvállalásokat; kiemeli Kína mint globális hatalom felelősségét, és arra kéri a hatóságokat, hogy minden körülmények között biztosítsák a nemzetközi jog, a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását az ENSZ Alapokmányával, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával és a Kína által aláírt vagy megerősített más nemzetközi eszközökkel összhangban; annak biztosítására kéri a Tanácsot, az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a Bizottságot, hogy az EU és Kína közötti együttműködés a jogállamiságon, az emberi jogok egyetemességén, a mindkét fél által elfogadott nemzetközi emberi jogi kötelezettségvállalásokon és az emberi jogok legmagasabb szintű védelmének biztosítása terén való előrehaladás iránti elkötelezettségen alapuljon; hangsúlyozza, hogy az együttműködés minden területén meg kell erősíteni a kölcsönösséget, az egyenlő versenyt feltételeket és a tisztességes versenyt;

3. hangsúlyozza, hogy az EU és Kína között valódi partnerségre van szükség a globális és regionális kihívások kezelése érdekében, többek között a biztonság, a leszerelés, a fegyverek elterjedésének megakadályozása, a terrorizmus elleni küzdelem, a kibertér, a béke megteremtését célzó együttműködés, az éghajlatváltozás, az energia, az óceánok, az erőforrás-hatékonyság, az erdőirtás, a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme, a migráció, a globális egészségügy, a fejlesztés, valamint a kulturális örökség lerombolása, illetve a fosztogatás és a régiségek jogellenes kereskedelme elleni küzdelem terén; sürgeti az Uniót, hogy kovácsoljon tőkét Kínának a globális problémák, például az éghajlatváltozás kezelésére irányuló kötelezettségvállalásából, és terjessze ki a Kínával – az ENSZ költségvetésének egyik legnagyobb befizetőjével és az ENSZ békefenntartó műveleteihez egyre több csapattal hozzájáruló állammal – a békefenntartás terén folytatott sikeres együttműködését más közös érdekű területekre is, előmozdítva ugyanakkor a multilateralizmust és a nemzetközi jog – többek között a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi emberi jogi normák – tiszteletben tartásán alapuló globális kormányzást; e tekintetben üdvözlözi az Ádeni-öbölben 2011 óta sikeresen működő, kalóztámadások elleni együttműködést; kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy proaktívan képviseljék az Unió gazdasági és politikai érdekeit, valamint védjék az uniós értékeket és elveket; hangsúlyozza, hogy a multilateralizmus a globális kormányzással kapcsolatos legfőbb uniós értékek közé tartozik, és annak védelmét aktívan biztosítani kell a Kínával fenntartott kapcsolatokban;

4. megjegyzi, hogy a főképviselő és a Bizottság által elfogadott, a Kínára vonatkozó új uniós stratégia elemeiről szóló együttes közlemény a 2016. július 18-i tanácsi következtetésekkel együtt meghatározza az EU és Kína közötti együttműködés következő évekre szóló politikai keretét;

5. hangsúlyozza, hogy a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy az uniós joggal, szabályokkal és politikákkal való összhang biztosítása érdekében, valamint azért, hogy az összességében elért eredmények az Unió egészének javát szolgálják, a Kínával fenntartott kapcsolatokban a tagállamoknak, a főképviselőnek és a Bizottságnak együtt kell működnie;

6. emlékeztet arra, hogy Kína – tekintve, hogy a 2001-ben meghirdetett „nyitási” politikáját követve tovább növekszik és egyre jobban integrálódik a globális gazdaságba – a „Made in China 2025” és az ehhez hasonló tervek előmozdítása érdekében növelni kívánja a kínai árukat és szolgáltatásokat illetően az európai piachoz, valamint a technológiákhoz és a know-howhoz való hozzáférést, valamint meg kívánja erősíteni Európában politikai és diplomáciai befolyását; hangsúlyozza, hogy különösen a 2008-as pénzügyi világválság nyomán fokozódtak az erre irányuló törekvések, és új erőhatások alakultak ki az EU és Kína közötti kapcsolatokban;

7. kéri a 16+1 együttműködésben részt vevő tagállamokat annak biztosítására, hogy az ezen együttműködésben való részvételük révén lehetővé váljon, hogy az Unió egységesen léphessen fel a Kínával fenntartott kapcsolatában; kéri e tagállamokat, hogy végezzék el a javasolt infrastrukturális projektek mélyreható elemzését és ellenőrzését az összes érdekelt fél bevonásával, és biztosítsák, hogy a nemzeti és az európai érdekek ne szoruljanak háttérbe a rövid távú pénzügyi támogatással és a Kína stratégiai infrastrukturális projektekben való részvételére irányuló hosszú távú elköteleződéssel és az esetlegesen bővülő politikai befolyással szemben, ami veszélyeztetné az Unió Kínával kapcsolatos közös álláspontját; tudatában van annak, hogy Kína egyre nagyobb befolyást gyakorol az uniós tagjelölt országok infrastruktúráira és piacaira; hangsúlyozza, hogy az együttműködés számára biztosítandó átláthatóság érdekében meg kell hívni az uniós intézményeket az üléseire, és teljes körű tájékoztatást kell nyújtani számukra a tevékenységeiről, így biztosítva, hogy a fontos elemek összhangban álljanak az uniós politikával és jogszabályokkal, valamint hogy valamennyi fél előnyökhöz és lehetőségekhez juthasson;

2018. szeptember 12., szerda

8. tudomásul veszi, hogy Kínának stratégiai érdeke fűződik az európai infrastrukturális beruházásokhoz; arra a következtetésre jut, hogy a kínai kormány a BRI-t igen hatékony narratív keretként használja külpolitikájának egyes elemei számára, és hogy e fejlemény fényében fokozni kell az Unió nyilvános diplomáciai erőfeszítéseit; támogatja Kína arra való felszólítását, hogy a közbeszerzési eljárásokban tartsa magát az átláthatóság elvéhez, valamint a környezeti és szociális normákhoz; felhívja az összes uniós tagállamot, hogy támogassa az Unió nyilvános diplomáciai válaszait; javasolja, hogy az uniós tagállamokban és az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató országokban végrehajtott valamennyi kínai infrastrukturális beruházás adatait osszák meg az Unióval és a többi tagállammal; emlékeztet arra, hogy e beruházások egy arra irányuló átfogó stratégia részét képezik, hogy kínai, állami irányítású vagy alapítású társaságok átvegyék az ellenőrzést a bank- és az energiaszektor, valamint az egyéb ellátási láncok fölött; a BRI-vel kapcsolatban hat átfogó kihívást emel ki: a BRI irányításának többoldalú megközelítése; nagyon kevés helyi munkaerőt foglalkoztatnak, a fogadó országbeli és a harmadik országbeli szerződő fél bevonása rendkívül korlátozott (a BRI-projektek körülbelül 86 %-a kínai szerződő felekkel dolgozik), az építőanyagokat és berendezéseket Kínából importálják, a pályázati eljárások nem átláthatók, valamint előfordulhat, hogy a nemzetközi szabványok helyett kínai szabványokat használnak; kitar amellet, hogy a BRI-nek emberi jogi biztosítékokat is magában kell foglalnia, és elsődleges fontosságúnak tartja, hogy a szinergiákat és projekteket teljes átláthatóság mellett, az összes érdekelt fél bevonásával és az uniós jogszabályokkal összhangban hozzák létre, kiegészítve az uniós politikákat és projekteket, hogy a BRI a tervezett útvonalak mentén fekvő minden országban előnyöket biztosítson; üdvözl az EU–Kína Hálózatfejlesztési Platform felállítását, amely az eurázsiai kontinens egészén előmozdítja a közlekedési infrastrukturákat érintő együttműködést; elégedettséggel jegyzi meg, hogy több infrastrukturális projektet meghatároztak, és hangsúlyozza, hogy a projekteket olyan kulcsfontosságú elvek alapján kellene végrehajtani, mint például a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból fenntartható projektek előmozdítása, a földrajzi egyensúly megteremtése, a befektetők és a projektgazdák körében az egyenlő versenyfeltételek biztosítása, valamint az átláthatóság;

9. pozitívan értékeli, hogy a Kínával kapcsolatos uniós politika az ázsiai és csendes-óceáni térségre vonatkozó széles körű és átfogó politikai megközelítés részét képezi, maradéktalanul kihasználva és figyelembe véve az Unió egyéb partnerekkel – például az Egyesült Államokkal, Japánnal, Dél-Koreával, az ASEAN-országokkal, Ausztráliával és Új-Zélanddal – fennálló szoros kapcsolatait;

10. hangsúlyozza, hogy a kölcsönös bizalom és megértés megteremtése érdekében az EU és Kína közötti együttműködésnek emberközpontúbbnak kell lennie és valóságosabb előnyökkel kell szolgálnia a polgárok számára; kéri az EU-t és Kínát, hogy teljesítsék az EU–Kína magas szintű, népek közötti párbeszéd 2017-ben tartott negyedik találkozásán tett ígéreteiket, és mozdítsák elő az emberek közötti kapcsolatok erősítését, például az oktatás, képzés, ifjúság és nemek közötti egyenlőség terén folytatott kulturális együttműködés fokozása és az emberek közötti kapcsolatokra vonatkozó közös kezdeményezések révén;

11. felhívja a figyelmet arra, hogy nagyobb támogatást kell biztosítani az Európában élő kínai diákoknak és tudósoknak, hogy kevésbé legyenek kiszolgáltatva a kínai hatóságok által gyakorolt, arra irányuló nyomásnak, hogy felügyeljék egymást és a kínai állam eszközeivé váljanak, továbbá felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy nagyon gondosan megvizsgálják a szárazföldi Kína által az európai felsőoktatási intézményeknek nyújtott jelentős mértékű pénzügyi támogatást;

12. üdvözl az EU–Kína magas szintű, népek közötti párbeszéd 2017. november 13–14-én Sanghajban tartott negyedik találkozásán elért eredményeket; hangsúlyozza, hogy a magas szintű, népek közötti párbeszéd az EU és Kína viszonyában segíthet kialakítani a kölcsönös bizalmat és megszilárdítani a kultúrák közötti megértést;

13. üdvözl a 2018-as „EU és Kína közötti idegenforgalom évét”, kiemeli, hogy – azon túl, hogy milyen gazdasági jelentőséggel bír – az EU–Kína stratégiai partnerség keretén belül ékes példaként szolgál az uniós kulturális diplomáciára, valamint megoldást kínál az európaiak és a kínaiak közötti megértés javítására; hangsúlyozza, hogy a 2018-as „EU és Kína közötti idegenforgalom éve” egybeesik a kulturális örökség európai évével, valamint egyre több kínai turista értékeli nagyra Európa kulturális gazdagságát;

14. felhívja az uniós tagállamokat, hogy sürgősen és határozottan fokozzák együttműködésüket és egységüket Kínával kapcsolatos politikáikat illetően, például az ENSZ fórumain belül, tekintettel arra, hogy az EU története során először nem tett nyilatkozatot Kína emberi jogi teljesítményéről az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2017 júniusában, Genfben tartott ülésén; nyomatékosan javasolja, hogy használják ki, hogy Európa sokkal komolyabb alkupozíciót képvisel Kínával szemben, valamint hogy Európa megvédi demokráciáit annak érdekében, hogy jobban szembe tudjon nézni Kína azon erőfeszítéseivel, hogy a Kína stratégiai érdekeit jobban szolgáló közvélemény kialakítása végett befolyást gyakoroljon politikusaira és civil társadalmára; e tekintetben felhívja a nagyobb tagállamokat, hogy az uniós érdekek előmozdítása érdekében vessék be politikai és gazdasági súlyukat Kínával szemben; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Kína az oktatási és tudományos intézményeket és azok tantervét is megkísérli befolyásolni; javasolja, hogy az Unió és a tagállamok támogassák a Kínával foglalkozó, minőségi agytrösztöket annak biztosítása érdekében, hogy a stratégiai iránymutatások és a döntéshozatal számára független szakértői információk álljanak rendelkezésre;

2018. szeptember 12., szerda

15. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok és a jogállamiság előmozdításának az EU Kínával folytatott együttműködésében központi helyet kell elfoglalnia; határozottan elítéli az emberijog-védők, ügyvédek, bloggerek, tudományos szakemberek és munkajogi aktivisták, valamint családtagjaik jelenleg is zajló zaklatását, önkényes letartóztatását és megfelelő eljárás nélkül történő bíróság elé állítását, ideértve a külföldi állampolgárokat is a szárazföldi Kínában és külföldön egyaránt; hangsúlyozza, hogy egy élénk civil társadalom és az emberijog-védők munkája kulcsfontosságú a nyitott és virágzó társadalomhoz; hangsúlyozza, hogy az Unió számára fontos, hogy a Kínával fennálló kapcsolataiban határozottan fellépjen az emberi jogok maradéktalan tiszteletben tartásának előmozdítása érdekében, egyaránt összpontosítva az azonnali eredményekre, például az emberijog-védők, civil társadalmi szereplők és másként gondolkodók elleni kemény kormányzati fellépések megállítására, bírósági zaklatásuk és megfélemlítésük felszámolására, az összes politikai fogoly – köztük az uniós polgárok – azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására, valamint a közép- és hosszú távú célokra, például a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban végrehajtott jogi és politikai reformokra, továbbá fontos, hogy az Unió kidolgozza, végrehajtsa, illetve folyamatosan igazítsa ki a kínai emberi jogokkal kapcsolatos uniós intézkedések láthatóságának megőrzésére irányuló stratégiát, ideértve a nyilvánosság tájékoztatására vonatkozó stratégiát is; kitart amellett, hogy az uniós és tagállami diplomaták nem akadályozhatók vagy gátolhatók az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatások végrehajtásában; kötelezettséget vállal arra, hogy az Unió elsőbbséget biztosít a veszélyben lévő emberijog-védők védelmének és támogatásának;

16. felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy az emberi jogokat illetően nagyratörőbb, egységesebb és átláthatóbb politikát folytassanak Kínában, valamint különösen a magas szintű találkozókat és emberi jogi párbeszédet előtérbe helyezve törően konzultáljanak és működjenek együtt a civil társadalommal; hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti emberi jogi párbeszéd 35. fordulóján az EU kiemelte, hogy Kínában egyre romlik a polgári és politikai jogi helyzet, ideértve a véleménynyilvánítási szabadság korlátozását is; felhívja Kínát, hogy foglalkozzon az emberi jogi párbeszéd keretében felvetett kérdésekkel, tegyen eleget nemzetközi kötelezettségeinek, tartsa tiszteletben a jogállamiság fenntartását célzó saját alkotmányos biztosításait; kitart a rendszeres, magas szintű és eredményorientált emberi jogi párbeszéd folytatása mellett; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Kínával folytatott emberi jogi párbeszéd értékelését még soha nem hozták nyilvánosságra és soha nem nyitották meg független kínai csoportok előtt; felhívja az Uniót, hogy a nagyobb átláthatóság biztosítása és a független kínai hangok vitába való bevonása érdekében vezessen be az előrehaladás mérésére szolgáló egyértelmű mutatókat; felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy gyűjtsék össze, tegyék közzé és kezeljék a tudósokkal, újságírókkal vagy a civil társadalmi szervezetek tagjaival szembeni, vízumkiadással kapcsolatos zaklatások valamennyi formáját (ilyen például a vízumkiadás vagy a vízumhoz való hozzáférés indokolatlan késedelmé vagy megtagadása, valamint a vízumkérelmezési eljárás során a kínai hatóságok által gyakorolt nyomás, melynek keretében „interjúkat” kell folytatni a személyazonosságukat fel nem fedő kínai személyekkel);

17. súlyos aggodalmának ad hangot az FCCC 2017. évi jelentésének azon megállapításai miatt, hogy a kínai kormány fokozta arra irányuló kísérleteit, hogy megtagadja vagy korlátozza a külföldi újságírók hozzáférését az ország jelentős részéhez, mindeközben egyre többet használva a vízummegújítási eljárásokat a nem kívánt tudósítók és hírügynökségekre való nyomásgyakorlás céljából; nyomtatékosan kéri az Uniót és tagállamait, hogy a sajtószabadság tekintetében követeljék meg a kölcsönösséget a kínai hatóságoktól, és óva int attól a nyomástól, amelyet a külföldi tudósítók saját hazájukban tapasztalnak, amikor is a kínai diplomaták kapcsolatba lépnek a médiaközpontokkal, hogy bírálják a riporterek terepen végzett munkáját;

18. megállapítja, hogy a Kínai Népköztársaság az Unió második legnagyobb kereskedelmi partnere, az Unió pedig a Kínai Népköztársaság legnagyobb kereskedelmi partnere; hangsúlyozza a két fél közötti kereskedelem folyamatos bővülését, de úgy véli, hogy az árukereskedelmi mérleg a Kínai Népköztársaság javára tolódott el; szorgalmazza az együttműködésen alapuló megközelítést és a konstruktív hozzáállást az aggodalomra okot adó kérdések hatékony kezelése, valamint az EU és a Kínai Népköztársaság közötti kereskedelemben rejlő óriási potenciál kiaknázása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az együttműködést és a párbeszédet a Kínai Népköztársasággal;

19. utal a közelmúltban végzett vizsgálatok eredményeire, amelyek szerint Kína 2008 óta 318 milliárd USD értékben szerzett vagyoni eszközöket Európában; megállapítja, hogy ez a szám nem tartalmaz bizonyos fúziókat, befektetéseket és közös vállalkozásokat;

20. megállapítja, hogy a Kínai Népköztársaság a világkereskedelem fontos szereplője, és hogy az ország nagy piaca alapvetően jó lehetőséget kínálhat az EU és az európai vállalkozások számára, különösen a jelenlegi világkereskedelmi kontextusban; emlékeztet arra, hogy a kínai vállalkozások, az állami tulajdonúakat is beleértve, élvezhetik a nagymértékben nyitott uniós piac előnyeit; elismeri a Kínai Népköztársaság által elért figyelemre méltó eredményt a tekintetben, hogy több százmillió állampolgárt emelt ki a szegénységből az elmúlt négy évtizedben;

21. megállapítja, hogy az Unióból kifelé irányuló közvetlen külföldi befektetések 2012 óta folyamatosan csökkentek a Kínai Népköztársaságban, különösen a hagyományos gyártási ágazatban, míg a csúcstechnológiai, közüzemi, mezőgazdasági és építőipari szolgáltatásokba történő befektetések ezzel egyidejűleg növekedtek, ugyanakkor a Kínai Népköztársaság uniós befektetéseinek állománya exponenciálisan nőtt az elmúlt néhány évben; elismeri, hogy 2016 óta a Kínai Népköztársaság nettó befektetővé vált az Európai Unióban; tudomásul veszi, hogy 2017-ben az Európába irányuló kínai befektetések 68 %-a állami tulajdonú vállalatoktól származott; aggasztónak tartja az államilag szervezett felvásárlásokat, amelyek akadályozhatják az európai stratégiai érdekeket, a közbiztonsági célkitűzéseket, a versenyképességet és a foglalkoztatást;

2018. szeptember 12., szerda

22. üdvözli a Bizottságnak a közvetlen külföldi befektetések biztonsági és közrendi szempontú átvilágítására vonatkozó javaslatát, amely az Unió egyik arra irányuló törekvése, hogy alkalmazkodjon a változó globális környezethez anélkül, hogy kifejezetten egy adott nemzetközi kereskedelmi partnerét venné célba; figyelemzet, hogy a mechanizmus nem vezethet bújtatott protekcionizmus-hoz; mindazonáltal szorgalmazza annak gyors elfogadását;

23. üdvözli a Hszi Csin-ping elnök által tett azon kötelezettségvállalást, miszerint folytatja a kínai piac külföldi befektetők előtti megnyitását és a befektetési környezet javítását, befejezi a külföldi befektetések negatív listájának felülvizsgálatát, feloldja az európai vállalatokra vonatkozó korlátozásokat, erősíti a szellemi tulajdon-jogok védelmét, és egyenlő versenyfeltételeket biztosít a Kínai Népköztársaság piacának átláthatóbbá tétele és jobb szabályozása útján; felszólít e kötelezettségvállalások teljesítésére;

24. megismétli, hogy fontos megszüntetni a külföldi befektetőkkel szembeni diszkriminatív gyakorlatokat; e tekintetben emlékeztet arra, hogy az ilyen reformokból mind a kínai, mind az európai vállalkozásoknak előnyük származik, különösen a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak (mkkv-k);

25. felhívja a Bizottságot, hogy a Kínával fenntartott kereskedelmi kapcsolatai során „aranystandardként” mozdítsa elő az Unió új általános adatvédelmi rendeletét (GDPR); rámutat, hogy szisztematikus párbeszédre van szükség Kínával és más WTO-beli partnerekkel a gazdaságaink digitalizálásához kapcsolódó szabályozási követelményekről és arról, hogy annak milyen sokrétű hatásai vannak a kereskedelemre, a termelési láncokra, a határokon átnyúló digitális szolgáltatásokra, a háromdimenziós nyomtatásra, a fogyasztási szokásokra, a pénzforgalomra, az adókra, a személyes adatok védelmére, a tulajdonjogi kérdésekre, az audiovizuális szolgáltatások nyújtására és védelmére, a médiára és az emberek közötti kapcsolatokra;

26. felhívja a Kínai Népköztársaságot, hogy gyorsítsa fel a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodáshoz való csatlakozásának folyamatát és nyújtson be csatlakozási ajánlatot, lehetővé téve, hogy az európai vállalatok is ugyanolyan mértékben férjenek hozzá a piacához, mint ahogyan a kínai vállalatok már most hozzáférnek az uniós piachoz; sajnálatosnak tartja, hogy a kínai közbeszerzési piac nagyrészt zárva marad a külföldi beszállítók előtt, és az európai vállalatok hátrányos megkülönböztetést szenvednek el és nem férnek hozzá a kínai piachoz; felszólítja a Kínai Népköztársaságot, hogy biztosítson megkülönböztetésmentes hozzáférést az európai vállalatoknak és munkavállalóknak a közbeszerzési piachoz; felhívja a Tanácsot, hogy a nemzetközi közbeszerzési eszközt rövid időn belül fogadja el; felhívja a Bizottságot, hogy legyen körültekintő a gyaníthatóan dömpinget folytató külföldi vállalatoknak odaítélt szerződésekkel szemben, és szükség esetén tegyen lépéseket;

27. az „Övezet és út” kezdeményezés kapcsán összehangolt együttműködésre szólít fel a Kínai Népköztársasággal, amely a kölcsönösségen, a fenntartható fejlődésen, a jó kormányzáson, valamint nyitott és átlátható szabályokon alapul, különösen a közbeszerzés tekintetében; ebben a tekintetben sajnálja, hogy az Európai Beruházási Alap és a Kínai Népköztársaság Selyemút Alapja (SRF) által aláírt egyetértési megállapodás, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB), az Ázsiai Fejlesztési Bank, az Ázsiai Infrastrukturális Fejlesztési Bank, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank, az Új Fejlesztési Bank (New Development Bank) és a Világbank által aláírt megállapodás még nem javította az üzleti környezetet az európai vállalatok és munkavállalók számára; sajnálja, hogy az „Övezet és út” kezdeményezéshez kapcsolódó különféle projekteknél hiányzik a hosszú távú szakértői hatásvizsgálat, és hangsúlyozza a befektetések minőségének fontosságát, különös tekintettel a foglalkoztatásra, a munkavállalói jogokra, a környezettudatos termelésre és az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére gyakorolt pozitív hatásokra, összhangban a többoldalú irányítással és a nemzetközi szabványokkal;

28. támogatja az EU és a Kínai Népköztársaság közötti átfogó beruházási megállapodással kapcsolatos, folyamatban lévő tárgyalásokat, amelyek 2013-ban kezdődtek, és felhívja a Kínai Népköztársaságot, hogy nagyobb mértékben vegyen részt ebben a folyamatban; felszólítja mindkét felet, hogy megújult erőfeszítéssel igyekezzenek előmozdítani a tárgyalásokat, amelyek célja, hogy valóban egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek az európai vállalatok és munkavállalók számára, továbbá biztosítsák a kölcsönösséget a piachoz való hozzáférés tekintetében, törekedve a kkv-kra és a közbeszerzésre vonatkozó egyedi rendelkezések meghatározására; továbbá felszólítja mindkét felet, hogy a beruházási megállapodás nyújtotta lehetőséggel élve fokozzák együttműködésüket a környezeti és munkavállalói jogok területén, és a szövegbe foglaljanak bele egy fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetet;

29. emlékeztet arra, hogy az uniós vállalatok egyre több, piacra lépést korlátozó intézkedéssel szembesülnek a Kínai Népköztársaságban a közös vállalkozásokat több ipari ágazatban is érintő kötelezettségek és egyéb diszkriminatív technikai előírások miatt, beleértve a kényszerített adatlokalizálást és a forráskódok kötelező nyilvánosságra hozatalát, valamint a külföldi tulajdonú vállalkozásokra vonatkozó szabályozásokat; üdvözli e tekintetben a Kínai Népköztársaság Államtanácsa által 2017-ben kiadott, a további piacnyitást és a külföldi befektetések aktív használatát előmozdító több intézkedésről szóló közleményt, de sajnálja, hogy nem készült időterv az abban foglalt célok elérésére; ezért felkéri a kínai hatóságokat, hogy e kötelezettségvállalásokat minél hamarabb valósítsák meg a gyakorlatban;

2018. szeptember 12., szerda

30. felszólítja mind az Uniót és tagállamait, mind pedig Kínát, hogy fokozzák együttműködésüket a körforgásos gazdaságok kialakítása érdekében, mivel ennek sürgető igénye még nyilvánvalóbbá vált Kína azon jogszerű döntését követően, hogy betiltja az Európából érkező műanyag hulladék behozatalát; arra szólítja fel mindkét felet, hogy fokozzák gazdasági és technológiai együttműködésüket annak megakadályozása érdekében, hogy a globális termelési láncok, kereskedelem és közlekedés, illetve az idegenforgalmi szolgáltatások elfogadhatatlan műanyagszennyezést okozzanak az óceánjainkban;

31. felszólítja a Kínai Népköztársaságot, hogy törekedjen arra, hogy felelős szerepet játsszon a nemzetközi szinten, teljes mértékben felismerve a harmadik országokban, illetve a globális piacokon való gazdasági jelenlétéből és teljesítményéből fakadó felelősségét, és ennek részeként aktívan támogassa a szabályalapú többoldalú kereskedelmi rendszert és a WTO-t; úgy véli, hogy a globális értékláncok jelenlegi összefüggésében a fokozódó nemzetközi kereskedelmi feszültségeket tárgyalásos úton kell rendezni, ugyanakkor megismétli, hogy többoldalú megoldásokra kell törekedni; e tekintetben szorgalmazza a Kínai Népköztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvben foglalt kötelezettségvállalások teljesítését és operatív mechanizmusok védelmét; hangsúlyozza a WTO-megállapodásokból fakadó, támogatásokra vonatkozó bejelentési és átláthatósági kötelezettségeket, és aggodalmának ad hangot a kínai vállalatok közvetlen vagy közvetett támogatásának jelenlegi gyakorlatával kapcsolatban; szorgalmazza az Unió főbb kereskedelmi partnereivel való összehangolt erőfeszítéseket és fellépést a világkereskedelmet érintő, állami beavatkozások okozta piaci torzulások kezelése és megszüntetése érdekében;

32. sajnálatosnak tartja, hogy a Kínai Népköztársaság a dömpingellenes vámok uniós számítási módszereinek reformjára vonatkozó eljárás befejeződése ellenére még mindig nem vonta vissza az Unió elleni keresetét a WTO Fellebbezési Testülete előtt;

33. aggodalmát fejezi ki a tarifális intézkedések Kína és az Egyesült Államok általi egyre fokozottabb alkalmazása miatt;

34. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az európai vállalatok és különösen az mkkv-k még mindig számos korlátozással néznek szembe a Kínai Népköztársaságban – beleértve a külföldi befektetésekre vonatkozó 2017. évi jegyzéket és a szabadkereskedelmi övezettel kapcsolatos 2017. évi negatív listát –, illetve a „Made in China 2025” programban szereplő ágazatokban; felszólít e korlátozások gyors csökkentésére az európai negyedik ipari forradalom rendszerei és a „Made in China 2025” stratégia közötti együttműködésben és színergiákban rejlő lehetőségek teljes kihasználása érdekében – tekintettel arra, hogy termelői szektorainkat az intelligens gyártás irányába kell átstrukturálni –, ideértve a megfelelő ipari szabványok kidolgozása és meghatározása terén megvalósuló együttműködést a többoldalú fórumokon; emlékeztet a kormány által biztosított támogatások csökkentésének fontosságára a Kínai Népköztársaságban;

35. felszólítja a Kínai Népköztársaságot, hogy hagyjon fel azzal, hogy a piacra jutást kikényszerített technológiatranszferektől teszi függővé, amint az az Európai Unió kereskedelmi kamarájának Kínáról szóló, 2017. évi állásfoglalásában szerepel;

36. felszólít a környezeti termékekről szóló megállapodással (EGA) kapcsolatos tárgyalások újratekintésére, építve az Unió és a Kínai Népköztársaság közötti gyümölcsöző együttműködésre az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, továbbá a Párizsi Megállapodás végrehajtása iránti erőteljes, közös elkötelezettségre; hangsúlyozza a tiszta technológiákra vonatkozó technológiai együttműködésben rejlő kereskedelmi lehetőségeket;

37. aggodalommal veszi tudomásul a szellemi tulajdon-jogok harmadik országokban történő védelméről és érvényesítéséről szóló bizottsági jelentés következtetéseit, amely jelentés a Kínai Népköztársaságot emeli ki a leginkább aggodalomra okot adó országgént; újból kijelenti, hogy biztosítani kell a védelmet a tudásalapú európai gazdaság számára; felszólítja a Kínai Népköztársaságot, hogy harcoljon az európai engedélyek kínai vállalatok általi jogellenes felhasználása ellen;

38. felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon az Európai Unió jelenlétéről a „China International Import Expo” vásáron, amelyre 2018 novemberében kerül sor Sanghajban, és nyújtson lehetőséget különösen a kkv-k számára tevékenységük bemutatására; felszólítja a Bizottságot, hogy a fenti lehetőség megismertetése érdekében vegye fel a kapcsolatot különösen azon tagállamok kereskedelmi kamaráival, amelyek jelenleg kevésbé vesznek részt a Kínával folyó kereskedelemben;

39. aggodalmát fejezi ki a Kínai Népköztársaság azon állami intézkedései miatt, amelyek a kereskedelem torzulását eredményezték, ideértve a nyersanyagágazatok, többek között az acél- és alumíniumágazat ipari többletkapacitását; emlékeztet az acéliparban kialakult kapacitásfelesleggel foglalkozó globális fórum 2017. évi első miniszteri találkozásán a piactorzító támogatásoktól való tartózkodásra vonatkozóan tett kötelezettségvállalásokra, ugyanakkor sajnálattal veszi tudomásul, hogy a kínai küldöttség nem szolgáltatott adatokkal a kapacitásra vonatkozóan; felszólítja a Kínai Népköztársaságot, hogy teljesítse azon kötelezettségét, hogy megállapítja és nyilvánosságra hozza az acél- és alumíniumágazat számára nyújtott támogatásaival és támogató intézkedéseivel kapcsolatos adatokat; megállapítja, hogy a globális ipari többletkapacitás összefügg a protekcionista kereskedelmi intézkedések térnyerésével, és továbbra is szorgalmazza a többoldalú együttműködést a többletkapacitás mögött rejlő strukturális problémák kezelése érdekében; üdvözlöli a javasolt, az USA, Japán és az EU részvételével megvalósuló háromoldalú fellépést a WTO szintjén;

2018. szeptember 12., szerda

40. hangsúlyozza az EU és a Kínai Népköztársaság közötti, a földrajzi árujelzőkről szóló, a legmagasabb nemzetközi standardokon alapuló ambiciózus megállapodás fontosságát, és üdvözli a két ország 2017. évi közös bejelentését azon 200 kínai és európai földrajzi árujelző jegyzékéről, amelyek védelméről tárgyalni fognak; azonban úgy véli, hogy mivel a tárgyalások 2010-ben kezdődtek, ez a jegyzék igen szerény eredmény, és sajnálja, hogy e tekintetben nem történt előrelépés; szorgalmazza a tárgyalások gyors lezárását, és mindkét felet arra sürgeti, hogy a EU és a Kínai Népköztársaság soron következő csúcstalálkozóját tekintsék lehetőségnek arra, hogy ténylegesen előrelépjenek ezen a területen; megismétli, hogy az uniós exportőrökre háruló terhek csökkentése érdekében további együttműködésre van szükség az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések terén;
41. üdvözli Kína azon döntését, hogy egy évvel elhalasztja az importált élelmiszerek és italok új tanúsítványainak bevezetését, ami drasztikusan csökkentette volna az Unióból származó élelmiszer-behozatalt; üdvözli továbbá az elektromos járművekre vonatkozó új szabványok végrehajtásának elhalasztását, és az ilyen kezdeményezések tekintetében érdemi párbeszédet és fokozott koordinációt sürget;
42. ajánlja az Uniónak és a kínai kormánynak, hogy a G20 keretében indítsanak közös kezdeményezést az alumínium-kapacitásfelesleggel foglalkozó globális fórum létrehozására, amelynek feladata a bauxit-, alumínium-oxid- és alumínium-ipar teljes értékláncának kezelése, beleértve a nyersanyagárakat és a környezeti tényezőket is;
43. felhívja a Bizottságot, hogy aktívan kísérje figyelemmel a kereskedelmet torzító kínai intézkedéseket, amelyek kihatnak az uniós vállalatok világszertei pozícióira, és tegyen megfelelő korrekciós lépéseket a WTO és más fórumok keretében, többek között vitarendezés révén;
44. megjegyzi, hogy jelenleg folyik a külföldi beruházásokra vonatkozó új kínai törvény kidolgozása; sürgeti az érintett kínai feleket, hogy törekedjenek az átláthatóság, az elszámoltathatóság, a kiszámíthatóság és a jogbiztonság elérésére, és vegyék figyelembe a kereskedelmi és beruházási kapcsolatokról folyó jelenlegi EU–Kína-párbeszéd javaslatait és elvárásait;
45. aggodalmát fejezi ki az új kiberbiztonsági törvénnyel kapcsolatban, amely többek között új szabályozási akadályokat gördít a távközlési és informatikai eszközöket és szolgáltatásokat értékesítő külföldi vállalkozások elé; sajnálatosnak tartja, hogy a nemrégiben elfogadott ilyen intézkedések, a Kínai Kommunista Párt csoportjainak a magánszférabeli (köztük külföldi) vállalatokhoz való kihelyezése, továbbá az olyan intézkedések, mint a nem kormányzati szervezetekről szóló törvény, ellenségesebbé teszik az általános üzleti környezetet a Kínai Népköztársaságban a külföldi és magánszférabeli gazdasági szereplőkkel szemben;
46. megjegyzi, hogy 2016-ban a Kínai Népköztársaság bankrendszere az euróövezetét megelőzve a világ legnagyobb bankrendszerévé lett; felhívja a Kínai Népköztársaságot, hogy a külföldi banki vállalkozások számára tegye lehetővé, hogy a hazai intézményekkel egyenlő feltételek mellett versengjenek, valamint hogy működjön együtt az Unióval a pénzügyi szabályozás területén; üdvözli a Kínai Népköztársaság azon döntését, hogy csökkenti a vámtarifákat 187 fogyasztói árucikk esetében, és eltörli a bankok külföldi tulajdonára vonatkozó felső határértéket;
47. emlékeztet az Unió és a Kínai Népköztársaság közötti kapcsolatokról szóló 2015. évi jelentésére, amelyben felszólított a Tajvannal kötendő kétoldalú beruházási megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére; rámutat, hogy a Bizottság több alkalommal bejelentette a Hongkonggal és Tajvannal folytatandó beruházási tárgyalások megkezdését, ám sajnálatosnak tartja, hogy e tárgyalások ténylegesen nem kezdődtek meg; ismételten támogatását fejezi ki a Tajvannal és Hongkonggal kötendő kétoldalú beruházási megállapodások iránt; elismeri, hogy mindkét partner egyúttal ugródeszkaként szolgálhat Kína felé az uniós vállalkozások számára;
48. felszólítja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve és a Parlamenttel konzultálva alakítson ki egységes európai álláspontot és közös gazdasági stratégiát a Kínai Népköztársaság vonatkozásában; felszólítja az összes tagállamot, hogy következetesen tartsák magukat ehhez a stratégiához;
49. hangsúlyozza a javasolt társadalmi kreditrendszer lehetséges következményeit az üzleti környezet szempontjából, és felszólítja annak átlátható, tisztességes és méltányos végrehajtására;
50. üdvözli azt a jogalkotási előrelépést, amelyet az Unióban a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ón, tantál, volfrám, ezek ércei és arany uniós importőrei körében a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó kötelezettségek megállapításáról szóló (EU) 2017/821 rendelettel, Kínában pedig a konfliktusövezetből származó ásványokra vonatkozó hasonló jogszabályokkal sikerült elérni, amelyek célja, hogy ezen ásványok kereskedelme ne szolgálhasson fegyveres konfliktusok finanszírozására; hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni, hogy a konfliktusövezetből származó ásványok feldolgozásuk után mobiltelefonjainkba, autóinkba és ékszereinkbe kerüljenek; felszólítja mind a Bizottságot, mind a kínai kormányt, hogy alakítsanak ki strukturált együttműködést az új jogszabályok végrehajtásának támogatására és annak hatékony megakadályozására, hogy a világ, illetve Kína és az Unió kohóiban és finomítóiban konfliktusövezetből származó ásványokat használjanak fel, továbbá nyújtsanak védelmet a bányászok, köztük a gyermekek számára a visszaélésekkel szemben, és kötelezzék arra az uniós és kínai vállalatokat, hogy ezeket az ásványokat és fémeket csak felelős forrásokból importálják.

2018. szeptember 12., szerda

51. megjegyzi, hogy a 2017 októberében megrendezett 19. pártkongresszuson és az NNK legutóbbi ülésén Hszi Csin-ping főtitkár és elnök megerősítette a párton belüli hatalmi pozícióját, megnyitva ezáltal az utat megbízatásának korlátlan meghosszabbítására, és növelte a pártstruktúráknak az állami szervek és gazdaság feletti ellenőrzését, ideértve a külföldi vállalatokon belül létrehozott pártsejteket is; tudomásul veszi, hogy a Kínai Népköztársaság politikai rendszerének ilyen jellegű felülvizsgálata együtt jár azzal, hogy a hangsúly még jobban áthelyeződik a valamennyi terület szigorú felügyeletén alapuló politikára;

52. hangsúlyozza, hogy a bíróságokkal és az ügyészséggel azonos jogi státuszú Országos Felügyeleti Bizottság létrehozása drasztikus lépés a párt- és az állami szintű funkciók összeolvasztása felé, mivel egy olyan állami felügyeleti szervet hoz létre, amely a párt Központi Fegyelmi Vizsgálóbizottságától kapja az utasításokat és e bizottsággal közös hivatalon és személyzetben osztozik; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a párt általi felügyelet említett kiterjesztése nagyszámú ember számára messzemenő személyes következményekkel jár, ugyanis annak nyomán a korrupcióellenes kampányt a párttagokon kívül ki lehet terjeszteni az állami vállalatok igazgatóitól kezdve az egyetemi professzorokig és falusi iskolai igazgatókig bármely köztisztviselő elleni eljárásra is;

53. megállapítja, hogy noha a társadalmi kreditrendszer még kiépítés alatt áll, a végrehajtás jelenlegi szakaszának magvát a rendszernek nem megfelelő magánszemélyek és jogi személyek feketelistái és a kiváló magánszemélyek és jogi személyek „vörös listái” képezik, amelyek lényege a feketelistákon szereplő elkövetők megbüntetésére és a vörös listákon szereplők jutalmazására; megjegyzi, hogy 2017 elején Kína Legfelsőbb Népbírósága kijelentette, hogy több mint hatmillió kínai állampolgárt tiltottak el a repüléstől társadalmi bűnök elkövetése miatt; határozottan elutasítja a feketelistákra felvett személyek nyilvános, a társadalmi kreditrendszer részeként való megnevezését és megszegyenyítését; hangsúlyozza, hogy fontos és szükséges párbeszédet folytatni az uniós intézmények és kínai partnereik között a jelenlegi központi irányítás és a társadalmi kreditrendszerrel kapcsolatos helyi kísérletek valamennyi súlyos társadalmi következményéről;

54. aggodalmát fejezi ki Kína kiterjedt kibertér-felügyeleti rendszere miatt, és a magánélet védelmével kapcsolatos, érvényesíthető jogokra vonatkozó szabályozás elfogadását szorgalmazza; elítéli a kínai hatóságoknak az internet szabadsága elleni folyamatos és szigorú fellépését, különösen a külföldi weboldalakkal való szabad hozzáférés tekintetében, és sajnálatosnak tartja, hogy egyes Kínában működő nyugati vállalatok az öncenzúra politikáját alkalmazzák; emlékeztet arra, hogy a világ 25 legnépszerűbb weboldalából nyolc – köztük a legnagyobb informatikai vállalatok weboldalai – elérését blokkolják Kínában;

55. megjegyzi, hogy Hszi Csin-ping nyilatkozata, miszerint Hszincsiang hosszú távú stabilitása alapvető fontossággal bír a BRI sikere szempontjából, azt eredményezte, hogy a hosszú évekre visszanyúló ellenőrzési stratégiákat megerősítették és különféle technológiai újításokkal egészítették ki, valamint hirtelen megugrottak a belföldi védelmi kiadások, valamint hogy a terrorizmusellenes intézkedéseket a terrorizmus tág fogalommeghatározását alkalmazva arra használják, hogy az eltérő nézetű és másként gondolkodó személyeket bűnözőnek nyilvánítsák; aggódik az állam által a régió „átfogó felügyeletének” biztosítása érdekében végrehajtott intézkedések miatt, amit úgy valósítanak meg, hogy a nagyobb városi térségekben telepítik a kínai „Skynet” elektronikus felügyeleti rendszert, az összes gépjárműbe GPS-nyomkövetőt szerelnek, az ellenőrzőpontokon, vasút- és töltőállomásokon arcfelismerő szkennereket használnak, valamint Hszincsiang rendőrsége vérminták begyűjtésével igyekszik tovább bővíteni Kína DNS-adatbázisát; mélyszéles aggodalmának ad hangot amiatt, hogy ujugurok és kazahok ezreit küldik politikai „átnevelő táborokba” a „prediktív politika” rendszerén keresztül begyűjtött adatok elemzése alapján, többek között olyan okok miatt, mert valamelyikük külföldre utazott vagy állítólag túlságosan vallásos; bírálja, hogy Hszi Csin-ping kijelentése, miszerint a BRI „az egész világon előnyös lesz az emberek számára”, mivel az a „békét és együttműködést, nyitottságot és befogadást” hirdető „Selyemút szellemén” fog alapulni, rendkívül messze van attól a valóságtól, amellyel Hszincsiangban kell az ujuguroknak és a kazahoknak szembenézniük; sürgeti a kínai hatóságokat, hogy engedjék szabadon azokat, akiket állítólag hitük vagy kulturális szokásaik és identitásuk miatt tartóztattak le;

56. hangsúlyozza, hogy a kínai diplomácia intézményi és pénzügyi megerősítése azt tükrözi, hogy Hszi Csin-ping kiemelt fontosságúnak tekinti a külpolitikát azon elképzelésének részeként, hogy Kínát 2049-re globális hatalommá fejlessze; megjegyzi, hogy a külpolitikai hatásköröknek az NNK legutóbbi ülésén véghezvitt átstrukturálása arról tanúskodik, hogy a külpolitika egyre nagyobb szerepet kap a párton belüli döntéshozatali eljárásban; hangsúlyozza, hogy az Állami Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési Ügynökség létrehozása azt bizonyítja, hogy Hszi vezetése óriási jelentőséget tulajdonít annak, hogy globális biztonsági érdekeit gazdasági eszközökkel, például a BRI „jobb kiszolgálása” révén erősítse meg; ezért arra a következtetésre jut, hogy az elkövetkező öt évben Kína növelni fogja tengerentúli jelenlétét és szerepvállalását, olyan diplomáciai és gazdasági kezdeményezések révén, amelyekre az Uniónak és a tagállamainak közös válaszokat és stratégiákat kell találniuk;

2018. szeptember 12., szerda

57. hangsúlyozza, hogy a régió stabilitása érdekében fontos biztosítani a békét és a biztonságot a Dél-kínai-tengeren és a Kelet-kínai-tengeren; hangsúlyozza, hogy fontos biztosítani a térségben a hajózás szabadságát és biztonságát számos ázsiai és európai állam számára; megjegyzi, hogy az elmúlt évben a Dél-kínai-tengeren – mind a Spratly-, mind a Paracel-szigeteken – befejezett szárazföldi építmények között vannak nagy, a 3 km hosszú felszállópálya mentén húzódó hangárok, rakétoplatformok számára kialakított megerősített védőállások, nagy méretű, föld alatti tárolóterületek, számos adminisztratív épület, katonai zavaróberendezések, nagyfrekvenciás és a horizonton túli célpontokat is azonosítani képes radar- és érzékelőrendszerek kiterjedt hálózatai, és megállapítja, hogy mindez a nagyhatótávolságú megfigyelés és a katonai képességek megerősítési és bővítési szakaszára enged következtetni, ugyanakkor a szigetek még korszerűbb katonai platformok létesítése révén történő további militarizálását vélhetően az újabb jogi lépésekkel vagy a nemzetközi flotta jelenlétének megnövekedésével szembeni esetleges visszavágásra tartogatják; felszólítja Kínát és az ASEAN-t, hogy gyorsítsa fel az e térséget érintő viták és ellentétek békés rendezésére vonatkozó magatartási kódexszel kapcsolatos tanácskozásokat; kitart amellett, hogy a kérdést a nemzetközi jognak megfelelően, az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS) alapján kell rendezni; hangsúlyozza, hogy az Unió és tagállamai az UNCLOS szerződő feleiként elismerik a választottbíróóság által hozott ítéletet; ismét felhívja Kínát, hogy fogadja el a bíróság ítéleteit; hangsúlyozza, hogy az Unió fenn kívánja tartani a jogállamiságon alapuló nemzetközi rendet;

58. komolyan aggódik amiatt, hogy Hszi Csin-ping 2012-es hatalomra kerülése óta egyre szűkül a civil társadalom mozgásteré, különösen a külföldi nem kormányzati szervezetek igazgatásáról szóló, 2017. január 1-jén hatályba lépett törvényre való tekintettel, amely az összes külföldi nem kormányzati szervezetre, köztük az agytrösztökre és tudományos intézetekre fokozott adminisztratív terheket és gazdasági nyomást ró, valamint azokat a Közbiztonsági Minisztériummal összeköttetésben álló Felügyeleti Egység szigorú ellenőrzése alá vonja, ami meglehetősen kedvezőtlenül hatott működésükre és finanszírozásukra; elvárja, hogy az európai nem kormányzati szervezetek Kínában ugyanazokat a szabadságokat élvezzék, mint amelyeket a kínai nem kormányzati szervezetek élveznek az Unióban; felszólítja a kínai hatóságokat, hogy vonják vissza az olyan korlátozó jogszabályokat, mint a tengerentúli nem kormányzati szervezetekről szóló törvény, amely összeegyeztethetetlen az egyesülés, a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadságához való joggal;

59. kitart amellett, hogy a kínai hatóságoknak garantálniuk kell, hogy minden fogvatartottal a nemzetközi normákkal összhangban bánjanak, és a bármely formában fogva tartott vagy börtönbüntetésüket töltő személyek védelméről szóló ENSZ-alapelveknek megfelelően biztosítsák számukra a jogi tanácsadáshoz és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést;

60. a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya Kína általi aláírásának közelgő 20. évfordulójára tekintettel sürgeti Kínát, hogy ratifikálja e dokumentumot és biztosítsa annak maradéktalan végrehajtását, többek között általa, hogy véget vet minden visszaélésnek és szükség esetén kiigazítja jogszabályait;

61. elítéli a halálbüntetés alkalmazását, és emlékeztet arra, hogy Kína több embert végzett ki, mint az összes többi ország együttevége, és az ország 2016-ban körülbelül 2000 halálos ítéletet hajtott végre; sürgeti Kínát, hogy hozza nyilvánosságra az országban végrehajtott kivégzések számát, és biztosítsa az igazságszolgáltatás átláthatóságát; felhívja az Uniót, hogy fokozza diplomáciai erőfeszítéseit, valamint követelje meg az emberi jogok tiszteletben tartását és a halálbüntetés eltörlését;

62. határozott aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az új vallási rendeletek lényegileg azt eredményezik majd, hogy a kínai kormány valamennyi engedélyezett vagy nem engedélyezett vallást és nem vallási etikai szervezetet bizonyos címkékkel lát el; hangsúlyozza, hogy számos kínai házi gyülekezet teológiai okokból elutasítja a pártállam által jóváhagyott Önállóság Hármasság Elvét Követő Protestáns Hazafias Mozgalomhoz és a Keresztény Tanácshoz való csatlakozást; felszólítja a kínai kormányt, hogy az arra kész számos házi gyülekezet számára engedélyezze a kormány Polgári Ügyek Hivatalának nyilvántartásába való közvetlen regisztrációt, az őket társadalmi szervezetekként megillető jogok és érdekeik védelme érdekében;

63. nyomatékosan felszólítja Kínát, hogy vizsgálja felül Tibettel kapcsolatos politikáját; felszólítja Kínát, hogy vizsgálja felül és módosítsa az elmúlt években kiadott azon törvényeit, rendeleteit és intézkedéseit, amelyek súlyosan korlátozzák a tibetiek polgári és politikai jogainak gyakorlását, ideértve véleménynyilvánítási szabadságukat és vallásszabadságukat is; sürgeti a kínai vezetést, hogy olyan fejlesztési és környezetvédelmi politikát folytasson, amely az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival összhangban tiszteletben tartja a tibetiek gazdasági, társadalmi és kulturális jogait, és amelybe bevonják a helyi lakosságot is; felszólítja a kínai kormányt, hogy vizsgálja ki a tibetiek erőszakos eltüntetésével, kínzásával és bántalmazásával kapcsolatos eseteket, továbbá a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban tartsa tiszteletben az egyesülés szabadságához, a békés célú gyülekezéshez, a vallás vagy meggyőződés szabadságához kapcsolódó jogaikat; hangsúlyozza, hogy az emberi jogok Tibetben tapasztalható gyengülésével kapcsolatos kérdéseket minden EU–Kína-csúcstalálkozón rendszeresen fel kell vetni; kéri a kínai hatóságok és a tibeti nép képviselői közötti, építő jellegű és békés párbeszéd helyreállítását; nyomatékosan kéri Kínát, hogy biztosítsa az uniós diplomataik, újságírók és polgárok számára a Tibetbe való akadálytalan bejutást, cserébe azért, hogy a kínai utazók szabadon és nyílt módon hozzáférnek az uniós tagállamok teljes területéhez; kéri a kínai hatóságokat, hogy tegyék lehetővé a Tibetben élő tibetiek számára, hogy szabadon utazzanak, és tartsák tiszteletben a szabad mozgáshoz való jogukat; sürgeti a kínai hatóságokat, hogy engedjék be Tibetbe a független megfigyelőket, ideértve az ENSZ emberi jogi főbiztosát is; nyomatékosan kéri az uniós intézményeket, hogy a Tibetbe való bejutás kérdését komolyan vizsgálják meg az EU és Kína közötti vízumkönnyítési megállapodásról folytatott tárgyalások során;

2018. szeptember 12., szerda

64. megjegyzi, hogy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és az Európai Bizottság által benyújtott, a Hongkong Különleges Közigazgatási Területre vonatkozó 2017. évi éves jelentés arra a következtetésre jut, hogy bizonyos kihívások ellenére összességében az „egy ország, két rendszer” elv jól működött, győzött a jogállamiság és általánosságban tiszteletben tartották a szólás-szabadságot és az információszabadságot, mindazonáltal a jelentés aggodalmakat is megfogalmazott az „egy ország, két rendszer” elv folyamatos gyengülése miatt, ami hosszú távon jogos kérdéseket vet fel annak végrehajtásával és Hongkong nagyfokú függetlenségével kapcsolatban; kiemeli, hogy az éves jelentés megállapítása szerint a szólásszabadság és az információszabadság tekintetében két negatív tendencia erősödése tapasztalható, nevezetesen a Kína bel-és külpolitikai fejleményeiről szóló tudósítások során tanúsított öncenzúra, valamint az újságírókra gyakorolt nyomás; teljes mértékben támogatja a Hongkong Különleges Közigazgatási Terület és a központi kormányzati szervek Unió általi arra való bátorítását, hogy az alaptörvénnyel összhangban folytassák a választási reformokat, hogy megállapodás születhessen egy demokratikus, tisztességes, nyitott és átlátható választási rendszerről; hangsúlyozza, hogy a hongkongiak törvényes joguknál fogva továbbra is bízhatnak a megbízható igazságszolgáltatásban, a jogállamiság érvényesülésében és az alacsony szintű korrupcióban, az átláthatóságban, az emberi jogokban, a véleménynyilvánítás szabadságában, valamint a magas színvonalú közegészségügyben és közbiztonságban; hangsúlyozza, hogy Hongkong önállóságának maradéktalan tiszteletben tartása a mélyreható demokratikus politikai reformfolyamat, valamint a kínai társadalom fokozatos liberalizálásának és megnyitásának mintájául szolgálhat Kínában;

65. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy minden tőlük telhetőt tegyenek meg annak nyomatékos hangsúlyozására, hogy a Kínai Népköztársaság tartózkodjon a Tajvannal szembeni további katonai provokációktól és a Tajvani-szoros békéjének és stabilitásának veszélyeztetésétől; hangsúlyozza, hogy a Kína és Tajvan közötti vitákat békés eszközökkel, a nemzetközi jog alapján kell rendezni; aggodalmát fejezi ki Kína arra irányuló egyoldalú döntése miatt, hogy új légiforgalmi útvonalakat kezd használni a Tajvani-szoros felett; ösztönzi a Peking és Taipei közötti hivatalos párbeszédet helyreállítását; ismételten következetes támogatásáról biztosítja Tajvan nemzetközi szervezetekben, például az Egészségügyi Világszervezetben (WHO) és a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben (ICAO) való érdemi részvételét, minthogy Tajvan folyamatos kizárása nem áll összhangban az Unió érkeivel;

66. emlékeztet arra, hogy Észak-Korea legnagyobb kereskedelmi partnereként és fő élelmiszer- és energiaforrásként Kína továbbra is meghatározó szerepet játszik Észak-Korea világot fenyegető provokációinak nemzetközi közösséggel együtt történő kezelésében; ezért üdvözlöi, hogy Kína az utóbbi időben kész volt támogatni néhány Phenjan elleni nemzetközi szankciót, többek között az Észak-Koreából származó szénimport felfüggesztését, az észak-koreai személyek és vállalkozások pénzügyi tevékenységeinek korlátozását, valamint a textiltermékekre és a tengeri eredetű élelmiszerekre kivetett kereskedelmi korlátozásokat; üdvözlöi továbbá Peking arra irányuló erőfeszítéseit, hogy párbeszédet kezdjen Phenjannal; sürgeti az Uniót, hogy egységesen szólaljon fel azért, hogy Kína konstruktív szerepet játsszon a közelgő Korea-közi csúcstalálkozó, valamint az Észak-Korea és USA közötti csúcstalálkozó támogatásában azzal a céllal, hogy aktívan elősegítse Észak-Korea ellenőrizhető nukleáris leszerelését és az állandó béke megteremtését a Koreai-félszigeten;

67. méltányolja, hogy Kína tartja magát az Észak-Koreára vonatkozó szankciókhoz; kéri Kínát, hogy konstruktívan járuljon hozzá a Koreai-félszigeten kialakult helyzet rendezéséhez, és továbbra is alkalmazza az Észak-Koreával szembeni szankciókat mindaddig, amíg az nem tesz jelentős előrehaladást a nukleáris fegyvereiről való lemondás és a Dél-Koreával és Japánnal szemben használt retorikája megváltoztatása terén, valamint nem tartja tiszteletben az emberi jogokat;

68. hangsúlyozza Kína arra irányuló erőfeszítéseinek fontosságát, hogy a Koreai-félszigeten megteremtse a békét, a biztonságot és a stabilitást;

69. üdvözlöi, hogy Kína hozzájárult az Egyesült Nemzetek és az Afrikai Unió békefenntartó tevékenységéhez; megjegyzi, hogy az Unió célja, hogy a külpolitikai és biztonsági kérdések terén megerősítse Kínával folytatott együttműködését, arra ösztönözve Kínát, hogy a nemzetközi biztonság támogatása céljából mozgósítsa diplomáciai és más erőforrásait, valamint a nemzetközi jog alapján járuljon hozzá az Unióval szomszédos területeken a béke és a biztonság megteremtéséhez; megállapítja, hogy a kelet-ázsiai térség stabilitásának biztosítása szempontjából mindenképpen együtt kell működni Kínával az exportellenőrzés, a leszerelés, a fegyverek elterjedésének megakadályozásával kapcsolatos kérdések és a Koreai-félsziget nukleáris leszerelése terén;

70. üdvözlöi Kína azzal kapcsolatos célját, hogy fenntartható gazdasággá fejlődjön; hangsúlyozza, hogy az Unió saját know-how-jával támogathatja Kína gazdasági reformprogramját; hangsúlyozza, hogy Kína az Unió egyik legfontosabb partnere az éghajlatváltozás elleni küzdelemben és a globális környezeti kihívások leküzdésében; célja, hogy együttműködjön Kínával az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtásának felgyorsítása érdekében;

2018. szeptember 12., szerda

71. üdvözli a Kína által az „ökológiai civilizáció” szemléletének bevezetése óta elindított reformokat; úgy véli, hogy a környezetvédelmi civil szervezeteknek a bíróságokon nyújtott különleges státusz, a tisztviselők munkájának környezeti hatására irányuló ellenőrzések, valamint az elektromos közlekedésbe és a tiszta energiákba való jelentős beruházások jó irányba mutató reformoknak tekinthetők;

72. üdvözli Kínának az antimikrobiális rezisztencia leküzdésére irányuló 2016. évi cselekvési tervét; e globális fenyegetés leküzdése tekintetében hangsúlyozza, hogy az Uniónak fontos együttműködnie Kínával, ahol az antimikrobiális szerek felhasználása az évente világszinten felhasznált mennyiség felét teszi ki; nyomatékosítja, hogy az EU és Kína közötti kétoldalú kereskedelmi megállapodásokba állatjóléti rendelkezéseket kell belefoglalni;

73. tudomásul veszi Kína azon döntését, hogy betiltja a szilárd hulladék behozatalát, ami kiemeli a terméktervezési, -előállítási, -javítási, -újrafelhasználási és -újrahasznosítási folyamatok jelentőségét, különös tekintettel a műanyagok előállítására és felhasználására; emlékeztet arra, hogy Kína a közelmúltban kísérletet tett a ritkaföldfémek kivételének betiltására, és arra kéri a Bizottságot, hogy az uniós szakpolitikák prioritásainak felállításakor vegye figyelembe a globális gazdaságok kölcsönös függőségét;

74. úgy véli, hogy releváns, érdemes és szükséges is lenne, hogy az EU és az ASEAN együttműködjenek egy közös, körforgásos gazdasági stratégia kidolgozása érdekében; hisz abban, hogy Kína kulcsszerepet játszhatna e kezdeményezésnek az ASEAN-on belüli továbbvitelében;

75. rámutat, hogy Kínának és az Európai Uniónak hasznára válik, ha gazdaságukban előmozdítják a fenntarthatóságot, és több ágazatot átfogó, fenntartható és körforgásos biogazdaságot alakítanak ki;

76. üdvözli a kutatási és innovációs együttműködés növelésére irányuló megállapodást a 2017. júniusi, harmadik EU–Kína innovációs együttműködésről szóló párbeszéd során és a kapcsolódó, 2017 októberétől kezdődő EU–Kína tudományos és technológiai együttműködésről szóló menetrendben, amelynek keretében kiemelt kezdeményezésekről állapodtak meg olyan területeken, mint az élelmiszerek, a mezőgazdaság és a biotechnológiák, a környezetvédelem és a fenntartható urbanizáció, a felszíni közlekedés, a biztonságosabb és zöldebb repülés, valamint a környezet és az emberek egészségét szolgáló biotechnológiák; felszólítja az EU-t és Kínát, hogy folytassák ezeket az erőfeszítéseket, és alkalmazzák a gyakorlatban a kutatási és fejlesztési projektek eredményeit;

77. rámutat, hogy az Unió és Kína nagymértékben függenek a fosszilis tüzelőanyagoktól, és együttes fogyasztásuk a világ összes fogyasztásának körülbelül egyharmadát teszi ki, amivel Kína az Egészségügyi Világszervezet (WHO) halálos kültéri levegőszennyezésre vonatkozó rangsorának élén áll; hangsúlyozza, hogy a megújuló anyagokból készült biogazdasági termékekkel való intenzívebb kereskedelem segíthet csökkenteni Kína és az Unió gazdaságának a fosszilis tüzelőanyagoktól való függését; felszólítja az Uniót és Kínát, hogy mélyítsék el kapcsolatukat az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének olyan egyéb területein, mint az elektromos közlekedés, a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság, továbbá 2020 után is folytassák, illetve bővítsék az EU és Kína közötti energiaügyi együttműködésre vonatkozó ütemtervet, és fokozzák közös erőfeszítéseiket a zöld finanszírozás, különösen a klímafinanszírozás eszközeinek fejlesztése terén; felszólítja Kínát és az Uniót, hogy a megújuló energiaforrások elérhetőbbé tétele érdekében vizsgálják meg a nagyfeszültségű egyenáramú technológiát használó, határokon átnyúló villamosenergia-vezetékek tervezésének és kialakításának lehetőségét, illetve működjenek közre abban;

78. ösztönzi az Uniót és Kínát, hogy folytassák partneri együttműködésüket a fenntartható urbanizáció kapcsán, többek között olyan területeken, mint a tiszta közlekedés, a levegőminőség javítása, a körforgásos gazdaság és a környezettudatos tervezés; hangsúlyozza, hogy további környezetvédelmi intézkedésekre van szükség, figyelembe véve, hogy a városok több mint 90 %-a nem tartja be a levegőszennyezettség koncentrációjára vonatkozó PM_{2,5}-ös nemzeti határértéket, és hogy Kínában több mint egymillió ember hal meg évente a légszennyezéssel összefüggő betegségekben;

79. hangsúlyozza, hogy a karbonszegény fejlődés előmozdítása, illetve az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának átlátható, nyilvános és jól szabályozott energiapiacokon való kezelése az Unió és Kína közös érdeke; úgy véli, hogy az EU–Kína stratégiai partneri együttműködések szükségesek a Párizsi Megállapodás végrehajtásához és az éghajlatváltozással szembeni hatékony küzdelemhez; felszólítja az Uniót és Kínát, hogy politikai súlyukat latba vetve mozdítsák elő a Párizsi Megállapodás, a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a fenntartható fejlesztési célok végrehajtását, és szorgalmazza, hogy az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelős Konferenciáján és fenntartható fejlődéssel foglalkozó magas szintű politikai fórumán az együttműködés szellemében vegyenek részt; mindkét felet felszólítja, hogy fogadjanak el egy éghajlatvédelmi fellépésre vonatkozó közös nyilatkozatot, kimutatva közös elkötelezettségüket a Párizsi Megállapodás határozott végrehajtása és a 2018. évi „talanoa” párbeszédben, valamint a COP24-en való aktív részvétel iránt; ösztönzi a két felet, hogy a nemzetközi tárgyalásokban vállaljanak felelős szerepet, hozzájárulva a globális felmelegedés korlátozására vonatkozó célkitűzéshez saját belső éghajlatvédelmi szakpolitikáik révén, illetve pénzügyi hozzájárulással, amelynek célja 2020-ig évi 100 milliárd USD biztosítása az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra;

2018. szeptember 12., szerda

80. üdvözlí, hogy Kínában 2017 decemberében nemzeti szintű kibocsátáskereskedelmi rendszert vezettek be; megemlíti a Kína és az Unió közötti sikeres együttműködést az előkészítési szakasz során, amely lehetővé tette a rendszer bevezetését; üdvözlí a kínai vezetésnek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás mérséklésére mutatott hajlandóságát, és érdeklődéssel várja a nyomon követés, jelentéstétel és ellenőrzés területén jelenleg zajló munka eredményeit, amely kulcsfontosságú a rendszer megfelelő működéséhez; hangsúlyozza a gazdaság egészére kiterjedő, éghajlatváltozással kapcsolatos fellépés fontosságát, és üdvözlí annak az ipari ágazatokra való kiterjesztésére, illetve a rendszer nyújtotta kereskedelmi feltételek javítására irányuló szándékot; felszólítja az Uniót és Kínát, hogy továbbra is partnerekként dolgozzanak együtt a Kína szén-dioxid-piacának fejlesztésére irányuló együttműködési projekt keretében, hogy az érdemi kibocsátáscsökkentési ösztönzőket meghatározó, hatékony eszközzé váljon, és még jobban igazodjon az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez; felszólítja mindkét felet, hogy saját tapasztalataikra és szakértelmükre alapozva továbbra is ösztönözzék a szén-dioxid-árazási mechanizmusokat más országokban és régiókban, a bevált gyakorlatok megosztása útján, valamint olyan erőfeszítésekhez csatlakozva, amelyek célja a meglévő szén-dioxid-piacok közötti együttműködés kiépítése a világszinten egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében;

81. reméli, hogy Kína függetleníteni tudja a gazdasági növekedést az ökológiai pusztulástól azáltal, hogy a biológiai sokféleség védelmét beépíti folyamatban lévő globális stratégiáiba, elősegítve az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendje és a fenntartható fejlesztési célok megvalósítását, és ténylegesen betiltva az elefántcsont-kereskedelmet; elismeri az EU–Kína kétoldalú koordinációs mechanizmus által az erdészeti jogszabályok végrehajtása és erdészeti irányítás (FLEG) terén végzett munkát, amelynek célja az illegális fakitermeléssel szembeni globális fellépés; szorgalmazza azonban, hogy Kína vizsgálja ki a FLEGT önkéntes partnerségi megállapodást aláíró államok és Kína közötti jelentős számú dokumentálatlan fakeskedelmi ügyletet;

82. javasolja a felelős tengerentúli erdészeti beruházásokra vonatkozó kötelező kínai szakpolitikai iránymutatások elfogadását, amelyet a beszállító országokkal együtt kell végrehajtani, a kínai vállalatokat is bevonva az illegális fakeskedelem elleni fellépésbe;

83. üdvözlí, hogy Kína és az Unió a vízügyi szakpolitikával kapcsolatos egyetértési megállapodást írtak alá azzal a céllal, hogy javítsák a vízvédelmi jogszabályok kidolgozásával és érvényesítésével kapcsolatos párbeszédet; határozottan támogatja az Unió és Kína által aláírt, 2017. szeptemberi turkui nyilatkozatot, amely hangsúlyozta, hogy a megfelelő vízügyi irányítás részeként elsőbbséget kell biztosítani az ökológiának és a zöld fejlesztéseknek, a vízvédelem kiemelt helyen történő kezelésének és a vízi ökoszisztémák helyreállításának; hangsúlyozza, hogy az EU és Kína közötti vízügyi párbeszéd létrehozó egyetértési megállapodás nem csupán gazdagabbá teszi Kínát és az Unió stratégiai partnerségét, hanem egyben meghatározza az együttműködés irányát, hatókörét, módszertanát és pénzügyi feltételeit is;

84. elismeri a Bizottság által finanszírozott, a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz (INSC) keretein belül 2014 és 2017 között végrehajtott, európai és kínai szervezetek közötti együttműködési projekt kulcsfontosságú szerepét a radiológiai és nukleáris vészhelyzetek Kínában történő kezelésére szolgáló előírások és intézkedések értékelésében, valamint a kínai nukleáris technológiai kutatóintézet kapacitásainak növelésében a súlyos balesetek kezelésére vonatkozó iránymutatások területén;

85. arra ösztönzi a kínai és európai befektetőket, hogy megfelelőbb globális normákat fogadjanak el a társadalmi és környezeti felelősségvállalásra vonatkozóan, és világszerte javítsák a kitermelő iparágakban alkalmazott biztonsági előírásokat; megismétli, hogy az átfogó beruházási megállapodásról Kínával folytatott tárgyalások kapcsán az Európai Uniónak támogatást kell nyújtania a fenntartható fejlődést célzó kezdeményezésekhez a felelős beruházások ösztönzése, illetve az alapvető környezetvédelmi és munkaügyi normák előmozdítása révén; felkéri a kínai és európai hatóságokat, hogy vezessenek be eszközöket a kínai és európai bányászati vállalatok arra való ösztönzésére, hogy a fejlődő országokban folytatott tevékenységeiket hozzák összhangba a nemzetközi emberi jogi normákkal, valamint támogassák a tudás- és technológiatranszferre és a helyi munkaerő-felvételekre irányuló kapacitásbővítésbe való beruházásokat;

86. üdvözlí a 2017. decemberi „One Planet” csúcstalálkozó keretében Kína által tett azon bejelentést, miszerint átláthatóbbá kívánja tenni a Kínában működő vállalatok és a kínai tulajdonú külföldi beruházások környezeti hatását; aggasztónak tartja, hogy egyes infrastrukturális projektek, például Kína „Övezet és út” kezdeményezése negatív hatással lehet a környezetre és az éghajlatra, és a fosszilis tüzelőanyagok megnövekedett használatát eredményezheti az infrastrukturális fejlesztésben részt vevő vagy érintett egyéb országokban; felszólítja az uniós intézményeket és tagállamokat, hogy az „Övezet és út” kezdeményezés keretében zajló valamennyi együttműködési projekt során végezzenek környezeti hatásvizsgálatokat, és a megállapodásokba építsenek be fenntarthatósági záradékokat; hangsúlyozza, hogy fel kell állítani egy közös bizottságot az érintett országok és harmadik felek képviselőinek részvételével a környezetre és az éghajlatra gyakorolt hatások felügyelete céljából; üdvözlí a Bizottság és az EKSZ arra irányuló kezdeményezését, hogy 2018 első felében kidolgozzanak egy, az Unió és Ázsia összekapcsolását célzó stratégiát; hangsúlyozza, hogy ennek a stratégiának határozott kötelezettségvállalásokat kell tartalmaznia a fenntarthatóságra, a környezetvédelemre és az éghajlatvédelmi fellépésre vonatkozóan;

2018. szeptember 12., szerda

87. üdvözlí, hogy Kína előrelépést tett az élelmiszer-biztonsági előírások javítása terén, amelyek fontos tényezők a kínai fogyasztók védelme és az élelmiszer-csalás megelőzése tekintetében; hangsúlyozza, hogy a fogyasztók nagyobb mértékű bevonása fontos lépés Kínában a fogyasztói kultúra kialakítása felé;

88. arra ösztönzi a kínai és európai rendőri, illetve bűnüldöző szerveket, hogy lépjenek fel közösen a kábítószer exportjának ellenőrzése során, és osszák meg a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos hírszerzési értesítéseiket a magánszemélyek és bűnszervezetek azonosítását célzó információcsere révén; megállapítja, hogy a Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) által közzétett „2017. évi európai jelentés a kábítószerekről – trendek és fejlemények” című tanulmánya szerint az európai piacra kerülő új pszichoaktív anyagok nagy része Kínából származik, ezen új anyagokat ugyanis nagy mennyiségben állítják elő Kínában működő vegyipari és gyógyszervállalatok, majd az anyagokat Európába szállítják, ahol termékké dolgozzák fel, csomagolják és értékesítik azokat;

89. elismeri, hogy a szárazság és más természeti katasztrófák a családok és egyének elvándorlását idézték elő, és hogy erre válaszul a kínai hatóságok több nagyszabású áttelepítési projektet dolgoztak ki; aggodalmát fejezi ki a Ninghszia régióból érkező beszámolókkal kapcsolatban, amelyek szerint az új városokkal számos probléma van, és a költözést megtagadókkal szemben megtorlást alkalmaznak; aggodalmát fejezi ki a környezetvédők fogva tartása, megvádolása és elítélése kapcsolatban, továbbá amiatt, hogy a kínai felügyeleti hatóságok egyre szigorúbb ellenőrzésnek vetik alá a környezetvédelemmel foglalkozó, bejegyzett belföldi nem kormányzati szervezeteket;

90. arra kéri Kínát, hogy fokozza bűnüldözési erőfeszítéseit az illegális halászat megszüntetése érdekében, mivel továbbra is előfordul, hogy kínai halászhajók idegen vizeken halásznak, többek között a koreai Nyugati-tengeren, a Kelet-kínai-tengeren, a Dél-kínai-tengeren, az Indiai-óceánon, sőt még Dél-Amerikában is;

91. arra kéri a kínai exportőröket és az európai importőröket, hogy a Kínában gyártott ruhákban található mérgező anyagmaradványok kiküszöbölése érdekében alakítsanak ki megfelelő vegyianyag-kezelési előírásokat, és szüntessék be az ólom, a nonilfenol-etoxilátok, a ftalátok, a perfluorozott vegyületek, a formaldehid és egyéb, textíliákban előforduló mérgező anyagok használatát;

92. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak, a Bizottságnak, a tagállamok, a csatlakozó és tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek, a Kínai Népköztársaság kormányának és a Kínai Nemzeti Népi Kongresszusnak, valamint a tajvani kormánynak és a tajvani törvényhozásnak, a Jüannak.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0344

Uganda, ellenzéki parlamenti képviselők letartóztatása**Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása az ellenzéki parlamenti képviselők letartóztatásáról Ugandában (2018/2840(RSP))**

(2019/C 433/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Ugandáról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az Európai Unió küldöttségének az osztrák, belga, dán, francia, német, ír, holland, svéd és egyesült királysági misszióvezetőkkel, valamint a norvég és izlandi misszióvezetőkkel egyetértésben tett, az Arua városban tartott időközi választásról szóló, 2018. augusztus 17-i közös helyi nyilatkozatára,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948. december 10-én fogadtak el, és amelynek Uganda részes fele,
 - tekintettel a polgári és politikai jogok 1966-os nemzetközi egyezségokmányára, amelyet Uganda 1995. június 21-én ratifikált,
 - tekintettel az ENSZ kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni 1984-es egyezményére,
 - tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára (ACDEG),
 - tekintettel az ugandai emberi jogi bizottságnak az országban felmerülő emberi jogi kérdésekről szóló nyilatkozatára az aruai önkormányzatban 2018. augusztus 15-én tartott időközi választásokat követően,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa egyetemes időszakos felülvizsgálatot végző munkacsoportjának Ugandáról szóló jelentésére,
 - tekintettel az AKCS–EU partnerségi megállapodásra („Cotonoui Megállapodás”), és különösen 8. cikkének a megkülönböztetésmentességgel foglalkozó (4) bekezdésére,
 - tekintettel az Ugandai Köztársaság 2005-ben módosított 1995. évi alkotmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az Uganda észak-nyugati részén található Aruában 2018. augusztus 15-én tartott, Kassiano Wadri független ellenzéki jelölt győzelmét eredményező időközi választást erőszakos megmozdulások kísérték;
- B. mivel Yoweri Museveni ugandai elnök és Robert Kyagulanyi Ssentamu – Bobi Wine néven is ismert – független parlamenti képviselő több más politikussal együtt egy parlamenti képviselő júniusi meggyilkolása miatt igen feszült időközi választás keretében 2018. augusztus 13-án kampányrendezvényen vett részt Aruában;
- C. mivel Bobi Wine népszerű zenész Museveni elnök befolyásos kritikusaként tűnt fel, miután 2017-ben ugandai parlamenti képviselővé választották;
- D. mivel 2018. augusztus 13-ának estjénél, Bobi Wine sofőrjét, Yasin Kawumát tisztátalan körülmények között lelőtték, és amikor Museveni elnök elhagyta Aruát, a beszámolók szerint Mussiano Wadri támogatói megtámadták és kövekkel megdobálták az elnöki gépkocsit;
- E. mivel a rendőrség letartóztatta az NTV televíziós csatorna két újságíróját, Herbert Zzziwát és Ronald Muwangát, akik Kawuma úr meggyilkolásának helyszínéről élő tudósítást adtak;

2018. szeptember 13., csütörtök

- F. mivel röviddel ezután Wine és Wadri urat is letartóztatták, sok más személlyel együtt; mivel Wine urat lőfegyverek birtoklásával vádolják;
- G. mivel 33 személyt, köztük Wadri urat és 4 parlamenti képviselőt (Robert Kyagulanyi, Francis Zaake, Gerald Karuhanga és Paul Mwiru) a választást követő napon hazaárulással vádolták meg, és Wine urat egy katonai bíróság illegális lőfegyverek birtoklásával vádolja;
- H. mivel az Aruában, Kampalában és Mityanában e letartóztatások miatt kirobant tiltakozásokat az ugandai biztonsági erők erőszakosan elfojtották; mivel a beszámolók szerint könnygázt és éles lőszert is bevetettek;
- I. mivel 2018. augusztus 20-án James Akena Reuters hírügynökségnek dolgozó fényképészt – aki a #freeBobiWine jelszóval meghirdetett kampaljai politikai tiltakozásokról tudósított – a katonák összeverték, letartóztatták és több órán át fogva tartották;
- J. mivel egyes beszámolók szerint Wine urat és további fogva tartottakat megkínóztak fogva tartásuk során; mivel a hatóságok ugyan először mindezt tagadták, később megígérték, hogy kivizsgálják az ügyet;
- K. mivel Wine urat később polgári bíróságon hazaárulással vették vád alá, miután a katonai bíróság úgy döntött, hogy nem jár el a lőfegyverek illegális birtoklása vádjában;
- L. mivel Wine urat ezt követően óvadék ellenében szabadlábra helyezték, és elhagyta Ugandát, hogy az Egyesült Államokban kezelésben részesüljön;
- M. mivel az ENSZ volt emberi jogi főbiztosa, Zeid Raad el-Husszein arra szólította fel az ugandai kormányt, hogy végezzen alapos, pártatlan és független vizsgálatot az emberi jogok megsértésével kapcsolatos súlyos vádakot illetően, beleértve a bírósági eljárás nélküli kivégzéseket, a túlzott erőszak alkalmazását, valamint a kínzás és bántalmazás minden egyéb formáját, illetve a felelősöket állítsa bíróság elé;
- N. mivel Kizza Besigye, a Demokrata Változásért Fórum vezetőjét (FDC) – négyszeres elnökjelöltet – a rendőrség vagy a hadsereg 2001 és 2017 között többször letartóztatta, erre legutóbb 2017. szeptember 25-én került sor;
- O. mivel rendszeresen előfordul Ugandában az ellenzéki politikusok letartóztatása és megfélemlítése;
1. mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az aruai időközi választásokkal összefüggésben ellenzéki parlamenti képviselőket tartóztattak le;
 2. az ugandai demokrácia szempontjából létfontosságúnak tartja, hogy az elnök és az ugandai kormány tiszteletben tartsa az ország parlamentjének intézményi függetlenségét, illetve a képviselői mandátum függetlenségét, valamint biztosítsa, hogy a parlament összes képviselője szabadon kitölthesse a választás útján szerzett mandátumát;
 3. felszólítja az ugandai hatóságokat, hogy ejtsék a jelek szerint koholt vádakot Bobi Wine-nal szemben és hagyjanak fel az ellenzéki politikusokkal és támogatóikkal szemben alkalmazott elnyomással;
 4. sürgeti az ugandai hatóságokat, hogy haladéktalanul kezdjék el Yasin Kawuma meggyilkolásának, valamint a tiltakozások során történt halálesetek és túlzott erőszak használatának hatékony, pártatlan és független kivizsgálását; elvárja, hogy gyors és független vizsgálatot folytassanak le az Aruában letartóztatott személyekkel szembeni állítólagos kínzást és rossz bánásmódot illetően; hangsúlyozza, hogy a felelősöket bíróság elé kell állítani;
 5. ismételten megerősíti elkötelezettségét a véleménynyilvánítás szabadsága iránt, és megerősíti a média kulcsfontosságú szerepét a demokratikus társadalomban; aggodalommal állapítja meg, hogy a tüntetésekről és a kitört lázongásokról tudósító újságírókat a résztvevőkkel együtt megverték, két újságírót pedig le is tartóztattak; felszólítja az ugandai hatóságokat, hogy olyan környezetet teremtsenek, ahol az újságírók akadályoztatás nélkül tudják munkájukat ellátni, azaz beszámolni az ország politikai fejleményeiről;

2018. szeptember 13., csütörtök

6. emlékezteti az ugandai hatóságokat ama kötelességükre, hogy garantálják, védjék meg és mozdítsák elő az emberi jogokat, beleértve az ország lakosainak polgári és politikai jogait, így a szólás és a gyülekezés szabadságát is;
 7. emlékezteti az ugandai kormányt nemzetközi kötelezettségeire, nevezetesen az alapvető szabadságok és a jogállamiság tiszteletben tartását, valamint az igazságszolgáltatást, különösen pedig a tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jogot illetően;
 8. sürgeti a bűnüldöző szerveket, hogy mindenféle megfélemlítés nélkül védjék meg az alapvető szabadságjogokat, és ezáltal tartásuk be az ugandai alkotmány 24. cikkét, amely kimondja, hogy „senkit sem lehet kínzás vagy kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés bármilyen formájának alávetni”;
 9. felszólítja az ugandai biztonsági erőket, hogy a tüntetéseken végzett rendfenntartás során tanúsítsanak önmérsékletet, hagyjanak fel az élesthelyek használatával, az emberi jogokat tiszteletben tartva járjanak el és tegyék lehetővé az újságírók híradási tevékenységének szabad gyakorlását;
 10. egyidejűleg arra szólítja fel a tüntetőket, hogy törvénytisztelő módon járjanak el, és a törvényen belül gyakorolják jogaikat és szabadságaikat;
 11. felhívja az Uniót, hogy használja ki a fejlesztési támogatási programok, nevezetesen a költségvetés-támogatási programok által biztosított politikai befolyását az emberi jogok Ugandán belüli védelmének és előmozdításának javítása érdekében;
 12. elismerését fejezi ki az ugandai emberi jogi bizottság munkájáért az aruai időközi választások utáni letartóztatások, gyilkosságok és kínzások kapcsán, ideértve a jelentéseket, a fogvatartási központokba tett látogatásokat, az eltűnt személyek hollétének vizsgálatát és a fogvatartottak jogai, orvosi kezelése és a családtagok látogatása érdekében tett fellépéseket;
 13. felszólítja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy szorosan kövesse nyomon az ugandai helyzetet, hangsúlyozza, hogy az Európai Parlamentet tájékoztatni kell minden arra mutató további jelről, hogy az ugandai parlament ellenzéki képviselőit jogalkotói munkájában hátráltatják vagy akadályozzák;
 14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Ugandai Köztársaság elnökének, az ugandai parlament elnökének, valamint az Afrikai Uniónak és intézményeinek.
-

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0345

Mianmar, nevezetesen Va Lon és Kjav Szo O újságírók ügye**Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása Mianmarról, különösen Va Lon és Kjav Szo O újságírók ügyéről (2018/2841(RSP))**

(2019/C 433/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Mianmarról és a rohindzsák helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2018. június 14-i ⁽¹⁾, a 2017. december 14-i ⁽²⁾, a 2017. szeptember 14-i ⁽³⁾, a 2016. július 7-i ⁽⁴⁾ és a 2016. december 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat szóvivőjének a Va Lon és Kjav Szo O mianmari elítéléséről szóló, 2018. szeptember 3-i és a Reuters két újságírójának mianmari büntetőeljárás alá vonásáról szóló, 2018. július 9-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Tanács Mianmarról szóló 2017. október 16-i és 2018. február 26-i következtetéseire,
- tekintettel a Mianmar elleni további korlátozó intézkedések bevezetéséről, az Unió fegyverembargó megerősítéséről és a mianmari hadsereg és határőrség tisztviselői elleni célzott intézkedésekről szóló 2018. április 26-i (KKBP) 2018/655⁽⁶⁾ és 2018. június 25-i (KKBP) 2018/900 tanácsi határozatokra⁽⁷⁾,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa Mianmarral foglalkozó független nemzetközi tényfeltáró missziójának 2018. augusztus 24-i jelentésére, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2018. szeptember 10–28. között tartandó 39. ülésén terjesztenek majd elő,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi biztosa, Michelle Bachelet 2018. szeptember 3-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Rakhajn állammal foglalkozó, Kofi Annan által vezetett tanácsadó bizottság végleges jelentésére és ajánlásaira,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a nemzetközi humanitárius jogra, a genfi egyezményekre és azok jegyzőkönyveire, valamint a Nemzetközi Büntetőbíróság (ICC) Római Statútumára,
- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) Chartájára,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának a konfliktusok során előforduló szexuális erőszakra szóló, a Biztonsági Tanács által 2018. március 23-án közzétett jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság I. tárgyalás-előkészítő kollégiumának 2018. szeptember 6-i határozatára,
- tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0261.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0500.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0351.⁽⁴⁾ HL C 101., 2018.3.16., 134. o.⁽⁵⁾ HL C 238., 2018.7.6., 112. o.⁽⁶⁾ HLL 108., 2018.4.27., 29. o.⁽⁷⁾ HLL 160 I., 2018.6.25., 9. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- A. mivel 2017. december 12-én két újságíró, Va Lont és Kjav Szo Ót önkényesen letartóztattak és őrizetbe vettek arra hivatkozva, hogy a Rakhajn államban a Tatmadaw (a mianmari fegyveres erők) által elkövetett, súlyos emberi jogi visszaélésekről számoltak be;
- B. mivel Va Lon és Kjav Szo O újságírók ellen ezt követően a hivatali titokról szóló 1923. évi törvény alapján emeltek vádat; mivel 2018. szeptember 3-án egy mianmari bíróság hét év börtönbüntetésre ítélte őket; mivel ez a mérföldkőnek számító ügy még jobban veszélybe sodorja a véleménynyilvánítás szabadságát, a demokráciát és a jogállamiságot Mianmarban;
- C. mivel az Európai Unió diplomatái és uniós tagállamok is jelen voltak azon számos nemzetközi megfigyelő között, akik az újságírók 2017. december 12-i letartóztatása óta minden bírósági tárgyaláson megjelentek, és rendre szóba hozták az ügyet a mianmari kormánynak;
- D. mivel a beszámolók szerint a mianmari hatóságokkal, különösen a Tatmadaw-val és más mianmari biztonsági erőkkel, valamint az általuk Rakhajn államban elkövetett cselekményekkel kapcsolatban kritikus véleményt megfogalmazó civil társadalmi szereplők, például újságírók, ügyvédek és emberijog-védőket önkényesen letartóztatják, fogva tartják vagy zaklatják; mivel a Rakhajn állami erőszakkal kapcsolatos médiabeszámolókat a hadsereg és a kormány szigorúan ellenőrzi;
- E. mivel Vai Nu rohindzsa emberi jogi aktivista, aki 18 éves korától 25 éves koráig börtönben ült, csak egy a sok aktivista közül, akik a mianmari hatóságok céltáblájává váltak;
- F. mivel Ang Ko Htve korábbi gyermekkatonára két évet és hat hónapot tölt börtönben egy olyan sajtóinterjú miatt, amelyet a mianmari hadseregben szerzett tapasztalatairól adott; mivel a mianmari büntető törvénykönyv 505. szakaszának b) pontja alapján emeltek ellene vádat, amelynek homályos megfogalmazású rendelkezését gyakran alkalmazzák a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozására;
- G. mivel 2016 óta több tíz újságíró letartóztatásáról és fogva tartásáról érkezett jelentés; mivel a mianmari hatóságok számos elnyomó törvényt alkalmaznak – többek között a hivatali titokról szóló törvényt is – a mianmari kormánnyal vagy annak biztonsági erőivel kapcsolatban kritikus véleményt megfogalmazó civil társadalmi szereplők, újságírók, ügyvédek és emberijog-védők letartóztatása, fogva tartása, elhallgattatása vagy zaklatása céljából; mivel Mianmar a Freedom House által a sajtószabadságról készített rangsorban 2017-ben 198 ország között a 159. helyen szerepelt;
- H. mivel az ENSZ által megbízott, Mianmarral foglalkozó független nemzetközi tényfeltáró misszió (IIFMM) 2018. augusztus 24-i jelentése arra a következtetésre jut, hogy a Tatmadaw, a mianmari rendőrség, a NaSaKa (a korábbi Határ Menti Bevándorlás-ellenőrzési Hivatal), a mianmari határőrség és nem állami fegyveres csoportok Kacsin, Rakhajn és Sán államban a legsúlyosabb emberi jogszegéseket és a nemzetközi jog értelmében a legsúlyosabb bűncselekményeket, többek között népirtást, emberiség elleni és háborús bűncselekményeket követték el; mivel a jelentés azt is rögzíti, hogy az Arakan Rohindzsa Felszabadítási Hadsereg összehangolt támadásokat intézett egy katonai bázis és szerte Rakhajn államban a biztonsági erők több állása ellen, hogy nyomást gyakoroljon a rohindzsa közösségekre; mivel a jelentés továbbá kéri, hogy a mianmari hadsereg rangidős parancsnokait és a rohindzsák elleni atrocitásokkal járó bűncselekmények felelősei ellen indítsanak vizsgálatot és nemzetközi büntetőeljárást; mivel Mianmar visszautasította e megállapításokat;
- I. mivel az IIFMM jelentése szerint Mianmar államtanácsosa, a Nobel-békedíjjal és Szaharov-díjjal kitüntetett Ang Szan Szú Csi nem használta fel de facto kormányfői szerepét, sem erkölcsi tekintélyét annak érdekében, hogy megfékezze vagy megakadályozza a Rakhajn államban zajló eseményeket; mivel a polgári hatóságok tettekkel és mulasztásokkal szintén hozzájárultak az atrocitásokkal járó bűncselekmények elkövetéséhez, konkrétan azáltal, hogy hamis narratívákat terjesztettek, tagadták a Tatmadaw által elkövetett törvénysértéseket, akadályozták a független vizsgálatokat és szemet hunytak a bizonyítékok megsemmisítése fölött;
- J. mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság 2018. szeptember 8-án megerősítette, hogy illetékessége kiterjed a rohindzsa nép Mianmarból Bangladesbe történő állítólagos deportálására;
- K. mivel Mianmarban közösségimédia-platformokat használtak fel az országban élő rohindzsák és muszlimok elleni lejáratókampanyók és összeesküvés-elméletek terjesztésére;

2018. szeptember 13., csütörtök

- L. mivel a rohindszák alkotják a muszlimok legnagyobb csoportját Mianmarban, és többségük Rakhajn államban él; mivel óvatos becslések a halottak számát 10 000-re teszik; mivel 2017 augusztusa óta több mint 7 000 000 rohindzsa menekült biztonságát keresve Bangladesbe, köztük mintegy 5 000 000 gyermek is, akik közül sokan egyedül utaztak, mert szüleiket meggyilkolták, vagy elválasztották őket családjuktól;
1. határozottan elítéli, hogy Va Lon és Kjav Szo O újságírókat önkényes letartóztatták és elítélték azért, mert beszámoltak a Rakhajn állambeli helyzetről; felhívja a mianmari hatóságokat, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák őket szabadon, és ejtsenek minden vádat ellenük és valamennyi önkényesen, csupán jogaik és szabadságaik gyakorlása miatt fogva tartott személy ellen, ideértve a politikai foglyokat, az emberijog-védőket, az újságírókat és médiamunkásokat is;
 2. elítél minden megfélemlítést, zaklatást vagy a véleménynyilvánítás szabadságának bármiféle csorbítását a mianmari katonai és biztonsági erők részéről; hangsúlyozza, hogy a média szabadsága és a kritikus újságírás a demokrácia alappillérei, elősegítik a jó kormányzást, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot, és felhívja Mianmar hatóságait, hogy biztosítsanak megfelelő feltételeket az újságírók és a médiamunkások számára ahhoz, hogy munkájukat megfélemlítés vagy zaklatás, indokolatlan letartóztatás vagy üldözöttség miatti aggodalom nélkül végezhessek;
 3. ismételten felhívja Mianmar kormányát, hogy vonja vissza határozatát, mely szerint nem folytatja együttműködését az emberi jogok mianmari helyzetével foglalkozó különleges ENSZ-előadóval, valamint biztosítsa a hazai és nemzetközi médiaorganumoknak, az emberijog-védőknek, a független megfigyelőknek és a humanitárius szervezeteknek teljes és akadálytalan bejutást Rakhajn államba, gondoskodva a média munkatársainak biztonságáról és védeltségéről;
 4. kifejezést ad mély aggodalmának a szólásszabadságot korlátozó jogi rendelkezésekkel való visszaélés miatt; felhívja a mianmari hatóságokat, hogy vonják vissza, vizsgálják felül vagy módosítsák mindazon jogszabályokat – köztük a hatósági titokról szóló 1923. évi törvényt –, amelyek nincsenek összhangban a nemzetközi normákkal és amelyek büntethetővé teszik és megsértik a véleménynyilvánítás szabadságához, a békés gyülekezéshez és a társuláshoz való jogokat; felhívja Mianmar kormányát annak biztosítására, hogy valamennyi jogszabály összhangba kerüljön a nemzetközi normákkal és kötelezettségekkel;
 5. erőteljesen elítéli a Tatmadaw és más mianmari biztonsági erők által a rohindzsa nép ellen széles körben és szisztematikusan elkövetett támadásokat Rakhajn államban, amelyek az IFFMM szerint népiirtással, emberiség elleni bűncselekményekkel és háborús bűntettekkel – azaz az emberi jogokat érintő legsúlyosabb visszaélésekkel, illetve azok megsértésével érnek föl; mély aggodalommal tölti el, hogy az emberi jogokat egyre súlyosabb formában és mértékben megsértik a mianmari kormány jóváhagyásával;
 6. újfent további támogatásáról biztosítja a rohindzsa népet; újlag felhívja Mianmar kormányát és a biztonsági erőket, hogy haladéktalanul vessenek véget a rohindzsa nép és Észak-Mianmar más etnikai kisebbségei elleni folytatódó erőszaknak, gyilkosságoknak, a javak megsemmisítésének és a szexuális erőszaknak, valamint gondoskodjanak róla, hogy Mianmarban – elsősorban Rakhajn, Kacsin és Sán államban – érvényesüljön a biztonság és a jogállamiság; emlékezteti a mianmari hatóságokat a felelősök felkutatására és megbüntetésére vonatkozó nemzetközi kötelezettségeikre; sürgeti a mianmari kormányt és Ang Szán Szú Csi államminisztert, hogy egyértelműen ítélik el a gyűlöltre való uszítás minden formáját, valamint vegyék fel a harcot a rohindzsa nép és más kisebbségi csoportok elleni társadalmi megkülönböztetéssel és ellenségeskedéssel szemben;
 7. tudomásul veszi az IFFMM megállapításait és támogatja ajánlásait; üdvözli azt a legutóbbi döntést, amely szerint a Nemzetközi Büntetőbíróság illetékessége kiterjed a rohindzsa nép Mianmarból Bangladesbe történő állítólagos deportálására; elismeri ugyanakkor, hogy továbbra is szükség van arra, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa a Nemzetközi Büntetőbírósághoz forduljon az emberi jogok megsértéseinek teljes körű kivizsgálása érdekében; felhívja a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyészét, hogy e kérdésben indítsa meg az előzetes nyomozást; felhívja az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy a mianmari helyzet ügyében haladéktalanul forduljon a Nemzetközi Büntetőbírósághoz; támogatja az IFFMM és az ASEAN emberi jogokkal foglalkozó parlamenti képviselőinek (APHR) arra irányuló felhívását, hogy a fegyveres erők felelős tábornokai ellen indítsanak nyomozást és állítsák bíróság elé őket;
 8. felszólítja az EKSZ-et és a tagállamokat, hogy a többoldalú fórumokon törekedjenek az elszámoltathatóságra azok esetében, akik felelősök a mianmari bűncselekmények elkövetéséért; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsában vállaljanak kezdeményező szerepet annak érdekében, hogy a helyzetet megvizsgálja a Nemzetközi Bíróság, illetve tegyenek ugyanígy az ENSZ Közgyűlésében és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának következő, 39. ülésén, valamint fokozzák erőfeszítéseiket egy, az elszámoltathatóságot vizsgáló nemzetközi, pártatlan és független mechanizmus sürgős létrehozása érdekében, az atrocitásokkal járó állítólagos bűncselekmények kivizsgálásának és a felelősök bíróság elé állításának támogatása céljából;

2018. szeptember 13., csütörtök

9. ismételten felhívja az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy vezessen be átfogó fegyverembargót Mianmarral szemben, szüntesse meg minden fegyver, lőszer és egyéb katonai és biztonsági felszerelés közvetlen és közvetett szállítását, eladását vagy átadását, beleértve a tranzitot és az átrakodást, továbbá kiképzés biztosítását és a katonai vagy biztonsági támogatás egyéb formáit; sürgeti az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy fogadjon el egyénekre szabott, célzott szankciókat – beleértve az utazási tilalmat és a vagyonbefagyasztást – azok ellenében, akik a nemzetközi jog értelmében súlyos bűncselekményekért felelősnek tarthatók;

10. felhívja a Bizottságot, hogy a „fegyver kivételével mindent” megállapodásban foglalt mechanizmusokra alapozva fontolja meg vizsgálat indítását a Mianmar javát szolgáló kereskedelmi kedvezmények felülvizsgálatának céljával;

11. üdvözli a Tanács által 2018. április 26-án elfogadott, a súlyos emberi jogi jogsértésekért felelős tisztviselőkkel szembeni célzott korlátozó intézkedésekre és az EU fegyverembargójának megerősítésére vonatkozó jogi keretet, illetve a 2018. június 25-én erre vonatkozóan megállapított első jegyzéket; sürgeti a Tanácsot, hogy rendeljen el utazási tilalmat, célzott pénzügyi szankciókat és vagyonbefagyasztást azon mianmari hivatalos személyek ellen, akik esetében az IFFMM megállapította, hogy felelősek atrocitásokkal járó bűncselekményekért;

12. emlékeztet rá, hogy az országon belül rohindsák ezreit – köztük számos gyermeket – áttelepítettek, és ők sürgős humanitárius segítségre és védelemre szorulnak; felszólít annak biztosítására, hogy a humanitárius segélyek az egész országban haladéktalanul, akadálytalanul és szabadon célba juthassanak; hangsúlyozza, hogy a mianmari kormánynak biztosítania kell az ENSZ felügyelete alatt történő biztonságos, önkéntes és méltóságteljes visszatérést azok számára, akik vissza kívánnak térni hazájukba;

13. felhívja az EU-t és tagállamait, valamint a nemzetközi közösséget, hogy foglalkozzanak Bangladesben és az őket befogadó közösségekben a rohindza nép számára fokozottan és hosszú távon szükséges humanitárius támogatás kérdésével;

14. emlékeztet rá, hogy Kacsin, Rakhajn és Sán államban a nemi erőszakot és a szexuális erőszakot rendszeresen alkalmazzák a polgári lakosság ellen; felszólítja az EU-t, különösen a Bizottság Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatóságát (ECHO) és az uniós tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a rohindza lányok és nők nemi alapú erőszaktól való védettségének javítása tekintetében;

15. emlékeztet arra, hogy a menekülttáborokban orvosi és pszichológiai segítséget kell nyújtani, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok – többek között a nők és a gyermekek – igényeihez igazítva; kéri a támogató szolgáltatások bővítését a nemi erőszak és a szexuális támadások áldozatai számára;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Mianmar kormányának és parlamentjének, Ang Szan Szú Csí államminiszternek, Banglades kormányának és parlamentjének, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ASEAN főtitkárának, az ASEAN emberi jogokkal foglalkozó kormányközi bizottságának, az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának, az ENSZ menekültügyi főbiztosának és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0346

Kambodzsa, nevezetesen Kem Sokha ügye

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása Kambodzsáról, nevezetesen Kem Sokha ügyéről (2018/2842(RSP))

(2019/C 433/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kambodzsáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2017. szeptember 14-i⁽¹⁾ és a 2017. december 14-i⁽²⁾ állásfoglalására,
- tekintettel a Tanács Kambodzsára vonatkozó, 2018. február 26-i következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő) szóvivője által a kambodzsai általános választásokról 2018. július 30-án tett nyilatkozatra,
- tekintettel a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) Kambodzsába tett 2018. július 5–11-i értékelő kiküldetésére,
- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló 2008-as európai uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az EKSZ szóvivőjének a Kambodzsai Nemzeti Megmentés Pártja feloszlásáról szóló, 2017. november 16-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Közösség és a Kambodzsai Királyság közötti, 1997. évi együttműködési megállapodásra,
- tekintettel az EU 2017. február 22-i helyi nyilatkozatára a kambodzsai politikai helyzetről, valamint az uniós küldöttség szóvivőjének 2017. augusztus 25-i és 2017. szeptember 3-i nyilatkozatára a kambodzsai politikai tér korlátozásairól,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 36/32. számú 2017. szeptember 29-i határozatára és a főtitkár 2018. február 2-i jelentésére,
- tekintettel a parlamenti képviselők emberi jogaival foglalkozó bizottság jelentésére, valamint az Interparlamentáris Unió Kormányzótanácsának 2018. márciusi határozataira,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az egyéneknek, csoportoknak és a társadalmi szervezeteknek az egyetemesen elismert emberi jogok és alapvető szabadságok előmozdításához és védelméhez való jogáról és az ezek iránti felelősségéről szóló 1999. március 8-i határozatára (A/RES/53/144),
- tekintettel az 1991-es párizsi békemegállapodásokra, melyek 15. cikkében többek közt a nemzetközi aláírók részéről kötelezettségvállalás szerepel az emberi jogok és alapvető szabadságok Kambodzsában való fenntartására,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló egyezményére,
- tekintettel a kambodzsai alkotmányra és különösen annak a véleménynyilvánítási és a gyülekezési szabadságot szentesítő 41. cikkére, a politikai részvételtől szóló 35. cikkére, valamint a parlamenti mentelmi jogról szóló 80. cikkére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0348.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0497.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948. december 10-én fogadtak el,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 118. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2017. szeptember 3-án Kem Sokhát, a Kambodzsai Nemzeti Megmentés Pártjának (CNRP) elnökét letartóztatták, és mivel 2017. november 16-án a Legfelsőbb Bíróság bejelentette a CNRP feloszlátását egy egynapos meghallgatás végén; mivel a Legfelsőbb Bíróság emellett a CNRP 118 politikusát öt évre eltiltotta a politikai tevékenységtől;
- B. mivel a hatalmon levő Kambodzsai Néppárt (CPP) a 2018. július 29-i nemzetgyűlési választásokon és a 2018. február 25-i szenátusi választásokon megszerezte a vitatott képviselői helyek 100 %-át;
- C. mivel a kambodzsai alkotmány 35. cikke rögzíti a politikai részvételhez való jogot; mivel a politikai pártokról szóló, 2017-ben módosított törvény számos megszorítást tartalmaz az ellenzéki pártok részvételével kapcsolatosan, többek között a pártok feloszlátásáról, amennyiben vezetőjük bűnügyi nyilvántartással rendelkezik;
- D. mivel a 2018. évi kambodzsai választások során nem volt tényleges versenyhelyzet, és a választások nem feleltek meg a demokratikus választásokra vonatkozó minimális nemzetközi normáknak; mivel az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok felfüggesztette a kambodzsai Nemzeti Választási Bizottság részére nyújtott pénzügyi támogatását, és elutasította a választások megfigyelését;
- E. mivel a CNRP feloszlátására vonatkozó határozat jelentős lépés volt egy önkényuralmi állam létrehozása felé; mivel Kambodzsza politikai struktúrája már nem tekinthető demokráciának;
- F. mivel a kambodzsai kormány széles körű intézkedéseket hozott annak biztosítására, hogy a hatalmon levő CPP gyakorlatilag ellenzék nélkül indulhasson mind a szenátusi, mind a nemzetgyűlési választásokon;
- G. mivel 2017. szeptember 3-i letartóztatását követően Kem Sokhát a kambodzsai büntető törvénykönyv 443. cikke alapján hazaárulással vádolták meg annak ellenére, hogy parlamenti mentelmi joggal rendelkezik; mivel a kambodzsai kormány nyilatkozatai veszélyeztetik Kem Sokha tisztességes tárgyaláshoz való jogát és az ártatlanság vélelmét; mivel ha bűnösnek találják, akár 30 év börtönbüntetést is kaphat; mivel a bíróság elnöke, Dith Muntly a hatalmon levő párt állandó bizottságának tagja;
- H. mivel 2018. augusztus 28-án a kambodzsai hatóságok szabadon engedték a CNRP 14 tagját, miután azok királyi kegyelemben részesültek; mivel ez a kegyelem fél tucat aktivista és újságíró szabadon bocsátásához kapcsolódik;
- I. mivel Kem Sokha több mint egy évig volt előzetes letartóztatásban; mivel az ENSZ önkényes fogvatartással foglalkozó munkacsoportja kijelentette, hogy Kem Sokha előzetes letartóztatása önkényes és politikai indíttatású volt; mivel Kem Sokha óvadék ellenében 2018. szeptember 10-én szabadult; mivel lakhelye közeléből nem mozdulhat el, és nem kommunikálhat az ellenzék többi tagjával vagy a médiával;
- J. mivel Kem Sokha letartóztatására és fogvatartására a politikai és választói jogok széles körű és szisztematikus elnyomásának légkörében került sor Kambodzsában; mivel a politikai ellenzék tagjaival és a politikai elemzőkkel szemben foganatosított letartóztatások és őrizetbe vételek száma folyamatosan emelkedik Kambodzsában; mivel Sam Rainsyt, a CNRP korábbi elnökét rágalmozás miatt elítélték, és most száműzetésben él;
- K. mivel a kambodzsai hatóságok felléptek az olyan újságírók és riporterek ellen is, akik beszámoltak az ellenzéki pártok ellen irányuló támadásokról; mivel a 69 éves, díjnyertes filmrendező, James Ricketson a média elleni támadások egyik áldozata; mivel James Ricketson azért ítélték el, mert egy drónt irányított egy ellenzéki nagygyűlés fölé 2017 júniusában; mivel James Ricketson kémkedés vádjával a fővárosban, Phnompenben letöltendő hatéves börtönbüntetésre ítélték;

2018. szeptember 13., csütörtök

- L. mivel a független médiát súlyos támadások érték; mivel a közösségi média hálózatai ellen is támadást indítottak; mivel 2018 májusában a kormány olyan rendeletet bocsátott ki, amely korlátozza a véleménynyilvánítás, a sajtó és a közzététel szabadságára vonatkozó jogokat, valamint felhatalmazza a kormányt a közösségi média-hálózatok megfigyelésére és az online ellenvélemények felfedésére és elhallgattatására;
- M. mivel Kambodzsában a szakszervezetek, az emberi jogi aktivisták és a civil társadalmi szervezetek egyre korlátozottabb térben működnek, továbbá zaklatással, megfélemlítéssel és önkényes letartóztatásokkal szembesülnek; mivel az egyesülésről és a nem kormányzati szervekről szóló, 2015-ben módosított törvény súlyosan korlátozza az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát, és lehetővé teszi a nem kormányzati szervek munkájának kormány általi ellenőrzését és cenzúrázását; mivel a szakszervezeti törvény korlátozza az egyesülés szabadságát, valamint szükségtelen akadályokat és terheket teremt a szakszervezetek regisztrációs eljárásaiban és működésében;
- N. mivel a kambodzsai Emberi Jogi és Fejlesztési Szervezet (ADHOC) öt emberijog-védője, Nay Vanda, Ny Sokha, Yi Soksan, Lim Mony és Ny Chakrya ellen azt a vádat hozták fel, hogy megvesztegettek egy tanút, illetve tanú megvesztegetésében bűntársak voltak; mivel az öt emberijog-védő 14 hónapot töltött előzetes letartóztatásban, mielőtt óvadék ellenében szabadon engedték őket;
- O. mivel Kambodzsza az általános vámkedvezmény-rendszer (GSP) keretében rendelkezésre álló legkedvezőbb rendszer, nevezetesen a „fegyverek kivételével mindent” (EBA) rendszer kedvezményezettje; mivel az EU a 2014–2020 közötti időszakra 410 millió eurót különített el Kambodzsza számára fejlesztési együttműködés céljára, és ebből 10 millió eurót a kambodzsai választási reformfolyamat támogatására, amelyet jelenleg felfüggesztettek;
- P. mivel az ENSZ-főtitkár júliusi nyilatkozatában emlékeztetett arra, hogy az inkluzív és pluralista politikai folyamat továbbra is alapvető fontosságú a Kambodzsza által a béke megszilárdítása terén elért előrelépés megőrzése tekintetében;
- Q. mivel a cukorültetvényekkel kapcsolatos konfliktusok még nem oldódtak meg; mivel továbbra is aggodalomra ad okot a földterületek kisajátítása, az ilyen cselekedetek büntetlensége és az érintett területek nehéz helyzete; mivel Kambodzsza kormánya nem írta alá a cukornád-ellenőrzési folyamat referenciaértékű feltételeit;
1. megjegyzi, hogy Kem Sokhát szigorú feltételek mellett óvadék ellenében szabadlábba helyezték; elítéli, hogy Kem Sokhát háziőrizetben tartják; felszólít, hogy a Kem Sokha elleni valamennyi vádat ejtsék, és őt haladéktalanul és teljes mértékben engedjék szabadon; felszólít továbbá, hogy haladéktalanul ejtsék az ellenzéki politikusok, többek között Sam Rainsy ellen felhozott politikai indíttatású bűnvádi eljárást és ítéletet;
 2. aggodalmát fejezi ki Kem Sokha egészségügyi állapota miatt, és felszólítja a kambodzsai hatóságokat, hogy engedélyezzék számára, hogy megfelelő egészségügyi kezelésben részesüljön; felkéri a kormányt annak engedélyezésére, hogy Kem Sokha külföldi diplomatákkal, ENSZ-tisztviselőkkel és emberi jogi megfigyelőkkel találkozhatson;
 3. meggyőződése, hogy a kambodzsai választások nem tekinthetők szabadnak és tisztességesnek; komoly aggodalmának ad hangot a 2018-as kambodzsai választások lefolyása és eredménye miatt, mivel a folyamat nem volt hiteles, és azt a nemzetközi közösség is elítélte;
 4. felszólítja a kambodzsai kormányt, hogy törekedjen a demokrácia és a jogállamiság megerősítésére és tartsa tiszteletben az emberi jogokat és az alapvető szabadságjogokat, többek közt tartsa be teljes körűen a pluralizmusra, valamint az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó alkotmányos rendelkezéseket; felszólítja továbbá a kambodzsai kormányt, hogy hatálytalanítsa az alkotmány, a büntető törvénykönyv, a politikai pártokról szóló törvény, a szakszervezeti törvény, a nem kormányzati szervekről szóló törvény, valamint minden más, a szólásszabadságot és a politikai szabadságokat korlátozó azon jogszabályok közelmúltbeli módosítását, amelyek nincsenek összhangban Kambodzsza kötelezettségeivel és a nemzetközi normákkal;
 5. hangsúlyozza, hogy a hiteles demokratikus folyamat olyan környezetet igényel, amelyben a politikai pártok, a civil társadalom és a média félelem, fenyegetés vagy önkényes korlátozások nélkül képesek legitim szerepeiknek megfelelni; felszólítja a kormányt, hogy a szükséges intézkedések meghozatalával mihamarabb tegye semmissé a CNRP felosztatását;

2018. szeptember 13., csütörtök

6. felszólítja a kambodzsai kormányt, hogy vessen véget a zaklatás, a visszaélés és a politikai indíttatású bűnvádi eljárások minden formájának, amelyek többek között a politikai ellenzék tagjai, az emberijog-védők, a szakszervezeti képviselők, a munkavállalói jogok védelmezői, a birtokjog védelmével foglalkozó és más civil társadalmi aktivisták, továbbá újságírók ellen irányulnak; felszólítja Kambodzsa kormányát, hogy haladéktalanul bocsásson szabadon valamennyi állampolgárt – többek között James Ricketson –, akiket azért ítélték el, mert emberi jogukat gyakorolták, és ejtsen valamennyi ellenük felhozott vádat;
7. támogatja a Kambodzsának nyújtott uniós választási támogatás felfüggesztéséről szóló határozatot; emlékeztet a demokratikus elvekkel és alapvető emberi jogokkal kapcsolatos nemzeti és nemzetközi kötelezettségekre, amelyek mellett Kambodzsa elkötelezte magát; sürgeti a kambodzsai kormányt, hogy indítson el reformfolyamatot a demokrácia előmozdítása érdekében, és a jövőbeni választások során alkalmazza a nemzetközileg elismert minimumkövetelményeket, többek között a többpárti, szabad és tisztességes választások lebonyolítása, egy ténylegesen független nemzeti választási bizottság létrehozása, valamint a nem kormányzati szervezetek és a független média választási megfigyelésben és tudósításban való részvétele tekintetében;
8. emlékezteti a kambodzsai kormányt, hogy be kell tartania a demokratikus elvek és az alapvető emberi jogok terén fennálló és vállalt kötelezettségeit, amelyek az EU–Kambodzsa együttműködési megállapodás és a „fegyverek kivételével mindent” rendszer feltételeinek kulcsfontosságú elemeit képezik;
9. üdvözli a „fegyverek kivételével mindent” rendszer keretében Kambodzsába irányuló uniós tényfeltáró missziót, és felkéri a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb tájékoztassa a Parlamentet a misszió következtetéseiről; felhívja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra, milyen következmények érvényesíthetők a Kambodzsa által élvezett kereskedelmi kedvezményekkel összefüggésben, többek között indítson vizsgálatot a „fegyverek kivételével mindent” elvre vonatkozó rendelkezésben meghatározott mechanizmusok szerint;
10. felszólítja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy állítsanak össze jegyzéket az ellenzék feloszlatásáért és az emberi jogok más súlyos megsértéséért felelős személyekről annak érdekében, hogy esetlegesen vízumkorlátozásokat vezessenek be velük szemben és befagyasszák vagyoni eszközeiket;
11. felszólítja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy szorosan kövesse nyomon a kambodzsai helyzetet; felszólítja az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy lépjenek fel és tegyenek erőfeszítést az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának következő, 39. ülésén a kambodzsai emberi jogi helyzettel foglalkozó határozott állásfoglalás elfogadása érdekében;
12. felhívja a kambodzsai kormányt, hogy 2018. december 31-i lejártakor újítsa meg az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Kambodzsai Hivatalával (OHCHR) kötött egyetértési megállapodást;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Külügyi Szolgálatnak, az ASEAN főtítkárnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Kambodzsa kormányának és nemzetgyűlésének.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0350

A 2018. júliusi tüzek Görögország Attika régiójában, Matiban, és az EU válasza**Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a görögországi Attika régióban lévő Mátiban 2018 júliusában bekövetkezett tüzekről és az EU válaszáról (2018/2847(RSP))**

(2019/C 433/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikkére,
 - tekintettel az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslatra (COM(2017)0772);
 - tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendeletre⁽¹⁾,
 - tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményre (UNFCCC), a Párizsi Megállapodásra, amelyet az UNFCCC feleinek 21. konferenciájának (COP21), valamint a feleknek a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozójaként szolgáló, 2015. november 30. és december 11. között Párizsban (Franciaország) megrendezett 11. konferenciájának (CMP11) 1/CP.21. számú határozata révén fogadtak el,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a görögországi Attika régióban lévő Mátiban 2018 júliusában bekövetkezett tüzek tragikus módon 99 halálos áldozatot és több száz sebesültet követeltek;
- B. mivel az említett tüzek lakóházakat pusztítottak el, ami miatt több száz embert kellett evakuálni, súlyosan károsították a helyi és regionális infrastruktúrát és környezetet, kihatottak a mezőgazdaságra, és hátrányosan érintették a gazdasági tevékenységeket, ideértve az idegenforgalmi és vendéglátói ágazatot is;
- C. mivel Európa-szerte egyre gyakoribbak, egyre súlyosabbak és egyre összetettebbek a szélsőséges aszályok és az erdőtüzek, amelyek egész Európára kihatnak, és azokat tovább súlyosbítja az éghajlatváltozás;
- D. mivel az éghajlatváltozás elleni küzdelemben való beruházás sürgős intézkedés az aszályok és az erdőtüzek megelőzése érdekében;
- E. mivel 2018 nyarán tűzvészek miatt Görögország, Svédország és Lettország egyaránt támogatásért folyamodott az uniós polgári védelmi mechanizmuson keresztül;
1. őszinte részvétét fejezi ki mindazok családtagjainak, akik életüket veszítették az attikai tüzekben;
 2. együttérzését fejezi ki az attikai régió tűzvész által sújtott minden lakosának;
 3. elismeréssel adózik a tűzoltók, a parti őrség, az önkéntesek és mindazok elkötelezettségének, akik életüket kockáztatták a tüzek eloltása és polgártársaik megmentése érdekében;

⁽¹⁾ HLL 311., 2002.11.14., 3. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

4. hangsúlyozza az uniós polgári védelmi mechanizmus szerepét a repülőgépek, a járművek, az orvosi személyzet és a tűzoltók egész Európai Unióban való mozgósítása terén;
5. emlékeztet arra, hogy a természeti katasztrófákat követően a létfontosságú infrastruktúra helyreállítására és a rehabilitációs műveletekre különböző uniós forrásokat, például az EU Szolidaritási Alapját is fel lehet használni;
6. megismétli az uniós kohéziós alapból adható tűzmelőzési és veszélyhelyzet-elhárítási támogatás fontosságát, és felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki e finanszírozást, és tájékoztassák a közvéleményt az erdőtüzek kockázatairól;
7. hangsúlyozza, hogy több tudományos kutatásra van szükség a kockázatértékelési mechanizmusok, a megelőzési és korai felismerési rendszerek és az említett jelenségek elleni küzdelem egyéb eszközei tekintetében, továbbá a tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok régiók és tagállamok közötti fokozott cseréje érdekében;
8. hangsúlyozza, hogy a Meteorológiai Világszervezet által 2018. augusztus 1-jén közzétett dokumentum^(?) bizonyítja, hogy a 2018-as európai hőhullám az éghajlatváltozáshoz kapcsolódik; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tűzzenek ki célokat és hajtsanak végre olyan éghajlati szakpolitikákat, amelyek révén eleget lehet tenni a COP 21 keretében létrejött Párizsi Megállapodás értelmében vállalt kötelezettségeknek;
9. hangsúlyozza, hogy az erdőtüzek által sújtott területeken gondoskodni kell az árvízmelőzésről, hogy ne következzen be újabb katasztrófa;
10. felkéri a Bizottságot, hogy a jelenlegi uniós intézkedések, például az uniós erdőgazdálkodási stratégia és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia értékelésekor tartsa szem előtt az erdőtüzek kockázatait és az ökoszisztéma-alapú erdőgazdálkodást és tájrendezést, és igazítsa ki ezeket a stratégiákat abban az esetben, ha hiányosságokat tár fel;
11. kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy zárják le a Parlamenttel az új uniós polgári védelmi mechanizmusról és a rescEU 2018 vége előtti létrehozásáról folytatott intézményközi tárgyalásokat;
12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, a tagállamok kormányainak, valamint az erdőtüzek által sújtott területek regionális hatóságainak.

^(?) <https://public.wmo.int/en/media/news/july-sees-extreme-weather-high-impacts>

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0351

Khan al-Ahmar és más beduin falvak lerombolásának veszélye

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása Khan al-Ahmar és más beduin falvak lerombolásának veszélyéről (2018/2849(RSP))

(2019/C 433/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az izraeli–palesztin konfliktusról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (alelnök/főképviselő), Federica Mogherini által tett, a Khan al-Ahmar tervezett lerombolásával kapcsolatos legújabb fejleményekről szóló, 2018. szeptember 7-i nyilatkozatra,
 - tekintettel a nemzetközi humanitárius jogra vonatkozó uniós iránymutatásokra,
 - tekintettel az Egyesült Királyság, Franciaország, Németország, Olaszország és Spanyolország Khan al-Ahmarról szóló, 2018. szeptember 10-i közös nyilatkozatára,
 - tekintettel az 1949. évi negyedik genfi egyezményre, különösen annak 49., 50., 51. és 53. cikkére,
 - tekintettel az EU által finanszírozott, Ciszjordániában, többek között Kelet-Jeruzsálemben 2018. január és június között lerombolt és lefoglalt létesítményekről szóló, az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) által 2018. augusztus 24-én közzétett hathavi jelentésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel 2018. szeptember 5-én az Izraeli Legfelsőbb Bíróság elutasította Khan al-Ahmar lakosainak petícióit; mivel a Legfelsőbb Bíróság úgy döntött, hogy az illetékes hatóságok jogosultak a lakosság Nyugat-Dzsahalinba való áthelyezésére vonatkozó terv végrehajtására; mivel a Legfelsőbb Bíróság lehetővé tette az izraeli hatóságok számára a Khan al-Ahmarra vonatkozó bontási tervek folytatását;
- B. mivel Khan al-Ahmar egyike annak a 46 beduin közösségnek, amelyeket az ENSZ szerint a kényszerű áthelyezés súlyos veszélye fenyeget Ciszjordánia középső részén; mivel e közösség 32 családból, összesen 173 személyből, köztük 92 kiskorúból áll; mivel az izraeli hadsereg parancsot adott a faluban található valamennyi építmény lerombolására;
- C. mivel 2010-ben az Izraeli Legfelsőbb Bíróság úgy ítélt, hogy Khan al-Ahmar teljes épületcsoportját illegálisan, a várostervezési és övezetkialakítási törvényeket megsértve építették fel, és ezért le kell rombolni; mivel a Legfelsőbb Bíróság azt is hangsúlyozta, hogy az izraeli hatóságoknak megfelelő alternatív megoldást kell találniuk az iskola elhelyezésére és a lakosok elszállásolására; mivel Izrael írásban rögzítette, hogy mit biztosít azon családok számára, amelyek áttelepülnek Dzsahalin nyugati részébe (Abu Dis), kilátásba helyezve Jerikótól keletre egy második áttelepítési körzet kialakítását; mivel Khan al-Ahmar közössége elutasította lakóhelyének kényszerű elhagyását;
- D. mivel valamely megszállt terület lakosainak erőszakos elhurcolása tilos a negyedik genfi egyezmény értelmében – kivéve, ha az a lakosság biztonsága vagy kényszerítő katonai okok miatt szükséges –, és súlyosan sérti a nemzetközi humanitárius jogot;
- E. mivel az izraeli hatóságok rendkívül megszorító építésügyi szabályozást írnak elő Ciszjordánia C. övezetének palesztin lakosai számára; mivel e szabályok, amelyeket a palesztinok kilakoltatásának és a telepítési tevékenység kiterjesztésének eszközeként alkalmaznak, a palesztinok számára szinte lehetetlenné tesznek az adott területen bármiféle jogszerű építési tevékenységet; mivel az izraeli telepek létesítése ellentétes a nemzetközi joggal és a megbékélésre irányuló erőfeszítések egyik legfőbb akadályát képezi; mivel a nemzetközi jog szerint semmilyen harmadik fél, köztük az EU tagállamai sem ismerhetik el, segíthetik vagy támogathatják a megszállt területen lévő telepeket, továbbá köteleességük ténylegesen ellenezni azokat;

2018. szeptember 13., csütörtök

- F. mivel Khan al-Ahmar a megszállt Ciszjordánia E1-es folyosóövezetében fekszik; mivel ebben a térségben létfontosságú a status quo fenntartása a kétállami megoldás életképessége, a jövőben pedig egy területileg összefüggő és életképes palesztin állam létrehozása érdekében; mivel a Parlament többször is határozottan ellenzett minden olyan tevékenységet, amely veszélyezteti a két állam elvén alapuló megoldás életképességét, és mindkét felet sürgette, hogy a bizalom helyreállítása érdekében politikájukkal és intézkedéseikkel bizonyítsák, hogy valóban elkötelezettek a két állam elvén alapuló megoldás mellett;
- G. mivel 10 uniós tagállam humanitárius programokat támogat Khan al-Ahmarban, többek között egy általános iskola építését is, és jelenleg a becslések szerint egy mintegy 3 15 000 EUR értékű, az EU által finanszírozott humanitárius támogatás van veszélyben;
- H. mivel az EU palesztinai képviselete szerint 2018 első felében folytatódott a megszállt Ciszjordániában – többek között Kelet-Jeruzsálemben – található palesztin tulajdonú ingatlanok megsemmisítése és lefoglalása; mivel Khan al-Ahmar lerombolása azzal a veszéllyel jár, hogy a Ciszjordániában lakó több tucat más beduin közösség esetében negatív precedenst teremt;
1. csatlakozik az alelnök/főképviseelő, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország és az Egyesült Királyság által az izraeli kormányhoz intézett azon felszólításhoz, hogy álljon el az áthelyezési tervtől, amely Khan al-Ahmar lerombolásához és lakosainak más helyre történő erőszakos áttelepítéséhez vezetne; alapvető fontosságúnak tartja, hogy az EU ebben az ügyben továbbra is egységesen lépjen fel;
 2. figyelmezteti az izraeli hatóságokat, hogy Khan al-Ahmar lerombolása és lakosainak erőszakos elhurcolása a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértését jelentené;
 3. aggodalmának ad hangot Khan al-Ahmar lerombolásának következményei miatt, amelyek súlyosan veszélyeztetnék a kétállami megoldás életképességét és aláásnák a béke lehetőségét; megismétli, hogy az EU izraeli–palesztin konfliktussal és közel-keleti békefolyamattal kapcsolatos politikáinak és intézkedéseinek elsődleges prioritása a kétállami megoldás életképességének védelme és megőrzése;
 4. ragaszkodik ahhoz, hogy amennyiben sor kerül Khan al-Ahmar kiürítésére és lerombolására, az EU válasza e fejlemény súlyosságával legyen arányos, és álljon összhangban a Khan al-Ahmar közösségnek régóta nyújtott támogatásával; felhívja az alelnököt/főképviseelőt, hogy fokozza az EU izraeli hatóságokkal való együttműködését a C. övezetben élő palesztin lakosság jogainak teljes tiszteletben tartása tekintetében, valamint hogy követeljen kártérítést Izraeltól az uniós finanszírozású infrastruktúrák megsemmisítéséért;
 5. felszólítja az izraeli kormányt, hogy azonnal vessen véget annak a politikának, hogy lerombolással és tényleges kilakoltatással fenyegeti a megszállt Ciszjordániában található Negev-sivatagban és C. övezetben élő beduin közösségeket; hangsúlyozza, hogy a megszállt palesztin területen lévő házak, iskolák és más alapvető infrastruktúra lerombolása a nemzetközi humanitárius jog értelmében jogellenes;
 6. emlékeztet arra, hogy Izrael a negyedik genfi egyezménynek megfelelően teljes felelősséggel tartozik az általa megszállt terület lakossága számára a szükséges szolgáltatások, többek között oktatási, egészségügyi és jóléti szolgáltatások biztosításáért;
 7. határozottan meg van győződve arról, hogy a közel-keleti konfliktus egyetlen tartós megoldása az, ha Izrael és Palesztina két demokratikus államként békében él egymás mellett az 1967. évi határ alapján kijelölt biztonságos és elismert határokon belül, és mindkét állam fővárosa Jeruzsálem; elítél minden olyan egyoldalú döntést vagy fellépést, amely veszélyeztetheti e megoldás kilátásait;
 8. felszólítja az izraeli hatóságokat, hogy haladéktalanul állítsák le és vonják vissza a telepekkel kapcsolatos politikájukat; felhívja az EU-t, hogy ebben a kérdésben továbbra is legyen eltökélt;
 9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének, az Európai Unió közel-keleti békefolyamathoz rendelt különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtítkárnak, az ENSZ közel-keleti békefolyamatért felelős különleges koordinátorának, a Knesszetnek és az izraeli kormánynak, a Palesztin Hatóság elnökének és a Palesztin Törvényhozó Tanácsnak.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0352

A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégiáról (2018/2035(INI))

(2019/C 433/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia” című, 2018. január 16-i bizottsági közleményre (COM(2018)0028),
- tekintettel az oxidatív úton lebomló műanyagok, többek között az oxidatív úton lebomló műanyag hordtasakok használatának környezeti hatásáról szóló, 2018. január 16-i bizottsági jelentésre (COM(2018)0035),
- tekintettel „A körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtása: a vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei” című, 2018. január 16-i bizottsági közleményre (COM(2018)0032),
- tekintettel „A környezettudatos tervezés munkaterve, 2016–2019” című bizottsági közleményre (COM(2016)0773), különösen a több termékspecifikus és horizontális követelmény megállapításának célkitűzésére olyan területeken, mint a tartósság, a javíthatóság, a korszerűsíthetőség, a szétszerelésre alkalmas tervezés, valamint az újrafelhasználás és újrafeldolgozás megkönnyítése,
- tekintettel „Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv” című, 2015. december 2-i bizottsági közleményre (COM(2015)0614),
- tekintettel az elhasznált járművekről szóló 2000/53/EK irányelv, az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról szóló 2006/66/EK irányelv, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/850 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/851 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/852 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: „a környezettudatos tervezésről szóló irányelv”), valamint az irányelv alapján elfogadott végrehajtási rendeletekre és önkéntes megállapodásokra,

⁽¹⁾ HLL 150., 2018.6.14., 93. o.

⁽²⁾ HLL 150., 2018.6.14., 100. o.

⁽³⁾ HLL 150., 2018.6.14., 109. o.

⁽⁴⁾ HLL 150., 2018.6.14., 141. o.

⁽⁵⁾ HLL 115., 2015.5.6., 11. o.

⁽⁶⁾ HLL 285., 2009.10.31., 10. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2013. november 20-i 1386/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽⁷⁾,
 - tekintettel a körforgásos gazdaságra való áttérést lehetővé tévő ökoinnovációról szóló, 2017. december 18-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az „Attitudes of European citizens towards the environment” (Az európai polgárok környezethez való hozzáállása) című, 2017. októberi 468. sz. Eurobarométer tematikus felmérésre,
 - tekintettel az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodásra és az UNFCCC feleinek 21. konferenciájára (COP 21),
 - tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődésről szóló csúcstalálkozóján, 2015. szeptember 25-én elfogadott, „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című ENSZ-határozatra,
 - tekintettel „Az erőforrás-hatékonyság: úton a körforgásos gazdaság felé” című, 2015. július 9-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel a termékek hosszabb élettartama tekintetében a fogyasztók és a vállalatok számára jelentkező előnyökről szóló, 2017. július 4-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a „Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend a 2030 utáni időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési célok összefüggésében” című, 2018. január 16-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére és a Halászati Bizottság jelentésére (A8-0262/2018),
- A. mivel a műanyag értékes anyag, amelyet valamennyi értékláncban széles körben használnak, és amely – felelős használata és kezelése esetén – hasznos szerepet tölt be társadalmunkban és gazdaságunkban;
- B. mivel az a mód, ahogyan a műanyagokat napjainkban előállítják, felhasználják és ártalmatlanítják, romboló hatással van a környezetre, az éghajlatra és a gazdaságra, és potenciálisan negatív hatást gyakorol mind az emberek, mind az állatok egészségére; mivel ezért a fő kihívást a műanyagok felelős és fenntartható módon történő gyártása és felhasználása jelenti, hogy minél inkább csökkenjen a műanyag hulladék képződése és a veszélyes anyagok műanyagokban való felhasználása; mivel az új technológiákkal és alternatívákkal kapcsolatos kutatás és innováció fontos szerepet játszik ebben a tekintetben;
- C. mivel ezek a negatív hatások általánosan aggasztják a közvéleményt: az uniós polgárok 74 %-a fejezte ki aggodalmát a műanyagok egészségügyi hatása miatt, míg 87 %-ukat foglalkoztatja a műanyagok környezetre gyakorolt hatása;
- D. mivel a jelenlegi politikai lendületet ki kellene használni egy olyan fenntartható körforgásos műanyag gazdaságra való átállásra, amely a hulladékhierarchiával összhangban a műanyag hulladék-képződés megelőzését helyezi előtérbe;
- E. mivel több tagállam már hozott nemzeti jogalkotási intézkedéseket a kozmetikumokhoz szándékosan hozzáadott mikroműanyagok betiltására;
- F. mivel az európai országok régóta exportálnak műanyag hulladékot, többek között olyan országokba, ahol a nem megfelelő hulladékgazdálkodási és újrafeldolgozási rendszerek környezeti károkat okoznak és veszélyeztetik a helyi közösségek, különösen a hulladékkezelők egészségét;

⁽⁷⁾ HLL 354., 2013.12.28., 171. o.

⁽⁸⁾ HLC 265., 2017.8.11., 65. o.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0287.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0004.

2018. szeptember 13., csütörtök

- G. mivel a műanyag hulladék világszintű probléma, és a kihívás leküzdéséhez nemzetközi együttműködésre van szükség; mivel az EU elkötelezett az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak elérése iránt, amelyek közül több is érinti a műanyagok fenntartható felhasználását és gyártását, célul tűzve ki azok tengeri és szárazföldi hatásainak csökkentését;
- H. mivel világszinten a műanyaggyártás éves mennyisége 2015-ben elérte a 322 millió tonnát, és a következő 20 évben várhatóan megduplázódik;
- I. mivel az Európai Unióban évente 25,8 millió tonna műanyag hulladék keletkezik;
- J. mivel az Európai Unióban a műanyag hulladék mindössze 30 %-át gyűjtik be újrafeldolgozás céljából; mivel a forgalomba hozott műanyag csupán 6 %-a készül újrafeldolgozott műanyagból;
- K. mivel a műanyag hulladék lerakási (31 %) és elégetési (39 %) aránya továbbra is magas;
- L. mivel jelenleg a műanyag csomagolóanyagok értékének mintegy 95 %-a szivárog el a gazdaságból, ami éves szinten 70–105 milliárd EUR veszteséget eredményez;
- M. mivel az EU 2030-ig a műanyag csomagolóanyagok 55 %-os újrafeldolgozási arányát tűzte ki célul;
- N. mivel a műanyagok újrafeldolgozása a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése révén jelentős előnyökkel jár az éghajlat szempontjából;
- O. mivel összesen 5–13 millió tonna műanyag kerül a világ óceánjaiba minden évben, és a becslések szerint az óceánokban jelenleg több mint 150 millió tonna műanyag található;
- P. mivel az Unió területén évente 150–500 ezer tonna műanyag hulladék kerül a tengerekbe és az óceánokba;
- Q. mivel az ENSZ által idézett tanulmányok szerint ha semmit nem teszünk, 2050-re több műanyag lesz az óceánokban, mint hal;
- R. mivel a tengerparti hulladék 85 %-a és a tengeri hulladék több mint 80 %-a műanyagból áll;
- S. mivel az óceánban gyakorlatilag minden típusú műanyag megtalálható, a nagy csendes-óceáni szemétszigettől (Great Pacific Garbage Patch) kezdve – ahol legalább 79 000 tonna műanyag lebeg egy 1,6 millió négyzetkilométeres területen – a Föld leg-távolabbi területeiig, egészen a mélytengeri és sarkvidéki környezetig;
- T. mivel a tengeri hulladék hátrányosan befolyásolja a gazdasági tevékenységeket és az emberi élelmiszerláncot is;
- U. mivel a tengeri madarak 90 %-a nyel le műanyag részecskéket;
- V. mivel a műanyag hulladék növény- és állatvilágra, valamint az emberi egészségre gyakorolt hatása még nem ismert teljes egészében; mivel a tengeri élővilágot érintő katasztrofális következmények jól dokumentáltak, és évente több mint 100 millió tengeri állat pusztul el az óceánban előforduló műanyag hulladék miatt;
- W. mivel a tengerben található műanyagok problémájának kezelése nem választható el a műanyagokra vonatkozó általános stratégiától; mivel a halászati ellenőrzésről szóló rendelet⁽¹⁾ 48. cikke, amely az elveszített halászeszközök kiemelését elősegítő intézkedéseket tartalmaz, egy lépést jelent a megfelelő irányba, de hatálya túlságosan korlátozott, mivel lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a halászajók túlnyomó többségét mentesítsék e kötelezettség alól, és a bejelentési követelmények bevezetése továbbra is hiányosságokat mutat;

(¹) HLL 343., 2009.12.22., 1. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- X. mivel jelenleg mérlegelik annak lehetőségét, hogy az európai területi együttműködés (ETC) keretében az Adriai-tenger térségében zajló olyan projekteket finanszírozzanak, mint például az új irányítási eszközök és bevált gyakorlatok, amelyek célja a halászati eszközök hátrahagyásának csökkentése és lehetőség szerint megszüntetése, valamint a halászflokkák új, „tengeri őrszem” szerepkörrel való felruházása;
- Y. mivel a tagállamok aláírták a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezményt (MARPOL-egyezmény), és törekedniük kell az egyezmény rendelkezéseinek teljes körű végrehajtására;
- Z. mivel a fantomhalászat esetében az elveszített vagy hátrahagyott, biológiailag nem lebomló halászhálóba, halcsapdába és horgászszinórokba a tengeri élőlények beleakadnak, belegabalyodnak, illetve ezek az eszközök a sérülésüket, éhenhalásukat és pusztulásukat okozzák; mivel a „fantomhalászat” jelenségének oka a halászati eszközök elvesztése, illetve hátrahagyása; mivel a halászati ellenőrzésről szóló rendelet előírja az eszközök kötelező jelölését, valamint az elveszített halászati eszközök bejelentését és azok kiemelését; mivel egyes halászok ezért saját kezdeményezésükből visszahozzák a kikötőbe a tengerből kiemelt elveszített hálókat;
- AA. mivel, jóllehet nehéz értékelni, hogy az akvakultúra pontosan milyen mértékben járul hozzá a tengeri hulladékhoz, becslések szerint a tengeri hulladék 80 %-át műanyagok és mikroműanyagok alkotják, és ezen tengeri műanyag-hulladék 20–40 %-a részben a tengeren végzett emberi tevékenységekkel, többek között a kereskedelmi és üdülőhajók üzemeltetésével függ össze – míg a hulladék többi része a szárazföldről kerül a tengerbe –, és mivel a FAO egy nemrégiben készült tanulmánya⁽¹²⁾ szerint ennek körülbelül 10 %-a elveszített vagy más módon a környezetbe juttatott halászati eszközökből származik; mivel az elveszített vagy más módon a környezetbe juttatott halászati eszközök a tengeri műanyag-hulladék egyik összetevőjét jelentik, és a becslések szerint az óceánba kerülő műanyagok 94 %-a a tengerfenéken köt ki, ezért szükséges az Európai Tengerügyi és Halászati Alapot (ETHA) felhasználni annak érdekében, hogy a halászok közvetlenül részesülhessenek a „tengerihulladék-halászati” programokban kifizetések, illetve egyéb pénzügyi és anyagi ösztönzők révén;
- AB. mivel az Európai Unióban évente 75–300 ezer tonna mikroműanyag kerül a környezetbe, többek között a műanyagtermékekhez szándékosan hozzáadott mikroműanyagok, a termékek használata során kibocsátott mikroműanyagok, illetve a műanyagtermékek bomlása során keletkező mikroműanyagok;
- AC. mivel a mikroműanyagok és a nanoméretű részecskék sajátos közpolitikai kihívást jelentenek;
- AD. mivel a palackozott vizek 90 %-ában mikroműanyagok találhatóak;
- AE. mivel üdvözlendő, hogy a Bizottság felkérte az ECHA-t, hogy vizsgálja meg a mikroműanyagok fogyasztói vagy foglalkozás-szerű felhasználásra szánt termékekhez való szándékos hozzáadása korlátozásának tudományos alapját;
- AF. mivel üdvözlendő, hogy a Bizottság felkérte az ECHA-t, hogy dolgozzon ki javaslatot az oxidatív úton lebomló műanyagok esetleges korlátozására vonatkozóan;
- AG. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 311. cikke szerint az új saját források bevezetésére különleges jogalkotási eljárás keretében kerülhet sor, amelyhez a tagállamok egyhangú döntése és a Parlamenttel való konzultáció szükséges;

Általános észrevételek

1. üdvözlözi „A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia” című bizottsági közleményt (COM(2018)0028), amely előrelépést jelent az EU lineárisról körforgásos gazdaságra való átállása tekintetében; elismeri, hogy a műanyag hasznos szerepet tölt be gazdaságunkban és mindennapi életünkben, ugyanakkor jelentős hátrányai vannak; úgy véli, hogy ezért a legfőbb kihívás a műanyagok fenntartható kezelése a teljes értéklánc folyamán, vagyis annak a módjának a megváltoztatása, ahogyan a műanyagokat előállítjuk és felhasználjuk, így az értéket anélkül őrizhetjük meg a gazdaságban, hogy károsítanánk a környezetet, az éghajlatot és a közegészséget;

⁽¹²⁾ Hátrahagyott, elveszített vagy más módon a környezetbe juttatott halászati eszközök.

2018. szeptember 13., csütörtök

2. hangsúlyozza, hogy a hulladékhierarchiával összhangban az elsődleges prioritásnak a kezdeti műanyag-hulladék-képződés megelőzésének kell lennie, amint azt a hulladékokról szóló keretirányelv meghatározza; továbbá úgy véli, hogy a műanyag-újrafeldolgozási teljesítményünk jelentős fokozása szintén létfontosságú a fenntartható gazdasági növekedés támogatása, valamint a környezet és a közegészség védelme szempontjából; felszólít valamennyi érdekelt felet arra, hogy a Kína által nemrégiben bevezetett műanyag-hulladék-behozatali tilalmat tekintsek lehetőségnek a műanyag-hulladék megelőzésébe való beruházásra – többek között az újrafelhasználás és a körforgásos terméktervezés ösztönzése révén –, valamint a legkorszerűbb uniós hulladékgyűjtési, -válogatási és -újrafeldolgozási létesítményekbe való beruházásra; úgy véli, hogy e tekintetben fontos a bevált gyakorlatok egymással való megosztása, különösen a kkv-k esetében;
3. meg van győződve arról, hogy a műanyagokkal kapcsolatos stratégiának ezenkívül hajtóerőül kell szolgálnia a teljes értéklánra kiterjedő új, intelligens, fenntartható és körforgásos üzleti, gyártási és fogyasztási modellek ösztönzéséhez, összhangban az ENSZ fenntartható fogyasztással és termeléssel kapcsolatos 12. fenntartható fejlesztési céljával, illetve a külső költségek internalizálása révén; felszólítja a Bizottságot, hogy ennek érdekében teremtsen egyértelmű kapcsolatot az Unió hulladékokkal, vegyi anyagokkal és termékekkel kapcsolatos szakpolitikái között, többek között a 7. környezetvédelmi cselekvési program értelmében a toxikus anyagoktól mentes anyagkörforgások kidolgozása útján;
4. felszólítja a Bizottságot, hogy határozzon meg egy erős kutatási és innovációs pillérre épülő körforgásos gazdaságra és biogazdaságra irányuló, 2020 utánra szóló szakpolitikát, és gondoskodjon arról, hogy az új többéves pénzügyi keretben rendelkezésre álljanak a szükséges kötelezettségvállalások; hangsúlyozza különösen a kutatás fontosságát az innovatív megoldások kidolgozása, illetve a makro-, mikro- és nanoműanyagok ökoszisztémákra, illetve az emberi egészségre gyakorolt hatásának megértése szempontjából;
5. hangsúlyozza, hogy sokféle műanyag létezik és azok különböző módokon használhatók fel, ezért a különféle értéklánok esetében egyedi, gyakran termékspecifikus megközelítésre és a megoldások sokoldalú ötvözésére van szükség, figyelembe véve a környezeti hatást, a létező alternatívákat, valamint a helyi és regionális keresletet, és biztosítva a funkcionális igények kielégítését;
6. kiemeli, hogy a teljes értéklánc folyamán valamennyi érdekelt fél – köztük a fogyasztók – közös és összehangolt fellépése szükséges a sikerhez és egy olyan eredmény eléréséhez, amely a gazdaságra, a környezetre, az éghajlatra és az egészségre egyaránt előnyös hatással jár;
7. hangsúlyozza, hogy a műanyagképződés csökkentése közös felelősség, és hogy továbbra is fontos kihívást jelent a műanyag-hulladékkal kapcsolatos általános aggodalom közös felelősségvállalássá való átforgalmazása; hangsúlyozza, hogy e tekintetben kulcsfontosságú egy új fogyasztási szerkezet kialakítása a fogyasztói szemléletváltás ösztönzése révén; szorgalmazza a műanyag-hulladék általi szennyezés hatásával kapcsolatos fogyasztói figyelemfelhívás fokozását, valamint a megelőzés, a megfelelő hulladékgazdálkodás és a létező alternatívák jelentőségét;

Az újrafeldolgozásra való tervezéstől a körforgásos gazdaságra való tervezésig

8. felszólítja a tagállami illetékes hatóságokat a termékekkel és hulladékokkal kapcsolatos uniós vívmányok teljes körű és gyors végrehajtására és érvényesítésére; rámutat, hogy az Európai Unióban a műanyag-hulladék mindössze 30 %-át gyűjtik be újrafeldolgozás céljából, ami óriási erőforrás-pazarlást eredményez; hangsúlyozza, hogy 2030-tól a műanyagok hulladéklerakóban való elhelyezése többé nem lesz megengedett, és a tagállamoknak a 2008/98/EK irányelvben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell kezelniük műanyag-hulladékaikat; ismételten rámutat arra, hogy a tagállamoknak gazdasági eszközökkel és egyéb intézkedésekkel kell ösztönözniük a hulladék-hierarchia alkalmazását; hangsúlyozza a szelektív gyűjtési és szétválogatási létesítmények fontosságát a jó minőségű újrafeldolgozás biztosítása és a minőségi másodlagos nyersanyagok terjedésének ösztönzése érdekében;
9. felszólítja az ipari érdekelt feleket, hogy már most kezdjenek el konkrét lépéseket tenni annak érdekében, hogy legkésőbb 2030-ra valamennyi műanyag csomagolás költséghatékony módon újrafelhasználható vagy újrafeldolgozható legyen, márkaidentitásukhoz kapcsoljon fenntartható és körforgásos üzleti modelleket, és használják fel marketingbefolyásukat a fenntartható és körforgásos fogyasztási szerkezet népszerűsítésére és előmozdítására; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon és értékelje az eredményeket, népszerűsítse a bevált gyakorlatokat, és ellenőrizze a környezetbarát jellegre vonatkozó állításokat a „zöldrefestés” elkerülése érdekében;
10. úgy véli, hogy szükség van a civil társadalom megfelelő bevonására és tájékoztatására annak érdekében, hogy maga is felelősségre vonhassa az ipart vállalásaival és kötelezettségeivel kapcsolatban;

2018. szeptember 13., csütörtök

11. sürgeti a Bizottságot azon kötelezettségének teljesítésére, hogy 2020 végéig áttekinti és megerősíti a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelvben foglalt alapvető követelményeket, az életciklus-értékelések alapján figyelembe véve a különböző csomagolóanyagok relatív tulajdonságait, különösen a megelőzésre és a körforgásos gazdaságra való tervezésre összpontosítva; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon egyértelmű, végrehajtható és hatékony követelményeket, többek között a „költséghatékony módon újrafelhasználható és újrafeldolgozható műanyag csomagolások” és a túlzott csomagolás területén;

12. felszólítja a Bizottságot, hogy az erőforrás-hatékonyt és a körforgást átfogó elvként alkalmazza, ideértve azt a jelentős szerepet is, amelyet a körforgásos anyagok, termékek és rendszerek játszhatnak, a nem csomagolási célú műanyagcikk esetében is; úgy véli, hogy ennek elérésére szolgálhat többek között a kiterjesztett gyártói felelősség, a termékszabványok kidolgozása, az életciklus-értékelések végzése, a környezettudatos tervezésre vonatkozó jogszabályi keretnek az összes főbb műanyagtermék-csoportra való kiterjesztése, az öko címkézési rendelkezések elfogadása, valamint a termék környezeti lábnyomának meghatározására szolgáló módszer alkalmazása;

Az újrafeldolgozott műanyagok valódi egységes piacának megteremtése

13. megállapítja, hogy az újrafeldolgozott műanyagok Unión belüli csekély mértékű elterjedésének különféle okai vannak, többek között a fosszilis üzemanyagok alacsony ára – amely részben a támogatásoknak köszönhető –, a bizalom hiánya és a jó minőségű kínálat szűkössége; hangsúlyozza, hogy a körforgásos gazdaságra való átálláshoz a másodlagos nyersanyagok stabil belső piacára van szükség; felhívja a Bizottságot, hogy hárítsa el azokat az akadályokat, amelyekkel a piac szembesül, és teremtsen egyenlő versenyfeltételeket;

Minőségi előírások és ellenőrzés

14. felszólítja a Bizottságot, hogy mihamarabb terjesszen elő minőségi előírásokat a bizalom kialakítása, illetve a másodlagos műanyagok piacának ösztönzése érdekében; sürgeti a Bizottságot, hogy e minőségi előírások kidolgozásakor vegyen figyelembe többféle újrafeldolgozási fokozatot, amelyek megfelelnek a különböző termékek rendeltetési céljának, szem előtt tartva a közegészségügyi, élelmiszer-biztonsági és környezetvédelmi szempontokat; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon az újrafeldolgozott anyagoknak az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokban való biztonságos felhasználásáról, és lendítse fel az innovációt;

15. kéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a független harmadik felek általi tanúsítással kapcsolatos bevált gyakorlatokat és ösztönözze az újrafeldolgozott anyagok tanúsítását, mivel az ellenőrzés elengedhetetlen mind az ipar, mind a fogyasztók újrafeldolgozott anyagok iránti bizalmának növeléséhez;

Újrafeldolgozott tartalom

16. felszólítja az ipari szereplőket, hogy az újrafeldolgozott műanyagok használatának növelése iránti nyilvános ígéreteiket tegyék hivatalos kötelezettségvállalássá, illetve tegyenek konkrét lépéseket;

17. úgy véli, hogy kötelező szabályokra lehet szükség az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozóan, elősegítve a másodlagos nyersanyagok elterjedését, amennyiben az újrafeldolgozott anyagok piaca még nem működik; felhívja a Bizottságot, hogy mérlegelje a minimális újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó követelmények bevezetését az Unióban forgalomba hozott egyes műanyagtermékek esetében, az élelmiszer-biztonsági követelmények betartása mellett;

18. felszólítja a tagállamokat, hogy vegyék fontolóra egy csökkentett hozzáadottérték-adó (héta) bevezetését az újrafeldolgozott anyagot tartalmazó termékek esetében;

Körforgásos beszerzés

19. hangsúlyozza, hogy a beszerzés alapvető eszköz a körforgásos gazdaságra való átállás során, mivel jelentőségénél fogva képes ösztönözni az innovációt az üzleti modellekben, illetve előmozdítani az erőforrás-hatékony termékeket és szolgáltatásokat; ebben a tekintetben hangsúlyozza a helyi és regionális hatóságok szerepét; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy körforgásos beszerzéssel kapcsolatos uniós tanulási hálózatot a kísérleti projektek tanulságainak hasznosítása érdekében; úgy véli, hogy ezeknek az önkéntes fellépéseknek egy megbízható hatásvizsgálat alapján elő kell készíteniük az utat a körforgásos közbeszerzésre vonatkozó kötelező uniós szabályok és kritériumok bevezetéséhez;

2018. szeptember 13., csütörtök

20. felszólítja a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessenek meg minden olyan visszas ösztönzési rendszert, amely a műanyagok lehető legmagasabb arányú újrafeldolgozása ellenében hat;

Hulladékok és vegyi anyagok – kapcsolódási pontok

21. felszólítja a tagállami illetékes hatóságokat, hogy optimalizálják az importált anyagok és termékek ellenőrzését a vegyi anyagokra és termékekre vonatkozó uniós jogszabályok betartása és betartatása érdekében;

22. utal az Európai Parlament állásfoglalására, amelynek témája a körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtása: a vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei;

A műanyag hulladék képződésének megelőzése*Egyszer használatos műanyagok*

23. megjegyzi, hogy nem létezik csodaszer az egyszer használatos műanyagok környezetkárosító hatásainak kezelésére, és úgy véli, hogy ezért az önkéntes és szabályozási intézkedések ötvözésére, valamint a fogyasztói tudatosság, magatartás és szerepvállalás megváltoztatására van szükség e bonyolult probléma megoldásához;

24. nyugtázza az egyes tagállamokban már megtett intézkedéseket, és ezért üdvözli, hogy a Bizottság külön jogszabályi keretet javasolt bizonyos műanyagtermékek, különösen az egyszer használatos műanyagok környezetre gyakorolt hatásának csökkentése érdekében; úgy véli, hogy e javaslatnak hozzá kell járulnia a tengeri hulladék mennyiségének jelentős csökkentéséhez – amelynek több mint 80 %-a műanyagból áll –, ezáltal hozzájárulva a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendben szereplő, mindenfajta tengerszennyezés megelőzésére és jelentős csökkentésére irányuló cél eléréséhez;

25. fontosnak tartja, hogy ez a keret a tagállami illetékes hatóságok számára olyan ambiciózus intézkedéscsomagot kínáljon, amely tiszteletben tartja az egységes piac integritását, kézzelfogható és pozitív környezeti, illetve társadalmi-gazdasági hatással jár, és biztosítja a szükséges funkcionalitást a fogyasztók számára;

26. elismeri, hogy az egyszer használatos műanyagtermékek csökkentése és korlátozása lehetőségeket teremthet a fenntartható üzleti modellek számára;

27. utal az e javaslattal kapcsolatos rendes jogalkotási eljárás keretében folyamatban lévő munkára;

28. hangsúlyozza, hogy különféle módszerek léteznek a magas szelektív gyűjtési és újrafeldolgozási arány elérésére és a műanyag-hulladék csökkentésére, többek között a modulált díjakat tartalmazó kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek, a betétdíjas rendszerek, illetve a nyilvánosság nagyobb tudatossága; elismeri a különböző tagállamokban már meghonosodott rendszerek értékét és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztásában rejlő lehetőségeket; hangsúlyozza, hogy egy adott rendszer kiválasztása továbbra is a tagállami illetékes hatóság hatáskörébe tartozik;

29. üdvözli, hogy a 94/62/EK irányelv előírja, hogy a tagállamoknak 2024 végéig kötelező kiterjesztett gyártói felelősségi rendszereket kell létrehozniuk valamennyi csomagolásra vonatkozóan, és felhívja a Bizottságot, hogy értékelje e kötelezettség más műanyag-termékekre való kiterjesztésének lehetőségét a 2008/98/EK irányelv 8. és 8a. cikkével összhangban;

30. tudomásul veszi az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló bizottsági javaslatot (COM(2018)0325), amely az újrafeldolgozatlan műanyag csomagolási hulladék mennyisége alapján számított hozzájárulást irányoz elő; hangsúlyozza, hogy egy esetleges hozzájárulás terelőhatásának összhangban kell lennie a hulladékhierarchiával; ezért hangsúlyozza, hogy elsőbbséget kell biztosítani a műanyag hulladék-képződés megelőzésének;

31. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy csatlakozzanak a 2016. novemberi marrákési COP22-n elindított, a műanyag-csökkők általi szennyezés csökkentésére irányuló nemzetközi koalícióhoz és támogassák azt;

2018. szeptember 13., csütörtök

32. úgy véli, hogy az élelmiszer-áruházak döntő szerepet játszanak az egyszer használatos műanyag mennyiségének Unión belüli csökkentésében; üdvözlí az olyan kezdeményezéseket, mint például a műanyagmentes áruházi polcok, amelyek alkalmat adnak az áruházak számára, hogy teszteljék a komposztálható bioanyagokat a műanyag csomagolóanyagok alternatívájaként;

33. üdvözlí a kikötői fogadólétesítményekről szóló bizottsági irányelvjavaslatot (COM(2018)0033), amelynek célja, hogy jelentősen csökkentse a halászeszközöket és a műanyag hulladékot a kikötőbe visszazállító halászok terheit és költségeit; hangsúlyozza, hogy a halászok fontos szerepet játszhatnak, különösen a tengerből származó műanyag hulladék halászati tevékenységük során történő begyűjtése és a kikötőbe való visszazállítása terén, amelyet követően megtörténhet a hulladék megfelelő kezelése; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak ösztönzőket kell biztosítaniuk e tevékenység számára, hogy a halászoknak ne számítsanak fel díjat azok kezeléséért;

34. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság 2017. évi értékelése és végrehajtási jelentése nem terjedt ki a halászati ellenőrzésről szóló rendelet 48. cikke (3) bekezdésének végrehajtására, amely az elveszített halászeszközök kiemelésével és jelentésével kapcsolatban állapít meg kötelezettségeket; hangsúlyozza, hogy részletes értékelést kell készíteni a halászati ellenőrzésről szóló rendelet követelményeinek a halászeszközök tekintetében történő végrehajtásáról;

35. felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és a régiókat, hogy támogassák a tengeri hulladéknak a – lehetőség szerint halászhajók közreműködésével történő – összegyűjtésére irányuló terveket, és hozzanak létre kikötői tengerihulladék-átvételi és -lerakási létesítményeket, valamint az elhasználdott hálók újrafeldolgozását biztosító rendszert; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkalmazzák a FAO halászeszközök jelölésére vonatkozó önkéntes iránymutatásának ajánlásait, szorosan együttműködve a halászati ágazattal a fantomhalászat elleni küzdelem érdekében;

36. felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és a régiókat, hogy javítsák a tengerben található műanyagokkal kapcsolatos adatgyűjtést egy olyan uniós szintű kötelező digitális bejelentési rendszer létrehozása és bevezetése révén, amely megkönnyíti az egyes halászhajók által elveszített eszközök kiemelését, felhasználva a regionális adatbázisok adatait egy, az Európai Halászati Ellenőrző Hivatal által kezelt európai adatbázisban való információmegosztás céljára, vagy a SafeSeaNet rendszernek egy olyan felhasználóbarát, uniós szintű rendszerré való továbbfejlesztésére, amelyben a halászok jelezhetik az elveszített eszközöket;

37. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak nagyobb erőfeszítéseket kell tenniük a halászeszközök tengeren való hátrahagyásának csökkentésére irányuló stratégiák és tervek kidolgozása terén, például az ETHA-ból, a strukturális alapokból és az európai területi együttműködésből származó támogatás révén, a régiók szükséges mértékű aktív részvétele mellett;

Bioalapú műanyagok, biológiai lebonthatóság és komposztálhatóság

38. határozottan támogatja, hogy a Bizottság terjesszen elő további egyértelmű szabványokat, harmonizált szabályokat és meghatározásokat a bioalapú tartalomra, a biológiai lebonthatóságra (alpanyagtól független tulajdonság) és a komposztálhatóságra vonatkozóan a fennálló fogalmi zavarok és félreértések tisztázása, illetve a fogyasztók egyértelmű tájékoztatása érdekében;

39. hangsúlyozza, hogy a fenntartható biogazdaság előmozdítása hozzájárulhat Európa nyersanyag-behozattól való függőségének csökkentéséhez; hangsúlyozza a bioalapú és a biológiailag lebomló műanyagok lehetséges szerepét, amennyiben azok az életciklus szempontjából bizonyítottan előnyösek; úgy véli, hogy a biológiai lebonthatóságot megfelelő, valós körülmények között kell értékelni;

40. hangsúlyozza, hogy a biológiailag lebomló és a komposztálható műanyagok elősegíthetik a körforgásos gazdaságra való áttérést, de nem tekinthetők megoldásnak a tengeri hulladék problémájára, és nem igazolhatják az egyszer használatos műanyagok szűkebb alkalmazását; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egyértelmű kritériumokat a biológiailag lebomló műanyagokat tartalmazó hasznos termékekre és alkalmazásokra vonatkozóan, beleértve a mezőgazdasági csomagolóanyagokat és alkalmazásokat; további K+F beruházásokat szorgalmaz ezen a területen; hangsúlyozza, hogy a biológiailag lebomló és nem lebomló műanyagokat eltérően kell kezelni a megfelelő hulladékgazdálkodás érdekében;

41. hangsúlyozza, hogy a bioalapú műanyagok lehetőséget kínálnak az alapanyagok részleges differenciálására, és további K+F beruházásokat szorgalmaz ebben a tekintetben; tudomásul veszi, hogy a piacon már forgalmaznak innovatív bioalapú anyagokat; hangsúlyozza a semleges és egyenlő bánásmód szükségességét a helyettesítő anyagokra vonatkozóan;

2018. szeptember 13., csütörtök

42. szorgalmazza, hogy az oxidatív úton lebomló műanyagokat 2020-ig teljesen tiltsák be az Unióban, mivel az ilyen típusú műanyagok biológiailag nem bomlanak le megfelelően, nem komposztálhatók, negatívan befolyásolják a hagyományos műanyagok újrafeldolgozását, és nem eredményeznek bizonyítható környezeti előnyt;

Mikroműanyagok

43. felszólítja a Bizottságot, hogy 2020-ig vezessen be tilalmat a kozmetikumokban, testápolási termékekben, illetve mosó- és tisztítószerekben található mikroműanyagokra vonatkozóan; továbbá felszólítja az ECHA-t, hogy adott esetben mérlegelje és készítse elő a más termékekhez szándékosan hozzáadott mikroműanyagok betiltását, figyelembe véve, hogy rendelkezésre állnak-e működőképes alternatívák;

44. felszólítja a Bizottságot, hogy a termékekre vonatkozó jogszabályokban határozzon meg minimumkövetelményeket a mikroműanyagok forrásnál történő kibocsátásának jelentős csökkentése érdekében, különösen a textíliák, gumiabroncsok, festékek és cigarettacsikk területén;

45. tudomásul veszi az Operation Clean Sweep programból és a különféle „zéró pelletszóródás” kezdeményezésekből származó bevált gyakorlatot; úgy véli, hogy ezeket a kezdeményezéseket uniós és globális szinten is át lehetne venni;

46. felszólítja a Bizottságot, hogy végezzen vizsgálatot mind a makro-, mind a mikroműanyagok forrásait, eloszlását, sorsát és hatásait illetően a szennyvíz- és csapadékvíz-kezelés kapcsán, a víz-keretirányelv és az árvízvédelmi irányelv folyamatban lévő célravezetőségi vizsgálatának részeként; felhívja továbbá a tagállamok illetékes hatóságait és a Bizottságot a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelv és a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv teljes körű végrehajtásának és betartásának biztosítására; továbbá felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a szennyvíziszap-kezelési és víztisztítási technológiákra irányuló kutatásokat;

Kutatás és innováció

47. üdvözlözi a Bizottság azon bejelentését, miszerint a Horizont 2020 program keretében további 100 millió EUR-t fordít az erőforrás-hatékony és körforgásos megoldásokba, például a megelőzési és tervezési lehetőségekbe, a nyersanyagok diverzifikálásába és innovatív újrafeldolgozási technológiákba, köztük a molekuláris és kémiai újrafeldolgozásba, illetve a mechanikus újrafeldolgozás fejlesztésébe való beruházások előmozdítására; hangsúlyozza e tekintetben az induló vállalkozások innovációs potenciálját; támogatja az anyagok körforgásával és különösen – a csomagolóanyagokon túlmenően – a műanyagokkal és műanyagokat tartalmazó anyagokkal kapcsolatos stratégiai kutatási és innovációs programterv kialakítását, amely kijelöli a jövőbeni finanszírozási döntések irányát a Horizont Európa keretében; megjegyzi, hogy megfelelő finanszírozásra lesz szükség a magánberuházások ösztönzése érdekében; hangsúlyozza, hogy a köz- és magánszféra közötti partnerségek segíthetik a körforgásos gazdaságra való áttérés felgyorsítását;

48. hangsúlyozza a digitális menetrend és a körforgásos gazdaságra vonatkozó menetrend összekapcsolásában rejlő nagy lehetőségeket; hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az innovációt korlátozó szabályozási akadályokkal, és felhívja a Bizottságot, hogy a lehetséges uniós innovációs megállapodások vizsgálata során tartsa szem előtt a műanyagokkal kapcsolatos stratégiában kitűzött célok elérését és tágabb értelemben a körforgásos gazdaságra vonatkozó menetrendet;

49. felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és a régiókat, hogy támogassák az innovatív halászeszközök használatát, ösztönözve a halászokat a régi hálókkal való „kereskedésre”, és hogy a meglévő hálókat szereljék fel okostelefon-alkalmazásokhoz csatlakozó nyomkövetőkkel és érzékelőkkel, valamint rádiófrekvenciás azonosító chippekkel, a hajókat pedig nyomkövetőkkel, hogy a hajóparancsok pontosabban nyomon követhessék és szükség esetén kiemelhessék a hálóikat; elismeri azt a szerepet, amelyet a technológia játszhat a műanyag hulladék tengerbe kerülésének megakadályozása terén;

2018. szeptember 13., csütörtök

50. szorgalmazza, hogy a Horizont Európa tartalmazzon egy „műanyagmentes óceánok programot” (Mission Plastic Free Ocean) az innovációnak a tengeri környezetbe kerülő műanyagmennyiség csökkentésére és az óceánokban megtalálható műanyagok begyűjtésére való alkalmazása érdekében; megismétli a tengeri hulladékkal szembeni küzdelemre való felhívásait (beleértve a megelőzést, az óceánokkal kapcsolatos ismeretek bővítését, a műanyagszennyezés és a tengeri hulladék más formái jelentette környezeti kihívások tudatosítását és a tisztítókampányokat, például a hulladékhalászatot és a parttakarításokat), amint arra a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2016. november 10-i „Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend” című közös közleménye utal (JOIN(2016)0049); a politikai döntéshozók, az érdekeltek és a szakértők közötti uniós politikai párbeszédre szólít fel a tengeri hulladékkal kapcsolatban;

Globális fellépés

51. felszólítja az EU-t, hogy lépjen fel kezdeményezőként a műanyagokról szóló globális jegyzőkönyv kidolgozása terén, és biztosítsa, hogy az uniós és globális szintű különféle kötelezettségvállalások integrált és átlátható formában nyomon követhetők legyenek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy játsszanak aktív vezető szerepet abban a munkacsoportban, amelyet az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlése 2017 decemberében hozott létre a tengeri műanyag hulladékkal és a mikroműanyagokkal szembeni küzdelmet célzó nemzetközi válaszlépések kidolgozása céljából; hangsúlyozza, hogy a műanyagszennyezés és a hulladékgazdálkodási kapacitások kérdése az EU külpolitikai keretrendszerének részét kell hogy képezze, mivel az óceánokba kerülő műanyag hulladék nagy része ázsiai és afrikai országokból származik;

52. felszólít valamennyi uniós intézményt, hogy az EU környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerével együtt a megelőzésre összpontosítsanak, ellenőrizzék belső beszerzési szabályait és műanyag hulladék-kezelési gyakorlatukat, és jelentősen csökkentsék műanyag hulladék-termelésüket, különösen az egyszer használatos műanyagok felváltása, csökkentése és korlátozása révén;

o

o o

53. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0353

A vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtásáról: a vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei (2018/2589(RSP))

(2019/C 433/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. és 192. cikkére, amelyek az emberi egészség védelmére, valamint a környezet minőségének megőrzésére, védelmére és javítására vonatkoznak,
- tekintettel a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/851 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az elhasznált járművekről szóló 2000/53/EK irányelv, az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról szóló 2006/66/EK irányelv, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/850 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/852 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) és az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról és a 79/117/EGK irányelv módosításáról szóló, 2004. április 29-i 850/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁸⁾,
- tekintettel a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2013. november 20-i 1386/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HLL 150., 2018.6.14., 109. o.

⁽²⁾ HLL 150., 2018.6.14., 93. o.

⁽³⁾ HLL 150., 2018.6.14., 100. o.

⁽⁴⁾ HLL 150., 2018.6.14., 141. o.

⁽⁵⁾ HLL 396., 2006.12.30., 1. o.

⁽⁶⁾ HLL 353., 2008.12.31., 1. o.

⁽⁷⁾ HLL 158., 2004.4.30., 7. o.

⁽⁸⁾ HLL 285., 2009.10.31., 10. o.

⁽⁹⁾ HLL 354., 2013.12.28., 171. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel a körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtásáról szóló, 2018. január 16-i „A vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei” című bizottsági közleményre (COM(2018)0032),
- tekintettel a körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtásáról szóló, „A vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei” című, 2018. január 16-i bizottsági közleményhez kapcsolódó bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0020),
- tekintettel „A műanyag hulladékokkal kapcsolatos európai stratégia a körforgásos gazdaságban” című, 2018. január 16-i bizottsági közleményre (COM(2018)0028),
- tekintettel „A Bizottsági általános jelentése a REACH működéséről és bizonyos elemeinek felülvizsgálatáról – következtetések és intézkedések” című, 2018. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2018)0116),
- tekintettel a Bizottság „A környezettudatos tervezés munkaterve, 2016–2019” című, 2016. november 30-i közleményére (COM(2016)0773),
- tekintettel „Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv” című, 2015. december 2-i bizottsági közleményre (COM(2015)0614),
- tekintettel „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című, 2011. szeptember 20-i bizottsági közleményre (COM(2011)0571),
- tekintettel a termékek hosszabb élettartama tekintetében a fogyasztók és a vállalatok számára jelentkező előnyökről szóló, 2017. július 4-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a di(2-etilhexil)-ftalát (DEHP) alkalmazására vonatkozó engedélyt megadó XXX bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel „Az erőforrás-hatékony úton a körforgásos gazdaság felé” című, 2015. július 9-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel a hetedik környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásáról szóló 2018. április 17-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló bázeli egyezményre,
- tekintettel a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló rotterdami egyezményre,
- tekintettel a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezményre,
- tekintettel a körforgásos gazdaságról szóló csomag végrehajtásáról szóló, „A vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségei” című, a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett kérdésekre (O-000063/2018 – B8-0036/2018 és O-000064/2018 – B8-0037/2018),
- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0287.

⁽¹¹⁾ HL C 366., 2017.10.27., 96. o.

⁽¹²⁾ HL C 265., 2017.8.11., 65. o.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0100.

2018. szeptember 13., csütörtök

- A. mivel a 7. környezetvédelmi cselekvési program egy uniós stratégia kialakításáról rendelkezik a nem toxikus környezeti állapotért, hogy a termékekben – beleértve az importált termékeket is – található vegyi anyagoknak való kitettség minimálisra csökkenjen, valamint a nem toxikus anyagciklusok előmozdítása érdekében, hogy az újrahasznosított hulladékok egy megbízható és alapvető uniós nyersanyagforrásként lehessen hasznosítani;
- B. mivel az (EU) 2018/851 irányelv 9. cikke előírja, hogy a tagállamok által a hulladékképződés megelőzése érdekében hozott intézkedéseknek csökkenteniük kell a hulladék, különösen az újrahasználatra vagy újrafeldolgozásra nem alkalmas hulladék keletkezését;
- C. mivel az (EU) 2018/851 irányelv 9. cikke azt is előírja, hogy ezeknek az intézkedéseknek elő kell mozdítaniuk az anyagokra és termékekre vonatkozó veszélyesanyag-tartalom csökkentését és biztosítaniuk kell, hogy a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló rendelet 3. cikkének (33) bekezdésében meghatározott árucikk szállítója az említett rendelet 33. cikkének (1) bekezdése szerinti információkat eljuttassa az Európai Vegyianyag-ügynökséghez (ECHA), továbbá azt, hogy az ECHA hozzon létre és tartson fenn adatbázist az ezzel összefüggésben számára benyújtandó adatokról, és kérésre biztosítson hozzáférést az adatbázishoz a hulladékkezelők és kérésre, a fogyasztók számára;
- D. mivel az (EU) 2018/851 irányelv 10. cikkének (5) bekezdése előírja, hogy amennyiben a tagállamoknak meg kell felelniük az újrahasználatra, az újrafeldolgozásra és más hasznosítási műveletekre való előkészítésre vonatkozó kötelezettségnek, valamint a hasznosítás előmozdítása vagy javítása érdekében, tegyék meg a szükséges intézkedéseket az újrahasznosítás előtt vagy alatt a veszélyes hulladékok, keverékek és összetevők veszélyes hulladékokból való eltávolítására, azok a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv⁽¹⁴⁾ 4. és 13. cikkének megfelelő kezelése céljából;
- E. mivel a 850/2004/EK rendelet 7. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy tiltottak azok az ártalmatlanítási vagy hasznosítási eljárások, amelyek a IV. mellékletben felsorolt anyagok (a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok, (POP-ok) hasznosításához, újrafeldolgozásához, visszanyeréséhez vagy újrafelhasználásához vezethetnek;

Általános észrevételek

1. üdvözlö a 2018. január 16-i bizottsági közleményt és bizottsági szolgálati munkadokumentumot, valamint a konzultációs folyamatot, azonban gyors intézkedést vár a „kapcsolódási pontok” problémájának kezelésére; támogatja a Bizottság átfogó jövőképét, amely igazodik a 7. környezetvédelmi cselekvési programban leírt célokhoz;
2. úgy véli, hogy a Bizottság elsődleges céljának a veszélyes vegyi anyagok anyagkörülforgásba való bekerülése megakadályozásának, a hulladékokra és a vegyi anyagokra vonatkozó politikák végrehajtására irányuló jogszabályok közötti egységesség teljes megteremtésének és a jelenlegi jogszabályok hatékonyabb végrehajtásának kell lennie, mindemellett, hogy kezeli a szabályozási hiányosságokat – különösen azon importált árucikk tekintetében –, amelyek akadályozzák az uniós körforgásos gazdaság fenntarthatóságát;
3. hangsúlyozza, hogy a valóban körforgásos gazdaságban a termékek a korszerűsíthetőség, a tartósság, a javíthatóság, az újrafelhasználhatóság és az újrahasznosíthatóság figyelembevételével és aggodalomra okot adó anyagok csupán minimális használatával kell megtervezni;
4. ismételten hangsúlyozza, hogy a körforgásos gazdaság irányába való haladás megköveteli a hulladékhierarchia szigorú betartását és lehetőség szerint az aggodalomra okot adó anyagok fokozatos kiiktatását – különösen azokon a területeken, ahol már léteznek biztonságosabb alternatívák vagy a jövőben ki fognak fejleszteni ilyeneket – annak érdekében, hogy megvalósuljon a mérgező anyagoktól mentes anyagkörülforgás, amely ösztönzi az újrafeldolgozást és elengedhetetlen a másodlagos nyersanyagok működőképes piacának megfelelő kialakulásához;
5. felhívja a Bizottságot, hogy a 7. környezetvédelmi cselekvési programban foglaltaknak megfelelően minden további késlekedés nélkül dolgozzon ki egy uniós stratégiát a nem toxikus környezet elérése érdekében;

⁽¹⁴⁾ HLL 312., 2008.11.22., 3. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

6. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ECHA-val szorosan együttműködve fokozzák szabályozási tevékenységeiket annak érdekében, hogy előmozdítsák a különösen nagy aggodalomra okot adó anyagok helyettesítését, és korlátozzák az emberi egészségre vagy a környezetre elfogadhatatlan kockázatot jelentő anyagokat a REACH és az ágazati vagy termékszabályozás keretében, hogy az újrahasznosított hulladék fontos, megbízható nyersanyagforrásként felhasználható legyen az Unión belül;
7. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az összes érdekelt fél bevonásával helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű megoldásokat találjanak az aggodalomra okot adó vegyi anyagoknak az újrafeldolgozási áramokban történő feltárására és azok eltávolítására;
8. felszólítja a cégeket, hogy kövessenek progresszív vegyianyag-kezelést magában foglaló, előremutató és holisztikus megközelítést úgy, hogy megragadják az alkalmat a termékekben és ellátási láncokban lévő mérgező anyagok helyettesítésére, a piaci innovációban élénjárva és azt felgyorsítva;
9. hangsúlyozza, hogy a vegyi anyagokra, termékekre és hulladéokra vonatkozó jogszabályok végrehajtása kihívást jelenthet a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára; kiemeli, hogy döntéshozatalnál figyelembe kell venni az ő sajátos helyzetüket, az emberi egészséget és a környezetet védő tényezők gyengítése nélkül; rámutat, hogy szükség van az egyértelmű és könnyen hozzáférhető információkra, hogy biztosítva legyen, hogy a kkv-k teljesítik a szükséges előfeltételeket az összes, e területen hatályos jogszabály betartásához;
10. úgy véli, hogy ha egymást átfedő jogszabályok kockázata merül fel, elengedhetetlen a kapcsolódási pontok tisztázása a következetesség és a lehetséges szinergiák kiaknázása érdekében;
11. hangsúlyozza, hogy alapvetően fontos az aggodalomra okot adó anyagoknak a fogyasztási cikkekben való jelenlétéről történő átlátható tájékoztatás javítása annak érdekében, hogy a közvélemény bizalommal legyen a másodlagos nyersanyagok biztonságossága iránt; rámutat, hogy a fokozottabb átláthatóság tovább erősítené az aggodalomra okot adó anyagok fokozatos kiiktatását;

Nem kielégítő információk a termékekben és a hulladékokban található, aggodalomra okot adó anyagokról

12. úgy véli, hogy aggodalomra okot adó anyagoknak számítanak a REACH-rendelet 57. cikkében a különös aggodalomra okot adó anyagokra vonatkozó kritériumoknak megfelelő anyagok, a Stockholmi Egyezmény által tiltott anyagok (POP), a REACH-rendelet XVII. mellékletében felsorolt cikkekben korlátozott konkrét anyagok és egy adott, ágazati és/vagy termékre vonatkozó szabályozás által szabályozott konkrét anyagok;
13. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy tegyen eleget annak a kötelezettségének, hogy óvja a polgárok egészségét és a környezetet az endokrin rendszer működését megzavaró tulajdonságokkal rendelkező vegyi anyagoktól; elvárja, hogy a Bizottság minden további késedelem nélkül előterjessze az endokrin rendszer működését megzavaró tulajdonságokkal rendelkező vegyi anyagokra vonatkozó stratégiáját annak érdekében, hogy a lehető legkisebb mértékre csökkentse az uniós polgárok kitétségét az endokrin rendszer működését megzavaró tulajdonságokkal rendelkező vegyi anyagoknak, a növényvédő szerekre és a biocid termékeken túlmenően;
14. hangsúlyozza, hogy az összes aggodalomra okot adó anyagot a lehető leghamarabb nyomon kell követni és az ezekkel az anyagokkal – köztük összetevőikkel és koncentrációjukkal – kapcsolatos információkat maradéktalanul hozzáférhetővé kell tenni az ellátási láncban részt vevők, az újrafeldolgozók és a nyilvánosság számára, figyelembe véve a meglévő rendszereket és az ágazatspecifikus nyomon követés lehetőségét; az ebbe az irányba tett első lépésként üdvözlő a hulladékokról szóló (EU) 2018/851 irányelv 9. cikkébe beillesztett új rendelkezéseket;
15. e tekintetben felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az ECHA-val együttműködésben fokozzák erőfeszítéseiket annak biztosítása érdekében, hogy 2020-ra valamennyi különös aggodalomra okot adó anyagot – többek között például az endokrin rendszert károsító és zavaró anyagokkal azonos mértékű aggodalomra okot adó anyagot – felvegyenek a REACH potenciális listájára, ahogyan arról a 7. környezetvédelmi cselekvési program rendelkezik;

2018. szeptember 13., csütörtök

16. úgy véli, hogy a REACH-rendelet által meghatározott, importált termékekre vonatkozó már meglévő követelményekhez igazodva, a nyomonkövetési rendszernek magában kell foglalnia minden Unióba importált terméket, amely tartalmazhat aggodalomra okot adó anyagokat; pontosítja továbbá annak fontosságát, hogy az importált árucikkekben megjelenő nem regisztrált anyagok problémájára megoldás szülessen; hangsúlyozza, hogy nemzetközi szinten – például az ENSZ Környezetvédelmi Programjával (UNEP), a hasonló kihívásokkal szembesülő harmadik országokkal és az exportáló országokkal – szorosabb együttműködést kell folytatni az importált áruk tekintetében;

17. a REACH második felülvizsgálatának bizottsági következtetéseivel összhangban kiemeli, hogy a REACH regisztrálási dokumentációkban a vegyi anyagokra vonatkozó veszélyekre, felhasználásokra és expozícióra vonatkozó adatok minősége sürgős javításra szorul;

18. úgy véli, hogy a REACH-rendelet 20. cikkének (2) bekezdésével (a regisztráció hiánytalansági ellenőrzésével) összhangban az ECHA nem engedélyezheti a hiányos és nem megfelelő regisztrálási dokumentációval rendelkező vegyi anyagok forgalomba hozatalát, és gondoskodnia kell arról, hogy a szükséges információk a lehető legrövidebb időn belül rendelkezésre álljanak; emlékeztet arra, hogy alapvető fontosságú, hogy a regisztrálási dokumentációban feltüntetett információk pontosak, helytállóak, megbízhatóak, relevánsak és hitelesek legyenek; felhívja az ECHA-t, hogy fokozza erőfeszítéseit a REACH-rendelet 41. cikkével összefüggésben (megfelelőségi ellenőrzés), hogy szüntesse meg a nem megfelelő dokumentációkat, és ne biztosítson piaci hozzáférést a nem megfelelő dokumentációval rendelkező vegyi anyagoknak; felhívja a regisztrálókat és a tagállamokat, hogy vegyék ki a részüket annak biztosításban, hogy a REACH regisztrálási dossziék megfeleljenek az előírásoknak és naprakészek legyenek;

Az újrafeldolgozott anyagokban előforduló, aggodalomra okot adó anyagok jelenlétének kezelése

19. hangsúlyozza, hogy az Uniónak azonos szintű védelmet kell biztosítania az emberi egészség és a környezet számára, függetlenül attól, hogy a termékek elsődleges vagy újrahasznosított anyagokból készülnek-e;

20. a hulladékhierarchiának megfelelően ismételten hangsúlyozza, hogy a megelőzés elsőbbséget élvez az újrafeldolgozással szemben, és ennek megfelelően az újrafeldolgozás nem igazolhatja a veszélyes maradványanyagok felhasználásának állandósulását;

21. úgy véli, hogy elvben minden elsődleges és másodlagos nyersanyagra ugyanazoknak a szabályoknak kell vonatkozniuk; rámutat azonban arra, hogy nem mindig lehetséges annak biztosítása, hogy az újrafeldolgozott termékekből származó anyagok teljesen azonosak az elsődleges nyersanyagokkal;

22. rámutat, hogy az uniós szabályoknak biztosítaniuk kell, hogy az anyagok újrahasznosítása ne állandósítsa a veszélyes anyagok használatát; aggodalommal állapítja meg, hogy a vegyi anyagok termékekben – többek között az importokban – való előfordulását megakadályozó jogszabályok elszórtak, nem szisztematikusak és nem következetesek, és csak nagyon kevés anyagra, termékre és felhasználásra vonatkoznak, gyakran számos mentéssel; sajnálja, hogy nem történt előrelépés egy nem toxikus környezetre vonatkozó uniós stratégia kidolgozása terén azzal a céllal, hogy többek között csökkentsék a termékekben található, aggodalomra okot adó anyagoknak való kitétséget;

23. kiemeli, hogy az aggodalomra okot adó anyagokat tartalmazó anyagok újrahasznosításának lehetőségét csak akkor lehet fontolóra venni, ha nincsenek olyan helyettesítő anyagok, amelyek nem tartalmaznak aggodalomra okot adó anyagokat; úgy véli, hogy az ilyen újrahasznosítást zárt vagy ellenőrzött hurkokban kell végezni, az emberi egészség, többek között a munkavállalók egészsége, illetve a környezet veszélyeztetése nélkül;

24. reméli, hogy az innovatív újrafeldolgozási gyakorlatok elősegítik majd az aggodalomra okot adó anyagokat tartalmazó hulladékok szennyeződésmentesítését;

25. úgy véli, hogy a maradványanyagokat tartalmazó termékek problémáját hatékony nyilvántartási, nyomon követési és ártalmatlanítási rendszer segítségével kell megoldani;

2018. szeptember 13., csütörtök

26. mivel egy termék környezetre gyakorolt hatásának több mint 80 %-a a tervezési szakaszban dől el, úgy véli, hogy a környezetudatos tervezésről szóló irányelvet és az egyes termékekre vonatkozó egyéb specifikus jogszabályokat kell alkalmazni a REACH-rendelet mellett az aggodalomra okot adó anyagok helyettesítésére vonatkozó követelmények bevezetésére; hangsúlyozza, hogy az olyan mérgező jellegű vagy különös aggodalomra okot adó anyagokat, mint a POP-ok és endokrin károsító anyagok, különösen vegyék figyelembe a környezettudatos tervezés kiszélesített feltételeinek meghatározásakor, az említett anyagokra vonatkozó, uniós szinten megállapított egyéb harmonizált jogi követelmények sérelme nélkül;

27. kiemeli, hogy alapvető fontosságú az Unióban előállított és importált árucikkek közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása; úgy véli, hogy az EU-ban gyártott cikkek semmilyen körülmények között nem kerülhetnek hátrányos helyzetbe; kéri ezért a Bizottságot, hogy biztosítsa a REACH-rendeletben és más uniós jogszabályokban szereplő korlátozások megfelelő időben történő igénybevétele annak érdekében, hogy az EU-ban előállított és a behozott termékekre ugyanazok a szabályok vonatkozzanak; különösen azt hangsúlyozza, hogy a REACH szerinti engedélyezési rendszerből eredő, különösen nagy aggodalomra okot adó anyagok fokozatos megszüntetésének vagy helyettesítésének meg kell felelnie az ezzel egyidejűleg alkalmazandó korlátozásoknak; felhívja a tagállamok illetékes hatóságait, hogy a REACH-nek és a termékekre vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében fokozzák az importált anyagok ellenőrzését;

28. hangsúlyozza, hogy javítani kell a vegyi anyagokra és a termékekre vonatkozó jogszabályok uniós határokon történő végrehajtását;

29. úgy véli, hogy az újrafeldolgozott anyagokban aggodalomra okot adó anyagok jelenlétének kezelése érdekében tanácsos lenne egy termékútlevelet bevezetni a termékekben felhasznált anyagokról és alapanyagokról szóló tájékoztatás eszközeként;

Bizonytalanságok azzal kapcsolatban, hogy az anyagok mikortól nem számítanak többé hulladéknak

30. hangsúlyozza, hogy világos uniós szabályokra van szükség, amelyek pontosítják a hulladékgazdálkodási szabályozás alóli mentesüléshez teljesítendő feltételeket, valamint azt, hogy a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozóan harmonizált kritériumokra van szükség; úgy véli, hogy ezeket a világos uniós szabályokat úgy kell megtervezni, hogy azok kivitelezhetőek legyenek a kv-k számára is;

31. úgy véli, hogy uniós szinten intézkedéseket kell hozni, hogy a hulladékokról szóló keretirányelv által meghatározott, hulladékstátusz megszűnésével kapcsolatos előírások értelmezése és alkalmazása összehangoltabb legyen a tagállamok között a hasznosított anyagok EU-n belüli felhasználásának elősegítése céljából;

32. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy teljes mértékben működjenek együtt a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó kritériumok ügyében;

Nehézségek az uniós hulladékosztályozási módszer alkalmazásában és a módszer hatásai az anyagok (másodlagos nyersanyagok) újrafeldolgozhatóságára

33. úgy véli, hogy a hulladékok veszélyesként vagy nem veszélyesként való besorolásának szabályait össze kell hangolni az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról (CLP) szóló rendelet szerinti osztályozásával, figyelembe véve a hulladék sajátosságait és kezelésének módját, továbbá üdvözli a hulladékosztályozásra vonatkozó új technikai iránymutatást; hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni a hulladékok és vegyi anyagok osztályozási keretét az olyan, komoly aggodalomra okot adó veszélyességi végpontok belefoglalása érdekében, mint a nagy perzisztencia, az endokrin rendszert károsító hatás, a bioakkumuláció vagy a neurotoxicitás;

34. felhívja a Bizottságot a hulladékaromok besorolását illetően, hogy tisztázzák a CLP-rendelet helyes értelmezését az aggodalomra okot adó anyagokat tartalmazó hulladékok helytelen besorolásának elkerülése érdekében;

2018. szeptember 13., csütörtök

35. hangsúlyozza, hogy a hulladékról szóló uniós jogszabályok végre nem hajtása elfogadhatatlan és az ilyen eseteket prioritásként kell kezelni, többek között a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálatában található országjelentések segítségével, mivel a vegyi anyagok és a hulladékok osztályozására vonatkozó szabályok tekintetében következetesebb megközelítésre van szükség;

36. felhívja a Bizottságot, hogy késedelem nélkül vizsgálja felül az európai hulladékjegyzéket;

o

o o

37. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0354

Az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési terv**Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési tervről (2017/2254(INI))**

(2019/C 433/20)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 168. cikkére,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) orvosi szempontból fontos antimikrobiális szerek élelmiszer-termelő állatok esetében való alkalmazásáról szóló, 2017-es iránymutatásaira,
- tekintettel az Európai Állatorvosok Szövetsége által az antimikrobiális szerek élelmiszer-termelő állatok esetében való alkalmazásával kapcsolatban az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) részére adott válaszközlőkről szóló, 2016. február 29-i jelentésre ⁽¹⁾,
- tekintettel az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítés keretében teendő következő lépésekről szóló, 2016. június 17-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „A gyógyszerészeti rendszerek egyensúlyának javítása az Európai Unióban és tagállamaiban” című, 2016. június 17-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „A gyermekkori immunizációról: a gyermekkori immunizáció sikerei és kihívásai Európában és a további teendők” című, az uniós tagállamok egészségügyi miniszterei által elfogadott, 2011. június 6-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a védőoltásról mint hatékony közegészségügyi eszközről szóló, 2014. december 6-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a „Biztonságosabb egészségügyi ellátás Európában: a betegbiztonság javítása és az antimikrobiális rezisztencia leküzdése” című, 2015. május 19-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a „Mikrobiális kihívás – Az antimikrobiális rezisztenciából származó növekvő kockázatok” című, 2012. december 11-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a határokon áttérjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és a 2119/98/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. október 22-i 1082/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel „Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében” című, 2017. június 29-i bizottsági közleményre (COM(2017)0339),
- tekintettel a 2016–2020 közötti időszakra szóló új állatjóléti stratégiáról szóló, 2015. november 26-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a WHO globális védőoltási cselekvési tervére, amelyet az Egészségügyi Világközgyűlés 194 tagállama 2012 májusában hagyott jóvá,

⁽¹⁾ Európai Állatorvosok Szövetsége: Az antimikrobiális szerek élelmiszer-termelő állatok esetében való alkalmazása: Válaszok az EFSA és az EMA részére az antimikrobiális szerek élelmiszer-termelő állatok esetében való uniós alkalmazásával kapcsolatban és az antimikrobiális szerek használatának csökkentésére vonatkozó lehetséges intézkedések (2016).

⁽²⁾ HL C 353., 2016.9.27., 12. o.

⁽³⁾ HL C 434., 2015.12.23., 49. o.

⁽⁴⁾ HLL 293., 2013.11.5., 1. o.

⁽⁵⁾ HL C 366., 2017.10.27., 149. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel a WHO 2015–2020-as időszakra szóló európai védőoltási cselekvési tervére,
- tekintettel a Food Protection Trends című folyóiratban 2018-ban publikált, „The Role of the European Food Safety Authority (EFSA) in the Fight against Antimicrobial Resistance (AMR)” [Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) szerepe az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemben] című közérdekű tanulmányra,
- tekintettel a „Stratégiai megközelítés a környezetbe kerülő gyógyszerekkel kapcsolatban” című bizottsági ütemtervre és a stratégiai megközelítés jelenlegi tervezetére ⁽⁶⁾,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének keretében tartott magas szintű találkozóon tett, az antimikrobiális rezisztenciáról szóló, 2016. szeptember 21-i politikai nyilatkozatra,
- tekintettel a Világbank „Rezisztens fertőzések: fenyegetés gazdasági jövőnkre” című, 2017. márciusi jelentésére,
- tekintettel az állatgyógyászati készítményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2014)0558),
- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) „Antimicrobial Resistance in G7 Countries and Beyond: Economic Issues, Policies and Options for Action” [Antimikrobiális rezisztencia a G7 országokban és azokon kívül: gazdasági kérdések, szakpolitikai és cselekvési lehetőségek] című, 2015. szeptemberi jelentésére,
- tekintettel az Európai Unió állattenyésztésében az antimikrobiális szerek szükségességének csökkentésére irányuló intézkedésekről és ezeknek az élelmiszerbiztonságra gyakorolt hatásáról szóló, az EMA és az EFSA közös, tudományos szakvéleményére (RONAFA-vélemény),
- tekintettel a hetedik Egészségügyi Világközgyűlés által elfogadott, a szepszis megelőzésének, diagnosztizálásának és klinikai kezelésének javításáról szóló, 2017. május 29-i határozatra,
- tekintettel az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC), az EFSA és az EMA – az antimikrobiális szerek fogyasztásának és az antimikrobiális rezisztencia emberből és élelmiszer-termelő állatokból származó baktériumokban való megjelenésének integrált elemzéséről szóló – 2015-ben közzétett első közös jelentésre (JIACRA I), valamint a 2017-ben publikált második közös jelentésre (JIACRA II),
- tekintettel a gyógyszerekhez való hozzáférés javításának uniós lehetőségeiről szóló, 2017. március 2-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az antimikrobiális rezisztencia európai nyomon követéséről szóló, 2016. évi ECDC-jelentésre,
- tekintettel az emberekből, az állatokból és az élelmiszerekből vett zoonózisbaktériumok és indikátorbaktériumok antimikrobiális rezisztenciájáról szóló, az ECDC és az EFSA által készített, 2016. évi európai uniós összefoglaló jelentésre ⁽⁸⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményeire (A8-0257/2018),

A. mivel az antibiotikumok, különösen a megelőzés és a növekedésserkentés során használt antibiotikumok állattenyésztésben történő, túlzott és helytelen használata, valamint a humán-, illetve az állatgyógyászatban alkalmazott nem megfelelő infekciókontroll következtében az antimikrobiális rezisztencia fokozatosan hatalmas fenyegetéssé vált az emberek és az állatok egészségére nézve;

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-pharmaceuticals-environment_hu#add-info

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0061.

⁽⁸⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/press/news/180227>

2018. szeptember 13., csütörtök

- B. mivel a becslések szerint az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések legalább 20 %-a megelőzhető lenne hosszú távú és sokrétű fertőzésmegelőzési és -ellenőrzési programok révén ⁽⁹⁾;
- C. mivel az antibiotikumok körültekintő alkalmazása és a fertőzés megelőzése és féken tartása az egészségügy minden területén – így az állategészségügyben is – az ellenálló baktériumok kifejlődése és terjedése hatékony megelőzésének sarokkövét jelenti;
- D. mivel az emberek számára felírt antibiotikumok 50 %-a hatástalan, és az antibiotikumok 25 %-át helytelenül adják az embereknek; mivel a kórházi ápolásban részesülők 30 %-át antibiotikummal kezelik, és mivel a multirezisztens baktériumok különösen nagy veszélyt jelentenek a kórházakban és az ápolási intézményekben, valamint azon betegek körében, akiknek az ápolása során lélegeztetőgéphez és érkatéterhez hasonló készülékek használatára van szükség;
- E. mivel az állattenyésztésben továbbra is használnak antibiotikumokat betegségmegelőzés céljából és a nem megfelelő higiénia ellensúlyozására ahelyett, hogy csupán szükséges esetekben írják fel őket, ami hozzájárul az antimikrobiális szerekkel szemben rezisztens baktériumok állatokban való megjelenéséhez, amelyek azután az emberekre is átterjedhetnek;
- F. mivel az uniós ügynökségek is megerősítik az élelmiszer-termelő állatokban (pl. brojlercsirkékben) megfigyelt antibiotikum-rezisztencia és az ezen állatok húsának kezeléséből, feldolgozásából és elfogyasztásából származó bakteriális fertőzések emberekben tapasztalt magas arányának ténye közötti összefüggést ⁽¹⁰⁾;
- G. mivel az antibiotikumok helytelen használata gyengíti azok hatékonyságát és rendkívül ellenálló – különösen a legújabb antibiotikumoknak ellenálló – mikroorganizmusok elterjedéséhez vezet; mivel az OECD által szolgáltatott adatok szerint az antimikrobiális rezisztencia világszerte hozzávetőlegesen 7 000 000 ember halálát okozhatja évente; mivel ebből 25 000 haláleset az Európai Unióban, a többi pedig az Uniót kívül következik be, ezért a fejlesztési politika, valamint az antimikrobiális rezisztencia koordinációja és ellenőrzése terén megvalósuló nemzetközi szintű együttműködés döntő fontosságú;
- H. mivel intézkedések hiányában az antimikrobiális rezisztencia éves szinten akár 10 millió ember halálát okozhatja 2050-ben; mivel a becsült halálesetekből 9 millióra az EU-n kívül, a fejlődő országokban, főként Ázsiában és Afrikában fog sor kerülni; mivel a fertőzések és a rezisztens baktériumok könnyen terjednek, ezért sürgősen globális fellépésre van szükség;
- I. mivel az oltások és a gyorsdiagnosztikai eszközök lehetőséget kínálnak az antibiotikumok helytelen használatának korlátozására; mivel a gyorsdiagnosztikai eszközök lehetővé teszik az egészségügyi szakemberek számára, hogy gyorsan diagnosztizálják a bakteriális, illetve a vírusos fertőzéseket, következésképpen pedig csökkentsék az antibiotikumok helytelen használatát és a rezisztencia kialakulásának kockázatát ⁽¹¹⁾;
- J. mivel a rendkívül ellenálló baktériumok folyamatos terjedése a jövőben lehetetlenné teheti, hogy az invazív beavatkozások, illetve a sugárkezelést, kemoterápiát vagy transzplantációt igénylő betegek bizonyos csoportjai számára a jól bevált kezelések során megfelelő egészségügyi ellátást nyújtsanak,
- K. mivel a baktériumok folyamatosan fejlődnek, a kutatás-fejlesztés (K+F) és a szabályozói környezet összetett, bizonyos konkrét fertőzések ritkán lépnek fel, és az új antimikrobiális szerekkel kapcsolatban várt eredmények továbbra is korlátozottak;

⁽⁹⁾ <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/healthcare-associated-infections-antimicrobial-use-PPS.pdf>

⁽¹⁰⁾ EFSA, ECDC: The European Union Summary report on antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from human, animal and food in 2014 [Az Európai Unió összefoglaló jelentése az emberekből, az állatokból és az élelmiszerekből vett zoonózisbaktériumok és indikátorbaktériumok antimikrobiális rezisztenciájáról 2014-ben] (2016).

⁽¹¹⁾ Egészségügyi Világszervezet: Global guidelines on the prevention of surgical site infection [A műtéti sebfertőzések megelőzéséről szóló átfogó iránymutatások] (2016) – elérhető a következő címen: <http://www.who.int/gpsc/ssi-guidelines/en/>

2018. szeptember 13., csütörtök

- L. mivel az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések a megelőző intézkedések hiányából erednek, ami – különösen a kórházakban – ellenálló baktériumokat és hiányos higiéniai gyakorlatokat eredményez; mivel az ECDC becslése szerint évente mintegy 4 millió beteg kap az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzést az EU-ban, és körülbelül 37 000 ember halálát közvetlenül ilyen fertőzések okozzák; mivel a halálos esetek száma még ennél is magasabb lehet; mivel az Unióban bekövetkező halálos esetek éves számára vonatkozó 25 000-es adatról bebizonyosodott, hogy jelentősen alulbecsülték;
- M. mivel a fejlődő országokban a hatékony antibiotikumokhoz való hozzáférés hiánya még mindig több halálesetért felelős, mint az antimikrobiális rezisztencia; mivel az antimikrobiális rezisztencia kezelését célzó, azonban túlzottan az antibiotikumokhoz való hozzáférés korlátozására összpontosító intézkedések tovább súlyosbíthatják a gyógyszerekhez való hozzáféréssel kapcsolatos már egyébként is mély válságot, amely napjainkban évente több mint egymillió öt év alatti gyermek halálát okozza; mivel az antimikrobiális rezisztencia kezelését célzó intézkedéseknek arra kell irányulniuk, hogy mindenki számára – azaz minden szükséges szenvedő számára, de senki számára sem feleslegesen – biztosítsák a gyógyszerekhez való fenntartható hozzáférést;
- N. mivel több tagállam a multirezisztens gombák rohamos terjedését tapasztalja, amely a kórházi ellátás hosszának és a fertőzött betegek halandóságának hirtelen növekedéséhez vezet; mivel az Amerikai Járványvédelmi és -megelőzési Központ (American Centre for Disease Control and Prevention) felhívta a figyelmet erre a problémára; mivel e konkrét kérdés szembetűnően hiányzik „Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében” című dokumentumból;
- O. mivel a gyorsdiagnosztikai eszközökkel végzett aktív szűrőprogramokról bebizonyosodott, hogy jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy féken tartsák az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzéseket és mérsékeljék azok kórházakon belüli és betegek közötti terjedését ⁽¹²⁾;
- P. mivel az antibiotikum-vegyületek nem klinikai fogyasztási cikkekben való használatáról bebizonyosodott, hogy fokozza a rezisztens baktériumtörzsek létrejöttének kockázatát ⁽¹³⁾;
- Q. mivel a megfelelő kézhigiénia – a hatékony kézmosás és kézszáritás formájában – hozzájárulhat az antimikrobiális rezisztencia, valamint a fertőző betegségek átvitelének megelőzéséhez;
- R. mivel az orvostechnikai eszközök használatával megelőzhető a műtéti sebfertőzések, következésképpen pedig megelőzhető és féken tartható az antimikrobiális rezisztencia kialakulása ⁽¹⁴⁾;
- S. mivel vannak sikeres példák a HIV, a tuberkulózis és a malária elleni gyógyszerekhez való globális hozzáférést javító programokra;
- T. mivel a kórházi fertőzések az egész világon jelentősen veszélyeztetik az alapvető egészségügyi ellátás megőrzését és biztosítását;
- U. mivel ha a jelenlegi tendencia folytatódik, 2050-re az antimikrobiális rezisztencia több halálos áldozatot követelhet, mint a rák ⁽¹⁵⁾;
- V. mivel az ECDC és az EFSA ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy az antimikrobiális rezisztencia az egyik legnagyobb közegészségügyi veszély ⁽¹⁶⁾;
- W. mivel a gyógyszerekkel szemben rezisztens tuberkulózis az antimikrobiális rezisztencia miatt vezető halálozási ok;

⁽¹²⁾ Celsus Academie voor Betaalbare Zorg: Cost-effectiveness of policies to limit antimicrobial resistance in Dutch healthcare organisations [Az antimikrobiális rezisztencia holland egészségügyi intézményeken belüli korlátozására irányuló politikák költséghatékonyasága] (2016. január) Elérhető a következő címen: <https://goo.gl/wAeN3L>

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihp/docs/scenihp_o_021.pdf

⁽¹⁴⁾ Egészségügyi Világszervezet: Global guidelines on the prevention of surgical site infection [A műtéti sebfertőzések megelőzéséről szóló átfogó iránymutatások] (2016) – elérhető a következő címen: <http://www.who.int/gpsc/ssi-guidelines/en/>

⁽¹⁵⁾ https://amr-review.org/sites/default/files/160525_Final%20paper_with%20cover.pdf

⁽¹⁶⁾ <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2018.5182/epdf>

2018. szeptember 13., csütörtök

- X. mivel a Világbank 2017. márciusi jelentésében felhívta a figyelmet arra, hogy a rezisztens fertőzések 2050-re globális szinten olyan gazdasági károkat okozhatnak, amelyek mértéke vetekszik a 2008-as pénzügyi válság következményeivel;
- Y. mivel az antimikrobiális rezisztencia úgy tekintendő és értelmezendő, mint ami veszélyt jelent az emberek, az állatok és az egész bolygó egészségére nézve, valamint közvetlenül fenyegeti a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben meghatározott több fenntartható fejlesztési cél, többek között az 1., a 2., a 3. és a 6. fenntartható fejlesztési cél elérését;
- Z. mivel az egységes egészségügyi megközelítés célja, hogy mind az emberek, mind pedig az állatok esetében megőrizze a fertőzések kezelésének hatékonyságát, meggátolja az antimikrobiális rezisztencia megjelenését és terjedését, és előmozdítsa új, hatékony antimikrobiális szerek kifejlesztését és rendelkezésre állását az Európai Unióban és azon kívül;
- AA. mivel az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítés keretében teendő következő lépésekről szóló tanácsi következtetések⁽¹⁷⁾ felkérlik a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az antimikrobiális rezisztencia kérdésével foglalkozó, az egységes egészségügyi megközelítés jegyében szervezett hálózat keretében hangolják össze az új antibiotikumokra, alternatívákra és diagnosztikai módszerekre irányuló meglévő uniós K+F-kezdeményezések stratégiai kutatási ütemterveit;
- AB. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája elismeri az emberek egészséghez és orvosi kezeléshez fűződő alapvető jogát; mivel az egészséghez való jog az egészségügyi ellátás egyetemes minimális szintjéhez való hozzáféréshez fűződő gazdasági, társadalmi és kulturális jog, amelyre mindenki jogosult;
- AC. mivel az antimikrobiális rezisztenciára vonatkozó bármely uniós szintű stratégia egyik fő pillérének arra kell irányulnia, hogy biztosítsa az egészségügyi szakemberek folyamatos képzését az antimikrobiális rezisztencia megelőzésével és terjedésével kapcsolatos legújabb kutatási eredmények és legfrissebb bevált gyakorlatok területén;
- AD. mivel az Egészségügyi Világközgyűlés becslései szerint a szepszis – a fertőző betegségekre adott tüneti válasz – világszinten évente megközelítőleg 6 millió ember halálát okozza, ami többnyire megelőzhető lenne;
- AE. mivel az ECDC, az EFSA és az EMA jelenleg egy közös megbízatás alapján azon dolgozik, hogy eredménymutatókkal szolgáljon az antimikrobiális rezisztenciát, valamint az élelmiszer-termelő állatok és az emberek által fogyasztott antimikrobiális szerekkel illetően;
- AF. mivel a természet hatékony antibiotikumok bőséges kínálatával szolgál számunkra, amelyet a jelenleginél nagyobb mértékben ki lehetne aknázni;
- AG. mivel az EMA legutóbbi adataiból kiderül, hogy az Európai Unióban egyenetlenül valósult meg az antimikrobiális szerek állatgyógyászati használatának csökkentésére irányuló fellépés⁽¹⁸⁾; mivel egyes tagállamoknak ambiciózus nemzeti politikáiknak köszönhetően rövid idő alatt jelentősen sikerült csökkenteniük az állatgyógyászati célú antimikrobiális szerek használatát, amire a Bizottság „Egészségügy és élelmiszer-biztonság – ellenőrzés és elemzés” Igazgatósága által végzett tényfeltáró megbízatások⁽¹⁹⁾ egész sora rávilágított;
- AH. mivel az antimikrobiális rezisztencia határokon átnyúló fenyegetést jelent az egészségre nézve, ugyanakkor a helyzet jelentős eltéréseket mutat az egyes tagállamok között; mivel ezért a Bizottság kötelessége, hogy azonosítsa a jelentős uniós hozzáadott értékkel bíró területeket és azokon intézkedéseket hozzon az egészségügyi politikájukat maguk meghatározó tagállamok hatáskörének tiszteletben tartásával;
- AI. mivel az antimikrobiális rezisztenciával szembeni hatékony küzdelemnek egy szélesebb körű nemzetközi kezdeményezés részét kell képeznie, amelyben a lehető legtöbb nemzetközi intézmény, ügynökség, szakértő és a magánszektor is vesz részt;

⁽¹⁷⁾ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2016/06/17/epsco-conclusions-antimicrobial-resistance/>

⁽¹⁸⁾ http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/news_and_events/news/2017/10/news_detail_002827.jsp&mid=WC0b01ac058004d5c1

⁽¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit_reports/index.cfm

2018. szeptember 13., csütörtök

- AJ. mivel az antimikrobiális rezisztencia fő okai közé többek között a következők tartoznak: az antimikrobiális szerek nem megfelelő és helytelen használata, a gyógyszerek minőségbiztosítási rendszerének hiányosságai, az antibiotikumok növekedésserkentési és betegségmegelőzési célú használata az állattenyésztésben, a fertőzések elégtelen megelőzése és féken tartása, valamint a felügyeleti rendszerek hiányosságai;
- AK. mivel a betegek számára biztosítani kell, hogy igénybe vehessék az általuk választott és preferált egészségügyi ellátási és kezelési lehetőségeket, ideértve a kiegészítő és alternatív terápiákat és gyógyszereket is;
- AL. mivel az antimikrobiális rezisztenciára irányuló globális fellépés becsült költsége 10 éves időszakra vetítve eléri a 40 milliárd USD értéket;
- AM. mivel az antimikrobiális rezisztenciához kapcsolódó kihívások az elkövetkező években növekedni fognak, és mivel a hatékony fellépések az állami és magánszférabeli kutatásba és az innovációba való folyamatos, ágazatokon átívelő beruházásokat követelnek meg annak érdekében, hogy egységes egészségügyi megközelítést követve jobb eszközöket, termékeket és berendezéseket, illetve új és alternatív gyógymódokat lehessen kifejleszteni;
- AN. mivel az ötödik–hetedik keretprogramokban több mint 1 milliárd EUR-t fordítottak az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos kutatásokra, a Horizont 2020 együttes költségvetéséből pedig eddig több mint 650 millió EUR-t bocsátottak rendelkezésre; mivel a Bizottság elkötelezte magát, hogy a Horizont 2020 keretprogram utolsó 3 éve során több mint 200 millió EUR-t fektet be az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelembe;
- AO. mivel a Horizont 2020 különböző finanszírozási eszközei az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatosan különösen az alábbi területeken vezetnek kutatási eredményekhez:
- az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezés (IMI), amely az antibiotikumok kifejlesztésének valamennyi vonatkozására összpontosít, többek között az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos mechanizmusok kutatására, a gyógyszerek felfedezésére és kifejlesztésére, a gazdasági szempontokra és az antimikrobiális stewardshipre, és mivel az IMI-nek hét, antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos projektje van az „új szerek kórokozók ellen” (ND4BB) elnevezésű program keretében, több mint 600 millió EUR teljes költségvetéssel, többek között a Bizottság finanszírozási hozzájárulásával és a vállalatok természetbeni hozzájárulásával;
 - az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnersége, amelynek középpontjában új és tökéletesített gyógyszerek, vakcinák, mikrobaölő szerek, valamint a HIV/AIDS, a tuberkulózis és a malária leküzdésére irányuló diagnosztika kifejlesztése áll, 32 folyamatban lévő, több mint 79 millió EUR összértékű projekttel;
 - az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos közös programozási kezdeményezés (JPIAMR), amelynek középpontjában az egyébként széttagolt nemzeti kutatási tevékenységek konszolidálása áll, 55 millió EUR értékű folyamatban lévő projektekkel;
 - az Európai Kutatási Tanács (EKT) és annak kutatók által javasolt vagy alulról építkező kutatási projektjei;
 - a fertőző betegségek elleni küzdelemre használt InnovFin finanszírozási mechanizmus (IDFF) piacközeli projektek megvalósítására, az eddig nyújtott, 125 millió EUR összértékű hét hitellel;
 - kkv-eszköz és a gyorsított innovációt célzó eszköz (FTI), amelyek a kkv-kat támogatják a fertőző betegségek megelőzésére, diagnosztizálására és kezelésére, valamint az infékciónkontroll javítására szolgáló új megoldások és eszközök kifejlesztésében, 36 – antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos – projekttel és 33 millió EUR összegű költségvetéssel;
- AP. mivel az 1960-as évekig több mint 20 új antibiotikum-osztályt fejlesztettek ki, ám az új rezisztens baktériumok terjedése és fejlődése ellenére azóta az antibiotikumoknak csak egy új osztályát fejlesztették ki; mivel ezenfelül egyértelmű bizonyíték áll rendelkezésre az új szerekkel szembeni rezisztenciára a már meglévő antibiotikum-osztályokon belül;
- AQ. mivel az új antimikrobiális szereknek pozitív tova gyű rű ző hatása van a közegészségügyre és a tudományra;

2018. szeptember 13., csütörtök

- AR. mivel az antibiotikumok tenyésztéstechnikai célú – például növekedésserkentőként való – alkalmazása visszaélést jelent ezen egészségügyi termékekkel, amelyet valamennyi nemzetközi egészségügyi szervezet elítél, és az antibiotikum-rezisztencia elleni küzdelem címén javasolja betiltását; mivel az élelmiszer-termelő állatok tekintetében az EU-ban 2006 óta tilos az antibiotikumok növekedésserkentőként való használata;
- AS. mivel számos mikroorganizmusok által előidézett betegség nem a rezisztenciát előidéző antibiotikumok révén, hanem korai diagnózis, valamint új és régi gyógyszerek, és az EU által engedélyezett más módszerek és gyógymódok segítségével kezelhető sikeresen, ezáltal emberek és állatok életét megmentve az egész Unióban;
- AT. mivel az antimikrobiális rezisztencia mértéke egyre nő, az új antimikrobiális szerek kifejlesztése azonban nem képes ezzel lépést tartani; mivel a gyógyszerekkel szemben rezisztens betegségek okozta halálesetek éves száma 2050-re világszerte elérheti a 10 milliót; mivel becslések szerint az EU-ban évente legalább 25 000 ember hal meg rezisztens baktériumok okozta fertőzések miatt – melynek éves költsége 1,5 milliárd EUR –, míg az utóbbi 40 évben csupán egy új antibiotikum-osztály került kifejlesztésre;
- AU. mivel egyes antibiotikum-családok állatgyógyászatban történő használatát be kell tiltani annak érdekében, hogy a kizárólag emberi felhasználásra szánt antibiotikumok hatékonysága fennmaradjon, és annak a kockázata a minimumra csökkenjen, hogy ezen alapvető antibiotikumokkal kapcsolatban antimikrobiális rezisztencia alakuljon ki; mivel a Bizottságnak meg kell határoznia az egyes emberi fertőzések kezelésére fenntartott antibiotikumokat vagy antibiotikum-csoportokat,
- AV. mivel az államfők által a 2016. szeptemberi ENSZ-közgyűlésen New Yorkban jóváhagyott politikai nyilatkozat és a 2015. májusi globális cselekvési terv azon elkötelezettségről tanúskodik, hogy a világ széles körű, koordinált, ágazatokon átívelő megközelítést alkalmaz az antimikrobiális rezisztencia alapvető okainak kezelésére;
- AW. mivel az Európai Unióban az antimikrobiális rezisztenciának betudható évi 25 000 halálessel és az ehhez kapcsolódó több mint 1,5 milliárd EUR-s költségekre vonatkozó, gyakran emlegetett számadatok 2007-re nyúlnak vissza, és az antimikrobiális rezisztencia valós terheit illetően folyamatosan frissített információkra van szükség; hangsúlyozza, hogy a probléma nagyságrendje egyértelműen alátámasztja, hogy szükség van az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési tervre;

Az EU mint a bevált módszerek régiója

1. úgy véli, hogy az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemre irányuló megfelelő lépések megtétele érdekében az egységes egészségügyi megközelítés elvénél központi szerepet kell játszania, tükrözve azt a tényt, hogy az emberek és az állatok egészsége, illetve a környezet állapota összefügg egymással, valamint hogy a betegségek emberről állatra terjednek és fordítva; hangsúlyozza ezért, hogy mind az emberek, mind az állatok betegségeit kezelni kell, miközben különösen figyelembe kell venni az élelmiszerláncot és a környezetet is, mivel ezek lehetnek a rezisztens mikroorganizmusok másik forrásai; hangsúlyozza, hogy a Bizottság fontos szerepet töltsön be a tagállamok által végrehajtott nemzeti cselekvési tervek koordinálásában és nyomon követésében, valamint kiemeli az igazgatási szervek közötti együttműködés jelentőségét;
2. hangsúlyozza, hogy az egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési terv tekintetében időkeretet kell meghatározni; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a teljesítményértékelés lehetővé tétele érdekében az egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési tervbe és a nemzeti cselekvési tervekbe foglaljanak bele mérhető és kötelező erejű, az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos célkitűzéseket és ambiciózus célértékeket;
3. hangsúlyozza, hogy az antimikrobiális szerek helyes és körültekintő alkalmazása elengedhetetlen a humánegészségügyben, az állattenyésztésben és az akvakultúrában fellépő antimikrobiális rezisztencia korlátozásához; hangsúlyozza, hogy jelentős különbségek vannak a tekintetben, ahogyan a tagállamok az antimikrobiális rezisztenciát kezelik és ahogyan fellépnek ellene, ezért döntő fontosságúvá vált az egyedi célkitűzéseket tartalmazó nemzeti tervek összehangolása; kiemeli, hogy a Bizottság kulcsfontosságú szerepet játszik a nemzeti stratégiák koordinálásában és nyomon követésében; hangsúlyozza az egységes egészségügyi megközelítés (különösen a következő – kilencedik – kutatási és innovációs keretprogram tekintetében) ágazatokon átnyúló és átfogó megvalósításának fontosságát, amely nem jelenik meg kellőképpen a Bizottság cselekvési tervében; nyomatékosan kéri, hogy az antibiotikumok állatgyógyászatban való, megelőzési célú használatát az állatgyógyászati készítményekről szóló új rendeletben foglalt rendelkezésekkel összhangban szigorúan szabályozzák;

2018. szeptember 13., csütörtök

4. javasolja, hogy az újonnan létrehozott, az egységes egészségügyi megközelítés jegyében szervezett hálózatba és az antimikrobiális rezisztenciára és az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekre vonatkozó együttes uniós fellépésébe (EU-JAMRAI) a tagállamok mellett vonjanak be más fontos érdekelt feleket is;
5. kéri a Bizottságot, hogy végezze el és tegye közzé az egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési terv féltidős és utólagos értékelését, valamint az értékelési eljárásba vonja be az összes érintett érdekelt felet;
6. hangsúlyozza, hogy az emberi és állati egészséget, valamint a környezetet az ellenálló baktériumok révén fenyegető egyre nagyobb veszély elleni közös európai fellépés csak egységes módon összegyűjtött adatok alapján lehet sikeres; kéri ennél fogva a Bizottságot, hogy dolgozzon ki és tegyen javaslatot az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem terén elért haladás mérésére és összehasonlításra szolgáló megfelelő eljárásokat és mutatókat, valamint biztosítsa a szabványosított adatok benyújtását és értékelését;
7. megjegyzi, hogy a közelmúltban elfogadott uniós mutatók, amelyek segítségével a tagállamok nyomon tudják követni az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem terén elért előrehaladást, csupán az antibiotikum-fogyasztásra összpontosítanak, és nem tükrözik az alkalmazás megfelelőségét; kéri az ECDC-t, hogy ennek megfelelően módosítsa az uniós mutatókat;
8. kéri a Bizottságot, hogy gyűjtsön adatokat és készítsen jelentést a gyártók által előállított antibiotikumok mennyiségéről;
9. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egységesítsék az antimikrobiális rezisztencia típusainak és kórokozóinak felügyeletét, nyomon követését és bejelentését, és ezeket az adatokat juttassák el az antimikrobiális rezisztenciát felügyelő globális rendszer (GLASS) számára; ezenfelül hangsúlyozza, hogy az értékesítési volumenre vonatkozó, összes releváns és összehasonlítható adat módszeres összegyűjtése rendkívül fontos; kéri a Bizottságot, hogy az EMA-val, az EFSA-val és az ECDC-vel folytatott konzultáció keretében a WHO globális prioritási patogénjegyzékének figyelembevételével az emberek és az állatok tekintetében egyaránt készítsen uniós prioritási patogénjegyzéket, ezáltal egyértelműen meghatározva a K+F jövőbeli prioritásait; kéri továbbá a Bizottságot, hogy ösztönözze az antimikrobiális rezisztencia, illetve az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések felügyeletére és csökkentésére irányuló nemzeti célok bevezetését és nyomon követését, valamint támogassa ebben a tagállamokat;
10. felszólítja a Bizottságot, hogy az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekre vonatkozó adatok gyűjtéséhez, valamint a járványok és pandémiák során nagyszámú lakosságot és állatállományt fenyegető veszélyek kivizsgálásához dolgozzon ki egységesített felméréseket;
11. kiemeli, hogy az emberek és az állatok egészségét illetően felmerülő problémákkal kapcsolatos helyi, regionális és nemzeti információk és adatok jobb megosztása és a riasztási rendszerek használata együtt segíthetik a tagállamokat a rezisztens organizmusok terjedésének megfékezésében, az elkülönítést szolgáló megfelelő intézkedések meghozatalában;
12. kéri, hogy az antimikrobiális rezisztencia és az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzés elleni küzdelem területén az összes érintett uniós ügynökség szerepét, valamint emberi és pénzügyi erőforrásait terjesszék ki; úgy véli, hogy az uniós ügynökségek és az uniós finanszírozású projektek közötti szoros együttműködés kiemelkedő jelentőségű;
13. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy rendszeresen nyújtsanak be pontos jelentéseket az antimikrobiális rezisztencia emberek esetében megfigyelt, megerősített eseteinek számáról, valamint az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos pontos és naprakész halálzási statisztikákról;
14. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági és élelmiszeripari célú állattenyésztés ellenőrzése, a fertőzések megelőzése, az egészségügyi felvilágosítás, a biológiai biztonsági intézkedések, az aktív szűrőprogramok és az ellenőrzési tevékenységek az összes fertőző mikroorganizmus visszaszorítása szempontjából döntő fontosságúak, mivel csökkentik az antimikrobiális szerek szükségességét, és következésképpen annak az esélyét, hogy a mikroorganizmusokban rezisztencia alakuljon ki, és az továbbterjedjen; hangsúlyozza a rendkívül ellenálló baktériumokkal fertőzött vagy azokat hordozó betegek közegészségügyi hatóságoknak való kötelező bejelentésének szükségességét; hangsúlyozza, hogy iránymutatásokra van szükség a kórházban ápolt hordozók elkülönítésére és egy – közvetlenül az adott nemzeti egészségügyi minisztériumnak jelentést tevő – multidiszciplináris szakmai munkacsoport létrehozására vonatkozóan;

2018. szeptember 13., csütörtök

15. hangsúlyozza, hogy az antibiotikumok helyes használatával kapcsolatban uniós adatgyűjtési rendszerre van szükség; kéri, hogy uniós szinten dolgozzák ki az antibiotikumok felírásának és használatának protokolljait, elismerve többek között az állatorvosok és az alapellátásban tevékenykedő orvosok felelősségét ezen a területen; kéri továbbá az antibiotikumokra vonatkozó valamennyi orvosi rendelvény nemzeti szintű kötelező összegyűjtését és azoknak egy olyan adatbázisba történő felvételét, amelyet az antibiotikumok legmegfelelőbb használatára vonatkozó ismeretek terjesztése érdekében fertőzésekkel foglalkozó szakemberek ellenőriznek és koordinálnak;

16. ezzel összefüggésben sajnálatosnak tartja, hogy a víz-keretirányelvben⁽²⁰⁾ előírtaknak megfelelően a Bizottság nem javasolt hamarabb stratégiai megközelítést a víz gyógyszerekkel való szennyeződését illetően; sürgeti ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy haladéktalanul dolgozzanak ki egy európai stratégiát a vízben és a környezetben található gyógyszermaradékok kezelésére vonatkozóan, kellő figyelmet fordítva a nyomon követésre, az adatgyűjtésre és az antimikrobiális rezisztencia vízkészletekre és vízi ökoszisztémákra gyakorolt hatásának jobb elemzésére; felhívja a figyelmet a környezetben található gyógyszermaradékokkal és az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos, a teljes láncolatot tekintetbe vevő integrált megközelítés hasznosságára⁽²¹⁾;

17. hangsúlyozza, hogy a víz és a talaj a humán-, illetve állategészségügyi tevékenységekből származó antibiotikum-maradékok általi szennyezése egyre nagyobb problémát jelent, és hogy a környezet maga is új, rezisztens mikroorganizmusok lehetséges forrása lehet; kéri ezért a Bizottságot, hogy az egységes egészségügyi megközelítés részeként lényegesen több figyelmet fordítson a környezeti szempontokra;

18. emlékeztet arra, hogy az Európai Unióban az antimikrobiális rezisztenciának betudható évi 25 000 halálesettel és az ehhez kapcsolódó több mint 1,5 milliárd EUR-s költségekre vonatkozó, gyakran emlegetett számadatok 2007-re nyúlnak vissza, és az antimikrobiális rezisztencia valós terheit illetően folyamatosan frissített információkra van szükség;

19. emlékeztet arra, hogy az egészség termelékenységi és versenyképességi tényező, valamint a polgárokat leginkább foglalkoztató kérdések egyike;

20. kéri a Bizottságot, hogy növelje az Antibiotikum-érzékenységi Vizsgálatok Európai Bizottsága (EUCAST) számára biztosított finanszírozás mértékét, amely bizottság az antimikrobiális érzékenységgel kapcsolatos fenotípusos in vitro vizsgálat technikai szempontjaival foglalkozik, valamint az EMA és az ECDC határértékeket meghatározó bizottságként működik;

21. sürgeti a Bizottságot, hogy a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keretben irányozzon elő további forrásokat kimondottan az állattenyésztési felhasználásra szánt, nem gyógyászati célú alternatív takarmányokkal kapcsolatos kutatásra;

22. támogatja – minimumként – a Codex Alimentarius antimikrobiális rezisztencia csökkentéséről és megfékezéséről szóló, gyakorlati útmutatójának tervezetére adott tanácsi választ, valamint annak az antimikrobiális szerek felelősségteljes és körültekintő alkalmazásáról szóló 18. és 19. elvét;

23. ösztönzi, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a infekciókontrollra vonatkozó iránymutatások betartására, a fertőzési arány csökkentésére vonatkozó célok beépítésére és a helyes gyakorlatok támogatására annak érdekében, hogy elősegítsék a betegek biztonságának kórházi környezetben való biztosítását;

24. kéri a Bizottságot, az ECDC-t és a tagállamokat, hogy ösztönözzék az egyszer használatos törölközők használatát a higiéniai szempontból érzékeny helyeken, így az egészségügyi intézményekben, az élelmiszer-feldolgozó létesítményekben és a bölcsődékben;

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/39/EU irányelve (2013. augusztus 12.) a 2000/60/EK és a 2008/105/EK irányelvnek a vízpolitika terén elsőbbséginek minősülő anyagok tekintetében történő módosításáról (HL L 226., 2013.8.24., 1. o.).

⁽²¹⁾ Ahogy azt Hollandiában az Infrastrukturális és Vízügyi Minisztérium, az Országos Közegészségügyi és Környezeti Intézet (RIVM), a vízügyi szektor és a vízügyi testületek is megfogalmazták.

2018. szeptember 13., csütörtök

25. emlékeztet arra, hogy az élelmiszer egyike azon vivotanyagoknak, amelyek a rezisztens baktériumok állatokról emberekre történő átterjedéséért felelnek, valamint arra, hogy a gyógyszerekkel szemben rezisztens baktériumok a vízen vagy a környezetben keresztül terjedhetnek a népességben és az állatállományokban; felhívja a figyelmet annak kockázatára, hogy az antimikrobiális szerekkel vagy trágyával kezelt szennyezett haszonnövények, valamint a gazdasági udvarokról a talajvízbe szivárgó bemosódások rezisztens organizmusokkal fertőzhetnek; e tekintetben rámutat arra, hogy az ilyen baktériumok terjedését befolyásolja a kereskedelem, az utazás, valamint mind az emberek, mind az állatok migrációja;

26. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki közegészségügyi üzeneteket a közvélemény figyelmének felkeltése érdekében, és ily módon mozdítsanak elő változást a felelős antibiotikum-használattal és -kezeléssel, különösen a megelőzési célú használattal kapcsolatos magatartásban; hangsúlyozza az „egészségügyi tájékozottság” támogatásának szerepét, mivel döntő fontosságú, hogy a betegek megértsék az egészségügyi információkat és a kezelési utasításokat pontosan követni tudják; hangsúlyozza, hogy a humán felhasználású antibiotikumok iránti szükséglet csökkentése érdekében fokozni kell a megelőző – köztük a megfelelő higiéniára irányuló – intézkedéseket; hangsúlyozza, hogy az öngyógyítás és a gyógyszerek túlzott mértékű felírásának veszélyeire való figyelemfelhívásnak a megelőzési stratégia fő elemét kell képeznie;

27. kéri a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki közegészségügyi üzeneteket a közvélemény figyelmének a fertőzések és személyes higiénia közötti kapcsolatra való felhívása érdekében; hangsúlyozza, hogy az antimikrobiális szerek használatának csökkentésére szolgáló egyik hatékony eszköz, ha elsősorban a fertőzések terjedésének veszik elejét; ezzel kapcsolatban ösztönzi az önellátási kezdeményezések előmozdítását;

28. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki arra irányuló stratégiákat, hogy támogassák a betegeket abban, hogy tartsanak ki az egészségügyi szakemberek által felírt antibiotikumok és egyéb megfelelő kezelések mellett, illetve tartsák be azokat;

29. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az egységes egészségügyi megközelítést követve tegyenek javaslatot olyan iránymutatásokra, amelyek az uniós szintű képzési programok keretében megvalósítandó harmonizált minőségi normák kidolgozására vonatkozó bevált gyakorlatokat foglalnak magukban annak érdekében, hogy elősegítsék az interdiszciplináris oktatást, a fertőzések megelőzését, illetve az egészségügyi szakemberek és a nyilvánosság számára szóló tréningeket, biztosítsák az egészségügyi szakemberek és az állatgyógyászok megfelelő hozzáállását az antimikrobiális szerek, illetve az antimikrobiális rezisztenciával szennyezett anyagok felírása, adagolása és rendelkezésre bocsátása⁽²⁾ vonatkozásában, továbbá biztosítsák a multidiszciplináris, antimikrobiális stewardshippele foglalkozó csoportok kórházakon belüli létrehozását és alkalmazását;

30. hangsúlyozza, hogy a gyógyszerek felírására az esetek egyharmadában az alapellátásban kerül sor, így ezt a területet kiemelt helyen kell kezelni a protokollok használata során; hangsúlyozza, hogy az ilyen protokollok kidolgozásába, ellenőrzésébe és nyomon követésébe be kell vonni a fertőző betegségek szakértőit; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat a protokollok humán egészségügyben való alkalmazására vonatkozóan; kéri a tagállamokat, hogy vizsgálják felül az összes meglévő protokollt, különösen a sebészeti beavatkozások során történő, megelőző célú alkalmazás tekintetében; üdvözli az olyan jelenlegi nemzeti szintű projekteket, mint a PIRASOA program, mivel példával szolgálnak az alapellátásban és a kórházakban való észszerű használattal kapcsolatos bevált gyakorlatokra; ösztönzi a bevált gyakorlatok és protokollok megosztására alkalmas mechanizmusok kidolgozását;

31. tudatában van annak, hogy az egészségügyi szakembereknek gyakran gyors döntéseket kell hozniuk az antibiotikummal történő kezelésre vonatkozó terápiás javallat tekintetében; megjegyzi, hogy gyorsdiagnosztikai vizsgálatok segíthetik a hatékony és megfelelő döntéshozatal alátámasztását;

32. ösztönzi a tagállamokat, hogy gyorsdiagnosztikai technológiákat használó aktív szűrőprogramok végrehajtásával előzzék meg a rezisztens baktériumok okozta fertőzések terjedését annak érdekében, hogy gyorsan azonosíthatóak a multirezisztens baktériumokkal fertőzött betegeket és megfelelő fertőzésmegelőzési intézkedéseket (pl. a betegek elkülönítése, a közös jellemzőkkel rendelkező csoportok elkülönítése és szigorúbb higiénés intézkedések) vezethessenek be;

33. tudatában van annak, hogy a gyorsdiagnosztikai eszközök költségei meghaladhatják az antibiotikumokéit; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javasoljanak ösztönzőket az ágazat számára, hogy hatékony, költséghatékony és eredményes vizsgálati módszereket lehessen kifejleszteni, és fokozódjon a gyorsdiagnosztikai eszközök használata; hangsúlyozza, hogy a gyorsdiagnosztikai eszközök mindössze az OECD országok 40 %-a esetében érhetőek el az egész országban; felszólítja az egészségbiztosítókat, hogy tekintettel az antimikrobiális szerek szükségtelen használatának megelőzéséből eredő hosszú távú előnyökre fedezzék a gyorsdiagnosztikai eszközök használatából eredő többletköltségeket;

⁽²⁾ Az állatgyógyászati készítményekről szóló új rendelet 78. cikke.

2018. szeptember 13., csütörtök

34. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy korlátozzák azt a gyakorlatot, hogy ugyanaz a humán- vagy állatgyógyászati szakember forgalmazhassa az antibiotikumot, aki azt felírta, és számolják fel az antibiotikumok felírására irányuló pénzügyi vagy egyéb ösztönzőket, miközben a sürgősségi esetekben továbbra is biztosítják az állatgyógyászati készítményekhez való megfelelően gyors hozzáférést; hangsúlyozza, hogy számos antimikrobiális szer az emberek és az állatok esetében egyaránt használatos, és ezek közül az antimikrobiális szerek közül néhány az életveszélyes emberi fertőzések megelőzése vagy kezelése szempontjából kritikus szerepet játszik, ezért az állatok esetében való használatukat be kell tiltani; kiemeli, hogy az említett antimikrobiális szerek alkalmazását kizárólag az emberek kezelésére kell korlátozni annak érdekében, hogy az emberi fertőzések kezelésével kapcsolatos hatásukat minél hosszabb ideig meg lehessen őrizni; úgy véli, hogy a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy szigorúbb intézkedéseket hajtsanak végre vagy tartsanak fenn az antibiotikumok értékesítésének korlátozására vonatkozóan;
35. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az antimikrobiális szerek illegális, illetve orvosi vagy állatorvosi rendelvény nélküli uniós értékesítése megakadályozása érdekében hozzanak határozott intézkedéseket;
36. kiemeli a vakcinák és a diagnosztikai eszközök értékes szerepét az antimikrobiális rezisztencia és az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések elleni küzdelemben; javasolja, hogy a lakosság, különösen a magas kockázatnak kitett csoportok egész életre szóló vakcinázására és infekciókontrolljára vonatkozó célkitűzéseket kulcsfontosságú elemként integrálják az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos nemzeti cselekvési tervekbe; hangsúlyozza továbbá a hozzáférhető információk és a lakossági tudatosságnövelés jelentőségét annak érdekében, hogy a humán és az állategészségügyi ellátás területén javuljon a vakcinázás mértéke, és ezáltal költség-hatékony módon kezeljék a betegségeket és az antimikrobiális rezisztenciát;
37. kiemeli, hogy az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv megállapítja, hogy a vakcinázás révén történő immunizáció költség-hatékony egészségügyi intézkedés az antimikrobiális rezisztencia leküzdésére tett erőfeszítések terén⁽²³⁾, és hogy a cselekvési tervben a Bizottság ösztönzők révén mozdítja elő a diagnosztika, az antimikrobiális szereket helyettesítő alternatív megoldások és az oltóanyagok alkalmazását⁽²⁴⁾, azonban a diagnosztikának, az antimikrobiális szereket helyettesítő alternatíváknak és az oltóanyagoknak a hagyományos antibiotikumoknál aránylag magasabb költsége akadályozza a vakcinázás – cselekvési tervben kitűzött – arányának növelését⁽²⁵⁾; hangsúlyozza, hogy egyes tagállamok már most jelentős szakpolitikai intézkedésként tekintenek a vakcinázásra, és ennél fogva be is vezették azt, egyrészt azért, hogy megelőzzék a határokon átnyúló állatbetegségek kialakulását, másrészt, hogy korlátozzák a fertőzés uniós mezőgazdasági piacot veszélyeztető további kockázatait;
38. kéri a tagállamokat, hogy fokozzák a szepszis okozó fertőzések megakadályozására és ellenőrzésére vonatkozó erőfeszítéseiket; kéri a tagállamokat, hogy az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos nemzeti cselekvési terveikben szerepeltessenek célzott intézkedéseket a szepszis megelőzésének, idejében történő azonosításának, diagnosztizálásának és klinikai kezelésének javítására;
39. kéri a Bizottságot annak megvizsgálására, hogyan lehet a legmegfelelőbbben felhasználni a ritka betegségek európai referencialátozataiban rejlő lehetőségeket, továbbá hogy értékelje az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos kutatásokban játszott esetleges szerepüket;
40. kiemeli, hogy az emberi, illetve állati felhasználásra szánt antibiotikumok maradványai okozta környezetszennyezés – különösen az állattenyésztésben, a kórházakban és a háztartásokban – újonnan jelentkező probléma, amely koherens szakpolitikai intézkedéseket tesz szükségessé az antimikrobiális rezisztencia ökoszisztémák, állatok és emberek között történő terjedésének megelőzése érdekében; ösztönzi az átadás dinamikájának és e szennyezés antimikrobiális rezisztenciára kifejtett relatív hatásának további megvizsgálását; felszólít ezért az egységes egészségügyi megközelítés és a meglévő környezeti megfigyelési adatok közötti szinergiák kialakítására, elsősorban a víz-keretirányelv szerinti megfigyelési listák formájában, hogy javítani lehessen az antimikrobiális szerek környezetben való előfordulásával és terjedésével kapcsolatos ismereteket;
41. megállapítja, hogy a gyomirtó szereknek kitett baktériumok különböző módokon reagálnak a klinikailag releváns antibiotikumokra; megállapítja a jóváhagyott gyomirtó szerek és antibiotikumok felhasználása által az antibiotikumokkal szembeni rezisztenciában kiváltott változások gyakoriságát, és azt, hogy a változás hatásainak felügyeletével a szabályozás nem foglalkozik;
42. kéri a Bizottságot, hogy tegyen megfelelő lépéseket a gyógyszerek, köztük az antimikrobiális szerek szennyvíz és szennyvíztisztító telepek révén történő környezetbe bocsátásának – mint az antimikrobiális rezisztencia kialakulásában fontos tényező – kezelésére;

⁽²³⁾ Európai Bizottság: Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében (2017. június) 10. o.

⁽²⁴⁾ Uo., 12. o.

⁽²⁵⁾ Uo., 15. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

43. felszólít, hogy az antimikrobiális szerek forgalombahozatali engedélyezése részeként és a már forgalomban lévő korábbi termékek esetében végezzék el a környezeti kockázatértékelés felülvizsgálatát; kéri az EU helyes gyártási gyakorlataihoz és a zöld közbeszerzési szabályokhoz való szigorú igazodást a gyógyszerek előállításával és forgalmazásával, illetve az antibiotikumok környezetbe történő kibocsátásával kapcsolatban;
44. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy foglalkozzon a multirezisztens gombák egyre fokozódó terjedésével, a gombaölő szerek mezőgazdasági és ipari ágazatban történő felhasználásának felülvizsgálata útján;
45. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozatosan számolják fel az antimikrobiális vegyületek vagy vegyszerek nem klinikai környezetben, például mindennapi tisztítószerekben és más fogyasztói termékekben történő felhasználását;
46. hangsúlyozza, hogy sürgősen mélyreható kutatásokat kell folytatni az antimikrobiális szerek étkezési célú haszonnövényeken és takarmányokon való jelenlétének az antimikrobiális rezisztencia kifejlődésére és a talajban levő mikrobaközösségre gyakorolt hatásáról;
47. e tekintetben rámutat arra, hogy szükség van a folyamat végén történő beavatkozás szerinti megközelítés alapos előzetes értékelésére;
48. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzák át a helyes mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozó kódexeiket, továbbá az ipari kibocsátásokról szóló irányelv⁽²⁶⁾ szerinti releváns elérhető legjobb technikákat, hogy rendelkezni lehessen az antibiotikumokat/antimikrobiális szerekkel szemben rezisztens mikroorganizmusokat tartalmazó trágya kezeléséről;
49. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a környezetre és a vízre alacsony hatást kifejtő, fenntartható gyógyszerek fejlesztését, és ösztönözzék e területen a gyógyszeripar további innovációját;
50. hangsúlyozza, hogy nem minden tagállamnak áll elegendő erőforrás a rendelkezésére ahhoz, hogy az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatban átfogó nemzeti stratégiákat dolgozzon ki és hajtson végre; sürgeti a Bizottságot, hogy adjon egyértelmű információkat a tagállamok számára az antimikrobiális rezisztencia kezelése érdekében rendelkezésre álló uniós forrásokról, és hogy bocsásson rendelkezésre e célból több elkülönített forrást;
51. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül és dolgozza át azokat az ipari kibocsátásokról szóló irányelv szerinti, az elérhető legjobb technikákról szóló referenciadokumentumokat (BREF), amelyek az antibiotikum-gyártó üzemek kibocsátásaira vonatkoznak;
52. sürgeti a Bizottságot, hogy ténylegesen alkalmazza a rendelkezésre álló jogszabályokat az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos valamennyi területen annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi szakpolitikában foglalkozzanak a fenyegetéssel;
53. hangsúlyozza, hogy fontos az életciklus értékelésén alapuló megközelítés, az előállítástól és a felírástól a gyógyszerhulladék kezeléséig; kéri a Bizottságot, hogy foglalkozzon az antibiotikumok kérdésével, és vizsgálja meg az égetés alternatíváit, például a gázosítást;
54. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a környezeti kérdések bekerüljenek az emberi gyógyszerekre vonatkozó farmakovigilanciai rendszerbe, és hogy az állatgyógyászati készítmények rendszerét, különösen az antimikrobiális rezisztencia vonatkozásában, megerősítsék;
55. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy állapítsanak meg minőségi normákat (küszöbértékeket) vagy kockázatértékelési követelményeket annak biztosítása érdekében, hogy a trágya, a szennyvíziszap és az öntözővíz az érintett antibiotikumok és antimikrobiális szerekkel szemben rezisztens mikroorganizmusok biztonságos koncentrációját tartalmazzák, mielőtt azokat a mezőgazdasági területeken felhasználnák;
56. kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködésben indítson egy, a fogyasztókat és vállalkozásokat célzó, uniós szintű tájékoztató kampányt általánosságban az akvakultúráról és különösen az európai piacon meglévő szigorú és átfogó előírások és a harmadik országokból importált termékekre alkalmazandó előírások közötti különbségekről, különös hangsúlyt helyezve azokra az élelmiszer-biztonsági és közegészségügyi problémákra, amelyeket a különösen rezisztens mikroorganizmusok és az antimikrobiális rezisztencia Unióba való behozatala vet fel;

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

2018. szeptember 13., csütörtök

57. szorgalmazza az antimikrobiális szerek mezőgazdasági üzemekben tenyésztett állatokon történő rutinszerű megelőző és metafilitikus alkalmazásának megszüntetését, valamint felszólít, hogy az élelmiszer-termelő állatok esetében teljesen tiltsák be a végső esetben alkalmazott antibiotikumok használatát; hangsúlyozza, hogy a jó állattartás, a higiéniai gyakorlatok, a mezőgazdasági gazdálkodás, valamint az ezekbe a területekbe történő beruházások hozzájárulnak a fertőzések megelőzéséhez, és ezáltal az antibiotikumok használatának csökkenéséhez; sürgeti a Bizottságot, hogy az Európai Parlament javaslatának megfelelően nyújtson be egy új uniós állatjóléti stratégiát azzal a hosszú távú céllal, hogy állatjóléti jogszabályt dolgozzanak ki; sürgeti a Bizottságot, hogy haladéktalanul hajtsa végre az állatok védelmére és az állatjólétre vonatkozó európai uniós stratégia (2012–2015) lezáratlan kérdéseit;

58. hangsúlyozza, hogy a helyes mezőgazdasági gazdálkodási, biológiai biztonsági és állattenyésztési rendszerek elősegítik az élelmiszertermelő állatok egészségét és jólétét, és megfelelő alkalmazás esetén minimalizálják a bakteriális megbetegedésekre való fogékonyságot, illetve az antibiotikumok állatokon történő alkalmazásának szükségességét;

59. úgy véli, hogy a jövőbeli közös agrárpolitikában (KAP) ösztönözni kell és nem szabad alábecsülni a gazdaságok területén megvalósított olyan beruházások megfelelő finanszírozását, mint például a minőségi elhelyezés, a szellőztetés, a tisztítás, a fertőtlenítés, a vakcinázás és a biológiai védelem; ezzel összefüggésben elismeri a gazdálkodó közösség állatjólétét, állategészségüggyel és élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos ismereteinek jelentőségét; megjegyzi, hogy fontos a bevált gyakorlatok ösztönzése és alkalmazása az élelmiszertermelésének és feldolgozásának valamennyi szakaszában, valamint a biztonságos és a tápanyagok szempontjából kiegyensúlyozott takarmány, a meghatározott takarmányozási stratégiák, takarmány-összetételek, takarmánykészítmények és takarmányfeldolgozási módszerek jelentős szerepet játszanak;

60. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy többek között a közös agrárpolitika reformjának keretében hozzanak létre több színergiát, és az antimikrobiális rezisztencia leküzdése érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési terv megállapításaival összhangban gondoskodjanak eredményes pénzügyi ösztönzőkről és támogatásról azon állattenyésztők számára, akik igazolni tudják, hogy lényeges mértékben csökkentették az antibiotikumok használatát, és magas vakcinázási arányt valósítottak meg állataik vagy állatállományuk körében;

61. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági üzemek jó higiéniai létesítményei és higiéniaja elengedhetetlenül fontosak; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat az antibiotikumok állatokban történő felhasználásáról és a mezőgazdasági üzemek higiéniai feltételeiről; kéri a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki konkrét terveket, és erősítsék meg a higiéniai feltételek ellenőrzését;

62. emlékeztet azokra a megelőző intézkedésekre, amelyeket az élelmiszertermelő állatok egész csoportjának antimikrobiális kezeléséhez (metafilaxis) való folyamodás előtt kell alkalmazni:

— egészséges, természetesen növekvő, megfelelő genetikai diverzitással rendelkező tenyészállomány használatára;

— a fajok viselkedési igényeit, beleértve a társas interakciót és hierarchiát tiszteletben tartó körülmények;

— olyan állományúrság, amely nem növeli a betegségek terjedésének kockázatát;

— a beteg állatok elkülönítése a csoport többi tagjától;

— (csirkék és kisebb állatok esetében) az állomány kisebb, fizikailag elkülönített csoportokba történő felosztása;

— a 1306/2013/EU rendelet⁽²⁷⁾ II. mellékletének 11., 12. és 13., jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményei (SMR) értelmében már a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó hatályos állatjóléti szabályok végrehajtása;

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/1306/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 549. o.), a tenyésztés céljából tartott állatok védelméről szóló, 1998. július 20-i 98/58/EK tanácsi irányelvben (HL L 221., 1998.8.8., 23. o.) rögzített szabályokat alkalmazva; a Tanács 91/630/EGK irányelve (1991. november 19.) a sertések védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 340., 1991.12.11., 33. o.); a Tanács 91/629/EGK irányelve (1991. november 19.) a borjak védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 340., 1991.12.11., 28. o.).

2018. szeptember 13., csütörtök

63. úgy véli, hogy annak előírása, hogy a címkézés utalást tegyen az antibiotikumok alkalmazására, bővítené a fogyasztók ismereteit, és hozzájárulna ahhoz, hogy a fogyasztók megalapozott döntéseket hozzanak; kéri a Bizottságot, hogy hozza létre a 2009-ben már előirányzott ⁽²⁸⁾, állatjóléti előírásokon és helyes állattenyésztési gyakorlatokon alapuló harmonizált címkézési rendszert;

64. felhívja továbbá a figyelmet a legutóbbi tudományos kutatási eredményekre ⁽²⁹⁾ (2018. február), amelyek szerint a széles spektrumú béta-laktamázok (ESBL) az állattenyésztésből és a húsfogyasztásból csak korlátozott mértékben kerülhetnek át az emberekbe, és az ESBL-ek átvitelére főként az emberek között meg végbe;

65. hangsúlyozza, hogy a nagy egyedsűrűségű állattartás azzal járhat, hogy a gazdaságokban tartott állatok és baromfik takarmányozása során helytelenül és rutinszerűen alkalmaznak antibiotikumokat a gyorsabb növekedés érdekében, továbbá igen elterjedt az antibiotikumok profilaktikus használata, hogy megelőzzék a betegségek terjedését a zsúfolt és szűk helyen, stresszt okozó és ezáltal az immunrendszert gyengítő körülmények között tartott állatok körében, valamint kompenzálják azokat az egészségtelen körülményeket, amelyekben nevelkednek;

66. úgy véli, hogy már elég alapos ismeretek állnak rendelkezésre az antimikrobiális rezisztencia gazdaságokban élő állatokról az emberekre történő terjedéséről, valamint hogy a cselekvési terv ezt nem ismeri el kellőképp; megállapítja, hogy a cselekvési terv pusztán további vizsgálatokat kér és a problémával kapcsolatos tudásbeli hiányosságok pótlását szorgalmazza, és ezzel csak halogatja a régóta szükséges fellépést;

67. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek különbséget az állattenyésztésben élő állatok és a kedvtelésből tartott állatok között, különösen az antimikrobiális szerek állatorvos-tudományban történő felhasználására vonatkozó nyomon követésre és értékelésre irányuló mechanizmusok kialakításakor, valamint e szerek felhasználásának kezelésére irányuló intézkedések kidolgozásakor;

68. hangsúlyozza, hogy az állatorvosokkal együttműködve átfogó antibiotikum-megfigyelési rendszert dolgoztak ki a mezőgazdaságban, amely teljes körűen nyilvántartja az antibiotikumok alkalmazását és tovább javítja azok használatát; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az emberi orvostudományban eddig nem volt példa hasonló rendszerre;

69. megjegyzi, hogy az uniós ügynökségek is megerősítik ⁽³⁰⁾ az összefüggés tényét az élelmiszertermelő állatokban (pl. brojlerek) megfigyelt antibiotikumrezisztencia és az ezen állatok hújának kezeléséből, feldolgozásából és elfogyasztásából származó bakteriális fertőzések emberekben tapasztalt magas aránya között;

70. hangsúlyozza, hogy a kutatások szerint azok a beavatkozások, amelyek korlátozzák az antibiotikumok élelmiszertermelő állatokon történő alkalmazását, összefüggésben állnak az antibiotikumrezisztens baktériumok ezen állatokban való jelenlétének csökkenésével ⁽³¹⁾;

71. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy e közelmúltban végzett kutatásra ⁽³²⁾ tekintettel az intézkedések elfogadása során ügyeljenek az arányosság fenntartására, valamint az összes vonatkozó jogszabályban gondosan értékeljék és osztályozzák az antibiotikumokat és az antimikrobiális rezisztenciát annak érdekében, hogy ne korlátozzák szükségtelenül az európai állattenyésztésben bizonyos protozoonok, például a coccidia elleni gyógyszerek elérhetőségét, ily módon akaratlanul is növelve annak kockázatát, hogy az élelmiszereken keresztül veszélyes baktériumokkal – például a szalmonellával és mikroorganizmusokkal – fertőzzék meg az emberi szervezeteket;

72. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem érdekében kialakított egységes egészségügyi megközelítésre vonatkozó európai cselekvési tervhez nem rendeltek semmilyen forrást, valamint nem használtak ambiciózusabb jogalkotási eszközöket sem; kéri a Bizottságot, hogy a jövőben kidolgozandó cselekvési terv esetében legyen ambiciózusabb és tegyen határozottabb erőfeszítéseket annak teljes körű végrehajtása érdekében;

⁽²⁸⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_other_aspects_labelling_ip-09-1610_en.pdf

⁽²⁹⁾ Mevius, D. és társai: ESBL-Attribution-Analysis (ESBLAT). Searching for the sources of antimicrobial resistance in humans [Az ESBL attribúciós analízise (ESBLAT). Az antimikrobiális rezisztencia emberi forrásainak keresése] (2018): <http://www.1health4food.nl/esblat>

⁽³⁰⁾ Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság: <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/antimicrobial-resistance-zoonotic-bacteria-humans-animals-food-EU-summary-report-2014.pdf>

⁽³¹⁾ [http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196\(17\)30141-9.pdf](http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196(17)30141-9.pdf)

⁽³²⁾ Mevius, D. és társai, „ESBL-Attribution-Analysis (ESBLAT). Searching for the sources of antimicrobial resistance in humans” (2018), (Az antimikrobiális rezisztencia emberi forrásainak keresése): <http://www.1health4food.nl/esblat>

2018. szeptember 13., csütörtök

73. sajnálatosnak tartja, hogy a Bizottság alapvetően helyes stratégiai megközelítése túl gyakran merül ki szándéknyilatkozatokban, és kéri a Bizottságot, hogy megközelítését konkretizálja;
74. kéri a Bizottságot, hogy a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztásának lehetővé tétele érdekében hangolja össze és kövesse nyomon a nemzeti stratégiákat;
75. sürgeti a tagállamokat, hogy a helyi körülmények figyelembevétele mellett dolgozzanak ki ambiciózus nemzeti stratégiákat az antimikrobiális rezisztencia állattenyésztési ágazatban való kezelésére, ideértve az állatgyógyászati antimikrobiális szerek használatára vonatkozó mennyiségi csökkentési célokat; hangsúlyozza, hogy az élelmiszerláncon belüli összes ágazatot be kell vonni e stratégiák végrehajtásába;
76. megállapítja, hogy egyes tagállamokban az illetékes hatóságok törvényben meghatározott, szakképesítéssel rendelkező állatgyógyászati tanácsadók számára is engedélyezik bizonyos állatgyógyászati készítmények felírását; hangsúlyozza, hogy az antimikrobiális rezisztenciára vonatkozó nemzeti cselekvési tervek nem tilthatják meg, hogy ilyen személyek szükség esetén bizonyos állatgyógyászati készítményeket írjanak fel és bocsássanak rendelkezésre, mivel e személyek az elszigetelt vidéki közösségekben kulcsszerepet játszanak;
77. kiemeli a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztásának és az ilyen megosztások Bizottság általi összehangolásának jelentőségét; ezzel kapcsolatban üdvözli, hogy a 2009–2016-os időszakban a holland állattenyésztésben 64,4 %-kal csökkent az antibiotikumok használata, és hogy 2020-ig nemzeti szinten határozottan további csökkenést kívánnak elérni; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Unió más területein is kövessék az állami hatóságok, iparágak, tudósok és állatorvosok között megvalósuló, köz- és magánszféra közötti együttműködés e példáját;
78. sürgeti a tagállamokat, hogy mérlegeljék az állattenyésztésben nem gyógyászati céllal alkalmazott antibiotikumokkal kapcsolatos pozitív (mezőgazdasági termelőkre vonatkozó adókedvezmények) és negatív (az antibiotikumok értékesítésére kivetett adók, amely gyakorlatot Belgiumban és Dániában már sikeresen bevezettek) adóössztönzők alkalmazását;

Az antibakteriális rezisztenciával kapcsolatos kutatások, fejlesztések és innováció ösztönzése

79. rámutat, hogy az antibakteriális rezisztenciával kapcsolatos kutatásba történő 1,3 milliárd EUR-s beruházásával az EU vezető szerepet tölt be e területen, továbbá az EU által elért vívmányok közé tartozik a „New Drugs for Bad Bugs” (új szerek kórokozók ellen) elnevezésű program⁽³³⁾ és az antimikrobiális rezisztenciával foglalkozó közös programozási kezdeményezés⁽³⁴⁾; hangsúlyozza a kutatások hatékonyságának és koordináltságának fontosságát; üdvözli ezért az olyan kezdeményezéseket, mint az „EKT-hálózat” projekt, amely szinergiát teremt az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos közös programozási kezdeményezés (JPIAMR) és a Horizont 2020 között; hangsúlyozza, hogy az 1960-as évek óta több mint 20 új antibiotikum-osztályt fejlesztettek ki, és aggodalommal állapítja meg, hogy az elmúlt években nem vezettek be valóban új antimikrobiális osztályokat;
80. sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgáljon meg egy új jogalkotási keretet az emberi felhasználásra szánt új antimikrobiális készítmények kidolgozásának ösztönzésére, amit az Európai Parlament 2016. március 10-én az állatgyógyászati készítményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra vonatkozó módosításaiban, továbbá a 2015. május 19-i állásfoglalásban már kért; megállapítja, hogy a Bizottság az antimikrobiális rezisztencia elleni egységes egészségügyi cselekvési tervében szintén kötelezettséget vállal arra, hogy „elemzi az uniós szabályozási eszközöket és ösztönzőket – különösen a ritka betegségek kezelésére használt gyógyszerekre és a gyermekgyógyászatra vonatkozó jogszabályokat – annak felmérése érdekében, hogy ezekből mit lehetne alkalmazni az [...] új antimikrobiális szerekkel kapcsolatban”;
81. üdvözli, hogy az EFSA és az EMA nemrég az antimikrobiális szerek élelmiszer-termelő állatokban történő felhasználásával szembeni számos alternatívát felülvizsgált és megvitatt, és ezek némelyike a kísérleti vizsgálatok során ígéretesnek bizonyult az állategészségügyi paraméterek javítását illetően; ajánlja ezért, hogy kapjon új lendületet az alternatívákkal kapcsolatos tudományos kutatás, és dolgozzanak ki olyan uniós jogalkotási keretet, amely ösztönzi ezek fejlesztését, és tisztázza a jövőhagyásuk felé vezető utat;
82. emlékeztet arra, hogy az antibiotikumok hagyományos generációja – mely a természetből kinyert antibiotikumok módosítására irányuló technikákon alapul – kimerült, valamint hogy az új generáció kifejlesztésére irányuló K+F-beruházásoknak meg kell történniük a hagyományos antibiotikumok paradigmáját; üdvözli a már kifejlesztett új technológiákat, például a monoklonális ellenanyagokat, amelyek úgy csökkentik a baktériumok fertőzőképességét, hogy nem pusztítják el őket, csak ártalmatlanítják;

⁽³³⁾ <http://www.imi.europa.eu/content/nd4bb>

⁽³⁴⁾ <http://www.jpiamr.eu>

2018. szeptember 13., csütörtök

83. emlékeztet arra, hogy a tudomány és a kutatás alapvető szerepet játszik az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemhez kapcsolódó előírások kidolgozásában;

84. üdvözlí az alternatív antibiotikumok terápiai, mint a fágterápia terén végzett legújabb kutatási projekteket, például az uniós finanszírozású Phagoburn projektet; megjegyzi, hogy a fágterápiákat uniós szinten eddig még nem engedélyezték; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy, a legfrissebb tudományos eredményeken alapuló fágterápiára irányuló keretre;

85. tudomásul veszi a legújabb kutatást⁽³⁵⁾ a klinikai környezetben antibiotikumok kezeléssel egyidejű használatra szánt, következő generációs probiotikumok kifejlesztésére vonatkozóan, amelyről kimutatták, hogy képes csökkenteni az antibiotikumokkal szemben nagymértékben rezisztens baktériumok okozta, egészségügyi ellátással összefüggő fertőzéseket;

86. megállapítja, hogy a fertőzések kezelésével és megelőzésével kapcsolatos új megközelítésekre vonatkozó kutatás és fejlesztés szintén fontos, és ezek a megközelítések olyan anyagok használatát foglalhatják magukban, amelyek megerősítik a bakteriális fertőzésre, többek között a pre- és probiotikumokra adott immunválaszt;

87. ösztönzi az EMA-t, hogy az EFSA-val és az ECDC-vel együttműködésben vizsgálja felül a régóta használatos antimikrobiális szerek (beleértve a különböző antibiotikumok kombinációját) előnyeivel és kockázataival kapcsolatban rendelkezésre álló összes információt, és fontolja meg, hogy szükség van-e engedélyezett felhasználásaik esetleges módosítására; hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell az innovátorok és a szabályozási hatóságok közötti, korai szakaszban folytatott párbeszédet, hogy szükség esetén kiigazítható legyen a szabályozási keret az antimikrobiális gyógyszerek fejlesztésének kiemelt kezelése és felgyorsítása érdekében.

88. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy vezessen be gyorsított eljárást, amelynek értelmében az ipari vagy mezőgazdasági használat céljára jóváhagyott, ám az antimikrobiális rezisztenciát gyaníthatóan súlyosan negatívan érintő antimikrobiális szerek használata ideiglenesen megtiltható, amíg további vizsgálatokat nem végeznek az adott antimikrobiális szer hatásáról;

89. emlékeztet arra, hogy az alacsony hatóanyagszinttel rendelkező orvosi és állatgyógyászati készítmények rossz minősége és/vagy ezek hosszú távú alkalmazása elősegíti a rezisztens mikroorganizmusok kifejlődését; felszólítja ezért a Bizottságot és a tagállamokat olyan jogszabályok kiigazítására vagy létrehozására, amelyek biztosítják, hogy a gyógyszerek garantált minőségűek, biztonságosak és hatékonyak legyenek, és hogy az alkalmazásuk szigorú elvek szerint történjen;

90. felszólítja a Bizottságot, hogy növelje az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos kórokozók területén az epidemiológiára és az immunológiára, valamint az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések átvilágítására, különösen pedig az állatok és az emberek és a környezet közötti fertőződések útvonalaira irányuló, ágazatokon átívelő és interdiszciplináris korai K+I finanszírozását; kéri a Bizottságot, hogy támogassa a kézhigiéniával kapcsolatos kutatást és a különféle kézmosási és kézszárítási módszereknek a lehetséges patogének átadására kifejtett hatását;

91. kéri a Bizottságot, hogy hasonlóképpen ruházzon be az állategészségügyi felhasználásra szánt, többek között növekedésserkentő nem antibiotikumok alternatívák fejlesztésébe, továbbá az új antibiotikumok kidolgozása céljából új molekulák fejlesztésébe; hangsúlyozza, hogy az új antibiotikumokat nem szabad az állatok egészségének vagy növekedésének javítására felhasználni, és hogy az új antibiotikumok ilyenfajta fejlesztésére szánt közpénzekből részesülő iparágak a továbbiakban nem terjeszthetnek és/vagy nem használhatnak fel antibiotikumokat az állatok egészségének vagy növekedésének javítására;

92. üdvözlí az antimikrobiális szerek felügyeletével és a fertőzések megakadályozásával kapcsolatos legújabb, határon átnyúló kutatási projekteket, például az Unió által finanszírozott, i-4-1-Health Interreg projektet; kéri a Bizottságot, hogy növelje az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megakadályozását célzó intézkedések kutatási finanszírozását;

93. kéri a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos K+F erőfeszítéseket, többek között a fenntartható fejlesztési célokban meghatározott világméretű egészségügyi fertőzések – különösen a gyógyszerrezisztens tuberkulózis, a malária, a HIV és az elhanyagolt trópusi betegségek – kapcsán, a következő uniós kutatási és innovációs keretprogram részeként, többek között azáltal, hogy a programban külön missziót rendelnek az antimikrobiális rezisztenciával szembeni globális küzdelemhez;

94. felszólítja a Bizottságot, hogy vezessen be korlátozásokat az élő állatok olyan területekről történő elszállítására, ahol a jelenleg működő felügyeleti rendszer az antimikrobiális szerekkel szemben rezisztens baktériumtörzseket azonosított;

⁽³⁵⁾ Pamer, Eric G.: Resurrecting the Intestinal Microbiota to Combat Antibiotic-Resistant Pathogens [A bélrendszeri mikrobióta helyreállítása az antibiotikumoknak ellenálló patogének elleni küzdelem céljából]. Science, 352. évfolyam, 6285. szám, 2016, 535–538. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

95. megjegyzi, hogy egyes növényvédő szerek szintén rendelkezhetnek antimikrobiális tulajdonságokkal, ami befolyásolhatja az antimikrobiális rezisztencia terjedését; további kutatásra szólít fel a kereskedelmi növényvédőszer- és gyomirtószer-készítményeknek való kitétség és az antimikrobiális rezisztencia kifejlődése közötti kapcsolat terén; elismeri, hogy rutinszerűen ellenőrzik a gyomirtó szerek toxicitását, azonban a mikroorganizmusokra gyakorolt enyhébb hatásokat nem tesztelik, és a fenti okok miatt hangsúlyozza, hogy releváns lenne mérlegelni e tesztek rutinszerű elvégzését;

96. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a korai és folyamatos párbeszédet az összes érdekelt féllel az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos kutatás és fejlesztés megfelelő ösztönzőinek kidolgozása érdekében; tudomásul veszi, hogy nem létezik mindenki által egységesen alkalmazható megközelítés; sürgeti a Bizottságot, hogy hivatalosan is vonja be a civil társadalmat az egységes egészségügyről szóló vitákba, például az érdekelt feleknek címzett külön hálózat létrehozásával és finanszírozásával;

97. hangsúlyozza, hogy különböző együttműködési modellekre van szükség, amelyeket a közszektor irányít és amelyekbe az ágazatot is bevonják; elismeri, hogy az ágazati kapacitások kulcsfontosságú szerepet játszanak az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos kutatásban és fejlesztésben; hangsúlyozza, hogy a fentiek ellenére fokozni kell az állami prioritások felállítását és az együttműködést a K+F számára ezen a sürgős területen; kéri ezért a Bizottságot, hogy hozzon létre nyilvános platformot az antimikrobiális rezisztenciára vonatkozó közfinanszírozású K+F projektek és valamennyi K+F fellépés összehangolása tekintetében;

98. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a jelenlegi innovációs keretrendszer nem teszi lehetővé az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos K+F hatékony ösztönzését, és kéri a szellemi tulajdonra vonatkozó szabályok kiigazítását és európai szintű harmonizálását, különösen annak érdekében, hogy az oltalom időtartama jobban illeszkedjen az innovatív gyógyszer vonatkozásában kérelmezett időszakhoz;

99. úgy véli, hogy antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem vonatkozásában már az EU számos különböző részén zajlanak kutatások anélkül, hogy az uniós kutatások helyzetét illetően megfelelő áttekintés állna rendelkezésre; javasolja ezért egy külön e célra szolgáló platform uniós szinten történő létrehozását a kutatási erőforrások jövőbeli hatékonyabb felhasználása érdekében;

100. emlékeztet arra, hogy a tudományos élet és a biogyógyszerészeti vállalatok között kialakított szövetségek értékesek az új antibiotikumok, a gyors diagnosztika és az új terápiák kidolgozása tekintetében;

101. üdvözlözi a WHO, a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) és a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) közös, az antimikrobiális rezisztenciával foglalkozó („Hogyan mozdítsuk elő az antibiotikumokkal kapcsolatos innovációt, az azokhoz való hozzáférést és azok megfelelő használatát” ⁽³⁶⁾ című) szakmai konferenciájának következtetéseit, mely konferencián új K+F-modelleket vitattak meg azzal a céllal, hogy ösztönözzék a K+F-et, és közben az antibiotikumok piacának kiigazítása érdekében elvállasszák az antibiotikumok nyereségességét az eladott mennyiségtől;

102. emlékeztet, hogy a klinikai vizsgálatokról szóló rendelet ⁽³⁷⁾ hozzá fog járulni az új antimikrobiális szerekre irányuló kutatások uniós elmozdításához; felszólítja a Bizottságot és az EMA-t, hogy további késedelem nélkül hajtja végre a klinikai vizsgálatokról szóló rendeletet;

103. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák új gazdasági modellek, kísérleti projektek és különféle kényszerítő és vonzó ösztönzők kifejlesztését és alkalmazását annak érdekében, hogy fokozni lehessen új terápiák, diagnosztikai módszerek, antibiotikumok, orvostechnikai eszközök, vakcinák, valamint az antimikrobiális szerek alternatíváinak kifejlesztését; úgy véli, hogy ezeknek akkor van jelentősége, ha hosszú távon fenntarthatóak, az igényekhez igazodnak és hosszú távon a kutatási eredményeken alapulnak, a legfontosabb nyilvános prioritásokra összpontosítanak, és támogatják a megfelelő gyógyszerhasználatot;

104. kéri a Bizottságot, hogy értékelje a jelenlegi higiéniai gyakorlatok és sanitációs módszerek hatékonyságát a kórházakban és az egészségügyi ellátó környezetben; kéri a Bizottságot, hogy tárja fel a probiotikumok és más fenntartható higiéniai technológiák felhasználását, mivel ezek a sanitációs megközelítések hatékonyak az antimikrobiális rezisztenciának tulajdonítható, az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések számának megakadályozásában és csökkentésében;

⁽³⁶⁾ <http://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4197>

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 536/2014/EU rendelete (2014. április 16.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek klinikai vizsgálatairól és a 2001/20/EG irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2014.5.27., 1. o.).

2018. szeptember 13., csütörtök

105. ösztönzi olyan költséghatékonysági technológiák alkalmazását, amelyek csökkentik a kórházakban az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések hatását, és segítenek megakadályozni a multirezisztens mikroorganizmusok terjedését;

106. ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassanak olyan alternatív visszatérítési rendszereket, amelyek elősegítik az innovatív technológiák alkalmazását a nemzeti egészségügyi ellátási rendszerekben;

107. megállapítja, hogy a gyógyszerek kifejlesztésének szokásos üzleti modellje nem felel meg az antibiotikumok kifejlesztésének, mivel a rezisztencia idővel változhat, és mivel ezeket elvileg ideiglenesen és végső lehetőségként kell használni; emlékezteti az ágazatot az azzal kapcsolatos vállalati és társadalmi felelősségére, hogy hozzájáruljon az antimikrobiális rezisztenciával szembeni küzdelemre irányuló munkához, és megtalálja a lehetőségeket az antibiotikumok élettartamának megnövelésére, fenntarthatóvá téve a hatékony antibiotikumok rendelkezésre állását, és kéri e kutatásra irányuló ösztönzők kialakítását és szabályozási útvonal meghatározását;

108. emlékeztet arra, hogy a jelenlegi ösztönzőkkel való visszaélésekre és a magas végső árakra való tekintettel a Parlament és a Tanács egyaránt kérte az ilyen ösztönzők (vagyis a ritka betegségek gyógyszereire vonatkozó rendelet ⁽³⁸⁾) felülvizsgálatát; kéri ezért az Európai Bizottságot, hogy elemezze a jelenlegi K+F ösztönzési modelleket, többek között az átruházható forgalmazási kizárólagossági modellt, hogy új modelleket lehessen kidolgozni, és meg lehessen határozni a szabályozási útvonalat;

109. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kutatókkal és az iparággal együttműködve dolgozzanak ki új ösztönző modelleket, amelyek megszüntetik a kapcsolatot a fizetés és a felírt gyógyszerek mennyisége között, és ösztönzik a beruházásokat a teljes termékfejlesztés és gyártási időszak során; kiemeli, hogy a K+F ösztönzők végső céljával annak garantálását kell kitérni, hogy a minőségi antibiotikumok megfizethetőek és hozzáférhetőek legyenek;

110. elismeri, hogy a gyógyszereszek kulcsszerepet játszanak az antimikrobiális szerek megfelelő használatával kapcsolatos tudatosság növelésében és az antimikrobiális rezisztencia megelőzésében; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy bővítsék felelősségi körüket és engedélyezzék pontos mennyiség kiadását, illetve tegyék lehetővé bizonyos vakcinák és gyorsdiagnosztikai tesztek gyógyszerárakban történő alkalmazását;

111. kéri, hogy a fenntartható ösztönzők lehetőségei között az átruházható forgalmazási kizárólagossággal vagy a piacra lépés jutalmazásával is számoljanak;

112. kéri a Bizottságot, hogy világszinten vállaljon vezető szerepet a korai diagnosztikával kapcsolatos, bizonyítékokra alapuló helyes gyakorlati modellek támogatásában az antimikrobiális rezisztencia kezelése érdekében;

Globális menetrend kialakítása

113. hangsúlyozza, hogy globális szinten összehangolt és azonnali fellépés hiányában a világ egy olyan, antibiotikumok utáni korszak felé halad, amelyben a közönséges fertőzések is újra halálosak lehetnek;

114. emlékeztet, hogy – a probléma bonyolultsága, határokon átnyúló dimenziója, a környezetre, az emberek és az állatok egészségére gyakorolt súlyos következmények, valamint a jelentős gazdasági teher következtében – az antimikrobiális rezisztencia sürgős és koordinált globális és ágazatközi fellépést követel meg; kéri ezért, hogy az Unió és a tagállamok egyértelműen vállaljanak elkötelezettséget európai és nemzetközi partnerségek kiépítése és egy olyan átfogó globális stratégia létrehozása mellett, amellyel küzdeni lehet az antimikrobiális rezisztencia ellen, többek között a nemzetközi kereskedelem, a fejlesztés és a mezőgazdaság szakpolitikai területét lefedve;

115. üdvözli, hogy a WHO összeállította az antibiotikumoknak ellenálló 20 legveszélyesebb patogén listáját ⁽³⁹⁾; szorgalmazza, hogy az antibiotikumoknak ellenálló baktériumokat tartalmazó prioritási lista alapján sürgősen indítsanak K+F projekteket az ezeket legyőzni képes gyógyszerek kifejlesztése érdekében; ugyanakkor kiemeli, hogy az új gyógyszerekre irányuló kutatás nem az egyetlen szükséges fellépés, és hogy mind az emberek, mind az állatok tekintetében foglalkozni kell az antibiotikumok helytelen és túlzott felhasználásával;

⁽³⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 141/2000/EK rendelete (1999. december 16.) a ritka betegségek gyógyszereiről (HL L 18., 2000.1.22., 1. o.).

⁽³⁹⁾ <http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2017/bacteria-antibiotics-needed/en/>

2018. szeptember 13., csütörtök

116. elismeri, hogy az antimikrobiális rezisztencia határokon átnyúló kérdés, és hogy a világ minden részéről érkeznek termékek Európába; sürgeti a Bizottságot, hogy működjön együtt harmadik felekkel az antibiotikumok állattenyésztésben való felhasználásának és a kapcsolódó környezetszennyeződésnek a csökkentése érdekében; kéri továbbá a Bizottságot, hogy hajtson végre együttműködésen alapuló kutatási programokat a harmadik országokkal az antibiotikumok túlzott használatának mérséklése céljából; kéri a Bizottságot, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások keretében tiltsa be az olyan élelmiszer-hasznosítású állatokból származó termékek behozatalát, ahol az állatokat nem az uniós normáknak megfelelően tenyésztették, konkrétan az antibiotikumos növekedésserkentők felhasználásának tiltásával;

117. tudomásul veszi „A gyógyszereknek ellenálló fertőzések globális kezelése: végleges jelentés és ajánlások” című jelentést⁽⁴⁰⁾, mely szerint az antimikrobiális rezisztenciára irányuló globális fellépés becsült költsége egy 10 éves időszakra vetítve 40 milliárd USD, ami elenyésző a fellépések hiányából származó költségekhez képest, és csupán töredéke annak az összegnek, amelyet a G20-országok költenek egészségügyre napjainkban (0,05 % körül); felszólítja a Bizottságot, hogy elemezze annak lehetőségét, hogy közegészségügyi adót vet ki az ágazatra annak társadalmi felelőssége keretében;

118. kiköti, hogy a brexitet követően az Egyesült Királysággal kötendő bármely jövőbeni kereskedelmi megállapodásban foglalkozni kell az antimikrobiális rezisztenciával, illetve feltételül kell szabni, hogy az Egyesült Királyság kövesse nyomon a jövőbeni előrelépéseket az antimikrobiális rezisztencia leküzdésére irányuló uniós fellépések terén mind az uniós, mind az egyesült királyságbeli fogyasztók és munkavállalók védelme érdekében;

119. üdvözlöi a WHO antimikrobiális rezisztenciáról szóló globális cselekvési tervét, amelyet az Egészségügyi Világszervezet 68. ülésén egyhangúlag fogadtak el 2015 májusában; hangsúlyozza, hogy a globális, uniós és nemzeti cselekvési terveknek összhangban kell lenniük a globális cselekvési tervvel;

120. üdvözlöi az orvosi szempontból fontos antimikrobiális szerek élelmiszer-hasznosítású állatokban történő felhasználásáról szóló új WHO-iránymutatásokat⁽⁴¹⁾; kiemeli, hogy egyes országokban az orvosi szempontból jelentős antibiotikumok 50–70 %-át az állategészségügyben használják fel, elsősorban az egészséges állatok növekedésének serkentésére; az egységes egészségügyi megközelítés keretében kéri, hogy ezt a témát építsék be az Unió kereskedelempolitikájába és a nemzetközi szervezetekkel, például a WTO-val, valamint a társult vagy harmadik országokkal folytatott tárgyalásokba, olyan globális politikát alakítva ki, melynek célja az antibiotikumok egészséges állatok hizlalására történő alkalmazásának betiltása;

121. megjegyzi, hogy az antimikrobiális rezisztencia komoly aggodalomra ad okot számos, a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt betegség, többek között a HIV/AIDS, a malária és a tuberkulózis, valamint járványokkal és pandémiákkal összefüggő betegségek tekintetében; kiemeli, hogy az antimikrobiális rezisztencia okozta halálesetek mintegy 29 %-át gyógyszerrezisztens tuberkulózis okozza; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen növeljék egészségügyi eszközökre irányuló kutatási és az ilyen eszközök alkalmazásával kapcsolatos támogatásukat, hogy fel lehessen lépni a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt betegségek ellen, amelyekre az antimikrobiális rezisztencia hatással van; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a földközi-tengeri térségben folytatott kutatási- és innovációs partnerség (PRIMA) és az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnersége (EDCTP) mintájára alakítson ki olyan nemzetközi egészségügyi K+F projektekre irányuló partnerségeket, amelyek különböző földrajzi régiókat ölelnek fel, és a legfontosabb egészségügyi témákkal foglalkoznak, például az antimikrobiális rezisztenciával, a vakcinákkal, a rákkal és a gyógyszerekhez való hozzáféréssel;

122. hangsúlyozza az olyan uniós kezdeményezések jelentőségét, mint amilyenek például az AIDS-re, a tuberkulózisra vagy a maláriára és egyéb fertőző betegségekre irányuló ECDC-programok; rámutat arra, hogy ezek a kezdeményezések a bevált gyakorlatok példái, és bizonyítják az Unió reakcióképességét és megfelelő működését az új antibiotikumok iránti igény tekintetében, valamint hogy az ECDC-nek kulcsfontosságú szerepet kellene betöltenie a K+F igények prioritási sorrendjének meghatározásában, a fellépések összehangolásában és az összes szereplő bevonásában, az ágazatokon átívelő munka előmozdításában, valamint a K+F hálózatokon keresztül zajló kapacitásépítésben;

123. hangsúlyozza, hogy a multirezisztens baktériumok megjelenésének problémáját, amelyek egyidejűleg több antibiotikummal szemben is ellenálló baktériumok, és végső soron valamennyi rendelkezésre álló antibiotikummal, többek között a legújabb típusú antibiotikumokkal szemben is ellenálló szuperbaktériumokká alakulhatnak; hangsúlyozza, hogy adatbázist kell létrehozni az említett multirezisztens baktériumokról, többek között az AIDS, a tuberkulózis, a malária, a gonorrhoea, az Escherichia coli és más gyógyszer-rezisztens baktériumok vonatkozásában;

124. megjegyzi, hogy az Egyesült Államokban élelmiszer-előállítás céljából tenyésztett állatoknak ötször annyi antibiotikumot adnak be, mint az Egyesült Királyságban tenyésztett haszonállatoknak; ezért hangsúlyozza az Unióra behozott húsaruk ellenőrzésének fontosságát;

⁽⁴⁰⁾ https://amr-review.org/sites/default/files/160518_Final%20paper_with%20cover.pdf

⁽⁴¹⁾ http://www.who.int/foodsafety/areas_work/antimicrobial-resistance/cia_guidelines/en/

2018. szeptember 13., csütörtök

125. felszólítja a Bizottságot, hogy a kereskedelmi megállapodásokban álljon ki az antimikrobiális rezisztencia kezelésére és az antibiotikumok megfelelő használatára irányuló uniós előírások és intézkedések mellett, és törekedjen a WTO útján az antimikrobiális rezisztencia problémájának felvetésére; megjegyzi, hogy az EU-ban már 2006 óta tilos antibiotikumok növekedésserkentőként való használata az élelmiszer-termelő állatokban, ám egyes Európán kívüli országokban még mindig lehet antibiotikumokat használni növekedésserkentőként az állati takarmányokban; felszólítja a Bizottságot, hogy valamennyi szabadkereskedelmi megállapodásba vegyen fel záradékot, amely előírja, hogy a harmadik országokból behozott élelmiszereket nem lehet növekedésserkentőként használt antibiotikum felhasználásával előállítani azzal a céllal, hogy egyenlő versenyfeltételeket lehessen biztosítani az uniós állattenyésztés és akvakultúra számára, valamint az antimikrobiális rezisztencia csökkentése érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy tiltsa meg a harmadik országokból származó valamennyi élelmiszer-behozatalt abban az esetben, ha e termékek az EU-ban egyes emberi megbetegedések kezelésére fenntartott antibiotikumokkal vagy antibiotikum-csoportokkal kezelt állatokból származnak;

126. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg az antimikrobiális szerek előállításának, kereskedelmének, használatának és ártalmatlanításának illegális gyakorlata elleni küzdelemre irányuló intézkedéseket; hangsúlyozza, hogy az antimikrobiális szerek élelciklusában részt vevő szereplőknek felelősséget kell vállalniuk tetteikért;

127. tudomásul veszi a meglévő antibiotikumok egyetemességének és megfizethetőségének, valamint a hozzájuk való széles körű hozzáférésnek a következményeit; úgy véli, hogy a konkrét antibiotikumokkal való célzott kezelést mindenki számára biztosítani kell a nem megfelelő antibiotikumokkal való visszaélésnek és a széles spektrumú antibiotikumok túlzott használatának az elkerülése érdekében; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy lépjenek fel határozottabban az antibiotikumok, különösen a kritikus jelentőségű emberi antibiotikumok nagy szállítmányainak dömpingáras értékesítésével szemben;

128. kéri az antibiotikum-gyártók alapos ellenőrzését annak érdekében, hogy az élelmezés-egészségügyi várakozási idő igazodjon a valósághoz, biztosítandó, hogy ne legyen jelen antibiotikum az élelmiszertermékekben;

129. felszólítja a Bizottságot, hogy folytassa az arra irányuló munkát, hogy az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos fellépést folyamatos magas szintű politikai figyelem övezze, és többek között az ENSZ fórumai, a G7- és a G20-csoport kötelezzék el magukat az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem iránt; hangsúlyozza, hogy lehetőség nyílik az uniós tudományos testületek, például az ECDC számára globális felügyeleti szerep vállalására; kéri a Bizottságot, hogy támogassa az EU és a nemzetközi szervezetek, többek között a WHO, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) és az Állategészségügyi Világszervezet (OIE) közötti együttműködést; üdvözlí az antimikrobiális rezisztencia leküzdéséről szóló, a Világ gazdasági Fórum 2016. januári davosi ülésén kiadott davosi nyilatkozatot, melyben a gyógyszeripari, biotechnológiai és diagnosztikai ágazatok kollektív fellépésre szólítanak fel az antibiotikumok, vakcinák és diagnosztikai módszerek fenntartható és kiszámítható piacának létrehozása érdekében, így ösztönözve az új és a meglévő kezelések megőrzését;

130. kéri az agroökológián alapuló termelési mód népszerűsítését, előmozdítását és az arra való áttérést;

o

o o

131. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központnak, az Európai Gyógyszerügynökségnek, az Európai Vegyianyag-ügynökségnek, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságnak, az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek, az Egészségügyi Világszervezetnek és az Állategészségügyi Világszervezetnek.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0355

Európa mozgásban: az uniós mobilitás jövője

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a mozgásban lévő Európáról és az uniós mobilitás jövőjéről (2017/2257(INI))

(2019/C 433/21)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az „Európa mozgásban: A mindenkit megillető tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való, társadalmilag igazságos átmenet programja” című európai bizottsági közleményre (COM(2017)0283),
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács által 2016. október 4-én ratifikált Párizsi Megállapodásra ⁽¹⁾,
- tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (általános adatvédelmi rendelet) ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a mindenkit megillető, tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitásról szóló, 2017. október 18-i véleményére ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „A közlekedés digitalizációjának és robotizációjának hatásai az uniós szakpolitikai döntéshozatalra” című, 2017. július 5-i véleményére ⁽⁴⁾,
- tekintettel az intelligens közlekedési rendszerekről szóló cselekvési tervről szóló, 2009. április 23-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a „CARS 2020-ról: az erős, versenyképes és fenntartható európai gépjárműipar felé” című, 2013. december 10-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az uniós multimodális integrált jegyrendszer megvalósításáról szóló, 2015. július 7-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A közlekedésről szóló 2011. évi fehér könyv végrehajtásáról: számvetés és a fenntartható mobilitás felé vezető út” című, 2015. szeptember 9-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a 2017. március 29-i vallettai útbiztonsági nyilatkozatra,
- tekintettel a Bizottság „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” című fehér könyvére (COM(2011)0144),
- tekintettel az Európai Parlament „Önvezető autók: a közúti közlekedés jövője?” című, 2016. évi tanulmányára,
- tekintettel az Európai Parlament „Infrastruktúra-finanszírozási kihívások a megosztásalapú gazdaságban” című, 2017. évi tanulmányára,

⁽¹⁾ HLL 282., 2016.10.19., 1. o.

⁽²⁾ HLL 119., 2016.5.4., 1. o.

⁽³⁾ HL C 81., 2018.3.2., 195. o.

⁽⁴⁾ HL C 345., 2017.10.13., 52. o.

⁽⁵⁾ HL C 184. E, 2010.7.8., 50. o.

⁽⁶⁾ HL C 468., 2016.12.15., 57. o.

⁽⁷⁾ HL C 265., 2017.8.11., 2. o.

⁽⁸⁾ HL C 316., 2017.9.22., 155. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „A digitalizációnak és a megosztásalapú gazdaságnak a munkaerőpiacokra gyakorolt hatásáról, illetve a foglalkoztatásban és a munkaügyi kapcsolatokban megjelenő következményeiről” című, 2017. évi tanulmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A8-0241/2018),
- A. mivel a közlekedési ágazat strukturális változásokon megy keresztül, és az uniós közlekedés jövője a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keret, a Tiszta levegőt Európának program és a 2011–2020 közötti időszakra vonatkozó uniós közútbiztonsági iránymutatások átfogó prioritásainak metszéspontjában áll;
- B. mivel a közlekedés szén-dioxid-mentesítése és az alacsony kibocsátású technológiák használata lehetőségeket kínál a jövőbeli mobilitás és a fenntartható gazdasági növekedés tekintetében;
- C. mivel a közösségi és megosztáson alapuló gazdaság világszerte átalakítja a közlekedési ipart; mivel az európai közlekedési iparon belül a közösségi gazdaság keretében zajló ügyletek értéke 2015-ben a becslések szerint 5,1 milliárd euró volt, ami az előző évhez képest 77 %-os növekedést jelentett, ugyanakkor a nem pénzületi, megosztáson alapuló gazdasági interakciók messze túlszárnyalják ezt a forgatókönyvet, rávilágítva a jelenség fontosságára;
- D. mivel a becslések szerint a személyszállítás 2010 és 2050 között mintegy 42 %-kal fog nőni, az áru fuvarozás esetében pedig ugyanezen időszak alatt 60 %-os növekedés várható;
- E. mivel a közlekedésről szóló 2011. évi fehér könyv azt szorgalmazta, hogy 2030-ra a fő folyosók mentén megvalósuló közúti áru fuvarozás 30 %-át, 2050-re pedig 50 %-át fenntarthatóbb közlekedési módoknak, például a vasútnak kell átvállalnia, ugyanakkor a megfelelő zöld infrastruktúrák kiépítését is kérte;
- F. mivel „a felhasználó és a szennyező fizet” elv alkalmazása minden közlekedési mód, köztük a közúti, vasúti, tengeri és légi közlekedés esetében hozzá fog járulni az összes közlekedési mód közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez;
- G. mivel az új mobilitási szolgáltatások célja a városi közlekedés jelentős javítása, és ezt a torlódások és a kibocsátások csökkentése, valamint a magángépjármű-tulajdonlás alternatívájának felkínálása révén érhetik el, hiszen továbbra is a személyautó a fő közlekedési eszköz a megtett utazások tekintetében; mivel ezek a szolgáltatások lehetővé teszik a multimodális és a megosztott közlekedés irányába történő elmozdulást, ami így fenntarthatóbb, és kiegészítheti a közösségi és az aktív közlekedési formákat;
- H. mivel a közlekedési ágazat kulcsszerepet játszik az uniós gazdaság működésében, hiszen az uniós GDP mintegy 4 %-át és az uniós foglalkoztatás több mint 5 %-át teszi ki⁽⁹⁾; mivel a nők az ágazat munkaerőállományának mindössze 22 %-át teszik ki, és mivel az ágazat munkavállalóinak egyharmada 50 évesnél idősebb;
- I. mivel az összekapcsolt és önzetű járműveknek köszönhetően vélhetőleg hatékonyabb, biztonságosabb és biztosabb lesz a közúti közlekedés, hiszen az európai közúti balesetek fő oka az emberi mulasztás;
- J. mivel az elmúlt évtizedekben jelentős előrelépések történtek, amelyeknek köszönhetően az EU a világ legbiztonságosabb közúti közlekedési régiójává vált; mivel a balesetek áldozatainak nagy száma – az elmúlt évben 25 500 halálos kimenetelű balesettörtént és 135 000 ember sérült meg súlyosan az európai utakon – továbbra is jelentős emberi szenvedést és elfogadhatatlan gazdasági költségeket okoz, amelyek évente 100 milliárd EUR-ra 75 000 becsülhetők, mivel továbbra nem teljesül az a cél, hogy 2010-hez képest 2020-ig a felére csökkenjen a közúti balesetek áldozatainak száma, és mivel jelentősen nő a súlyos sérültek és a halálos áldozatok aránya a veszélyeztetett úthasználók, például a gyalogosok, a kerékpárosok és a kisebb kétkerekű motoros járművek vezetői körében;

⁽⁹⁾ Az EU közlekedése számokban: Statisztikai zsebkönyv – 2015, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2015.

2018. szeptember 13., csütörtök

- K. mivel a közlekedés a városi területeken tapasztalható légszennyezés fő oka, és az Európai Unióban mért üvegházhatásúgáz-kibocsátás több mint 25 %-áért felelős, amelynek több mint 70 %-a a közúti közlekedésből származik, és ez az arány egyre nő;
- L. mivel a legújabb kutatások és becslések szorosabb kapcsolatot mutatnak a levegőszennyezés és a magasabb közegészségügyi kockázatok között, beleértve a szív- és érrendszeri betegségeket (például az agyvérzést és az ischaemiás szívbetegséget) és a rákot, és mivel az EU-ban a szálló por becslések szerint évente 399 000, a nitrogén-oxidok 75 000, az ózon pedig 13 600 idő előtti halálesetet okoz; mivel a városi környezetben élők különösen ki vannak téve ennek a veszélynek;
- M. mivel jelenleg világszerte jelentős erőfeszítéseket tesznek az inkluzívabb, biztonságosabb és méltányosabb közlekedési ágazat megteremtése érdekében, ideértve ambiciózus célok és kötelező előírások bevezetését, és mivel az Unió nem hagyhatja ki azt a lehetőséget, hogy e társadalmi újítások éllovasa legyen;

A közlekedés átalakulásának hatása a készségekre és a munkamódszerekre

1. üdvözlö az „Európa mozgásban: a mindenkit megillető, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való, társadalmilag igazságos átmenet programja” című európai bizottsági közleményt, amely elismeri, hogy a mobilitási ágazat gyökeres átalakuláson megy keresztül, és hangsúlyozza, hogy a digitális mobilitás forradalmának egy biztonságosabb, innovatívabb, integráltabb, fenntarthatóbb, igazságosabb, versenyképesebb és tisztább, a többi fenntarthatóbb közlekedési móddal összekapcsolt közúti közlekedési ágazatot kell eredményeznie; üdvözlö a közlemény stratégiai megközelítését, amely a közúti szállítás egyre összetettebb területére vonatkozó egységes szabályozási keret létrehozására irányul;
2. rámutat, hogy az Unió mobilitási ágazatának ki kell használnia a digitális technológiák által megteremtett lehetőségeket; úgy véli, hogy fejleszteni kell és elő kell mozdítani az olyan új üzleti modelleket, amelyek innovatív megosztott mobilitási szolgáltatásokat hívnak életre, például az áruszállítási műveleteket segítő új online platformokat, a gépkocsik közös használatát, az autó- vagy kerékpármegosztó szolgáltatásokat vagy a forgalmi helyzetről valós idejű elemzéseket és adatokat kínáló okostelefon-alkalmazásokat;
3. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a közlekedésről szóló 2011. évi fehér könyvben, valamint az éghajlatváltozásról szóló, 2015. decemberi Párizsi Megállapodásban foglalt célokkal és kezdeményezésekkel összhangban javasoljanak és alkalmazzanak kooperatív intelligens közlekedési rendszerrel (C-ITS) kapcsolatos intézkedéseket;
4. kiemeli, hogy az uniós gépjárműipari ágazat 8 millió ember számára biztosít munkahelyet, és az Európai Unió bruttó hozzáadott értékének 4 %-át teszi ki, amivel 120 milliárd EUR kereskedelmi többletet termel;
5. kiemeli, hogy a gépjárműiparban zajló, digitalizációval, az automatizációval vagy a tisztább gépkocsikkal kapcsolatos változások új készségeket és munkamódszereket tesznek szükségessé; hangsúlyozza, hogy ezen változásoknak új, az ágazatot még inkább vonzóvá tévő lehetőségeket kell eredményezniük, és meg kell szüntetniük az ágazatra jellemző munkaerőhiányt; kiemeli, hogy a tisztább, összekapcsoltabb és automatizáltabb járművek gyártása hatással lesz a gyártásra, a fejlesztésre, a karbantartásra és a szervizelésre, és új készségeket tesz majd szükségessé, például az elektromos motorok összeszerelése vagy a második generációs akkumulátorok, az üzemenyagcellák és a számítástechnikai vagy érzékelő berendezések gyártása terén; hangsúlyozza, hogy az ipar már ma is hatalmas kihívásokkal szembesül a megfelelő készségekkel rendelkező munkaerő toborzása tekintetében, és miközben a várakozások szerint tovább fog nőni a mérnöki álláshelyek száma, a vállalatok keresni fognak szoftveres készségekkel bíró munkaerőt is; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Unió fuvarozóinak folyamatos képzése és képességfejlesztése alkalmazkodjon és legyen összhangban ezekkel az új kihívásokkal;
6. hangsúlyozza, hogy a közlekedés jövőjére vonatkozó programnak prioritásként kell tekintenie a nők és férfiak közötti esélyegyenlőségre; hangsúlyozza, hogy a közlekedési ágazatot nagyrészt a férfiak dominálják, akik a teljes munkaerő háromnegyedét teszik ki, ezért ösztönözni kell a nemek közötti egyensúlyt; üdvözlö a „A nők és a közlekedés – uniós platform a változásért” elnevezésű kezdeményezés létrehozását, amely a nők foglalkoztatását és az esélyegyenlőséget hivatott ösztönözni a közlekedési ágazatban; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy együttes erővel dolgozzanak ezen a platformon a nők számára való munkahelyteremtés és az ágazat digitalizációja közötti összhang érdekében;

2018. szeptember 13., csütörtök

7. rámutat, hogy a digitális forradalom át fogja alakítani a gépjárműipar értékláncát, a kutatási és befektetési prioritásokat és a technológiai lehetőségeket – amelyeknek átláthatónak, követhetőnek és a jogi normákkal összeegyeztethetőnek kell lenniük –, valamint hatással lesz az ágazat világszertei versenyhelyzetére;
8. emlékeztet arra, hogy az automatizált járművezetés jelentős hatással lesz a közlekedési ágazat munkavállalóira, és új képzéseket tesz majd szükségessé az érintett szakmák esetében; felkéri a tagállamokat, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket a munkaerőpiac említett átalakulására való felkészülés érdekében, amelyet megerősített szociális párbeszédnek kell kísérnie; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy olyan uniós stratégiát, amely magában foglalja a közlekedés digitalizációja által létrehozandó új foglalkoztatási lehetőségeket, valamint figyelembe veszi a tagállamok bevált gyakorlatait azzal a céllal, hogy ösztönözze a munkahelyteremtést a közlekedési ágazatban, ideértve prioritásként megfelelő megoldások felkínálását azon munkavállalók számára, akiknek munkahelye elavulttá válik a közlekedési ágazat digitalizációját követően;
9. hangsúlyozza, hogy automatizált járművezetés végső soron kérdéseket vet fel a vezetési és pihenőidőkre vonatkozó meglévő uniós jogszabályok értelmezésével kapcsolatban; kéri a Bizottságot, hogy folyamatosan kísérje figyelemmel, szükség van-e jogalkotási fellépésre;
10. felhívja a figyelmet arra, hogy a digitalizáció hozzájárul a hatóságok és a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentéséhez és az eljárási folyamatok leegyszerűsítéséhez, ugyanakkor a digitális menetíró készülékek bevezetésével egyszerűbbé is teszi majd a vezetési és pihenőidőkre vonatkozó jogszabályoknak, illetve a kábotázásra vonatkozó szabályoknak való megfelelés ellenőrzését, ezáltal javítva a hivatásos járművezetők munkafeltételeit, továbbá egyenlő versenyfeltételeket biztosítva az összes fuvarozó számára;
11. üdvözlözi az Európai Bizottság új európai készségfejlesztési programját, valamint az olyan kezdeményezéseket, mint a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés terve és a digitális készségekkel és munkahelyekkel foglalkozó koalíció, amelyek segítik a szakszervezetek, a képzési intézmények és a magánszektor szereplői közötti együttműködést a strukturális munkaerőhiány megelőzése, feltárása és kezelése terén;
12. örömdetesnek tartja, hogy az autóipar az ágazati képzési együttműködési terv hat kísérleti ágazatának egyikeként finanszírozásban részesült az ágazati szakképzés-fejlesztési szövetség Erasmus+ program keretében megvalósuló fellépésén keresztül;
13. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy mutassa be a gépjárműiparban szükséges készségekkel kapcsolatban indított projektek felidős értékelését, beleértve a hároméves SKILLFUL kutatási projektet és a GEAR 2030 magas szintű munkacsoport által kidolgozott ajánlásokat; úgy véli, hogy a SKILLFUL projekt eredményei alapján értékelni lehet majd a közúti járművezetőkre vonatkozó, hatályos képzési és képzési követelmények megfelelését, különösen az új szakmák/készségek fényében;
14. felszólítja a tagállamokat, hogy ahelyett, hogy az egyes kihívásokra fókuszálnának, legyenek proaktívabban, hogy választsanak a digitalizáció kihívásaira, és a technológiasemlegesség elve alapján hozzanak átfogó és stratégiai döntéseket, amelyek a lehetséges előnyök maximális kiaknázását célozzák, valamint igyekezzenek közös álláspontot kialakítani a legfontosabb ügyekkel kapcsolatos uniós megközelítés terén;
15. kiemeli, hogy a felhasználók és a fogyasztók alapvető szerepet játszhatnak a közlekedésen belüli átmenet előmozdításában, továbbá arra kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nyilvánosság tudatosságának növelése és a fogyasztók kellően megalapozott döntésének elősegítése érdekében fokozzák az átláthatóságot és a vonatkozó adatok nyilvános hozzáférhetőségét;

Átalakulás a kutatás és innováció fejlődésén keresztül

16. kiemeli, hogy Európa világszerte mind a gyártás, mind pedig a közlekedés terén, és hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen, hogy az európai közlekedési ágazat továbbra is fenntartható módon fejlődjön, fektessen be, folytasson innovációt és újuljon meg annak érdekében, hogy megőrizze technológiai vezető szerepét és versenyhelyzetét;
17. emlékeztet az akadályok nélküli egységes európai közlekedési térség létrehozásának kulcsfontosságú célkitűzésére, amelyben a hatékony komodalitást tekintve valamennyi szállítási módnak megvan a maga helye, és a szállítási módok közötti integráció növelhető, és ezért felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak létre a megfelelő ösztönzőkön alapuló környezetet annak érdekében, hogy hatékonyabbá lehessen tenni az egyes közlekedési módokat, illetve fel lehessen számolni a meglévő akadályokat, például a felesleges bürokráciát;

2018. szeptember 13., csütörtök

18. emlékeztet arra, hogy a közúti biztonság növelése, az éghajlatváltozás korlátozása, valamint a szén-dioxid-kibocsátás, a légszennyezés és a torlódások csökkentése érdekében fenntartható és innovatív közlekedési technológiákra és mobilitási megoldásokra, valamint az innovációt ösztönző európai szabályozási keretre van szükség; e tekintetben több finanszírozást szorgalmaz az egymással összefüggő horizontális kutatásra és fejlesztésre az összekapcsolt és önzvezető gépjárművek, a vasúti és közúti infrastruktúrák villamosítása, az alternatív üzemanyagok, a gépjárművek tervezése és gyártása, a hálózat- és forgalomirányítás, valamint az intelligens mobilitási szolgáltatások és infrastruktúra terén, nem hagyva figyelmen kívül a más ágazatokban meglévő rendszereket; megjegyzi, hogy ezek a kulcsfontosságú innovációk szükségessé teszik az ipari know-how számos formájának alkalmazását, amennyiben azokat hatékonyan kívánjuk fejleszteni; ebben az értelemben az együttműködő, automatizált és összekapcsolt gépjárművek növelhetik az európai ipar versenyképességét, valamint csökkenthetik az energiafogyasztást és a közlekedésből adódó kibocsátásokat, továbbá hozzájárulhatnak a halálos kimenetelű közlekedési balesetek számának csökkentéséhez; hangsúlyozza ezért, hogy meg kell határozni az infrastruktúrára vonatkozó követelményeket annak biztosítása érdekében, hogy ezek a rendszerek biztonságosan működjenek;

19. rámutat, hogy Európának a közlekedéssel kapcsolatos együttes kutatási és innovációs fellépést illetően jobb keretrendszerre van szüksége ahhoz, hogy lépést tudjon tartani a technológiai fejlesztésekkel, az európai polgárok számára biztosítani tudja a lehető legjobb közlekedési és mobilitási megoldásokat, ugyanakkor biztosítsa, hogy az európai vállalkozások megtarthassák és növelhessék versenyelőnyüket; úgy véli, hogy a jövőbeli közlekedési rendszerünkkel kapcsolatos ambiciózus célok csak akkor valósíthatók meg, ha az új ötleteket és elképzeléseket a szakpolitikai és szabályozási menetrendekkel szoros kölcsönhatásban lehet kidolgozni, tesztelni és megvalósítani;

20. a kutatás, innováció és képzés terén nyújtott további átlátható pénzügyi támogatás biztosítására szólít fel, ahogy arra az intelligens szakosodási stratégiák keretén belül került sor, amikor az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozása olyan területeken nyújtott támogatást, mint az erőátviteli rendszerek vagy az intelligens közlekedési rendszerek;

21. emlékeztet arra, hogy a 2021–2027 közötti időszakra szóló következő többéves pénzügyi kereten belül biztosított európai finanszírozás létfontosságú lesz a határokon átnyúló infrastruktúrák kiépítéséhez és a TEN-T törzshálózati folyók mentén kialakuló torlódások megszüntetéséhez, továbbá megállapítja, hogy az infrastruktúrák finanszírozása előmozdítja a kiváló minőségű és fenntartható közlekedési szolgáltatásokba és technológiákba irányuló magán- és állami beruházásokat; ezért kéri, hogy a következő többéves pénzügyi kereten belül biztosítsanak költségvetési forrásokat a jövő közlekedését szolgáló rendszerek, szolgáltatások és digitális megoldások gyors fejlődésének és bevezetésének érdekében;

22. hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell a pénzügyi akadályokat, valamint egyszerűsíteni kell a finanszírozáshoz való hozzáférést, mivel a bürokrácia és az adminisztratív költségek a szükséges készségek és kapacitás hiánya miatt nagyobb áldozatot követelnek a kkv-től; kéri a Bizottságot annak felügyeletére, hogy a tagállamoknak az intelligens közlekedési struktúrákhoz kapcsolódó nyílt eljárásai megfeleljenek a közbeszerzésről szóló, 2014/24/EU irányelvben meghatározott azon rendelkezéseknek, amelyek a kis- és középvállalkozások részvételének megkönnyítéséről szólnak;

23. rámutat, hogy Európában fejleszteni kell az innovációs ökoszisztémát, amely az alapkutatásoktól egészen az olyan új szolgáltatásokkal és üzleti modellekkel kapcsolatos kutatásokig terjed, amelyek (amint a piacon széles körben elterjednek) társadalmi újításokhoz vezetnek; kiemeli, hogy az innovációs ökoszisztéma állami támogatása során a kutatással és innovációval kapcsolatos piaci hiányosságokra és az olyan innovációbarát szakpolitikákra kell összpontosítani, amelyek lehetővé teszik az európai szabványosítást és szabályozást, valamint a magánszférabeli innovációs beruházások ösztönzésére szolgáló pénzügyi eszközöket biztosítanak;

24. megjegyzi, hogy az uniós szintű kutatás – különösen a Horizont 2020 révén – kulcsszerepet fog játszani az eredmények elérésében, amint azt a köz- és magánszféra közötti partnerségek – mint például az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás és a környezetbarát járművek európai kezdeményezése – bizonyítják, és az összekapcsolt és automatizált járművezetés tekintetében külön köz-magán társulás létrehozására szólít fel; támogatja a Bizottságnak az európai akkumulátoripari szövetség létrehozására irányuló munkáját, és további pénzügyi támogatást sürget a fenntartható akkumulátorok és akkumulátorcellák EU-ban történő előállítására és újrahasznosítására érdekében a jövőbeli alacsony kibocsátású és kibocsátásmentes járművek gyártása, valamint a lítiumhoz és a kobalthoz hasonló anyagok behozatala terén alkalmazott globális tisztességes kereskedelmi megközelítés kialakítása céljából, mivel e technológiák fejlődése kulcsfontosságú szerepet fog játszani a tiszta és fenntartható mobilitás jövőjében;

25. hangsúlyozza, hogy olyan gazdasági és iparfejlesztési stratégiákat kell kidolgozni, amelyek összhangban vannak az elérendő célokkal – például az alacsony kibocsátású járművek gyártásának és használatának egyre erőteljesebb fellendülésével – és az ezen célok eléréséhez szükséges eszközök megteremtésével az infrastruktúrák és a használathoz kapcsolódó alkotóelemek, például az akkumulátorok tekintetében, amelyekre egyébként a Bizottságnak és a tagállamoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk az európai akkumulátorgyártási stratégia kidolgozásához; hangsúlyozza, hogy a költségek csökkentése érdekében ösztönözni kell a gyártók és a piac általi alkalmazást;

2018. szeptember 13., csütörtök

26. üdvözlí, hogy a Bizottság a körforgásos gazdasággal is kapcsolatot teremt, különös tekintettel a ritka anyagokra és az akkumulátorokra; e tekintetben ösztönzi a Bizottságot, hogy vizsgálja meg részletesebben az akkumulátorgyártás és -újrahasznosítás környezeti lábnyomát, hogy teljes képet kapjon az akkumulátorral működő elektromos járművek környezeti hatásairól annak érdekében, hogy megkönnyítse a különböző meghajtási rendszerek életciklus-alapú fenntarthatóságának összehasonlítását;

27. hangsúlyozza a járművek akkumulátorainak újrafelhasználásából származó lehetséges előnyöket, például az intelligens energiahálózatokban és az intelligens otthoni energiátárolási megoldásokban, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy finanszírozási rendszerek révén támogassák e területen a kutatási és kísérleti projekteket;

28. támogatja az olyan digitális technológiák fokozott használatát „a szennyező fizet” elv alkalmazása során, mint például a járművek környezeti teljesítményén alapuló elektronikus útdíjrendszer és elektronikus jegyértékesítés; üdvözlí a Bizottság városok számára készített, a városi járműhozzáférési korlátozásokról (UVAR) szóló iránymutatásait; hangsúlyozza azonban, hogy európai szinten többet kell tenni az egységes közlekedési térség széttagoltságának elkerülése érdekében; hangsúlyozza ezzel összefüggésben a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos projektek és a környezeti szempontból leginkább felelősségteljes, alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokba való beruházások finanszírozásának fontosságát annak érdekében, hogy elő lehessen mozdítani a közlekedési rendszer átalakulását, valamint biztosítani lehessen a fenntarthatóbb energiaszerkezetre való átállás felgyorsítására szolgáló energetikai és közlekedési eszközök integrálását; úgy véli, hogy a közlekedés uniós finanszírozása tekintetében az éghajlati célok eléréséhez való alkalmasságnak a projektek egyik támogathatósági kritériumának kell lennie;

29. ismételt hangsúlyozza az éghajlatváltozás elleni küzdelemre vonatkozóan a Párizsi Megállapodásban, az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjében és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretben megfogalmazott uniós kötelezettségvállalásokat; üdvözlí az olyan már elfogadott intézkedéseket, mint például a könnyűgépjárművekre vonatkozó, világszinten harmonizált vizsgálati eljárás (WLTP), valamint a valós vezetési feltételek melletti kibocsátásról szóló csomagok, amelyek célja a megállapított dekarbonizációs célkitűzések és a valós közúti kibocsátások közötti eltérés csökkentése; kéri a Bizottságot, hogy ellenőrizze ezen intézkedések hatékonyságát, és szükség esetén tegyen javaslatot további fejlesztésekre; úgy véli, hogy a könnyűgépjárművekre vonatkozó, világszinten harmonizált vizsgálati eljárás a megfelelő irányba tett lépés a személygépkocsik üzemanyag-fogyasztásának és CO₂-kibocsátásának mérése terén;

30. megjegyzi, hogy a fogyasztók tájékoztatása a személyszállító gépjárművekről elengedhetetlen a közlekedés szén-dioxid-mentesítésének felgyorsításához, ezért a magánszemélyek tájékozottabb döntéshozatalának, valamint a vállalatok és a magánszemélyek magatartásának megváltoztatása és a tisztább mobilitás előmozdítása érdekében szorgalmazza a járművek kibocsátására és üzemanyag-fogyasztására vonatkozó tájékoztatás javítását, megbízhatóbbá és könnyebben hozzáférhetővé tételét olyan intézkedésekkel, mint például a járművek szabványosított, jól látható és egyértelmű címkézése; hangsúlyozza, hogy a pontosabb információk a „zöld” közbeszerzést is elősegítik, és lehetővé teszik a tagállami, regionális és városi hatóságok számára annak alkalmazását; üdvözlí az (EU) 2017/948 bizottsági ajánlást⁽¹⁰⁾, ugyanakkor felkéri a Bizottságot, hogy fontolja meg a személygépkocsik címkézéséről szóló 1999/94/EK irányelv⁽¹¹⁾ felülvizsgálatát;

31. tudomásul veszi azokat a jelenlegi pénzügyi és nem pénzügyi nehézségeket, amelyekkel az alacsony kibocsátású járműveket vásárló fogyasztók szembesülnek; emlékeztet arra, hogy az alacsony kibocsátású járművek végfelhasználók általi elfogadottsága nagyban függ az átfogó és határokon átnyúló infrastruktúra rendelkezésre állásától és hozzáférhetőségtől; üdvözlí e tekintetben azokat a meglévő magán- és állami kezdeményezéseket, amelyek célja, hogy lehetővé tegyék az üzemanyagotöltő infrastruktúrák üzemeltetői közötti barangolást; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a barangolás megkönnyítése, valamint az európai töltőinfrastruktúra hozzáférhetőségének javítása érdekében; kéri a Bizottságot, hogy az uniós szintű alapvető lefedettség mihamarabbi elérése érdekében nyújtson nagyobb támogatást a tagállamoknak az alternatív üzemanyagokhoz kapcsolódó infrastruktúráik bővítésére irányuló erőfeszítéseikhez;

32. úgy véli, hogy az alacsony kibocsátású üzemanyagok piaci elterjedésének felgyorsítása és éghajlati előnyök teljes mértékű kiaknázása érdekében ösztönözni kell azok használatát, illetve a velük kompatibilis járművek fejlesztését; megismétli azonban, hogy a Párizsi Megállapodás betartása érdekében az évszázad közepére a közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást egyértelműen a kibocsátásmentesség felé haladó pályára kell állítani; hangsúlyozza, hogy az európai közúti közlekedési ágazat nem mozdítható el az ökológiai és gazdasági fenntarthatóság irányába a technológiai „egyenmegoldásokat” alkalmazó megközelítés további alkalmazásával, és hogy ezért a különböző mobilitási igényeket kielégítő jövőbeli járművek kifejlesztése tekintetében gyorsan át kell állni a meghajtási rendszerek valóban technológiamentes értékelésére; hangsúlyozza, hogy az alacsony kibocsátású üzemanyag infrastruktúrájába történő beruházások felgyorsítása érdekében ágazatközi erőfeszítésre van szükség, ami előfeltétele az alternatív üzemanyaggal működő járművek szélesebb körű elterjedésének és használatának;

⁽¹⁰⁾ HLL 142., 2017.6.2., 100. o.

⁽¹¹⁾ HLL 12., 2000.1.18., 16. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

33. hangsúlyozza, hogy annak érdekében, hogy a tiszta járművekről szóló irányelv⁽¹²⁾ teljes mértékben megvalósíthassa céljait, figyelembe kell vennie az önkormányzatok és a regionális hatóságok szükségleteit és rendelkezésre álló erőforrásait, különös tekintettel az irányelv összetettségére és az adminisztratív terhekre;

34. üdvözli a Bizottság aziránti elkötelezettségét, hogy 2018. május 2-ig jogalkotási javaslatot terjesszen elő a nehézgépjárművek CO₂-kibocsátási és üzemanyag-fogyasztási előírásairól, amelynek ambiciózusnak és realiztikusnak kell lennie, valamint a jármű energiafogyasztását kiszámító eszköz („VECTO”) által gyűjtött adatokon kell alapulnia, a nehézgépjárművekre vonatkozó jogalkotás koherenciája érdekében; hangsúlyozza, hogy a VECTO-t gyorsan és rendszeresen aktualizálni kell, hogy a járművek hatékonyságának időben történő javítása érdekében lehetővé tegye az új technológiák pontos figyelembevételét;

35. hangsúlyozza, hogy a nehézgépjárművekre vonatkozó CO₂-kibocsátási célkitűzések ambiciózusságának összhangban kell lennie a szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentésére irányuló jövőbeli törekvésekkel, például az Euro 7 szabvány értelmében, valamint a járművek megengedett legnagyobb méreteiről és össztömegéről szóló (EU) 2015/719 irányelv⁽¹³⁾ szerinti követelményekkel;

36. emlékeztet azokra a kipufogógázoknak való kitettséget vizsgáló, felhőborító kísérletekre, amelyeket embereken és majmokon végzett el egy, a nagy gépjárműgyártók által finanszírozott testület, a közlekedési ágazat környezeti és egészségügyi helyzetével foglalkozó európai kutatócsoport (EUGT); emlékeztet arra, hogy nem ez az első ilyen autóiipari botrány; szorgalmazza, hogy minden olyan kutatás, amely tájékoztatja az uniós szakpolitikát, legyen teljes mértékben független a gépjárműipartól, figyelembe véve a finanszírozást és az alvállalkozói megbízásokat is;

A közlekedés minden felhasználó számára kedvező átalakulása

37. hangsúlyozza, hogy az önzetű gépjárművek, a gépjárművek és az infrastruktúra, illetve a gépjárművek és a gyalogosok közötti, valamint magán a hálózaton belüli összekapcsoltságnak is hosszú távú célkitűzésnek kell lennie az akadálytalan forgalom biztosítása érdekében; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy a hangsúlyt az adatvédelemre helyezve foglalkozzon az adathasználat és -kezelés kérdéseivel, és elemezze az összes lehetséges számítógéppel támogatott tervezési technológiai alkalmazást, amelyek magas szintű autonómiával rendelkeznek és hozzáadott értékkel bíró szolgáltatásokat nyújtanak; hangsúlyozza, hogy fejleszteni kell a távközlési és műholdas infrastruktúrákat a járművek közötti helymeghatározási és kommunikációs szolgáltatások javítása céljából, továbbá felkéri a Bizottságot annak kitűzésére, hogy hol és meddig kell összhangba hozni a meglévő közlekedési infrastruktúrákat az intelligens közlekedési infrastruktúrákra vonatkozó normákkal;

38. rámutat, hogy az önzetű és a tiszta járművek integrált infrastrukturális tervezést és beruházást fognak igényelni annak érdekében, hogy az utak fel legyenek szerelve a szükséges távközlési és díjszabási infrastruktúrával, például az elektromos autókhoz, továbbá hogy magas színvonalú útdatokat közöljenek, például a nagyfelbontású digitális térképekhez és a teljes mértékben interoperábilis fedélzeti berendezésekhez; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a közlekedési infrastruktúra innovatív, fenntartható korszerűsítésének finanszírozásához szükséges beruházásokat;

39. emlékezteti a Bizottságot arra, hogy a megfelelő közlekedési összeköttetések, a fogyasztókat szolgáló biztonsági, jelzési, automatizálási és digitális jellemzők megfelelő kezelése, valamint a biztonságos adatkezelés megvalósítása érdekében a TEN-T hálózat vasúti, közúti és belvízi folyosóin mihamarabb biztosítani kell a teljes 5G lefedettséget; kéri okos autópálya projektek kidolgozását és intelligens közlekedési folyosók létrehozását; úgy véli, hogy a főútvonalaknak szál, vezeték nélküli és 5G bázisállomással kell rendelkezniük;

40. emlékeztet, hogy az kell egyértelmű célként kitűzni, hogy egyáltalán ne legyenek áldozatok az európai utakon, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a régi és új közlekedési formák biztonságos együttélését, ezt az átállást meghatározott vezetéstámogató rendszerek kötelező jellegű beépítésével és a megfelelő infrastruktúra biztosításával segítve elő; felszólítja a Bizottságot, hogy végezzen alapos és technológiamentes értékelést az automatizált rendszerek közlekedésben való alkalmazásának biztonsági vonatkozásairól, az összes intermodális közlekedési rendszer biztonsági kihatásaira összpontosítva;

⁽¹²⁾ HLL 120., 2009.5.15., 5. o.

⁽¹³⁾ HLL 115., 2015.5.6., 1. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

41. hangsúlyozza, hogy közúti balesetekben bekövetkezett halálesetek és súlyos sérülések számának csökkentésére irányuló célokat még nem sikerült elérni, ezért az európai közlekedéspolitikának a jövőben is ezek csökkentésére kell összpontosítania; hangsúlyozza, hogy a biztonságosabb közúti közlekedés megteremtése szempontjából fontos a megfelelő közlekedésbiztonsági jogszabályok megléte; emlékezteti a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy az európai közutakon bekövetkező balesetek és az áldozatok számának csökkentése érdekében az Európai Unió teljes területén megfelelő parkolási és pihenési körülményeket kell biztosítani;

42. emlékeztet arra, hogy az összekapcsolt és automatizált autók fejlesztését nagyrészt a technológia vezérelte; kéri ezért az ezzel járó társadalmi hatások vizsgálatát és elismerését, valamint úgy véli, hogy biztosítani kell, hogy az összekapcsolt és automatizált autók bevezetése teljes mértékben összeegyeztethető legyen a társadalmi, emberi és környezeti értékekkel és célkitűzésekkel; kiemeli, hogy egy vagy több automatizált jármű balesete esetén egyértelműen tudni kell, hogy kié a felelősség (a szoftvercége, a jármű gyártója, a vezető vagy a biztosítóintézet);

43. hangsúlyozza, hogy a közelgő változások nem történhetnek a társadalmi integráció és a mobilitási hiányokkal küzdő tagállamok és területek összekapcsoltságának rovására; emlékeztet a hálózati kapacitás – a meglévő hálózatok infrastruktúrája és a jelentős jövőbeni innovációk kiaknázása általi – növelésének szükségességére a digitális technológiák szorosabb integrációjának lehetővé tétele és a tagállamok, valamint a városi és vidéki, illetve központi és távoli területek közötti összekapcsoltság jelentős egyenlőtlenségeinek megszüntetése érdekében, amely helyzetre a magán- és a közzféra támogatása és együttműködése által egy sor megfelelő megoldást kell kidolgozni; hangsúlyozza, hogy a hagyományos közlekedési módok, például az autóbuszok továbbra is kulcsszerepet játszanak a távoli és hegyvidéki területeken, és nem hagyhatók figyelmen kívül ebben a folyamatban; emlékeztet arra, hogy a több uniós tagállamban szerzett tapasztalatok szerint a kollektív és tömegközlekedésnek a nyereséges és nem nyereséges útvonalakat kombináló közszolgáltatási kötelezettségi szerződések keretében történő megszervezése optimális eredményekkel szolgálhat a polgárok, az államháztartás és a piaci verseny számára;

44. emlékeztet arra, hogy a szennyezés, a forgalmi torlódások és a balesetek csökkentése, valamint a polgárok és az úthasználók egészségének védelme érdekében a jelentősebb, határon átnyúló folyosókon és a nagyvárosi térségekben az áru- és utasszállítás tekintetében egyaránt előnyben kell részesíteni a biztonságosabb, kollektív közlekedési eszközöket;

45. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a közérdek szempontjából indokolt fenntartható városi mobilitási terveket és fenntartható vidéki mobilitási terveket, és integrálják valamennyi új közlekedési formát, támogatva a multimodális szállítási rendszerek utasok történő bevezetését, javítva a mobilitást és a polgároknak nyújtott szolgáltatások minőségét, ideértve az időseket és a fogyatékosokkal élőket is, alternatívákat kínálva nekik, internalizálva vagy csökkentve a városokra háruló egészségi és külső környezeti költségeket, továbbá ösztönözve az idegenforgalmat; megjegyzi, hogy az ilyen terveknek elő kell segíteniük a távolabbi területeken élő polgárok bevonását, részvételét és foglalkoztatását a vidéki területek elnéptelenedésének megakadályozása, az elérhetőség és távoli területekkel és a határokon átnyúló régiókkal való és kommunikáció javítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a vidéki mobilitás jelentősen eltér a városi mobilitástól a távolságok és a tömegközlekedés rendelkezésre állása tekintetében, továbbá az olyan környezeti és gazdasági tényezők miatt is, mint például a szennyező anyagok kibocsátásából származó alacsonyabb környezeti nyomás, az alacsonyabb átlagjövedelem, és az infrastruktúrába történő beruházások nagyobb akadályai;

46. megállapítja, hogy a korábbi és a folyamatban lévő projektek – mint például a közlekedési munkaprogram, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és a „Fenntartható megosztott mobilitás a tömegközlekedéssel összeköttetésben európai vidéki területeken” (SMARTA) elnevezésű eszköz – tanulságai az intelligens falvak kialakítására szolgáló elemeket tartalmaznak, többek között hatékonyabb és intelligensebb „háztól házig” logisztikai megoldásokat, innovatív koncepciókat a mobilitást mint szolgáltatást illetően, az intelligens következő generációs közlekedési infrastruktúrát, az összekapcsolt és automatizált közlekedést, valamint az intelligens városi mobilitást (városokba irányuló/városokból induló közlekedést);

47. hangsúlyozza, hogy a mobilitás egyre inkább szolgáltatásnak tekinthető, és ezért elő kell segíteni a határokon átnyúló, megerősített, zavartalan, multimodális „ajtótól ajtóig” közlekedést, és ezért multimodális, valós idejű információkat nyújtó utazási információs és jegyértékesítési szolgáltatások biztosítására szólítja fel a tagállamokat, és kéri a Bizottságot, hogy 2018 végéig terjesszen elő jogalkotási javaslatot az utasok multimodalitásra vonatkozó jogaival kapcsolatosan; fenntartja, hogy foglalkozni kell az új közlekedési szolgáltatásokkal, például az útdíjrendszerekkel összefüggésben olyan közlekedési módokként, amelyek legalább olyan kedvezőek, ha nem előnyösebbek, mint a magánjárművek, és fenntartja azt is, hogy ezek bevezetését nem szabad jogi akadályokkal lelassítani;

2018. szeptember 13., csütörtök

48. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a meglévő nemzeti és helyi bevált szabályozási gyakorlatokat, amelyek integrálják a mobilitás új és hagyományos formáit, segítik a fogyasztók döntését, a fogyasztók rendelkezésére bocsátják a multimodális utazással kapcsolatos információs és jegyvásárlási szolgáltatásokat, a magánközlekedés helyett a tömegközlekedés használatát ösztönzik, és támogatják a közösségi közlekedési gazdaság kínálta azon lehetőségeket, amelyek lendületet és szükséges támogatást adnak a fenntartható idegenforgalom, valamint a környezeti és kulturális örökség népszerűsítése számára, különösen a kkv-kat támogatva, illetve azokra a tagállamokra és területekre összpontosítva, amelyeket mobilitási hiányosságok jellemeznek;

49. ismételtelen megállapítja, hogy a közlekedés a digitalizáció által leginkább érintett ágazatok közé tartozik, és hogy ezen új és egyre meghatározóbb digitális környezet lehetőséget biztosít a fogyasztóknak, hogy tevékenyebben részt vegyenek az utazásaikkal kapcsolatos keresésekben, vásárlásokban, foglalásokban és fizetésekben; szükségesnek tartja, hogy megerősítsék az átláthatóságot és a semlegességet biztosító jelenlegi szabályokat annak érdekében, hogy a fogyasztók megbízható információk alapján megalapozott döntéseket hozhassanak;

50. rámutat a mobilitás irányításának fontosságára; fontosnak tartja, hogy fenntartható mobilitási szokások kialakítására ösztönözzék az embereket gazdasági ösztönzők révén, az egyes közlekedési módok környezeti hatásaival kapcsolatos figyelemfelkeltő kampányok segítségével, illetve az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési szolgáltatások, például a tömegközlekedés koordinálásával és kifejlesztésével, valamint a környezetbarát mobilitást (gyaloglás, kerékpározás, stb.) elősegítő infrastruktúra létrehozásával vagy javításával annak érdekében, hogy alternatívát lehessen kínálni nekik a közúti közlekedéssel szemben; rámutat, hogy olyan projekteket kell finanszírozni, amelyek helyi és regionális szinten elősegítik az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó mobilitást, például a városi kerékpárrendszereket;

51. felkéri a Bizottságot, hogy támogassa a hatékony és zöld logisztikát annak érdekében, hogy jobban meg lehessen birkózni az áru fuvarozás iránti kereslet várható növekedésével, a tehergépjárművek rakodási kapacitásának jobb optimalizálása, valamint az üres vagy csak részben megtöltött tehergépjárművek számának csökkentése révén; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy fokozza a multimodális váltást és a szállítási igények koordinálására szolgáló multimodális platformokat előmozdító erőfeszítéseit, továbbá felkéri a tagállamokat, hogy az adminisztratív terhek csökkentése és a hatékonyság növelése érdekében Európa-szerte használjanak elektronikus szállítási dokumentumokat;

52. hangsúlyozza a hosszabb nehézgépjárművek konvojként történő közlekedése és használata által a közúti szállítás hatékonyságának növelésében és az abban elért üzemanyag-megtakarításban betöltött jelentős szerepet, és ennek fényében felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat az Amszterdami nyilatkozat célkitűzéseinek megvalósítására, és a hosszabb nehézgépjárművek használatának kiterjesztésére vonatkozó ösztönző intézkedések kidolgozására;

53. ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa azokat a kezdeményezéseket, amelyek anélkül járulnak hozzá a forgalmi torlódások csökkentéséhez és elkerüléséhez, hogy a szállítást jelentős mértékben alternatív útszakaszokra terelnek át, ideértve például a „dugódíjakkal” kapcsolatos bevált gyakorlatok példáit és a modális váltáshoz kapcsolódó sikeres intézkedéseket;

54. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy készítsen részletes vizsgálatot az adatvédelemmel és felelősséggel kapcsolatos kérdések tekintetében, amelyek az automatizált gépjárművek fejlesztése során merülhetnek fel;

55. megjegyzi, hogy a közösségi gazdasági modellek javíthatják a közlekedési rendszer hatékonyságát és csökkenthetik a nem kívánatos externáliákat, például a torlódásokat és a kibocsátásokat; kéri, hogy a hatóságok a szubszidiaritás elvének megfelelően mérlegeljék a valóban együttműködő közlekedési szolgáltatások hagyományos közlekedési rendszerbe történő teljes körű integrálását egy teljes és zökkenőmentes szállítási lánc létrehozásának és működésének, valamint a fenntartható mobilitás új lehetőségeinek elősegítése céljából;

56. hangsúlyozza, hogy a közösségi gazdaság keretein belül a legégetőbb kérdések a fogyasztók védelmével, a felelősségmegállapítással, az adóüggyekkel, a biztosítási rendszerekkel, a munkavállalók (legyen szó beosztottokról vagy önálló munkavállalókról) szociális védelmével és az adatvédelemmel kapcsolatosak, és ebben a tekintetben szabályozó beavatkozást szorgalmaz; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a közösségi gazdaság ne járjon együtt tisztességtelen versennyel, ne okozzon szociális és adódumpinget, valamint ne lépjen a szabályozott tömegközlekedés helyébe;

2018. szeptember 13., csütörtök

57. az Európai Unió Bírósága által a C-434/15. sz. ügyben 2017. december 20-án hozott ítélet ⁽¹⁴⁾ fényében úgy véli, egyértelműen el kell különíteni az online platformokon keresztül történő közvetítői szolgáltatásokat a közlekedési szolgáltatások nyújtásától; úgy véli továbbá, hogy egy szolgáltatás akkor minősül az információs társadalommal össze nem függő szolgáltatásnak, ha a tevékenység a szakmai szolgáltatások lényeges részét képezi, valamint amennyiben a műszaki platform közvetlenül vagy közvetve meghatározza a felkínált szolgáltatás árát, mennyiségét vagy minőségét;

58. felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak a közösségi gazdasági szolgáltatásokkal kapcsolatos adókikerülés veszélyének és lehetőségének csökkentésére szolgáló intézkedéseket azáltal, hogy bevételek és valós szolgáltatások létrejötte esetén adót vetnek ki;

o

o o

59. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁴⁾ A Bíróság (nagytanács) 2017. december 20-i ítélete, *Asociación Profesional Elite Taxi v Uber Systems Spain, SL*, C-434/15. sz. ügy, ECLI:EU:C:2017:981.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0356

A növényvédő szerekről szóló rendelet végrehajtása

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a növényvédő szerekről szóló 1107/2009/EK rendelet végrehajtásáról (2017/2128(INI))

(2019/C 433/22)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az alacsony kockázatú biológiai peszticidekről szóló, 2017. február 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel európai ombudsman által az Európai Bizottság növényvédő szerek (peszticidek) engedélyezésével és forgalomba hozatalával kapcsolatos gyakorlatairól szóló, 2016. február 18-i 12/2013/MDC ügyben hozott határozatára ⁽⁶⁾,
- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK rendelet európai végrehajtási értékelésére és annak vonatkozó mellékleteire, amelyeket az Európai Parlament Kutatószolgálat (DG EPRS) tett közzé ⁽⁷⁾ 2018 áprilisában,
- tekintettel az Európai Unió Bírósága által a C-673/13 P Bizottság kontra Stichting Greenpeace Nederland és PAN Europe, valamint a C-442/14 Bayer CropScience és Board for the authorisation of plant production products and biocides ügyben 2016. november 23-án hozott ítéletekre,
- tekintettel az élelmiszerláncban alkalmazott uniós kockázatértékelés átláthatóságáról és fenntarthatóságáról, illetve (az általános élelmiszerjogról szóló) 178/2002/EK rendelet, (a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló) 2001/18/EK irányelv, (a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló) 1829/2003/EK rendelet, (a takarmányozási célra felhasznált adalékanyagokról szóló) 1831/2003/EK rendelet, (a füstaromákról szóló) 2065/2003/EK rendelet, (az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokról szóló) 1935/2004/EK rendelet, (az élelmiszeradalékanyagok, az élelmiszerenzimek és az élelmiszer-aromák egységes engedélyezési eljárásáról szóló) 1331/2008/EK rendelet, (a növényvédő szerekről szóló) 1107/2009/EK rendelet, valamint (az új élelmiszerekről szóló) (EU) 2015/2283 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. április 11-i bizottsági javaslatra ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HLL 309., 2009.11.24., 1. o.

⁽²⁾ HLL 70., 2005.3.16., 1. o.

⁽³⁾ HLL 353., 2008.12.31., 1. o.

⁽⁴⁾ HLL 309., 2009.11.24., 71. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0042.

⁽⁶⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/64069>

⁽⁷⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU\(2018\)615668_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU(2018)615668_EN.pdf)

⁽⁸⁾ COM(2018)0179.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel a peszticidok uniós engedélyezési eljárásával foglalkozó európai parlamenti különbizottság megbízására és munkájára;
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i, a saját kezdeményezésű jelentések készítésének engedélyezési eljárásáról szóló határozata 1. cikke (1) bekezdésének (e) pontjára és 3. mellékletére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0268/2018),
- A. mivel az 1107/2009/EK rendelet (a továbbiakban: a rendelet) végrehajtásának értékelése azt mutatta, hogy az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelmére vonatkozó célkitűzések nem valósulnak meg teljes mértékben, és hogy a rendelet valamennyi célkitűzésének megvalósítása érdekében javításokat lehet eszközölni;
- B. mivel a rendelet végrehajtását az EU átfogó peszticidpolitikájával összefüggésben kell értékelés alá vetni, figyelembe véve többek között a 2009/128/EK irányelvben (a fenntartható felhasználásról szóló irányelvben), a 528/2012/EU rendeletben (a biocid termékekről szóló rendeletben), a 396/2005/EK rendeletben (a szermaradék-határértékekre vonatkozó rendeletben) és a 178/2002/EK rendeletben (az általános élelmiszerjogi törvényben) megállapított szabályokat;
- C. mivel a rendelet végrehajtása nem bizonyult kielégítőnek, és összhangban kell állnia más kapcsolódó – többek között a peszticidok terén követett – uniós szakpolitikákkal;
- D. mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, hogy a rendelet három fő eszközének (jóváhagyás, engedélyezés és szabályozási határozatok) gyakorlati alkalmazása terén még van tér javításra, és nem biztosított a rendelet célkitűzéseinek maradéktalan teljesülése;
- E. mivel a rendelet bizonyos rendelkezéseit – különösen a védőanyagok és kölcsönhatás-fokozók jóváhagyásáról szóló 25. cikket, valamint a nem engedélyezhető segédanyagok jegyzékéről szóló 27. cikket – a Bizottság egyáltalán nem hajtotta végre;
- F. mivel más kulcsfontosságú rendelkezések – például az endokrin károsító anyagokra vonatkozó kizáró kritériumok – alkalmazása a Bizottság jogszerűtlen magatartásának következményeképpen jelentős késedelmet szenvedett;
- G. mivel az érintett szereplők aggályokat vetettek fel a jogszabályban előírt értékelési megközelítés tekintetében, különösen azzal kapcsolatban, hogy kinek kell tudományos tanulmányokkal és bizonyítékokkal alátámasztania a hatóanyagok értékelését, és hogy ezen értékelések során a veszélyeken alapuló megközelítés alkalmazandó;
- H. mivel a bizonyítási terhet továbbra is a kérelmezőnek kellene viselnie annak biztosítása érdekében, hogy a közpénzeket ne olyan tanulmányokra fordítsák, amelyek adott esetben magánérdekeket szolgálhatnak; mivel ugyanakkor a szellemi tulajdonjogok maradéktalan tiszteletben tartása mellett az engedélyezési eljárás minden szakaszában biztosítani kell az átláthatóságot, és egyúttal arról is gondoskodni kell, hogy a helyes laboratóriumi gyakorlattal kapcsolatos elveket Unió-szerte következetesen betartsák;
- I. mivel aggodalmak fűződnek az előírt értékelési megközelítés gyakorlati végrehajtásához; mivel komoly aggályok fűződnek az adatokkal kapcsolatos előírások hiányos harmonizációjához és az alkalmazott módszertanokhoz, ami akadályozhatja az értékelési folyamatot;
- J. mivel megállapítást nyert, hogy az illetékes nemzeti hatóságok teljesítménye jelentős mértékben befolyásolja a hatóanyagok értékelését; mivel az egyes tagállamok között a rendelkezésükre álló szakértelem és személyzet tekintetében komoly különbségek vannak; mivel a rendeletet és a vonatkozó jogi előírásokat a tagállamok nem egységesen hajtják végre, jelentős hatásokkal jár a közegészségre és a környezetre;
- K. mivel a jóváhagyási eljárás valamennyi szakaszában javítani kell az átláthatóságot, és a fokozott átláthatóság hozzájárulhat ahhoz, hogy a közvélemény jobban megbízzon a növényvédő szereket szabályozó rendszerben; mivel számos esetben nem kielégítő az illetékes hatóságok engedélyezéshez kapcsolódó tevékenységeinek átláthatósága sem; mivel a Bizottság az értékelési folyamat során benyújtott adatokkal és bizonyítékokkal kapcsolatos aggodalmak kezelése és az átláthatóság fokozása céljából az általános élelmiszerjogi tekintetében módosításokat javasolt;

2018. szeptember 13., csütörtök

- L. mivel a növényvédő szerek engedélyezése, ami kizárólag nemzeti szinten történik, gyakran szenved késedelmet a kockázatkezelési döntések terén; mivel ennek következtében bizonyos esetekben nő a tagállamok által a rendelet 53. cikkének megfelelő eltérés alapján kiadott engedélyek száma; mivel előfordultak olyan esetek, amikor az eltérést a jogalkotó eredeti szándékával ellentétesen alkalmazták;
- M. mivel a rendelet azt a rendelkezést vezette be, hogy az integrált növényvédelmet fel kell venni a közös agrárpolitika kölcsönös megfeleltetési szabályain alapuló, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények közé; mivel ez még várat magára;
- N. mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, hogy ez az uniós szintű szabályozás javítja a nemzeti erőfeszítéseket és intézkedéseket, valamint növeli azok értékét;
- O. mivel az alternatív megoldások mérlegelésére gyakran csak a jogi követelmények megváltozását követően kerül sor; mivel például a neonikotinoidokra kiterjesztett tilalom esetében jelenleg a legfrissebb (2018. május 30-i) értékelés⁽⁹⁾ ajánlása szerint a neonikotinoid-használat 78 %-a tekintetében már léteznek azonnal hozzáférhető, nem vegyi jellegű alternatív megoldások;
- P. mivel 2016. május 31. óta nem terjesztettek elő új hatóanyagokat jóváhagyásra; mivel fontos az új termékekkel, különösen az alacsony kockázatú termékekkel kapcsolatos innováció és fejlesztés;
- Q. mivel a hamisított peszticidek piaci elérhetősége valódi aggodalomra ad okot; mivel a hamisított peszticidek károsak lehetnek a környezetre és a rendelet hatékonyságát is veszélybe sodorhatják;

Fő következtetések

1. úgy véli, hogy a növényvédő szerek tekintetében a szabályozási fellépés megfelelő szintje az uniós szint;
2. rámutat, hogy valamennyi jelenlegi és jövőbeni fellépés középpontjában továbbra is olyan környezetvédelmi intézkedéseknek kell állniuk, amelyek célja a kórokozók és a kártevők terjedésének megelőzése, korlátozása és visszaszorítása;
3. úgy véli, hogy a rendelet elfogadása és végrehajtása a múlthoz képest jelentős előrelépést jelent az EU-ban a növényvédő szerek kezelését illetően;
4. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások (kkv-k) új termékek kifejlesztésében játszott szerepére, mivel a kkv-k gyakran nem rendelkeznek azokkal a jelentős erőforrásokkal, amelyekre az új anyagok kifejlesztésével és jóváhagyásával kapcsolatos eljárások során van szükség;
5. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a rendelet hatékony megvalósítása elmaradt, és hogy ennek következményeképpen a rendeletben a mezőgazdasági termeléssel és innovációval kapcsolatban kitűzött célok a gyakorlatban nem valósulnak meg; kiemeli, hogy részben az innováció alacsony foka miatt csökken a peszticid-hatóanyagok száma;
6. emlékeztet arra, hogy jelentős igény van az integrált megközelítésre, és hogy a peszticidekre vonatkozó statisztikákról szóló 1185/2009/EK rendeletet⁽¹⁰⁾ az értékelés részévé kell tenni, felhasználva annak eredményeit a mennyiség csökkentésére, és ezáltal a kockázatok, ezáltal a lehető legkisebbre szorítva le az egészségre és a környezetre gyakorolt negatív hatásukat;
7. megjegyzi, hogy sem a rendeletben rögzített célkitűzések és eszközök, sem a rendelet végrehajtása nem mindig áll elégséges összhangban a mezőgazdaság, az egészségügy, az állatjólét, az élelmiszerbiztonság, a vízminőség, az éghajlatváltozás, a növényvédő szerek fenntartható használata, valamint az élelmiszerekben és takarmányokban megengedett növényvédőszer-maradékok határértéke terén folytatott uniós politikákkal;

⁽⁹⁾ ANSES – Nemzeti Élelmiszer-, Környezet- és Munkabiztonsági Ügynökség (Franciaország) – Következtetések, 2018.

⁽¹⁰⁾ HLL 324., 2009.12.10., 1. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

8. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a rendelet végrehajtása az állatoknak veszélyazonosítás és a kockázatértékelés céljából végzett vizsgálatok során történő felhasználása tekintetében nem áll összhangban az állatokon végzett kísérletekről szóló 2010/63/EU irányelv által a helyettesítésre, a csökkentésre és a tökéletesítésre vonatkozóan előírt hármas követelménnyel, és hogy a rákkeltő hatás kétéves biológiai vizsgálata ellentmondásos eredményekre vezethet ⁽¹¹⁾;
9. emlékeztet arra, hogy az elővigyázatosság elve az Európai Unióról szóló szerződés 191. cikkében lefektetett általános uniós elv, és hogy ezen elv célja a környezetvédelem magas szintjének biztosítása az elképzelhető kockázatokra felkészülő megelőző döntéshozatal révén;
10. elfogadhatatlannak tartja, hogy a rendelet 25. cikkével ellentétben még mindig nem alkalmazzák a védőanyagokra és kölcsönhatás-fokozókra vonatkozó jóváhagyási követelményeket;
11. elfogadhatatlannak tartja, hogy még mindig nem fogadták el a segédanyagok negatív listáját, különösen a polietoxilált faggyúaminok glifozáttal együtt történő alkalmazásának betiltását követően, ami rávilágított az egyes segédanyagok esetleges káros hatásaira;
12. tudomásul veszi az 1107/2009/EK rendelet Bizottság által jelenleg végzett REFIT-értékelését és annak 2018 novemberére tervezett befejezését; bízik abban, hogy ennek megállapításai megfelelő alapot szolgáltatnak majd a társjogalkotók számára a rendelet jövőbeli továbbfejlesztésének megvitatásához;
13. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban egyre gyakrabban kerül sor és derül fény az 53. cikk szerinti szükséghelyzeti engedélyezésekkel kapcsolatos visszaélésekre; megjegyzi, hogy egyes tagállamok más tagállamokhoz képest jelentősen gyakrabban veszik igénybe az 53. cikk alkalmazását; tudomásul veszi, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) a sürgősségi engedélyek alkalmazásának vizsgálata során a rendelet 53. cikkének (2) bekezdésével összhangban technikai segítséget nyújt; tudomásul veszi a három neonikotinoidból 2017-ben kiadott sürgősségi engedélyekkel kapcsolatos EFSA-vizsgálat eredményeit, amelyek azt mutatták, hogy bár egyes sürgősségi engedélyek szükségessé váltak és a jogszabályokban meghatározott paramétereken belül maradtak, voltak azonban olyanok is, amelyeket indokolatlanul bocsátottak ki; alapvetőnek tartja annak biztosítását, hogy a tagállamok rendelkezésre bocsássák az EFSA megbízásának hatékony teljesítéséhez szükséges adatokat;
14. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tudomány szabályozási alapot teremtsen a politikai döntéshozók számára, nemzetközileg elfogadott tudományos elveket alkalmazó megbízható és megismételhető bizonyítékokkal – például iránymutatásokkal, bevált laboratóriumi gyakorlatokkal és szakértők által felülvizsgált kutatással – szolgálva a tudományos vonatkozásokról;
15. aggodalmát fejezi ki annak kapcsán, hogy az adatszolgáltatási és ellenőrzési követelmények összehangolásának hiánya miatt egyes tudományos területeken a munkamódszerek nem megfelelők, a nemzeti hatóságok nem bíznak meg egymásban és az engedélyezési folyamat elhúzódik, ami káros hatásokat gyakorolhat az emberi és az állati egészségre, a környezetre és a mezőgazdasági termelésre;
16. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az értékelési és engedélyezési eljárásra vonatkozó információk csak korlátozottan állnak a nyilvánosság rendelkezésére, és az információkhoz való hozzáférés is korlátozott; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy (a jóváhagyási eljárás keretében intézkedő) referens tagállamokban alacsony szintű az átláthatóság, továbbá hangot ad azon véleményének, hogy az EFSA-szakaszban mód lenne a tájékoztatáshoz való hozzáférés és a felhasználóbarát tájékoztatás javítására, és hogy a kockázatkezelési szakaszban az átláthatóság a jelek szerint ugyancsak hiányos, és az érintett szereplők is problematikusnak tekintik; üdvözlö az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) arra irányuló erőfeszítéseit, hogy weboldalát átláthatóbbá és felhasználóbarátabbá tegye, és úgy véli, hogy ez a jövőre nézve modellül szolgálhat az átláthatóság javítását illetően;
17. kiemeli, hogy a növényvédő szerek engedélyezési rendszerének hitelessége erősen függ attól, hogy a közvélemény megbíz-e a jóváhagyások és a kockázatkezelés alapját képező tudományos szakvéleményeket kibocsátó ügynökségekben; hangsúlyozza, hogy a közvélemény bizalmának fenntartásához fontos a tudományos értékelési folyamat átláthatósága; szorgalmazza tehát az érintett ügynökségek megfelelő finanszírozását és kellő létszámú személyzettel való ellátását a független, átlátható és a kellő időben lefolytatott engedélyezési eljárás biztosítása érdekében; üdvözlö továbbá, hogy az EFSA folyamatosan a függetlenség és az esetleges összeférhetlenségek kezelésének biztosítására irányuló rendszerének javítására törekszik, amelyről a Számvevőszék elismerően állapította meg, hogy a legfejlettebb a 2012-ben ellenőrzött ügynökségek rendszerei közül, és amelyet nemrégiben, 2017 júniusában korszerűsítettek; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatokat a szabályozási folyamat átláthatóságának további növelésére, beleértve a gyártók által a növényvédő szerek Unión belüli forgalomba hozatalának engedélyezésére irányuló kérelmek részeként benyújtott biztonsági vizsgálatok adataihoz való hozzáférést; elismeri, hogy az értékelések javítása, a vizsgálatok elvégzéséért felelős hatóságok függetlenségének növelése, az összeférhetlenségek elkerülése és az eljárás átláthatóbbá tétele érdekében felül kell vizsgálni az eljárást;

⁽¹¹⁾ Forrás: Ez az állítás az Európai Parlament Kutatószolgálatá által készített európai végrehajtás-értékelési tanulmány által szolgáltatott információkra és megállapításokra épül, „EPRS Study”, 2018. április, 36. oldal és II-33.

2018. szeptember 13., csütörtök

18. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy a rendelet harmonizációjának javítása érdekében hozzon létre egy európai szintű felhasználási katalógust;
19. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes esetekben a piacon rendelkezésre álló növényvédő szerek és a felhasználók által történő alkalmazásuk nem áll szükségszerűen összhangban az e szerek összetételére és alkalmazására vonatkozó engedélyezési feltételekkel; hangsúlyozza, hogy a helytelen használat visszaszorítása érdekében a nem foglalkozásszerű felhasználást lehetőség szerint korlátozni kell;
20. kiemeli a foglalkozásszerű felhasználók képzésének fontosságát a növényvédőszer megfelelő használatának biztosítása szempontjából; helyénvalónak tartja, hogy különbséget tegyenek a foglalkozásszerű és amatőr felhasználók között; megjegyzi, hogy növényvédő szert használnak magánkertekben, vasúti területeken és közparkokban is;
21. kijelenti, hogy a tagállamok továbbra is jogosultak engedélyezett növényvédő szerek visszautasítására;
22. hangsúlyozza, hogy a rendeletnek jobban kell tükröznie az integrált növényvédelmen alapuló mezőgazdasági gyakorlatok előmozdításának szükségességét, többek között ösztönözve az alacsony kockázatú hatóanyagok kidolgozását; kiemeli, hogy az alacsony kockázatú növényvédő szerek korlátozott beszerezhetősége akadályozza az integrált növényvédelem fejlesztését; aggasztónak tartja, hogy mindössze tíz anyagot hagytak jóvá alacsony kockázatú növényvédő szerként, miközben az uniós piacon csaknem 500 ilyen szert forgalmaznak;
23. hangsúlyozza, hogy a nem vegyi jellegű alacsony kockázatú peszticidek engedélyezése és népszerűsítése fontos intézkedés az alacsony peszticidfelhasználású növényvédelem támogatása szempontjából; elismeri, hogy több kutatásra van szükség e termékeket illetően, mivel azok összetétele és működési elve jelentősen eltér a hagyományos termékektől; hangsúlyozza, hogy ebbe az is beletartozik, hogy e biológiai hatóanyagok értékeléséhez az EFSA-n és a nemzeti hatóságokon belül egyaránt nagyobb szakértelemre van szükség; hangsúlyozza, hogy a biológiai eredetű növényvédő szerteket éppolyan szigorú ellenőrzés alá kell vetni, mint az egyéb anyagokat; felhívja a Bizottságot – a biológiai eredetű alacsony kockázatú növényvédő szerekről szóló 2017. február 15-i állásfoglalásával összhangban –, hogy a REFIT-kezdéményezés kapcsán végzett általános felülvizsgálattól függetlenül terjesszen elő konkrét jogalkotási javaslatot az 1107/2009/EK rendelet módosítására az alacsony kockázatú biológiai peszticidekre vonatkozó gyorsított értékelési, engedélyezési és regisztrációs eljárás kialakítása céljával;
24. úgy véli, hogy az 1107/2009/EK rendeletet is módosítani kell annak érdekében, hogy jobban figyelembe vegye azokat a növényvédő szerteket nem minősülő anyagokat, amelyek ugyanennek a rendeletnek a hatálya alá tartoznak abban az esetben, ha azokat növényvédelmi célokra használják; megjegyzi, hogy ezek az anyagok érdekes alternatívát jelenthetnek az integrált termelési módszerekkel kapcsolatban és a biológiai védekezésre szolgáló egyes termékek esetében;
25. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a kisebb jelentőségű felhasználásra szánt növényvédő szerekre, és támogatni kell azokat, mivel jelenleg a vállalkozások csekély gazdasági ösztönzést kapnak az ilyen termékek kifejlesztésére; üdvözli a kisebb jelentőségű felhasználásokra vonatkozó koordinációs eszköz létrehozását, amely fórumként szolgál a tagállamok, a termeszői szervezetek és az iparág közötti koordináció javításához a kisebb jelentőségű felhasználásokkal kapcsolatos megoldások kidolgozása terén;
26. hangsúlyozza, hogy a késedelmes engedélyezési eljárások miatt számos engedélyezett növényvédő szer esetében az utóbbi 15 év folyamán nem került sor az uniós előírásoknak való megfelelés értékelésére;
27. hangsúlyozza, hogy olyan innovációbarát keretszabályozást kell kialakítani, amely lehetővé teszi a régebbi vegyi anyagok új és jobb növényvédő szerekkel történő kiváltását; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy különféle hatásmechanizmusú növényvédő szerek széles skálája álljon rendelkezésre, így meg lehessen előzni a rezisztencia kialakulását, és fenn lehessen tartani a növényvédő szerek alkalmazásának hatékonyságát;
28. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy még mindig nem egységesítették az iránymutatásokat;
29. hangsúlyozza, hogy a hiányzó vagy hiányos iránymutatások súlyos hiányosságok, amelyek károsan hatnak a rendelet végrehajtására, és záltal a rendeletben kitűzött célok elérésére;

2018. szeptember 13., csütörtök

30. hangsúlyozza, hogy a rendelkezésre álló iránymutató dokumentumok nem bírnak kötelező jogi erővel, ami szabályozási bizonytalanságot kelt az alkalmazók számára, és kétségbe vonja a jóváhagyási eljárás keretében végzett értékelések eredményeit;
31. üdvözli a zónarendszerrel kapcsolatos elképzelést, amely a növényvédő szerek hatékony engedélyezésének megkönnyítését célozza; elengedhetetlennek tartja a kölcsönös elismerési eljárást a munkaterhek megosztása és a határidők betartásának előmozdítása szempontjából; sajnálatának ad hangot a kölcsönös elismerés elvével kapcsolatos végrehajtási nehézségek miatt; kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve törekedjen a zónarendszer működésének javítására; hangsúlyozza, hogy a meglévő jogszabályok maradéktalan megvalósítása révén ki kell zárni a párhuzamos munkavégzést, és az új anyagokat szükségtelen késedelmek nélkül a mezőgazdasági termelők rendelkezésére kell bocsátani;
32. szükségnek tartja a vegyi növényvédő szerek alternatíváival és az integrált növényvédelemmel kapcsolatos ismeretek megosztását és készségek elsajátítását, többek között kialakítva a mezőgazdasági termelők piaci és az éghajlati viszonyok szempontjából optimális vetésforgót; megjegyzi továbbá, hogy a közös agrárpolitikára vonatkozó horizontális rendeletben ez a célkitűzés már szerepel, különös tekintettel a vidékfejlesztés keretében finanszírozott mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásokra;
33. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy csak kevés számú új anyagot engedélyeztek; hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a növényvédő szerek megfelelő eszköztára álljon a mezőgazdasági termelők rendelkezésére annak érdekében, hogy biztosítani tudják az EU élelmiszer-ellátását;
34. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a közelmúltban lezajlott viták során a növényvédő szerek tudományos alapú uniós értékelési rendszerének megfelelőségét egyre többen vonták kétségbe; hangsúlyozza, hogy a hatóanyagok engedélyezésére tudományosan megalapozott, objektív, szakértők által értékelt, nyílt, független, holisztikus és multidiszciplináris tudományos megközelítésből eredő rendszert kell fenntartani és tovább erősíteni, összhangban az EU kockázatelemzésre vonatkozó alapelvvel és az általános élelmiszerjogban meghatározott elővigyázatosság elvével; nyomatékosan felszólít arra, hogy a hatóanyagok újbóli engedélyezése során figyelembe vegyék a növényvédő szerek gyakorlati felhasználását, valamint az e téren bekövetkező tudományos és technológiai fejlődést; rámutat, hogy a jelenlegi értékelési és engedélyezési rendszer összetettsége a határidők elmulasztásához és az egész rendszer működési zavaraihoz vezethet; hangsúlyozza ezért a rendszer felülvizsgálatának és egyszerűsítésének szükségességét;
35. kiemeli, hogy egyazon zónán belül egyes tagállamok között nincs egyensúlyban a kérelmek száma, jóllehet e tagállamok méretei és mezőgazdasági feltételei hasonlóak;
36. úgy véli, hogy az Unión kívülről importált, növényvédő szerek használatával termesztett növényekből előállított árukra ugyanolyan szigorú kritériumoknak kell vonatkozniuk, mint az EU-n belül előállítottakra; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az importált termékek előállításához felhasználhatók olyan növényvédő szerek, amelyek az Unióban nincsenek nyilvántartásba véve;

Ajánlások

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a jóváhagyási és engedélyezési eljárások során konkrétan rájuk háruló feladatokat elvégezve gondoskodjanak a rendelet hatékony végrehajtásáról;
38. kéri a tagállamokat, hogy kezeljék az illetékes nemzeti hatóságok súlyos és krónikus humánerőforrás-hiányát, ami késedelmekhez vezet a veszélyek azonosításának és a tagállamok által végzett előzetes kockázatértékelések minden szakaszában;
39. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az eljárás időtartamára vonatkozó jóváhagyási időszaknak a rendelet 17. cikke szerinti eljárási meghosszabbodására ne kerüljön sor azokban az esetekben, ha mutagén, rákkeltő, reprodukciót károsító (és ezért az 1A vagy 1B kategóriába tartozó), hormonháztartást zavaró, illetve emberi vagy állati egészséget károsító aktív hatóanyagokról van szó, amilyen például a jelenlegi körülmények között a flumioxazin, a triklopir, a klórtoluron és a dimoxisztribin⁽¹²⁾;

⁽¹²⁾ Forrás:

https://www.foodwatch.org/fileadmin/foodwatch.nl/Onze_campagnes/Schadelijke_stoffen/Documents/Rapport_foodwatch_Ten_minste_onhoudbaar_tot.pdf

2018. szeptember 13., csütörtök

40. azonnali hatállyal meg kell tiltani azon mutagén, rákkeltő, reprodukciót károsító (és ezért az 1A vagy 1B kategóriába tartozó), hormonháztartást zavaró, illetve emberi vagy állati egészséget károsító aktív hatóanyagok használatát, amelyek esetében a 17. cikk szerint egy vagy több alkalommal már sor került az eljárás időtartamára vonatkozó jóváhagyási időszaknak a 17. cikk szerinti eljárási meghosszabbodására; 42. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak elismerésére, hogy az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelme a jogszabályok kulcsfontosságú célja, csakúgy, mint a mezőgazdasági termelés javítása és a mezőgazdasági ágazat versenyképességének megőrzése is;

41. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak elismerésére, hogy az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelme a jogszabályok kulcsfontosságú célja, csakúgy, mint a mezőgazdasági termelés javítása és a mezőgazdasági ágazat versenyképességének megőrzése is;

42. felhívja az ipart, hogy egységes elektronikus és gépi olvasásra alkalmas formában bocsássa a referens tagállamok és az uniós ügynökségek rendelkezésére az összes adatot és tudományos tanulmányt; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki harmonizált adatszolgáltatási modellt, a folyamat minden szakaszában lehetővé téve a tagállamok közötti adatcserét; elismeri, hogy ezen adatokat az uniós adatvédelmi és szellemi tulajdonra vonatkozó jog paraméterein belül kell kezelni;

43. kéri a tagállamokat, hogy szigorúan alkalmazzák a rendeletnek a kérelmek elfogadhatóságáról szóló 9. cikkét, és csak a hatóanyag értékelésére vonatkozó hiánytalan kérelmeket fogadják el;

44. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a meglévő összehangolt iránymutatásokat követve biztosítsák a veszélyeken alapuló kizáró kritériumok maradéktalan és egységes alkalmazását, valamint gondoskodjanak arról, hogy a hatóanyagokat csak abban az esetben vessék kockázatelemzés alá, ha bizonyíték van arra, hogy nem rendelkeznek az e rendelet értelmében vett veszélyes (kizáró) tulajdonságokkal;

45. felhívja a Bizottságot, hogy hajtsa végre a segédanyagokra, a védőanyagokra és kölcsönhatás-fokozókra vonatkozó rendelkezéseket, állítsa össze a nem engedélyezhető segédanyagok jegyzékét, dolgozzon ki szabályokat a védőanyagok és a kölcsönhatás-fokozók uniós szinten vizsgálata tekintetében és biztosítsa, hogy csak az uniós jóváhagyási kritériumoknak megfelelő vegyi anyagokat lehessen forgalomba hozni;

46. üdvözli az elővigyázatosság elvének Bizottság általi, az általános élelmiszerjog REFIT-értékelése⁽¹³⁾ keretében kinyilvánított értelmezését, amely szerint az nem a kockázatkezelési megközelítés egyik alternatívája, hanem inkább annak egyik sajátos formája; emlékeztet arra, hogy ezt a véleményt az Európai Bíróság ítéletei⁽¹⁴⁾ is alátámasztják;

47. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a jóváhagyási és engedélyezési eljárások keretében kockázatkezelőként intézkedve alkalmazzák megfelelően az elővigyázatosság elvét, és fordítsanak különös figyelmet a rendelet 3. cikkének (14) bekezdésében meghatározott sérülékenyebb csoportokra;

48. kéri a Bizottságot, az ügynökségeket és az illetékes hatóságokat, hogy az engedélyezési rendszerbe vetett közbizalom javítása érdekében vizsgálják felül és javítsák a kockázatértékelési eljárásokkal és a kockázatkezelési döntésekkel kapcsolatos kommunikációjukat;

49. felhívja a tagállamokat, hogy jobban hajtsák végre a nemzeti engedélyezési eljárásokat, korlátozva a rendelet 53. cikke alapján a felmerülő vészhelyzetekre megadott eltéréseket és kiterjesztéseket; kéri a Bizottságot, hogy teljes körűen gyakorolja az 53. cikk (2) és (3) bekezdése szerinti ellenőrzési jogkörét; ismételt felszólítja a tagállamokat, hogy az 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatási kötelezettségüket maradéktalanul teljesítve tájékoztassák a többi tagállamot és a Bizottságot, különösen a felhasználók, a sérülékeny csoportok és a fogyasztók védelmének biztosítása érdekében hozott intézkedések tekintetében;

50. felhívja a Bizottságot, hogy a jogszabályok tartalmának vagy szellemének megváltása nélkül dolgozzon ki módszereket annak meghatározására, hogy mikor kell bizonyos eltéréseket kell alkalmazni, különös tekintettel az „elhanyagolható mértékű expozíció” és a „növények egészségét fenyegető komoly veszély” eseteire; figyelmezteti a Bizottságot, hogy az „elhanyagolható mértékű expozíció” fogalmának „elhanyagolható kockázatként” való bármilyen újraértelmezése ellentétes lenne a jog tartalmával és szellemével;

⁽¹³⁾ SWD(2018)0038.

⁽¹⁴⁾ Például a Törvényszék 2011. szeptember 9-i ítélete a *Franciaország kontra Bizottság* ügyben, T-257/07, ECLI:EU:T:2011:444.

2018. szeptember 13., csütörtök

51. a Bizottság és a tagállamok részéről több beruházásra van szükség a hatóanyagok – köztük a biológiai kis kockázatú anyagok és a „Horizont 2020” keretprogramon belüli köz-magán társulások – és a 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keret tekintetében a kutatási kezdeményezések ösztönzése érdekében; hangsúlyozza, hogy a növényvédő szerekre vonatkozó uniós keretszabályozásnak védenie kell a környezetet és az emberi egészséget, de egyúttal ösztönöznie kell a hatékony és biztonságos növényvédő szerek kifejlesztését célzó kutatást és innovációt is, mindemellett fenntartható mezőgazdasági tevékenységet és integrált növényvédelmet biztosítva; hangsúlyozza, hogy a növényi egészség védelméhez biztonságos és hatékony eszközök széles választékára van szükség; hangsúlyozza, hogy a precíziós mezőgazdasági technológiák sok lehetőséget kínálnak annak elősegítéséhez, hogy az európai mezőgazdasági termelők célzottabban és fenntarthatóbb módon optimalizálják a kártevők elleni küzdelmet;

52. felhívja a Bizottságot, hogy szigorúan a rendelet 6. cikkének f) pontjában meghatározott célra korlátozza a megerősítő jellegű információkkal kapcsolatos eljárás alkalmazását, mégpedig arra az esetre, ha az értékelési eljárás során vagy új tudományos és műszaki ismeretek eredményeként új követelményeket megállapítására kerül sor; hangsúlyozza a hiánytalan dokumentáció fontosságát a hatóanyagok jóváhagyása szempontjából; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a megerősítő adatokon alapuló eltéréssel kapcsolatos eljárás olyan növényvédő szerek elfogadásához vezetett, amelyeket egyébként a piacról már régen kiltottak volna;

53. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék az eljárások általános átláthatóságát, többek között a komitológiai megbeszélésekről és a vonatkozó álláspontokról szóló részletes jegyzőkönyv rendelkezésre bocsátása révén, és különösen a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága (PAFF-bizottsága) határozatainak magyarázatával és indokolásával;

54. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a rendelet végrehajtása során biztosítsanak következetes összhangot a kapcsolódó uniós jogszabályokkal és politikákkal, különösen a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelvvel, valamint – többek között a kellő erőforrások rendelkezésre bocsátása mellett – biztosítsanak olyan ösztönzőket, amelyek rövid távon előmozdítják és ösztönzik a növényvédő szerek biztonságos és nem mérgező alternatíváinak kifejlesztését és alkalmazását; rámutat arra, hogy a keretszabályozás kudarcot vallott az olyan elkerülhetetlen hatások fontolóra vétele tekintetében, amelyek nemcsak a megcélzott kártevőkre hatnak, hanem különösen a méhekre és más beporzókra, valamint a mezőgazdaság számára hasznos rovarokra, köztük a kártevők ellenségeire is; felhívja a figyelmet a „rovar-Armageddon” szemléltető, közelmúltban készült tudományos tanulmányra, amely hangsúlyozza, hogy Németországban a szárnyas rovarok 75 %-a regionális szinten kihalt, még olyan természetvédelmi területeken is, ahol nem használtak növényvédő szereket a mezőgazdaságban; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a közös agrárpolitika és a növényvédő szerekkel kapcsolatos jogszabályok közötti összhangot, különösen az 1107/2009/EK rendelet és a 2009/128/EK irányelv szerinti, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények (12. és 13. sz. JFGK) listájával kapcsolatos kötelezettségek fenntartásával, miként azt a Bizottság azt a KAP stratégiai tervről szóló rendeletben ⁽¹⁵⁾ javasolta;

55. felhívja a tagállamokat, hogy az EU-ban piaci forgalomba hozott termékek növényvédelmi ellenőrzése tekintetében fordítsanak különös figyelmet a rendelet hatékony végrehajtására, függetlenül attól, hogy e termékeket az EU-ban állították-e elő vagy harmadik országokból kerültek behozatalra;

o

o o

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁵⁾ Javaslat a KAP-stratégiai tervről szóló rendeletre (COM(2018)0392).

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0357

Az egységes piacon belül forgalmazott termékek eltérő minősége

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása az egységes piacon belül forgalmazott termékek eltérő minőségéről (2018/2008(INI))

(2019/C 433/23)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾,
- tekintettel a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2394 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽²⁾,
- tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽³⁾,
- tekintettel a „Dual of EU food and Consumer Protection law to issues of Dual Quality of Products – The specific case of food” (A termékek kettős minőségével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó uniós élelmiszer- és fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazása – Az élelmiszerek különleges esete) című, 2017. szeptember 26-i bizottsági közleményre,
- tekintettel „A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtására/alkalmazására vonatkozó iránymutatás” című, 2016. május 25-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2016)0163),
- tekintettel az európai polgárokat és vállalkozásokat szolgáló elektronikus kereskedelem ösztönzésének átfogó módszeréről szóló, 2016. május 25-i bizottsági közleményre (COM(2016)0320),
- tekintettel „A Bizottság 2018. évi munkaprogramja – Ütemterv egy egységesebb, erősebb és demokratikusabb Európáért” című, 2017. október 24-i bizottsági közleményre (COM(2017)0650),
- tekintettel a Jean-Claude Juncker elnök által 2017. szeptember 13-án elmondott, az Unió helyzetéről szóló beszédre,
- tekintettel az Európai Tanács elnökének 2017. március 9-i következtetéseire és különösen azok (3) bekezdésére,
- tekintettel a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2017. március 6-i 524. ülésének eredményeire,
- tekintettel a Bizottság 2017. március 8-i 203. ülésének jegyzőkönyvére,
- tekintettel az „A” szakpolitikai osztály által 2012 januárjában készített, a megtévesztő csomagolásról szóló tájékoztató dokumentumra,

⁽¹⁾ HLL 149., 2005.6.11., 22. o.

⁽²⁾ HLL 345., 2017.12.27., 1. o.

⁽³⁾ HLL 304., 2011.11.22., 18. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel az európai fogyasztóügyi politika új ütemtervéről szóló, 2013. június 11-i állásfoglalására⁽⁴⁾,
- tekintettel a kiszolgáltatók fogyasztók jogainak megerősítésére irányuló stratégiáról szóló, 2012. május 22-i állásfoglalására⁽⁵⁾, különösen annak 6. bekezdésére,
- tekintettel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtásáról szóló, 2014. február 4-i állásfoglalására⁽⁶⁾,
- tekintettel az élelmiszer-ellátási láncban a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló, 2016. június 7-i állásfoglalására⁽⁷⁾,
- tekintettel az EU versenypolitikájáról szóló éves jelentésről szóló, 2016. január 19-i állásfoglalására⁽⁸⁾, különösen annak 14. bekezdésére,
- tekintettel az EU versenypolitikájáról szóló éves jelentésről szóló, 2017. február 14-i állásfoglalására⁽⁹⁾, különösen annak 178. bekezdésére,
- tekintettel az „Eltérések a termékek címkézése, összetétele és íze tekintetében a közép-kelet-európai és a nyugati uniós piacok között” 2017. március 15-i nagyobb interpellációjára⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának 2017. júniusi, „A márkajelzéssel ellátott élelmiszerek minőségének kettősége: egy potenciális keleti-nyugati szakadék” című tájékoztató dokumentumára,
- tekintettel a cseh mezőgazdasági és élelmiszer-felügyeleti hatóság által 2016 februárjában az élelmiszerekről és a cseh fogyasztókról készített felmérésre,
- tekintettel az Európai Unió egységes piacán forgalmazott termékek kettős minősége és összetétele problémájának a fogyasztóvédelmi jogszabályok (különösen a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok), a versenyjog (különösen a tisztességtelen verseny) és az ipari tulajdonjogok szempontjából készített tanulmányára, amelyet az olomouci Palacký Egyetem tett közzé 2017-ben,
- tekintettel a számos közép- és kelet-európai tagállam élelmiszer-felügyeleti hatóságai által az elmúlt években elvégzett különféle felmérésekre, tanulmányokra és vizsgálatokra,
- tekintettel a kereskedelmi márkák helyzetéről világszerte szóló, 2014. novemberi Nielsen-jelentésére,
- tekintettel a Bizottság „Új megállapodás a fogyasztói érdekekért” című, 2018. április 11-i közleményére (COM(2018)0183),
- tekintettel a Bizottság európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, 2018. április 11-i javaslatára az Európai Unió fogyasztóvédelmi szabályainak jobb végrehajtásáról és modernizációjáról (COM(2018)0185),
- tekintettel az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽¹¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (2) bekezdésére, melynek értelmében a szellemi tulajdon védelmet élvez,

⁽⁴⁾ HL C 65., 2016.2.19., 2. o.

⁽⁵⁾ HL C 264. E, 2013.9.13., 11. o.

⁽⁶⁾ HL C 93., 2017.3.24., 27. o.

⁽⁷⁾ HL C 86., 2018.3.6., 40. o.

⁽⁸⁾ HL C 11., 2018.1.12., 2. o.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0027.

⁽¹⁰⁾ O-000019/2017.

⁽¹¹⁾ HLL 31., 2002.2.1., 1. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel a Horvát Köztársaság, a Cseh Köztársaság, Magyarország, Litvánia, a Lengyel Köztársaság és a Szlovák Köztársaság által a Bizottsághoz intézett 2018. március 23-i közös levélre az eltérő minőségű termékekkel kapcsolatban, összefüggésben az „Új megállapodás a fogyasztói érdekekért” című intézkedéscsomaggal,
 - tekintettel a több uniós tagállamban a fogyasztói jogok védelme érdekében tevékenykedő hatóságok és egyesületek által végzett összehasonlító vizsgálatok eredményeire,
 - tekintettel a Bizottságnak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv korszerűsítésére irányuló javaslatára annak kifejezése érdekében, hogy a nemzeti hatóságok értékelhessék és kezelhessék azokat a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokat, amelyek magukban foglalják a termékek több tagállamban történő azonos forgalmazását, ha azok összetétele vagy jellemzői jelentősen eltérnek,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményeire (A8-0267/2018),
- A. mivel a termékek promóciója, értékesítése vagy szállítása során a vállalkozásoknak pontos és könnyen érthető információkkal kell szolgálniuk a termékek pontos összetétele tekintetében – beleértve a helyi termékeket és recepteket – a fogyasztók számára annak érdekében, hogy megalapozott vásárlási döntést hozhassanak;
- B. mivel a márkák esetében a legfontosabb elvet a fogyasztók által a termékek összetételébe, értékebe és minőségébe vetett bizalomnak kell jelentenie; mivel a gyártóknak ezért biztosítaniuk kell, hogy megfeleljenek ezeknek az elvárásoknak;
- C. mivel a fogyasztók nincsenek tudatában annak, hogy az azonos márkájú és csomagolású termékek a helyi preferenciákhoz és a helyi ízléshez igazodnak, valamint mivel a termékek eltérő minősége aggodalomra ad okot azzal kapcsolatban, hogy egyes tagállamokat másoktól eltérően kezelnek; mivel az Európai Unió már kialakított címkéket annak érdekében, hogy a minőségi megjelölések használata révén biztosítsa a fogyasztók egyedi elvárásainak való megfelelést és a termelési sajátosságok figyelembevételét;
- D. mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv az Unió fő jogalkotási eszköze annak biztosítására, hogy a fogyasztók ne legyenek kitéve megtévesztő reklámoknak és más tisztességtelen gyakorlatoknak a vállalkozások és a fogyasztók közötti ügyletek során, ideértve a fogyasztók megtévesztésére alkalmas, azonos márkájú termékek forgalmazását;
- E. mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvben a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat meghatározása történhet úgy, hogy minden körülmények között vagy csak bizonyos körülmények között legyenek tilosak; mivel a Bizottsággal megállapításai szerint – amennyiben helyénvaló – a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv I. mellékletébe sorolás nagyobb jobbiztonságot eredményez, ami a fogyasztók jobb védelméhez és a piacon jelenlévő gyártók közötti tisztességesebb versenyhez vezet;
- F. mivel a fogyasztók gondolatban összekapcsolják egymással a márkát, a terméket és a minőséget, és az azonos márkájú és/vagy azonos megjelenésű termékektől azt várják, hogy ugyanolyan minőségűek is legyenek – függetlenül attól, hogy azokat a hazájukban vagy egy másik tagállamban forgalmazzák;
- G. mivel a fogyasztók gondolatban összekapcsolják egymással a márkát és a mezőgazdasági vagy élelmiszeripari termék címkéjét vagy csomagolását, illetve a minőséget, és ennek megfelelően az azonos márkájú, azonos címkével vagy ugyanolyan megjelenéssel forgalmazott termékektől azt várják, hogy azok minőségük és összetevőik tekintetében is megegyezők legyenek – függetlenül attól, hogy azokat a hazájukban vagy egy másik tagállamban forgalmazzák; mivel az Európai Unióban minden mezőgazdasági termelő ugyanazokat a magas minőségi szabványokat alkalmazza a termelés során, valamint a fogyasztók elvárják, hogy az élelmiszerlánc egyéb termékeire is kiterjesszék ezt az egységes minőséget – függetlenül a joghatóságtól, amelyben tartózkodnak;

2018. szeptember 13., csütörtök

- H. mivel valamennyi uniós polgár megérdemli, hogy egyenlő bánásmódban részesüljön az egységes piacon értékesített élelmiszeripari termékek és nem élelmiszer jellegű termékek tekintetében;
- I. mivel a fogyasztók megtévesztésének elkerülése érdekében meg kell szüntetni ezeket a tisztességtelen gyakorlatokat, és mivel csak egy erős, uniós szintű szinergia képes orvosolni ezt a határokon átnyúló problémát;
- J. mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó vizsgálatot a tagállamok eseti alapon végzik, kivéve a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv I. mellékletében felsorolt gyakorlatokat;
- K. mivel Juncker elnök az Unió helyzetét értékelő 2017-es beszédében hangsúlyozta, hogy nem elfogadható, hogy Európa egyes részeiben alacsonyabb minőségű élelmiszert adnak el a vásárlóknak, mint más országokban, annak ellenére, hogy azonos a csomagolásuk és a márkajelzésük;
- L. mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv alkalmazásában jelentős különbségek mutatkoznak a tagállamok között, és a módszertani megközelítések, valamint az irányelv átültetésének és végrehajtásának hatékonysága tagállamokként különbözik;
- M. mivel gyakran a márkanév játssza a legfontosabb szerepet a termék értékére vonatkozó döntésben;
- N. mivel egy megerősített és hatékonyabb végrehajtási együttműködési keret egyszersmind növelné a fogyasztók bizalmát és csökkentené a fogyasztókat érő kárt;
- O. mivel az Európai Unió valamennyi fogyasztója ugyanazokkal a jogokkal rendelkezik, és mivel a vizsgálatok azt mutatják, hogy bizonyos termelők és gyártók különböző minőségű termékeket értékesítenek ugyanazzal a márkanévvel és megtévesztően azonos megjelenéssel, valamint hogy bizonyos termékek egyes országokban kevesebb mennyiségű fő összetevőt vagy a jobb minőségű összetevők helyett gyengébb minőségű összetevőket tartalmaznak; mivel ez a probléma azokban az országokban a legelterjedtebb, amelyek 2004 óta csatlakoztak az EU-hoz; mivel a vizsgálatok során olyan esetekre derült fény, hogy a különböző országokban jelentősen eltérő árakon értékesítik ugyanazt a terméket vagy olyan termékeket, amelyek megtévesztően azonos megjelenésűek, ugyanakkor gyengébb minőségűek vagy más az ízük, állaguk, illetve egyéb eltérő érzékszervi jellemzőkkel rendelkeznek; mivel mindez még abban az esetben is a márkaidentitással való visszaélés, és sérti azt az elvet, amely szerint minden fogyasztót egyenlő bánásmódban kell részesíteni, ha ez nem is sérti a szabad piacgazdaság elveit, illetve a címkézésre vagy az élelmiszerekre vonatkozó egyéb jelenlegi jogszabályokat;
- P. mivel előfordultak olyan esetek is, amelyek során jelentős különbségek mutatkoztak olyan termékek tekintetében, mint például a bébiételek, ami megkérdőjelezi a gyártók által követett elveket és azon állításukat, hogy a helyi preferenciákhoz igazítják termékeiket; mivel egyes laboratóriumi eredmények megerősítik azt, hogy a gyengébb minőségű termékek kevésbé egészséges összetevő-kombinációkat tartalmazhatnak, és ez akadályozza annak az elvnek az érvényesülését, amely szerint minden fogyasztót egyenlő bánásmódban kell részesíteni; mivel egyes termelői és gyártói képviselők megállapodtak abban, hogy egyes országokban módosítják termékreceptjeiket abból a célból, hogy az egységes piacon azonos termékeket kínáljanak;
- Q. mivel ez az elfogadhatatlan gyakorlat olyan ismert agrár-élelmiszeripari multinacionális cégeket is érint, amelyek a tagállami vásárlóerő-különbségek kiaknázásával próbálják maximalizálni nyereségüket;
- R. mivel az „Új megállapodás a fogyasztói érdekekért” elnevezésű javaslatban, amely az uniós fogyasztóvédelmi irányelvek célzott felülvizsgálata az uniós fogyasztóvédelmi és marketingjogszabályok célravezetőségi vizsgálatát követően, a Bizottság javasolta a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv frissítését annak kifejezett befoglalása érdekében, hogy a nemzeti hatóságok értékelhetik és kezelhetik azokat a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokat, amelyeknek részeként több uniós tagállamban úgy hoznak forgalomba termékeket, mintha azonosak lennének, ha ezek összetétele vagy jellemzői a valóságban jelentősen eltérnek;
- S. mivel, bár a fogyasztókat nem szabad félrevezetni, a termékek differenciálását és az innovációt önmagában nem szabad korlátozni;

2018. szeptember 13., csütörtök

- T. mivel az egységes piac jelentős előnyökkel hozott az élelmiszer-ellátási lánc szereplői részére, és mivel az élelmiszerkereskedelem határokön átnyúló dimenziója egyre jelentősebb, és különösen fontos az egységes piac működése szempontjából;
- U. mivel a belső piac által nyújtott előnyök maradéktalan kiaknázásához elengedhetetlen a meglévő uniós élelmiszerügyi és fogyasztóvédelmi jogszabályok jobb alkalmazása az indokolatlan kettős szabványok azonosítása és kezelése és ily módon a fogyasztók megtévesztő tájékoztatással és kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni védelme érdekében;
- V. mivel e tekintetben folyamatosan erősíteni kell a fogyasztói szervezetek szerepét; mivel a fogyasztói szervezetek egyedülálló szerepet játszanak a fogyasztói bizalom garantálásában, és számukra további jogi és gazdasági intézkedések és kapacitásépítés révén még több támogatást kell nyújtani;
- W. mivel az összehasonlítható termékekben az összetevők bizonyított különbségei hosszú távon veszélyeztethetik a fogyasztók egészségét – különösen a kiszolgáltatott helyzetű fogyasztók, például olyan gyermekek és felnőttek esetében, akiknek étrendi és/vagy egészségügyi problémájuk van –, és ily módon hozzájárulhatnak a polgárok jóllétének romlásához; mivel ez a helyzet áll fenn például azokban az esetekben, amikor a zsír- és/vagy cukorszint a vártnál magasabb, az állati eredetű zsírokat növényi eredetű zsírokkal helyettesítik vagy fordítva, a cukrot mesterséges édesítőszerrel helyettesítik, vagy nagyobb a sótartalom; mivel ha a címkézés nem tájékoztat pontosan a felhasznált adalékanyagokról és az alapvető összetevők helyettesítőinek számáról, az megtéveszti a fogyasztót és veszélyeztetheti is az egészségét;
- X. mivel az eltérő minőségre vonatkozóan nincsenek uniós jogszabályok, ezért lehetetlen a minőség összehasonlítása vagy az eltérő minőség eseteinek megállapítása, ami azt jelenti, hogy nincsenek a helyzet orvoslására alkalmazható eszközök; mivel a Bizottság egészségügyi és élelmiszer-biztonsági ellenőrzéssel és elemzéssel foglalkozó szolgálatai rendszeresen jelentettek hiányosságokat az alkalmazandó uniós élelmiszerjogi követelmények végrehajtásában és érvényesítésében, például a mechanikusan lefejtett hús címkézése⁽¹²⁾ vagy az élelmiszer-adalékanyagok használata⁽¹³⁾ tekintetében;
- Y. mivel a fogyasztók egészségét potenciálisan befolyásoló összetételbeli különbségek nemcsak az élelmiszerekben, hanem a kozmetikai termékekben, a higiéniai termékekben és a tisztítószerekben is megfigyelhetők;
- Z. mivel az élelmiszerekben található zsír-, cukor- és sótartalom csökkentésére irányuló megváltoztatási tevékenységek számos közép-, kelet- és délkelet-európai országban elmaradtak;
- hangsúlyozza, hogy több tagállamban – főleg Kelet-Közép-Európában, a laboratóriumi tesztelés különböző módszertanaival – elvégzett számos vizsgálat és felmérés eredményei bebizonyították, hogy többek között az összetételt és a felhasznált összetevőket illetően – eltérő nagyságrendű – különbségek vannak az egységes piacon ugyanazon márkanév alatt és látszólag azonos csomagolással hirdetett és forgalmazott termékek között, amely károsítja a fogyasztókat; megállapítja, hogy az egyik illetékes nemzeti hatóság számára elvégzett felmérés szerint a fogyasztók nagy többségét zavarják ezek a különbségek; ezért arra a következtetésre jut, hogy e tesztek és felmérések megállapításai alapján a fogyasztók aggódnak a különböző tagállami piacok közötti megkülönböztetés miatt; hangsúlyozza, hogy semmilyen ilyen típusú diszkrimináció nem elfogadható, és valamennyi uniós fogyasztónak azonos minőségű termékekhez kell hozzáférnie;
 - kiemeli, hogy az ilyen jelentős eltérések esetei nemcsak élelmiszer-ipari termékeket, hanem gyakran nem élelmiszer jellegű termékeket is érintenek, beleértve a mosó- és tisztítószerket, a kozmetikumokat, a pipercikkeket és a csecsemőknek szánt termékeket is;
 - emlékeztet arra, hogy a Parlament 2013-ban felszólította a Bizottságot, hogy végezzen el érdemi vizsgálatot annak értékelésére, hogy szükséges-e a meglévő uniós jogszabályok kiigazítása, valamint arra, hogy tájékoztassa az Európai Parlamentet és a fogyasztókat a vizsgálat eredményeiről;
 - üdvözli a Bizottság által a probléma kezelésének céljával a közelmúltban bejelentett kezdeményezéseket, különös tekintettel a Bizottság elkötelezettségére a közös tesztelési módszertan megvalósítása iránt, valamint egy költségvetés elkülönítése iránt, amely fedezné annak előkészítését és végrehajtását, illetve további, megbízható és összehasonlítható bizonyítékok gyűjtését, továbbá a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv frissítése, illetve az élelmiszer-csalással és az élelmiszerek minőségével foglalkozó tudásközpont létrehozása iránt;

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=76

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=115

2018. szeptember 13., csütörtök

5. tudomásul veszi az élelmiszer-ellátási lánc működésének javításával foglalkozó magas szintű fórumnak az Európai Tanács által adott megbízást az eltérő minőség problémájának kezelésére; ösztönzi a tagállamokat és az illetékes hatóságokat, hogy aktívan vegyenek részt a folyamatban lévő kezdeményezésekben, beleértve a közös tesztelési módszertan kidolgozását és saját munkavégzési gyakorlatukba való beillesztését, valamint a további bizonyítékok gyűjtését; hangsúlyozza, hogy aktívan be kell vonni a fogyasztók érdekeit képviselő feleket, köztük a fogyasztói szervezetek képviselőit, valamint azoknak a kutatóintézeteket is, amelyek termékeszteket végeznek a tagállamokban, és lehetővé kell tenni számukra a véleménynyilvánítást; úgy véli, hogy a Parlamentnek részt kell vennie minden olyan folyamatban lévő kezdeményezésben, amely hatással lehet az eltérő minőség problémájának kezelésére tett kísérletekre;
6. ajánlja, hogy az érintett tagállamok saját értékelést készítsenek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv és más, az élelmiszerek és egyéb termékek eltérő minőségével kapcsolatos hatályos jogszabályok végrehajtásának módszertanáról és hatékonyságáról, és nyújtsák be azokat a Bizottságnak a probléma súlyosságának objektív értékeléséhez;
7. üdvözlöi, hogy a Parlament elfogadott egy olyan 2018-as kísérleti projektet, amely a fogyasztói termékek számos kategóriájának piaci vizsgálatát foglalja magában az eltérő termékminőség különböző aspektusainak értékelése céljából; Elvárja, hogy a projektet időben, az eredeti terveknek megfelelően lebonyolítsák és közzétegyék; úgy véli, hogy e kísérleti projektnek az ismeretek bővítése érdekében 2019-ben is folytatódnia kell, és azt ki kell terjeszteni a nem élelmiszer jellegű termékek ágazatára is; felhív arra, hogy az európai parlamenti képviselők lehetőséget kapjanak a nagyobb mértékű részvételre a projekt felügyeletében; ösztönzi a Parlamentet, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használjanak ki minden rendelkezésre álló eszközt, többek között a kísérleti és nemzeti projekteket az élelmiszerek eltérő minőségét érintő különböző szempontok további értékelése érdekében;
8. hangsúlyozza, hogy az e területen való fellépésért felelős hatóságokra és a kapcsolatos közigazgatási vagy bírósági eljárásokra vonatkozó átfogó információk – többek között a polgárok számára az online panaszok benyújtásának lehetőségéről – létfontosságúak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv hatékony végrehajtása szempontjából; ezért károsnak tartja, hogy az érintett tagállamokban nem elérhető a fentiekre vonatkozó információ, és az eltérő termékminőség problémájának kezelésére vonatkozó aggodalmaik ellenére sem teszik közzé az illetékes hatóságok honlapjain a fenti tájékoztatást;
9. hangsúlyozza, hogy a Bizottság már kapott értesítést olyan új típusú nemzeti címkézési intézkedésről, amely célja a fogyasztók figyelmeztetése az élelmiszerek összetételének különbségeire;
10. üdvözlöi, hogy a Bizottság az Unióban a fogyasztóvédelem és a vállalkozások támogatásának további javítása érdekében egy online képzési programot indított el, amely segíti a vállalkozásokat abban, hogy jobban megértsék és érvényesítsék a fogyasztói jogokat az Unióban;

A Bizottság közleménye az uniós fogyasztóvédelmi jognak a termékek eltérő minőségével kapcsolatos problémákra történő alkalmazásáról

11. tudomásul veszi az élelmiszerekre vonatkozó és fogyasztóvédelmi uniós jogszabályok eltérő minőségű termékekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közleményt; rámutat arra, hogy e közlemény célja, hogy segítsen a nemzeti hatóságoknak annak eldöntésében, hogy a vállalatok megsértik-e az uniós élelmiszer- és fogyasztóvédelmi jogszabályokat, amikor a különböző országokban eltérő minőségű termékeket értékesítenek, és tanácsot adjon nekik az egymással való együttműködés módját illetően; rámutat, hogy a hatóságok jelenleg nem alkalmazzák a gyakorlatban a közleményben ismertetett, a nemzeti hatóságok általi lépésről lépésre történő megközelítést, amely annak vizsgálatára szolgál, hogy a termelők megsértették-e az uniós jogot, ami azt jelentheti, hogy sérülnek a fogyasztók jogai;
12. egyetért a Bizottsággal abban, hogy az egységes piacon, ahol a fogyasztók általános ismeretekkel rendelkeznek a termékek szabad forgalmazásának és az árukhoz való egyenlő hozzáférés alapelveiről, nem számítanak eleve arra, hogy a különböző országokban értékesített, azonos márkajelzéssel ellátott termékek eltérőek lehetnek; emlékeztet arra, hogy a Bizottság szerint a márkahűségről készített tanulmányok bizonyítják, hogy a fogyasztók az ellenőrzött és állandó minőség tanúsítványaként tekintenek a márkákra; egyetért továbbá a Bizottsággal abban, hogy ez magyarázza, hogy egyes fogyasztók miért várják el, hogy a márkajelzéssel ellátott termékek mindig egyforma minőségűek – sőt, akár pontosan ugyanolyanok – legyenek, bármikor és bárhol vásárolják meg azokat, és hogy a márkák tulajdonosai tájékoztassák őket, ha úgy döntenek, hogy változtatnak termékeik összetételének bármely fontos elemén;

2018. szeptember 13., csütörtök

13. ezért úgy véli, hogy a további tájékoztatás biztosítása, még ha az a csomagolás fő látómezőjében szerepel is, nem elegendő, csak akkor, ha a fogyasztó számára egyértelmű, hogy a kérdéses termék eltér a más tagállamokban értékesített, látszólag azonos, megegyező márkájú terméktől;

14. ezzel összefüggésben egyetért a Bizottsággal abban, hogy a gyártóknak nem feltétlenül kell azonos termékeket kínálniuk a különböző földrajzi területeken, és hogy az áruk szabad mozgása nem jelenti azt, hogy minden terméknek az egységes piacon belül mindenhol azonosnak kell lennie; hangsúlyozza, hogy a gazdasági szereplők számára megengedett, hogy a legitim tényezők alapján eltérő összetételű és jellemzőjű termékeket hozzanak forgalomba és értékesítsenek, ha egyébként teljes mértékben tiszteletben tartják az uniós jogszabályokat; hangsúlyozza azonban, hogy e termékek nem lehetnek eltérő minőségűek, ha ezeket különböző piacokon kínálják fel a fogyasztóknak;

15. úgy véli, hogy a fogyasztók pontos és könnyen érthető információkkal való ellátása kulcsfontosságú a termékek eltérő minőségével kapcsolatos probléma kezeléséhez; meggyőződése, hogy abban az esetben, ha valamely vállalat olyan termékeket kíván forgalomba hozni különböző tagállamokban, amelyek bizonyos jellemzőikben eltérnek, e termékeket nem lehet látszólag azonos módon címkézni és azonos márkajelzéssel ellátni;

16. megjegyzi, hogy lehetnek elfogadható különbségek valamely márka összetételében, és hogy a termékek közt előfordulhat eltérés a regionális fogyasztói preferenciák, az összetevők helyi beszerzése, a nemzeti jog követelményei vagy a receptek átalakítására vonatkozó célok következtében; hangsúlyozza, hogy a szándék nem az élelmiszerek minőségi követelményeinek meghatározása vagy egységesítése, mivel nem tanácsos a gyártók számára előírni a különböző termékek pontos összetételét; úgy véli azonban, hogy nem szabad a fogyasztói preferenciákat ürügyként felhasználva csökkenteni a minőséget és/vagy eltérő minőségi színvonalú termékeket kínálni a különböző piacokon; hangsúlyozza, hogy a fogyasztóknak egyértelmű tájékoztatást kell kapniuk, és minden egyes terméket illetően tudniuk kell e kiigazításról, nem pedig csak általánosságban a fenti „bevett gyakorlat” létezéséről;

17. úgy véli, hogy a közlemény elsősorban az élelmiszerekre vonatkozik; úgy véli, hogy a fogyasztóvédelmi jog alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket az egységes piacon forgalmazott minden élelmiszerre és egyéb termékre általánosan alkalmazni kell, a termék címkéjén a termékre vonatkozó minden információnak olvashatóan meg kell jelennie;

18. felhívja a figyelmet „Az iránymutatás a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló irányelv végrehajtásához/alkalmazásához” című 2016-os dokumentumra, amely a következőket mondja ki: „azonos márkájú és azonos vagy hasonló csomagolású termékek összetételükben eltérhetnek a gyártás helyétől és a célpiactól függően, vagyis tagországonként eltérőek lehetnek”, valamint „a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv értelmében az eltérő összetételű termékek értékesítése nem eleve tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat”; hangsúlyozza a Bizottság által kiadott útmutató dokumentumok fontosságát a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv megfelelő és következetes alkalmazásának megkönnyítése terén; ezért felhívja a Bizottságot, hogy tisztázza a közlemény, az útmutató dokumentumok és az élelmiszer-ellátási lánc működésének javításával foglalkozó magas szintű fórum belső piaci alcsoportja által készített dokumentum közötti kapcsolatot;

19. tudomásul veszi, hogy az illetékes nemzeti hatóságok ellenőrzési módszereire adott esetben eltérő követelmények vonatkozhatnak; hangsúlyozza, hogy számos, már kidolgozott elemzés létezik, amelyek a közös tesztelési módszertan kialakításának és végrehajtásának alapjául szolgálhatnak, még akkor is, ha azok módszertana eltérő, és eredmények értékelése nem azonos módon történik; úgy véli, hogy a Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) által vezetett, a módszertan kidolgozására irányuló munka célját egyértelműen meg kell határozni annak érdekében, hogy az így kapott módszertan egységes értelmezése biztosítva legyen, beleértve a „jelentős különbség” meghatározását, lehetővé tegye az illetékes hatóságok számára annak használatát; rámutat, hogy annak megállapítása, hogy a különböző termékek közül melyik a legáltalánosabb, amely „referenciatermékként” szolgálhat, valóban akadályozhatja az átfogó értékelést, mivel ennek adott esetben túl nehéz a meghatározása;

20. üdvözlözi az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy segítse a nemzeti végrehajtó hatóságokat az élelmiszer-ipari termékek értékesítése terén alkalmazott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok azonosításában; felhívja a Bizottságot, hogy koordinálja az illetékes nemzeti hatóságokat e tekintetben; hangsúlyozza, hogy e módszertan célja annak biztosítása, hogy a tagállamok közös kiindulási alapra építve megbízható és összehasonlítható bizonyítékokat gyűjtsenek annak értékelése érdekében, hogy mennyire elterjedt és súlyos az EU-ban az eltérő minőségű termékek problémája; emlékeztet arra, hogy a tisztességtelen gyakorlatok tényleges jellegét valószínűleg továbbra is csak eseti alapon lehet megítélni, mivel a fogyasztók megtévesztésének a terjedelme mindig az illetékes hatóság vagy bíróság szubjektív megítélésének tárgyát képezi;

2018. szeptember 13., csütörtök

21. üdvözlí, hogy a Bizottság felkéri az illetékes hatóságokat, hogy végezzenek több piaci tesztet a tagállamokban, amelyeknek része a termékek különböző régiók és országok közötti összehasonlítása; kiemeli azonban, hogy a Bizottság szerint ezeket a teszteket egy közös tagállami megközelítés alapján kell elvégezni, amelyet még nem fogadtak el teljes mértékben; hangsúlyozza a kijelölt határidők betartásának szükségességét, a közös tesztelési megközelítés keretében elvégzett tesztek eredményeinek rendelkezésre állása, az összes hivatalos uniós nyelven való közzététele és elemzése érdekében a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2018 végéig; hangsúlyozza továbbá, hogy ezeket az eredményeket haladéktalanul közzé kell tenni a fogyasztók és a termelők tájékoztatása céljából a tudatosság növelésére érdekében, ezáltal csökkentve az eltérő termékminőség eseteinek előfordulását;

Az eltérő minőségre vonatkozó egyéb szempontok

22. hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi márkák alapvető cikké váltak a fogyasztók bevásárlókosaraiban, és az elmúlt évtizedben a legtöbb tagállamban nőtt a piaci részesedésük a legtöbb termék kategóriában; úgy véli, hogy a kereskedelmi márkák nem kelthetik a márkanévvel viselő termék benyomását a fogyasztók megtévesztésének elkerülése érdekében; ismételten megerősíti, hogy a kereskedelmi márkák kérdése különös figyelmet igényel a Bizottság részéről, hogy kiküszöbölhető legyen a kereskedelmi márkákat és a márkajelzéssel ellátott termékeket érintő fogalomzavar; megállapítja, hogy a termelők és a gyártók számára elérhető az egységes piac, ugyanakkor a piacot nagymértékű verseny jellemzi, mivel számos olyan márka van jelen, amelyek az egész Unióban ismertek, illetve népszerűek;

23. emlékeztet arra, hogy a Parlament többször felhívta a Bizottságot annak eldöntésére, hogy az eltérő minőség negatív következményekkel jár-e a helyi és regionális termelésre, különösen a kkv-kra nézve; sajnálja, hogy a Bizottság eddig nem terjesztett elő adatokat;

24. hangsúlyozza, hogy a márkajelzéssel ellátott termékek hamisítása egészségügyi és biztonsági kockázatoknak teszi ki a fogyasztókat, aláássa a fogyasztók márkákba vetett bizalmát, és bevételkieséshez vezet a gyártók számára; megállapítja, hogy az EU-ban lefoglalt hamisított termékek köre továbbra is széles, és szinte minden terméktípust felölel;

25. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kereskedők olyan termékeket vásárolnak, amelyek hátrányosan befolyásolhatják a fogyasztók választását; sürgeti a Bizottságot, hogy azonosítsa azokat a tényezőket, amelyek hozzájárulnak a termékek egységes piacának széttagoltságához, és jogtalanul korlátozzák a fogyasztókat abban, hogy maradéktalanul kiaknázzák az egységes piac előnyeit, különös tekintettel a területi kínálat korlátaira és annak hatásaira; felkéri az Európai Bizottságot, hogy adott esetben használja ki a versenyjog nyújtotta lehetőségeket a fenti gyakorlatok kezelésére;

26. rámutat, hogy a nemzeti illetékes hatóságok csak tagállamuk területén vehetnek mintákat és végezhetnek vizsgálatokat; hangsúlyozza az átfogó, hatékony, átlátható és gyors határokon átnyúló együttműködés és adatcsere szükségességét a nemzeti fogyasztóvédelmi és élelmiszer-felügyeleti hatóságok, a fogyasztói szervezetek és a Bizottság között, többek között az esetleg nem megfelelő termékekre, valamint az esetleg nem tisztességes gyakorlatokra vonatkozóan, az eltérő minőség kezelése, illetve a jogszabályok végrehajtásának javítása és közelítése érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy intenzívebben vegyenek részt ebben az együttműködésben; üdvözlí a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló módosított rendelet elfogadását, amely megerősíti a vizsgálati és végrehajtási hatásköröket, javítja az információk és adatok cseréjét és a bármely releváns információhoz való hozzáférést, és a vizsgálati és végrehajtási intézkedések koordinálását szolgáló eljárásokat meghatározó harmonizált szabályokat állapít meg;

27. elismeri az online ellenőrzési akciók hasznosságát, amelyek a végrehajtás összehangolásának fontos módjai a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet alapján, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék tovább ezeket az akciókat, és szélesítsék hatókörüket;

Ajánlások és további lépések

28. hangsúlyozza a széles körű és kellő időben tartott nyilvános vita értékét, amely növeli a fogyasztók tudatosságát a termékekkel és azok jellemzőivel kapcsolatban; megjegyzi, hogy a kereskedelmi márkák egyes gyártói és tulajdonosai már bejelentették a receptjeik módosítását vagy, hogy uniós szinten közös gyártási szabványt fognak alkalmazni; hangsúlyozza a termékek előállító iparágak szerepének fontosságát az átláthatóság és az egyértelműség terén a termékek összetételét és minőségét, valamint ezek megváltozását illetően; üdvözlí a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy kidolgozzon egy magatartási kódexet e tekintetben; felhív a termelők és a kiskereskedők fokozottabb bevonására, a saját érdekében, hogy a lehető leghamarabb hatékony megoldás szülessen a jelenlegi helyzetre, végrehajtási eljárások alkalmazása nélkül, és lehetővé téve az európai fogyasztók számára, hogy az egységes piacon mindenütt azonos minőségű termékekhez jussanak hozzá; felkéri a gyártókat, hogy fontolják meg egy logó – csomagoláson való feltüntetését, amely jelezné, hogy az azonos márkájú termék tartalma és minősége megegyezik a tagállamokban;

2018. szeptember 13., csütörtök

29. felkéri a fogyasztói szervezeteket, valamint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv és más vonatkozó jogszabályok végrehajtásáért felelős bejelentett nemzeti hatóságokat, hogy játsszanak aktív szerepet a nyilvános vitában és a fogyasztók tájékoztatásában; meg van győződve arról, hogy a fogyasztói szervezetek jelentős mértékben hozzájárulhatnak a termékek eltérő minősége problémájának megoldásához; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy pénzügyi és jogi eszközökkel fokozzák a nemzeti fogyasztói szervezetek támogatását annak érdekében, hogy képesek legyenek kapacitást építeni, vizsgálati tevékenységüket fejleszteni, összehasonlító tesztek végzését, és az illetékes hatóságokkal együttműködve hozzájárulni a tisztességtelen termék megkülönböztetés eseteinek nyomon követéséhez és felfedéséhez; úgy véli továbbá, hogy elő kell mozdítani a fogyasztói szervezetek közötti bővített határokon átnyúló információcserét;

30. úgy véli, hogy a korábbi tapasztalatok alapján az illetékes hatóságok nem tudták hatékonyan kezelni az eltérő minőségű termékek egyedi eseteit kizárólag nemzeti szinten, továbbá nem tudták érvényesíteni a meglévő jogszabályokat, vagy erre csak minimális mértékben tettek kísérletet, részben egy konkrét uniós szintű jogi rendelkezés hiánya miatt; emlékeztet arra, hogy a tagállamok felelősek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv végrehajtásáért, és ezt meg is kell tenniük annak érdekében, hogy a fogyasztókat ne vezessék félre a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az illetékes nemzeti hatóságok megfelelő technikai, pénzügyi és humán kapacitásokkal rendelkezzenek az eredményes végrehajtás biztosításához; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a fogyasztók számára a panaszok benyújtásának lehetőségét és azok további vizsgálatát, valamint a lehető legnagyobb mértékben tájékoztassák a fogyasztókat jogaikról és lehetőségeikről a hatályos jogszabályok érvényesítését illetően, továbbá az eladók kötelezettségéről a termékek összetételére és adott esetben a származására vonatkozó tájékoztatásról;

31. felhívja a figyelmet arra, hogy az eltérő minőség kérdése közvetlenül kapcsolódik az egységes piac működésének alapjaihoz és a fogyasztói bizalomhoz, amelyek közül mindkettőt veszélyezteti, és ezért többek között uniós szintű megoldást igényel, közvetlenül végrehajtható intézkedések révén; meg van győződve arról, hogy a nemzeti szintű fellépés lehetősége miatt az uniós szintű fellépés biztosítaná az egységes piac integritását; felkéri a Bizottságot, hogy térképezze fel az élelmiszerekre és a nem élelmiszer jellegű termékekre vonatkozó meglévő nemzeti szabványokat az EU-ban, és értékelje azok jelentőségét az egységes piacon belüli eltérő minőség esetében;

32. felhív egy meglévő uniós szerv (JRC, Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) vagy egyéb szerv) szakosodott monitoring- és felügyeleti egységén belül az uniós szintű kapacitások és mechanizmusok sürgős fejlesztésére, a bürokrácia minimálisra csökkentésére, az azonos márkájú és csomagolású élelmiszerek összetétele és az összetevők arányos felhasználása következetességének nyomon követésére, valamint összehasonlító laboratóriumi elemzések értékelésére az élelmiszerek forgalmazásával kapcsolatos tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok azonosítása érdekében;

33. üdvözlő a Bizottság „Új megállapodás a fogyasztói érdekekért” című javaslatát, amely a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv 6. cikkének módosítása révén kívánja kezelni a termékek eltérő minőségének problémáját, amelynek keretében bekerül a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok közé a termék olyan módon történő forgalomba hozatala, mintha a termék megegyezne a több másik tagállamban forgalomba hozott azonos termékkel, miközben azok a termékek eltérő összetétellel vagy jellemzőkkel rendelkeznek; megjegyzi azonban, hogy a javaslat olyan homályos rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek tisztázást igényelnek a megfelelő értelmezés és alkalmazás biztosítása érdekében;

34. azonban határozottan meggyőződése, hogy az eltérő termékminőség indokolatlan esetei kezelésének leghatékonyabb módja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv I. mellékletének módosítása volna egy olyan új elem felvétele révén a minden körülmény között tisztességtelenné minősülő kereskedelmi gyakorlatokat meghatározó „feketelistára”, amely kifejezetten említi az azonos márkajelzésű termékek eltérő minőségét, amennyiben az diszkriminatív, és nem tartja tiszteletben a fogyasztói elvárásokat;

35. hangsúlyozza, hogy a jogalkotási folyamat eredményeképpen rendelkezésre kell állnia egy egyértelmű meghatározásnak arra vonatkozóan, hogy mi tekinthető eltérő minőségnek, és az illetékes hatóságoknak hogyan kell az egyes eseteket értékelniük és kezelniük; hangsúlyozza azonban, hogy az úgynevezett „jogos tényezők” nyitott listája veszélyeztetheti az illetékes hatóságok képességét arra, hogy értékelést végezzenek és alkalmazzák a jogot; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a „meghatározott fogyasztói preferenciák” fogalmának használata egymásnak ellentmondó értelmezésekhez vezethet az illetékes hatóságok körében annak értékelése során, hogy indokolt-e vagy sem a termék összetételének differenciálása;

36. felhívja a Bizottságot, hogy egy éven belül hosszabbítsa meg a Közös Kutatóközpontnak adott megbízatást a nem élelmiszer jellegű termékek jellemzőinek összehasonlítására szolgáló harmonizált európai módszertan, valamint a termékek átláthatóságának javítására irányuló iránymutatások kidolgozására; rámutat arra, hogy a Közös Kutatóközpontnak a területen bevált gyakorlatok cseréje céljából törekednie kell az együttműködésre azokkal a tagállami hatóságokkal, amelyek saját hatáskörükben már megkezdték a termékek tesztelését, de az eredményeket még nem közzétették más tagállamok nemzeti hatóságaival;

2018. szeptember 13., csütörtök

37. rámutat arra, hogy az élelmiszerek biztonsága és minősége, valamint a fogyasztók megelégedettségével szembeni védelme elsődleges prioritást képez; emlékezteti a Bizottságot arra a kötelezettségvállalására, hogy jobban nyomon követi és előmozdítja az uniós jogszabályok helyes alkalmazását; úgy véli, hogy az e területeken hatályos jogszabályok betartását az illetékes hatóságoknak kell nemzeti szinten hatékonyan ellenőrizniük;
38. üdvözlöi az élelmiszer-biztonsági tudományos tanulmányok átláthatóságának javítására irányuló bizottsági javaslatot, amely a polgárok által megfogalmazott aggályokra született válaszként a megbízható, tudományos kockázatértékelésen alapuló vásárlási döntéshozatalhoz szükséges információkhoz való hozzáférés ösztönzése érdekében;
39. felszólítja a nemzeti élelmiszerügyi hatóságokat, hogy eseti alapon állapítsák meg egyrészt, hogy a feltételezett diszkriminatív gyakorlatok valóban illegálisak-e a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv rendelkezései alapján, másrészt, hogy megfelelnek-e a tisztességes tájékoztatási követelményeknek, amelyeket a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelet határoz meg;
40. megjegyzi, hogy minden uniós polgárt érint az eltérő minőségi gyakorlat, például akkor, amikor a tagállamok között utaznak;
41. hangsúlyozza azonban, hogy a csecsemők és kisgyermekek számára készített ételek tekintetében mutatkozó jelentős különbségek nem indokolhatók kizárólag regionális ízlésbeli preferenciákkal;
42. határozottan elutasítja egyes gyártók azon állítását, hogy az összetételt és/vagy a minőséget azért változtatták meg, hogy az árak megfeleljenek a fogyasztói elvárásoknak; hangsúlyozza, hogy különböző tanulmányok kimutatták, hogy az alacsonyabb minőségű termékek gyakran drágábbak, mint az Unió más országaiban a magasabb színvonalú ugyanazon termékek;
43. határozottan ösztönzi a körforgásos gazdaság elvének használatát a termékcsomagolás esetében és hangsúlyozza, hogy ha egy tagállamban egy termék csomagolásakor betartják ezt az elvet, akkor a gyártónak összehangolt erőfeszítéseket kell tennie annak biztosítása érdekében, hogy ez így történjen minden olyan termék esetében, amelyet ugyanazon márkanév alatt ugyanazon típusú csomagolásban forgalmaznak az Unióban és azon túl;
44. hangsúlyozza, hogy az eltérő minőségű termékek egyes esetei az uniós jog végrehajtásának elmulasztásából származnak; felszólítja a tagállami hatóságokat, hogy sürgősen érvényesítsék az élelmiszerek címkézésére vonatkozó meglévő uniós szabályokat, többek között például a mechanikusan lefejtett hús tekintetében;

o

o o

45. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2018. szeptember 11., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P8_TA(2018)0318

A szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége *I**

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása a 2003/17/EK tanácsi határozatnak a Brazíliában a takarmánynövény- és gabonavetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Brazíliában termesztett takarmánynövény- és gabonavetőmagok egyenértékűsége tekintetében, valamint a Moldovában a gabona-, zöldség-, olaj- és rostonövényvetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Moldovában termesztett gabona-, zöldség-, olaj- és rostonövényvetőmagok egyenértékűsége tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2017)0643 – C8-0400/2017 – 2017/0297(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/24)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0643),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, amely alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0400/2017),
- tekintettel a Jogi Bizottságnak a javasolt jogalapra vonatkozó véleményére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére és 43. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. február 14-i véleményére ⁽¹⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 59. és 39. cikkére,
- tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A8-0253/2018),

⁽¹⁾ HL C 227., 2018.6.28., 76. o.

2018. szeptember 11., kedd

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2017)0297

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 11-én került elfogadásra a 2003/17/EK tanácsi határozatnak a Brazil Szövetségi Köztársaságban a takarmánynövény- és gabonavetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Brazil Szövetségi Köztársaságban termesztett takarmánynövény- és gabonavetőmagok egyenértékűsége tekintetében, valamint a Moldovai Köztársaságban a gabona-, zöldség-, olaj- és rostonövényvetőmag-termesztés során végrehajtott szántóföldi ellenőrzések egyenértékűsége és a Moldovai Köztársaságban termesztett gabona-, zöldség-, olaj- és rostonövényvetőmagok egyenértékűsége tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási akttal, az (EU) 2018/1674 határozattal.)

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0319

Közös hozzáadottértékadó-rendszer a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás tekintetében *

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás tekintetében történő módosításáról szóló tanács irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0021 – C8-0022/2018 – 2018/0006(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2019/C 433/25)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C8-0022/2018),
 - tekintettel eljárási szabályzata 78c. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A8-0260/2018),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát annak módosított formájában;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően módosítsa javaslatát, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
 3. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat

1 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) A 2006/112/EK tanácsi irányelv ⁽²¹⁾ lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy – a közös rendelkezéseknek megfelelően és a szorosabb összehangolás szem előtt tartásával – továbbra is alkalmazhassák a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozásaikat. A szóban forgó rendelkezések azonban mára elavulttá váltak, és nem **csökkentik** a kisvállalkozások megfelelési **terheit**, mivel kidolgozásukra a származási hely szerinti tagállamban történő adóztatáson alapuló közös hozzáadottértékadó-rendszer létrehozása céljából került sor.

⁽²¹⁾ HLL 347., 2006.12.11., 1. o.

Módosítás

- (1) A 2006/112/EK tanácsi irányelv ⁽²¹⁾ lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy – a közös rendelkezéseknek megfelelően és a szorosabb összehangolás szem előtt tartásával – továbbra is alkalmazhassák a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozásaikat. A szóban forgó rendelkezések azonban mára elavulttá váltak, és nem **teljesítik a céljukat**, a kisvállalkozások megfelelési **terheinek csökkentését**, mivel kidolgozásukra a származási hely szerinti tagállamban történő adóztatáson alapuló közös hozzáadottértékadó-rendszer létrehozása céljából került sor.

⁽²¹⁾ HLL 347., 2006.12.11., 1. o.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 2

Irányelvre irányuló javaslat

2 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A héára vonatkozó cselekvési tervében ⁽²²⁾ a Bizottság bejelentette, hogy szándékában áll kidolgozni egy, a kisvállalkozások javát szolgáló, átfogó egyszerűsítési csomagot, amelynek célja e vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése és egy olyan adózási környezet létrejöttének előmozdítása, amely elősegíti a növekedésüket és a határokon átnyúló kereskedelem fejlődését. **Ez szükségesé tenné** a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozásnak **az említett** cselekvési terv nyomán követéséről szóló közleményben ⁽²³⁾ felvázolt **felülvizsgálatát**. Következésképpen a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás felülvizsgálata fontos elemét képezi a héára vonatkozó cselekvési tervben ismertetett reformcsomagnak.

(2) A héára vonatkozó cselekvési tervében a Bizottság bejelentette, hogy szándékában áll kidolgozni egy, a kisvállalkozások javát szolgáló, átfogó egyszerűsítési csomagot, amelynek célja e vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése és egy olyan adózási környezet létrejöttének előmozdítása, amely elősegíti a növekedésüket és a határokon átnyúló kereskedelem fejlődését, **valamint növeli a héaszabályoknak való megfelelést. Az Unióban működő kisvállalkozások különösen aktívak a határokon átnyúló jellegű egyes ágazatokban, például az építőiparban, a hírközlésben, az élelmiszeriparban és a kiskereskedelemben, és fontos foglalkoztatási forrást jelenthetnek. A héára vonatkozó cselekvési terv célkitűzéseinek elérése érdekében szükséges** a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozásnak **a héára vonatkozó** cselekvési terv nyomán követéséről szóló közleményben ⁽²²⁾ ⁽²³⁾ felvázolt **felülvizsgálata**. Következésképpen a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás felülvizsgálata fontos elemét képezi a héára vonatkozó cselekvési tervben ismertetett reformcsomagnak.

⁽²²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak egy, a héára vonatkozó cselekvési tervről – Úton egy egységes uniós heaövezet felé – új döntések szükségeltetnek (COM(2016)0148 finl, 2016.4.7.).

⁽²³⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az „Úton egy egységes uniós heaövezet felé – új döntések szükségeltetnek” című, a héára vonatkozó cselekvési terv nyomán követéséről (COM(2017)0566, 2017.10.4.).

⁽²²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak egy, a héára vonatkozó cselekvési tervről – Úton egy egységes uniós heaövezet felé – új döntések szükségeltetnek (COM(2016)0148 finl, 2016.4.7.).

⁽²³⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az „Úton egy egységes uniós heaövezet felé – új döntések szükségeltetnek” című, a héára vonatkozó cselekvési terv nyomán követéséről (COM(2017)0566, 2017.10.4.).

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 3

Irányelvre irányuló javaslat

3 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (3) E különös szabályozás felülvizsgálata szorosan kapcsolódik a Bizottság azon javaslatához, amely meghatározza egy olyan, a határokon átnyúló, vállalkozások közötti kereskedelem tagállamok közötti lebonyolítására alkalmazandó, végleges héarendszer elveit, amely a határokon átnyúló termékértékesítésnek a rendeltetési hely szerinti tagállamban történő adóztatásán alapulna ⁽²⁴⁾. A héarendszernek a rendeltetési hely szerinti adóztatás felé történő elmozdulása kapcsán megállapítást nyert, hogy számos jelenlegi szabály nem alkalmazható a rendeltetési hely szerinti adóztatásra.

⁽²⁴⁾ A Tanács irányelve a 2006/112/EK irányelvnek a hozzáadottértékadó-rendszer egyes szabályainak harmonizálása és egyszerűsítése tekintetében történő módosításáról, valamint a tagállamok közötti kereskedelem adóztatására vonatkozó végleges rendszer bevezetéséről (COM(2017)0569, 2017.10.4.).

Módosítás

- (3) E különös szabályozás felülvizsgálata szorosan kapcsolódik a Bizottság azon javaslatához, amely meghatározza egy olyan, a határokon átnyúló, vállalkozások közötti kereskedelem tagállamok közötti lebonyolítására alkalmazandó, végleges héarendszer elveit, amely a határokon átnyúló termékértékesítésnek a rendeltetési hely szerinti tagállamban történő adóztatásán alapulna ⁽²⁴⁾. A héarendszernek a rendeltetési hely szerinti adóztatás felé történő elmozdulása kapcsán megállapítást nyert, hogy számos jelenlegi szabály nem alkalmazható a rendeltetési hely szerinti adóztatásra. **A kisvállalkozások határokon átnyúló kereskedelmének fő nehézségei a héára vonatkozó, Unió-szerte összetett és sokrétű szabályokból, valamint azon tényből fakadnak, hogy a kisvállalkozásokra vonatkozó nemzeti mentességet a kisvállalkozások csak a letelepedési hely szerinti tagállamban élvezik.**

⁽²⁴⁾ A Tanács irányelve a 2006/112/EK irányelvnek a hozzáadottértékadó-rendszer egyes szabályainak harmonizálása és egyszerűsítése tekintetében történő módosításáról, valamint a tagállamok közötti kereskedelem adóztatására vonatkozó végleges rendszer bevezetéséről (COM(2017)0569, 2017.10.4.).

Módosítás 4

Irányelvre irányuló javaslat

4 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (4) A kivállalkozásokra nehezedő, aránytalanul nagy megfelelési terhek problémájának orvoslása érdekében indokolt előírni, hogy az egyszerűsítési intézkedések ne csupán a jelenleg hatályos szabályok alapján mentességet élvező vállalkozások számára álljanak rendelkezésre, hanem a gazdasági szempontból kicsinek minősülő vállalkozások számára is. A héaszabályok egyszerűsítése céljából a vállalkozások akkor minősülnek „kicsinek”, ha árbevételük alapján a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ⁽²⁵⁾ szereplő általános fogalom meghatározás értelmében vett mikrovállalkozások közé tartoznak.

⁽²⁵⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

Módosítás

- (4) A kivállalkozásokra nehezedő, aránytalanul nagy megfelelési terhek problémájának orvoslása érdekében indokolt előírni, hogy az egyszerűsítési intézkedések ne csupán a jelenleg hatályos szabályok alapján mentességet élvező vállalkozások számára álljanak rendelkezésre, hanem a gazdasági szempontból kicsinek minősülő vállalkozások számára is. **Az ilyen intézkedések rendelkezésre állása különösen fontos, mivel a kisvállalkozások többsége, akár rendelkezik mentességgel, akár nem, a gyakorlatban köteles igénybe venni tanácsadók vagy külső tanácsadó cégek szolgáltatásait, hogy segítsen nekik a héakötelezettségeik teljesítésében, ami pénzügyi terhet ró az említett kisvállalkozásokra.** A héaszabályok egyszerűsítése céljából a vállalkozások akkor minősülnek „kicsinek”, ha árbevételük alapján a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ⁽²⁵⁾ szereplő általános fogalom meghatározás értelmében vett mikrovállalkozások közé tartoznak.

⁽²⁵⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 5

Irányelvre irányuló javaslat

6 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) A kisvállalkozások csak akkor részesülhetnek a mentességben, ha éves árbevételük alacsonyabb az azon tagállam által alkalmazott értékhatárnál, amelyben a héát meg kell fizetni. Értékhatáraik meghatározásakor a tagállamoknak be kell tartaniuk a 2006/112/EK irányelvben az értékhatárokra vonatkozóan megállapított szabályokat. E szabályok – amelyek többsége 1977-ben lépett érvénybe – napjainkban már nem megfelelőek.

Módosítás

- (6) A kisvállalkozások csak akkor részesülhetnek a mentességben, ha éves árbevételük alacsonyabb az azon tagállam által alkalmazott értékhatárnál, amelyben a héát meg kell fizetni. Értékhatáraik meghatározásakor a tagállamoknak be kell tartaniuk a 2006/112/EK irányelvben az értékhatárokra vonatkozóan megállapított szabályokat. E szabályok – amelyek többsége 1977-ben lépett érvénybe – napjainkban már nem megfelelőek. **Unió szinten kizárólag felső értékhatárokat kell megállapítani a rugalmasság és annak okán, hogy minden tagállam megfelelő alsó értékhatárt állapíthasson meg a gazdaság méretével és szükségleteivel arányosan.**

Módosítás 6

Irányelvre irányuló javaslat

8 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (8) Indokolt a tagállamokra bízni, hogy a mentességre vonatkozó nemzeti értékhatárokat – az ezen irányelv alapján előírt felső értékhatárra is figyelemmel – a gazdasági és politikai viszonyaiknak leginkább megfelelő szinten állapítsák meg. E tekintetben egyértelművé kell tenni, hogy amennyiben a tagállamok eltérő értékhatárokat alkalmaznak, ezeket objektív kritériumokra kell alapozniuk.

Módosítás

- (8) Indokolt a tagállamokra bízni, hogy a mentességre vonatkozó nemzeti értékhatárokat – az ezen irányelv alapján előírt felső értékhatárra is figyelemmel – a gazdasági és politikai viszonyaiknak leginkább megfelelő szinten állapítsák meg. E tekintetben egyértelművé kell tenni, hogy amennyiben a tagállamok eltérő értékhatárokat alkalmaznak, ezeket objektív kritériumokra kell alapozniuk. **A határokon átnyúló üzleti tevékenység megkönnyítése érdekében a mentességre vonatkozó nemzeti értékhatárok jegyzékének könnyen hozzáférhetőnek kell lennie minden olyan kisvállalkozás számára, amely több tagállamban szándékozik működni.**

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 7

Irányelvre irányuló javaslat

12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (12) Mentesség alkalmazása esetén a mentességet igénybe vevő kisvállalkozások számára indokolt legalább a héaalanyként történő nyilvántartásba vétel, a számlázás, az elszámolás és a jelentéstételi kötelezettségek tekintetében egyszerűsített eljárásokat biztosítani.

Módosítás

- (12) Mentesség alkalmazása esetén a mentességet igénybe vevő kisvállalkozások számára indokolt legalább a héaalanyként történő nyilvántartásba vétel, a számlázás, az elszámolás és a jelentéstételi kötelezettségek tekintetében egyszerűsített eljárásokat biztosítani. ***a tagállamokban a félreértések és a jogbizonytalanság elkerülése érdekében, a Bizottságnak iránymutatást kell készítenie az egyszerűsített nyilvántartásba vételről és számvitelről, részletesebben kifejtve, hogy mely eljárásokat kell egyszerűsíteni és milyen mértékben. ... [Az ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően három évvel]-ig a Bizottság és a tagállamok elvégzik az egyszerűsítés értékelését annak vizsgálata érdekében, hogy az hozzáadott értéket jelent-e a vállalkozások és a fogyasztók számára és valódi pozitív hatást gyakorol-e rájuk.***

Módosítás 8

Irányelvre irányuló javaslat

13 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (13) Ezenkívül a valamely tagállam által a nem a területén letelepedett vállalkozások számára megadott mentességre vonatkozó feltételeknek való megfelelés biztosítása érdekében a vállalkozásokat kötelezni kell a mentesség igénybevételére vonatkozó szándékuk előzetes bejelentésére. ***A kisvállalkozásoknak*** az ilyen bejelentést ***a letelepedési helyük szerinti tagállamhoz kell eljuttatniuk.*** Az említett tagállamnak ezt követően a szóban forgó vállalkozás árbevételére vonatkozóan bejelentett ***információkat el kell juttatnia*** a többi érintett ***tagállamhoz.***

Módosítás

- (13) Ezenkívül a valamely tagállam által a nem a területén letelepedett vállalkozások számára megadott mentességre vonatkozó feltételeknek való megfelelés biztosítása érdekében a vállalkozásokat kötelezni kell a mentesség igénybevételére vonatkozó szándékuk előzetes bejelentésére. Az ilyen bejelentést ***egy internetes portál révén kell megtenni, amelyet a Bizottság hoz létre. A letelepedés helye szerinti tagállamnak*** ezt követően a szóban forgó vállalkozás árbevételére vonatkozóan bejelentett ***információk alapján tájékoztatnia*** kell a többi érintett ***tagállamot.*** A kisvállalkozások bármikor értesíthetik a nyilvántartás helye szerinti tagállamot arról, hogy vissza kívánnak térni az általános héarendszerbe.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 9

Irányelvre irányuló javaslat

15 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

(15) A nem mentesített kisvállalkozások megfelelési terheinek csökkentése érdekében a tagállamok számára elő kell írni, hogy egyszerűsítsék a héaalanyként történő nyilvántartásba vételt és a nyilvántartás vezetését, **és hosszabbítsák meg az adómegállapítási időszakokat abból a célból, hogy ritkábban kelljen héabevallást benyújtani.**

Módosítás

(15) A nem mentesített kisvállalkozások megfelelési terheinek csökkentése érdekében a tagállamok számára elő kell írni, hogy egyszerűsítsék a héaalanyként történő nyilvántartásba vételt és a nyilvántartás vezetését. **Ezenkívül a Bizottságnak létre kell hoznia egy egyablakos ügyintézési rendszert a héabevallások különböző tagállamokban való benyújtása céljából.**

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat

17 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

(17) Ezen irányelv célja a kisvállalkozások megfelelési terheinek csökkentése, amit a tagállamok nem képesek kielégítően megvalósítani, ezért az uniós szinten jobban megvalósítható. Az Unió ezért intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően. Az arányosságnak az 5. cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az említett célok eléréséhez szükséges mértéket.

Módosítás

(17) Ezen irányelv célja a kisvállalkozások megfelelési terheinek csökkentése, amit a tagállamok nem képesek kielégítően megvalósítani, ezért az uniós szinten jobban megvalósítható. Az Unió ezért intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően. Az arányosságnak az 5. cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az említett célok eléréséhez szükséges mértéket. **Mindazonáltal a megfelelési eljárásokból fakadó héaelenőrzések értékes adócsalás-ellenes eszközök, és a megfelelési teher könnyítése a kv-k számára nem történhet a héacsalás elleni küzdelem kárára.**

Módosítás 11

Irányelvre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont

2006/112/EK irányelv

284 cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az adómentesség más tagállamokban történő igénybevitelét megelőzően a kisvállalkozások kötelesek értesíteni a letelepedési helyük szerinti tagállamot.

Módosítás

A Bizottság internetes portált hoz létre, amelyen regisztrálna kell azoknak a kisvállalkozásoknak, amelyek egy másik tagállamban adómentességet kívánnak igénybe venni.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 12

Irányelvre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont

2006/112/EK irányelv

284 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben egy kisvállalkozás a letelepedési helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamokban is igénybe veszi az adómentességet, a letelepedés helye szerinti tagállamnak meg kell hoznia minden olyan intézkedést, amely szükséges ahhoz, hogy a kisvállalkozás helytálló bejelentést tegyen az uniós éves árbevételéről és a tagállami éves árbevételéről, valamint tájékoztatnia kell azon további érintett tagállamok adóhatóságait, amelyekben a kisvállalkozás termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végez.

Módosítás

Amennyiben egy kisvállalkozás a letelepedési helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamokban is igénybe veszi az adómentességet, a letelepedés helye szerinti tagállamnak meg kell hoznia minden olyan intézkedést, amely szükséges ahhoz, hogy a kisvállalkozás helytálló bejelentést tegyen az uniós éves árbevételéről és a tagállami éves árbevételéről, valamint tájékoztatnia kell azon további érintett tagállamok adóhatóságait, amelyekben a kisvállalkozás termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végez. **A tagállamok gondoskodnak arról is, hogy elegendő ismerettel rendelkezzenek a kisvállalkozások jogállására, valamint részvényesi vagy tulajdonosi viszonyaira vonatkozóan, hogy képesek legyenek kisvállalkozói jogállásuk megerősítésére.**

Módosítás 13

Irányelvre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 15 pont

2006/112/EK irányelv

288 a cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben egy következő naptári évben valamely kisvállalkozás tagállami éves árbevétele meghaladja a 284. cikk (1) bekezdésében említett mentességi értékhatárt, a kisvállalkozás **a szóban forgó év tekintetében továbbra is** részesülhet az adómentességben, feltéve, hogy tagállami éves árbevétele abban **az** évben legfeljebb **50%**-kal haladja meg a 284. cikk (1) bekezdésében megállapított értékhatárt.

Módosítás

Amennyiben egy következő naptári évben valamely kisvállalkozás tagállami éves árbevétele meghaladja a 284. cikk (1) bekezdésében említett mentességi értékhatárt, a kisvállalkozás **két további éven át** részesülhet az adómentességben, feltéve, hogy tagállami éves árbevétele abban **a két** évben legfeljebb **33%**-kal haladja meg a 284. cikk (1) bekezdésében megállapított értékhatárt.

Módosítás 14

Irányelvre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 17 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

(17) 17. a 291–**294.** cikket el kell hagyni;

Módosítás

(17) 17. A 291–**292.** cikket el kell hagyni;

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 15**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 17 a pont (új)**

2006/112/EK irányelv

293 cikk – 1 bekezdés

*Hatályos szöveg**Módosítás*

A Bizottság a tagállamoktól kapott információ alapján az ezen irányelv elfogadásától számítva négyévenként az ebben a fejezetben foglalt rendelkezések alkalmazásáról szóló jelentést nyújt be a Tanácsnak, amelyhez, szükség esetén, – figyelembe véve a nemzeti szabályozások hosszú távú konvergenciájának szükségességét – a következő pontokra szóló javaslatokat mellékel:

1. a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás javítása;
2. az adómentességek és *degresszív adókedvezmények* nemzeti szabályozásainak közelítése;
3. a 2. szakaszban említett felső értékhatár közelítése.

17a. A 293. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság a tagállamoktól kapott információ alapján az ezen irányelv elfogadásától számítva négyévenként az ebben a fejezetben foglalt rendelkezések alkalmazásáról szóló jelentést nyújt be **az Európai Parlamentnek és** a Tanácsnak, amelyhez, szükség esetén, – figyelembe véve a nemzeti szabályozások hosszú távú konvergenciájának szükségességét – a következő pontokra szóló javaslatokat mellékel:

- i. a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás javítása;
- ii. az adómentességek nemzeti szabályozásainak közelítése, **valamint a mentességi küszöbértékek összehangolásának lehetősége Unió-szerte;**
- iii. a 2. szakaszban említett felső értékhatár közelítése.”

Módosítás 16**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 17 b pont (új)***A Bizottság által javasolt szöveg**Módosítás***17b. A 294. cikket el kell hagyni;**

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 17

Irányelvre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont

2006/112/EK irányelv

294 e cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

294e. cikk

A tagállamok **felmenthetik** a mentesített kisvállalkozásokat azon kötelezettség alól, hogy a 250. cikkben foglaltak szerint héabevallást nyújtsanak be.

Amennyiben a tagállamok nem élnek e lehetőséggel, engedélyezik a szóban forgó mentesített kisvállalkozások számára, hogy olyan, egyszerűsített héabevallást nyújtsanak be, amely egy naptári évre vonatkozik. A kisvállalkozások azonban dönthetnek a 252. cikknek megfelelően meghatározott adómegállapítási időszak alkalmazása mellett is.

Módosítás

294e. cikk

A tagállamok vagy **felmentik** a mentesített kisvállalkozásokat azon kötelezettség alól, hogy a 250. cikkben foglaltak szerint héabevallást nyújtsanak be, **vagy lehetővé tehetik, hogy a mentesített kisvállalkozások egy naptári évre vonatkozó, egyszerűsített héabevallást nyújtsanak be – amely legalább a következő információt foglalja magában: az adóköteles héa, a levonható héa, a nettó héaösszeg (fizetendő vagy követelt), az értékesítési ügyletek összértéke és a kimenő tranzakciók összértéke.** A kisvállalkozások azonban dönthetnek a 252. cikknek megfelelően meghatározott adómegállapítási időszak alkalmazása mellett is.

Módosítás 18

Irányelvre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont

2006/112/EK irányelv

293 i cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

294i. cikk

A kisvállalkozások esetében a héabevallás tárgyát képező adómegállapítási időszaknak egy naptári évnek kell lennie. A kisvállalkozások azonban dönthetnek a 252. cikknek megfelelően meghatározott adómegállapítási időszak alkalmazása mellett is.

Módosítás

törölve

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 19**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont**

2006/112/EK irányelv

294 i a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

294ia. cikk

A Bizottság egyablakos ügyintézési rendszert hoz létre, amelyen keresztül a kisvállalkozások héabevallást nyújthatnak be azon különböző tagállamokban, amelyekben működnek. A székhely szerinti tagállam felel a héabeszedésért.

Módosítás 20**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 18 pont**

2006/112/EK irányelv

294 j cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

294j. cikk**törölve**

A 206. cikkben foglaltak ellenére a tagállamok nem követelhetik meg, hogy a kisvállalkozások időközi fizetést teljesítsenek.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 21

Írányelvre irányuló javaslat

1 a cikk (új)

904/2010/EU rendelet

31 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg

1. (1) Minden tagállam illetékes hatósága biztosítja azt, hogy bármely adott személy héaazonosító számának érvényességéről, valamint az ahhoz tartozó névről és címről elektronikus úton megerősítést kaphassanak a Közösségen belüli termékértékesítésben vagy szolgáltatásnyújtásban részt vevő személyek, valamint különösen a 2006/112/EK irányelv II. mellékletében említett távközlési szolgáltatásokat, műsorszolgáltatásokat és elektronikusan nyújtott szolgáltatásokat nyújtó nem letelepedett adóalanyok az ilyen típusú ügyletek céljára. Az említett információknak meg kell felelniük a 17. cikkben említett adatoknak.

Módosítás

1a. cikk

Az 904/2010/EU rendelet a következőképpen módosul:

A 31. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Minden tagállam illetékes hatósága biztosítja azt, hogy bármely adott személy héaazonosító számának érvényességéről, valamint az ahhoz tartozó névről és címről elektronikus úton megerősítést kaphassanak a Közösségen belüli termékértékesítésben vagy szolgáltatásnyújtásban részt vevő személyek, valamint különösen a 2006/112/EK irányelv II. mellékletében említett távközlési szolgáltatásokat, műsorszolgáltatásokat és elektronikusan nyújtott szolgáltatásokat nyújtó nem letelepedett adóalanyok az ilyen típusú ügyletek céljára. Az említett információknak meg kell felelniük a 17. cikkben említett adatoknak. **A héainformációcsere-rendszernek (VIES) meg kell határoznia, hogy a jogosult kisvállalkozások igénybe veszik-e a kisvállalkozásokra vonatkozó héa alóli mentességet vagy sem.**”

Módosítás 22

Írányelvre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A tagállamok legkésőbb **2022. június 30-ig** elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Módosítás

A tagállamok legkésőbb **2019. december 31-ig** elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 23**Irányelvre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Ezeket a rendelkezéseket **2022. július 1-jétől alkalmazzák.**Ezeket a rendelkezéseket **2020. január 1-jétől alkalmazzák.**

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0320

Végrehajtási határozat a ciklopropil-fentanil és a metoxiacetil-fentanil új pszichoaktív anyagok ellenőrzési intézkedéseknek való alávetéséről *

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása az N-fenil-N-[1-(2-fenil-etil)piperidin-4-il]ciklopropán-karboxamid (ciklopropil-fentanil) és a 2-metoxi-N-fenil-N-[1-(2-feniletill)piperidin-4-yl]acetamid (metoxiacetil-fentanil) új pszichoaktív anyagok ellenőrzési intézkedéseknek való alávetéséről szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányuló tervezetről (09420/2018 – C8-0278/2018 – 2018/0118(NLE))

(Konzultáció)

(2019/C 433/26)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács tervezetére (09420/2018),
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 39. cikke (1) bekezdésének az Amszterdami Szerződés által módosított formájára, valamint az átmeneti rendelkezésekről szóló 36. jegyzőkönyv 9. cikkére, amelyek értelmében a Tanács konzultált a Parlamenttel (C8-0278/2018),
 - tekintettel az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről szóló, 2005. május 10-i 2005/387/IB tanácsi határozatra ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (3) bekezdésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 78c. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A8-0271/2018),
1. jóváhagyja a Tanács tervezetét;
 2. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

(¹) HLL 127., 2005.5.20., 32. o.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0321

Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevétele a Bulgáriának, Görögországnak, Litvániának és Lengyelországnak szóló segítségnyújtás céljából

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a Bulgáriának, Görögországnak, Litvániának és Lengyelországnak szóló segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2018)0360 – C8-0245/2018 – 2018/2078(BUD))

(2019/C 433/27)

Az Európai Parlament

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0360 – C8-0245/2018),
 - tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 10. cikkére,
 - tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 11. pontjára,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság levelére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A8-0272/2018),
1. üdvözli a döntést, amely kifejezi az Unió szolidaritását a természeti katasztrófák által sújtott uniós polgárokkal és régiókkal;
 2. hangsúlyozza, hogy sürgősen szükség van az Európai Unió Szolidaritási Alapján (a továbbiakban: az alap) keresztüli pénzügyi támogatás elérhetővé tételére a természeti katasztrófák által sújtott régiók számára, és sajnálatát fejezi ki az Unióban történt természeti katasztrófák miatt 2017-ben bekövetkezett halálesetekkel kapcsolatban;
 3. a kérelem és a kifizetés közötti idő lerövidítése érdekében felszólít a források igénybevételére irányuló eljárás további optimalizálására; emlékeztet, hogy a kedvezményezettek részére történő gyors kifizetés rendkívül fontos a helyi közösségek, a helyi hatóságok és az uniós szolidaritásba vetett bizalmuk szempontjából;
 4. támogatja, hogy a tagállamok az európai strukturális és beruházási alapokat az érintett régiók újjáépítése céljára használják; felkéri a Bizottságot, hogy támogassa és mihamarabb hagyja jóvá a partnerségi megállapodások forrásainak a tagállamok által erre a célra kért pénzügyi újraelosztását;
 5. felszólítja a tagállamokat, hogy átlátható módon használják fel az alapból származó pénzügyi hozzájárulást, garantálva az érintett régiók közötti tisztességes elosztást;

⁽¹⁾ HLL 311., 2002.11.14., 3. o.

⁽²⁾ HLL 347., 2013.12.20., 884. o.

⁽³⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

2018. szeptember 11., kedd

6. jóváhagyja a jelen állásfoglaláshoz mellékelt határozatot;
 7. utasítja elnökét, hogy a Tanács elnökével együtt írja alá ezt a határozatot, valamint gondoskodjon közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 8. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és annak mellékletét a Tanácsnak és a Bizottságnak.
- _____

2018. szeptember 11., kedd

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a Bulgáriának, Görögországnak, Litvániának és Lengyelországnak szóló segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről

(E melléklet szövege itt nincs feltüntetve, mert az megegyezik a végleges jogi aktussal, az (EU) 2018/1505 határozattal.)

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0322

4/2018. sz. költségvetés-módosítási tervezet: az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevétele a Bulgáriának, Görögországnak, Litvániának és Lengyelországnak szóló segítségnyújtás céljából

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása az Európai Unió 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó 4/2018. számú, az Európai Unió Szolidaritási Alapjának a Bulgáriának, Görögországnak, Litvániának és Lengyelországnak szóló segítségnyújtás céljából történő igénybeveteléről szóló javaslatot kísérő költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról (11738/2018 – C8-0395/2018 – 2018/2082(BUD))

(2019/C 433/28)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,
- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 41. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet ⁽²⁾ hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre és különösen annak 44. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió 2018. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésére, amelyet 2017. november 30-án fogadtak el véglegesen ⁽³⁾,
- tekintettel a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyvelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2014. május 26-i 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozatra ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Bizottság által 2018. május 31-én elfogadott, 4/2018. számú költségvetés-módosítási tervezetre (COM(2018)0361),
- tekintettel a Tanács által 2018. szeptember 4-én elfogadott és az Európai Parlamentnek ugyanazon a napon továbbított, a 4/2018. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló álláspontra (11738/2018 – C8-0395/2018),
- tekintettel eljárási szabályzata 88. és 91. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A8-0273/2018),

⁽¹⁾ HLL 298., 2012.10.26., 1. o.

⁽²⁾ HLL 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽³⁾ HLL 57., 2018.2.28.

⁽⁴⁾ HLL 347., 2013.12.20., 884. o.

⁽⁵⁾ HLC 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽⁶⁾ HLL 168., 2014.6.7., 105. o.

2018. szeptember 11., kedd

- A. mivel a 4/2018. számú költségvetés-módosítási tervezet az Európai Unió Szolidaritási Alapjának a Bulgáriának és Litvániának az árvizek, Görögországnak a Kósz szigetén történt földrengés, valamint Lengyelországnak a 2017-ben bekövetkező viharok miatt történő segítségnyújtásra javasolt igénybevételére vonatkozik;
- B. mivel ennek következtében a Bizottság javasolja a 2018. évi költségvetés módosítását és a 13 06 01. költségvetési sor (Segítségnyújtás a tagállamoknak jelentős természeti katasztrófák esetén, amelyek komoly következményekkel járnak az életkörülményekre, a természeti környezetre vagy a gazdaságra) kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatainak egyaránt 33 992 206 EUR-val történő megemelését;
- C. mivel az Európai Unió Szolidaritási Alapja a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott speciális eszköz, és a megfelelő kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokat a többéves pénzügyi keret felső határai felett kell szerepeltetni a költségvetésben;
1. jóváhagyja a 4/2018. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló tanácsi állásponatot;
 2. utasítja elnökét annak megállapítására, hogy a 4/2018. számú költségvetés-módosítást véglegesen elfogadták, valamint arra, hogy gondoskodjon annak közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek és a nemzeti parlamenteknek.
-

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0328

Európai Szolidaritási Testület ***I

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Szolidaritási Testület jogi keretének meghatározásáról, továbbá az 1288/2013/EU rendelet, az 1293/2013/EU rendelet, az 1303/2013/EU rendelet, az 1305/2013/EU rendelet, az 1306/2013/EU rendelet és az 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0262 – C8-0162/2017 – 2017/0102(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/29)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0262),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 165. cikkének (4) bekezdésére, valamint 166. cikkének (4) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0162/2017),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Szolidaritási Testületről szóló, 2017. április 6-i állásfoglalására ⁽¹⁾ (2017/2629(RSP)),
- tekintettel a cseh szenátus, a spanyol parlament és a portugál nemzetgyűlés által a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. Jegyzőkönyv alapján előterjesztett indokolt véleményekre, melyek szerint a jogalkotási aktus tervezete nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. október 19-i véleményére ⁽²⁾,
- a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
- tekintettel „az önkéntesség európai éve (2011) – az európai önkéntesség szakpolitikai menetrendje (PAVE)” című dokumentumra és az önkéntesség európai évének (EYV2011) ehhez kapcsolódó, 2015-től kezdődő „Helping Hands” elnevezésű öt éves felülvizsgálata;
- tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 27-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
- tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
- tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére és a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Költségvetési Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságvéleményeire (A8-0060/2018),

⁽¹⁾ HL C 298., 2018.8.23., 68. o.

⁽²⁾ HL C 81., 2018.3.2., 160. o.

2018. szeptember 11., kedd

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
2. egyetért az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság mellékelt közös nyilatkozatával;
3. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
4. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2017)0102

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 11-én került elfogadásra az Európai Szolidaritási Testület jogi keretének meghatározásáról és az 1288/2013/EU rendelet, az 1293/2013/EU rendelet, valamint az 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1475 rendelettel.)

2018. szeptember 11., kedd

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ
AZ EURÓPAI PARLAMENT, A TANÁCS ÉS A BIZOTTSÁG KÖZÖS NYILATKOZATA

A költségvetési hatóság hatásköreinek sérelme nélkül a program 2019. és 2020. évi végrehajtására szánt költségvetés 80 %-át a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret 1a. alfejezetén (Versenyképesség a növekedésért és a foglalkoztatásért) belüli meghatározott átcsoportosítások, valamint az uniós polgári védelmi mechanizmusból és a LIFE programból történő átcsoportosítások révén kell rendelkezésre bocsátani. Az Erasmus+ programból azonban a bizottsági javaslatban (COM(2017)0262) említett 231800000 EUR-n túl további átcsoportosítások nem hajthatók végre.

A program 2019. és 2020. évi végrehajtására szánt költségvetés fennmaradó 20 %-át a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret 1a. alfejezetének rendelkezésre álló tartalékából kell fedezni.

Közös egyetértés jött létre arról, hogy a Bizottság gondoskodni fog a szükséges előirányzatok szokásos éves költségvetési eljáráson keresztül, kiegyensúlyozott és prudens módon történő rendelkezésre bocsátásáról.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

A Bizottság megerősíti, hogy a technikai segítségnyújtási forrásokra szánt előirányzatoknak a közös rendelkezésekről szóló rendelet értelmében a Bizottság kezdeményezésére az Európai Szolidaritási Testület 2018-as finanszírozására történő felhasználását (különösen az Európai Szociális Alapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból történő átcsoportosításokat) a Bizottság nem fogja precedensként felhasználni a 2020 utáni Európai Szolidaritási Testületről szóló javaslat (COM(2018)0440) kidolgozása során.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0329

A strukturálisreform-támogató program: pénzügyi keretösszeg és általános célkitűzés *I**

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása a 2017/825/EU rendeletnek a strukturálisreform-támogató program pénzügyi keretösszegének növelése és a program általános célkitűzésének kiigazítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0825 – C8-0433/2017 – 2017/0334(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/30)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0825),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 175. cikkére és 197. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0433/2017),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. március 14-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Régiók Európai Bizottsága 2018. április 3-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. július 18-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére, továbbá a Költségvetési Bizottság, a Gazdasági és Monetáris Bizottság, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére (A8-0227/2018),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. jóváhagyja a Parlament, a Tanács és a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt együttes nyilatkozatát;
 3. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
 4. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 237., 2018.7.6., 53. o.

⁽²⁾ HL C 247., 2018.7.13., 54. o.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TC1-COD(2017)0334

Az Európai Parlament állásponjtja, amely első olvasatban 2018. szeptember 11-én került elfogadásra az (EU) 2017/825 rendeletnek a strukturálisreform-támogató program pénzügyi keretösszegének növelése és a program általános célkitűzésének kiigazítása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament állásponjtja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU)2018/1671 rendelettel.)

2018. szeptember 11., kedd

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

AZ EURÓPAI PARLAMENT, A TANÁCS ÉS A BIZOTTSÁG EGYÜTTES NYILATKOZATA

A strukturálisreform-támogató programra vonatkozó pénzügyi keret növelésének finanszírozása tekintetében és a költségvetési hatóság hatáskörének sérelme nélkül az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság a következőkben állapodott meg:

1. 40 millió euró a többéves pénzügyi keret 1b. fejezete (Gazdasági, társadalmi és területi kohézió, 13.08.01.) alatti, strukturálisreform-támogató programokhoz rendelt forrásokból kerül finanszírozásra, a többéves pénzügyi keretről szóló 1311/2013/EU, Euratom rendelet 14. cikkével összhangban a kötelezettségvállalásokra vonatkozó globális tartalék az EUMSZ 314. cikke szerinti költségvetési eljárás keretében történő felhasználásával.
2. További 40 millió euró a többéves pénzügyi keret 2. fejezete (Fenntartható növekedés: természeti erőforrások, 13.08.02.) alatti, strukturálisreform-támogató programokhoz rendelt forrásokból kerül finanszírozásra, az e fejezet alatti források – a technikai segítségnyújtást és a vidékfejlesztést nem érintő – átcsoportosításával, a tartalékok felhasználása nélkül. Az átcsoportosítások pontos forrásait kellő időben, a 2019. évi költségvetésről folytatott tárgyalások kimenetelét tekintetbe véve pontosítani kell.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

(közzevendő a HL C sorozatában)

A Bizottság a többéves pénzügyi keret 2. fejezetén (Fenntartható fejlődés: természeti erőforrások) belül 40 millió EUR összegű átcsoportosítást fog azonosítani és javasolni a 2019. évi általános költségvetési tervezet módosító indítványában.

A Bizottság az EUMSZ 314. cikke szerinti, 2020-ra vonatkozó költségvetési eljárás keretében javasolni kívánja a kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék igénybevételét a többéves pénzügyi keretről szóló 1311/2013/EU, Euratom rendelet 14. cikkével összhangban.

2018. szeptember 11., kedd

P8_TA(2018)0330

A Horizont 2020 keretprogramot kiegészítő Euratom program *

Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Atomenergia-közösségnek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő kutatási és képzési programjáról (2019–2020) szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0698 – C8-0009/2018 – 2017/0312(NLE))

(Konzultáció)

(2019/C 433/31)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0698),
 - tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 7. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlammal (C8-0009/2018),
 - tekintettel eljárási szabályzata 78c. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A8-0258/2018),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát az alábbi módosításokkal;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően módosítsa javaslatát, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikke (2) bekezdésének és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkének megfelelően;
 3. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 4. felkéri a Tanácsot a Parlammal való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A nukleáris kutatás közösségi szintű folyamatosságának biztosítása érdekében meg kell határozni a Közösség kutatási és képzési programját (a továbbiakban: Euratom-program) a 2019. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra. Az Euratom-program célkitűzéseinek meg kell egyezniük a 2014–2018-as program célkitűzéseivel, a programnak ugyanazokat a tevékenységeket kell támogatnia és ugyanazon végrehajtási módot kell alkalmaznia, amely már eredményesnek és megfelelőnek bizonyult a célkitűzéseinek elérésében.

(4) A nukleáris kutatás közösségi szintű folyamatosságának biztosítása **és az e területhez kapcsolódó célkitűzések megvalósítása** érdekében meg kell határozni a Közösség kutatási és képzési programját (a továbbiakban: Euratom-program) a 2019. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra. Az Euratom-program célkitűzéseinek meg kell egyezniük a 2014–2018-as program célkitűzéseivel, a programnak ugyanazokat a tevékenységeket kell támogatnia és ugyanazon végrehajtási módot kell alkalmaznia, amely már eredményesnek és megfelelőnek bizonyult a célkitűzéseinek elérésében.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6) Mindamellet, hogy a nukleáris energia potenciálisan befolyásolhatja az energiaellátást és a gazdasági fejlődést, a súlyos nukleáris balesetek veszélyt jelenthetnek az emberi egészségre. Ezért az Euratom programban a lehető legnagyobb figyelmet kell fordítani a nukleáris biztonságra és – adott esetben – a Közös Kutatóközpont által vizsgált biztonsági szempontokra.

(6) Mindamellet, hogy a nukleáris energia potenciálisan befolyásolhatja az energiaellátást és a gazdasági fejlődést, a súlyos nukleáris balesetek veszélyt jelenthetnek az emberi egészségre **és a környezetre közép- és hosszú távon egyaránt**. Ezért az Euratom programban a lehető legnagyobb figyelmet kell fordítani a nukleáris biztonságra és – adott esetben – a Közös Kutatóközpont által vizsgált biztonsági szempontokra.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) A 2008. február 28-**én** Brüsszelben tartott **Tanács** ülés következtéseiben meghatározott európai stratégiai energiatechnológiai terv (a továbbiakban: SET-terv) előirányozza a karbonszegény technológiák **fejlesztésének felgyorsítását**. Az Európai Tanács a 2011. február 4-i ülésén megállapodott abban, hogy az Unió és tagállamai ösztönözni fogják a megújuló **energiaforrások hasznosítására**, valamint a biztonságos és fenntartható karbonszegény technológiákra irányuló beruházásokat, és a SET-tervben megállapított technológiai prioritások megvalósítására fognak összpontosítani. Az egyes tagállamok továbbra is maguk döntik el, hogy a technológiák mely típusát támogatják.

Módosítás

(7) A 2008. február 28-**án** Brüsszelben tartott **tanácsi** ülés következtéseiben meghatározott európai stratégiai energiatechnológiai terv (a továbbiakban: SET-terv) előirányozza **az innovációs folyamat felgyorsítását a fejlett európai** karbonszegény technológiák **területén**. Az Európai Tanács a 2011. február 4-i ülésén megállapodott abban, hogy az Unió és tagállamai ösztönözni fogják a megújuló **energiaforrásokra**, valamint a biztonságos és fenntartható karbonszegény technológiákra – **többek között a nukleáris energiára** – irányuló beruházásokat, és a SET-tervben megállapított technológiai prioritások megvalósítására fognak összpontosítani. **A SET-terv 10. számú (nukleáris) fellépésének célja a következő: A nukleáris reaktorok és a kapcsolódó üzemanyagciklusok magas biztonsági szintjének fenntartása az üzemelés és a leszerelés során, egyúttal javítva azok hatékonyságát.** Az egyes tagállamok továbbra is maguk döntik el, hogy a technológiák mely típusát támogatják.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) Mivel minden tagállam rendelkezik nukleáris létesítménnyel vagy felhasznál – különösen orvosi célokra – radioaktív anyagokat, a Tanács a 2008. december 1-jén és 2-án Brüsszelben tartott ülésének következtéseiben elismerte a nukleáris területhez tartozó készségek iránti folyamatos igényt, melynek kielégítése elsősorban a **kutatással összekapcsolódó, közösségi szinten összehangolt** megfelelő oktatással és képzéssel érhető el.

Módosítás

(8) Mivel minden tagállam rendelkezik nukleáris létesítménnyel vagy felhasznál – különösen orvosi célokra – radioaktív anyagokat, a Tanács a 2008. december 1-jén és 2-án Brüsszelben tartott ülésének következtéseiben elismerte a nukleáris területhez tartozó készségek iránti folyamatos igényt, melynek kielégítése elsősorban a **valamennyi szinten megvalósuló**, megfelelő oktatással és képzéssel, **valamint az európai szintű kutatási projektek megfelelő összehangolásával** érhető el.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9) Noha mindegyik tagállam maga dönthet arról, hogy a nukleáris energiát hasznosítja-e vagy sem, azt is el kell ismerni, hogy a nukleáris **energia különböző** szerepet tölt be az **egy-egy tagállamokban**.

(9) Noha mindegyik tagállam maga dönthet arról, hogy a nukleáris energiát hasznosítja-e vagy sem, azt is el kell ismerni, hogy a nukleáris **kutatás fontos** szerepet tölt be **valamennyi tagállamban, nem utolsósorban az emberi egészség területén**.

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(11) Ahhoz, hogy a magfúzió hitelt érdemlő megoldás legyen a kereskedelmi mértékű energiatermelésre, először is arra van szükség, hogy az ITER sikeresen és időben megépüljön és üzembe álljon. Másodszor pedig ambiciózus, de teljesíthető ütemtervet kell készíteni a 2050-re megvalósítandó villamosenergia-termelésre vonatkozóan. E célok eléréséhez az európai magfúziós programot a szóban forgó ütemterv végrehajtását szolgáló közös tevékenységi program felé kell irányítani. A folyamatban lévő magfúziós kutatási tevékenységek eredményeinek szavatolása, valamint a magfúzió területével foglalkozó érdekelt felek hosszú távú kötelezettségvállalásának és egymással való hosszú távú együttműködésének a biztosítása érdekében gondoskodni kell a Közösség támogatásának folyamatosságáról. Nagyobb hangsúlyt kell helyezni mindenekelőtt az ITER-t támogató tevékenységekre, de a demonstrációs reaktorra irányuló fejlesztésekre is, és ezen belül adott esetben a magánszektor részvételét is erősíteni kell. Ezen észszerűsítés és hangsúlyáthelyezés közben nem szabad kockára tenni a fúziós energia tudományos közösségében Európa által betöltött vezető szerepet.

(11) Ahhoz, hogy a magfúzió hitelt érdemlő megoldás legyen a kereskedelmi mértékű energiatermelésre, először is arra van szükség, hogy az ITER sikeresen és időben megépüljön és üzembe álljon, **az EURATOM-program jelentős hozzájárulása mellett**. Másodszor pedig ambiciózus, de teljesíthető ütemtervet kell készíteni a 2050-re megvalósítandó villamosenergia-termelésre vonatkozóan. E célok eléréséhez az európai magfúziós programot a szóban forgó ütemterv végrehajtását szolgáló közös tevékenységi program felé kell irányítani. A folyamatban lévő magfúziós kutatási tevékenységek eredményeinek szavatolása, valamint a magfúzió területével foglalkozó érdekelt felek hosszú távú kötelezettségvállalásának és egymással való hosszú távú együttműködésének a biztosítása érdekében gondoskodni kell a Közösség **hosszú távú** támogatásának folyamatosságáról. Nagyobb hangsúlyt kell helyezni mindenekelőtt az ITER-t támogató tevékenységekre, de a demonstrációs reaktorra irányuló fejlesztésekre is, és ezen belül adott esetben a magánszektor részvételét is erősíteni kell. Ezen észszerűsítés és hangsúlyáthelyezés közben nem szabad kockára tenni a fúziós energia tudományos közösségében Európa által betöltött vezető szerepet.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (12) A Közös Kutatóközpontnak továbbra is a felhasználó igényeire szabott független tudományos és technológiai támogatást kell biztosítania a közösségi szakpolitikák megfogalmazásához, kialakításához, végrehajtásához és nyomon követéséhez, különösen a nukleáris **biztonsági** és **védelmi** kutatás és képzés területén. Az Unióban folyó kutatás emberi erőforrásainak optimális kiaknázása és a párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében a Közös Kutatóközpont által végzett új tevékenységeket minden esetben elemezni kell annak megállapítása érdekében, hogy azok összhangban állnak-e a tagállamokban folytatott tevékenységekkel. A „Horizont 2020” keretprogram **nukleáris** védelemmel kapcsolatos vetületeinek a Közös Kutatóközpont közvetlen tevékenységeire kell korlátozódnuk.

Módosítás

- (12) A Közös Kutatóközpontnak továbbra is a felhasználó igényeire szabott független tudományos és technológiai támogatást kell biztosítania a közösségi szakpolitikák megfogalmazásához, kialakításához, végrehajtásához és nyomon követéséhez, különösen a nukleáris **biztonsággal, védelemmel és biztosítékokkal, illetve a nonproliferációval kapcsolatos** kutatás és képzés területén. Az Unióban folyó kutatás emberi erőforrásainak optimális kiaknázása és a párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében a Közös Kutatóközpont által végzett új tevékenységeket minden esetben elemezni kell annak megállapítása érdekében, hogy azok összhangban állnak-e a tagállamokban folytatott tevékenységekkel. A „Horizont 2020” keretprogram védelemmel kapcsolatos vetületeinek a Közös Kutatóközpont közvetlen tevékenységeire kell korlátozódnuk.

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (14) Az Uniónak az a szerepe, hogy – valamennyi tagállama érdekében – keretet alakítson ki az atommag-hasadási technológiákra vonatkozó közös élvonalbeli kutatás, tudásteremtés és tudásmegőrzés támogatására, különös tekintettel a biztonságra, a védelemre, a sugárvédelemre és a nonproliferációra. Ehhez független tudományos eredményekre van szükség, a Közös Kutatóközpont hozzájárulása pedig kulcsfontosságú ezen a területen. A Bizottság az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló, 2010. október 6-i, „Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió” című közleményében ezt elismerte, és szándékát fejezte ki, hogy a politikai döntéshozatal tudományos alapjait a Közös Kutatóközpont révén megerősítse. A Közös Kutatóközpont e feladatnak azzal kíván eleget tenni, hogy a nukleáris biztonságot és védelmet érintő kutatási tevékenységét az Unió politikai prioritásaira összpontosítja.

Módosítás

- (14) Az Uniónak az a szerepe, hogy – valamennyi tagállama érdekében – keretet alakítson ki az atommag-hasadási technológiákra vonatkozó közös élvonalbeli kutatás, tudásteremtés és tudásmegőrzés támogatására, különös tekintettel a biztonságra, a védelemre, a **radioaktív hulladék feldolgozására,** a sugárvédelemre és a nonproliferációra. Ehhez független tudományos eredményekre van szükség, a Közös Kutatóközpont hozzájárulása pedig kulcsfontosságú ezen a területen. A Bizottság az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló, 2010. október 6-i, „Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió” című közleményében ezt elismerte, és szándékát fejezte ki, hogy a politikai döntéshozatal tudományos alapjait a Közös Kutatóközpont révén megerősítse. A Közös Kutatóközpont e feladatnak azzal kíván eleget tenni, hogy a nukleáris biztonságot és védelmet érintő kutatási tevékenységét az Unió politikai prioritásaira összpontosítja.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(15) A tudomány és a társadalom közötti kapcsolat elmélyítése és a tudományba vetett közbizalom megerősítése érdekében az Euratom-programnak **támogatnia** kell a polgárok és a civil társadalom tájékozott részvételét a kutatási és innovációs ügyekben, ehhez pedig elő kell mozdítania a tudományos oktatást, hozzáférhetőbbé kell tennie a tudományos ismereteket, olyan, felelősségteljes kutatási és innovációs menetrendeket kell kidolgoznia, amelyek eloszlatják a polgárok és a civil társadalom aggályait és megfelelnek elvárásaiknak, valamint meg kell könnyítenie ez utóbbiak részvételét az Euratom-programhoz tartozó tevékenységekben.

(15) A tudomány és a társadalom közötti kapcsolat elmélyítése és a tudományba vetett közbizalom megerősítése érdekében az Euratom-programnak **jobb tájékoztatást** kell **nyújtania, hogy lehetővé tegye** a polgárok és a civil társadalom tájékozott részvételét a kutatási és innovációs ügyekben, ehhez pedig elő kell mozdítania a tudományos oktatást, hozzáférhetőbbé kell tennie a tudományos ismereteket, olyan, felelősségteljes kutatási és innovációs menetrendeket kell kidolgoznia, amelyek eloszlatják a polgárok és a civil társadalom aggályait és megfelelnek elvárásaiknak, valamint meg kell könnyítenie ez utóbbiak részvételét az Euratom-programhoz tartozó tevékenységekben.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

17 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(17) A 2013. február 26–27-én Brüsszelben, a Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság közös szervezésében megrendezett, egy többek között energetikai, közgazdasági és társadalomtudományi szakértők által készített, interdiszciplináris tanulmányon alapuló, „Az atommaghasadással kapcsolatos kutatások előnyei és korlátai a karbonszegény gazdaságra nézve” című szimpóziumon folytatott viták eredményei elismerték, hogy folytatni kell az európai szintű nukleáris kutatást.

(17) A 2013. február 26–27-én Brüsszelben, a Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság közös szervezésében megrendezett, egy többek között energetikai, közgazdasági és társadalomtudományi szakértők által készített, interdiszciplináris tanulmányon alapuló, „Az atommaghasadással kapcsolatos kutatások előnyei és korlátai a karbonszegény gazdaságra nézve” című szimpóziumon folytatott viták eredményei elismerték, hogy folytatni kell az európai szintű nukleáris kutatást, **beleértve az atommaghasadással kapcsolatos kutatást.**

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

18 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(18) Az Euratom-programnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az Unióban vonzóbbá váljon a kutatói életpálya. Megfelelő figyelmet kell fordítani – önkéntes jellegük tiszteletben tartása mellett – a Kutatók Európai Chartájára és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexére⁽¹⁷⁾, valamint az Európai Kutatási Térséggel összefüggésben meghatározott egyéb referenciakeretekre.

⁽¹⁷⁾ A Bizottság ajánlása (2005. március 11.) a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről (HL L 75., 2005.3.22., 67. o.).

Módosítás

(18) Az Euratom-programnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az Unióban vonzóbbá váljon a kutatói életpálya, **és ösztönöznie kell a fiatalokat arra, hogy vegyenek részt az e területen folyó kutatásban.** Megfelelő figyelmet kell fordítani – önkéntes jellegük tiszteletben tartása mellett – a Kutatók Európai Chartájára és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexére⁽¹⁷⁾, valamint az Európai Kutatási Térséggel összefüggésben meghatározott egyéb referenciakeretekre.

⁽¹⁷⁾ A Bizottság ajánlása (2005. március 11.) a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről (HL L 75., 2005.3.22., 67. o.).

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

19 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(19) Az Euratom-program keretében kialakított tevékenységeknek **arra** kell **törekedniük, hogy** a kutatásban és az innovációban **előmozdítsák** a nők és férfiak közötti **egyenlőséget**, különösen a nemek közötti aránytalanság hátterében álló okok kezelésével, a női és férfi kutatók képességeinek teljes kibontakoztatásával, valamint a **nemek kérdésének a projektek tartalmába való beépítésével**, a kutatás színvonalasabbá tétele és az innováció serkentése céljából. A tevékenységeknek törekedniük kell továbbá a nemek közötti egyenlőséghez kapcsolódó – az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikke, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikke szerinti – elvek érvényre juttatására.

Módosítás

(19) Az Euratom-program keretében kialakított tevékenységeknek **meg** kell **felelniük** a kutatásban és az innovációban a nők és férfiak közötti **egyenlőség elveinek**, különösen a nemek közötti aránytalanság hátterében álló okok kezelésével, a női és férfi kutatók képességeinek teljes kibontakoztatásával, valamint a **kutatási programokhoz való hozzájárásuk javításával** a kutatás színvonalasabbá tétele és az innováció serkentése céljából. A tevékenységeknek törekedniük kell továbbá a nemek közötti egyenlőséghez kapcsolódó – az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikke, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. cikke szerinti – elvek érvényre juttatására.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

20 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (20) Az Euratom-program által támogatott kutatási és innovációs tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket. A tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport energiaügyi kérdésekkel kapcsolatos véleményeit adott esetben figyelembe kell venni. A kutatási tevékenységeknek továbbá figyelembe kell venniük az EUMSZ 13. cikkét, és **csökkenteniük** kell az állatok kutatási és kísérleti célú felhasználását, végcélként az állatfelhasználás **kiváltását** szem előtt tartva. Minden tevékenységet az emberi egészségvédelem **magas** szintjének biztosításával kell végrehajtani.

Módosítás

- (20) Az Euratom-program által támogatott kutatási és innovációs tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket. A tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport energiaügyi kérdésekkel kapcsolatos véleményeit adott esetben figyelembe kell venni. A kutatási tevékenységeknek továbbá figyelembe kell venniük az EUMSZ 13. cikkét, és **ki** kell **váltaniuk** az állatok kutatási és kísérleti célú felhasználását, végcélként az állatfelhasználás **betiltását** szem előtt tartva. Minden tevékenységet az emberi egészségvédelem **legmagasabb** szintjének biztosításával kell végrehajtani.

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

21 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (21) A hatás növelése érdekében továbbá az Euratom-programból és a magánforrásokból származó finanszírozást a köz- és a magánszféra közötti partnerségek keretében együttesen kell mozgósítani olyan kulcsfontosságú területeken, ahol a kutatás és az innováció hozzájárulhat az Unió tágabb versenyképességi céljaihoz. Különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások részvételére.

Módosítás

- (21) A hatás növelése érdekében továbbá az Euratom-programból és a magánforrásokból származó finanszírozást a köz- és a magánszféra közötti partnerségek keretében együttesen kell mozgósítani olyan kulcsfontosságú területeken, ahol a kutatás és az innováció hozzájárulhat az Unió tágabb versenyképességi céljaihoz. Különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások részvételére, **beleértve az adott kutatási területen tevékenykedő új, feltörekvő innovatív szereplőket.**

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

25 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

(25) Az Unió pénzügyi érdekeit **arányos** intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus egészében, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, a kárba vesztett, tévesen kifizetett vagy helytelenül felhasznált források visszatéríttetését és adott esetben a bírságokat. A résztvevőkre háruló ellenőrzési terhen enyhíteni kell az ellenőrzési stratégia olyan értelmű felülvizsgálatával, amely a hangsúlyt a hibaarányok minimalizálásáról **a** kockázattértékelésen alapuló ellenőrzésre és **a csalások felderítésére** helyezi át.

Módosítás

(25) Az Unió pénzügyi érdekeit **megfelelő** intézkedésekkel kell védeni a kiadási ciklus egészében, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását **közös ellenőrzési eljárások révén**, a kárba vesztett, tévesen kifizetett vagy helytelenül felhasznált források visszatéríttetését és adott esetben a bírságokat. A résztvevőkre háruló ellenőrzési terhen enyhíteni kell az ellenőrzési stratégia olyan értelmű felülvizsgálatával, amely a hangsúlyt a hibaarányok minimalizálásáról **az uniós szintű közös elvekre és kritériumokra épülő**, kockázattértékelésen alapuló ellenőrzésre és **csalásfelderítésre** helyezi át.

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

26 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

(26) Fontos gondoskodni az Euratom-program pénzgazdálkodásának hatékony és eredményes voltáról, valamint az Euratom-program minél hatékonyabb és felhasználóbarátabb végrehajtásáról, **s** emellett biztosítani kell a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférését **is**. Biztosítani kell a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (a költségvetési rendelet) ⁽¹⁹⁾ vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az egyszerűsítés és a szabályozás javítása kapcsán meghatározott követelményeknek való megfelelést.

Módosítás

(26) Fontos gondoskodni az Euratom-program pénzgazdálkodásának hatékony és eredményes voltáról, valamint az Euratom-program minél hatékonyabb és felhasználóbarátabb végrehajtásáról, **és** emellett biztosítani kell a jogbiztonságot és **a lehetséges kedvezményezettek megfelelő tájékoztatását annak érdekében, hogy növeljék** valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférését. Biztosítani kell a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (a költségvetési rendelet) ⁽¹⁹⁾ vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az egyszerűsítés és a szabályozás javítása kapcsán meghatározott követelményeknek való megfelelést.

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 17**Rendeletre irányuló javaslat****33 preambulumbekkezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

(33) Az Euratom-programnak a vonatkozó területeken kijelölt célkitűzései eléréséhez a horizontális tevékenységek támogatására van szükség, mind az Euratom-program keretein belül, mind a „Horizont 2020” keretprogrammal közösen.

Módosítás

(33) Az Euratom-programnak a vonatkozó területeken kijelölt célkitűzései eléréséhez a horizontális tevékenységek támogatására van szükség, mind az Euratom-program keretein belül, mind a „Horizont 2020” keretprogrammal közösen, ***mint például a kutatói mobilitást támogató Marie Skłodowska-Curie-cselekvések esetében.***

Módosítás 18**Rendeletre irányuló javaslat****3 cikk – 1 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az Euratom-program általános célkitűzése, hogy előmozdítsa a nukleáris kutatási és képzési tevékenységeket, hangsúlyt fektetve a nukleáris biztonság, a nukleáris védelem és a sugárvédelem folyamatos javítására, különösen pedig az, hogy ***potenciálisan*** hozzájáruljon az energiarendszer biztonságos és hatékony módon történő hosszú távú széntelenítéséhez. Ezt az általános célkitűzést az I. mellékletben részletezett tevékenységek útján, az e cikk (2) és (3) bekezdése szerinti különös célkitűzések elérését szolgáló közvetlen és közvetett tevékenységek formájában kell megvalósítani.

Módosítás

(1) Az Euratom-program általános célkitűzése, hogy előmozdítsa a nukleáris kutatási és képzési tevékenységeket, hangsúlyt fektetve a nukleáris biztonság, a nukleáris védelem és a sugárvédelem folyamatos javítására, különösen pedig az, hogy hozzájáruljon az energiarendszer biztonságos és hatékony módon történő hosszú távú széntelenítéséhez. Ezt az általános célkitűzést az I. mellékletben részletezett tevékenységek útján, az e cikk (2) és (3) bekezdése szerinti különös célkitűzések elérését szolgáló közvetlen és közvetett tevékenységek formájában kell megvalósítani.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a nukleáris rendszerek biztonságosságának támogatása;

Módosítás

a) a nukleáris rendszerek biztonságosságának támogatása, **többek között strukturális, határokon átnyúló ellenőrzések révén az olyan nukleáris létesítmények esetében, amelyek más tagállamokkal közös egy vagy több országhatár közelében helyezkednek el;**

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) hozzájárulás a radioaktív vég hulladék kezelésére alkalmas biztonságos, hosszú távú megoldások **kifejlesztéséhez**, ideértve a radioaktív hulladék végleges geológiai elhelyezését, valamint a particionálást és a transzmutációt is;

Módosítás

b) hozzájárulás **az uniós szinten és harmadik országokkal** a radioaktív vég hulladék kezelésére alkalmas biztonságos, hosszú távú megoldások **azonosítása és kifejlesztése során folytatott együttműködéshez**, ideértve a radioaktív hulladék végleges geológiai elhelyezését, valamint a particionálást és a transzmutációt is;

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a nukleáris biztonság javítása különösen a következő területeken: a nukleáris fűtőelemek és reaktorok biztonsága; hulladékkezelés, beleértve a végleges geológiai elhelyezést, a particionálást és a transzmutációt is; leszerelés és vészhelyzeti felkészültség;

Módosítás

a) a nukleáris biztonság javítása különösen a következő területeken: a nukleáris fűtőelemek és reaktorok biztonsága; hulladékkezelés **az embert vagy a környezetet érintő nemkívánatos hatások megelőzése érdekében**, beleértve a végleges geológiai elhelyezést, a particionálást és a transzmutációt is; leszerelés és vészhelyzeti felkészültség;

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a nukleáris védelem javítása különösen a következő területeken: a nukleáris biztosítékok, a nonprolifерáció, a tiltott kereskedelem elleni küzdelem és a nukleáris **kriminalisztika javítása**,

Módosítás

- b) a nukleáris védelem javítása különösen a következő területeken: a nukleáris biztosítékok, a nonprolifерáció, a tiltott kereskedelem elleni küzdelem, **a nukleáris kriminalisztika javítása, az alapanyagok és a radioaktív hulladék elhelyezése, az atomerőművek ellen irányuló kibertámadások elhárítása és terrortámadások kockázatának csökkentése, valamint strukturális, határokon átnyúló ellenőrzések az olyan nukleáris létesítmények esetében, amelyek más tagállamokkal közös egy vagy több országhatár közelében helyezkednek el;**

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a tudásmenedzsment, az oktatás és a képzés **ügyének előmozdítása**;

Módosítás

- d) a tudásmenedzsment, az oktatás és a képzés **előmozdítása, beleértve a hosszú távú szakmai képzést az új technológiáknak köszönhető folyamatos fejlődés nyomon követése érdekében;**

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az Euratom-programot olyan módon kell végrehajtani, amely biztosítja, hogy a támogatott prioritások és tevékenységek megfeleljenek a változó igényeknek, és **amely számol** a tudomány, a technológia, az innováció, a piacok és a társadalom állandó fejlődésével az emberi erőforrások és a pénzügyi források optimális kiaknázása, valamint az Unióban folyó nukleáris kutatás és fejlesztés terén való párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében.

Módosítás

(4) Az Euratom-programot olyan módon kell végrehajtani, amely biztosítja, hogy a támogatott prioritások és tevékenységek megfeleljenek a változó igényeknek, és **számoljanak** a tudomány, a technológia, az innováció, **a szakpolitikai – különösen energia- és környezetpolitikai – döntéshozatal**, a piacok és a társadalom állandó fejlődésével az emberi erőforrások és a pénzügyi források optimális kiaknázása, **illetve a meglévő programok és projektek közötti nagyobb szinergia biztosítása céljából**, valamint az Unióban folyó nukleáris kutatás és fejlesztés terén való párhuzamos munkavégzés elkerülése érdekében.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az Euratom-program pénzügyi keretéből fedezhető a program irányításához és célkitűzései eléréséhez szükséges előkészítő, nyomonkövetési, ellenőrzési, könyvvizsgálati és értékelési tevékenységek, és különösen – ha kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseihez – a tanulmánykészítés és a szakértői találkozók kiadásai, valamint az elsődlegesen információfeldolgozásra és -cserére szolgáló informatikai hálózatokkal kapcsolatos kiadások, továbbá a Bizottságnak az Euratom-program irányítása kapcsán felmerülő, a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó minden egyéb kiadása. Az olyan folyamatos és ismétlődő tevékenységek, mint például az ellenőrzés, a könyvvizsgálat és az IT-hálózatok kapcsán felmerülő kiadások a Bizottságnak az (1) **bekezdésében** meghatározott igazgatási kiadásai keretében fedezhetők.

Módosítás

(2) Az Euratom-program pénzügyi keretéből fedezhető a program irányításához és célkitűzései eléréséhez szükséges előkészítő, nyomonkövetési, ellenőrzési, könyvvizsgálati és értékelési tevékenységek, és különösen – ha kapcsolódnak e rendelet általános célkitűzéseihez – a tanulmánykészítés és a szakértői találkozók kiadásai, valamint az elsődlegesen információfeldolgozásra és -cserére szolgáló informatikai hálózatokkal **és e hálózatok biztonságával** kapcsolatos kiadások, továbbá a Bizottságnak az Euratom-program irányítása kapcsán felmerülő, a technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó minden egyéb kiadása. Az olyan folyamatos és ismétlődő tevékenységek, mint például az ellenőrzés, a könyvvizsgálat és az IT-hálózatok kapcsán felmerülő kiadások, a Bizottságnak az (1) **bekezdésben** meghatározott igazgatási kiadásai keretében fedezhetők.

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a hetedik Euratom-keretprogramhoz vagy a 2014–2018-as Euratom kutatási és képzési programhoz társult országok és területek.

Módosítás

c) a hetedik Euratom-keretprogramhoz vagy a 2014–2018-as Euratom kutatási és képzési programhoz társult **vagy azokban tagállamként részt vevő** országok és területek.

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett munkaprogramokban figyelembe kell venni a tudomány, a technológia és az innováció nemzeti, uniós és nemzetközi szintű állását, valamint a vonatkozó szakpolitikai, piaci és társadalmi fejleményeket. A munkaprogramokat szükség szerint aktualizálni kell.

Módosítás

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett munkaprogramokban figyelembe kell venni a tudomány, a technológia és az innováció nemzeti, uniós és nemzetközi szintű állását, valamint a vonatkozó szakpolitikai, piaci és társadalmi fejleményeket. A munkaprogramokat szükség szerint aktualizálni kell, **megfelelően figyelembe véve az EURATOM program értékelésére felállított független bizottsági szakértői csoportok vonatkozó ajánlásait.**

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 28**Rendeletre irányuló javaslat****15 cikk – 1 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Euratom-programon belül különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások (kkv-k), valamint általánosságban a magánszektor megfelelő részvételére és az innováció rájuk gyakorolt hatásaira. Az értékelési és a nyomkövetési intézkedések részeként a kkv-k részvételét kvantitatív és kvalitatív szempontból értékelni kell.

Módosítás

Az Euratom-programon belül különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások (kkv-k), **ezen belül az adott kutatási területen tevékenykedő új, feltörekvő innovatív szereplők**, valamint általánosságban a magánszektor megfelelő részvételére és az innováció rájuk gyakorolt hatásaira. Az értékelési és a nyomkövetési intézkedések részeként a kkv-k részvételét kvantitatív és kvalitatív szempontból értékelni kell.

Módosítás 29**Rendeletre irányuló javaslat****21 cikk – 2 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Bizottság jelentést készít az (1) bekezdés szerinti nyomonkövetés eredményeiről, és nyilvánosságra hozza **azokat**.

Módosítás

(2) A Bizottság jelentést készít az (1) bekezdés szerinti nyomonkövetés eredményeiről és **azokat** nyilvánosságra hozza, **valamint továbbítja a Parlamentnek**.

Módosítás 30**Rendeletre irányuló javaslat****I melléklet – 2 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Az atomenergia **kérdése szerepet kap** az éghajlatváltozás elleni **küzdelemről** és Európa importált energiahordozóktól való függőségének **csökkentéséről folyó vitában**. A jövőben elérendő, fenntartható energiamix kialakításának tágabb kontextusában az Euratom-program – a kutatási tevékenységek révén – hozzá fog járulni **ahhoz a vitához is, hogy** az atommaghasadásból nyert **energia mivel és milyen mértékig járulhat hozzá** a karbonszegény gazdaság **megvalósításához**. A nukleáris biztonság folyamatos javításának szavatolása révén a korszerűbb nukleáris technológiák jelentős javulást hozhatnak az erőforrás-hatékonyság és az erőforrások felhasználása területén is, és a jelenleginél kisebb hulladéktermeléssel járhatnak. Mindezek során a lehető legnagyobb figyelmet kell szentelni a nukleáris biztonság szempontjának.

Módosítás

Az atomenergia **jelentősen hozzájárul** az éghajlatváltozás elleni **küzdelemhez** és Európa importált energiahordozóktól való függőségének **csökkentéséhez**. A jövőben elérendő, fenntartható energiamix kialakításának tágabb kontextusában az Euratom-program – a kutatási tevékenységek révén – hozzá fog járulni az atommaghasadásból nyert **energiának köszönhető technológiai előnyök fenntartásához** a karbonszegény gazdaság **megvalósítása tekintetében**. A nukleáris biztonság folyamatos javításának szavatolása révén a korszerűbb nukleáris technológiák jelentős javulást hozhatnak az erőforrás-hatékonyság és az erőforrások felhasználása területén is, és a jelenleginél kisebb hulladéktermeléssel járhatnak. Mindezek során a lehető legnagyobb figyelmet kell szentelni a nukleáris biztonság szempontjának.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 6 bekezdés – a pont – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az általános célkitűzéssel összhangban azon közös kutatási tevékenységek támogatása, amelyek az Unióban üzemben lévő reaktorrendszerek (ezen belül a nukleárisüzemanyag-ciklushoz kapcsolódó berendezések), illetőleg – amennyiben a nukleáris biztonságot érintő széles körű uniós szakértelem fenntartásához szükséges – a jövőben esetlegesen üzembe lépő reaktortípusok biztonságos üzemével és leszerelésével kapcsolatosak, **kizárólag a biztonsági kérdésekre összpontosítva**, beleértve **a nukleárisüzemanyag-ciklussal összefüggésben felmerülő kérdéseket, így** a particionálás és a transzmutáció kérdését is.

Módosítás

Az általános célkitűzéssel összhangban azon közös kutatási tevékenységek támogatása, amelyek az Unióban üzemben lévő reaktorrendszerek (ezen belül a nukleárisüzemanyag-ciklushoz kapcsolódó berendezések), illetőleg – amennyiben a nukleáris biztonságot érintő széles körű uniós szakértelem fenntartásához szükséges – a jövőben esetlegesen üzembe lépő reaktortípusok biztonságos üzemével és leszerelésével kapcsolatosak, a **nukleárisüzemanyag-ciklus valamennyi szempontját illetően**, beleértve a particionálás és a transzmutáció kérdését is.

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 9 bekezdés – a pont – 2 bekezdés – 3 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

3. a megfelelő érdekelt felekkel való **csereprogramok a nukleáris balesetekre és üzemzavarokra való reagálás uniós** képességének fokozása a riasztási rendszereknek és a sugárzó anyagok **légterjedési** modellezésének kutatása, továbbá a nukleáris balesetek elemzéséhez és modellezéséhez szükséges erőforrások és szakértelem mozgósítása révén.

Módosítás

3. a megfelelő érdekelt felekkel való **eszmecsere az Unió** nukleáris balesetekre és üzemzavarokra való **reagálási** képességének fokozása **céljából** a riasztási rendszereknek és a sugárzó anyagok **környezetben (levegő, víz és talaj) való terjedése** modellezésének kutatása, továbbá a nukleáris balesetek elemzéséhez és modellezéséhez szükséges erőforrások és szakértelem mozgósítása révén.

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 11 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az Euratom-program célkitűzéseinek elérése érdekében a „Horizont 2020” keretprogram egyedi programjával megfelelő összeköttetéseket és kapcsolódási felületeket – például közös pályázati felhívásokat – kell biztosítani.

Módosítás

Az Euratom-program célkitűzéseinek elérése, **valamint a vonatkozó területeken a nukleáris és nem nukleáris jellegű tevékenységek és tudástranszfer közötti szinergia megteremtése** érdekében a „Horizont 2020” keretprogram egyedi programjával megfelelő összeköttetéseket és kapcsolódási felületeket – például közös pályázati felhívásokat – kell biztosítani.

2018. szeptember 11., kedd

Módosítás 34**Rendeletre irányuló javaslat****II melléklet – 1 rész – b pont – bevezető rész***A Bizottság által javasolt szöveg**Módosítás*

b) hozzájárulás a radioaktív vég hulladék kezelésére alkalmas biztonságos, hosszú távú megoldások kifejlesztéséhez, ideértve a radioaktív hulladék végleges geológiai elhelyezését, a particionálást és a transzmutációt is:

(A magyar változatot nem érinti.)

Módosítás 36**Rendeletre irányuló javaslat****II melléklet – 1 rész – g pont – bevezető rész***A Bizottság által javasolt szöveg**Módosítás*

g) az innováció **és az ipari versenyképesség** előmozdítása:

g) az innováció előmozdítása

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0334

Az egyszer lepárolt sócsú Unión belüli forgalomba hozatalára vonatkozó névleges mennyiségek ***I

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása a 110/2008/EK rendeletnek a kisüsti eljárással készült és Japánban palackozott, egyszer lepárolt sócsú Unión belüli forgalomba hozatalára vonatkozó névleges mennyiségek tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0199 – C8-0156/2018 – 2018/0097(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/32)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0199),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0156/2018),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. július 11-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2018. július 10-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint elfogadja az Európai Parlament álláspontját, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A8-0255/2018),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

2018. szeptember 12., szerda

P8_TC1-COD(2018)0097

Az Európai Parlament állásponjtja, amely első olvasatban 2018. szeptember 12-én került elfogadásra a 110/2008/EK rendeletnek a lepárlóüst használatával készült és Japánban palackozott, egyszer párolt sócsú Unión belüli forgalomba hozatalára vonatkozó névleges mennyiségek tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament állásponjtja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1670 rendelettel.)

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0335

Az USA–EU együttműködési megállapodás módosítása (légiforgalmi szolgáltatási rendszerek bevezetése) ***

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió közötti NAT-I-9406 együttműködési megállapodás 1. módosításának az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (05800/2018 – C8-0122/2018 – 2018/0009(NLE))

(Egyetértés)

(2019/C 433/33)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (05800/2018),
 - tekintettel az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió közötti NAT-I-9406 együttműködési megállapodás 1. módosítására (14031/2017),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 100. cikke (2) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjával és 218. cikke (7) bekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C8-0122/2018),
 - tekintettel eljárási szabályzata 99. cikke (1) és (4) bekezdésére és 108. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság ajánlására (A8-0214/2018),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok, illetve az Amerikai Egyesült Államok kormányainak és parlamentjeinek.

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0336

Légiközlekedési megállapodás Kanada és az EU között (Horvátország csatlakozása) ***

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása a Kanada, valamint az Európai Közösség és tagállamai között létrejött légiközlekedési megállapodásnak a Horvát Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozása miatt szükségessé vált módosításáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió és tagállamai nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről (12256/2014 – C8-0080/2017 – 2014/0023(NLE))

(Egyetértés)

(2019/C 433/34)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (12256/2014),
 - tekintettel a Kanada, valamint az Európai Közösség és tagállamai között létrejött légiközlekedési megállapodásnak a Horvát Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozása miatt szükségessé vált módosításáról szóló jegyzőkönyv tervezetére (12255/2014),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 100. cikkének (2) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C8-0080/2017),
 - tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 108. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság ajánlására (A8-0256/2018),
1. egyetért a jegyzőkönyv megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és Kanada kormányainak és parlamentjeinek.

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0337

A szerzői jog a digitális egységes piacon ***I

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-én elfogadott módosításai a digitális egységes piacon a szerzői jogról szóló európai parlamenti és a tanácsi irányelvre irányuló javaslatához (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD))⁽¹⁾

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/35)

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat

2 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A szerzői és szomszédos jogok területén elfogadott irányelvek magas szintű védelmet biztosítanak a jogosultak részére, és olyan keretet hoznak létre, amelyen belül a művek és egyéb védett teljesítmények hasznosítása megtörténhet. Ez a harmonizált jogi keret hozzájárul a belső piac megfelelő működéséhez **azzal, hogy a** digitális környezetben is élénkíti az innovációt, az alkotóképességet, a beruházásokat és az új tartalmak előállítását. Az e jogi keret által nyújtott védelem előmozdítja a kulturális sokféleség tiszteletben tartására és támogatására irányuló uniós célkitűzés elérését is, egyúttal pedig előtérbe helyezi a közös európai kulturális örökséget. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 167. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy az Uniónak tevékenysége során figyelembe kell vennie a kulturális szempontokat.

(2) A szerzői és szomszédos jogok területén elfogadott irányelvek **hozzájárulnak a belső piac működéséhez**, magas szintű védelmet biztosítanak a jogosultak részére, **megkönnyítik a felhasználási jogok engedélyeztetését** és olyan keretet hoznak létre, amelyen belül a művek és egyéb védett teljesítmények hasznosítása megtörténhet. Ez a harmonizált jogi keret hozzájárul **egy valóban integrált** belső piac megfelelő működéséhez; digitális környezetben is élénkíti az innovációt, az alkotóképességet, a beruházásokat és az új tartalmak előállítását, **azzal a céllal, hogy el lehessen kerülni a belső piac szétöregedését**. Az e jogi keret által nyújtott védelem előmozdítja a kulturális sokféleség tiszteletben tartására és támogatására irányuló uniós célkitűzés elérését is, egyúttal pedig előtérbe helyezi a közös európai kulturális örökséget. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 167. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy az Uniónak tevékenysége során figyelembe kell vennie a kulturális szempontokat.

⁽¹⁾ Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A8-0245/2018).

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 2

Írányelvre irányuló javaslat

3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) A gyors technológiai fejlődés folyamatosan átalakítja a művek és egyéb védett teljesítmények létrehozásának, előállításának, terjesztésének és hasznosításának módját. Sorra jelennek meg új üzleti modellek és új szereplők. Az uniós szerzői jogi keretben foglalt célkitűzések és alapelvek változatlanul helytállóak. Ugyanakkor a jogosultak és a felhasználók számára továbbra is fennáll a jogbizonytalanság a digitális környezetben a művek és egyéb teljesítmények bizonyos – például határokon átnyúló – felhasználási módjait illetően. Ahogy azt a Bizottság „A korszerű, európai szerzői jogi keret felé” című közleményében ⁽²⁶⁾ is megfogalmazta, a jelenleg hatályos uniós szerzői jogi keret bizonyos területeken kiigazításra és kiegészítésre szorul. Ez az irányelv bizonyos kivételek és korlátozások digitális és határokon átnyúló környezetekhez való igazítására vonatkozó szabályokat ír elő, és olyan intézkedésekről rendelkezik, amelyek a kereskedelemben már nem kapható művek terjesztésére és az audiovizuális alkotások online videotékákban hozzáférhetővé tételét illetően megkönnyítik bizonyos engedélyezési gyakorlatok alkalmazását annak érdekében, hogy a tartalmak szélesebb körben hozzáférhetővé váljanak. A szerzői jogok szempontjából jól működő piac megteremtése érdekében szabályokat kell megállapítani a kiadványokhoz fűződő **jogokra, a műveknek és egyéb teljesítményeknek a felhasználók által feltöltött tartalmakat tároló és hozzáférhetővé tevő online szolgáltatók általi** felhasználására, valamint a szerzők és az előadóművészek szerződéseinek átláthatóságára vonatkozóan is.

⁽²⁶⁾ COM(2015) 626 final.

(3) A gyors technológiai fejlődés folyamatosan átalakítja a művek és egyéb védett teljesítmények létrehozásának, előállításának, terjesztésének és hasznosításának módját, **a vonatkozó szabályozásnak pedig időtállóaknak kell lennie, és mint ilyen, nem korlátozhatja a technológiai fejlődést.** Sorra jelennek meg új üzleti modellek és új szereplők. Az uniós szerzői jogi keretben foglalt célkitűzések és alapelvek változatlanul helytállóak. Ugyanakkor a jogosultak és a felhasználók számára továbbra is fennáll a jogbizonytalanság a digitális környezetben a művek és egyéb teljesítmények bizonyos – például határokon átnyúló – felhasználási módjait illetően. Ahogy azt a Bizottság „A korszerű, európai szerzői jogi keret felé” című közleményében ⁽²⁶⁾ is megfogalmazta, a jelenleg hatályos uniós szerzői jogi keret bizonyos területeken kiigazításra és kiegészítésre szorul. Ez az irányelv bizonyos kivételek és korlátozások digitális és határokon átnyúló környezetekhez való igazítására vonatkozó szabályokat ír elő, és olyan intézkedésekről rendelkezik, amelyek a kereskedelemben már nem kapható művek terjesztésére és az audiovizuális alkotások online videotékákban hozzáférhetővé tételét illetően megkönnyítik bizonyos engedélyezési gyakorlatok alkalmazását annak érdekében, hogy a tartalmak szélesebb körben hozzáférhetővé váljanak. A szerzői jogok szempontjából jól működő **és tisztességes** piac megteremtése érdekében szabályokat kell megállapítani a kiadványokhoz fűződő **jogok gyakorlására és érvényesítésére, az online szolgáltatók platformjain lévő műveknek és egyéb teljesítményeknek a felhasználására, valamint a szerzők és az előadóművészek szerződéseinek és a védett művek e szerződések szerinti felhasználásához kapcsolódó elszámolások** átláthatóságára vonatkozóan is.

⁽²⁶⁾ COM(2015) 626 final.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 3

Írányelvre irányuló javaslat

4 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) Ez az irányelv az e téren jelenleg hatályos irányelvekben, különösen a 96/9/EK⁽²⁷⁾, a 2001/29/EK⁽²⁸⁾, a 2006/115/EK⁽²⁹⁾, a 2009/24/EK⁽³⁰⁾, a 2012/28/EU⁽³¹⁾ és a 2014/26/EU európai parlamenti és tanácsi **irányelvben**⁽³²⁾ foglalt szabályokon alapul, és azokat egészíti ki.

(4) Ez az irányelv az e téren jelenleg hatályos irányelvekben, különösen a 96/9/EK⁽²⁷⁾, a **2000/31/EK**^(27a), 2001/29/EK⁽²⁸⁾, a 2006/115/EK⁽²⁹⁾, a 2009/24/EK⁽³⁰⁾, a 2012/28/EU⁽³¹⁾ és a 2014/26/EU⁽³²⁾ európai parlamenti és tanácsi **irányelvekben** foglalt szabályokon alapul, és azokat egészíti ki.

(27) Az Európai Parlament és a Tanács **1996. március 11-i** 96/9/EK irányelve az adatbázisok jogi védelméről (HL L 77., 1996.3.27., 20–28. o.).

(27) Az Európai Parlament és a Tanács **1996. március 11-i** 96/9/EK irányelve az adatbázisok jogi védelméről (HL L 77., 1996.3.27., 20. o.).

(28) Az Európai Parlament és a Tanács **2001. május 22-i** 2001/29/EK irányelve az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról (HL L 167., 2001.6.22., 10–19. o.).

(27a) **Az Európai Parlament és a Tanács 2014/26/EU irányelve (2014. február 26.) a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről (HL L 84., 2014.3.20., 72. o.).**

(29) Az Európai Parlament és a Tanács **2006. december 12-i** 2006/115/EK irányelve a bérleti jogról és a hasznokölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról (HL L 376., 2006.12.27., 28–35. o.).

(28) Az Európai Parlament és a Tanács **2001. május 22-i** 2001/29/EK irányelve az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról (HL L 167., 2001.6.22., 10. o.).

(30) Az Európai Parlament és a Tanács **2009. április 23-i** 2009/24/EK irányelve a számítógépi programok jogi védelméről (HL L 111., 2009.5.5., 16–22. o.).

(29) Az Európai Parlament és a Tanács **2006. december 12-i** 2006/115/EK irányelve a bérleti jogról és a hasznokölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról (HL L 376., 2006.12.27., 28. o.).

(31) Az Európai Parlament és a Tanács **2012. október 25-i** 2012/28/EU irányelve az árva művek egyes megengedett felhasználási módjairól (HL L 299., 2012.10.27., 5–12. o.).

(30) Az Európai Parlament és a Tanács **2009. április 23-i** 2009/24/EK irányelve a számítógépi programok jogi védelméről (HL L 111., 2009.5.5., 16. o.).

(32) Az Európai Parlament és a Tanács **2014. február 26-i** 2014/26/EU irányelve a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről (HL L 84., 2014.3.20., 72–98. o.).

(31) Az Európai Parlament és a Tanács **2012. október 25-i** 2012/28/EU irányelve az árva művek egyes megengedett felhasználási módjairól (HL L 299., 2012.10.27., 5. o.).

(32) Az Európai Parlament és a Tanács **2014. február 26-i** 2014/26/EU irányelve a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről (HL L 84., 2014.3.20., 72. o.).

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 4

Irányelvre irányuló javaslat

5 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5) A kutatás, az oktatás és a kulturálisörökség-védelem területén a digitális technológiák olyan újfajta felhasználási lehetőségeket kínálnak, amelyek nem tartoznak egyértelműen a kivételekre és korlátozásokra vonatkozó jelenlegi uniós szabályok hatálya alá. Ezenfelül a 2001/29/EK, a 96/9/EK és a 2009/24/EK irányelvben biztosított kivételek és korlátozások választható jellege kedvezőtlenül befolyásolhatja a belső piac működését az említett területeken. Ez különösen a határokon átnyúló felhasználási módokat érinti, amelyek egyre nagyobb jelentőséggel bírnak a digitális környezetben. Az uniós jogban jelenleg meglévő, a tudományos kutatás, az oktatás és a kulturálisörökség-védelem szempontjából lényeges kivételeket és korlátozásokat ezért az új felhasználási módok fényében át kell értékelni. Szöveg- és adatbányászati technológiákra vonatkozó, kötelező erejű kivételeket és korlátozásokat kell bevezetni a tudományos kutatás terén, a digitális környezetben történő oktatási szemléltetésre vonatkozóan és a kulturális örökség megőrzése céljából. Az ezen irányelvben meghatározott kivételek és korlátozások hatálya alá nem tartozó felhasználási módokra továbbra is az uniós jogban meglévő kivételek és korlátozások vonatkoznak. A 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelvet át kell dolgozni.

(5) A kutatás, az **innováció**, az oktatás és a kulturálisörökség-védelem területén a digitális technológiák olyan újfajta felhasználási lehetőségeket kínálnak, amelyek nem tartoznak egyértelműen a kivételekre és korlátozásokra vonatkozó jelenlegi uniós szabályok hatálya alá. Ezenfelül a 2001/29/EK, a 96/9/EK és a 2009/24/EK irányelvben biztosított kivételek és korlátozások választható jellege kedvezőtlenül befolyásolhatja a belső piac működését az említett területeken. Ez különösen a határokon átnyúló felhasználási módokat érinti, amelyek egyre nagyobb jelentőséggel bírnak a digitális környezetben. Az uniós jogban jelenleg meglévő, **az innováció**, a tudományos kutatás, az oktatás és a kulturálisörökség-védelem szempontjából lényeges kivételeket és korlátozásokat ezért az új felhasználási módok fényében át kell értékelni. Szöveg- és adatbányászati technológiákra vonatkozó, kötelező erejű kivételeket és korlátozásokat kell bevezetni **az innováció és** a tudományos kutatás terén, a digitális környezetben történő oktatási szemléltetésre vonatkozóan és a kulturális örökség megőrzése céljából. Az ezen irányelvben meghatározott kivételek és korlátozások hatálya alá nem tartozó felhasználási módokra továbbra is az uniós jogban meglévő kivételek és korlátozások vonatkoznak. **Ezért az ezen a területen meglévő, megfelelően működő kivételek alkalmazását továbbra is lehetővé kell tenni a tagállamokban, feltéve, hogy azok nem korlátozzák az ezen irányelvben előírt kivételek vagy a korlátozások hatályát.** A 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelvet át kell dolgozni.

Módosítás 5

Irányelvre irányuló javaslat

6 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6) Az ezen irányelvben foglalt kivételek és korlátozások méltányos egyensúlyt hivatottak biztosítani egyrészt a szerzők és más jogosultak, másrészt a felhasználók jogai és érdekei között. Ezek kizárólag olyan különleges esetekben alkalmazhatók, amelyek nem sérelmesek a művek vagy más teljesítmények rendes hasznosítására, és indokolatlanul nem károsítják a jogosultak jogos érdekeit.

(A magyar változatot nem érinti.)

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 6

Irányelvre irányuló javaslat

8 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8) Az új technológiák lehetőséget kínálnak az információk, például szövegek, hangok, képek vagy egyéb adatok digitális formában történő, automatizált számítógépes elemzésére, közismert nevén szöveg- és adatbányászatra. **E technológiák használatával a kutatók** nagy mennyiségű **információt dolgozhatnak fel**, hogy új ismeretekre tegyenek szert, és új tendenciákat ismerjenek fel. Míg a szöveg- és adatbányászati technológiák már az egész digitális gazdaságban elterjedtek, széles körű egyetértés van a tekintetben, hogy a szöveg- és adatbányászat különösen hasznos lehet a kutatói társadalom számára, és ezáltal ösztönözheti az innovációt. Az Unióban viszont a kutatóhelyek, például az egyetemek és a kutatóintézetek jogbizonytalansággal szembesülnek, **mivel nem világos**, hogy milyen mértékben végezhetnek szöveg- és adatbányászatot a különböző tartalmakban. Bizonyos esetekben a szöveg- és adatbányászat szerzői jogi, illetve sui generis adatbázisjogi védelem alatt álló cselekményeket, így művek vagy egyéb teljesítmények többszörözését, illetve az adatbázis tartalmának kimásolását is magában foglalhatja. Ha nincs alkalmazható kivétel vagy korlátozás, akkor e cselekmények végrehajtásához engedélyre van szükség a jogosultaktól. A szöveg- és adatbányászat végezhető szerzői joggal nem védett tényeken vagy adatokon, ilyen esetben pedig nincs szükség engedélyre.

(8) Az új technológiák lehetőséget kínálnak az információk, például szövegek, hangok, képek vagy egyéb adatok digitális formában történő, automatizált számítógépes elemzésére, közismert nevén szöveg- és adatbányászatra. **A szöveg- és adatbányászat** nagy mennyiségű, **digitálisan tárolt információ olvasását és elemzését teszi lehetővé**, hogy új ismeretekre tegyenek szert, és új tendenciákat ismerjenek fel. Míg a szöveg- és adatbányászati technológiák már az egész digitális gazdaságban elterjedtek, széles körű egyetértés van a tekintetben, hogy a szöveg- és adatbányászat különösen hasznos lehet a kutatói társadalom számára, és ezáltal ösztönözheti az innovációt. Az Unióban viszont a kutatóhelyek, például az egyetemek és a kutatóintézetek jogbizonytalansággal szembesülnek **a tekintetben**, hogy **ők** milyen mértékben végezhetnek szöveg- és adatbányászatot a különböző tartalmakban. Bizonyos esetekben a szöveg- és adatbányászat szerzői jogi, illetve az adatbázisok sui generis védelme alatt álló cselekményeket, így művek vagy egyéb teljesítmények többszörözését, illetve az adatbázis tartalmának kimásolását is magában foglalhatja. Ha nincs alkalmazható kivétel vagy korlátozás, akkor e cselekmények végrehajtásához engedélyre van szükség a jogosultaktól. A szöveg- és adatbányászat végezhető szerzői joggal nem védett tényeken vagy adatokon, ilyen esetben pedig nincs szükség engedélyre.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 7

Irányelvre irányuló javaslat

8 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (8a) A szöveg- és adatbányászat megvalósításához a legtöbb esetben először hozzá kell férni az információhoz, majd pedig többszörözni kell azt. Általában csak az információ normalizálása után dolgozható fel az információ szöveg- és adatbányászat révén. Ha fennáll a jogszerű hozzáférés az információhoz, az információ normalizálásakor valószínűleg meg a szerzői joggal védett felhasználás, mivel ez az információ formátumának megváltoztatásával vagy az információ adatbázisból olyan formátumba történő kimásolásával vezet többszörözéshez, amelyen szöveg- és adatbányászat végezhető el. A szöveg- és adatbányászati technológia használatakor a szerzői joggal kapcsolatos eljárás következképpen nem maga a szöveg- és adatbányászati eljárás, amely a digitálisan tárolt, normalizált információ olvasásából és elemzéséből áll, hanem a hozzáférési eljárás és az az eljárás, amellyel megtörténik az információ normalizálása az információ automatizált számítógépes elemzésének lehetővé tételé céljából, amennyiben ez az eljárás adatbázisból történő kimásolással vagy többszörözéssel jár. Az ebben az irányelvben előírt, szöveg- és adatbányászati célokra vonatkozó kivételeket a szerzői joggal kapcsolatos olyan eljárásokra való hivatkozásként kell értelmezni, amelyek a szöveg- és adatbányászat lehetővé tételéhez szükségesek. Ahol a szerzői jogi jogszabályok nem alkalmazhatók szöveg- és adatbányászat használatára, az ilyen felhasználásokat ez az irányelv nem érintheti.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 8

Irányelvre irányuló javaslat

10 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) A jogbizonytalanság felszámolása érdekében kötelező erejű kivételt kell biztosítani a többszörözési jog és az adatbázisból való kimásolás megakadályozásának joga alól. Az új kivétel nem érintheti a 2001/29/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti időleges többszörözési cselekményekre vonatkozó, kötelező erejű kivételt, amely változatlanul alkalmazandó a hatályán túlmutató másolatkészítéssel nem járó szöveg- és adatbányászati technikákra. **A kutatóhelyek számára is előnyös lesz a kivétel abban az esetben, ha köz-magán társulást hoznak létre.**

Módosítás

- (10) A jogbizonytalanság felszámolása érdekében **a kutatóhelyek számára** kötelező erejű kivételt kell biztosítani a többszörözési jog és az adatbázisból való kimásolás megakadályozásának joga alól. Az új kivétel nem érintheti a 2001/29/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti időleges többszörözési cselekményekre vonatkozó, kötelező erejű kivételt, amely változatlanul alkalmazandó a hatályán túlmutató másolatkészítéssel nem járó szöveg- és adatbányászati technikákra. **A tudományos kutatást végző oktatási intézményeknek és kulturális örökséget ápoló intézményeknek is a szöveg- és adatbányászati kivétel hatálya alá kell tartozniuk, feltéve, hogy a kutatás eredményeiből nem származik előnye egy, különösen az ilyen szervezetek felett jelentős befolyást gyakorló vállalkozásnak. Abban az esetben, ha a kutatás köz-magán társulás keretében zajlik, a köz-magán társulásban részt vevő vállalkozásnak is jogszerű hozzáféréssel kell rendelkeznie a művekhez és egyéb teljesítményekhez. A szöveg- és adatbányászat céljaira készült többszörözés és kimásolt tartalmat biztonságos módon kell tárolni oly módon, hogy biztosítva legyen, hogy a másolatokat csak tudományos kutatás céljaira használják.**

Módosítás 9

Irányelvre irányuló javaslat

13 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (13a) **Az innováció magánszférában történő ösztönzése érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a kötelező erejű kivételen túlmutató kivételt határozhassanak meg, amennyiben az abban említett művek és egyéb teljesítmények felhasználását a jogszabályok nem zárták ki kifejezetten, többek között gépell olvasható formátumban.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat

15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(15) Míg a távoktatási és a határokon átnyúló oktatási programok többnyire a felsőoktatásban jellemzőek, addig a digitális eszközök és anyagok az oktatás minden szintjén egyre elterjedtebbé válnak, különösen a tanulási élmény javítása és gazdagítása érdekében. Az ezen irányelvben biztosított kivétel vagy korlátozás ezért várhatóan az összes alacsony, középfokú, szakképző és felsőfokú oktatási intézmény számára előnyös lesz, amennyiben azok nem üzleti célból végzik oktatási tevékenységüket. E tevékenység nem üzleti jellegének megállapítása döntően nem az oktatási intézmények szervezeti felépítése és finanszírozásának módja alapján történik.

(15) Míg a távoktatási és a határokon átnyúló oktatási programok többnyire a felsőoktatásban jellemzőek, addig a digitális eszközök és anyagok az oktatás minden szintjén egyre elterjedtebbé válnak, különösen a tanulási élmény javítása és gazdagítása érdekében. Az ezen irányelvben biztosított kivétel vagy korlátozás ezért várhatóan az összes alacsony, középfokú, szakképző és felsőfokú oktatási intézmény számára előnyös lesz, amennyiben azok nem üzleti célból végzik oktatási tevékenységüket. E tevékenység nem üzleti jellegének megállapítása döntően nem az oktatási intézmények szervezeti felépítése és finanszírozásának módja alapján történik. **Amennyiben a kulturális örökséget ápoló intézmények oktatási célokkal rendelkeznek és oktatási tevékenységekben vesznek részt, lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy ezeket az intézményeket e kivétel szerinti oktatási intézménynek tekinthessék, amennyiben azok oktatási tevékenységéről van szó.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 11

Irányelvre irányuló javaslat

16 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(16) A kivételnek vagy a korlátozásnak a művek és egyéb teljesítmények digitális felhasználási módjaira, **például a művekből származó részeknek vagy kivonatoknak** az oktatás, így a kapcsolódó tanulási tevékenységek támogatására, gazdagítására vagy kiegészítésére való felhasználására kell kiterjednie. A művek vagy egyéb teljesítmények e kivétel vagy korlátozás alapján kizárólag az oktatási intézmények felelősségi körében végzett oktatási és tanulási tevékenységekkel (ideértve a vizsgákat is) összefüggésben, és az e tevékenységekhez szükséges mértékben használhatók fel. A kivétel vagy korlátozás hatályának az **osztályteremben** digitális eszközökkel történő felhasználást és az oktatási intézmény (különösen hitelesítési eljárásokkal) védett hozzáférésű, biztonságos elektronikus **hálózatán** keresztül online felhasználást egyaránt magában kell foglalnia. A kivételt vagy a korlátozást úgy kell értelmezni, hogy az oktatási szemléltetéssel összefüggésben a fogyatékossgal élő személyek akadálymentességgel kapcsolatos különleges igényeire is kiterjedjen.

Módosítás

(16) A kivételnek vagy a korlátozásnak a művek és egyéb teljesítmények digitális felhasználási módjaira, az oktatás, így a kapcsolódó tanulási tevékenységek támogatására, gazdagítására vagy kiegészítésére való felhasználására kell kiterjednie. **A felhasználásra vonatkozó kivételt vagy korlátozást mindaddig meg kell adni, amíg a felhasznált mű vagy egyéb teljesítmény megjelöli a forrást, többek között a szerző nevét, feltéve, hogy ez gyakorlati okokból nem bizonyul kivitelezhetetlennek.** A művek vagy egyéb teljesítmények e kivétel vagy korlátozás alapján kizárólag az oktatási intézmények felelősségi körében végzett oktatási és tanulási tevékenységekkel (ideértve a vizsgákat is) összefüggésben, és az e tevékenységekhez szükséges mértékben használhatók fel. A kivétel vagy korlátozás hatályának – **amikor kézzelfogható oktatási tevékenységet végeznek, ideértve azt is, amikor az oktatási intézmény, például könyvtár vagy kulturális örökséget ápoló intézmény helyiségein kívül valósul meg mindaddig, amíg az az oktatási intézmény felelősségi körében történik** – a digitális eszközökkel történő felhasználást és az oktatási intézmény (különösen hitelesítési eljárásokkal) védett hozzáférésű, biztonságos elektronikus **környezetén** keresztül online felhasználást egyaránt magában kell foglalnia. A kivételt vagy a korlátozást úgy kell értelmezni, hogy az oktatási szemléltetéssel összefüggésben a fogyatékossgal élő személyek akadálymentességgel kapcsolatos különleges igényeire is kiterjedjen.

Módosítás 12

Irányelvre irányuló javaslat

16 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(16a) **Biztonságos elektronikus környezetben digitális oktatási és tanulási környezetet kell érteni, amelyhez a hozzáférés megfelelő hitelesítési eljárással az oktatási intézmény tanáira és tanulási programban részt vevő tanulóira és diákokra korlátozódik.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 13

Irányelvre irányuló javaslat

17 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(17) Számos tagállamban vannak a 2001/29/EK irányelvben foglalt kivétel megvalósításán vagy további felhasználási módokra vonatkozó engedélyezési megállapodásokon alapuló intézkedések, amelyek a művek és egyéb teljesítmények oktatási célú felhasználását hivatottak megkönnyíteni. Ezek az intézkedések rendszerint az oktatási intézmények igényeinek és az oktatás különböző szintjeinek figyelembevételével lettek kidolgozva. Az új, kötelező erejű kivétel vagy korlátozás hatályát a digitális felhasználási módokkal és határokon átnyúló oktatási tevékenységekkel összefüggésben ugyan feltétlenül harmonizálni kell, a végrehajtás módja azonban tagállamonként eltérő lehet, amennyiben nem akadályozza a kivétel vagy korlátozás tényleges alkalmazását vagy a határokon átnyúló felhasználást. A tagállamok így a nemzeti szinten elfogadott, fennálló intézkedésekre építhetnek. Ennek értelmében dönthetnének különösen úgy, hogy a kivétel vagy korlátozás alkalmazását részben vagy egészen a legalább a kivétel alapján megengedett felhasználási módokra **vonatkozó, megfelelő engedélyek rendelkezésre állásához kötik**. Ezzel a mechanizmussal például előnyben lehetne részesíteni az elsősorban az oktatási piacra szánt anyagokra vonatkozó engedélyeket. Annak érdekében, hogy ez a mechanizmus az oktatási intézmények számára ne járjon jobbizonytalansággal vagy adminisztratív terhekkel, az e megközelítést követő tagállamoknak konkrét intézkedéseket kell tenniük annak biztosítása érdekében, hogy a művek és egyéb teljesítmények oktatási szemléltetés céljából történő digitális felhasználását lehetővé tevő engedélyezési rendszerek könnyen hozzáférhetőek legyenek, az oktatási intézmények pedig tudjanak a létezésükről.

(17) Számos tagállamban vannak a 2001/29/EK irányelvben foglalt kivétel megvalósításán vagy további felhasználási módokra vonatkozó engedélyezési megállapodásokon alapuló intézkedések, amelyek a művek és egyéb teljesítmények oktatási célú felhasználását hivatottak megkönnyíteni. Ezek az intézkedések rendszerint az oktatási intézmények igényeinek és az oktatás különböző szintjeinek figyelembevételével lettek kidolgozva. Az új, kötelező erejű kivétel vagy korlátozás hatályát a digitális felhasználási módokkal és határokon átnyúló oktatási tevékenységekkel összefüggésben ugyan feltétlenül harmonizálni kell, a végrehajtás módja azonban tagállamonként eltérő lehet, amennyiben nem akadályozza a kivétel vagy korlátozás tényleges alkalmazását vagy a határokon átnyúló felhasználást. A tagállamok így a nemzeti szinten elfogadott, fennálló intézkedésekre építhetnek. Ennek értelmében dönthetnének különösen úgy, hogy a kivétel vagy korlátozás alkalmazását részben vagy egészen **megfelelő engedélyek rendelkezésre állásához kötik. Az ilyen engedélyek kollektív engedélyezési megállapodások, kiterjesztett kollektív engedélyezési megállapodások és olyan engedélyek formáját ölthetik, amelyekről „blanketta” engedélyként kollektív tárgyalásokat folytattak annak érdekében, hogy ne az oktatási intézményeknek kelljen egyénileg tárgyalásokat folytatniuk a jogosultakkal. Az ilyen engedélyeknek megfizethetőeknek kell lenniük és legalább a kivétel alapján megengedett felhasználási módokra kell vonatkoznium. Ezzel a mechanizmussal például előnyben lehetne részesíteni az elsősorban az oktatási piacra szánt anyagokra, vagy kottákra vonatkozó engedélyeket. Annak érdekében, hogy ez a mechanizmus az oktatási intézmények számára ne járjon jobbizonytalansággal vagy adminisztratív terhekkel, az e megközelítést követő tagállamoknak konkrét intézkedéseket kell tenniük annak biztosítása érdekében, hogy a művek és egyéb teljesítmények oktatási szemléltetés céljából történő digitális felhasználását lehetővé tevő ezen engedélyezési rendszerek könnyen hozzáférhetőek legyenek, az oktatási intézmények pedig tudjanak a létezésükről. A tagállamok számára lehetővé kell tenni olyan rendszerek kialakítását, amelyek biztosítják a jogosultakat megillető méltányos díjazást az ezen kivételek vagy korlátozások szerinti használatért. A tagállamokat olyan rendszerek – például egyszeri kifizetéseket biztosító rendszerek – használatára kell ösztönözni, amelyek nem jelentenek adminisztratív terhet.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 14

Irányelvre irányuló javaslat

17 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (17a) *Azokban az esetekben, amikor egy tagállam úgy dönt, hogy megfelelő engedélyek elérhetőségéhez köti a kivétel alkalmazását, a jogbiztonság biztosítása érdekében pontosan meg kell határozni, hogy e kivétel keretében milyen feltételek mellett használhatják fel az oktatási intézmények a védelem alatt álló műveket vagy egyéb teljesítményeket, illetve fordítva, mikor kell engedélyezési rendszer szerint eljárnia.*

Módosítás 15

Irányelvre irányuló javaslat

18 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (18) Előfordulhat, hogy a kulturális örökséget ápoló intézmény gyűjteményében lévő mű vagy egyéb teljesítmény megőrzéséhez annak többszörözésére, ebből kifolyólag pedig a jogosultak engedélyére van szükség. A kulturális örökséget ápoló intézmények feladata, hogy gyűjteményüket megőrizték a jövő nemzedékek számára. A digitális technológiák új megoldásokat kínálnak a gyűjteményekben tárolt örökség megőrzésére, de egyúttal új kihívásokat is támasztanak. Ezekre az új kihívásokra figyelemmel ki kell igazítani a hatályos jogi keretet úgy, hogy az ilyen megőrzési cselekmények lehetővé tétele érdekében kötelező erejű kivételt kell biztosítani a többszörözési jog alól.
- (18) Előfordulhat, hogy a kulturális örökséget ápoló intézmény gyűjteményében lévő mű vagy egyéb teljesítmény megőrzéséhez annak többszörözésére, ebből kifolyólag pedig a jogosultak engedélyére van szükség. A kulturális örökséget ápoló intézmények feladata, hogy gyűjteményüket megőrizték a jövő nemzedékek számára. A digitális technológiák új megoldásokat kínálnak a gyűjteményekben tárolt örökség megőrzésére, de egyúttal új kihívásokat is támasztanak. Ezekre az új kihívásokra figyelemmel ki kell igazítani a hatályos jogi keretet úgy, hogy az ilyen **intézmények általi** megőrzési cselekmények lehetővé tétele érdekében kötelező erejű kivételt kell biztosítani a többszörözési jog alól.

Módosítás 16

Irányelvre irányuló javaslat

19 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (19) Ha a tagállamok különböző megközelítést követnek a **kulturális örökséget ápoló intézmények által végzett megőrzést** illetően, azzal akadályozhatják a határokon átnyúló együttműködést és a megőrzési módszerek **kulturális örökséget ápoló intézmények általi megosztását** a belső piacon, aminek következtében nem lesz hatékony az erőforrás-felhasználás.
- (19) Ha a tagállamok különböző megközelítést követnek a **megőrzés céljából végrehajtott többszörözési cselekményeket** illetően, azzal akadályozhatják a határokon átnyúló együttműködést, a megőrzési módszerek **megosztását és a határokon átnyúló megőrzési hálózatok létrehozását a megőrzésben részt vevő belső piaci szervezetekben**, aminek következtében nem lesz hatékony az erőforrás-felhasználás. **Ez negatív hatással lehet a kulturális örökség megőrzésére.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 17

Irányelvre irányuló javaslat

20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(20) A tagállamoknak ezért olyan kivételről kell gondoskodniuk, amely alapján a kulturális örökséget ápoló intézmények megőrzés céljából, például technológiai avulás **vagy** az eredeti hordozóanyagok romlása miatt többszörözhetik a gyűjteményük állandó részét képező műveket és egyéb teljesítményeket. Ennek a kivételnek lehetővé kell tennie, hogy a mű vagy egyéb teljesítmény élettartama során bármikor másolatok készüljenek a megfelelő eszközzel, módszerrel vagy technológiával és a kellő számban, amennyiben a másolat készítésére kizárólag megőrzés céljából van szükség.

Módosítás

(20) A tagállamoknak ezért olyan kivételről kell gondoskodniuk, amely alapján a kulturális örökséget ápoló intézmények megőrzés céljából, például technológiai avulás, az eredeti hordozóanyagok romlása **vagy a művek biztosítása** miatt többszörözhetik a gyűjteményük állandó részét képező műveket és egyéb teljesítményeket. Ennek a kivételnek lehetővé kell tennie, hogy a mű vagy egyéb teljesítmény élettartama során bármikor másolatok készüljenek a megfelelő eszközzel, módszerrel vagy technológiával, **bármilyen formátumban vagy hordozóanyagon** és a kellő számban, amennyiben a másolat készítésére kizárólag megőrzés céljából van szükség. **A kutatóhelyek vagy közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek archívumait kulturális örökséget ápoló intézményeknek, és ezért ezen kivétel kedvezményezettjeinek kell tekinteni. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e kivétel alkalmazásában olyan rendelkezéseket tarthassanak fenn, hogy a nyilvánosan hozzáférhető galériákat múzeumként kezelhessék.**

Módosítás 18

Irányelvre irányuló javaslat

21 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(21) Ezen irányelv alkalmazásában a művek és egyéb teljesítmények akkor képezik a kulturális örökséget ápoló intézmény gyűjteményének állandó részét, ha **példányaik a kulturális örökséget ápoló intézmény** tulajdonában vagy állandó birtokában vannak, például tulajdonjog átruházása **vagy** engedélyezési megállapodás alapján.

Módosítás

(21) Ezen irányelv alkalmazásában a művek és egyéb teljesítmények akkor képezik a kulturális örökséget ápoló intézmény gyűjteményének állandó részét, ha **az ilyen művek vagy egyéb teljesítmények példányai ezen szervezetek** tulajdonában vagy állandó birtokában vannak, például tulajdonjog átruházása, engedélyezési megállapodás, **köteles példányok vagy hosszú lejáratú kölcsönzés** alapján. **Azok a művek vagy egyéb teljesítmények, amelyeket a kulturális örökséget ápoló intézmények ideiglenesen harmadik fél szerverén keresztül érnek el, nem tekintendők úgy, hogy gyűjteményük állandó részét képezik.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 19

Irányelvre irányuló javaslat

21 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (21a) *A technológiai fejlesztések következtében olyan, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások jelentek meg, amelyek révén a felhasználók különféle formákban és különböző célokból – például egy gondolat illusztrálása, kritika, paródia vagy akár utánczás céljából – tölthetnek fel vagy tehetnek elérhetővé tartalmakat. Az ilyen tartalmakban már korábban létező művek vagy egyéb teljesítmények olyan rövid részletei fordulhatnak elő, amelyeket a felhasználók módosíthattak, összeállíthattak vagy átalakíthattak.*

Módosítás 20

Irányelvre irányuló javaslat

21 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (21b) *Annak ellenére, hogy a jelenlegi kivételek illetve korlátozások esetében vannak átfedések, például az idézetek és a paródiák tekintetében, a 2001/29/EK irányelv 5. cikke nem vonatkozik a felhasználó által feltöltött vagy elérhetővé tett valamennyi tartalomra, amely észszerű mértékben tartalmaz részleteket szerzői jogi védelem alatt álló művekből vagy egyéb teljesítményekből. Ez a helyzet jogbizonytalanságot idéz elő a felhasználók számára. Ezért új speciális kivételt kell megállapítani a szerzői jogi védelem alatt álló, korábban létező művek vagy egyéb teljesítmények részleteinek a felhasználók által feltöltött vagy elérhetővé tett tartalmakban történő jogszerű felhasználásának lehetővé tétele érdekében. Amennyiben a felhasználó által feltöltött vagy elérhetővé tett tartalom egy védelem alatt álló műből vagy egyéb teljesítményből származó idézet vagy részlet rövid és arányos, jogszerű célból történő felhasználásával jár, a felhasználásra az irányelvben meghatározott kivétel szerinti védelem vonatkozik. Ez a kivétel kizárólag olyan különleges esetekben alkalmazható, amelyek nem sértik az érintett mű vagy egyéb teljesítmény rendes hasznosítását, és indokolatlanul nem károsítják a jogosultak jogos érdekeit. Az ilyen jellegű sérelem értékelése céljából adott esetben az érintett tartalom eredetiségének mértékét, a felhasznált idézet vagy részlet hosszát/terjedelmét, az érintett tartalom professzionális jellegét vagy az okozott anyagi kárt mindenképpen meg kell vizsgálni, azonban a kivétel jogszerű alkalmazásának megakadályozása nélkül. E kivétel nem sértheti az érintett mű vagy egyéb teljesítmény szerzőinek személyhez fűződő jogait.*

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 21

Írányelvre irányuló javaslat

21 c preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (21c) *Az ezen irányelv 13. cikkének hatálya alá tartozó, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók a már meglévő művek részleteinek felhasználása esetén nem élhetnek a saját javukra az ezen irányelvben meghatározott kivétellel a szerzői jogi védelem alatt álló művekből vagy egyéb teljesítményekből származó idézeteknek vagy részleteknek a felhasználók által az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokról feltöltött vagy elérhetővé tett tartalmakban történő felhasználása tekintetében annak érdekében, hogy csökkentsék az ezen irányelv 13. cikke szerinti kötelezettségeik terjedelmét.*

Módosítás 22

Írányelvre irányuló javaslat

22 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (22) A kulturális örökséget ápoló intézmények számára világosabb keretet kell biztosítani a kereskedelemben már nem kapható művek vagy egyéb teljesítmények – többek között határokon átnyúló – digitalizálásához és terjesztéséhez. A kereskedelemben már nem kapható művek gyűjteményeinek sajátos jellemzői miatt azonban rendkívül nehéznek bizonyulhat az egyes jogosultak előzetes hozzájárulásának beszerzése. Ez visszavezethető például a művek vagy egyéb teljesítmények korára, korlátozott üzleti értékére vagy arra, hogy **sosem szánták üzleti célra**. Minderre tekintettel gondoskodni kell olyan intézkedésekről, amelyek megkönnyítik a kulturális örökséget ápoló intézmények gyűjteményében lévő, kereskedelemben már nem kapható **művekhez fűződő jogok engedélyezését**, és ezáltal lehetővé teszik határokon átnyúló hatályú megállapodások kötését a belső piacon.
- (22) A kulturális örökséget ápoló intézmények számára világosabb keretet kell biztosítani a kereskedelemben már nem kapható művek vagy egyéb teljesítmények – többek között határokon átnyúló – digitalizálásához és terjesztéséhez. A kereskedelemben már nem kapható művek gyűjteményeinek sajátos jellemzői miatt azonban rendkívül nehéznek bizonyulhat az egyes jogosultak előzetes hozzájárulásának beszerzése. Ez visszavezethető például a művek vagy egyéb teljesítmények korára, korlátozott üzleti értékére vagy arra, hogy **sohasem voltak kereskedelmi forgalomban**. Minderre tekintettel gondoskodni kell olyan intézkedésekről, amelyek megkönnyítik a kulturális örökséget ápoló intézmények gyűjteményében lévő, kereskedelemben már nem kapható **művek használatát**, és ezáltal lehetővé teszik határokon átnyúló hatályú megállapodások kötését a belső piacon.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 23

Irányelvre irányuló javaslat

22 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (22a) Már több tagállam is bevezetett kiterjesztett közös engedélyezési rendszert, jogi felhatalmazásokat vagy jogi vélelmeket, ami megkönnyíti a kereskedelemben már nem kapható művek engedélyezését. Figyelembe véve azonban a kulturális örökséget ápoló intézmények gyűjteményeiben lévő művek és egyéb teljesítmények sokféleségét, valamint a tagállamok közös jogkezelési gyakorlatai és kulturális alkotó ágazatai közötti eltéréseket, az ilyen intézkedések nem jelenthetnek megoldást valamennyi esetben, például mert bizonyos típusú művek és egyéb teljesítmények esetében nincs közös jogkezelési gyakorlat. Kifejezetten az ilyen esetekben ezért lehetővé kell tenni a kulturális örökséget ápoló intézmények számára, hogy az állandó gyűjteményükben lévő, kereskedelemben már nem kapható műveket online módon a nyilvánosság rendelkezésére bocsássák egy szerzői és szomszédos jogi kivétel szerint. Miközben a kereskedelemben már nem kapható művek határokon átnyúló felhasználásának lehetővé tétele érdekében feltétlenül harmonizálni kell az új, kötelező erejű kivétel hatályát, a tagállamok számára mindazonáltal lehetővé kell tenni a kulturális örökséget ápoló intézményekkel nemzeti szinten kötött kiterjesztett közös engedélyezési megállapodások használatát vagy további használatát a művek azon kategóriái számára, amelyek a kulturális örökséget ápoló intézmény gyűjteményének állandó részét képezik. Az engedély feltételeiről szóló megállapodás hiánya nem értelmezendő az engedélyezésen alapuló megoldások elérhetőségének hiányaként. Az e kivétel alá tartozó felhasználásokra ugyanazokat a kívülmaradási és közzétételi követelményeket kell alkalmazni, mint az engedélyezési mechanizmus által engedélyezett felhasználásokra. Annak biztosítása érdekében, hogy a kivétel csak bizonyos feltételek teljesülése esetén legyen alkalmazható, és a jogbiztonság garantálása érdekében, a tagállamoknak a jogosultakkal, a közös jogkezelő szervezetekkel és a kulturális örökséget ápoló szervezetekkel egyeztetve megfelelő időközönként meg kell határozniuk, hogy mely ágazatokban és milyen típusú művek esetében nem állnak rendelkezésre engedélyezésen alapuló megfelelő megoldások, amely esetben a kivételt kell alkalmazni.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 24

Irányelvre irányuló javaslat

23 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (23) Az ezen irányelvben meghatározott keretben a tagállamok rugalmasan, jogi hagyományaiknak, gyakorlataiknak és körülményeiknek megfelelően kiválaszthatják majd azt a mechanizmust, amely lehetővé teszi, hogy a kereskedelemben már nem kapható művekre szóló engedélyek a közös jogkezelő szervezet által nem képviselt jogosultak jogaira is kiterjedjenek. Az ilyen mechanizmusok magukban foglalhatnak közös engedélyezést és a képviselő véleményét.

Módosítás

- (23) Az ezen irányelvben meghatározott keretben a tagállamok rugalmasan, jogi hagyományaiknak, gyakorlataiknak és körülményeiknek megfelelően kiválaszthatják majd azt a mechanizmust, amely lehetővé teszi, hogy a kereskedelemben már nem kapható művekre szóló engedélyek a **megfelelő** közös jogkezelő szervezet által nem képviselt jogosultak jogaira is kiterjedjenek. Az ilyen mechanizmusok magukban foglalhatnak közös engedélyezést és a képviselő véleményét.

Módosítás 25

Irányelvre irányuló javaslat

24 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (24) Ezen engedélyezési mechanizmusok szempontjából fontos a szigorú és megfelelően működő közös jogkezelési rendszer. Ez a rendszer a 2014/26/EU irányelvnek megfelelően különösen a felelősségteljes kormányzásra, az átláthatóságra és a jelentéstételre vonatkozó szabályokat, valamint az egyes jogosultaknak járó összegek rendszeres, gondos és pontos elosztását és kifizetését foglalja magában. További megfelelő védintézkedéseket is biztosítani kell minden jogosult számára, akiknek lehetőséget kell adni arra, hogy az említett mechanizmusok műveikre és egyéb teljesítményeikre való alkalmazását kizárják. Az e mechanizmusokhoz kapcsolódó feltételek nem érinthetik a mechanizmusok gyakorlati jelentőségét a kulturális örökséget ápoló intézmények számára.

Módosítás

- (24) Ezen engedélyezési mechanizmusok szempontjából fontos a szigorú és megfelelően működő közös jogkezelési rendszer, **amelyet a tagállamoknak is támogatniuk kell**. Ez a rendszer a 2014/26/EU irányelvnek megfelelően különösen a felelősségteljes kormányzásra, az átláthatóságra és a jelentéstételre vonatkozó szabályokat, valamint az egyes jogosultaknak járó összegek rendszeres, gondos és pontos elosztását és kifizetését foglalja magában. További megfelelő védintézkedéseket is biztosítani kell minden jogosult számára, akiknek lehetőséget kell adni arra, hogy az említett **engedélyezési** mechanizmusok **vagy kivételek** műveikre és egyéb teljesítményeikre való alkalmazását kizárják. Az e mechanizmusokhoz kapcsolódó feltételek nem érinthetik a mechanizmusok gyakorlati jelentőségét a kulturális örökséget ápoló intézmények számára.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 26

Irányelvre irányuló javaslat

25 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (25) A kulturális örökséget ápoló intézmények gyűjteményében lévő művek és egyéb teljesítmények sokféleségére tekintettel fontos gondoskodni arról, hogy az ezen irányelvvel bevezetett engedélyezési mechanizmusok különféle művek és egyéb teljesítmények, így fényképek, hangfelvételek és audiovizuális alkotások esetében rendelkezésre álljanak, és a gyakorlatban használhatók legyenek. A különböző kategóriájú művek és egyéb teljesítmények közzététel és terjesztés szempontjából meglévő sajátosságainak tükrözése és az említett mechanizmusok használhatóságának előmozdítása érdekében előfordulhat, hogy a tagállamoknak külön követelményeket és eljárásokat kell meghatározniuk az engedélyezési mechanizmusok gyakorlati alkalmazására vonatkozóan. Helyénvaló tehát, hogy a tagállamok ennek során egyeztessenek jogosultakkal, **felhasználókkal** és közös jogkezelő szervezetekkel.

Módosítás

- (25) A kulturális örökséget ápoló intézmények gyűjteményében lévő művek és egyéb teljesítmények sokféleségére tekintettel fontos gondoskodni arról, hogy az ezen irányelvvel bevezetett engedélyezési mechanizmusok különféle művek és egyéb teljesítmények, így fényképek, hangfelvételek és audiovizuális alkotások esetében rendelkezésre álljanak, és a gyakorlatban használhatók legyenek. A különböző kategóriájú művek és egyéb teljesítmények közzététel és terjesztés szempontjából meglévő sajátosságainak tükrözése és az említett mechanizmusok, **valamint az ezen irányelv által bevezetett, a kereskedelemben már nem kapható művek felhasználására vonatkozó megoldások** használhatóságának előmozdítása érdekében előfordulhat, hogy a tagállamoknak külön követelményeket és eljárásokat kell meghatározniuk az engedélyezési mechanizmusok gyakorlati alkalmazására vonatkozóan. Helyénvaló tehát, hogy a tagállamok ennek során egyeztessenek **a** jogosultakkal, **a kulturális örökséget ápoló intézményekkel** és **a** közös jogkezelő szervezetekkel.

Módosítás 27

Irányelvre irányuló javaslat

26 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (26) A nemzetközi udvariasság elve alapján indokolt, hogy a kereskedelemben már nem kapható művek digitalizálására és terjesztésére vonatkozóan az ezen irányelvben biztosított engedélyezési mechanizmusok ne terjedjenek ki a harmadik országban első alkalommal kiadott vagy kiadás hiányában először sugárzott művekre és egyéb teljesítményekre, illetve filmművészeti vagy audiovizuális alkotások esetében azokra a művekre, amelyek előállítójának székhelye vagy szokásos tartózkodási helye harmadik országban található. A mechanizmusok csak abban az esetben vonatkozhatnak harmadik ország állampolgárainak műveire vagy egyéb teljesítményeire, ha e műveket vagy egyéb teljesítményeket valamely tagállam területén adják ki, vagy kiadás hiányában sugározzák első alkalommal, illetve filmművészeti vagy audiovizuális alkotások esetében azokra a művekre, amelyek előállítójának székhelye vagy szokásos tartózkodási helye valamely tagállamban van.

Módosítás

- (26) A nemzetközi udvariasság elve alapján indokolt, hogy a kereskedelemben már nem kapható művek digitalizálására és terjesztésére vonatkozóan az ezen irányelvben biztosított engedélyezési mechanizmusok **és kivétel** ne terjedjenek ki a harmadik országban első alkalommal kiadott vagy kiadás hiányában először sugárzott művekre és egyéb teljesítményekre, illetve filmművészeti vagy audiovizuális alkotások esetében azokra a művekre, amelyek előállítójának székhelye vagy szokásos tartózkodási helye harmadik országban található. A mechanizmusok csak abban az esetben vonatkozhatnak harmadik ország állampolgárainak műveire vagy egyéb teljesítményeire, ha e műveket vagy egyéb teljesítményeket valamely tagállam területén adják ki, vagy kiadás hiányában sugározzák első alkalommal, illetve filmművészeti vagy audiovizuális alkotások esetében azokra a művekre, amelyek előállítójának székhelye vagy szokásos tartózkodási helye valamely tagállamban van.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 28

Irányelvre irányuló javaslat

27 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (27) Mivel a tömeges digitalizálási projektek jelentős beruházást igényelhetnek a kulturális örökséget ápoló intézményektől, így az ezen irányelvben foglalt mechanizmusok szerint megadott engedélyek nem zárhatják ki, hogy ezek az intézmények **méltányos bevételre tegyenek szert** az engedély **költségeinek**, valamint az engedély hatálya alá tartozó művek és egyéb teljesítmények digitalizálásával és terjesztésével járó **kiadásoknak a fedezésére**.

Módosítás

- (27) Mivel a tömeges digitalizálási projektek jelentős beruházást igényelhetnek a kulturális örökséget ápoló intézményektől, így az ezen irányelvben foglalt mechanizmusok szerint megadott engedélyek nem zárhatják ki, hogy ezek az intézmények **fedezzék** az engedély **költségeit**, valamint az engedély hatálya alá tartozó művek és egyéb teljesítmények digitalizálásával és terjesztésével járó **kiadásokat**.

Módosítás 29

Irányelvre irányuló javaslat

28 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (28) Megfelelő módon nyilvánosságra kell hozni a kereskedelemben **már** nem kapható műveknek és egyéb teljesítményeknek a kulturális örökséget ápoló intézmények által az ezen irányelv szerinti engedélyezési mechanizmusok alapján történő jövőbeli vagy folyamatos felhasználásával, valamint a műveikre és egyéb teljesítményükre szóló engedélyek alkalmazásának kizárására a jogosultak rendelkezésére álló intézkedésekkel kapcsolatos információkat. Ez különösen akkor fontos, ha a belső piacon határokon átnyúló felhasználás történik. Ezért helyénvaló rendelkezni olyan egységes, nyilvánosan hozzáférhető online portál létrehozásáról, amelyen keresztül az Unió a határokon átnyúló használat megkezdése előtt észszerű időre nyilvánosságra hozhat ilyen információkat. A 386/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala bizonyos feladatokra és tevékenységekre kap megbízást, amelyeket saját költségvetési eszközeiből finanszíroz azzal a céllal, hogy megkönnyítse és támogassa a nemzeti hatóságok, a versenyszféra és az uniós intézmények tevékenységeit a szellemi tulajdonjogok megsértése elleni harcban, beleértve azok megsértésének megelőzését is. Következésképpen az ilyen információkat hozzáférhetővé tevő európai portál létrehozását és üzemeltetését helyénvaló e Hivatalra bízni.

Módosítás

- (28) Megfelelő módon nyilvánosságra kell hozni a kereskedelemben nem kapható műveknek és egyéb teljesítményeknek a kulturális örökséget ápoló intézmények által az ezen irányelv szerinti engedélyezési mechanizmusok **vagy kivétel** alapján történő jövőbeli vagy folyamatos felhasználásával, valamint a műveikre és egyéb teljesítményükre szóló engedélyek **vagy kivétel** alkalmazásának kizárására a jogosultak rendelkezésére álló intézkedésekkel kapcsolatos információkat. Ez különösen akkor fontos, ha a belső piacon határokon átnyúló felhasználás történik. Ezért helyénvaló rendelkezni olyan egységes, nyilvánosan hozzáférhető online portál létrehozásáról, amelyen keresztül az Unió a határokon átnyúló használat megkezdése előtt észszerű időre nyilvánosságra hozhat ilyen információkat. A 386/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala bizonyos feladatokra és tevékenységekre kap megbízást, amelyeket saját költségvetési eszközeiből finanszíroz azzal a céllal, hogy megkönnyítse és támogassa a nemzeti hatóságok, a versenyszféra és az uniós intézmények tevékenységeit a szellemi tulajdonjogok megsértése elleni harcban, beleértve azok megsértésének megelőzését is. Következésképpen az ilyen információkat hozzáférhetővé tevő európai portál létrehozását és üzemeltetését helyénvaló e Hivatalra bízni.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 30

Irányelvre irányuló javaslat

28 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (28a) *Annak érdekében, hogy a kereskedelemben nem kapható művekre kidolgozott engedélyezési mechanizmusok megfelelőek legyenek, jól működjenek és a jogosultaknak megfelelő védelmet nyújtsanak, hogy az engedélyeket megfelelően közvétegyék és a jogi tisztázottság biztosított legyen, figyelemmel a közös jogkezelő szervezetek képviseltetésére és a művek besorolására, a tagállamoknak ágazatonként külön párbeszédet kell folytatniuk az érdekelt felekkel.*

Módosítás 31

Irányelvre irányuló javaslat

30 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (30) Az audiovizuális alkotásokhoz fűződő jogok online vid-eotékáknak történő engedélyezésének megkönnyítése érdekében **ez az irányelv előírja a tagállamok számára, hogy hozzanak létre** tárgyalási mechanizmust, amely lehetővé teszi, hogy a megállapodás kötésére kész felek pártatlan szerv segítségét vegyék igénybe. A szervnek megbeszéléseket kell folytatnia a felekkel, valamint **szakmai és** külső tanácsadással kell segítenie őket a tárgyalások során. Mindezekre tekintettel a tagállamoknak kell határozniuk a tárgyalási mechanizmus működésének feltételeiről, többek között a tárgyalásokhoz nyújtott segítség időzítéséről és időtartamáról, valamint **a költségviselésről** is. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a tárgyalási fórum hatékony működésének garantálása érdekében az adminisztratív és a pénzügyi terhek arányosak maradjanak.
- (30) Az audiovizuális alkotásokhoz fűződő jogok online vid-eotékáknak történő engedélyezésének megkönnyítése érdekében **a tagállamoknak be kell vezetniük egy meglévő vagy újonnan létrehozott nemzeti szerv által irányított** tárgyalási mechanizmust, amely lehetővé teszi, hogy a megállapodás kötésére kész felek pártatlan szerv segítségét vegyék igénybe. **Az e tárgyalási mechanizmusban való részvételnek és a megállapodások későbbi megkötésének önkéntesnek kell lennie. Ha a tárgyalásban különböző tagállamokból származó felek érintettek, akkor e feleknek előzetesen meg kell állapodniuk az illetékes tagállamról, amennyiben úgy döntenek, hogy igénybe veszik a tárgyalási mechanizmust.** A szervnek megbeszéléseket kell folytatnia a felekkel, valamint **szakszerű, pártatlan** külső tanácsadással kell segítenie őket a tárgyalások során. Mindezekre tekintettel a tagállamoknak kell határozniuk a tárgyalási mechanizmus működésének feltételeiről, többek között a tárgyalásokhoz nyújtott segítség időzítéséről és időtartamáról, **a felmerülő költségek viseléséről**, valamint **e szervek összetételéről** is. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a tárgyalási fórum hatékony működésének garantálása érdekében az adminisztratív és a pénzügyi terhek arányosak maradjanak.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 32

Irányelvre irányuló javaslat

30 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (30a) *Az Unió örökségének megőrzése rendkívül fontos, és erősíteni kell a jövő nemzedékek javára. Ezt elsősorban a közzétett örökség védelme révén kell elérni. Ezért gondoskodni kell uniós köteles példányok megőrzéséről annak biztosítása érdekében, hogy megvalósuljon az Unióval kapcsolatos olyan kiadványok szisztematikus gyűjtése, mint az uniós jog, az Unió története és az integráció, az uniós politika és az uniós demokrácia, az intézményi, parlamenti ügyek és szakpolitikák, amelyek az Unió szellemi nyilvánosságát és jövőbeli közzétett örökségét képviselik. Ezt az örökséget nem csak az Uniót érintő ügyekkel foglalkozó kiadványok számára előírányzott uniós levéltár létrehozása révén kell megőrizni, hanem azt az Unió polgárai és a jövő nemzedékek számára is elérhetővé kell tenni. Az Európai Parlament Könyvtárát mint az uniós polgárokat közvetlenül képviselő egyetlen uniós intézmény könyvtárát kell uniós letéti könyvtárnak kijelölni. A kiadókra, a nyomdákra és az importőrökre nehezedő túl nagy teher elkerülése érdekében csak elektronikus kiadványokat – például e-könyveket, e-újságokat és e-folyóiratokat – kell az Európai Parlament Könyvtárában elhelyezni, amelynek az Európai Parlament Könyvtárában elhelyezett uniós köteles példányokat az olvasók rendelkezésére kell bocsátania kutatási vagy tanulmányozási célra, az Európai Parlament Könyvtárának ellenőrzése alatt. Ezeket a kiadványokat nem szabad online módon a nyilvánosság rendelkezésére bocsátani.*

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 33 és 137

Irányelvre irányuló javaslat

31 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(31) A szabad és sokszínű sajtó nélkülözhetetlen a minőségi újságíráshoz és a polgárok információhoz való hozzáférésének biztosításához. Alapvetően hozzájárul a nyilvános vitához és a demokratikus társadalom megfelelő működéséhez. A nyomtatott formáról a digitálisra való áttérés során a sajtókiadványok kiadói problémákkal szembesülnek kiadványaik online felhasználásának engedélyezését és beruházásaik megtérülését illetően. A sajtókiadványok kiadóinak jogosultként való elismerése nélkül az engedélyezés és a jogérvényesítés gyakran bonyolult és nehézkesen zajlik a digitális környezetben.

Módosítás

(31) A szabad és sokszínű sajtó nélkülözhetetlen a minőségi újságíráshoz és a polgárok információhoz való hozzáférésének biztosításához. Alapvetően hozzájárul a nyilvános vitához és a demokratikus társadalom megfelelő működéséhez. **A kiterjedt platformok és a sajtókiadványok kiadói – ezen belül például a hírügynökségek – közötti növekvő egyenlőtlenség hatására a regionális médiakörnyezet már most észrevehető hanyatlást mutat.** A nyomtatott formáról a digitálisra való áttérés során a sajtókiadványok kiadói **és a hírügynökségek** problémákkal szembesülnek kiadványaik online felhasználásának engedélyezését és beruházásaik megtérülését illetően. A sajtókiadványok kiadóinak jogosultként való elismerése nélkül az engedélyezés és a jogérvényesítés gyakran bonyolult és nehézkesen zajlik a digitális környezetben.

Módosítás 34 és 138

Irányelvre irányuló javaslat

32 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(32) A kiadók által a sajtókiadványok előállításáért tett szervezeti és pénzügyi erőfeszítéseket el kell ismerni, és tovább kell ösztönözni a kiadói ágazat fenntarthatóvá tétele érdekében. Ezért a digitális felhasználási módokat illetően uniós **szinten harmonizált** jogi védelemben kell **részesíteni a** sajtókiadványokat. E védelmet a sajtókiadványok digitális felhasználással összefüggésben történő többszörözésére és nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételére vonatkozó, szerzői joggal szomszédos jog uniós jogrendszerbe való bevezetésével kell eredményesen garantálni.

Módosítás

(32) A kiadók által a sajtókiadványok előállításáért tett szervezeti és pénzügyi erőfeszítéseket el kell ismerni, és tovább kell ösztönözni a kiadói ágazat fenntarthatóvá tételére **és ezáltal a megbízható információk rendelkezésre állásának garantálása** érdekében. Ezért **a tagállamoknak** a digitális felhasználási módokat illetően uniós **szintű** jogi védelemben kell **részesíteniük az Unióban található** sajtókiadványokat. E védelmet a sajtókiadványok digitális felhasználással összefüggésben történő többszörözésére és nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételére vonatkozó, szerzői joggal szomszédos jog uniós jogrendszerbe való bevezetésével kell eredményesen garantálni **az említett felhasználásokért járó méltányos és arányos javadalmazás biztosítása érdekében. Ennek köréből ki kell zárni a magáncélú felhasználást. Másrészt, a keresőmotorokban való megjelenítés nem tekinthető méltányos és arányos javadalmazásnak.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 139

Irányelvre irányuló javaslat

33 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (33) Ezen irányelv alkalmazásában úgy kell meghatározni a sajtókiadvány fogalmát, hogy kizárólag a szolgáltató által tájékoztatás vagy szórakoztatás céljából kiadott, bármely tömegtájékoztatási eszközben időszakosan vagy rendszeresen aktualizált, újságírói műveket tartalmazó kiadványokat jelentse. Ilyen kiadványok például a napilapok, a heti vagy havi általános vagy szakfolyóiratok, valamint az internetes híroldalak. A tudományos vagy akadémiai célú időszakos kiadványokra, például a tudományos folyóiratokra nem vonatkozhat az ezen irányelv alapján a sajtókiadványoknak biztosított védelem. Ez a védelem a **nyilvánossághoz közvetítésnek** nem **minősülő hiperhivatkozásra** nem **terjed** ki.

Módosítás

- (33) Ezen irányelv alkalmazásában úgy kell meghatározni a sajtókiadvány fogalmát, hogy kizárólag a szolgáltató által tájékoztatás vagy szórakoztatás céljából kiadott, bármely tömegtájékoztatási eszközben időszakosan vagy rendszeresen aktualizált, újságírói műveket tartalmazó kiadványokat jelentse. Ilyen kiadványok például a napilapok, a heti vagy havi általános vagy szakfolyóiratok, valamint az internetes híroldalak. A tudományos vagy akadémiai célú időszakos kiadványokra, például a tudományos folyóiratokra nem vonatkozhat az ezen irányelv alapján a sajtókiadványoknak biztosított védelem. Ez a védelem a **hiperhivatkozásra nem terjed ki**. Nem **terjed ki továbbá a védelem a sajtókiadványokban található újságcikkek számolójában szereplő tényadatokra, és ezért nem zárja ki azt, hogy bárki ilyen tényadatokról számoljon be**.

Módosítás 36 és 140

Irányelvre irányuló javaslat

34 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (34) Az ezen irányelv értelmében a sajtókiadványok kiadóinak biztosított jogoknak a digitális felhasználási módok tekintetében azonos terjedelműnek kell lenniük, mint a 2001/29/EK irányelvben meghatározott, többszörözéshez és nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételhez fűződő jogoknak. **Emellett ugyanazoknak a** kivételekről és korlátozásokról szóló **rendelkezőknek kell vonatkozniuk rájuk**, mint a 2001/29/EK irányelv szerinti jogokra, ideértve az **azon** irányelv 5. cikke (3) bekezdésének d) pontjában a kritikai vagy ismertetési céllal történő idézésre vonatkozóan megállapított kivételt is.

Módosítás

- (34) Az ezen irányelv értelmében a sajtókiadványok kiadóinak biztosított jogoknak a digitális felhasználási módok tekintetében azonos terjedelműnek kell lenniük, mint a 2001/29/EK irányelvben meghatározott, többszörözéshez és nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételhez fűződő jogoknak. **A tagállamoknak képeseknek kell lenniük e jogokat ugyanazon, kivételekről és korlátozásokról szóló rendelkezések alapján szabályozni, mint amelyek a 2001/29/EK irányelv szerinti jogokra vonatkoznak, ideértve az említett irányelv 5. cikke (3) bekezdésének d) pontjában a kritikai vagy ismertetési céllal történő idézésre vonatkozóan megállapított kivételt is.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 37

Irányelvre irányuló javaslat

35 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(35) A sajtókiadványok kiadóinak ezen irányelv értelmében nyújtott védelem nem érintheti a szerzők és más jogosultak e kiadványokba beépített művekhez és egyéb teljesítményekhez fűződő jogait, többek között a tekintetben sem, hogy a szerzők és más jogosultak milyen mértékben hasznosíthatják műveiket és egyéb teljesítményeiket attól a sajtókiadványtól függetlenül, amelybe azok beépülnek. A sajtókiadványok kiadói ezért szerzőkkel és egyéb jogosultakkal szemben nem hivatkozhatnak a számukra biztosított védelemre. Ez nem érinti az egyrészt a sajtókiadványok kiadói, másrészt a szerzők és más jogosultak között létrejött szerződéses megállapodásokat.

Módosítás

(35) A sajtókiadványok kiadóinak ezen irányelv értelmében nyújtott védelem nem érintheti a szerzők és más jogosultak e kiadványokba beépített művekhez és egyéb teljesítményekhez fűződő jogait, többek között a tekintetben sem, hogy a szerzők és más jogosultak milyen mértékben hasznosíthatják műveiket és egyéb teljesítményeiket attól a sajtókiadványtól függetlenül, amelybe azok beépülnek. A sajtókiadványok kiadói ezért szerzőkkel és egyéb jogosultakkal szemben nem hivatkozhatnak a számukra biztosított védelemre. Ez nem érinti az egyrészt a sajtókiadványok kiadói, másrészt a szerzők és más jogosultak között létrejött szerződéses megállapodásokat. **Függetlenül attól, hogy a sajtókiadványokba beépített művek szerzői megfelelő díjazásban részesülnek műveiknek a sajtókiadvány kiadója részére történő engedélyezés alapján történő felhasználásáért, azok a szerzők, akiknek műveit sajtókiadványokba építik be, megfelelő részre jogosultak azon kiegészítő bevételből, amelyre a sajtókiadványok kiadói tesznek szert sajtókiadványaiknak az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók általi bizonyos jellegű másodlagos felhasználásáért, az ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében említett jogok vonatkozásában. A szerzőknek járó ellenszolgáltatás összegének megállapításakor figyelembe kell venni a sajtókiadványokba beépített művekre vonatkozó, az adott iparágra jellemző engedélyezési előírásokat, amelyeket az érintett tagállamban megfelelőként fogadnak el; a szerzők részére megállapított ellenszolgáltatás nem befolyásolhatja azokat az engedélyezési feltételeket, amelyekről a szerző és a sajtókiadvány kiadója állapodott meg a szerző cikkének a sajtókiadvány kiadója általi felhasználására vonatkozóan.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 38

Írányelvre irányuló javaslat

36 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(36) A kiadók, így a sajtókiadványok, könyvek vagy tudományos **kiadványos** kiadóinak tevékenysége **gyakran a szerzői jogok szerződéses megállapodások vagy jogszabályi rendelkezések útján történő átruházására** épül. Ezzel összefüggésben a kiadók a **kiadványaikban szereplő** művek hasznosítása érdekében beruházást hajtanak végre, és **egyes esetekben** bevételektől **eshetnek** el e művek kivételek vagy korlátozások alapján történő felhasználása, például magáncélú másolat készítése vagy reprográfia esetén. Az ilyen kivételek szerinti felhasználásért járó ellenszolgáltatást a szerzők és a kiadók számos tagállamban megosztják egymás között. E helyzet figyelembevétele és minden érintett fél jogbiztonságának növelése érdekében a tagállamoknak meg kell engedni **annak előírását, hogy amennyiben a szerző a jogait a kiadóra átruházta vagy számára engedélyezte, vagy műveivel egyéb módon hozzájárul egy kiadványhoz, és rendelkezésre állnak rendszerek a kivétel vagy korlátozás által okozott kár megtérítésére, akkor a kiadók jogosultak részesedést követelni ebből a kártérítésből, míg a követelése alátámasztása tekintetében a kiadóra nehezedő teher nem haladhatja meg a rendszer alapján megkövetelt mértéket.**

(36) A kiadók, így a sajtókiadványok, könyvek vagy tudományos **kiadványok és zenei kiadványok** kiadóinak tevékenysége a **szerzőkkel kötött szerződéses megállapodásokra** épül. Ezzel összefüggésben a kiadók a művek hasznosítása érdekében beruházást hajtanak végre **és jogokat szereznek, beleértve egyes területeken a szerzők és kiadók közös jogkezelő szervezetein belül az ellenszolgáltatásból való részesedés követelésének jogát, és ezért előfordulhat, hogy** bevételektől **esnek** el e művek kivételek vagy korlátozások alapján történő felhasználása, például magáncélú másolat készítése vagy reprográfia esetén. Az ilyen kivételek szerinti felhasználásért járó ellenszolgáltatást a szerzők és a kiadók számos tagállamban megosztják egymás között. E helyzet figyelembevétele és minden érintett fél jogbiztonságának növelése érdekében a tagállamoknak meg kell engedni, hogy **az ellenszolgáltatás megosztását biztosító egyenértékű rendszerről gondoskodjanak, amennyiben az adott tagállamban 2015. november 12. előtt ilyen rendszer működött. Az ellenszolgáltatás szerzők és kiadók közötti megosztásának arányát megállapíthatják a szerzők és a kiadók nevében eljáró közös jogkezelő szervezet belső felosztási szabályai, vagy maguk a tagállamok jogszabályok vagy rendeletek útján, összhangban azzal az egyenértékű rendszerrel, amely 2015. november 12. előtt működött az adott tagállamban. Ez a rendelkezés nem érinti a tagállamokban a haszonkölcsönbe adásra, a nem a szerzői jogok alóli kivételeken vagy korlátozásokon alapuló jogkezelésre, például a kiterjesztett közös engedélyezési rendszerekre vagy a nemzeti jog alapján a díjazáshoz kapcsolódó jogokra vonatkozó megállapodásokat.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 39

Irányelvre irányuló javaslat

36 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (36a) *A kulturális és kreatív ágazatok (kki-k) a növekedés motorjaiként kulcsszerepet játszanak Európa újraiparosításában, valamint stratégiai helyzetüknek köszönhetően tovagyrúzó hatást fejtenek ki más ipari ágazatok innovációjára. Ezenfelül az ikt területén a kki-k az európai innováció és fejlesztés motorjai. Az európai kulturális és kreatív ágazatok több mint 12 millió teljes munkaidős munkahelyet biztosítanak, vagyis az uniós munkaerő 7,5 %-át foglalkoztatják, emellett megközelítőleg 509 milliárd EUR hozzáadott értéket teremtenek GDP-ben kifejezve (az EU teljes bruttó hozzáadott értékének 5,3 %-a). A szerzői és szomszédos jogok védelme a kki-k bevételeinek központi elemét jelenti.*

Módosítás 40 és 215 rev

Irányelvre irányuló javaslat

37 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (37) Az online tartalompiac működése az elmúlt években összetettebbé vált. A felhasználók által feltöltött, szerzői joggal védett tartalmakat a jogosultak közreműködése nélkül hozzáférhetővé tevő online szolgáltatások fellendültek, és a tartalmakhoz való online hozzáférés egyik fő forrásává váltak. Ez kihatással van a jogosultak lehetőségeire a tekintetben, hogy eldöntsék, műveik és egyéb teljesítményük felhasználható-e, és ha igen, milyen feltételek mellett, továbbá hogy megfelelő javadalmazásban részesüljenek érte.
- (37) Az online tartalompiac működése az elmúlt években összetettebbé vált. A felhasználók által feltöltött, szerzői joggal védett tartalmakat a jogosultak közreműködése nélkül hozzáférhetővé tevő online szolgáltatások fellendültek, és a **szerzői jogi védelemben részesülő** tartalmakhoz való online hozzáférés egyik fő forrásává váltak. **Az online szolgáltatások szélesebb körű hozzáférést biztosítanak a kulturális és kreatív alkotásokhoz, valamint hatalmas lehetőséget kínálnak a kulturális és kreatív ágazatok számára új üzleti modellek kialakítására. Azonban amellett, hogy lehetővé teszik a változatosságot és a tartalomhoz való egyszerű hozzáférést, kihívásokat is teremtenek a szerzői joggal védett tartalmaknak a jogosultak előzetes engedélye nélküli feltöltése esetén.** Ez kihatással van a jogosultak lehetőségeire a tekintetben, hogy eldöntsék, műveik és egyéb teljesítményük felhasználható-e, és ha igen, milyen feltételek mellett, továbbá hogy megfelelő javadalmazásban részesüljenek érte, **mivel a felhasználók által feltöltött tartalmat rendelkezésre bocsátó egyes szolgáltatók nem kötnek engedélyezési megállapodást arra hivatkozva, hogy ők a 2000/31/EK irányelv szerinti „védett adatkikötőkre” vonatkozó men- tesség hatálya alá tartoznak.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 143

Írányelvre irányuló javaslat

37 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (37a) *Egyes információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat arra terveztek, hogy szokásos használatuk keretében hozzáférést biztosítsanak a felhasználók által feltöltött, szerzői joggal védett tartalmakhoz vagy egyéb teljesítményhez. Az online tartalommegosztó szolgáltató ezen irányelv szerinti meghatározása olyan, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatókat foglal magában, amelyek egyik fő célja a felhasználók által feltöltött vagy elérhetővé tett, jelentős mennyiségű szerzői joggal védett tartalom tárolása és nyilvános hozzáférhetővé tétele vagy közvetítése, optimalizálása, valamint többek között a feltöltött művek vagy egyéb teljesítmények megjelenítésének, címkézésének, bemutatásra való kiválasztásának és összeállításának haszonszerzési céllal történő támogatása – a felhasznált eszköztől függetlenül –, tehát valamilyen aktív közreműködés. Következésképpen rájuk nem vonatkozhat a 2000/31/EK irányelv 14. cikkében biztosított, felelősség alóli mentesség. Az online tartalommegosztó szolgáltatók ezen irányelv szerinti meghatározásába nem tartoznak bele a 2003/361/EK bizottsági ajánlás melléklete I. címének meghatározása szerinti mikrovállalkozások és kisvállalkozások, a nem üzleti minőségben eljáró szolgáltatók, például az online enciklopédiák, továbbá az olyan online szolgáltatók, amelyeknél a tartalmak feltöltése valamennyi érintett jogosult engedélyével történik, például az oktatási vagy tudományos adattárak. Az egyéni felhasználásra, közvetlen nyilvános hozzáférés nélkül felhőszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók, a nyílt forráskódú szoftverek fejlesztésére irányuló platformok, valamint a fő tevékenységként fizikai áruk online kiskereskedelmével foglalkozó online piacterek ezen irányelv értelmében nem minősülnek online tartalommegosztó szolgáltatóknak.*

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 144, 145 és 146

Irányelvre irányuló javaslat

38 preambulumbekkezdés – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(38) Ha az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók a felhasználók által feltöltött, szerzői joggal védett műveket és egyéb teljesítményeket tárolnak és tesznek nyilvánosan hozzáférhetővé, és tevékenységük túlmutat a fizikai létesítmények pusztá biztosításán és a nyilvánosságához közvetíten, akkor kötelesek engedélyezési megállapodást kötni a jogosultakkal, feltéve, ha jogosultak a 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁴⁾ 14. cikkében biztosított, felelősség alóli mentességre.

A 14. cikk rendelkezéseit illetően ellenőrizni kell, hogy a szolgáltató aktív szerepet játszik-e, tehát a feltöltött művek és egyéb teljesítmények megjelenítését optimalizálja, vagy azokat reklámozza-e, függetlenül az ehhez alkalmazott módszerektől.

A felhasználók által feltöltött nagyszámú, szerzői joggal védett művet és egyéb teljesítményt zároló és nyilvánosan hozzáférhetővé tevő, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatóknak az engedélyezési szerződések működése érdekében meg kell tenniük a megfelelő és arányos intézkedéseket a művek és egyéb teljesítmények védelmének biztosítására, például hatékony technológiák bevezetésével. Ez a kötelezettség abban az esetben is fennáll, ha az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók jogosultak a 2000/31/EK irányelv 14. cikke szerinti, felelősség alóli kivételre.

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. június 8-i 2000/31/EK irányelve a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (HL L 178., 2000.7.17., 1-16. o.).

(38) Az online tartalommegosztó szolgáltatók a nyilvánosságához való közvetítést végeznek, ezért felelősséggel tartoznak a tartalmaikért, így méltányos és megfelelő engedélyezési megállapodásokat kell kötniük a jogosultakkal. Ha engedélyezési megállapodások kötésére kerül sor, azoknak azonos terjedelemben és hatállyal tartalmazniuk kell a felhasználók felelősségét is, amennyiben nem üzleti minőségben járnak el. A 11. cikk (2a) bekezdése értelmében az online tartalommegosztó szolgáltatók 13. cikk szerinti felelőssége a sajtókiadványok tekintetében nem terjed ki a hiperhivatkozások alkalmazására. A digitális világban nélkülözhetetlen az érdekelt felek közötti párbeszéd. E feleknek meg kell határozniuk a legjobb módszereket az engedélyezési megállapodások működése, valamint az online tartalommegosztó szolgáltatók és a jogosultak közötti együttműködés biztosítása érdekében. E legjobb módszereknek figyelembe kell venniük a szolgáltatás keretében nyújtott, szerzői jogot sértő tartalmak mennyiségét.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 147

Irányelvre irányuló javaslat

39 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(39) A technológiák (például a tartalomfelismerő technológia) működéséhez elengedhetetlen, hogy a felhasználók által feltöltött nagyszámú, szerzői joggal védett művet és egyéb teljesítményt zároló és nyilvánosan hozzáférhetővé tevo, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók együttműködjenek. Ilyen esetekben a jogosultaknak közölniük kell azokat az adatokat, amelyek alapján a szolgáltatások azonosítani tudják az e jogosultakat megillető tartalmakat, a szolgáltatásoknak pedig az alkalmazott technológiák tekintetében a jogosultak számára átláthatónak kell lenniük, lehetővé téve azok helyénvalóságának értékelését. A szolgáltatásoknak különösen a felhasznált technológiák típusáról, azok üzemeltetésének módjáról, valamint a jogosultakat megillető tartalmak azonosításában való sikerességükről kell tájékoztatniuk a jogosultakat. A technológiáknak lehetővé kell tenniük, hogy a jogosultak az őket megillető tartalmak megállapodás alapján történő felhasználásáról tájékozódjanak az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatóknál.

Módosítás

(39) A tagállamoknak rendelkezniük kell arról, hogy amennyiben a jogosultak nem kívánnak engedélyezési megállapodásokat kötni, az online tartalommegosztó szolgáltatóknak és a jogosultaknak jóhiszeműen együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy a jogosulatlanul terjesztett védett művek vagy egyéb védett teljesítmények ne legyenek elérhetőek a szolgáltatásaik keretében. Az online tartalomszolgáltatók és a jogosultak közötti együttműködés nem eredményezheti a nem jogosulatlanul terjesztett művek vagy egyéb védett teljesítmények hozzáférhetőségének akadályozását, beleértve azokat, amelyekre a szerzői joggal kapcsolatos kivétel vagy korlátozás vonatkozik.

Módosítás 148

Irányelvre irányuló javaslat

39 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(39a) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett online tartalommegosztó szolgáltatók életbe léptessenek a felhasználók által abban az esetben igénybe vehető hatékony és gyors panaszkezelési és jogorvoslati mechanizmusokat, mikor a (2a) bekezdésben említett együttműködés az által feltöltött tartalom indokolatlan törlését eredményezi. Az ilyen mechanizmus keretében benyújtott panaszt indokolatlan késedelem nélkül dolgozzák fel. A panaszok önkényes elutasításának elkerülésére érdekében a jogosultak érvényesen megindokolják a határozataikat. Továbbá a 95/46/EK irányelvvel, a 2002/58/EK irányelvvel és az általános adatvédelmi rendelettel összhangban ezen együttműködés nem vezethet az egyéni felhasználók azonosításához vagy személyes adataik feldolgozásához. A tagállamok biztosítják továbbá a felhasználók számára a hozzáférést egy független testülethez a viták rendezése érdekében, valamint a bírósághoz vagy más illetékes igazságügyi hatósághoz való hozzáférést a szerzői jogi jogszabályokkal kapcsolatos kivétel vagy korlátozás érvényesítése céljából.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 149

Irányelvre irányuló javaslat

39 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (39b) Ezen irányelv hatálybalépését követően a lehető leghamarabb a Bizottság és a tagállamok párbeszédet szerveznek az érdekelt felek között a bevált gyakorlatok összehangolása és meghatározása érdekében. A tagállamok iránymutatást bocsátanak ki az engedélyezési szerződések működésének biztosítása, továbbá az online tartalmegosztó szolgáltatók és a jogosultak közötti, a művek és egyéb teljesítmények ezen irányelv szerinti felhasználására irányuló együttműködés terén. A bevált módszerek meghatározása során különös figyelmet kell fordítani az alapvető jogokra, valamint a kivételek és korlátozások alkalmazására. Fokozott figyelmet kell továbbá fordítani annak biztosítására, hogy a kkv-k terhei továbbra is megfelelőek legyenek, valamint a tartalmak automatikus blokkolásának elkerülésére.

Módosítás 44 és 219

Irányelvre irányuló javaslat

39 c preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (39c) A tagállamoknak olyan közvetítő mechanizmusról kell gondoskodniuk, amely lehetővé teszi a szolgáltatók és a jogosultak számára, hogy békés úton rendezzék a közöttük fennálló együttműködési megállapodások rendelkezéseiből fakadó nézeteltéréseket. A tagállamoknak ezért olyan független szervet kell kijelölniük, amely rendelkezik minden szükséges hatáskörrel és tapasztalattal ahhoz, hogy segítse a feleket a nézeteltérés rendezésében.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 46

Irányelvre irányuló javaslat

39 d preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (39d) *A jogosultaknak főszabály szerint mindig méltányos és megfelelő javadalmazásban kell részesülniük. Azoknak a szerzőknek és előadóművészeknek, akik közvetítőkkal, például lemezgyártó cégekkel vagy producerekkel állnak szerződésben, méltányos és megfelelő javadalmazásban kell részesülniük azoktól, egyéni megállapodások és/vagy kollektív szerződések, kollektív jogkezelési megállapodások vagy hasonló hatályú szabályok, például közös díjazási szabályok útján. E javadalmazást kifejezetten meg kell említeni a szerződésekben minden egyes hasznosítási mód tekintetében, beleértve az online hasznosítást is. A tagállamoknak meg kell vizsgálniuk az egyes ágazatok sajátosságait, és lehetővé kell tenni számukra, hogy úgy rendelkezzenek, hogy a javadalmazás méltányosnak és megfelelőnek minősül, amennyiben azt a kollektív szerződésnek vagy a közös díjazási megállapodásnak megfelelően állapítják meg.*

Módosítás 47

Irányelvre irányuló javaslat

40 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (40) Bizonyos jogosultaknak, például szerzőknek és előadóművészeknek az uniós jog alapján harmonizált jogaik gazdasági értékének felméréséhez van szükségük információkra. Ez különösen akkor fordul elő, ha e jogosultak javadalmazás ellenében adnak engedélyt, vagy ruházzák át jogaikat. Mivel a szerzők és az előadóművészek jellemzően kedvezőtlenebb szerződéses helyzetben vannak az engedély megadásakor vagy jogaik átruházásakor, ezért tájékoztatásra van szükségük annak felmérésére, hogy jogaik az engedélyért vagy átruházásért kapott ellenszolgáltatáshoz képest a továbbiakban milyen gazdasági értékkel rendelkeznek, de gyakran szembesülnek átláthatatlan helyzettel. Ezért fontos, hogy szerződéses partnereik vagy **jogutódjaik megosszák velük a megfelelő** információkat, mivel így lesz a szerzőknek és előadóművészeknek járó javadalmazást szabályozó rendszer átlátható és kiegyensúlyozott.
- (40) Bizonyos jogosultaknak, például szerzőknek és előadóművészeknek az uniós jog alapján harmonizált jogaik gazdasági értékének felméréséhez van szükségük információkra. Ez különösen akkor fordul elő, ha e jogosultak javadalmazás ellenében adnak engedélyt, vagy ruházzák át jogaikat. Mivel a szerzők és az előadóművészek jellemzően kedvezőtlenebb szerződéses helyzetben vannak az engedély megadásakor vagy jogaik átruházásakor, ezért tájékoztatásra van szükségük annak felmérésére, hogy jogaik az engedélyért vagy átruházásért kapott ellenszolgáltatáshoz képest a továbbiakban milyen gazdasági értékkel rendelkeznek, de gyakran szembesülnek átláthatatlan helyzettel. Ezért fontos, hogy szerződéses partnereik vagy **azok jogutódjai átfogó és releváns** információkat **osszanak meg velük**, mivel így lesz a szerzőknek és előadóművészeknek járó javadalmazást szabályozó rendszer átlátható és kiegyensúlyozott. **A szerzők és előadóművészek által elvárható információknak arányos mértékűeknek kell lenniük és ki kell terjedniük valamennyi hasznosítási módra, közvetlenül és közvetetten keletkező bevételekre, köztük a merchandising-bevételekre, valamint a fizetendő javadalmazásra. A hasznosításra vonatkozó információknak tartalmazniuk kell az esetleges alengedélyest vagy további átvevőt azonosító információkat is. Az átláthatósági kötelezettség azonban csak akkor áll fenn, ha az érintett jogok szerzői jogi szempontból relevánsak.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 48

Irányelvre irányuló javaslat

42 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(42) Az uniós szinten harmonizált jogok hasznosításáról szóló egyes szerződések hosszú távra szólnak, így kevés lehetőséget kínálnak a szerzők és előadóművészek számára, hogy szerződéses partnerükkel vagy jogutódjukkal újratárgyalják őket. Ezért a tagállamokban a szerződésekre vonatkozó jogszabályok sérelme nélkül a javadalmazás kiigazítására szolgáló mechanizmust kell biztosítani azokra az esetekre, ha az engedélyezés vagy jogátruházás keretében eredetileg elfogadott javadalmazás a vonatkozó bevételekhez és a műnek vagy az előadás felvételének hasznosításából származó haszonhoz képest – egyebek mellett az ezen irányelvvel biztosított átláthatóságra tekintettel is – aránytalanul alacsony. A helyzet értékelése során figyelembe kell venni az egyes esetek egyedi körülményeit, valamint a különböző tartalomágazatok sajátosságait és gyakorlatait. Ha a felek nem tudnak megállapodni a javadalmazás kiigazításában, akkor a szerzőnek vagy az előadóművésznek biztosítani kell a jogot arra, hogy bíróság vagy más illetékes hatóság előtt keresetet indítson.

Módosítás

(42) Az uniós szinten harmonizált jogok hasznosításáról szóló egyes szerződések hosszú távra szólnak, így kevés lehetőséget kínálnak a szerzők és előadóművészek számára, hogy szerződéses partnerükkel vagy jogutódjukkal újratárgyalják őket. Ezért a tagállamokban a szerződésekre vonatkozó jogszabályok sérelme nélkül a javadalmazás kiigazítására szolgáló mechanizmust kell biztosítani azokra az esetekre, ha az engedélyezés vagy jogátruházás keretében eredetileg elfogadott javadalmazás a vonatkozó **közvetlen és közvetett** bevételekhez és a műnek vagy az előadás felvételének hasznosításából származó haszonhoz képest – egyebek mellett az ezen irányelvvel biztosított átláthatóságra tekintettel is – aránytalanul alacsony. A helyzet értékelése során figyelembe kell venni az egyes esetek egyedi körülményeit, valamint a különböző tartalomágazatok sajátosságait és gyakorlatait, **továbbá a szerzőnek vagy az előadóművésznek a műhöz való hozzájárulása jellegét. A szerződés kiigazítására vonatkozó ilyen igényt a szerző vagy az előadóművész nevében az őt képviselő szervezet is jelezheti, kivéve, ha az említett igény hátrányosan érintené a szerző vagy előadóművész érdekeit.** Ha a felek nem tudnak megállapodni a javadalmazás kiigazításában, akkor a szerzőnek vagy az előadóművésznek, **illetve az általa kijelölt képviselő szervezetnek a szerző vagy az előadóművész kérésére** biztosítani kell a jogot arra, hogy bíróság vagy más illetékes hatóság előtt keresetet indítson.

Módosítás 49

Irányelvre irányuló javaslat

43 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(43) A szerzők és az előadóművészek gyakran vonakodnak attól, hogy bíróság előtt érvényesítsék jogaikat szerződéses partnereikkel szemben. A tagállamoknak ezért gondoskodniuk kell olyan alternatív vitarendezési eljárásról, amellyel kezelhetők az átláthatósági kötelezettségekkel és a szerződés kiigazítási mechanizmussal kapcsolatos igények.

Módosítás

(43) A szerzők és az előadóművészek gyakran vonakodnak attól, hogy bíróság előtt érvényesítsék jogaikat szerződéses partnereikkel szemben. A tagállamoknak ezért gondoskodniuk kell olyan alternatív vitarendezési eljárásról, amellyel kezelhetők az átláthatósági kötelezettségekkel és a szerződés kiigazítási mechanizmussal kapcsolatos igények. **A szerzőket és előadóművészeket képviselő szervezeteknek, köztük a közös jogkezelő szervezeteknek és szakszervezeteknek képeseknek kell lenniük a szerzők és előadóművészek kérésére ilyen eljárásokat kezdeményezni. Az eljárás kezdeményezőjének kitérére vonatkozó információk nem kerülhetnek nyilvánosságra.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 50

Irányelvre irányuló javaslat

43 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(43a) Amikor a szerzők és előadóművészek engedélyezik vagy átruházzák jogukat, arra számítanak, hogy műveik vagy előadásuk hasznosításra kerülnek. Előfordul azonban, hogy az engedélyezett vagy átruházott művek vagy előadások hasznosítására egyáltalán nem kerül sor. Ha ezeket a jogokat kizárólagos módon ruházták át, a szerzők és előadóművészek nem fordulhatnak másik partnerhez műveik hasznosítása céljából. Ilyen esetekben egy észszerű időtartam letelte után a szerzőknek és előadóművészeknek visszavonási joguk van, amely lehetővé teszi, hogy jogukat más személy részére ruházzák át, illetve engedélyezzék. A visszavonást abban az esetben is lehetővé kell tenni, ha az átvevő vagy engedélyes nem tett eleget az ezen irányelv 14. cikkében előírt adatszolgáltatási/átláthatósági kötelezettségének. A visszavonás csak azt követően mérlegelhető, hogy az alternatív vitarendezés keretében valamennyi lépést megtették, különösen az adatszolgáltatás vonatkozásában. Mivel a művek hasznosítása ágazattól függően eltérő lehet, nemzeti szinten egyedi rendelkezések határozhatók meg az ágazatok – például az audiovizuális ágazat –, illetve a művek és a várható hasznosítási időszakok sajátosságainak figyelembe vétele céljából, mégpedig a visszavonási jog gyakorlására vonatkozó határidő megállapítása érdekében. A visszaélések megelőzése érdekében és figyelembe véve, hogy egy mű tényleges hasznosításához bizonyos időre van szükség, a szerzők és az előadóművészek az engedélyezési vagy átruházási megállapodás megkötését követően csak bizonyos idő elteltével gyakorolhatják visszavonási jogukat. A több szerző vagy előadóművész közreműködésével létrejött művek esetében a visszavonási jog gyakorlását nemzeti jogszabálynak kell szabályoznia, figyelembe véve az egyéni hozzájárulások viszonylagos jelentőségét.

Módosítás 51

Irányelvre irányuló javaslat

43 b preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(43b) Annak támogatása érdekében, hogy az irányelv vonatkozó rendelkezéseit a tagállamokban ténylegesen alkalmazzák, a Bizottságnak a tagállamokkal együttműködve ösztönöznie kell a bevált gyakorlatok cseréjét, és elő kell segítenie az uniós szintű párbeszédet.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 52

Irányelvre irányuló javaslat

46 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(46) A személyes adatoknak az irányelv keretében történő minden feldolgozása során be kell tartani az alapvető jogokat, ideértve a magán- és a családi élet tiszteletben tartására és a személyes adatok védelmére vonatkozó, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke szerinti jogot, és meg kell felelni a **95/46/EK**³⁵ és a 2002/58/EK **európai parlamenti és tanácsi** irányelvnek³⁶.

Módosítás

(46) A személyes adatoknak az irányelv keretében történő minden feldolgozása során be kell tartani az alapvető jogokat, ideértve a magán- és a családi élet tiszteletben tartására és a személyes adatok védelmére vonatkozó, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke szerinti jogokat, és meg kell felelni **az (EU) 2016/679 rendeletnek** és a 2002/58/EK irányelvnek. **Az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseit, köztük az „elfeledtetéshez való jogot” tiszteletben kell tartani.**

Módosítás 53

Irányelvre irányuló javaslat

46 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(46a) **Fontos hangsúlyozni, hogy a személyes adatok üzleti célú kezelése során fontos a névtelenség biztosítása. Támogatni kell továbbá azt is, hogy az online platformok felületeinek használata során az legyen az „alapértelmezett” opció, hogy a személyes adatokat nem osztják meg.**

Módosítás

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 54 és 238**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk**

A Bizottság által javasolt szöveg

1. cikk**Tárgy és alkalmazási kör**

(1) Az irányelv különösen a védett tartalmak digitális és határokon átnyúló felhasználásának figyelembevételével meghatározza a belső piac keretében a szerzői jogra és a szomszédos jogokra vonatkozó uniós jog további harmonizálását célzó szabályokat. Emellett további szabályokat ír elő a kivételekről és a korlátozásokról, valamint az engedélyezés megkönnyítéséről, és olyan szabályokat is tartalmaz, amelyek célja a jól működő piac megteremtése a művek és egyéb teljesítmények hasznosításához.

(2) A 6. cikkben említett esetek kivételével ezen irányelv nem érinti és semmilyen módon nem befolyásolja az e területen jelenleg hatályos irányelvekben, különösen a 96/9/EK, a 2001/29/EK, a 2006/115/EK, a 2009/24/EK, a 2012/28/EU és a 2014/26/EU irányelvben foglalt szabályokat.

Módosítás

1. cikk**Tárgy és alkalmazási kör**

(1) Az irányelv különösen a védett tartalmak digitális és határokon átnyúló felhasználásának figyelembevételével meghatározza a belső piac keretében a szerzői jogra és a szomszédos jogokra vonatkozó uniós jog további harmonizálását célzó szabályokat. Emellett további szabályokat ír elő a kivételekről és a korlátozásokról, valamint az engedélyezés megkönnyítéséről, és olyan szabályokat is tartalmaz, amelyek célja a jól működő piac megteremtése a művek és egyéb teljesítmények hasznosításához.

(2) A 6. cikkben említett esetek kivételével ezen irányelv nem érinti és semmilyen módon nem befolyásolja az e területen jelenleg hatályos irányelvekben, különösen a 96/9/EK, a **2000/31/EK**, a 2001/29/EK, a 2006/115/EK, a 2009/24/EK, a 2012/28/EU és a 2014/26/EU irányelvben foglalt szabályokat.

Módosítás 55**Irányelvre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – 1 pont – bevezető rész**

A Bizottság által javasolt szöveg

1. „kutatóhely”: egyetem, kutatóintézet vagy egyéb olyan szervezet, amely elsődlegesen tudományos kutatásokat végez, vagy amely a tudományos kutatások mellett oktatási szolgáltatásokat is nyújt;

Módosítás

1. „kutatóhely”: egyetem – **annak könyvtárait is beleértve** –, kutatóintézet vagy egyéb olyan szervezet, amely elsődlegesen tudományos kutatásokat végez, vagy amely a tudományos kutatások mellett oktatási szolgáltatásokat is nyújt;

Módosítás 57**Irányelvre irányuló javaslat****2 cikk – 1 bekezdés – 1 pont – 2 albekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

úgy, hogy a tudományos kutatások eredményeihez nem kaphat elsőbbségi hozzáférést az ilyen szervezet felett **döntő** befolyást gyakorló vállalkozás;

Módosítás

úgy, hogy a tudományos kutatások eredményeihez nem kaphat elsőbbségi hozzáférést az ilyen szervezet felett **jelentős** befolyást gyakorló vállalkozás;

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 58

Irányelvre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

2. „szöveg- és adatbányászat”: bármely olyan automatizált analitikai módszer, **amellyel szövegek és adatok** digitális formában **elemezhető** információk, **például** mintázatok, tendenciák és összefüggések feltárása céljából;

Módosítás

2. „szöveg- és adatbányászat”: bármely olyan automatizált analitikai módszer, **amely** digitális formában **lévő műveket és egyéb teljesítményeket elemez** információk, **többek között** mintázatok, tendenciák és összefüggések, **de nem csak ezek** feltárása céljából;

Módosítás 59

Irányelvre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

4. „sajtókiadvány”: újságírói művek gyűjteményének rögzített formája, amely tartalmazhat egyéb műveket és teljesítményeket is, és azonos cím alatt időszakosan vagy rendszeresen aktualizált kiadvány, például újság, illetve általános vagy szakfolyóirat különálló példányát jelenti, célja a hírekkel vagy egyéb témakörökkel kapcsolatos tájékoztatás, és valamely szolgáltató kezdeményezésére, szerkesztői felelőssége és ellenőrzése alatt jelenik meg tetszőleges tömegtájékoztatási eszközben.

Módosítás

4. „sajtókiadvány”: újságírói művek gyűjteményének **kiadók vagy hírügynökségek által** rögzített formája, amely tartalmazhat egyéb műveket és teljesítményeket is, és azonos cím alatt időszakosan vagy rendszeresen aktualizált kiadvány, például újság, illetve általános vagy szakfolyóirat különálló példányát jelenti, célja a hírekkel vagy egyéb témakörökkel kapcsolatos tájékoztatás, és valamely szolgáltató kezdeményezésére, szerkesztői felelőssége és ellenőrzése alatt jelenik meg tetszőleges tömegtájékoztatási eszközben. **A tudományos vagy akadémiai célú időszakos kiadványokra, például a tudományos folyóiratokra ez a meghatározás nem vonatkozik;**

Módosítás 60

Irányelvre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 4 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- 4a. „kereskedelemben nem kapható mű”:
- a) egy mű vagy egyéb teljesítmény egészének bármely olyan változata és megjelenési módja, amely egy tagállamban a szokásos kereskedelmi csatornákon keresztül nyilvánosan már nem hozzáférhető;
- b) olyan mű vagy egyéb teljesítmény, amely egy tagállamban soha nem volt kereskedelmi forgalomban, kivéve, ha az adott eset körülményei alapján egyértelmű, hogy a szerző tiltakozott a nyilvánosságra hozatal ellen;

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 150

Irányelvre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 4 b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (4b) „online tartalmegosztó szolgáltató”: olyan, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltató, amelynek egyik fő célja a felhasználói által feltöltött, szerzői joggal védett jelentős mennyiségű mű vagy egyéb teljesítmény tárolása és nyilvános hozzáférhetővé tétele, illetve optimalizálása, illetve annak terjesztése profitszerzési céllal. Ezen irányelv értelmében nem minősülnek online tartalmegosztó szolgáltatóknak a 2003/361/EK bizottsági ajánlás függeléke I. címének értelmében vett mikro- és kisvállalkozások, továbbá a nem kereskedelmi célból működő szolgáltatók, például az online enciklopédiák, továbbá az olyan online szolgáltatók, például az oktatási vagy tudományos adattárak, amelyeknél a tartalmak feltöltése valamennyi érintett jogosult engedélyével történik. Az egyéni felhasználásra, közvetlen nyilvános hozzáférés nélkül felhőszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók, a nyílt forráskódú szoftverek fejlesztésére irányuló platformok, valamint a fő tevékenységként fizikai áruk online kiskereskedelmével foglalkozó online piacterek ezen irányelv értelmében nem minősülnek online tartalmegosztó szolgáltatóknak;

Módosítás 62

Irányelvre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 4 c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- 4c. „az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás”: az (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv^(1a) 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett szolgáltatás;

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 63

Irányelvre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 4 d pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- 4d. „**automatikus képhivatkozási szolgáltatás**”: minden olyan online szolgáltatás, amelynek keretében indexálás és hivatkozás céljából harmadik online szolgáltatásból automatizált módon összegyűjtött képzőművészeti vagy fotóművészeti alkotásokat többszöröznek vagy tesznek a nyilvánosság számára hozzáférhetővé.

Módosítás 64

Irányelvre irányuló javaslat

3 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

3. cikk

3. cikk

Szöveg- és adatbányászat

Szöveg- és adatbányászat

(1) A tagállamok kivételt biztosítanak a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok alól **azoknak a kutatóhelyeknek, amelyek a számukra tudományos kutatás céljából jogszerűen hozzáférhető műveken vagy egyéb teljesítményeken végzendő** szöveg- és adatbányászathoz **többszörözést és tartalomkimásolást hajtanak végre.**

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kivétellel ellentétes szerződéses rendelkezés érvényesíthetetlen.

(3) A jogosultak a műveket vagy egyéb teljesítményeket tároló hálózatok vagy adatbázisok biztonságának és sértetlenségének megőrzése érdekében intézkedéseket tehetnek. Ezen intézkedések nem léphetik túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(4) A tagállamok **arra ösztönzik a jogosultakat és a kutatóhelyeket, hogy közösen fogadjanak el bevált módszereket a (3) bekezdésben említett intézkedések alkalmazására vonatkozóan.**

(1) A tagállamok kivételt biztosítanak a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok alól a **kutatóhelyek számára jogszerűen hozzáférhető műveken vagy egyéb teljesítményeken e szervezetek által folytatott tudományos kutatás céljából** szöveg- és adatbányászathoz **végzett többszörözéshez és tartalomkimásoláshoz.**

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 2. cikk (1) bekezdésének a) vagy b) pontja értelmében tudományos kutatást végző oktatási intézmények és a kulturális örökséget ápoló intézmények is az e cikk értelmében biztosított kivétel hatálya alá tartozhassanak, oly módon, hogy a tudományos kutatások eredményeihez ne kapjon elsőbbségi hozzáférést az ilyen szervezet felett jelentős befolyást gyakorló vállalkozás.

(1a) A szöveg- és adatbányászat céljaira készült többszörözés és kimásolt tartalom biztonságos módon kerül tárolásra, például az e feladattal megbízott szervek segítségével.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kivétellel ellentétes szerződéses rendelkezés érvényesíthetetlen.

(3) A jogosultak a műveket vagy egyéb teljesítményeket tároló hálózatok vagy adatbázisok biztonságának és sértetlenségének megőrzése érdekében intézkedéseket tehetnek. Ezen intézkedések nem léphetik túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(4) A tagállamok a **2001/29/EK irányelv 5. cikke (3) bekezdésének a) pontjával összhangban továbbra is biztosíthatnak kivételeket a szöveg- és adatbányászatra.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 65**Irányelvre irányuló javaslat****3 a cikk (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

3a. cikk

Fakultatív kivétel vagy korlátozás szöveg- és adatbányászat esetén

(1) Ezen irányelv 3. cikkének sérelme nélkül a tagállamok kivételt vagy korlátozást biztosíthatnak a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok alól a szöveg- és adatbányászat folyamatába tartozó, jogszerűen hozzáférhető művek vagy egyéb teljesítmények többszörözéséhez és tartalomkimásolásához, amennyiben az említett művek és egyéb teljesítmények – többek között géppel olvasható formátumban történő – felhasználását a jogosultak nem zárták ki kifejezetten.

(2) Az (1) bekezdés értelmében végzett többszörözést vagy a tartalomkimásolást kizárólag szöveg- és adatbányászat céljaira lehet felhasználni.

(3) **A tagállamok a 2001/29/EK irányelv 5. cikke (3) bekezdésének a) pontjával összhangban továbbra is biztosíthatnak kivételeket a szöveg- és adatbányászatra.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 66

Irányelvre irányuló javaslat

4 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

4. cikk

Művek és más teljesítmények digitális és határokon átnyúló oktatási tevékenységekben való felhasználása

(1) A tagállamok kivételt vagy korlátozást biztosítanak a 2001/29/EK irányelv 2. és 3. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, a 2009/24/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok alól, hogy lehetővé tegyék a művek és egyéb teljesítmények oktatási szemléltetés kizárólagos céljára való digitális felhasználását az elérendő nem üzleti cél által indokolt mértékben, feltéve, ha a felhasználás:

- a) oktatási intézmény **helyiségeiben** vagy kizárólag az oktatási intézmény tanulói vagy hallgatói, illetve oktatói által hozzáférhető, biztonságos elektronikus **hálózaton belül** történik;
- b) a forrás megjelölése, például a szerző nevének feltüntetése kíséri, feltéve, hogy ez nem bizonyul kivitelezhetetlennek.

(2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az (1) bekezdés szerint elfogadott kivétel nem általános hatályú, vagy nem vonatkozik meghatározott fajta művekre vagy egyéb teljesítményekre, amennyiben az (1) bekezdésben leírt cselekményekre szóló megfelelő **engedélyek** könnyen hozzáférhetőek a piacon.

Azok a tagállamok, amelyek élnek az első albekezdésben foglalt rendelkezéssel, kötelesek megtenni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az oktatási intézmények számára az (1) bekezdésben leírt cselekményekre szóló engedélyek megfelelő mértékben hozzáférhetőek és ismertek legyenek.

(3) A műveknek és egyéb teljesítményeknek az e cikk szerint elfogadott nemzeti jogszabályok rendelkezéseivel összhangban, oktatási szemléltetés kizárólagos céljára, biztonságos elektronikus **hálózaton keresztül** történő felhasználása úgy tekintendő, hogy kizárólag az oktatási létesítmény székhelye szerinti tagállamban történik.

(4) A tagállamok rendelkezhetnek a jogosultakat a műveik és egyéb teljesítményük (1) bekezdés szerinti felhasználása miatt ért kár méltányos megtérítéséről.

Módosítás

4. cikk

Művek és más teljesítmények digitális és határokon átnyúló oktatási tevékenységekben való felhasználása

(1) A tagállamok kivételt vagy korlátozást biztosítanak a 2001/29/EK irányelv 2. és 3. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, a 2009/24/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok alól, hogy lehetővé tegyék a művek és egyéb teljesítmények oktatási szemléltetés kizárólagos céljára való digitális felhasználását az elérendő nem üzleti cél által indokolt mértékben, feltéve, ha a felhasználás:

- a) oktatási intézmény **helyiségeiben vagy az oktatási tevékenységet az oktatási intézmény felelősségi körében végző helyszínen**, vagy kizárólag az oktatási intézmény tanulói vagy hallgatói, illetve oktatói által hozzáférhető, biztonságos elektronikus **környezetben** történik;
- b) a forrás megjelölése, például a szerző nevének feltüntetése kíséri, feltéve, hogy ez **gyakorlati okokból** nem bizonyul kivitelezhetetlennek.

(2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az (1) bekezdés szerint elfogadott kivétel nem általános hatályú, vagy nem vonatkozik meghatározott fajta művekre vagy egyéb teljesítményekre, **például az elsősorban az oktatási piacra szánt anyagokra és kottákra**, amennyiben az (1) bekezdésben leírt cselekményekre szóló megfelelő **engedélyezési megállapodások** könnyen hozzáférhetőek a piacon, **amelyek az oktatási intézmény igényeihez és sajátosságaihoz vannak igazítva**.

Azok a tagállamok, amelyek élnek az első albekezdésben foglalt rendelkezéssel, kötelesek megtenni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az oktatási intézmények számára az (1) bekezdésben leírt cselekményekre szóló engedélyek megfelelő mértékben hozzáférhetőek és ismertek legyenek.

(3) A műveknek és egyéb teljesítményeknek az e cikk szerint elfogadott nemzeti jogszabályok rendelkezéseivel összhangban, oktatási szemléltetés kizárólagos céljára, biztonságos elektronikus **környezetben** történő felhasználása úgy tekintendő, hogy kizárólag az oktatási létesítmény székhelye szerinti tagállamban történik.

(4) A tagállamok rendelkezhetnek a jogosultakat a műveik és egyéb teljesítményük (1) bekezdés szerinti felhasználása miatt ért kár méltányos megtérítéséről.

(4a) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az (1) bekezdés szerint elfogadott kivétellel vagy korlátozással ellentétes bármely szerződéses rendelkezés érvényesíthetetlen. A tagállamok biztosítják, hogy a jogosultak jogdíjmentes engedélyeket adhassanak az (1) bekezdésben leírt cselekmények engedélyezésére, általánosságban, vagy a választásuk szerinti művek vagy egyéb teljesítmények konkrét típusai vonatkozásában.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 67

Irányelvre irányuló javaslat

5 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

5. cikk

A kulturális örökség megőrzése

A tagállamok kivételt biztosítanak a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, a 2009/24/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok alól, ezzel lehetővé téve, hogy a kulturális örökséget ápoló intézmények a gyűjteményük állandó részét képező művek és egyéb teljesítmények megőrzésének **kizárólagos céljára**, a megőrzéshez szükséges mértékben, bármilyen formátumban vagy hordozóanyagon másolatokat készítsenek.

Módosítás

5. cikk

A kulturális örökség megőrzése

(1) A tagállamok kivételt biztosítanak a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, a 2009/24/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok alól, ezzel lehetővé téve, hogy a kulturális örökséget ápoló intézmények a gyűjteményük állandó részét képező művek és egyéb teljesítmények megőrzésének **céljaira**, a megőrzéshez szükséges mértékben, bármilyen formátumban vagy hordozóanyagon másolatokat készítsenek.

(1a) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy minden olyan mű, amely köztulajdonban lévő mű többszörözéséből származik, ne tartozzon a szerzői jog vagy a szomszédos jogok hatálya alá, amennyiben e többszörözés az eredeti mű megőrzése érdekében készült hiteles többszörözés.

(1b) Az (1) bekezdésben meghatározott kivétellel ellentétes szerződéses rendelkezés nem érvényesíthető.

Módosítás 68

Irányelvre irányuló javaslat

6 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

6. cikk

Közös rendelkezések

A 2001/29/EK rendelet 5. cikke (5) bekezdésének, valamint 6. cikke (4) bekezdése első, harmadik és ötödik albekezdésének rendelkezéseit alkalmazni kell az e címben meghatározott kivételekre és korlátozásokra.

Módosítás

6. cikk

Közös rendelkezések

(1) **Az ebben az irányelvben meghatározott kivétel hatálya alá tartozó tartalomhoz való hozzáférés nem jogosítja fel a felhasználót arra, hogy a tartalmat egy másik kivétel értelmében más módon felhasználja.**

(2) A 2001/29/EK rendelet 5. cikke (5) bekezdésének, valamint 6. cikke (4) bekezdése első, harmadik, **negyedik** és ötödik albekezdésének rendelkezéseit alkalmazni kell az e címben meghatározott kivételekre és korlátozásokra.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 69

Irányelvre irányuló javaslat

7 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

7. cikk

A kereskedelemben már nem kapható művek kulturális örökséget ápoló intézmények általi felhasználása

(1) A tagállamok rendelkeznek arról, hogy amennyiben közös jogkezelő szervezet a tagjai nevében nem üzleti célra szóló, nem kizárólagos engedélyt ad kulturális örökséget ápoló intézménynek az intézmény gyűjteményének állandó részét képező, a kereskedelemben már nem kapható művek vagy egyéb teljesítmények digitalizálására, terjesztésére, nyilvánossághoz közvetítésére vagy hozzáférhetővé tételére, akkor ez a nem kizárólagos engedély kiterjeszhető vagy vélelmezhetően vonatkozik az engedély hatálya alá tartozó jogosultakkal azonos kategóriába tartozó, de a közös jogkezelő szervezet által nem képviselt jogosultakra is, feltéve ha:

- a) a közös jogkezelő szervezet a jogosultaktól kapott megbízások alapján a jogosultak szélesebb körű képviselését látja el a művek vagy egyéb teljesítmények azon kategóriája, illetve azon jogok tekintetében, amelyekre az engedély hatálya kiterjed;
- b) minden jogosult számára biztosított az egyenlő bánásmód az engedély feltételeivel összefüggésben;
- c) mindegyik jogosult bármikor felszólalhat művei vagy egyéb teljesítményei kereskedelemben már nem kaphatónak tekintett minősítése ellen, és kizárhatja az engedély műveire és egyéb teljesítményeire való alkalmazását.

Módosítás

7. cikk

A kereskedelemben már nem kapható művek kulturális örökséget ápoló intézmények általi felhasználása

(1) A tagállamok rendelkeznek arról, hogy amennyiben közös jogkezelő szervezet a tagjai nevében nem üzleti célra szóló, nem kizárólagos engedélyt ad kulturális örökséget ápoló intézménynek az intézmény gyűjteményének állandó részét képező, a kereskedelemben már nem kapható művek vagy egyéb teljesítmények digitalizálására, terjesztésére, nyilvánossághoz közvetítésére vagy hozzáférhetővé tételére, akkor ez a nem kizárólagos engedély kiterjeszhető vagy vélelmezhetően vonatkozik az engedély hatálya alá tartozó jogosultakkal azonos kategóriába tartozó, de a közös jogkezelő szervezet által nem képviselt jogosultakra is, feltéve ha:

- a) a közös jogkezelő szervezet a jogosultaktól kapott megbízások alapján a jogosultak szélesebb körű képviselését látja el a művek vagy egyéb teljesítmények azon kategóriája, illetve azon jogok tekintetében, amelyekre az engedély hatálya kiterjed;
- b) minden jogosult számára biztosított az egyenlő bánásmód az engedély feltételeivel összefüggésben;
- c) mindegyik jogosult bármikor felszólalhat művei vagy egyéb teljesítményei kereskedelemben már nem kaphatónak tekintett minősítése ellen, és kizárhatja az engedély műveire és egyéb teljesítményeire való alkalmazását.

(1a) A tagállamok kivételt vagy korlátozást biztosítanak a 2001/29/EK irányelv 2. és 3. cikkében, a 96/9/EK irányelv 5. cikkének a) pontjában és 7. cikkének (1) bekezdésében, a 2009/24/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében, valamint ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogok tekintetében, hogy lehetővé tegyék a kulturális örökséggel foglalkozó intézmények számára nem nyereségszerzési céllal történő másolatok készítését az online elérhető állandó gyűjteményük részét képező, kereskedelmi forgalomban már nem kapható művekről, feltéve, hogy:

- a) *amennyiben ez nem bizonyul kivitelezhetetlennek, a szerző vagy más azonosítható jogosult neve feltüntetésre kerül;*
- b) *mindegyik jogosult bármikor felszólalhat művei vagy egyéb teljesítményei kereskedelemben már nem kaphatónak tekintett minősítése ellen, és kizárhatja a kivétel műveire és egyéb teljesítményeire való alkalmazását.*

2018. szeptember 12., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) **Egy mű vagy egyéb teljesítmény akkor minősül kereskedelemben már nem kaphatónak, ha a mű vagy egyéb teljesítmény egésze – minden fordítását, változatát és megjelenési módját ideértve – a szokásos kereskedelmi csatornákon keresztül nyilvánosan hozzáférhetetlen, és hozzáférhetővé válása észszerűen nem elvárható.**

A tagállamok a jogosultakkal, a közös jogkezelő szervezetekkel és a kulturális örökséget ápoló intézményekkel egyeztetve biztosítják, hogy a művek és egyéb teljesítmények (1) bekezdés szerinti engedélyezhetőségének megállapításához használt követelmények ne lépjenek túl a szükséges és észszerű mértéket, és ne zárják ki a lehetőséget egész gyűjtemények kereskedelemben már nem kaphatónak tekintett minősítésére, ha észszerűen feltételezhető, hogy a gyűjtemény részét képező összes mű vagy egyéb teljesítmény kereskedelemben már nem kapható.

(3) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő közzétételi intézkedések meghozataláról az alábbiakat illetően:

- a) mű vagy egyéb teljesítmény kereskedelemben nem kaphatónak minősítése;
- b) **az** engedély és különösen annak a nem képviselt jogosultakra való alkalmazása;
- c) a jogosultak (1) bekezdés c) pontja szerinti felszólalási joga;

a művek vagy egyéb teljesítmények digitalizálását, terjesztését, nyilvánosságához közvetítését vagy hozzáférhetővé tételét megelőző **észszerű** időszak során is.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett engedélyeket olyan közös jogkezelő szervezettől kérik, amely széles körű képviseletet lát el abban a tagállamban, ahol:

- a) a műveket vagy hangfelvételeket – filmművészeti és audiovizuális alkotások kivételével – első alkalommal kiadták, vagy kiadás hiányában először sugározták;
- b) filmművészeti és audiovizuális alkotások esetében a művek előállítójának székhelye vagy szokásos tartózkodási helye található; vagy
- c) a kulturális örökséget ápoló intézmény székhelye található, ha az a) és b) pont alapján észszerű erőfeszítéseket követően nem határozható meg a tagállam vagy harmadik ország.

(5) Az (1), (2) és (3) bekezdés nem alkalmazandó harmadik ország állampolgárainak műveire vagy egyéb teljesítményeire, azokat az eseteket kivéve, amelyekre a (4) bekezdés a) és b) pontja vonatkozik.

(1b) A tagállamok meghatározzák, hogy az (1a) bekezdés szerint elfogadott kivétel nem alkalmazandó azokban az ágazatokban, illetve az olyan típusú művek esetében, ahol az (1) bekezdésben többek között, de nem kizárólagosan említett megfelelő engedélyezésen alapuló megoldások rendelkezésre állnak. A szerzőkkel, más jogosultakkal, a közös jogkezelő szervezetekkel és a kulturális örökséget ápoló intézményekkel konzultálva a tagállamok meghatározzák a kiterjesztett közös engedélyezésen alapuló megoldások konkrét ágazatok vagy meghatározott típusú művek számára történő elérhetőségét.

(2) **A tagállamok végső határidőt köthetnek ki annak meghatározásához, hogy egy korábban hozzáférhető mű a kereskedelemben már nem kaphatónak minősül-e.**

A tagállamok a jogosultakkal, a közös jogkezelő szervezetekkel és a kulturális örökséget ápoló intézményekkel egyeztetve biztosítják, hogy a művek és egyéb teljesítmények (1) bekezdés szerinti engedélyezhetőségének **vagy (1a) bekezdés szerinti felhasználásának** megállapításához használt követelmények ne lépjenek túl a szükséges és észszerű mértéket, és ne zárják ki a lehetőséget egész gyűjtemények kereskedelemben már nem kaphatónak tekintett minősítésére, ha észszerűen feltételezhető, hogy a gyűjtemény részét képező összes mű vagy egyéb teljesítmény kereskedelemben már nem kapható.

(3) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő közzétételi intézkedések meghozataláról az alábbiakat illetően:

- a) mű vagy egyéb teljesítmény kereskedelemben nem kaphatónak minősítése;
- b) **bármely** engedély és különösen annak a nem képviselt jogosultakra való alkalmazása;
- c) a jogosultak (1) bekezdés c) **pontja és (1a) bekezdés b)** pontja szerinti felszólalási joga;

a művek vagy egyéb teljesítmények digitalizálását, terjesztését, nyilvánosságához közvetítését vagy hozzáférhetővé tételét megelőző **legalább hat hónapos** időszak során is.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett engedélyeket olyan közös jogkezelő szervezettől kérik, amely széles körű képviseletet lát el abban a tagállamban, ahol:

- a) a műveket vagy hangfelvételeket – filmművészeti és audiovizuális alkotások kivételével – első alkalommal kiadták, vagy kiadás hiányában először sugározták;
- b) filmművészeti és audiovizuális alkotások esetében a művek előállítójának székhelye vagy szokásos tartózkodási helye található; vagy
- c) a kulturális örökséget ápoló intézmény székhelye található, ha az a) és b) pont alapján észszerű erőfeszítéseket követően nem határozható meg a tagállam vagy harmadik ország.

(5) Az (1), (2) és (3) bekezdés nem alkalmazandó harmadik ország állampolgárainak műveire vagy egyéb teljesítményeire, azokat az eseteket kivéve, amelyekre a (4) bekezdés a) és b) pontja vonatkozik.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 70

Irányelvre irányuló javaslat

8 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

8. cikk

Határokon átnyúló felhasználás

(1) A kulturális örökséget ápoló intézmény a 7. cikk **szertint megadott engedély hatálya alá tartozó** műveket vagy egyéb teljesítményeket **az engedély** feltételeinek megfelelően az összes tagállamban felhasználhatja.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a 7. cikk **szertint megadott engedély** hatálya alá tartozó művek vagy egyéb teljesítmények azonosítását lehetővé tevő, illetve a jogosultak 7. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti felszólalási lehetőségével kapcsolatos információk legalább hat hónappal a művek vagy egyéb teljesítmények engedély megadásának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban történő digitalizálása, terjesztése, nyilvánossághoz közvetítése vagy hozzáférhetővé tétele előtt és az engedély teljes időtartamára nyilvánosan hozzáférhetőek legyenek egy egységes online portálon.

(3) A (2) bekezdésben említett portált az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala hozza létre és üzemelteti a 386/2012/EU rendeletnek megfelelően.

Módosítás

8. cikk

Határokon átnyúló felhasználás

(1) A kulturális örökséget ápoló intézmény a 7. cikk **hatálya alá tartozó, kereskedelmi forgalomban már nem kapható** műveket vagy egyéb teljesítményeket **e cikk** feltételeinek megfelelően az összes tagállamban felhasználhatja.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a 7. cikk hatálya alá tartozó művek vagy egyéb teljesítmények azonosítását lehetővé tevő, illetve a jogosultak 7. cikk (1) bekezdésének c) pontja **és a 7. cikk (1a) bekezdésének b) pontja** szerinti felszólalási lehetőségével kapcsolatos információk legalább hat hónappal a művek vagy egyéb teljesítmények engedély megadásának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban – **vagy a 7. cikk (1a) bekezdése alá tartozó esetben a kulturális örökséget ápoló intézmény helyén** – történő digitalizálása, terjesztése, nyilvánossághoz közvetítése vagy hozzáférhetővé tétele előtt és az engedély teljes időtartamára **állandó jelleggel, egyszerűen és hatékonyan** nyilvánosan hozzáférhetőek legyenek egy egységes online portálon.

(3) A (2) bekezdésben említett portált az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala hozza létre és üzemelteti a 386/2012/EU rendeletnek megfelelően.

Módosítás 71

Irányelvre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A tagállamok biztosítják, hogy a felhasználókat, a jogosultakat, illetve az esetleges egyéb érdekelteket képviselő szervezetek ágazatonként rendszeresen párbeszédet folytassanak egymással a 7. cikk (1) bekezdésében említett engedélyezési mechanizmusok jelentőségének és használhatóságának fokozása, az e fejezetben említett, különösen közzétételi intézkedésekkel összefüggésben a jogosultak rendelkezésére álló védintézkedések eredményessége, valamint a 7. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett követelmények meghatározásának támogatása céljából.

Módosítás

A tagállamok biztosítják, hogy a felhasználókat, a jogosultakat, illetve az esetleges egyéb érdekelteket képviselő szervezetek ágazatonként rendszeresen párbeszédet folytassanak egymással a 7. cikk (1) bekezdésében említett engedélyezési mechanizmusok jelentőségének és használhatóságának **és a 7. cikk (1a) bekezdésében említett kivétel** fokozása, az e fejezetben említett, különösen közzétételi intézkedésekkel összefüggésben a jogosultak rendelkezésére álló védintézkedések eredményessége, valamint a 7. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett követelmények meghatározásának támogatása céljából.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 72

Irányelvre irányuló javaslat

10 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

10. cikk

Tárgyalási mechanizmus

A tagállamok biztosítják, hogy az audiovizuális alkotások online videotékákban történő hozzáférhetővé tételéről megállapodást kötni szándékozó felek megfelelő tapasztalattal rendelkező, független szerv segítségét vehessék igénybe, ha **a** jogok engedélyezésével kapcsolatosan nehézségekbe ütköznek. **Ez a** szerv segítséget nyújt a tárgyalás során, és előmozdítja a **megállapodások** megkötését.

A tagállamok legkésőbb [a 21. cikk (1) bekezdésében említett dátum]-ig tájékoztatják a Bizottságot az **(1) bekezdésben említett** szervről.

Módosítás

10. cikk

Tárgyalási mechanizmus

A tagállamok biztosítják, hogy az audiovizuális alkotások online videotékákban történő hozzáférhetővé tételéről megállapodást kötni szándékozó felek megfelelő tapasztalattal rendelkező, független szerv segítségét vehessék igénybe, ha **az audiovizuális** jogok engedélyezésével kapcsolatosan nehézségekbe ütköznek. **A tagállam által az e cikk céljaira létrehozott vagy kijelölt független** szerv segítséget nyújt a tárgyalás során, és előmozdítja a **megállapodás** megkötését.

A tagállamok legkésőbb ... [a 21. cikk (1) bekezdésében említett dátum]-ig tájékoztatják a Bizottságot az **első bekezdés értelmében létrehozott vagy kijelölt** szervről.

Az audiovizuális művek online videotékákban való elérhetőségének bátorítása érdekében a tagállamok erősítik a párbeszédet a szerzőket, a gyártókat, az online videotékákat és más érintett érdekelt feleket képviselő szervezetekkel.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 73

Irányelvre irányuló javaslat

III cím – 2 a fejezet (új) – 10 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

2a. FEJEZET

Hozzáférés uniós kiadványokhoz

10a. cikk

Uniós köteles példány

(1) Uniós köteles példány minden olyan elektronikus kiadvány, amely az Unióval kapcsolatos ügyekkel foglalkozik, például az uniós joggal, az Unió történetével és az integrációval, az uniós politikával és az uniós demokráciával, az intézményi és parlamenti ügyekkel és szakpolitikákkal, amelyek a nyilvánosság számára hozzáférhetőek az Unióban.

(2) Az Európai Parlament Könyvtára jogosult arra, hogy díjmentesen megkapjon egy-egy példányt az (1) bekezdésben említett minden kiadványból.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség a kiadványok kiadóira, nyomdáira és importőreire terjed ki az általuk az Unióban kiadott, nyomtatott vagy az Unióba behozott művek tekintetében.

(4) Az Európai Parlament Könyvtárába történő szállítás napjától kezdődően az (1) bekezdésben említett kiadványok az Európai Parlament Könyvtára állandó gyűjteményének részévé válnak. A kiadványok az Európai Parlament Könyvtárának helyiségeiben bocsáthatók a felhasználók rendelkezésére kizárólag akkreditált kutatók által történő kutatás vagy tanulmányozás céljából, az Európai Parlament Könyvtárának ellenőrzése mellett.

(5) A Bizottság jogi aktusokat fogad el az (1) bekezdésben említett kiadványok Európai Parlament Könyvtárába történő szállításával kapcsolatos módozatok meghatározása céljából.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 151, 152, 153, 154 és 155

Irányelvre irányuló javaslat

11 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

11. cikk

Sajtókiadványok védelme a digitális felhasználást illetően

(1) A tagállamok biztosítják a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében és 3. cikke (2) bekezdésében meghatározott jogokat a sajtókiadványok kiadói számára a sajtókiadványaik digitális felhasználásához.

(2) Az (1) bekezdésben említett jog nem érinti és semmilyen módon nem befolyásolja az uniós jog értelmében a szerzőknek és egyéb jogtulajdonosoknak a sajtókiadványba beépített művekhez és egyéb teljesítményekhez fűződő jogait. Az ilyen jogokra nem lehet hivatkozni e szerzőkkel és egyéb jogtulajdonosokkal szemben, és e jogok nem fosztják meg őket attól a joguktól, hogy műveiket és egyéb teljesítményeiket attól a sajtókiadványtól függetlenül is hasznosítsák, amelybe azok beépülnek.

(3) A 2001/29/EK irányelv 5–8. cikkét és a 2012/28/EU irányelvet kell értelemszerűen alkalmazni az (1) bekezdésben említett jogokra.

(4) Az (1) bekezdésben említett jogok a sajtókiadvány kiadásától számított **húsz** év elteltével szűnnek meg. Ezt az időtartamot a kiadás dátumát követő év januárjának első napjától kell számítani.

Módosítás

11. cikk

Sajtókiadványok védelme a digitális felhasználást illetően

(1) A tagállamok biztosítják a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében és 3. cikke (2) bekezdésében meghatározott jogokat a sajtókiadványok kiadói számára, **hogy méltányos és arányos javadalmasban részesülhessenek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatóktól** a sajtókiadványaik digitális felhasználásához.

(1a) Az (1) bekezdésben említett jogok nem akadályozhatják sajtókiadványok egyedi felhasználók általi jogszerű, személyes és nem kereskedelmi célú felhasználását.

(2) Az (1) bekezdésben említett jog nem érinti és semmilyen módon nem befolyásolja az uniós jog értelmében a szerzőknek és egyéb jogtulajdonosoknak a sajtókiadványba beépített művekhez és egyéb teljesítményekhez fűződő jogait. Az ilyen jogokra nem lehet hivatkozni e szerzőkkel és egyéb jogtulajdonosokkal szemben, és e jogok nem fosztják meg őket attól a joguktól, hogy műveiket és egyéb teljesítményeiket attól a sajtókiadványtól függetlenül is hasznosítsák, amelybe azok beépülnek.

(2a) Az (1) bekezdésben említett jogok nem terjednek ki a hip-erhivatkozásra, amelyeket egyedi szavak kísérnek.

(3) A 2001/29/EK irányelv 5–8. cikkét és a 2012/28/EU irányelvet kell értelemszerűen alkalmazni az (1) bekezdésben említett jogokra.

(4) Az (1) bekezdésben említett jogok a sajtókiadvány kiadásától számított **öt** év elteltével szűnnek meg. Ezt az időtartamot a kiadás dátumát követő év januárjának első napjától kell számítani. **Az (1) bekezdésben említett jogok nem alkalmazhatók visszamenőleges hatállyal.**

(4a) A tagállamok biztosítják, hogy a szerzők megfelelő mértékben részesüljenek azokból a további bevételekből, amelyeket a sajtókiadványok kiadói egy kiadvány felhasználásáért az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatóktól kapnak.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 75

Irányelvre irányuló javaslat

12 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

12. cikk

Méltányos javadalmazás követelése

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy amennyiben egy szerző valamely jogát kiadóra átruházta vagy számára engedélyezte, akkor ez az átruházás vagy engedélyezés megfelelő jogalapot teremt arra, hogy a műnek az átruházott vagy engedélyezett jog alóli kivétel vagy e jog korlátozása alapján történő felhasználásáért járó ellenszolgáltatásból részesedést követeljen.

Módosítás

12. cikk

Méltányos javadalmazás követelése

A kivételekért és korlátozásokért járó ellenszolgáltatás szerzők és a kiadók közötti megosztását biztosító rendszerrel rendelkező tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy amennyiben egy szerző valamely jogát kiadóra átruházta vagy számára engedélyezte, akkor ez az átruházás vagy engedélyezés megfelelő jogalapot teremt arra, hogy a műnek az átruházott vagy engedélyezett jog alóli kivétel vagy e jog korlátozása alapján történő felhasználásáért járó ellenszolgáltatásból részesedést követeljen, **amennyiben az adott tagállamban 2015. november 12. előtt az ellenszolgáltatás megosztását biztosító egyenértékű rendszer működött.**

Az első bekezdés nem érinti a tagállamok haszonkölcsönzési jogokra vonatkozó rendelkezéseit, a jogok kezelése nem a szerzői jogok alóli kivételeken vagy korlátozásokon, például a kiterjesztett közös jogkezelés körébe tartozó engedélyezési rendszereken vagy a nemzeti jog alapján a díjazáshoz kapcsolódó jogokon alapul.

Módosítás 76

Irányelvre irányuló javaslat

IV. cím – 1 a fejezet (új) – 12 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

1a FEJEZET**A sportesemények szervezőinek védelme****12a. cikk****A sportesemények szervezőinek védelme**

A tagállamok a sportesemények szervezői számára biztosítják a 2001/29/EK irányelv 2. cikkében és 3. cikke (2) bekezdésében, valamint a 2006/115/EK irányelv 7. cikkében meghatározott jogokat.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 156, 157, 158, 159, 160 és 161

Írányelvre irányuló javaslat

13 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

13. cikk

Védett tartalmaknak a felhasználók által feltöltött nagyszámú művet és egyéb teljesítményt tároló és hozzáférhetővé tevő, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók általi használata

(1) A felhasználók által feltöltött nagyszámú művet és egyéb teljesítményt tároló és nyilvánosan hozzáférhetővé tevő, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók a jogosultakkal együttműködve olyan intézkedéseket hoznak, amelyekkel biztosítható a jogosultakkal a műveik vagy egyéb teljesítményük felhasználására kötött megállapodások működése, és elkerülhető a szolgáltatókkal folytatott együttműködés keretében a jogosultak által megjelölt művek és egyéb teljesítmények szolgáltatásokon keresztül elérhetővé tétele. Ezeknek az intézkedéseknek – például a hatékony tartalomfelismerő technológiák használatának – megfelelőnek és arányosnak kell lenniük. A szolgáltatók megfelelően tájékoztatják a jogosultakat az intézkedések működéséről és bevezetéséről, valamint adott esetben megfelelő jelentést kell tenniük a művek és egyéb teljesítmények felismeréséről és használatáról.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett szolgáltatók életbe léptetnek olyan panaszkezelési és jogorvoslati mechanizmusokat, amelyeket a felhasználók igénybe vehetnek, amennyiben az (1) bekezdésben említett intézkedések alkalmazásával összefüggésben jogvita merül fel.

(3) A tagállamok adott esetben elősegítik az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók és a jogosultak között az érdekelték párbeszédén keresztül együttműködést a bevált módszerek, például a megfelelő és arányos tartalomfelismerő technológiák meghatározása érdekében, figyelembe véve többek között a szolgáltatások jellegét, a technológiák rendelkezésre állását és azok hatékonyságát a technológiai fejlődés fényében.

Módosítás

13. cikk

Védett tartalmaknak a felhasználók által feltöltött nagyszámú művet és egyéb teljesítményt tároló és hozzáférhetővé tevő online tartalommesztő szolgáltatók általi használata

(1) A 2001/29/EK irányelv 3. cikke (1) és (2) bekezdésének sérelme nélkül az online tartalommesztő szolgáltatók közvetítést végeznek a nyilvánosság számára. Következésképpen méltányos és megfelelő engedélyezési megállapodásokat kell kötniük a jogosultakkal.

(2) Az online tartalommesztő szolgáltatók és a jogosultak közötti, az (1) bekezdés szerinti közvetítésre vonatkozó engedélyezési megállapodások kiterjednek az ilyen online tartalommesztő szolgáltatásokat felhasználók által feltöltött művek feletti felelősségre – az engedélyezési megállapodásban meghatározott feltételeknek megfelelően –, amennyiben e felhasználók nem kereskedelmi célból járnak el.

(2a) A tagállamok rendelkeznek arról, hogy amennyiben a jogtulajdonosok nem kívánnak engedélyezési megállapodásokat kötni, az online tartalommesztő szolgáltatók és a jogtulajdonosok jóhiszeműen együttműködnek annak biztosítása érdekében, hogy a jogosulatlanul terjesztett védett művek vagy egyéb védett teljesítmények ne legyenek elérhetőek a szolgáltatásaik keretében. Az online tartalomszolgáltatók és a jogosultak közötti együttműködés nem akadályozhatja a nem jogosulatlanul terjesztett művek vagy egyéb védett teljesítmények hozzáférhetőségét, beleértve azokat, amelyekre a szerzői joggal kapcsolatos kivétel vagy korlátozás vonatkozik.

(2b) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett online tartalommesztő szolgáltatók életbe léptetnek a felhasználók által igénybe vehető hatékony és gyors panaszkezelési és jogorvoslati mechanizmusokat arra az esetre, ha a (2a) bekezdésben említett együttműködés az általuk feltöltött tartalom indokolatlan törlését eredményezné. Az ilyen mechanizmusok keretében benyújtott panaszt indokolatlan késedelem nélkül dolgozzák fel és emberi felülvizsgálatnak vetik alá. A panaszok önkényes elutasításának elkerülésére érdekében a jogosultak észszerűen megindokolják a határozataikat. Továbbá a 95/46/EK irányelvvel, a 2002/58/EK irányelvvel és az általános adatvédelmi rendelettel összhangban ezen együttműködés nem vezethet az egyéni felhasználók azonosításához vagy személyes adataik feldolgozásához. A tagállamok biztosítják azt is, hogy a felhasználók egy, a jogvitákat rendező független testülethez vagy bírósághoz, illetve más vonatkozó igazságszolgáltatásig fordulhassanak a szerzői jogi jogszabályokkal kapcsolatos kivétel vagy korlátozás érvényesítése céljából.

2018. szeptember 12., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) [Ezen irányelv hatálybalépésének időpontja]-tól/től kezdődően a Bizottság és a tagállamok párbeszédet szerveznek az érdekelték között abból a célból, hogy harmonizálják és meghatározzák a bevált módszereket, valamint iránymutatást bocsássonak ki az engedélyezési megállapodások működése, továbbá az online tartalomjegyző szolgáltatók és a jogosultak között a művek és egyéb teljesítmények ezen irányelv szerinti felhasználásával kapcsolatos együttműködés biztosítása érdekében. A bevált gyakorlatok meghatározásakor különös figyelmet kell fordítani az alapvető jogokra, a kivételek és korlátozások alkalmazására, valamint annak biztosítására, hogy a kvv-k terhei továbbra is megfelelőek legyenek, és hogy el lehessen kerülni a tartalom automatikus zárolását.

Módosítás 78 és 252

Irányelvre irányuló javaslat

13 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

13a. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a 13. cikk (1) bekezdésének alkalmazására vonatkozó, a jogosultak és az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók közötti nézeteltéréseket egy alternatív vitarendezési rendszernek lehessen alávetni.

A tagállamok egy független szervet hoznak létre vagy jelölnek ki, amely megfelelő szakértelemmel rendelkezik ahhoz, hogy a felek segítségére lehessen a vitáknak a rendszer alapján történő rendezésében.

A tagállamok legkésőbb (a 21. cikk (1) bekezdésében említett időpontig) tájékoztatják a Bizottságot a szervezet létrehozásáról.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 79

Irányelvre irányuló javaslat

13 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

13b. cikk

Védett tartalmaknak az információs társadalommal összefüggésben automatikus képhivatkozási szolgáltatást nyújtó szolgáltatók általi használata

A tagállamok biztosítják, hogy azok az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, amelyek automatikusan többszöröznek vagy hivatkozással látnak el jelentős mennyiségű, szerzői jogi védelem alatt álló vizuális művet, és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik azokat, méltányos és kiegyensúlyozott felhasználási szerződéseket kössenek minden ezt kérő jogosulttal annak érdekében, hogy méltányos díjazást biztosítsanak a számukra. Az ilyen díjazást az érintett jogosultak közös jogkezelő szervezete is kezelheti.

Módosítás 80

Irányelvre irányuló javaslat

3 fejezet – -14 cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

-14. cikk

A méltányos és arányos javadalmazás elve

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szerzők és előadóművészek méltányos és arányos javadalmazásban részesüljenek műveik és teljesítményeik felhasználásáért, az online felhasználást is beleértve. Ez minden ágazatban megállapodások, például kollektív szerződések és jogszabályban előírt javadalmazási mechanizmusok révén valósítható meg.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha egy szerző vagy előadóművész ingyenes, nem kizárólagos jogot ad valamennyi felhasználó számára a mű felhasználására.

(3) A szerzők és előadóművészek által biztosított jogok arányos díjazásának ösztönzésekor a tagállamok figyelembe veszik az egyes ágazatok sajátosságait.

(4) A szerződések felhasználási módokként meghatározzák a javadalmazást.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 81

Írányelvre irányuló javaslat

14 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

14. cikk

Átláthatósági kötelezettség

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szerzők, illetve az előadóművészek műveik, illetve előadásaik hasznosításáról – különösen a hasznosítás módjáról, a keletkezett bevételről és a fizetendő javadalmazásról – rendszeresen és az egyes ágazatok sajátosságait figyelembe véve kellő időben **megfelelő** és **kielégítő** tájékoztatást kapjanak azoktól, akikre jogaikat átruházták vagy akik számára azokat engedélyezték.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettségnek arányosnak és hatékonynak kell lennie, és **megfelelő** szintű átláthatóságot kell biztosítania minden ágazatban. Azokban az esetekben viszont, amikor a kötelezettségből eredő adminisztratív teher aránytalanul nagy lenne a mű, illetve az előadás hasznosításából származó bevételhez képest, a tagállamok kiigazíthatják az (1) bekezdésben foglalt kötelezettséget, feltéve hogy a kötelezettség hatékony marad, és **megfelelő** szintű átláthatóságot biztosít.

(3) **A tagállamok határozhatnak úgy, hogy az (1) bekezdés szerinti kötelezettség nem alkalmazandó, ha a szerző, illetve az előadóművész teljes műhöz, illetve előadáshoz való hozzájárulása nem jelentős.**

(4) Az (1) bekezdés rendelkezései nem terjednek ki azokra a szervezetekre, amelyekre a 2014/26/EU irányelvben előírt átláthatósági kötelezettségek vonatkoznak.

Módosítás

14. cikk

Átláthatósági kötelezettség

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a szerzők, illetve az előadóművészek műveik, illetve előadásaik hasznosításáról – különösen a hasznosítás módjáról, a **közvetlenül és közvetve** keletkezett bevételről és a fizetendő javadalmazásról – rendszeresen, **évente legalább egyszer** és az egyes ágazatok sajátosságait és **minden egyes hozzájárulás relatív fontosságát** figyelembe véve kellő időben, **pontos, releváns** és **átfogó** tájékoztatást kapjanak azoktól, akikre jogaikat átruházták vagy akik számára azokat engedélyezték.

(1a) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a szerzők és előadóművészek jogainak hasznosítói vagy átvevői a későbbiekben átengedik e jogokat egy másik fél számára, akkor e fél ossza meg az (1) bekezdésben említett valamennyi információt a jogok hasznosítóival vagy átvevőivel.

A jogok fő hasznosítója vagy átvevője az első albekezdésben említett összes információt átadja a szerzőnek vagy előadóművésznek. Ez az információ változatlan marad, kivéve az uniós vagy nemzeti jogban meghatározott, kereskedelmi szempontból érzékeny információkat, amelyek – a 15. és 16a. cikk sérelme nélkül – a tisztességes verseny fenntartás céljából titoktartási megállapodás tárgyát képezhetik. Ha a jogok fő hasznosítója vagy átvevője nem nyújtja be időben az ezen albekezdésben említett információkat, a szerző vagy előadóművész jogosult arra, hogy ezt az információt közvetlenül a jogokat a fő hasznosítótól megkapó féltől kérje.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettségnek arányosnak és hatékonynak kell lennie, és **magas** szintű átláthatóságot kell biztosítania minden ágazatban. Azokban az esetekben viszont, amikor a kötelezettségből eredő adminisztratív teher aránytalanul nagy lenne a mű, illetve az előadás hasznosításából származó bevételhez képest, a tagállamok kiigazíthatják az (1) bekezdésben foglalt kötelezettséget, feltéve hogy a kötelezettség hatékony marad, és **magas** szintű átláthatóságot biztosít.

(4) Az (1) bekezdés rendelkezései nem terjednek ki azokra a szervezetekre, amelyekre a 2014/26/EU irányelvben előírt átláthatósági kötelezettségek vonatkoznak, **illetve a kollektív szerződésekre, amennyiben e kötelezettségek vagy megállapodások a (2) bekezdésben említettekhez hasonló átláthatósági követelményeket írnak elő.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 82**Irányelvre irányuló javaslat****15 cikk – 1 bekezdés***A Bizottság által javasolt szöveg*

A tagállamok biztosítják, hogy a szerzők és az előadóművészek jogosultak legyenek további megfelelő javadalmazást kérni attól a féltől, akivel a jogok hasznosításáról szerződést kötöttek, amennyiben az eredetileg kialakított javadalmazás aránytalanul alacsony a művek vagy előadások hasznosításából származó bevételekhez és előnyhöz képest.

Módosítás

Egy ehhez hasonló mechanizmust tartalmazó kollektív szerződés hiányában a tagállamok biztosítják, hogy a szerzők és az előadóművészek – **vagy a nevükben eljáró bármilyen képviseleti szervezet** – jogosultak legyenek további megfelelő **és tisztességes** javadalmazást kérni attól a féltől, akivel a jogok hasznosításáról szerződést kötöttek, amennyiben az eredetileg kialakított javadalmazás aránytalanul alacsony a művek vagy előadások hasznosításából származó **közvetlen vagy közvetett** bevételekhez és előnyhöz képest.

Módosítás 83**Irányelvre irányuló javaslat****16 cikk – 1 bekezdés***A Bizottság által javasolt szöveg*

A tagállamok rendelkeznek arról, hogy a 14. cikk szerinti átláthatósági kötelezettséggel, illetve a 15. cikk szerinti szerződésigazítási mechanizmussal kapcsolatos jogvitákat önkéntes, alternatív vitarendezési eljárás keretében lehessen rendezni.

Módosítás

A tagállamok rendelkeznek arról, hogy a 14. cikk szerinti átláthatósági kötelezettséggel, illetve a 15. cikk szerinti szerződésigazítási mechanizmussal kapcsolatos jogvitákat önkéntes, alternatív vitarendezési eljárás keretében lehessen rendezni. **A tagállamok biztosítják, hogy a szerzők és az előadóművészek képviseleti szervezetei egy vagy több szerző vagy előadóművész kérésére ilyen eljárásokat kezdeményezhessenek.**

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 84

Irányelvre irányuló javaslat

16 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

16a. cikk

A visszavonás joga

(1) A tagállamok biztosítják, hogy ha egy szerző vagy előadóművész kizárólagosan engedélyezte vagy átruházta a munkájára vagy egyéb védett teljesítményére vonatkozó jogait, akkor a mű vagy egyéb védett teljesítmény hasznosításának vagy a 14. cikk szerinti rendszeres jelentéstétel hiányában a szerzőnek vagy előadóművésznek jogában áll ezt visszavonni. A tagállamok egyedi rendelkezéseket is előírhatnak – például időben korlátozhatják a visszavonási jogot –, figyelembe véve a különböző ágazatok és művek sajátosságait és a várható hasznosítási időszakot.

(2) Az (1) bekezdésben előírt visszavonási jogot csak a hasznosítási vagy átadási megállapodás megkötésétől számított észszerű határidő leteltével, valamint az engedélyezett vagy átruházott jogok hasznosításához megfelelő határidőt tartalmazó írásbeli értesítés útján lehet gyakorolni. E határidő lejártát követően a szerző vagy előadóművész a jogok visszavonása helyett dönthet úgy is, hogy megszünteti a szerződés kizárólagosságát. Ha egy mű vagy egyéb teljesítmény több szerző vagy előadóművész hozzájárulásával jött létre, e szerzők vagy előadóművészek egyedi visszavonási jogának gyakorlását a nemzeti jog szabályozza, amely meghatározza a közös művek visszavonási jogára vonatkozó szabályokat, figyelembe véve az egyéni hozzájárulások viszonylagos jelentőségét.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó, ha a jogok gyakorlásának elmaradása túlnyomórészt olyan körülményeknek tudható be, amelyekről észszerűen elvárható, hogy a szerző vagy az előadóművész orvosolni tudja.

(4) A visszavonási jogtól való eltérést biztosító szerződéses vagy egyéb megállapodások csak abban az esetben jogszerűek, ha e megállapodások kollektív szerződésen alapulnak.

2018. szeptember 12., szerda

Módosítás 85**Irányelvre irányuló javaslat****17 a cikk (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

17a. cikk

A tagállamok elfogadhatnak vagy hatályban tarthatnak az uniós jogszabályokban foglalt kivételekkel és korlátozásokkal összeegyeztethető szélesebb körű rendelkezéseket az ezen irányelvben foglalt kivételek vagy korlátozások hatálya alá tartozó felhasználások tekintetében.

Módosítás 86**Irányelvre irányuló javaslat****18 cikk – 2 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A 11. cikk rendelkezései [a 21. cikk (1) bekezdésében megadott dátum] előtt kiadott sajtókiadványokra is alkalmazandók.

törölve

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0338

Az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzése ***I

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0825 – C8-0001/2017 – 2016/0413(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/36)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0825),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, valamint 33. és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0001/2017),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel a cseh képviselőháznak és a spanyol parlamentnek a jogszabálytervezetről szóló észrevételeire,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. április 27-i véleményére ⁽¹⁾,
- a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
- tekintettel az illetékes bizottságok által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 27-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
- tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság által az eljárási szabályzat 55. cikke alapján folytatott közös tanácskozásra,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A8-0394/2017),

⁽¹⁾ HL C 246., 2017.7.28., 22. o.

2018. szeptember 12., szerda

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2016)0413

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 12-én került elfogadásra az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1672 rendelettel.)

2018. szeptember 12., szerda

P8_TA(2018)0339

A pénzmosással szembeni büntetőjogi fellépés ***I

Az Európai Parlament 2018. szeptember 12-i jogalkotási állásfoglalása a pénzmosással szembeni büntetőjogi fellépésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2016)0826 – C8-0534/2016 – 2016/0414(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/37)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0826),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 83. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0534/2016),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a cseh képviselőháznak, a cseh szenátusnak és a spanyol parlamentnek a jogszabálytervezetről szóló észrevételeire,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 7-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság, a Gazdasági és Monetáris Bizottság és a Jogi Bizottság véleményeire (A8-0405/2017),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2018. szeptember 12., szerda

P8_TC1-COD(2016)0414

Az Európai Parlament állásponjtja, amely első olvasatban 2018. szeptember 12-én került elfogadásra a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament állásponjtja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1673 irányelvvel.)

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0347

Az Eurojust és Albánia közötti együttműködési megállapodás *

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i jogalkotási állásfoglalása az Eurojust és Albánia közötti együttműködési megállapodás Eurojust általi megkötését jóváhagyó tanácsi végrehajtási határozat tervezetéről (08688/2018 – C8-0251/2018 – 2018/0807(CNS))

(Konzultáció)

(2019/C 433/38)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács tervezetére (08688/2018),
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 39. cikke (1) bekezdésének az Amszterdami Szerződés által módosított formájára, valamint az átmeneti rendelkezésekről szóló 36. jegyzőkönyv 9. cikkére, amelyek értelmében a Tanács konzultált a Parlamenttel (C8-0251/2018),
 - tekintettel eljárási szabályzata 78c. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A8-0275/2018),
1. jóváhagyja a Tanács tervezetét;
 2. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0348

Az egyéneknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelme és az ilyen adatok szabad áramlása *I**

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i jogalkotási állásfoglalása az egyéneknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0008 – C8-0008/2017 – 2017/0002(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/39)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0008),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 16. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0008/2017),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a cseh képviselőháznak, a spanyol parlamentnek és a portugál parlamentnek a jogszabálytervezetről szóló észrevételeire,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 7-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére és a Jogi Bizottság véleményére (A8-0313/2017),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TC1-COD(2017)0002

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 13-án került elfogadásra a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktszal, az (EU) 2018/1725 rendelettel.)

—

2018. szeptember 13., csütörtök

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATAI

A Bizottság sajnálatát fejezi ki az EUSZ 42. cikkének (1) bekezdésében, 43. cikkében és 44. cikkében említett misszióknak a rendelet tárgyi hatálya alóli kizárása miatt, és megjegyzi, hogy ennek következtében ezekre a missziókra nem lesznek alkalmazandók adatvédelmi szabályok. A Bizottság megjegyzi, hogy az EUSZ 39. cikkén alapuló tanácsi határozattal csak olyan adatvédelmi szabályok vezethetők be, amelyek arról rendelkeznek, hogy hogyan kell a tagállamoknak a közös kül- és biztonságpolitika körébe tartozó tevékenységek során kezelniük a személyes adatokat. Ez a tanácsi határozat nem foglalhat magában olyan szabályokat, amelyek az EU intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei által folytatott tevékenységre irányadók. A joghézag felszámolása érdekében az esetleges tanácsi határozatot tehát egy további, az EUMSZ 16. cikkén alapuló kiegészítő aktusnak kell kísérnie.

A Bizottság megjegyzi, hogy a 9. cikk (3) bekezdése (a Tanács általános megközelítése szerinti volt 70a. cikk) nem ró a személyes adatok védelme és a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés közötti egyensúly megteremtése tekintetében új kötelezettséget az Unió intézményeire és szerveire.

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0349

Egységes digitális kapu ***I

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i jogalkotási állásfoglalása az információkhoz, az eljárásokhoz, valamint a segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális portál létrehozásáról és az 1024/2012/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0256 – C8-0141/2017 – 2017/0086(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2019/C 433/40)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0256),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 21. cikkének (2) bekezdésére, 48. cikkére és 114. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamenthez (C8-0141/2017),
 - tekintettel a Jogi Bizottságnak a javasolt jogalapra vonatkozó véleményére,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. október 18-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 20-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 39. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A8-0054/2018),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

(¹) HLC 81., 2018.3.2., 88. o.

2018. szeptember 13., csütörtök**P8_TC1-COD(2017)0086**

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. szeptember 13-án került elfogadásra az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1724 rendelettel.)

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU